กฎ ก.ค.ศ.

ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๔) มาตรา ๑๐๓ วรรคห้า และมาตรา ๑๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีออกกฎ ก.ค.ศ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนกรณีรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา และกรณีถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. นี้

ข้อ ๒ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มาตรา ๙๘ วรรคสอง วรรคสี่ และวรรคห้า มาตรา ๑๐๐ วรรคหก และผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานตามมาตรา ๑๐๔ แล้วแต่กรณี เป็นผู้สั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๓ เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามข้อ ๒ จะสั่งให้ผู้นั้นพักราชการได้ต่อเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือเกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติการณ์อันไม่น่าไว้วางใจ และผู้ที่ถูกฟ้องนั้นพนักงานอัยการมิได้รับเป็นทนายแก้ต่างให้ และผู้มีอำนาจตามข้อ ๒ พิจารณาเห็นว่าถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ

(๒) ผู้นั้นมีพฤติการณ์ที่แสดงว่าถ้าคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

(๓) ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญา หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา และได้ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก เป็นเวลาติดต่อกันเกินสิบห้าวันแล้ว

(๔) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงและต่อมามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวน หรือผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงภายหลังที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น และผู้มีอำนาจตามข้อ ๒ พิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุด ได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าการกระทำความผิดอาญาของผู้นั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๔ การสั่งพักราชการตามข้อ ๓ ให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา เว้นแต่กรณีที่ผู้ถูกสั่งพักราชการเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ร้องทุกข์คำสั่งพักราชการและผู้มีอำนาจพิจารณาเห็นว่าคำร้องทุกข์ฟังขึ้น และสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนพิจารณาเสร็จสิ้นเนื่องจากพฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือเนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันพักราชการยังไม่แล้วเสร็จ และผู้ถูกสั่งพักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนพิจารณาเสร็จสิ้นได้

ข้อ ๕ เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ถ้าภายในสามสิบวันนับแต่วันที่หน่วยงานการศึกษาของผู้ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพปฏิบัติงานอยู่ได้รับหนังสือแจ้งการพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และผู้บังคับบัญชาหน่วยงานการศึกษานั้นพิจารณาเห็นว่า ผู้นั้นไม่เหมาะสมที่จะเปลี่ยนตำแหน่งหรือย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่นที่ไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ หรือผู้นั้นมีความเหมาะสม แต่ไม่อาจเปลี่ยนตำแหน่งหรือย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่นได้ หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ไม่อนุมัติ ก็ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นพักราชการ

ข้อ ๖ การสั่งพักราชการตามข้อ ๕ ให้สั่งพักตลอดเวลาที่ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา เว้นแต่กรณีที่ผู้ถูกสั่งพักราชการเนื่องจากเหตุถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ร้องทุกข์คำสั่งพักราชการและผู้มีอำนาจพิจารณาเห็นว่าคำร้องทุกข์ฟังขึ้นและสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนกำหนดเวลาที่ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เนื่องจากมีตำแหน่งอื่นที่ไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานการศึกษาพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นมีความเหมาะสมที่จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการอาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนกำหนดเวลาที่ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้

ข้อ ๗ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหลายสำนวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญาหลายคดี เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือผู้ที่ถูกฟ้องนั้นพนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ ถ้าจะสั่งพักราชการให้สั่งพักทุกสำนวนและทุกคดี

ในกรณีที่ได้สั่งพักราชการในสำนวนใดหรือคดีใดไว้แล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในคดีอื่นเพิ่มขึ้นอีกเว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือผู้ที่ถูกฟ้องนั้นพนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ ก็ให้สั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีอื่นที่เพิ่มขึ้นนั้นด้วย

ข้อ ๘ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีเหตุพักราชการตามข้อ ๓ และพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามข้อ ๕ ถ้าจะสั่งพักราชการให้สั่งพักทุกสำนวนและทุกคดี

ในกรณีที่ได้สั่งพักราชการในสำนวนใดหรือคดีใดไว้แล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในคดีอื่นเพิ่มขึ้นอีก เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือผู้ที่ถูกฟ้องนั้นพนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ หรือมีกรณีถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา ก็ให้สั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีอื่นที่เพิ่มขึ้นนั้นด้วย

ข้อ ๙ การสั่งพักราชการหรือการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ห้ามมิให้สั่งย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) ผู้ซึ่งจะถูกสั่งพักราชการหรือจะถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญา หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา การสั่งพักราชการหรือการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในเรื่องนั้นให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิมไม่ชอบหรือไม่ถูกต้อง ให้สั่งพักหรือสั่งให้ออกตั้งแต่วันให้พักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามคำสั่งเดิม หรือตามวันที่ควรต้องพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

ข้อ ๑๐ คำสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนต้องระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งพักหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตลอดจนกรณีและเหตุที่สั่งให้พักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

เมื่อได้มีคำสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนแล้ว ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นทราบพร้อมทั้งส่งสำเนาคำสั่งให้ด้วยโดยพลัน

ในกรณีที่ผู้ถูกพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งแต่ได้มีการแจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นทราบพร้อมกับมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้นั้น รวมทั้งทำบันทึกลงวัน เดือน ปี เวลาและสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันที่ผู้นั้นได้รับทราบคำสั่ง

ในกรณีที่ไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งได้โดยตรง แต่ได้มีการแจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้นั้น ณ ที่อยู่ของผู้นั้น ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งไปให้สองฉบับเพื่อให้ผู้นั้นเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้นั้นลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปีที่รับทราบคำสั่งส่งกลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้นั้นได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ผู้นั้นลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปีที่รับทราบคำสั่งกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับทราบคำสั่งให้พักราชการหรือคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นแล้ว

ข้อ ๑๑ เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการและผู้มีอำนาจตามข้อ ๒ พิจารณาเห็นว่าการสอบสวนพิจารณา หรือการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการตามข้อ ๓ นั้นจะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว ผู้มีอำนาจดังกล่าวจะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนก็ได้

ข้อ ๑๒ เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการตามข้อ ๕ เป็นเวลาเกินหนึ่งปี ผู้มีอำนาจตามข้อ ๒ อาจสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนก็ได้

ข้อ ๑๓ ให้นำความในข้อ ๔ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ มาใช้บังคับกับการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดพักราชการไว้แล้ว หากผู้มีอำนาจตามข้อ ๒ พิจารณาเห็นว่ามีเหตุตามข้อ ๑๑ หรือข้อ ๑๒ จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนอีกชั้นหนึ่งก็ได้

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่จะสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามข้อ ๑๔ ให้สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันพักราชการเป็นต้นไป

ข้อ ๑๖ การสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าออกจากราชการไว้ก่อน ให้ดำเนินการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๑๗ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาเป็นประการใดแล้วให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ หรือมาตรา ๑๓๔ แล้วแต่กรณี

(๒) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ แล้วแต่กรณี ในตำแหน่งและวิทยฐานะเดิมหรือตำแหน่งเดียวกับที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและวิทยฐานะ แล้วให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง หรือมาตรา ๑๓๔ แล้วแต่กรณี

(๓) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการได้เนื่องจากผู้ถูกสั่งพักราชการมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว หรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ซึ่งจะต้องพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น แล้วแต่กรณี ก็ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งงดโทษตามมาตรา ๑๐๒ โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ และสำหรับผู้ที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อให้ผู้นั้นเป็นผู้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๔) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งงดโทษตามมาตรา ๑๐๒ แล้วสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามเหตุนั้นโดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

(๕) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งยุติเรื่อง และสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งและวิทยฐานะเดิมหรือตำแหน่งเดียวกับที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและวิทยฐานะ

(๖) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการได้เนื่องจากผู้ถูกสั่งพักราชการมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว หรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ซึ่งจะต้องพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น แล้วแต่กรณี ก็ให้สั่งยุติเรื่อง และสำหรับผู้ที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อให้ผู้นั้นเป็นผู้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๗) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งให้ออกจากราชการตามเหตุนั้นโดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

ข้อ ๑๘ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามข้อ ๕ หรือข้อ ๑๒ ถ้าภายหลังปรากฏผลการพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นประการใด หรือพ้นกำหนดเวลาที่ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแล้วให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นไม่เป็นผู้ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการแล้วแต่กรณี ในตำแหน่งและวิทยฐานะเดิมหรือตำแหน่งเดียวกับที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและวิทยฐานะ

(๒) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นยังคงเป็นผู้ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต่อไปและไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้เป็นไปตามข้อ ๕ หรือข้อ ๑๒ แล้วแต่กรณี

(๓) ในกรณีที่ปรากฏว่าพ้นกำหนดเวลาที่ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแล้ว และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

(๔) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นไม่เป็นผู้ถูกพักใช้หรือพ้นกำหนดเวลาถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแล้ว และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการได้ เนื่องจากผู้ถูกสั่งพักราชการมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว หรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ซึ่งจะต้องพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น แล้วแต่กรณี ก็ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ สำหรับกรณีผู้ที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อให้ผู้นั้นเป็นผู้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๕) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นไม่เป็นผู้ถูกพักใช้ หรือพ้นกำหนดเวลาถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแล้ว แต่มีกรณีต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามเหตุนั้นโดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

ข้อ ๑๙ คำสั่งพักราชการ คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือคำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ ต้องทำเป็นหนังสือระบุชื่อ ตำแหน่ง และวิทยฐานะของผู้ถูกสั่งพักราชการ ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือผู้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ ตลอดจนกรณีและเหตุที่สั่งดังกล่าว โดยให้มีสาระสำคัญตามแบบ พ. ๑ พ. ๒ พ. ๓ พ. ๔ หรือ พ. ๕ แล้วแต่กรณีท้ายกฎ ก.ค.ศ. นี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕
ศาสตราจารย์สุชาติ ธาดาธำรงเวช
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธาน ก.ค.ศ.

แบบ พ. ๑
(ให้พักราชการ)

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)
ที่ ...../.....
เรื่อง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพักราชการ

ด้วย (นาย,นาง,นางสาว) ..... ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....โรงเรียน/หน่วยงานการศึกษา ..... สังกัด .....
ตำแหน่งเลขที่ ..... รับเงินเดือนในอันดับ ..... ขั้น ..... บาท มีกรณี ..... (ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน/ถูกฟ้องในคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา/ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา) ในเรื่อง .....
.....
และมีเหตุให้พักราชการ ตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ..... คือ .....
.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓ / มาตรา ๑๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกฎ ก.ค.ศ. ดังกล่าว ข้อ .... จึงให้ (นาย,นาง,นางสาว) ..... พักราชการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)
(.....ชื่อผู้สั่ง.....)
(.....ตำแหน่ง.....)

<u>หมายเหตุ</u> ๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่ง หรือวิทยฐานะ (ถ้ามี)
๒. ให้ระบุเรื่องที่ถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา หรือถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครและบคลากรทางการศึกษา
๓. การระบุเหตุการณ์พักราชการตามกฎ ก.ค.ศ. นี้ ถ้ามีหลายเหตุให้ระบุทุกเหตุ
๔. ข้อความใดหากไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ พ. ๒

(ให้ออกจากราชการไว้ก่อน)

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)

ที่ ...../.....

เรื่อง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการไว้ก่อน

ด้วย (นาย,นาง,นางสาว) ..... ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่ง/วิทยฐานะ..... โรงเรียน/หน่วยงานการศึกษา สังกัด .....

ตำแหน่งเลขที่ ..... รับเงินเดือนในอันดับ ..... ขั้น ..... บาท มีกรณี ..... (ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน/ถูกฟ้องในคดีอาญา/ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา) ในเรื่อง .....

.....

และมีเหตุให้พักราชการ ตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ..... คือ .....

.....

และได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การสอบสวนพิจารณา หรือการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้สั่งพักราชการนั้นจะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว เนื่องจาก ..... (ระบุเหตุผลให้ชัดเจน)..... /ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเป็นเวลาเกินกว่าหนึ่งปี

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓/มาตรา ๑๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกฎ ก.ค.ศ. ดังกล่าว ข้อ .... จึงให้ (นาย,นาง,นางสาว) ..... ออกจากราชการไว้ก่อน

ทั้งนี้ ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

(.....ตำแหน่ง.....)

<u>หมายเหตุ</u> ๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่ง หรือวิทยฐานะ (ถ้ามี)

๒. ให้ระบุเรื่องที่ถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา หรือถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเกินหนึ่งปี

๓. การระบุเหตุการพักราชการตามกฎ ก.ค.ศ. นี้ ถ้ามีหลายเหตุให้ระบุทุกเหตุ
๔. สำหรับกรณีการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาให้ระบุเหตุผลที่อาจทำให้เห็นได้ว่าการสอบสวนพิจารณาหรือการพิจารณาคดีนั้นจะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว
๕. ข้อความใดหากไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ พ. ๓

(การสั่งกลับกรณีไม่มีความผิดวินัย)

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)

ที่ ...../.....

เรื่อง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

ตามคำสั่ง ..... (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง) ..... ที่ ...../..... ลงวันที่ ..... พ.ศ. .... สั่งให้ (นาย,นาง,นางสาว) ..... ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง/วิทยฐานะ ..... โรงเรียน/หน่วยงานการศึกษา ..... สังกัด ..... ตำแหน่งเลขที่..... รับเงินเดือนในอันดับ ..... ขั้น ..... บาท พักราชการ/ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป นั้น

บัดนี้ ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า (นาย,นาง,นางสาว) ..... มิได้กระทำผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ..... จึงให้ (นาย,นาง,นางสาว) ..... กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ/กลับเข้ารับราชการในตำแหน่ง/วิทยฐานะ ..... โรงเรียน/หน่วยงานการศึกษา ..... สังกัด ..... ตำแหน่งเลขที่ ..... โดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับ ..... ขั้น ..... บาท

ทั้งนี้ ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

(.....ตำแหน่ง.....)

<u>หมายเหตุ</u> ๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่ง หรือวิทยฐานะ (ถ้ามี)

๒. ข้อความใดหากไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ พ. ๔

(การสั่งกลับกรณีมีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง)

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)

ที่ ...../.....

เรื่อง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

ตามคำสั่ง ..... (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง) ..... ที่ ...../..... ลงวันที่ ..... พ.ศ. .... สั่งให้ (นาย,นาง,นางสาว) ..... ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง/วิทยฐานะ ..... โรงเรียน/หน่วยงานการศึกษา .... สังกัด ..... ตำแหน่งเลขที่ ..... รับเงินเดือนในอันดับ ..... ขั้น ..... บาท พักราชการ/ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป นั้น

บัดนี้ ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า (นาย ,นาง,นางสาว) .... กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงและไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ..... จึงให้ (นาย,นาง,นางสาว) ..... กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ/กลับเข้ารับราชการในตำแหน่ง/วิทยฐานะ ..... โรงเรียน/หน่วยงานการศึกษา ..... สังกัด ..... ตำแหน่งเลขที่ ..... โดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับ ..... ขั้น ..... บาท

ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

(.....ตำแหน่ง.....)

<u>หมายเหตุ</u> ๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่ง หรือวิทยฐานะ (ถ้ามี)

๒. ข้อความใดหากไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ พ. ๕

(การสั่งกลับกรณีไม่เป็นผู้ถูกพักใช้/พ้นกำหนดเวลาถูกพักใช้)

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)

ที่ ...../.....

เรื่อง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

ตามคำสั่ง ..... (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง) ..... ที่ ...../..... ลงวันที่ ..... พ.ศ. .... สั่งให้ (นาย,นาง,นางสาว) ..... ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง/วิทยฐานะ ..... โรงเรียน/หน่วยงานการศึกษา .... สังกัด ..... ตำแหน่งเลขที่ ..... รับเงินเดือนในอันดับ ..... ขั้น ..... บาท พักราชการ/ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป นั้น

บัดนี้ ผลการพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาปรากฏว่า (นาย,นาง,นางสาว) .... (มิได้เป็นผู้ถูกพักใช้)/หรือพ้นกำหนดเวลาถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ..... จึงให้ (นาย,นาง,นางสาว) .... กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ/กลับเข้ารับราชการในตำแหน่ง/วิทยฐานะ ..... โรงเรียน/หน่วยงานการศึกษา ..... สังกัด ..... ตำแหน่งเลขที่ ..... โดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับ ..... ขั้น ..... บาท

ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

(.....ตำแหน่ง.....)

<u>หมายเหตุ</u> ๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่ง หรือวิทยฐานะ (ถ้ามี)

๒. ข้อความใดหากไม่ใช้ให้ตัดออก

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ค.ศ. ฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๐๓ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. และมาตรา ๑๑๙ บัญญัติให้ภายใต้บังคับหมวด ๗ และหมวด ๙ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอาจถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ซึ่งได้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาอาจถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้ จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ค.ศ. นี้

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page A

คู่มือการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และแนววินิจฉัย ของ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์

สำหรับ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหาร

สำนักงาน ก.ค.ศ.
กระทรวงศึกษาธิการ

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page B

ชื่อหนังสือ **คู่มือการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และแนววินิจฉัยของ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์**

ที่ปรึกษา เลขาธิการ ก.ค.ศ.
รองเลขาธิการ ก.ค.ศ.
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย สำนักงาน ก.ค.ศ.
ผู้อำนวยการภารกิจกฎหมาย อุทธรณ์ และร้องทุกข์

ฝ่ายข้อมูล กลุ่มอุทธรณ์และร้องทุกข์/กลุ่มร้องทุกข์และร้องเรียน
ภารกิจกฎหมาย อุทธรณ์ และร้องทุกข์ สำนักงาน ก.ค.ศ.

เจ้าของ สำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ

ผู้พิมพ์ โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว
๒๒๔๕ ถนนลาดพร้าว แขวงสะพานสอง เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐

ISBN 978-974-7982-81-7

จำนวนพิมพ์ ๓๕๐ เล่ม

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page C

คำนำ

หนังสือคู่มือการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และแนววินิจฉัยของ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์นี้ ได้รวบรวมหลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ การพิจารณาวินิจฉัยสำนวนการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ของนิติกร เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ตัวอย่างการเขียนหนังสืออุทธรณ์ และ/หรือการเขียนหนังสือร้องทุกข์ของผู้อุทธรณ์ และ/หรือผู้ร้องทุกข์มติของ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์บางส่วน เพื่อเป็นประโยชน์ แก่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหาร ในการศึกษา ค้นคว้า และอ้างอิงในการปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐานเป็นไป ในแนวทางเดียวกัน ไม่เกิดการเบี่ยงเบนไปจากความเป็นจริง เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปด้วยความโปร่งใส ถูกต้อง และเป็นธรรม

สำนักงาน ก.ค.ศ. หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือคู่มือการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ แนววินิจฉัยของ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์นี้ จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์และผู้สนใจได้ตามสมควร ทั้งนี้ ก็เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน และสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลต่อไป

สำนักงาน ก.ค.ศ.
พฤษภาคม ๒๕๕๔

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page D

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page E

สารบัญ

		หน้า
บทที่ ๑	บททั่วไป	
	- การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	๑
	- บทบาทและอำนาจหน้าที่ของ ก.ค.ศ.	๒
	- การดำเนินงานของ ก.ค.ศ.	๓
	- บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ก.ค.ศ.	๙
บทที่ ๒	การอุทธรณ์	
	- ความหมายของการอุทธรณ์	๑๐
	- การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง	๑๑
	- การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง	๑๗
	- ตัวอย่างการเขียนหนังสืออุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง/วินัยอย่างร้ายแรง	๒๐/๒๔
บทที่ ๓	การร้องทุกข์	
	- ความหมายของการร้องทุกข์	๓๕
	- ผู้มีสิทธิร้องทุกข์	๓๖
	- การยื่นหนังสือร้องทุกข์	๓๙
	- ตัวอย่างการเขียนหนังสือร้องทุกข์	๔๓
บทที่ ๔	การตรวจพิจารณาหนังสืออุทธรณ์ และสำนวนการสอบสวนประกอบอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์	๔๙
บทที่ ๕	หลักเกณฑ์การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์	๕๕
บทที่ ๖	การตรวจพิจารณาหนังสือร้องทุกข์	๕๙
บทที่ ๗	หลักเกณฑ์การพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์	๖๔
บทที่ ๘	การฟ้องคดีปกครอง	๖๖
บทที่ ๙	บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ	๖๗
กรณีตัวอย่างการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ของ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์		๗๑

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page F

หน้า

ภาคผนวก

๑. กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ๑๙๓

๒. กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ๒๐๓

๓. กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ๒๑๑

๔. กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๙ ๒๓๒

๕. กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๙ ๒๓๕

๖. ระเบียบ ก.ค.ศ.ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ๒๓๘

๗. ระเบียบ ก.ค.ศ.ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ๒๕๕

๘. ระเบียบ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ๒๕๘

บรรณานุกรม

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 1

บทที่ ๑
บททั่วไป

การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้มีการจัดระบบข้าราชการครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาขึ้นใหม่ ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗ โดยเฉพาะในมาตรา ๕๔ ได้กำหนดให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งของหน่วยงานการศึกษาในระดับสถานศึกษาของรัฐและระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นข้าราชการในสังกัดองค์กรกลางบริหารบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลสู่ส่วนราชการที่บริหารและจัดการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา จึงเห็นควรกำหนดให้บุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านการบริหารและจัดการศึกษาสังกัดอยู่ในองค์กรกลางบริหารงานบุคคลเดียวกัน และโดยที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลและระบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่ใช้บังคับอยู่เดิม มีหลักการที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ให้ยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา อีกทั้งไม่สอดคล้องกับหลักการปฏิรูประบบราชการ สมควรยกร่างกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นใหม่แทนระราชบัญญัติข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ และเพื่อให้เอกภาพทางด้านนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาทั้งหมด จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งใช้บังคับแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งที่อยู่ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม หรือกระทรวงอื่นที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ จัดตั้งองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในรูปของคณะกรรมการ เรียกว่า “คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา” เรียกโดยย่อว่า “ก.ค.ศ.” โดยกฎหมายได้กำหนดให้มีองค์คณะบุคคลซึ่งทำหน้าที่บริหารงานบุคคลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้เพียง ๒ ระดับ คือ

๑. ก.ค.ศ.

๒. อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา / อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง

โดยการดำเนินงานบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จะดำเนินการในรูปองค์คณะบุคคล ที่เรียกว่า “คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา” เรียกโดยย่อว่า ก.ค.ศ. มีลักษณะเป็นไตรภาคี ประกอบด้วยบุคคล ๓ ฝ่าย คือ กรรมการโดยตำแหน่ง

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 2

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๓๑ คน ดังนี้

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน

(๒) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธาน

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๘ คน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ คน และ

(๕) กรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๑๒ คน

โดยมีสำนักงาน ก.ค.ศ. ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของ ก.ค.ศ. กล่าวคือ เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.ค.ศ.

บทบาทและอำนาจหน้าที่ของ ก.ค.ศ.

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า “ให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการผลิตและการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) กำหนดนโยบาย วางแผน และกำหนดเกณฑ์อัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งให้ความเห็นชอบจำนวนและอัตราตำแหน่งของหน่วยงานการศึกษา

(๓) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในกรณีที่ค่าครองชีพเปลี่ยนแปลงไปมาก หรือการจัดสวัสดิการหรือประโยชน์เกื้อกูลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายังไม่เหมาะสม เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาในอันที่จะปรับปรุงเงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่ม ค่าครองชีพ สวัสดิการ หรือประโยชน์เกื้อกูลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสม

(๔) ออกกฎ ก.ค.ศ. ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กฎ ก.ค.ศ. เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

(๕) พิจารณาวินิจฉัยตีความปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ เมื่อ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใดแล้วให้หน่วยงานการศึกษาปฏิบัติตามนั้น

(๖) พัฒนาหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการบริหารงานบุคคล รวมทั้งการพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๗) กำหนดวิธีการและเงื่อนไขการจ้างเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษา รวมทั้งกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าตอบแทน

(๘) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ และการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 3

(๙) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๑๐) พิจารณาตั้ง อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา และคณะอนุกรรมการอื่นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

(๑๑) ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ให้คำปรึกษา แนะนำและชี้แจงด้านการบริหารงานบุคคลแก่หน่วยงานการศึกษา

(๑๒) กำหนดมาตรฐาน พิจารณา และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๑๓) กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อรักษาความเป็นธรรมและมาตรฐานด้านการบริหารงานบุคคล ตรวจสอบ และปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานจากหน่วยงานการศึกษา ให้ผู้แทนของหน่วยงานการศึกษา ข้าราชการ หรือบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง และให้มีอำนาจออกระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งให้ส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษา ข้าราชการ หรือบุคคลใดรายงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ไปยัง ก.ค.ศ.

(๑๔) ในกรณีที่ปรากฏว่าส่วนราชการหรือหน่วยงานการศึกษา อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา คณะอนุกรรมการหรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติการโดยไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม หรือปฏิบัติการโดยขัดหรือแย้งกับกฎหมาย กฎ ก.ค.ศ. ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจยับยั้งการปฏิบัติการดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราว เมื่อ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษา อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา คณะอนุกรรมการหรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ปฏิบัติไปตามนั้น

(๑๕) พิจารณารับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าตอบแทนที่ควรได้รับ

(๑๖) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในเรื่องการปฏิบัติการต่างๆ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(๑๗) พิจารณาจัดระบบทะเบียนประวัติและแก้ไขทะเบียนประวัติเกี่ยวกับวัน เดือน ปีเกิด และควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๑๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น”

การดำเนินงานของ ก.ค.ศ.

เนื่องจากลักษณะโครงสร้างของ ก.ค.ศ. เป็นไปในรูปของคณะกรรมการ ฉะนั้น การดำเนินงานต่างๆ ของ ก.ค.ศ. เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 4

จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานสำนักงาน ก.ค.ศ. เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการ และมีอนุกรรมการวิสามัญคณะต่างๆ ซึ่ง ก.ค.ศ. ตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๗ เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ค.ศ.วิสามัญ” ทำหน้าที่พิจารณากลั่นกรองเสนอความเห็นและวินิจฉัยเรื่องต่างๆ แทน ก.ค.ศ.

การดำเนินงานของ ก.ค.ศ. นั้น ในทางปฏิบัติเมื่อส่วนราชการหรือเขตพื้นที่การศึกษาได้เสนอเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้ ก.ค.ศ. พิจารณา รวมถึงข้อหารือซึ่งเป็นปัญหา ทั้งข้อกฎหมาย และในทางปฏิบัติสำนักงาน ก.ค.ศ. จะเป็นผู้รับเรื่องราวต่างๆ เหล่านั้น และเจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ซึ่งแบ่งตามกลุ่มภารกิจที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ จะเป็นผู้พิจารณาในชั้นต้น โดยรวบรวมข้อมูลศึกษาวิเคราะห์ปัญหาทำความเห็นเสนอ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญ ที่ ก.ค.ศ. ตั้งขึ้น ก.ค.ศ. ก็จะแจ้งหน่วยงานหรือ ส่วนราชการที่เสนอเรื่องได้ทราบต่อไป หากเรื่องใดที่เป็นนโยบายหรือมีปัญหาสำคัญจะนำเสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา ก่อนแจ้งให้หน่วยงานหรือส่วนราชการ เพื่อทราบและถือปฏิบัติ

อ.ก.ค.ศ.วิสามัญคณะต่างๆ ที่ ก.ค.ศ. ตั้งขึ้น เพื่อทำการแทน ก.ค.ศ. นั้น มีบทบาทอย่างมาก ในการเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยกลั่นกรองเรื่องต่างๆ และพิจารณาเสนอความเห็นต่อ ก.ค.ศ. จึงต้องพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารงานบุคคลอย่างแท้จริง เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในปัจจุบัน ก.ค.ศ. มีมติตั้ง อ.ก.ค.ศ.วิสามัญ รวม ๑๐ คณะ ดังนี้

๑. อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทาง การศึกษา

มีอำนาจหน้าที่ทำการแทน ก.ค.ศ. เกี่ยวกับการเสนอแนะและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาและการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ก.ค.ศ. ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พิจารณาร่างและตรวจสอบความถูกต้องและความชอบด้วยกฎหมายของร่างกฎหมาย กฎ ก.ค.ศ. ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และพิจารณาวินิจฉัยและตีความปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตอบข้อหารือในประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย รวมทั้งพิจารณาเรื่องการแก้ไขทะเบียนประวัติเกี่ยวกับวัน เดือน ปีเกิด ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

๒. อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ

มีอำนาจและหน้าที่ทำการแทน ก.ค.ศ. เกี่ยวกับการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการ และการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการ คำร้องเรียนกล่าวโทษที่เกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 5

ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งพิจารณาข้อหารือเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

๓. อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์

มีอำนาจและหน้าที่ทำการแทน ก.ค.ศ. เกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์และร้องทุกข์เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และเรื่องร้องทุกข์ที่เห็นว่า อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่ การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง กระทำการหรือมีมติขัดหรือแย้งกับกฎหมาย กฎ ก.ค.ศ. ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือมีมติโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งพิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการที่เป็นงานที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

๔. อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

มีอำนาจและหน้าที่ทำการแทน ก.ค.ศ. เกี่ยวกับการกำหนดกรอบอัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่ง การบรรจุและแต่งตั้ง การโอน การย้าย การเปลี่ยนตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่งและระดับตำแหน่ง การบรรจุผู้ออกจากราชการหรือออกจากงานเข้ารับราชการ การตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และวินิจฉัยปัญหาในเรื่องดังกล่าว ตรวจสอบ กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดกรอบอัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่ง การบรรจุและแต่งตั้ง การโอน การย้าย การเปลี่ยนตำแหน่ง การแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง และระดับตำแหน่ง การบรรจุผู้ออกจากราชการหรือออกจากงานเข้ารับราชการ การตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การเลื่อนขั้นเงินเดือน รวมทั้งการดำเนินการให้เป็นไปตามมติ ก.ค.ศ. และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

๕. อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

มีอำนาจและหน้าที่ทำการแทน ก.ค.ศ.เกี่ยวกับการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ และวินิจฉัยปัญหาในเรื่องดังกล่าว พิจารณาร่างกฎ ก.ค.ศ. ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการประเมินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีและเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

๖. อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการพัฒนานโยบายและระบบบริหารงานบุคคล

มีอำนาจและหน้าที่ทำการแทน ก.ค.ศ. เกี่ยวกับการเสนอแนะและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบายการผลิตและการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นโยบาย

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 6

วางแผน และกำหนดเกณฑ์อัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งให้ความเห็นชอบจำนวนและอัตราตำแหน่งในหน่วยงานการศึกษา ออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขและพัฒนาหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดวิธีการและเงื่อนไขการจ้างเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคล เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษา รวมทั้งกำหนดอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทน พิจารณารับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา และการกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าตอบแทนที่ควรได้รับ รวมทั้งพิจารณาเกี่ยวกับการสรรหาบุคคลเข้ารับราชการ เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในเรื่องการปฏิบัติการต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

๗. อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

มีอำนาจและหน้าที่ทำการแทน ก.ค.ศ. ในส่วนของการบริหารงานบุคคลเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข การบริหารงานบุคคลนอกเหนือจากเกณฑ์ปกติ สร้างขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และพิจารณาคำขอการบรรจุและแต่งตั้งเป็นการเฉพาะรายในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

๘. อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารงานบุคคล

มีอำนาจและหน้าที่ทำการแทน ก.ค.ศ. เกี่ยวกับการวางระบบและกลไกการตรวจติดตาม และประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษา อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง และองค์คณะบุคคลที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และประเมินผลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ออกระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการรายงานการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และพิจารณาจัดระบบทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๙. อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการร้องทุกข์ และการร้องเรียนขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

มีอำนาจและหน้าที่ทำการแทน ก.ค.ศ. เกี่ยวกับการพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่อง การร้องทุกข์ และเรื่องร้องเรียน ขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ยื่นต่อ ก.ค.ศ. หรือที่ตรวจพบเอง โดยให้มีอำนาจสืบสวน สอบสวน

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 7

และ สรุปข้อเท็จจริง พร้อมทั้งเสนอความเห็นต่อ ก.ค.ศ. เพื่อพิจารณา ภายในสามสิบวันทำการ และมีอำนาจยับยั้งการปฏิบัติการ หรือการปฏิบัติตามมติเป็นการชั่วคราวในกรณีที่ส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษา อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง คณะอนุกรรมการ หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติการโดยขัดหรือแย้ง หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนี้ (หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม และหากปล่อยเนิ่นช้าไปจะเกิดความเสียหายแก่ราชการ) รวมทั้งมีอำนาจดำเนินการสืบสวน สอบสวน ในกรณีที่มีการร้องเรียนกล่าวหาว่าอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติหรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และเสนอต่อ ก.ค.ศ. เพื่อพิจารณา และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

๑๐. อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

มีอำนาจและหน้าที่ทำการแทน ก.ค.ศ. เกี่ยวกับการเสนอแนะ และให้คำปรึกษาต่อ ก.ค.ศ. เกี่ยวกับนโยบายการวางระบบ กลไก และการออกระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการและมาตรการในการพัฒนาและการเสริมสร้างวินัย คุณธรรม และจรรยาบรรณข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เสนอแนะกรณีที่ค่าครองชีพเปลี่ยนแปลงไปมาก หรือการจัดสวัสดิการ หรือประโยชน์เกื้อกูลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายังไม่เหมาะสม เพื่อให้ ก.ค.ศ. พิจารณาเรื่องปรับปรุงเงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มค่าครองชีพ สวัสดิการ หรือประโยชน์เกื้อกูลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสมต่อไป พิจารณาร่างกฎ ก.ค.ศ. ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และดำเนินการเกี่ยวกับการประเมิน ผลการปฏิบัติงานการประเมินเลื่อนขั้นเงินเดือน ประสิทธิภาพ การให้ค่าตอบแทน การให้ได้รับเงินวิทยพัฒน์ เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ และสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่างนโยบาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการ กลไก และมาตรการในการพัฒนาการเสริมสร้างวินัย คุณธรรม และจริยธรรม ขวัญ กำลังใจ และการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา การเสริมสร้าง ขวัญและกำลังใจ และการยกย่องเชิดชูเกียรติ การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

การดำเนินงานของ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญ ทั้ง ๑๐ คณะดังกล่าว นับว่าเป็นการแบ่งเบาภาระในการดำเนินงานของ ก.ค.ศ. เป็นอย่างมาก และทำให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 8

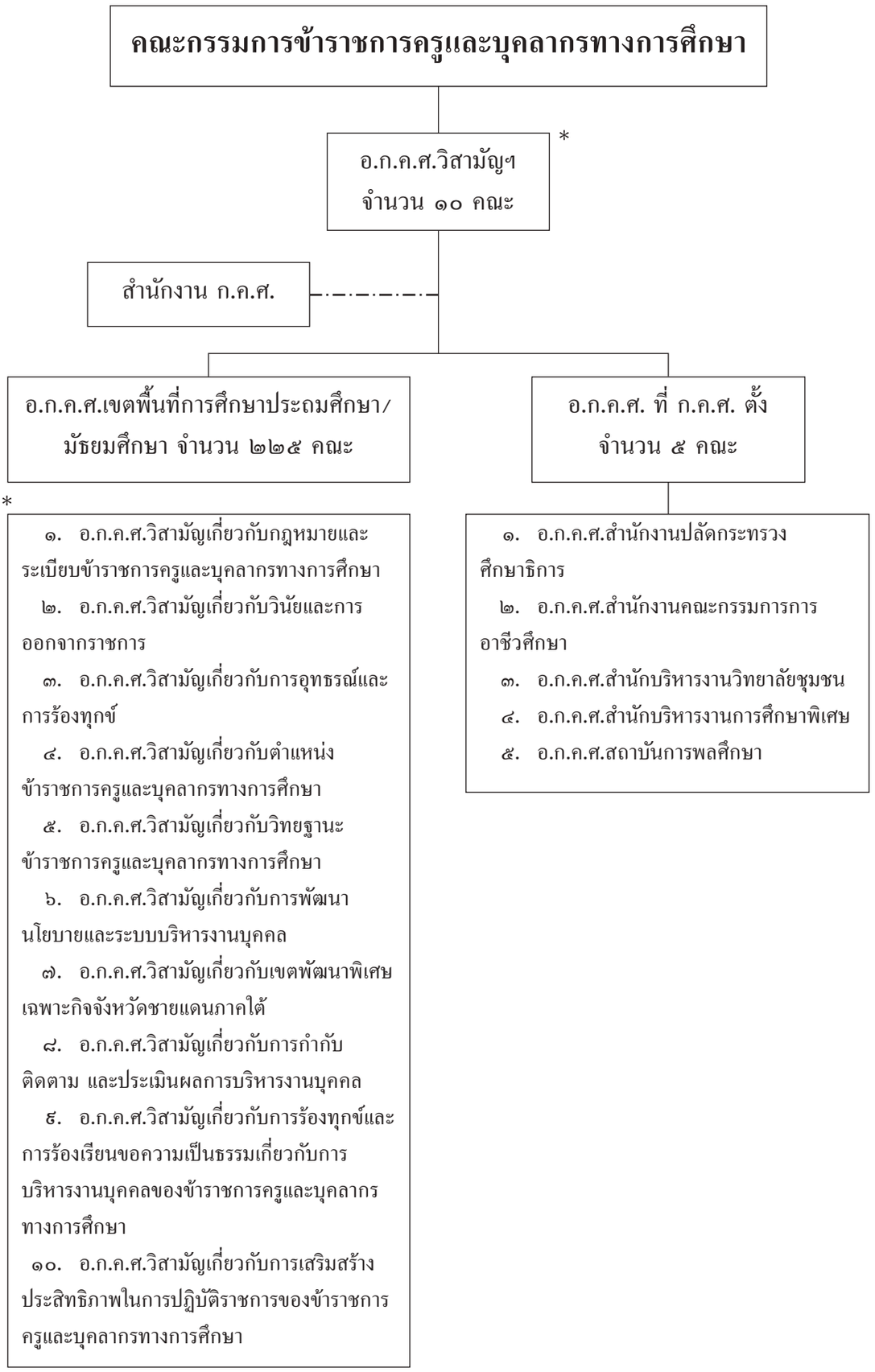

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 9

บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ก.ค.ศ.

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๐ บัญญัติว่า “ให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ก.ค.ศ.” โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เรียกโดยย่อว่า “เลขาธิการ ก.ค.ศ.” ซึ่งมีฐานะเป็นอธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สำนักงาน ก.ค.ศ. มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.ค.ศ.

(๒) วิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการจัดระบบบริหารราชการในหน่วยงานการศึกษา

(๓) ศึกษา วิเคราะห์เกี่ยวกับมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๔) พัฒนาระบบข้อมูล และจัดทำแผนกำลังคนสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๕) ศึกษา วิเคราะห์ เสนอแนะนโยบาย ประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๖) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และบริหารเงินทุน ตลอดจนสวัสดิการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๗) กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ของหน่วยงานการศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา

(๘) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เสนอ ก.ค.ศ.

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย”

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 10

บทที่๒
การอุทธรณ์

ในกระบวนการบริหารงานบุคคล ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการบริหารงานบุคคลในระบบราชการหรือเอกชน เมื่อได้มีการสรรหาบุคคลเข้าทำงานแล้ว หน่วยงานจะต้องดูแลให้บุคคลเหล่านั้นได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการที่จะทำให้บุคคลดังกล่าวอยู่ปฏิบัติงานกับหน่วยงานนานๆ นั้น ย่อมหนีไม่พ้นหลักการให้ขวัญและกำลังใจแก่เขา ดูแลให้เขาเกิดความมั่นใจว่างานที่เขาทำอยู่นั้นมีความมั่นคง หากจะมีการกระทำผิด ผู้กระทำผิดก็ควรจะต้องได้รับการพิจารณาลงโทษด้วยความรอบคอบและเป็นธรรม มีโอกาสที่จะแก้ไขปรับปรุงตนเองเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ผู้ที่ถูกออกจากงานไปแล้วก็ควรจะมีโอกาสร้องขอให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายได้ยกเรื่องที่ดำเนินการให้ตนออกจากงานขึ้นมาพิจารณาใหม่โดยการอุทธรณ์ ซึ่งหากเขาได้รับความยุติธรรมเพียงพอจากกระบวนการดังกล่าว ย่อมเป็นที่หวังได้ว่าจะช่วยให้เขามีขวัญและกำลังใจในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

ความหมายของการอุทธรณ์

การอุทธรณ์ หมายถึง การที่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยร้องขอให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ได้ยกเรื่องขึ้นพิจารณาใหม่ให้เป็นไปในทางที่เป็นคุณแก่ผู้ถูกลงโทษ

ปัจจุบันการอุทธรณ์สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ หมวด ๕ มาตรา ๑๒๑ - มาตรา ๑๒๖ สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการในรายละเอียดเกี่ยวกับการอุทธรณ์ หรือวิธีการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ เช่น กำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ การนับระยะเวลาอุทธรณ์ การทำหนังสืออุทธรณ์ หรือวิธีการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ เป็นต้น จึงต้องบังคับตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๑๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดไว้ในหมวด ๕ มาตรา ๑๒๑ และมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 11

๑) ผู้มีสิทธิอุทธรณ์

ได้แก่ ผู้ถูกลงโทษทางวินัย ๑) โทษ (วินัยไม่ร้ายแรง) ได้แก่ โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน และลดขั้นเงินเดือน

๒) โทษ (วินัยอย่างร้ายแรง) ได้แก่ โทษปลดออก/ไล่ออกจากราชการ

๒) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ (วินัยไม่ร้ายแรง)

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ (วินัยไม่ร้ายแรง) หมายถึง การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน กรณีกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง (มาตรา ๑๒๑)

๒.๑ หลักเกณฑ์เฉพาะการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี กล่าวคือ

๒.๑.๑ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งตามมติของ อ.ก.ค.เขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้สั่งลงโทษให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.

๒.๑.๒ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนของ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้สั่งลงโทษให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา

๒.๑.๓ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรงของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาที่มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง หรือตามมติของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง เป็นผู้สั่งลงโทษให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.

๒.๑.๔ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรงของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาที่มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งปลัดกระทรวงศึกษา เลขาธิการ อธิบดี หรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่อย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าอธิการบดี ผู้อำนวยการหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง

๒.๒ หลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง

นอกจากจะต้องดำเนินการตามหลักกฎหมายดังกล่าวแล้ว ยังจะต้องปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วย ซึ่งตามกฎ ก.ค.ศ. ฉบับดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปในการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัย ไม่ร้ายแรงไว้ในสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๒.๑ สิทธิของผู้อุทธรณ์ สามารถแยกสิทธิของผู้อุทธรณ์ได้เป็น ๕ เรื่อง ดังนี้ คือ

๒.๒.๑.๑ การตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวน (สว.๖)

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 12

๒.๒.๑.๒ การตรวจหรือคัดบันทึกถ้อยคำบุคคล พยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้อุทธรณ์จะต้องทำเรื่องเสนอขอต่อผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษเช่นเดียวกับกรณี ขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนหรือของผู้สอบสวน แต่การจะอนุญาตให้ตรวจหรือคัดบันทึกถ้อยคำบุคคล พยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง หรือไม่นั้นอยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษดังกล่าวที่จะอนุญาตหรือไม่ก็ได้ โดยให้พิจารณาถึงประโยชน์ในการรักษาวินัยของข้าราชการ ตลอดจนเหตุผลและความจำเป็นเป็นเรื่องๆ ไป เช่น ความปลอดภัยของพยาน ฯลฯ เป็นต้น และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วย

๒.๒.๑.๓ การคัดค้านอนุกรรมการ ประธานอนุกรรมการ หรือกรรมการผู้พิจารณาอุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการ หรือกรรมการผู้พิจารณาอุทธรณ์ ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ

(๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้อุทธรณ์

(๔) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษ

(๕) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหา

การคัดค้านอนุกรรมการหรือกรรมการผู้พิจารณาอุทธรณ์นั้น ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาอุทธรณ์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านตามวรรคหนึ่ง อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นจะขอถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้นก็ได้ ถ้าอนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นมิได้ขอถอนตัว ให้อนุกรรมการหรือกรรมการที่เหลืออยู่นอกจากอนุกรรมการหรือกรรมการผู้ถูกคัดค้านพิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้านหากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือ ให้แจ้งอนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นทราบ และมิให้ร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้น เว้นแต่จะพิจารณาเห็นว่าการให้อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า เพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรมจะให้อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้นก็ได้

๒.๒.๑.๔ การส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม

เมื่อได้ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ไว้แล้ว ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งคำแถลงการณ์หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 13

ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. เริ่มพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

๒.๒.๑.๕ การขอแถลงการณ์ด้วยวาจา

ในการอุทธรณ์ ถ้าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. โดยตรงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์

นอกจากนี้ เมื่อได้ยื่นอุทธรณ์ไว้แล้ว ผู้อุทธรณ์จะขอถอนอุทธรณ์ก่อนที่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งตรงต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี เมื่อได้ถอนอุทธรณ์แล้ว การพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นอันระงับ

๒.๓ วิธีการอุทธรณ์

๒.๓.๑ อุทธรณ์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่ง

๒.๓.๒ ให้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้

๒.๓.๓ ให้ทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์

๒.๓.๔ ถ้าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. โดยตรงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์

๒.๓.๕ การอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ให้ทำหนังสืออุทธรณ์ถึงประธาน อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และยื่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงาน หรือส่วนราชการที่ทำหน้าที่เลขานุการของ อ.ก.ค.ศ. นั้นแล้วแต่กรณี

การอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ให้ทำหนังสืออุทธรณ์ถึงประธาน ก.ค.ศ. หรือเลขาธิการ ก.ค.ศ. และยื่นที่สำนักงาน ก.ค.ศ.

การยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งผ่านผู้บังคับบัญชาก็ได้ และให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งหนังสืออุทธรณ์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 14

หรือหน่วยงาน หรือส่วนราชการที่ทำหน้าที่เลขานุการของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

อนึ่ง ผู้อุทธรณ์จะส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ ในกรณีส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่งหรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่งหนังสืออุทธรณ์

๒.๓.๖ ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการอื่น ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาที่ผู้อุทธรณ์ได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดนั้น

กรณีตัวอย่าง นาย ก. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจะอุทธรณ์คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้สั่งลงโทษนาย ก. ต้องทำหนังสืออุทธรณ์ ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าว โดยใช้คำขึ้นต้นว่า

"เรียน ประธาน อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา..... เขต....."

หรือ

"เรียน ประธาน อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา (ผ่านผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....)

๒.๔ ผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

๒.๔.๑ ในกรณีอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

๒.๔.๒ ในกรณีอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ให้ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้พิจารณา

๒.๔.๓ ในกรณีอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งเป็นผู้พิจารณา

เมื่อ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ได้มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบ (ตามมาตรา ๑๒๔)

อนึ่ง ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี ต้องพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน (ตามมาตรา ๑๒๒)

๒.๕ การพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ.

การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ให้ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี พิจารณาข้อเท็จจริงจากสำนวนการสืบสวนหรือการพิจารณา ในเบื้องต้น ตามมาตรา ๙๕ และสำนวนการดำเนินการทางวินัย ตามมาตรา ๙๘ หรือสำนวนการไต่สวนของ ป.ป.ช. หรือตามกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้ฟังข้อเท็จจริงตามนั้น และในกรณี

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 15

จำเป็นและสมควร ขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือขอให้ผู้แทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท ข้าราชการหรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอแถลงการณ์ด้วยวาจา หาก อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาเห็นว่า การแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์จะให้งดการแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้

ในกรณีที่นัดให้ผู้อุทธรณ์มาแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ให้แจ้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่สั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษทราบด้วยว่า ถ้าประสงค์จะแถลงแก้ก็ให้มาแถลงแก้หรือมอบหมายเป็นหนังสือให้ข้าราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทนมาแถลงแก้ต่อที่ประชุมครั้งนั้นได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งล่วงหน้าตามควรแก่กรณี และเพื่อประโยชน์ในการแถลงแก้ดังกล่าว ให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่สั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษหรือผู้แทนเข้าฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ได้

ในการพิจารณาอุทธรณ์ ถ้า อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. เห็นสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์แห่งความถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรมให้มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเองหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมแทนก็ได้ หรือกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปให้ผู้สอบสวนเดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้

ในการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม ถ้า อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. หรือคณะกรรมการสอบสวนที่ได้รับแต่งตั้ง เห็นสมควรส่งประเด็นหรือข้อสำคัญใดที่ต้องการทราบไปสอบสวนพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีอำนาจกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญนั้นส่งไปเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานในท้องที่หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษานั้น ทำการสอบสวนแทนได้

๒.๖ การพิจารณาวินิจฉัยสั่งการอุทธรณ์

เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยที่อุทธรณ์แล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษถูกต้องและเหมาะสมกับความผิดแล้วให้มีมติยกอุทธรณ์

๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง แต่ควรได้รับโทษหนักขึ้น ให้มีมติเพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้น

๓) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ควรได้รับโทษเบาลง ให้มีมติให้ลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 16

๔) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษให้มีมติให้สั่ง งดโทษโดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

๕) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง และเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัยหรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัย ให้มีมติยกโทษ

๖) ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้มีมติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม

๗) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้มีมติให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง และดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

๘) ในกรณีที่เห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. หรือเห็นว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้มีการดำเนินการทางวินัย ตามมาตรา ๙๘ วรรคสองแล้ว ให้มีมติให้เพิ่มโทษเป็นปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

๙) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์มีกรณีที่สมควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือให้ออกจากราชการ ตามมาตรา ๑๑๐ (๔) มาตรา ๑๑๑ หรือมาตรา ๑๑๒ ให้มีมติให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

๑๐) ถ้าเห็นสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใด เพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและมีความเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

การออกจากราชการของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นเหตุที่จะยุติการพิจารณาอุทธรณ์ แต่จะมีมติตาม (๒) หรือ (๙) มิได้ และถ้าเป็นการออกจากราชการเพราะตายจะมีมติตาม (๗) หรือ (๘) มิได้

ในกรณีที่มีผู้ถูกลงโทษทางวินัยในความผิดที่ได้กระทำร่วมกัน และเป็นความผิดในเรื่องเดียวกัน โดยมีพฤติการณ์แห่งการกระทำอย่างเดียวกัน เมื่อผู้ถูกลงโทษคนใดคนหนึ่งใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว และผลการพิจารณาเป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ แม้ผู้ถูกลงโทษคนอื่นจะไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์หากพฤติการณ์ของผู้ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์เป็นเหตุในลักษณะคดีอันเป็นเหตุเดียวกับกรณีของผู้อุทธรณ์แล้ว ให้มีมติให้ผู้ที่ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ได้รับการพิจารณาการลงโทษให้มีผลในทางที่เป็นคุณเช่นเดียวกับผู้อุทธรณ์ด้วย

๒.๗ การสั่งการตามมติ

เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้มีมติแล้วให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น และเมื่อได้สั่งหรือปฏิบัติ ตามมติดังกล่าวแล้ว ให้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบด้วย

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 17

๒.๘ รูปแบบการวินิจฉัย

การจัดทำรายงานการประชุมและการจัดทำมติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการจัดให้มีเหตุผลไว้ในคำวินิจฉัยด้วย ตามนัยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๒.๙ สิทธิของผู้ถูกยกอุทธรณ์หรือถูกเพิ่มโทษ

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ได้สั่งยกอุทธรณ์ สั่งเพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้น สั่งลดโทษหรือสั่งงดโทษ ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปมิได้ เว้นแต่สั่งเพิ่มโทษเป็นโทษปลดออกจากราชการหรือไล่ออกจากราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ได้ตามมาตรา ๑๒๒ แล้วแต่กรณี ได้อีกชั้นหนึ่ง

๒.๑๐ ผลหลังจากสั่งการอุทธรณ์

ในกรณีสั่งยกอุทธรณ์มีผลเท่ากับผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษตามคำสั่งเดิมของผู้บังคับบัญชานั้น

ในกรณีสั่งเพิ่มโทษ คำสั่งเพิ่มโทษมีผลลบล้างคำสั่งลงโทษเดิมของผู้บังคับบัญชา (คำสั่งลงโทษเดิมเป็นอันยกเลิก) และถือว่าผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษตามคำสั่งเพิ่มโทษนั้น

ในกรณีสั่งลดโทษ คำสั่งลดโทษมีผลลบล้างคำสั่งลงโทษเดิมของผู้บังคับบัญชา (คำสั่งลงโทษเดิมเป็นอันยกเลิก) และถือว่าผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษตามคำสั่งลดโทษนั้น

ในกรณีสั่งยกโทษ คำสั่งยกโทษก็จะมีผลลบล้างคำสั่งลงโทษเดิมของผู้บังคับบัญชา (คำสั่งลงโทษเดิมเป็นอันยกเลิก) และถือว่าผู้อุทธรณ์ไม่เคยถูกลงโทษในกรณีนั้น

๓) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ (วินัยอย่างร้ายแรง)

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ (วินัยอย่างร้ายแรง) หมายถึง การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการหรือไล่ออกจากราชการ

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง มาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน ซึ่งการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์นอกจากจะต้องดำเนินการตามหลักกฎหมายดังกล่าวแล้ว ยังจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ในกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ อีกด้วย ซึ่งตามกฎ ก.ค.ศ. ฉบับดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปในการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ (วินัยอย่างร้ายแรง) ไว้ในสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๑ สิทธิของผู้อุทธรณ์

สิทธิของผู้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษ (อย่างร้ายแรง) สามารถแยกสิทธิของผู้อุทธรณ์ได้เป็น ๕ เรื่อง เช่นเดียวกับสิทธิของผู้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษ (วินัยไม่ร้ายแรง) (ตามข้อ ๒.๒.๑.๑ - ๒.๒.๑.๕)

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 18

๓.๒ วิธีการอุทธรณ์

วิธีการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ได้กำหนดวิธีการไว้เช่นเดียวกับการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง

๓.๓ ผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยสั่งการอุทธรณ์

ก.ค.ศ. เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งในทางปฏิบัติ ก.ค.ศ. จะตั้ง อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ขึ้นมาทำการแทน ดังรายละเอียดที่ได้กล่าวมาแล้วในเรื่องผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยสั่งการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง ที่มีการอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.

เมื่อ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ได้พิจารณาอุทธรณ์เสร็จแล้ว ถ้าเห็นว่าอุทธรณ์ฟังไม่ขึ้นสมควรยกอุทธรณ์ หรือเห็นว่าอุทธรณ์ฟังขึ้นทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วน สมควรเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิม ลดโทษ หรือยกโทษ หรือเห็นว่าอุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น และต้องเพิ่มโทษให้ได้มาตรฐานระดับการลงโทษก็จะมีมติให้ดำเนินการตามนั้น

เมื่อ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใด ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปมิได้ และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือ พร้อมทั้งแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ หรือดำเนินการให้เป็นไปตามมติ ก.ค.ศ. โดยเร็ว

ในการพิจารณาอุทธรณ์ของ ก.ค.ศ. หรือ ของ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ซึ่งทำการแทน ก.ค.ศ. นั้น ได้กำหนดวิธีการไว้เช่นเดียวกับการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง

๓.๔ การพิจารณาวินิจฉัยสั่งการอุทธรณ์

ในกรณีที่ ก.ค.ศ. พิจารณาเห็นว่า การสั่งลงโทษนั้นถูกต้อง และเหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว ก็จะมีมติให้ยกอุทธรณ์

ในกรณีที่ ก.ค.ศ. พิจารณาเห็นว่า การสั่งลงโทษนั้นไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสมกับกรณีความผิด ก็จะมีมติให้เพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ ให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ หรือให้ผู้บังคับบัญชาเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิม ตามควรแก่กรณี

๓.๕ ผลหลังจากสั่งการอุทธรณ์

เมื่อ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใดผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปมิได้ สำนักงาน ก.ค.ศ. ต้องแจ้งมติให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือ พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น (ตามมาตรา ๑๒๔) ในกรณีที่ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ซึ่งทำการ แทน ก.ค.ศ. มีมติให้ยกอุทธรณ์ก็จะมีผลเท่ากับผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษตามคำสั่งเดิมของผู้บังคับบัญชา

ในกรณีที่ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์มีมติให้เพิ่มโทษ ลดโทษ หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเดิม เมื่อหน่วยงานทางการศึกษาได้ดำเนินการตามมติ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. แล้วคำสั่งใหม่ก็จะลบล้างคำสั่งเดิมของผู้บังคับบัญชา และถือว่าผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษตามคำสั่งใหม่ เช่น นาย ก. อุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออก และ ก.ค.ศ.

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 19

หรือ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ซึ่งทำการแทน ก.ค.ศ. มีคำสั่งให้ลดโทษลงเป็นปลดออกหรือ มีคำสั่งให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษเป็นการสั่งให้ออกจากราชการเพราะเป็นผู้มีมลทินหรือมัวหมอง ในกรณีที่ถูกสอบสวน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก็ต้องสั่งให้เป็นไปตามนั้น และถือว่า นาย ก. ไม่เคยถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ นาย ก. จะเป็นผู้ถูกลงโทษปลดออก หรือเป็นผู้ถูกให้ออกจากราชการเพราะเป็นผู้มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนตามคำสั่งใหม่

ในกรณีที่ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) มีมติให้ยกโทษ หรือให้ลดโทษ ลงเป็นสถานเบา คือ โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน และให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ ก็ให้หน่วยงานทางการศึกษาสั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่

๔) การเขียนหนังสืออุทธรณ์

โดยเหตุที่กฎหมายได้กำหนดแต่เพียงให้ผู้อุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสืออุทธรณ์ โดยมิได้กำหนดแบบฟอร์มหรือรายละเอียดของหนังสืออุทธรณ์ไว้อย่างชัดแจ้ง จึงเป็นการยากที่ผู้ถูกลงโทษทางวินัย จะเขียนหนังสืออุทธรณ์ให้ได้เนื้อหาสาระในอันที่จะทำให้พิจารณาไปในทางที่เป็นคุณแก่ตน เพื่อประโยชน์แก่ผู้มีกรณีต้องอุทธรณ์ทั้งหลาย อย่างไรก็ตาม ได้นำตัวอย่างการเขียนหนังสืออุทธรณ์ซึ่งอดีตผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายและระเบียบ (นายอนันต์ จินดารัตน์) ได้เขียนตัวอย่างไว้เป็นอย่างดี และได้ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมสอดคล้องกับกฎหมายใหม่ดังจะกล่าวต่อไป

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 20

๔.๑ ตัวอย่างการเขียนหนังสืออุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง

ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งลงโทษ

เรียน ประธาน อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา.....เขต.....

(ประธาน อ.ก.ค.ศ.ส่วนราชการ หรือประธาน ก.ค.ศ. หรือเลขาธิการ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต.....ที่...../.....
ลงวันที่.....จำนวน.....ฉบับ

๒. เอกสารหลักฐานประกอบการอุทธรณ์ จำนวน.....แผ่น

ด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต.....ได้มีคำสั่งที่...../.....ลงวันที่ .....สั่งลงโทษตัดเงินเดือนข้าพเจ้า ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน เนื่องจากกระทำผิดวินัยในกรณีทำหน้าที่การเงิน มีหน้าที่นำเงินฝากธนาคารแต่ได้ไว้วางใจให้นาย ข. นำเงินฝากธนาคารเพียงผู้เดียวแล้วไม่ติดตามดูแลว่า นาย ข. ได้นำเงินฝากธนาคารเข้าบัญชีครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ จนเป็นเหตุให้นาย ข. ทุจริตถึง ๓ ครั้ง เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๓๕,๐๐๐ บาท การกระทำเป็นความผิดตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณี ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล โดยถือประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนและไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ดังรายละเอียดในสำเนาคำสั่งลงโทษที่แนบ

ข้าพเจ้าได้รับทราบคำสั่งลงโทษดังกล่าว เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....และได้พิจารณาแล้วเห็นว่าข้าพเจ้าไม่ควรได้รับโทษตามคำสั่งดังกล่าว เนื่องจากข้าพเจ้ามิได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา คณะกรรมการสอบสวนรับฟังพยานหลักฐานสรุปความเห็นเสนอลงโทษข้าพเจ้าไม่ตรงตามข้อเท็จจริง ดังรายละเอียดข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ข้าพเจ้าขอกราบเรียน ดังนี้

๑. กรณีที่คณะกรรมการสอบสวนลงความเห็นว่า ข้าพเจ้าในฐานะเจ้าหน้าที่การเงินมีหน้าที่โดยตรงในการนำเงินฝากธนาคาร แต่ได้ไว้วางใจนาย ข. นำเงินฝากธนาคารเพียงผู้เดียว เป็นเหตุให้นาย ข. กระทำการทุจริตถึง ๓ ครั้ง นั้น ข้าพเจ้าขอกราบเรียนว่าในการมอบหมายให้บุคลากรในโรงเรียน.....ปฏิบัติงานต่างๆ นั้น ผู้อำนวยการโรงเรียน.....ได้มีคำสั่งที่ ...../.....ลงวันที่.....(เอกสารหมายเลข.....) มอบหมายการปฏิบัติงานให้บุคคลต่างๆ ปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ในฝ่ายการเงินและบัญชี ซึ่งมีบุคลากรในฝ่าย ๓ คน คือ

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 21

(๑) นาย ก. ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี

(๒) นาย ข. ทำหน้าที่บัญชี

(๓) ข้าพเจ้าทำหน้าที่การเงิน

ตามคำสั่งดังกล่าวจะเห็นได้ว่า มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานในฝ่ายการเงินและบัญชีเพียง ๓ คน ซึ่งปริมาณงานในฝ่ายนี้มีมาก โดยปกติสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอื่นๆ ที่มีบุคลากรเต็มตามอัตรากำลังที่ ก.ค.ศ. กำหนดให้จะมีบุคลากรปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า ๕ คน การที่มีบุคลากรไม่เพียงพอดังกล่าว ในการปฏิบัติงานจริงบุคคลทั้ง ๓ คน จึงปฏิบัติงานในลักษณะช่วยกันทำตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย (เอกสารหมายเลข.....) โดยเฉพาะงานการเงินและงานบัญชีไม่สามารถแยกบุคลากรข้างต้นได้ ในบางขณะเมื่องานการเงินล้นมือหัวหน้าฝ่ายจะให้นาย ข. มาปฏิบัติงานการเงินด้วย เช่น การออกใบเสร็จรับเงิน การนำเงินฝากธนาคาร ซึ่งในเรื่องนี้ นาย ข. ได้มาช่วยปฏิบัติงานการเงินในลักษณะนี้มาโดยตลอด ดังเอกสารหลักฐานที่แนบมา (เอกสารหมายเลข.....และ.....) ดังนั้น การที่นาย ข. มาทำหน้าที่ในงานการเงินไม่ว่างานใดๆ จึงเป็นหน้าที่โดยตรง ส่วนหนึ่งของนาย ข. ด้วย มิใช่เป็นงานที่ข้าพเจ้าฝากให้นาย ข. ช่วยทำให้ โดยเฉพาะการนำเงินฝากธนาคารในวันใดที่ข้าพเจ้าติดงานประจำด่วนอย่างอื่น หัวหน้าฝ่ายจะมอบให้นาย ข. เป็นผู้นำเงินไปฝากเข้าธนาคารที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย เช่น วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จำนวน ๕,๐๐๐ บาท วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จำนวน ๖,๐๐๐ บาท และวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นหน้าที่โดยตรงของนาย ข. ส่วนหนึ่งดังที่กราบเรียนมาแล้ว ทั้งนี้ จะเห็นได้ชัดเจนจากการที่นาย ข. เป็นผู้บันทึกรายการจ่ายในสมุดเงินสดและเขียนใบฝากธนาคารด้วยตนเอง ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนว่าในวันนั้นๆ เป็นหน้าที่ของนาย ข. ในการนำเงินฝากธนาคาร และการที่นาย ข. ไม่ได้นำเงินที่ตนมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงฝากเข้าบัญชีธนาคารในวันนั้นๆ จึงไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าพเจ้า แต่อย่างใด ประกอบ กับนาย ข. ก็ได้ยอมรับอยู่แล้วว่า การกระทำครั้งนี้ได้กระทำโดยตนเองเพียงลำพัง ไม่มีผู้ใดผู้หนึ่งรู้เห็นด้วย

๒. ตามระเบียบว่าด้วยการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ ข้อ ๖๘ ซึ่งกำหนดว่า “การนำเงินส่งกรณีที่เงินนำซึ่งเป็นเงินสด มีจำนวนมาก หรือสถานที่ที่จะนำเงินส่งอยู่ห่างไกล หรือกรณีอื่นใดซึ่งเห็นว่าไม่ปลอดภัยแก่เงินที่นำส่ง ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งข้าราชการ ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๒ หรือเทียบเท่าขึ้นไป และข้าราชการอื่นอย่างน้อย ๑ คน เป็นกรรมการรับผิดชอบร่วมกันควบคุมเงินไปส่ง” (เอกสารหมายเลข ...) ซึ่งในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนำเงินฝากธนาคารของโรงเรียน... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา...ไม่ได้มีการแต่งตั้งมอบหมายให้ข้าพเจ้ามีหน้าที่ นำเงินฝากธนาคารแต่อย่างใด ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงไม่มีหน้าที่โดยตรงในการนำเงินฝากธนาคารตามที่คณะกรรมการสอบสวนวินิจฉัย และเมื่อพิจารณาตามระเบียบข้างต้นจะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่การเงิน มิได้มีหน้าที่โดยตรง ในการนำเงินฝากธนาคารตามที่คณะกรรมการสอบสวน

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 22

วินิจฉัย และเมื่อพิจารณาตามระเบียบข้างต้นจะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่การเงินมิได้มีหน้าที่โดยตรง ในการนำเงินฝากธนาคารผู้บังคับบัญชาก็ชอบที่จะแต่งตั้งข้าราชการคนใดให้มีหน้าที่นำเงินฝากธนาคารก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าหน้าที่การเงิน ดังนั้นในวันใดที่ข้าพเจ้าต้องนำเงินไปฝากธนาคาร จึงถือว่าได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นการเฉพาะกิจในวันนั้นๆ ในทำนองเดียวกันในวันใดที่นาย ข. ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้นำเงินไปฝากธนาคารต้องถือว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของนาย ข. โดยข้าพเจ้าไม่มีส่วนรับผิดชอบร่วมด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนาย ข. เป็นผู้จัดทำบัญชีและหลักฐานด้วยตนเอง ผู้อื่นจึงไม่อาจทราบได้ว่านาย ข. ได้นำเงินเข้าฝากธนาคารแล้วหรือไม่

๓. ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า ข้าพเจ้าไม่ได้ติดตามดูแลว่า นาย ข. หน้าที่การนำเงินฝากธนาคารเป็นหน้าที่โดยตรงของนาย ข. ในวันนั้นๆ ด้วยดังกล่าวมาแล้วและข้าพเจ้าไม่ได้เป็นผู้บังคับบัญชาของนาย ข. จึงไม่อาจตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนาย ข. ได้ ซึ่งในการตรวจสอบเรื่องตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ ข้อ ๖๗ กำหนดว่า “ให้หัวหน้ากองคลังหรือหัวหน้าส่วนราชการส่วนภูมิภาคดูแลให้มีการนำใบส่งซึ่งผู้รับเงินได้ลงลายมือชื่อรับเงินหรือมีหลักฐานการรับเงินแล้ว ลงบัญชีภายในวันที่นำเงินส่งนั้น” (เอกสารหมายเลข...) กับระเบียบดังกล่าว ข้อ ๖๘ กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการนำเงินฝากธนาคาร (อ้างแล้ว ในข้อ ๒) ดังนั้น หน้าที่ในการติดตามตรวจสอบว่านาย ข. ได้มีการนำเงินฝากธนาคารตามที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชามิใช่เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้า

จากเอกสารหลักฐานและข้อเท็จจริงที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่า การที่นาย ข. กระทำการทุจริตเป็นการกระทำเฉพาะตัว โดยข้าพเจ้าไม่มีส่วนต้องร่วมรับผิดใดๆ ทั้งสิ้น การกระทำของ นาย ข. ไม่ได้เกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่อของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการครบถ้วนทุกประการ โดยทางราชการมิได้เสียหาย ข้าพเจ้า ได้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ อุทิศเวลา กำลังกาย กำลังทรัพย์ให้แก่ทางราชการ มาโดยตลอดเคยได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ ๒ ขั้น ..... ครั้ง เมื่อปีงบประมาณ.....และเคยได้รับคัดเลือกเป็นข้าราชการดีเด่นของจังหวัด.....ในปี.....ด้วย (เอกสารหมายเลข...) อีกทั้งข้าพเจ้าก็ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน การที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา..... เขต..... ได้มีคำสั่งลงโทษ โดยข้าพเจ้ามิได้กระทำผิดหรือมีส่วนบกพร่องใดๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ทำให้ข้าพเจ้า เสียสิทธิและประโยชน์อันพึงมีพึงได้ ทั้งยังทำให้เสียขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการเป็นอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าจึงจำเป็นต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าวต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา..... เขต .....

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 23

จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดพิจารณาให้ความเป็นธรรมข้าพเจ้า โดยมีมติให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งยกโทษให้แก่ข้าพเจ้าด้วย เพราะมิเช่นนั้นจะยังผลให้ข้าพเจ้าต้องเสียสิทธิที่จะรับได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีอีกโสตหนึ่ง ขอขอบพระคุณอย่างสูงมาในโอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้อุทธรณ์

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 24

๔.๒ ตัวอย่างการเขียนหนังสืออุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง
ตัวอย่างที่ ๑ (กรณีชู้สาว)

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....
ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งลงโทษ

เรียน เลขาธิการ ก.ค.ศ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต.....ที่...../.....
ลงวันที่.....จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เอกสารประกอบการพิจารณา จำนวน.....แผ่น

ด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต.....มีคำสั่ง...../.....
ลงวันที่.....สั่งลงโทษปลดข้าพเจ้า นาย.....อดีตข้าราชการครูโรงเรียน.....
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต.....ออกจากราชการ กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง โดยมีกรณีถูกกล่าวหาว่าปลุกปล้ำข่มขืนหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภรรยาของตนอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้าพเจ้าได้รับทราบคำสั่งลงโทษเมื่อวันที่.....และได้ขอคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนและบันทึกความเห็นของนิติกรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต.....แล้ว ปรากฏว่าการสรุปสำนวนการสอบสวนและการสรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบสวนไม่ถูกต้องและไม่ตรงกับความเป็นจริงหลายประเด็น พยานหลักฐานบางอย่างมิได้นำสืบให้สิ้นกระแสความทั้งที่เป็นพยานหลักฐานที่สำคัญ เช่น

๑. พยานหลักฐานโดยตรง คือ นางสาว.....อ้างว่าในหนังสือร้องเรียนระบุ นางสาว.....เล่าให้แม่ฟังว่าถูกข่มขืน สิ่งเหล่านี้เป็นพยานบอกเล่าซึ่งตามหลักกฎหมายถือว่ามีน้ำหนักไม่อาจนำมารับฟังลงโทษข้าพเจ้าได้ แต่กลับนำมาฟังลงโทษข้าพเจ้า

๒. พยานบางปากก็เป็นพยานบอกเล่าที่อ้างว่าได้ยินได้ฟังจากนาย.....บิดาของผู้เสียหาย ซึ่งเป็นพยานบอกเล่าเช่นกันแต่คณะกรรมการกลับนำมารับฟังลงโทษ

๓. แม้กระทั่งพยานแวดล้อมบริเวณบ้านที่เกิดเหตุว่าได้ยินเสียงร้องหรือไม่ ก็ไม่สอบสวนให้ได้ความกระจ่างชัดให้ความเป็นธรรมแก่ข้าพเจ้าเลย แสดงถึงคณะกรรมการสอบสวนมีอคติ หรือมิได้ผ่านการเรียนรู้กระบวนการสอบสวนว่าด้วยหลักฐานหรือการสอบสวนตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนมาอย่างถ่องแท้

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 25

เหตุผลที่นำมาพิจารณาว่าข้าพเจ้ากระทำผิดและกำหนดโทษแก่ข้าพเจ้ามิได้ตั้งอยู่บนฐานแห่งความยุติธรรม เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรวมทั้ง อ.ก.ค.ศ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา..... เขต.....เพียงแต่ใช่หลักการสันนิษฐาน หรือน่าเชื่ออันเป็นแต่ความคิดมาลงโทษตน หาได้นำหลักการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานมาพิจารณาลงโทษข้าพเจ้าแต่อย่างใดไม่ อีกทั้งการสอบสวนตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๓ ก็ไม่มีนิติกรและไม่แน่ใจว่าจะมีผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมในด้านดำเนินการทางวินัยมาแล้วหรือไม่ หากมีก็คงเป็นผู้ที่มีประสบการณ์น้อยมาก การพิมพ์และการบันทึกปากคำส่วนมากก็ไม่ตรงกับที่ข้าพเจ้าให้การ จึงมีการขีดฆ่าทับเซ็นชื่อกำกับไว้ เป็นเหตุให้การรวบรวมหลักฐาน ข้อมูล และวินิจฉัยคลาดเคลื่อน เมื่อ อ.ก.ค.ศ.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา..... เขต.....พิจารณาได้นำข้อมูลต่าง ๆ มาพิจารณาให้กระจ่างไม่ ทั้งยังไม่ให้โอกาสข้าพเจ้าได้ชี้แจงก่อนการลงโทษปลดข้าพเจ้าออกจากราชการ จึงเป็นการลงโทษค่อนข้างจะเป็นการพิจารณาฝ่ายเดียว ไม่ได้ให้ความเป็นธรรมแก่ข้าพเจ้า ผิดกับหลักการพิจารณาคดีของศาล ถ้ามีข้อสงสัยหรือไม่สามารถนำพยานยืนยันความผิดของจำเลย ศาลก็ยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลยพ้นข้อหาไป ซึ่งการพิจารณาลงโทษทางวินัยก็ควรนำหลักดังกล่าวมาใช้เช่นเดียวกัน

ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขออุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว เพื่อให้ ก.ค.ศ. ได้โปรดพิจารณาให้ความเป็นธรรมแก่ข้าพเจ้าตามกฎหมาย โดยข้าพเจ้าขออุทธรณ์ในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. การที่ข้าพเจ้าถูกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต..... สั่งปลดออกจากราชการ มูลเหตุจากนาย.....บิดาของผู้เสียหายร้องเรียนกล่าวหาว่าข้าพเจ้าปลุกปล้ำข่มขืนกระทำชำเรานางสาว.....ผู้เสียหายในยามวิกาล เมื่อประมาณเดือน มกราคม ๒๕๕๓ เหตุเกิดที่บ้านของนาย.....โดยมีนางสาว.....ผู้เสียหายเพียงผู้เดียว ทั้งที่พยานบางปากและผลสรุปของ อ.ก.ค.ศ.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อ้างว่ามีน้องสองคน พยานสองคนนี้ต้องได้ยินถ้านางสาว..... ผู้เสียหายเพียงคนเดียวซึ่งส่อเจตนาอันเป็นเท็จ เพราะถ้าอ้างพยานทั้ง ๒ ปาก อาจให้การไม่ตรงกันเป็นเหตุให้ถูกจับได้ว่าร้องเรียนเป็นเท็จ

ข้าพเจ้าขอชี้แจงความจริงดังนี้ ต้นเดือนคือ ระหว่างเดือนวันที่ ๑-๑๐ มกราคม ๒๕๕๓ (เลยวันที่นี้น่าจะเป็นกลางเดือนและปลายเดือน) ถ้านางสาว.....ผู้เสียหายซึ่งเป็นบุตรสาวนาย.....ถูกข่มขืนจริง นาย.....ก็น่าจะจำวันที่ได้ เพราะตามสำนวนการสอบสวนชี้ชัดว่า นาย.....ติดตามเรื่องมาโดยตลอดจะต้องจำวันที่นางสาว.....ถูกข่มขืนได้เพราะเป็นประเด็นสำคัญในกรณีนี้ จึงเชื่อได้ว่านาย.....นำเรื่องเท็จมากล่าวอ้างร้องเรียนขึ้นเพื่อหาประโยชน์โดยมิชอบหรือเป็นเครื่องต่อรองการเรียกเงิน และหรือให้ข้าพเจ้าได้แต่งงานกับนางสาว.....บุตรสาวของตน หรือเพื่อล้างอายกรณีบิดามารดานางสาว.....อาจไปคุยโอ้อวดว่าข้าพเจ้าเป็นแฟนนางสาว.....หมั้นกันแล้วจะแต่งงานกัน ทั้งที่ข้าพเจ้ามิได้คิดรักใคร่นางสาว.....แต่อย่างใด เนื่องจากนาย.....และนาง.....

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 26

บิดามารดาของนางสาว.....มีความเชื่อแบบเดิมๆ คืออยากได้ลูกเขยเป็นข้าราชการ ประกอบกับนาย.....เคยเป็นนักการภารโรง โรงเรียนเดียวกันกับข้าพเจ้า อาจมีความศรัทธาหรือหลงผิดคิดว่าข้าพเจ้าน่าจะมีความผูกพันรักใคร่กับบุตรสาวของตนหรือเป็นผู้นำของครอบครัวตน โดยครอบครัวของนาย.....มีฐานะยากจน เมื่อเห็นว่าข้าพเจ้าจะแต่งงานกับหญิงอื่น จึงทำการร้องเรียนกล่าวหาข้าพเจ้าโดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นต่อตัวนางสาว..... บุตรของตน ซึ่งเรื่องทำนองนี้ก็เคยมีปรากฏให้เห็นเป็นคดีความกันอยู่เนื่องๆ

ช่วงต้นเดือนตามที่กล่าวหาว่าข้าพเจ้ากระทำผิด ข้าพเจ้ามิได้อยู่ในพื้นที่บริเวณโรงเรียน .....หรือท้องที่เกิดเหตุ เนื่องจากข้าพเจ้าและนางสาววรนุชซึ่งเป็นคนรักได้เดินทางไปกรุงเทพมหานคร เพื่อจัดหาซื้อของเตรียมงานหมั้น จากนั้นข้าพเจ้าและนางสาววรนุชก็ได้ไปเยี่ยมบิดาของข้าพเจ้าที่อำเภอ.....จังหวัด.....เนื่องจากเป็นวันปีใหม่และเดินทางกลับโรงเรียน.....กลางคืนวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงเช้าวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๓ และข้าพเจ้าไม่ได้ไปบ้านของนางสาว.....เลย จนวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๓ ที่บิดามารดานางสาว.....เรียกข้าพเจ้าพร้อมนาย ก. ผู้อำนวยการโรงเรียน นาย ข. และนาย ค. (ครูโรงเรียนเดียวกัน) ไปเจรจากันที่บ้านของนางสาว.....เช่นนี้ข้าพเจ้าจะไปข่มขืนนางสาว.....ตามเวลาและสถานที่ดังกล่าวได้อย่างไร

อนึ่ง ในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๓ เป็นช่วงเปิดภาคเรียนและนางสาว.....ได้ศึกษาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ณ .....ไม่มีเหตุอันใดต้องขาดเรียนกลับมาที่บ้านดังกล่าว ทั้งนี้ จะสามารถตรวจสอบที่วิทยาเขตดังกล่าวได้ว่านางสาว.....ผู้เสียหายได้ไปศึกษาที่.....ดังกล่าวจริงหรือไม่ ซึ่งหาก ก.ค.ศ. ได้มีการสอบสวนเพิ่มเติมในประเด็นนี้ก็จะได้ความแน่ชัดว่าการร้องเรียนของฝ่ายผู้เสียหายเป็นเท็จทั้งสิ้น

๒. การที่กล่าวหาข้าพเจ้าข่มขืนหนึ่งครั้ง ถ้าสมยอมน่าจะมากกว่าหนึ่งครั้ง ธรรมชาติของมนุษย์ น่าจะมากกว่านี้ เพราะเป็นเด็กวัยรุ่นด้วย แต่ถ้าไม่สมยอมน่าจะมีการต่อสู้ขัดขืนร้องขอความช่วยเหลือ ชาวบ้านแถวใกล้ๆ รวมทั้งเพื่อนครูที่อยู่บ้านพักครูก็มี ทำไมไม่มีใครได้ยินและคณะกรรมการ สอบสวนมิได้สอบพยานบุคคลเหล่านี้เลย ซึ่งพยานบุคคลเหล่านี้ย่อมเป็นพยานแวดล้อมกรณีที่มีน้ำหนักมาก และหากข้าพเจ้าได้ใช้กำลังกระทำต่อนางสาว..... จริงแล้ว ก็น่าจะมีรอยช้ำบาดแผล หรือมีการข่วนหยิกบ้าง แต่นี่หามีไม่ ประเด็นนี้จึงเป็นเท็จอีกเช่นกัน

๓. ผู้ร้องอ้างว่าจะไปแจ้งความแต่ข้าพเจ้ารู้เสียก่อน ข้าพเจ้าสอนนักเรียนจะทราบได้อย่างไรว่าเขาจะไปไหนมาไหน แม้กระทั่งในสำนวนการสอบสวนก็มิได้พูดกันว่า ผู้ร้องได้เรียกข้าพเจ้า ไปตกลงหรือบอกว่าจะแจ้งความ เป็นการกล่าวอ้างอย่างเลื่อนลอย อ้างเพื่อสนับสนุนการร้องเรียนเท่านั้น ถ้าข้าพเจ้าข่มขืนจริงจะต้องมีการแจ้งความหรือร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจก่อน เพื่อจะได้มีการสอบสวนและฟ้องร้องคดีแก่ข้าพเจ้าต่อไปในทางศาล แต่นี่หาได้มีการดำเนินการดังกล่าวแก่ข้าพเจ้าไม่แสดงว่า ฝ่ายผู้เสียหายกลัวจะมีความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อพนักงาน เบิกความเท็จต่อศาล หรือกลัวข้าพเจ้าฟ้องกลับจึงไม่กล้าแจ้งความ

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 27

๔. ผู้ร้องอ้างอีกว่า ประมาณอีก ๑-๒ เดือนต่อมา ข้าพเจ้าไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้ จึงเรียกตัวข้าพเจ้าไปตกลงที่บ้านผู้ร้องต่อหน้านาย ก. นาย ข. และ นาย ค. และหาว่าข้าพเจ้ายินยอมชดใช้เงิน ๖๐,๐๐๐ บาท และจะชำระให้เสร็จสิ้นในเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ แต่หาปฏิบัติตามสัญญาไม่

ข้าพเจ้าขอชี้แจงว่าการที่ข้าพเจ้าไปพบนาย.....บิดาผู้เสียหายที่บ้านผู้เสียหาย เนื่องจากนาย ค. ครูโรงเรียนเดียวกันได้บอกข้าพเจ้าให้ไปที่บ้านบิดาผู้เสียหายว่าบิดาผู้เสียหายมีเรื่องปรึกษาด้วย ซึ่งบิดาผู้เสียหายเพิ่งกลับจากกรุงเทพมหานคร เพราะบิดาผู้เสียหาย ขับรถสามล้อเครื่องอยู่ที่กรุงเทพฯ ข้าพเจ้าคิดว่าบิดาผู้เสียหายมีเรื่องปรึกษาจริงจึงไปตามนัดหมายพร้อมนาย ข. พบนาย ค. บิดามารดาผู้เสียหาย และนางสาว.....ผู้เสียหายบนบ้านครั้นนั่งกันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว มารดาผู้เสียหายได้พูดทำนองว่าได้ยินคนอื่นพูดว่าข้าพเจ้าจะฆ่าล้างโคตรบ้าง และดูหมิ่นเหยียดหยามครอบครัวตน ข้าพเจ้างงมากได้ถามว่าเรียกข้าพเจ้ามาปรึกษาหรือเรียกมาหาเรื่องกันแน่ จึงสืบสวนว่าใครเล่าให้ฟัง มารดาผู้เสียหายเล่าว่านายไข่ญาติของตนเป็นผู้เล่าให้ฟัง โดยให้เด็กหญิงวราภรณ์ บุตรสาวตามตัวมายืนยันความจริง ปรากฏว่านางไข่ยืนยันว่าไม่ได้พูดและไม่เคยได้ยินข้าพเจ้าพูดเช่นกัน ทำให้มารดาผู้เสียหายโกรธและเสียหน้ามากจึงไล่นายไข่ลงจากบ้านไป เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้มารดาผู้เสียหายจึงหาเรื่องหาเรื่องว่าข้าพเจ้าได้เสียกับบุตรสาวตน (นางสาว.....ผู้เสียหาย) ทำให้ข้าพเจ้าโกรธมากจึงใช้คำพูดในทำนองสั่งสอนครอบครัวของผู้ร้องมากมายทำนองว่า ชอบใส่ร้ายป้ายสีเข้าข่ายหมิ่นประมาท ถ้าข้าพเจ้าฟ้องศาลจะทำให้เดือดร้อน ข้าพเจ้าจึงถามนางสาว.....ผู้เสียหายและให้ยืนยันว่าเรื่องเป็นเช่นไร นางสาว.....ไม่ยอมตอบ ส่วนมารดาผู้เสียหายก็พยายามบังคับขู่เข็ญกล่าวหาว่าถ้าทำผิดก็รับเสีย ครูจะได้ไม่ต้องเดือดร้อน ข้าพเจ้าก็ยืนยันว่าไม่ผิดจะให้รับสารภาพได้อย่างไร ถ้าฟ้องศาลก็จะสู้แถลงความบริสุทธิ์ เพิ่มความโมโหให้บิดาผู้เสียหายมาก คิดว่าข้าพเจ้าหัวหมออยากลองดี หยิ่ง พอดีนาย ก. ผู้อำนวยการมาที่บ้านเห็นว่า ทำท่าจะมีเรื่องจึงบอกให้ทุกคนกลับ ข้าพเจ้ากลับบ้านพัก ข้อสังเกตผู้ที่มาบ้านบิดาผู้เสียหายเหมือนกับ การนัดหมายเตรียมเรื่องมาก่อนและน่าเชื่อว่า นาย ก. นาย ข. และนาย ค. เป็นพยานปรักปรำตน เนื่องจากข้าพเจ้าเคยทักท้วงนาย ก. และนาย ข. ในเรื่องการทำงานเกี่ยวกับเงินบริจาค การเงินงบประมาณ ต่างๆ ซึ่งส่อเจตนาทุจริตหลายครั้ง และหลานชายนาย ก. คือ นายบัว ข้าราชการครู อีกโรงเรียนหนึ่งได้มาหลงรักนางสาววรนุช (ภรรยาข้าพเจ้าปัจจุบัน) มีการทาบทามหลายครั้ง แต่นางวรนุชได้บ่ายเบี่ยงตลอดและนางสาววรนุชกลับมาหมั้น และแต่งงานกับข้าพเจ้าในที่สุด อาจเป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้ นาย ก. เคืองแค้นข้าพเจ้าเป็นการส่วนตัว จึงหาทางกลั่นแกล้งหรือไม่ก็ร่วมคิดกับผู้ร้องให้ข้าพเจ้าอับอาย ส่วนนาย ค. ก็เคยชอบพอกันนางสาว.....ผู้เสียหาย แต่ไปแต่งงานกับหญิงอื่น ทำให้ครอบครัวของบิดาผู้เสียหายเสียความรู้สึก แต่ภายหลังเข้าใจกันจึงมาร่วมเป็นพยานให้กับบิดาผู้เสียหายอาจเพื่อเป็นการช่วยเหลือและแก้ภาพลักษณ์ที่ทำไว้ก็ได้ พยานบุคคลดังกล่าวเหล่านี้จึงมิใช่พยานบุคคลที่เป็นกลาง ย่อมไม่มีน้ำหนักให้รับฟังมาพิจารณาลงโทษข้าพเจ้า

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 28

วันพรุ่งนี้ นาย ข. พยายามถามไถ่และให้ข้าพเจ้ารับสารภาพเสียเงินให้กับบิดาผู้เสียหาย แต่ข้าพเจ้าก็ปฏิเสธและรู้สึกโกรธจึงท้าให้เขาฟ้องจะได้นำเงินที่บ้านมาสู้ที่ศาลเพื่อความถูกต้องต่อไป ต่อมานายชมเพื่อนสนิทของนาย ก. ผู้อำนวยการโรงเรียน และเป็นเสี่ยวกับบิดาผู้เสียหาย อีกทั้งเป็นประธานกลุ่มโรงเรียน ใช้อำนาจหน้าที่ประธานกลุ่มบีบข้าพเจ้า คงเห็นว่าข้าพเจ้าเป็นครูต่างถิ่นมาคนเดียว ข้าพเจ้าไม่ยอมจึงขอร้อง เชิงบังคับให้ข้าพเจ้าไปคุยอีกครั้งที่บ้านบิดาผู้เสียหาย ข้าพเจ้าไม่มีทางเลือกคิดว่าเราคงไม่เสียเปรียบอะไร ตลอดจนถ้าเราขัดขืนอาจหาว่าหยิ่ง หัวหมอ เพราะเราไม่ใช่คนในพื้นที่ อีกอย่างก็เพื่อต้องการ บอกถึงเรื่องข้าพเจ้าขอสู้ที่ชั้นศาลด้วย จึงจำเป็นต้องไปบ้านบิดาผู้เสียหายตอนเย็นอีกครั้ง แต่ครั้งนี้ข้าพเจ้าได้ขอร้องให้นางไข่ นางใบ นายสม นายสมัย (บุตรชายนางไข่) ไปคอยดูเหตุการณ์ ซึ่งนางไข่ และพวกอยู่บริเวณข้างล่างของบ้าน สามารถได้ยินและมองเห็นคู่สนทนาบนบ้าน ได้อย่างชัดเจน

นาย ก. ผู้อำนวยการโรงเรียนก็พยายามเกลี้ยกล่อมให้ข้าพเจ้ารับสารภาพและให้ยอมเสียเงินตามที่ผู้กล่าวหาเรียกร้อง ข้าพเจ้าก็ปฏิเสธเช่นเดิม พวกครูที่สนทนาก็ต่อรองกันเองเหมือนกับมีการนัดแนะเล่นละครกัน พูดทำนองช่วยเหลือข้าพเจ้าต่อให้เอาเสร็จ แท้จริงเขากำหนดราคากันเอาไว้แล้ว

ข้าพเจ้าอยู่ในเหตุการณ์เช่นนี้จะไปขัดเขาได้อย่างไร ถ้าเขาขัดหรือบอกว่าไม่ต้องต่อรองมันจะทำให้เกิดความตึงเครียดขึ้นได้มาก ซึ่งในสถานการณ์เช่นนั้นข้าพเจ้าจะอยู่ในสภาวะเสียเปรียบจะอยู่ก็ลำบาก จะย้ายก็ไม่ได้ไม่มีใครรับรองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของข้าพเจ้าได้ ข้าพเจ้าจึงจำเป็นต้องอยู่เฉยๆ การวางตัวของข้าพเจ้าอย่างนี้หาใช่เป็นการยอมรับผิดตามที่กล่าวหาแต่อย่างใดไม่เป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าจะต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดตามวิสัยของวิญญูชน จะพึงกระทำในภาวะคับขันเช่นนั้นมากกว่า

การขอขอขมาก็ไม่มีการพูดให้ข้าพเจ้าทราบล่วงหน้า เป็นการพูดหลอกลวงให้ข้าพเจ้า ไปที่บ้านและมีการเตรียมการวางแผนกันมาก่อน ซึ่งถ้าข้าพเจ้าตั้งใจจะขอขมา ข้าพเจ้าต้องเชิญนางไข่และพวกขึ้นมาบนบ้านเป็นพยานด้วย แต่ปรากฏว่าขณะนั้นมีเพียงพยานฝ่ายผู้กล่าวหาเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้นและได้มีการเตรียมพานการขอขมากันมาก่อน ข้าพเจ้าก็บอกว่าถ้าจะให้ข้าพเจ้าขอขมาก็ขมา กรณีใช้คำพูดรุนแรงที่ทำให้บิดาผู้เสียหายโมโห หรือใช้คำพูดล่วงเกินต้องขออภัยด้วย แต่จะให้ขอขมาเพราะได้เสียกับนางสาว.....ผู้เสียหาย ข้าพเจ้าไม่ขอขมาเพราะข้าพเจ้าไม่ได้ทำการล่วงเกินนางสาว.....ผู้เสียหาย ตามที่กล่าวหาแต่อย่างใด ข้อความที่ข้าพเจ้าได้ให้คณะกรรมการก็ชัดในตัวว่า ข้าพเจ้าขอขมาในกรณีที่ ข้าพเจ้าพูดล่วงเกินต่อครอบครัวของฝ่ายผู้เสียหาย ไม่ใช่ขอขมาเรื่องล่วงเกินทางชู้สาวต่อนางสาว.....แต่นิติกรหรือ อ.ก.ค.ศ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....กลับอ้างมาเป็นเหตุลงโทษข้าพเจ้าออกจากราชการว่า “การที่ นาย.....อยู่ร่วมในการเจรจาประนีประนอมตลอดเวลาและไม่ได้คัดค้านว่าตนได้กระทำตามที่ถูกกล่าวหา รวมทั้งการที่นาย.....ได้ขอขมากับบิดามารดาผู้เสียหายจะอ้างว่า ขอขมาเรื่องอื่นมิใช่เรื่องชู้สาวแต่อย่างใด ไม่อาจรับฟังได้เพราะนาย.....เป็นข้าราชการครู เคยได้รับการเสนอชื่อข้าราชการตัวอย่างของกลุ่มโรงเรียนนั้น

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 29

คงไม่มีความจำสับสน จึงไม่ทราบว่าการขอขมาที่ตนได้กระทำไปนั้นเป็นการขอขมาในเรื่องอะไร" นั้น เป็นการวินิจฉัยลงโทษข้าพเจ้าโดยอาศัยหลักการสันนิษฐานเป็นที่ตั้งและการเอนเอียงเข้าทางฝ่ายผู้กล่าวหาโดยขาดหลักนิติธรรมและมโนธรรมในสาระสำคัญแห่งความยุติธรรมเป็นอย่างยิ่ง

ประเด็นนี้ขอชี้แจง ตามที่ข้าพเจ้าไปร่วมเจรจาเป็นเพราะครั้งแรกครูในโรงเรียนเชิญไปปรึกษาก็เชื่อใจกัน เมื่อพบเหตุการณ์ที่กล่าวแล้วข้าพเจ้าก็ปฏิเสธโดยตลอด ครั้นมีการขอขมาก็เป็นการนัดแนะจัดฉากกันเอง ซึ่งล้วนแต่มีการเตรียมการณ์เพื่อให้ข้าพเจ้ารับสารภาพหรือยอมทำตามเหตุผลที่กล่าวแล้ว

เรื่องการขอขมาหรือไม่นั้น ข้าพเจ้ามิได้จำสับสนแต่อย่างใด ข้าพเจ้าขอยืนยันว่าข้าพเจ้าได้ขอขมาเกี่ยวกับคำพูดถ้ารุนแรงหรือทำงานทำให้บิดาผู้เสียหายอับอายเสียหาย ซึ่งบันทึกปากคำก็ชัดอยู่แล้ว แต่กรรมการสอบสวนตีความคลาดเคลื่อนไม่ให้ความเป็นธรรมกับข้าพเจ้า ดังเหตุการณ์ที่ข้าพเจ้า ได้กล่าวมาแล้ว

สำหรับประเด็นที่กรรมการสอบสวนหรือ อ.ก.ค.ศ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา..... เขต.....ได้นำเหตุการณ์ครั้งที่ข้าพเจ้าเคยถูกร้องเรียนว่ามีความสัมพันธ์ทางชู้สาวกับนางสาวแดง โดยได้ไปทาบทามสู่ขอตกลงจะให้สินสอด แต่ไปข่มขืนที่บ้านพักครูก่อนอยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยา แล้วต่อมาได้เลิกรากันไป และมีการชดใช้เงินจำนวน ๒๕,๐๐๐ บาท ให้แก่ฝ่ายรู้ร้องซึ่งเป็นกรณีอื่น มาประกอบการพิจารณาลงโทษข้าพเจ้าในกรณีตามเรื่องนี้ด้วยนั้น ยิ่งทำให้เห็นว่าผู้พิจารณาความผิดและกำหนดโทษที่ลงแก่ข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเป็นธรรมต่อข้าพเจ้าเป็นอย่างมาก เข้าทำนองนิทานอีสปเรื่องหมาป่ากับลูกแกะไม่มีผิด เพราะเรื่องที่นำมาประกอบการพิจารณาดังกล่าวมิได้เป็นความจริง อย่างที่กรรมการสอบสวนและหรือ อ.ก.ค.ศ.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสรุปแต่อย่างใด หากข้าพเจ้า มีเรื่องดังกล่าวจริงข้าพเจ้าจะต้องถูกสืบสวนหรือสอบสวนมาก่อน ประเด็นในการสอบสวนน่าจะพูดถึงว่าข้าพเจ้าว่าข้าพเจ้าถูกร้องเรียนเช่นนี้มาก่อน แต่หามีไม่ ข้าพเจ้าและเพื่อนครูที่อ้างก็ไม่รู้เรื่อง ขนาดผู้บังคับบัญชาชั้นต้น (ผู้อำนวยการโรงเรียน) หรือคณะกรรมการสอบสวนจะต้องรู้เรื่องเช่นนี้ก็หารู้ไม่เช่นกัน แสดงว่าเป็นการปรุงแต่ง สร้างเรื่องให้เข้ากับเหตุการณ์ให้ผู้อยู่ใกล้เหตุการณ์เชื่อถือ ทั้งที่พิจารณาให้ดี คำพูดในการร้องเรียนน่าจะเป็นนักกฎหมายคนเดียวกันเขียนในเวลาเดียวกันทั้งสองฉบับ เป็นผู้เขียนแต่งให้

ฉะนั้น การร้องเรียนจึงน่าจะเป็นการร้องเรียนเท็จทั้งสิ้น มีการลงลายมือชื่อผู้ร้องกันใหม่ถ้ามีตั้งแต่อดีตจริง คำพูด สำนวน จะแตกต่างกันกว่านี้มาก จึงขอให้ ก.ค.ศ. ยกประเด็นนี้ว่าไม่น่าเชื่อถือ คือ เป็นการร้องเรียนและสร้างหลักฐานเท็จ เพราะความเป็นจริงแล้วข้าพเจ้าไปบรรจุและแต่งตั้งที่โรงเรียน.....ครั้งแรก ต่อมาได้ชอบพอกับนางสาวแดง จึงได้เชิญผู้อำนวยการโรงเรียนผู้ใหญ่บ้าน คณะครูโรงเรียนไปสู่ขอ และนำมาอยู่บ้านพักครูอยู่กินฉันสามีภรรยา เมื่อมาอยู่กินด้วยกันนางสาวแดงกลับแสดงความประพฤติไม่เรียบร้อยไม่เชื่อฟัง ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย อยู่ไปมีแต่ความไม่สงบสุข ข้าพเจ้าจึงขอเลิกโดยข้าพเจ้ายอมใช้จ่ายเป็นทุน ๒๒,๐๐๐ บาท (แต่ในคำร้องเรียนว่า ๒๕,๐๐๐ บาท

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 30

ก็ผิดต่อความเป็นจริงและให้ไปบันทึกที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอ เพื่อป้องกันถูกหักหลัง มิใช่ยอมเสียเงินเพราะไปข่มขืนตามที่ร้องเรียนเท็จแต่อย่างใด

อนึ่ง ที่น่าเชื่อถือฝ่ายผู้ร้องเรียนเท็จอีกประเด็นก็คือ เมื่อปี ๒๕๔๕ ยังสามารถเก็บหลักฐานไว้ได้ หรือจำวันที่เดือนปีของนางสาวแดงได้ ส่วนวันที่บุตรสาวของผู้ร้องซึ่งถือว่าสำคัญกลับจำไม่ได้ ตลอดจนการร้องเรียนประเด็นนี้ไม่ปรากฏสำนวนการสอบสวน ไฉนเลย อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา จึงนำมาพิจารณาลงโทษข้าพเจ้า และไม่ให้โอกาสข้าพเจ้าชี้แจง หรือแก้ข้อกล่าวหาแต่อย่างใดตลอดจนตามคำร้องเรียนอ้างว่ามีการข่มขืนประมาณเดือนมกราคม ๒๕๕๓ และมาเรียกร้องค่าเสียหายต้นเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ เป็นการกลั่นแกล้งให้เกิดอุปสรรคในการหมั้นของข้าพเจ้ากับนางสาววรนุชที่จะมีขึ้นในเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ ครั้งเดือนสิงหาคม ๒๕๕๓ จึงมาร้องเรียนทั้งที่ก่อนหน้านี้ถ้าเป็นจริงก็สามารถร้องเรียน หรือแจ้งความเพื่อดำเนินการตามกฎหมายได้ แต่หาทำไม่ เนื่องจากมิได้มีเหตุการณ์ดังคำร้องเรียนที่ว่าข่มขืนจริง จึงไม่กล้าดำเนินการทางอาญาแก่ข้าพเจ้าแต่อย่างใด แต่กลับหาเรื่อง ให้คู่หมั้นเกิดการสับสนและเกิดคำครหาในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตลอดจนจะไม่มีการแต่งงานระหว่างข้าพเจ้ากับนางสาววรนุช การกระทำดังกล่าวแสดงถึงเจตนาต่อรองในทางที่มิชอบหรือกลั่นแกล้งให้ภรรยาข้าพเจ้าเข้าใจผิดหรือหลงผิดในความประพฤติของข้าพเจ้า แต่ภรรยาข้าพเจ้าหาได้เชื่อกลอุบาย คำหลอกลวงนั้นไม่ ในที่สุดจึงได้ทำการสมรสกับข้าพเจ้า ด้วยเหตุผลที่ข้าพเจ้ามิได้มีความประพฤติตามที่ถูกร้องเรียนแต่อย่างใด

ที่คณะกรรมการสอบสวนสรุปว่า พยานที่บิดามารดาของผู้เสียหายเชิญมานั้น อันได้แก่ นาย ก. ผู้อำนวยการโรงเรียน นาย ข. และนาย ค. ล้วนแต่เป็นบุคคลที่ทุกคนให้ความเคารพนับถือและให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายนั้น ข้าพเจ้าขอเรียนว่าในการเชิญผู้ใดมาเป็นพยานข้างต้นนั้น ฝ่ายผู้ร้องย่อมตระหนักดีว่าพยานที่เชิญมาต้องให้การเป็นประโยชน์ต่อตน ไม่มีผู้ใดเชิญพยานมาเพื่อปรักปรำฝ่ายตน ให้เสียหายหรือเสียหายต่อรูปคดี ไม่มีหลักประกันที่แน่นอนหรอกว่าคนที่เคารพนับถือทุกคนจะสามารถให้ความเป็นธรรมแก่คนทั่วไปได้ อีกทั้งพยานบุคคลดังกล่าวที่ออกนามมานั้นล้วนเป็นญาติและเป็นผู้คุ้นเคย สนิทสนมกับฝ่ายผู้ถูกกล่าวหามานาน ย่อมจะให้การเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายผู้กล่าวหามากกว่าฝ่ายข้าพเจ้า ย่อมถือว่าเป็นพยาน ที่มีส่วนได้เสีย ไม่เป็นกลางและมีน้ำหนักน้อย ไม่ควรนำมาพิจารณาลงโทษข้าพเจ้าถึงสถานหนักเช่นนี้

จากเหตุผลและหลักฐานดังกล่าวตั้งแต่ คณะกรรมการสอบสวนเบื้องต้นก็ดี หรือความเห็นของผู้บังคับบัญชาก็ดี หรือของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา.....เขต..... ล้วนแต่คลาดเคลื่อนในข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ข้าพเจ้า ทั้งที่ข้าพเจ้าไม่ได้กระทำผิดตามที่ถูกกล่าวหา แต่กลับมาลงโทษข้าพเจ้าจนต้องได้รับความทุกข์ทรมาน ครอบครัวขาดที่พึ่งระส่ำระสาย ไม่มีศักดิ์ศรีใดๆ เหลืออยู่เลย บุตรเพิ่งแรกเกิดต้องอยู่ในสภาพและความเป็นอยู่ที่ดี ไม่เท่าที่ควร เนื่องจากหัวหน้าครอบครัว (ข้าพเจ้า) ถูกปลดออกจากราชการ โดยไม่ได้รับความเป็นธรรมจากทางราชการอย่างแท้จริง (ตามเอกสารหมายเลข.....)

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 31

จึงอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ขอได้โปรดพิจารณาให้ความเป็นธรรมแก่ข้าพเจ้า โดยยกโทษให้ข้าพเจ้าและสั่งให้ข้าพเจ้ากลับเข้ารับราชการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง ในการนี้ข้าพเจ้าขอแถลงการณ์ด้วยวาจาประกอบการพิจารณาอุทธรณ์ของ ก.ค.ศ. ด้วย โดยติดต่อให้ข้าพเจ้าทราบล่วงหน้าในเวลาอันสมควรตามสถานที่อยู่ที่ปรากฏในหนังสืออุทธรณ์นี้ หรือที่โรงเรียน..... อำเภอ.....จังหวัด.....

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้อุทธรณ์

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 32

ตัวอย่างที่ ๒ (กรณีเรียกและรับเงิน)

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....
ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งลงโทษ

เรียน เลขาธิการ ก.ค.ศ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต.....ที่...../.....
ลงวันที่.....จำนวน ๑ ฉบับ
(๒) เอกสารประกอบการพิจารณา จำนวน.....แผ่น

ด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต.....มีคำสั่งที่...../.....ลงวันที่.....(เอกสารหมายเลข.....) สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนข้าพเจ้า นาย ก. ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน.....สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต.....กรณีมูลถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องทุจริตต่อหน้าที่ราชการโดยกล่าวว่า ข้าพเจ้า กับนาย ข. ผู้อำนวยการโรงเรียน.....สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา .....เขต.....ได้ร่วมกันใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่น โดยทำการเรียกและรับเงินจากนาย ค. เพื่อช่วยเหลือให้ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน.....และต่อมาคณะกรรมการสอบสวนชุดดังกล่าวได้รายงานผลการสอบสวนต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต..... โดยกล่าวหาว่าข้าพเจ้ากับนาย ข. ร่วมกันใช้อำนาจหน้าที่กรรมการ เรียกรับเงินจาก นาย ค. เพื่อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการจนกระทั่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต..... ได้มีคำสั่งที่...../.....ลงวันที่..... สั่งลงโทษไล่ข้าพเจ้าออกจากราชการ ตามมติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาดังปรากฏรายละเอียดตามคำสั่งที่แนบ (เอกสารหมายเลข.....) ข้าพเจ้าได้ลงนามรับทราบคำสั่งดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ .....ซึ่งไม่เป็นธรรมแก่ข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง เพราะข้าพเจ้ามิได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาและมิได้มีพฤติการณ์ดังที่คณะกรรมการสอบสวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา มีความเห็นแต่อย่างใด ซึ่งการลงโทษข้าพเจ้าดังกล่าวเป็นการลงโทษโดยปราศจากมูลกรณีความผิด ยังผลให้ข้าพเจ้าและครอบครัวต้องได้รับความเดือดร้อนอย่างแสนสาหัส จึงขออุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ ก.ค.ศ. เพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความเป็นธรรมแก่ข้าพเจ้าตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ในสาระสำคัญทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 33

ข้อ ๑ การดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนนั้น ข้าพเจ้าขอเรียนเพื่อขอความเป็นธรรมว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ข้าพเจ้าทราบ แต่อย่างใด ซึ่งตามสิทธิของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะได้รับทราบด้วยว่าข้อกล่าวหานั้นมีพยานหลักฐานใดบ้างที่กรรมการอ้างถึง และสนับสนุนข้อกล่าวหาในประเด็นใด มีพยานฝ่ายผู้กล่าวหาให้การเป็นโทษแก่ข้าพเจ้าแต่อย่างใด ผูกพันข้าพเจ้าอย่างไรบ้าง เพื่อให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสให้การแก้ข้อกล่าวหา จึงเป็นเหตุให้ข้าพเจ้าหลงต่อสู้ในการให้การต่อคณะกรรมการสอบสวนโดยตลอดมา ซึ่งจะถูกต้องตรงตามประเด็นสอบสวนหรือไม่ก็ไม่ทราบ จากการสอบสวนคณะกรรมการเช่นนี้ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นการสอบสวนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้กระนั้นข้าพเจ้าก็ได้อ้างพยานหลายคน คือ ผู้แทนครูทุกคนซึ่งเป็นกรรมการทั้งสองสมัย เพราะเป็นผู้ที่ทราบเรื่องดังกล่าวได้ดี แต่ปรากฏว่าคณะกรรมการสอบสวนหาได้สอบปากคำเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงมากขึ้นแต่อย่างใดไม่ ซึ่งเท่ากับว่าคณะกรรมการสอบสวนฟังความจากผู้กล่าวหาและพยาน ผู้กล่าวหาแต่เพียงฝ่ายเดียว อันเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายในเรื่องกระบวนการสอบสวน ข้าพเจ้า จึงขอให้ ก.ค.ศ. ได้โปรดพิจารณาในประเด็นนี้ด้วย ทั้งนี้ เพราะข้าพเจ้าตระหนักดีว่ามิได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหาแต่ประการใด

ข้อ ๒ มูลกรณีการร้องเรียนของนาย ค. (ผู้กล่าวหา) สืบเนื่องมาจาก.....
.....ฯลฯ.....

ข้อ ๓ ตามที่คณะกรรมการสอบสวน และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาเห็นว่าข้าพเจ้ากระทำความผิดกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม และมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยที่ข้าพเจ้าพอจะทราบหลักเกณฑ์ในการพิจารณาในด้านกฎหมายอยู่บ้าง ข้าพเจ้าเห็นว่าการพิจารณา ความผิดทั้งสองกรณีดังกล่าวมีหลักการพิจารณาดังนี้

๓.๑ ความผิดกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการมีองค์ประกอบในการพิจารณา คือ

(๑) ข้าราชการผู้นั้นจะต้องมีหน้าที่ราชการตามตำแหน่งที่ได้บรรจุแต่งตั้ง หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

(๒) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ตามข้อ (๑) โดยมิชอบ

(๓) มีเจตนาพิเศษเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้

ซึ่งข้าพเจ้าผู้กล่าวหากระทำผิดครบองค์ประกอบทั้ง ๓ ข้อนี้เท่านั้น จึงจะถือว่ากระทำผิดวินัยกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แต่หน้าที่ของข้าราชการครูซึ่งได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้แทนครูในกรรมการซึ่งเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลข้าราชการครูนั้น เป็นเพียงหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับราชการ ซึ่งผู้บังคับบัญชามิได้มอบหมาย หรือที่ได้รับจากการบรรจุแต่งตั้งตามองค์ประกอบข้อ (๑) และในกรณีเดียวกัน ข้าพเจ้าก็มิได้ใช้หน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับทางราชการไปปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่นแต่อย่างใด เพราะฉะนั้นจะฟังว่าข้าพเจ้าหรือข้าราชการครู รายอื่นซึ่งเป็นผู้แทนข้าราชการครูในองค์กรกลางบริหารงาน

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 34

บุคคลที่ถูกหาเรื่องเช่นนี้กระทำผิดกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการไม่ได้ เพราะกรณีไม่เข้าองค์ประกอบของความผิดตามข้อ (๑) (๒) และ (๓)

๓.๒ ความผิดกรณีประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง มีหลักเกณฑ์การพิจารณาว่า "จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงตามพฤติการณ์ของกรณีเป็นเรื่องๆ ไป โดยคำนึงถึงเกียรติของข้าราชการและความรังเกียจของสังคมเป็นแนวทางพิจารณา" ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ ศธ ๐๗๐๕/๑๒๗๓๖ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๐) แต่จากการสอบสวนเรื่องนี้ข้าพเจ้ามิได้มีพฤติการณ์หรือกระทำผิดตามองค์ประกอบของความผิดกรณีนี้ แต่ประการใด จึงจะนำมาลงโทษข้าพเจ้าด้วยมิได้

ดังนั้น ที่คณะกรรมการสอบสวนก็ดี อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาก็ดี พิจารณาว่าข้าพเจ้ากระทำผิดกรณีดังกล่าว แล้วที่สุดก็ลงโทษไล่ข้าพเจ้าออกจากราชการ ตามคำสั่งลงโทษข้างต้นจึงไม่ถูกต้องตามหลักนิติธรรมและไม่เป็นธรรมแก่ข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง

ข้อ ๔ ด้วยเหตุและความเป็นจริงดังกล่าวที่ข้าพเจ้าได้เรียนไว้เบื้องต้นแล้วว่า ข้าพเจ้ามิได้เป็นผู้กระทำผิดตามที่กล่าวหาแต่อย่างใด ซึ่งข้าพเจ้าขอเรียนและรับรองด้วยเกียรติยศและชื่อเสียงของข้าพเจ้าได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยดีเสมอมา และมีเจตนาอันแน่วแน่ที่จะสร้างสรรค์เพื่อวงการข้าราชการครูให้มีความสำคัญและร่วมมือร่วมใจกันรับใช้ประเทศชาติและสังคมโดยส่วนรวม และเป็นปูชนียบุคคลที่บุคคลทั่วไปจักให้ความเชื่อถือในสถาบันครู ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงได้ทำหน้าที่เพื่อรักษาประการใด แต่ด้วยเหตุผลในการแสวงหาผลประโยชน์และอำนาจของบุคคลกลุ่มหนึ่งพยายามจะกำจัดข้าพเจ้าซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่มาด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรมให้พ้นไปจากวงราชการ เพื่อตนเองและ พรรคพวกของตนจะได้มีโอกาสแสวงหาผลประโยชน์อันมิควรได้ต่อไปเสียเอง จึงได้พยามยามสร้างเรื่องเท็จมาร้องเรียนให้ข้าพเจ้าได้รับการลงโทษ ซึ่งข้าพเจ้าไม่มีที่พึ่งทางอื่นใด จึงขอวิงวอนให้ ก.ค.ศ. ได้โปรดพิจารณาให้ความเป็นธรรมแก่ข้าพเจ้า โดยขอได้โปรดพิจารณาสั่งการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต.....มีคำสั่งยกโทษให้แก่ข้าพเจ้าและสั่งให้ข้าพเจ้ากลับรับราชการต่อไปด้วย

ในการนี้ ข้าพเจ้าขอแถลงการณ์ด้วยวาจาประกอบการพิจารณาอุทธรณ์ด้วย ซึ่งหาก ก.ค.ศ. จะพิจารณาอุทธรณ์ของข้าพเจ้าเมื่อใด ขอได้โปรดแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบตามสถานที่อยู่ข้างด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้อุทธรณ์

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 35

บทที่ ๓
การร้องทุกข์

การร้องทุกข์เป็นวิธีการหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้ระบายความคับข้องใจในการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อตนว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ทั้งนี้ เพื่อผู้บังคับบัญชาจะได้มีโอกาสทบทวนการปฏิบัตินั้น และแก้ไขในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือชี้แจงเหตุผลความถูกต้องที่ได้ปฏิบัติไปให้ผู้ร้องทุกข์ทราบและเข้าใจ หรือให้องค์กร หรือผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปได้พิจารณาให้ความเป็นธรรม ซึ่งจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเสมือนหนึ่งเป็นการทำความเข้าใจกันระหว่างคนในครอบครัวเดียวกัน เป็นการช่วยให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบปัญหาของหน่วยงานอีกทางหนึ่ง และจะได้หาหนทางแก้ปัญหาได้ทันท่วงที นอกจากนี้ ยังเป็นการตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชา ให้เป็นไปโดยถูกต้อง สร้างความเป็นธรรมแก่ข้าราชการในหน่วยงานโดยทั่วไป เป็นทางส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานยิ่งขึ้น กฎหมายได้กำหนดให้มีการปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชาเพื่อทำความเข้าใจเสียก่อน เมื่อยังไม่เป็นที่พอใจจึงให้ร้องทุกข์เป็นหนังสือและ ร้องทุกข์ได้เฉพาะกรณีที่ไม่มีสิทธิอุทธรณ์เท่านั้น

ความหมายของการร้องทุกข์

การร้องทุกข์ หมายถึง การที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือกรณีถูกตั้งกรรมการสอบสวนใช้สิทธิร้องทุกข์ตามบทกฎหมายต่อองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อขอให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่ง หรือขอให้เพิกถอนคำสั่ง

มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. และผู้ซึ่งเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือกรณีถูกตั้งกรรมการสอบสวน มีสิทธิร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ภายใน ๓๐ วัน

ในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๒๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และพิจารณาร้องทุกข์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. และขณะนี้ ก.ค.ศ. ได้ออกกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้บังคับแล้ว

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 36

ผู้มีสิทธิร้องทุกข์

ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่

๑) ถูกสั่งให้ออกจากราชการทุกกรณี

๒) ถูกสั่งพักราชการ

๓) เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม

๔) มีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา

๕) ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

เหตุที่จะร้องทุกข์

เป็นกรณีที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดไว้ ๕ กรณี

๑. กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการทุกกรณี

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๒๒ ได้กำหนดให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการทุกกรณีมีสิทธิร้องทุกข์ได้ เนื่องจากเหตุที่การร้องทุกข์ไม่ใช่การลงโทษทางวินัย กรณีดังกล่าว เช่น

๑) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้วปรากฏว่าไม่เหมาะสมที่จะรับราชการต่อไป เนื่องจากผลการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ราชการต่ำกว่ามาตรฐาน

๒) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะขาดคุณสมบัติทั่วไป หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอยู่ก่อนบรรจุ

๓) ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังการสอบสวนพิจารณา

๔) ถูกสั่งให้อออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ

๕) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะเป็นผู้หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ

๖) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน

๗) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งศาล หรือโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (ต้องจำคุกจริง ๆ)

๘) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหาร

๒. กรณีถูกสั่งพักราชการ

การถูกสั่งพักราชการตามมาตรา ๑๐๓ หากมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 37

๓. กรณีเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม เนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา เช่น

๑) การกำหนดตำแหน่งหรือวิทยฐานะ

๒) การให้ได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่ง

๓) การบรรจุและการแต่งตั้ง

๔) การย้ายและการโอน

๕) การเลื่อนตำแหน่งหรือวิทยฐานะ

๖) การเลื่อนขั้นเงินเดือน

หมายเหตุ กรณีตามที่กล่าวข้างต้น ต้องเป็นกรณีที่ไม่มีสิทธิอุทธรณ์

๔. มีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา สามารถร้องทุกข์ได้ เช่น

๑) การบริหารงานบุคคลโดยการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อกฎหมาย

๒) ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ

๓) ประวิงเวลาหรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการบางเรื่องเป็นเหตุให้เสียสิทธิ หรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร

๕. ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเห็นว่า การกระทำของตนไม่เข้าข่ายที่จะต้องถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ก็สามารถร้องทุกข์ได้ เพราะการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนั้น นับว่าเป็นเรื่องที่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของข้าราชการครูผู้นั้น

ร้องทุกข์อย่างไร

๑) การร้องทุกข์กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการ ตามมาตรา ๑๒๒ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่ง โดยให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ใช้หลักเกณฑ์เช่นเดียวกับการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย)

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 38

๒) การร้องทุกข์กรณีตามมาตรา ๑๒๓ ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑

สิทธิของผู้ร้องทุกข์

ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑) สิทธิที่จะปรึกษาหารือ

เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย มีความประสงค์ที่จะรับฟังหรือสอบถามกับผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้นให้โอกาสสอบถามหรือรับฟังเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว เพื่อทำความเข้าใจและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นต้น

แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าผู้อยู่ใต้บังบัญชาไม่ประสงค์จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วไม่เป็นที่พอใจ หรือผู้บังคับบัญชามิได้ดำเนินการใด ๆ หรือดำเนินการแล้วแต่ไม่เป็นที่พอใจก็ให้ร้องทุกข์ได้

๒) สิทธิที่จะคัดค้านด้านอนุกรรมการหรือกรรมการผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์

ถ้าผู้ร้องทุกข์เห็นว่า อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ร้องทุกข์

(๔) เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

การคัดค้านดังกล่าว ผู้ร้องต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือร้องทุกข์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

๓) สิทธิที่จะยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม

ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิที่จะยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมได้ก่อนที่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

๔) สิทธิที่จะแถลงการณ์ด้วยวาจา

ถ้าผู้ร้องทุกข์มีความประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ซึ่งจะต้องแสดงความประสงค์ไว้ในหนังสือร้องทุกข์หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นก่อนที่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ โดยยื่นส่งตรงต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ.

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 39

๕) สิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในการพิจารณาได้

ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิที่จะขอนำทนายความหรือที่ปรึกษาเข้ารับฟังการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ร่วมกับตนได้ โดยที่ทนายความหรือที่ปรึกษาไม่มีสิทธิที่จะชี้แจงต่อคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการแทนผู้ร้องทุกข์ เรื่อง การชี้แจงดังกล่าวเป็นเรื่องเฉพาะตัว ทนายความหรือที่ปรึกษาไม่อาจที่จะทำหน้าที่แทนผู้ร้องทุกข์ได้

๖) สิทธิขอตรวจดูเอกสารที่จำเป็น ต้องรู้เพื่อการโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนได้แต่ถ้ายังไม่ได้ ทำคำสั่งในเรื่องนั้น ผู้ร้องทุกข์ไม่มีสิทธิขอตรวจดูเอกสารอันเป็นต้นร่างคำวินิจฉัย ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

การยื่นหนังสือร้องทุกข์

(๑) ผู้ร้องทุกข์ต้องทำเป็นหนังสือร้องทุกข์แสดงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ลงลายมือชื่อที่อยู่และตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์ พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

๑) ยื่นผ่านผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ก็ได้ และให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการ ดังนี้

(ก) ให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์ ส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมทั้งสำเนาต่อไปยังผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

(ข) ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ได้รับหนังสือร้องทุกข์ ให้จัดส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมสำเนาเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและคำชี้แจงของตน (ถ้ามี) ไปยังประธาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หน่วยงาน หรือส่วนราชการที่ทำหน้าที่เลขานุการของ อ.ก.ค.ศ. ดังกล่าว หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ภายใน ๗ วันทำการนับแต่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

๒) ยื่นโดยตรงต่อองค์กรที่มีอำนาจ

(ก) การร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ให้ทำหนังสือร้องทุกข์ถึงประธาน อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ ยื่นหรือส่งที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ ยื่นหรือส่งที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือ ส่วนราชการที่ทำหน้าที่เลขานุการของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง

(ข) การร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ให้ทำหนังสือร้องทุกข์ถึงประธาน ก.ค.ศ. หรือเลขาธิการ ก.ค.ศ. พร้อมสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ โดยยื่นหรือส่งที่สำนักงาน ก.ค.ศ.

หมายเหตุ การร้องทุกข์จะนำไปยื่นด้วยตนเองหรือส่งทางไปรษณีย์ก็ได้

(๒) ต้องร้องทุกข์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 40

สาระสำคัญของหนังสือร้องทุกข์

การร้องทุกข์ต้องทำเป็นหนังสืออย่างน้อยต้องประด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

๑) **ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์** กล่าวคือ จะต้องร้องทุกข์เรื่องอะไรก็ต้องบอกข้อเท็จจริงและปัญหาของเรื่องนั้น และระบุว่าผู้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติต่อตนไม่ถูกต้องตามกฎหมายอย่างไร เช่น การร้องทุกข์เรื่องการเลื่อนขั้นเงินเดือนก็ต้องบอกว่าเรื่องเป็นอย่างไร ผู้บังคับบัญชาทำผิดกฎหมายอย่างไร เช่นกล่าวว่า ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้ทั้งๆ ที่ในรอบปีที่แล้วมาตนได้เอาใจใส่ปฏิบัติหน้าที่ราชการปรากฏผลดี และผู้บังคับบัญชาไม่ชี้แจงแสดงเหตุผลในการไม่สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ตนทราบ เป็นต้น หรือทำผิดกฎหมายในส่วนที่ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้อไหน อย่างไร

๒) **ระบุความประสงค์ของการร้องทุกข์** กล่าวคือ ต้องบอกว่าในการร้องทุกข์ครั้งนี้ตนต้องการอะไร เช่น ต้องการให้เลื่อนขั้นเงินเดือนให้

๓) **ลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์** ในหนังสือร้องทุกข์จะต้องบอกให้ชัดเจนว่าผู้ร้องทุกข์เป็นใคร ดำรงตำแหน่งอะไร สังกัดหน่วยงานใด และต้องลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์ด้วย

ผู้ร้องทุกข์จะชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายอื่นใดก็ได้ ทั้งนี้ จะต้องมีสาระสำคัญอย่างน้อย ๓ ประการดังกล่าวมา

ผู้พิจารณาคำร้องทุกข์

๑) การร้องทุกข์สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

(ก) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี เลขาธิการ หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งการตามมติของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือกรณีเหตุร้องทุกข์เกิดจากการถูกสั่งพักราชการ ตามมาตรา ๑๐๓ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

(ข) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลงมา ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา และให้ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้พิจารณา

๒) การร้องทุกข์สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

(ก) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งการตามมติของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือกรณีเหตุร้องทุกข์เกิดจากการถูกสั่งพักราชการ ตามมาตรา ๑๐๓ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

(ข) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ อธิบดี หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าอธิการบดี หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 41

เทียบเท่าผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง และให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งเป็นผู้พิจารณา

ระยะเวลาในการพิจารณาคำร้องทุกข์

ให้ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์และเอกสารหลักฐานครบถ้วนแล้ว แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน และให้บันทึกแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วย

ในกรณีที่ขยายเวลาดังกล่าวข้างต้น การพิจารณายังไม่แล้วเสร็จให้ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน แต่ทั้งนี้ให้พิจารณากำหนดมาตรการที่จะทำให้การพิจารณาแล้วเสร็จโดยเร็ว และบันทึกไว้เป็นหลักฐานในรายงานการประชุม

ผลของการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์

เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์แล้ว

(๑) ถ้าเห็นว่าเหตุที่ทำให้ไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือเหตุแห่งความคับข้องใจ หรือ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนั้น ผู้บังคับบัญชาได้ใช้อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ให้มีมติยกคำร้องทุกข์

(๒) ถ้าเห็นว่าเหตุทำให้ไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือเหตุแห่งความคับข้องใจ หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนั้น ผู้บังคับบัญชาได้ใช้อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้มีมติเพิกถอนหรือยกเลิกการปฏิบัติ หรือให้ข้อแนะนำตามที่เห็นสมควรเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ

(๓) ถ้าเห็นสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใด เพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและมีความเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

(๔) ถ้าเห็นว่าการร้องทุกข์ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ให้มีมติไม่รับคำร้องทุกข์

การพิจารณามีมติดังกล่าวข้างต้น ให้บันทึกเหตุผลของการพิจารณาวินิจฉัยไว้ในรายงานการประชุมด้วย มติของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ให้เป็นที่สุด

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 42

การดำเนินการตามมติของ อ.ก.ค.ศ.ฯ หรือ ก.ค.ศ.

เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้นในโอกาสแรกที่ทำได้ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นจะให้มีการรับรองรายงานการประชุมเสียก่อนก็ได้ และเมื่อได้สั่งหรือปฏิบัติตามมติดังกล่าวแล้ว ให้แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

การจัดทำรายงานการประชุม

การจัดทำรายงานการประชุม และการจัดทำมติของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา มติ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง และมติ ก.ค.ศ. ดังกล่าวข้างต้นให้ระบุเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยไว้ด้วย

การนับระยะเวลา

การนับระยะเวลาตามกฎ ก.ค.ศ. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้นให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสุดสิ้น ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 43

ตัวอย่างการเขียนหนังสือร้องทุกข์
ตัวอย่างที่ ๑
(กรณีไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน)

โรงเรียน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง ร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมกรณีไม่ได้เลื่อนขั้นเงินเดือน

เรียน ประธาน หรือเลขาธิการ (ก.ค.ศ./อ.ก.ค.ศ. สพป./สพม. .....เขต...../อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) สำเนาคำสั่ง.....ที่...../.....ลงวันที่.....
เรื่อง เลื่อนขั้นเงินเดือน จำนวน.....ฉบับ
(๒) เอกสารประกอบการพิจารณา จำนวน.....แผ่น

ด้วย.....ได้มีคำสั่งที่...../.....ลงวันที่.....ได้สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. .....ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด แต่ปรากฏว่า.....มิได้สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าพเจ้า ซึ่งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง.....รับเงินเดือนในอันดับ.....ขั้น.....บาท ทั้งๆ ที่ในรอบปีที่แล้วมาข้าพเจ้าได้เอาใจใส่ปฏิบัติหน้าที่ราชการปรากฏผลดีและอยู่ในหลักเกณฑ์เลื่อนขั้นเงินเดือนได้ตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน ทำให้ข้าพเจ้าเสียสิทธิและประโยชน์อันควรมีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ยังให้เกิดความเสียขวัญและกำลังใจในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปเป็นอย่างยิ่ง ในการนี้ข้าพเจ้าได้ปรึกษาหารือกับ.....ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจแล้ว (กรณีที่ประสงค์จะปรึกษาหารือ) แต่ได้รับการแจ้งผลการพิจารณาที่ไม่กระจ่างชัด ไม่เป็นธรรม และไม่เป็นที่พอใจแก่ข้าพเจ้า จำเป็นที่จะต้องใช้สิทธิตามมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงร้องทุกข์ต่อ (ก.ค.ศ./อ.ก.ค.ศ. สพป./สพม. .....เขต...../อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี) เพื่อพิจารณาแก้ไขการสั่งการตามคำสั่งดังกล่าวข้างต้น โดยสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ..... ให้แก่ข้าพเจ้าด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเป็นธรรมแก่ข้าพเจ้าด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้อุทธรณ์

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 44

ตัวอย่างที่ ๒
(กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน)

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....
ซอย.....ถนน.....
ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง ร้องทุกข์กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการ

เรียน ประธาน ก.ค.ศ./เลขาธิการ ก.ค.ศ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) สำเนาคำสั่ง.....ที่...../.....ลงวันที่.....
เรื่อง สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ออกจากราชการ จำนวน.....ฉบับ
(๒) เอกสารประกอบการพิจารณา จำนวน.....ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....เดิมรับราชการตำแหน่ง.....ตำแหน่งเลขที่.....สังกัด.....ได้ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ตามมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ตามคำสั่ง.....ที่...../.....ลงวันที่.....และข้าพเจ้าได้รับทราบคำสั่งนี้แล้วเมื่อวันที่.....ด้วยความเคารพอย่างสูงต่อคำสั่งดังกล่าว ข้าพเจ้าเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวนี้คลาดเคลื่อนทั้งในข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงหลายประการ โดยอาศัยสิทธิตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้าพเจ้าขอร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. เพื่อพิจารณา โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในข้อกล่าวหาที่ว่า ข้าพเจ้ารับเงินค่าขายสมุดแล้วไม่นำส่งเข้าเป็นเงินบำรุงการศึกษา โดยบรรยายข้อหาสรุปได้ว่า เงินกำไรค่าขายสมุดที่ข้าพเจ้ารับไว้จากนางสาวเจียม ๒ ครั้ง จำนวน ๘,๓๘๔ บาท (ที่ถูกควรเป็น ๘,๓๔๘) เป็นเงินบำรุงการศึกษา เมื่อข้าพเจ้ารับไว้ต้องนำส่งเงินบำรุงการศึกษา การที่ข้าพเจ้าเก็บรักษาไว้เองเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่มิชอบ แม้การสอบสวนจะชี้ชัดไม่ได้ว่าข้าพเจ้ามีโอกาสนำเงินนั้นไปใช้จ่ายในกิจกรรมใดเมื่อใดก็ได้ เพราะไม่มีรับทราบหรือควบคุมการเก็บรักษาและการจ่ายเงินจำนวนนี้นอกจากข้าพเจ้าแต่ผู้เดียวเท่านั้น

ข้าพเจ้าขอกราบเรียนด้วยความสัตย์จริงว่า ข้าพเจ้าได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนแล้วว่า เรื่องเงินค่าขายสมุดนี้ได้ถือปฏิบัติกันมาก่อนที่ข้าพเจ้ามาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาน

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 45

ศึกษาแล้ว ข้าพเจ้าจึงถือปฏิบัติต่อมามิได้มีผู้ใดทักท้วง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในเรื่องนี้ซึ่งต้องถือว่าเป็นผู้รู้ระเบียบและแบบแผนการปฏิบัติดี ก็มิได้แนะนำหรือทักท้วงแต่ประการใด ทั้งทางราชการที่มาตรวจบัญชีก็มิได้ทักท้วงว่าผิดระเบียบอย่างไรด้วย ครั้งเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๗ นางสาวเจียมได้นำเงินกำไรจากการขายสมุดของสมาคมหรือของโรงเรียน ข้าพเจ้าก็ไม่ทราบมาฝากไว้เป็นจำนวน ๘,๒๓๘ บาท ข้าพเจ้าก็รับฝากไว้ โดยมีบัญชีฝากไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งสมุดฝากเงินนอกบำรุงการศึกษาเล่มนั้น ในขณะนี้ ก็อยู่ที่คณะกรรมการสอบสวน ข้าพเจ้ารับไว้โดยไม่ทราบว่านางสาวเจียมรับเงินจำนวนนี้ไว้ตั้งแต่เมื่อใด เป็นเงินของโรงเรียนหรือของสมาคม ถ้าเป็นของโรงเรียนเพราะเหตุใดจึงไม่ส่งเป็นเงินบำรุงการศึกษา นางสาวเจียมแจ้งว่าเป็นเงินค่าสมุดนอกบัญชีไม่ใช่เงินบำรุงการศึกษา เพราะเงินบำรุงการศึกษาค่าขายสมุดของโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๔๖ ได้ส่งไปเรียบร้อยแล้ว ตามใบเสร็จเล่มที่ ๗๒/๓๔ เลขที่ ๓๒ ส่งเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๖ เป็นเงิน ๓,๖๘๗ บาท ทุกปีเงินจำนวนนี้เป็นเงินสวัสดิการของโรงเรียน ข้าพเจ้าเชื่อโดยสุจริตใจว่า เงินนี้เป็นเงินสวัสดิการของโรงเรียน จึงรับฝากเก็บไว้และไม่นำส่งเข้าเป็นเงินบำรุงการศึกษา แต่เก็บไว้ในตู้เซฟซึ่งเก็บไว้ในตู้เหล็ก ๔ ลิ้นชัก ในห้องทำงานของผู้อำนวยการโรงเรียน อีกชั้นหนึ่ง ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะเป็นผู้เก็บรักษาตู้นี้แต่ผู้เดียว แต่ข้าพเจ้าก็มิได้นำเงินจำนวนนี้ไปใช้จ่ายหรือแตะต้องเงินจำนวนนี้เลย ต่อมาวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖ นางสาวเจียมก็นำเงินกำไรค่าขายสมุดมาฝากข้าพเจ้าอีก ๑๑๐ บาท โดยแจ้งว่าเป็นเงินยอดเดียวกันกับที่ฝากไว้ก่อน นางสาวเจียมคิดเงินผิดพลาดเป็นเหตุให้เงินขาดไป นางวิภาผู้มาตรวจดูบัญชีได้ทักท้วงนางสาวเจียมจึงได้นำเงินมาฝากเพิ่มเติม ข้าพเจ้าก็ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับเงินจำนวน ๘,๒๓๘ บาท เงิน ๒ จำนวนนี้ เมื่อรวบรวมกัน จะเป็นเงิน ๘,๓๔๘ บาท มิใช่ ๘,๓๘๔ บาท ตามที่ปรากฏในรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน อย่างไรก็ดีการที่เก็บรักษาเงินไว้ด้วยตนเองนั้น ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่ากระทำโดยสุจริตและเปิดเผยและเชื่อว่าปลอดภัยกว่าที่จะมอบให้ผู้อื่นเก็บรักษา ต่อมานางสาวเจียมผู้ฝากเงินไว้ได้มาถามข้าพเจ้าว่าเงินที่ฝากไว้นี้ควรจะนำมาทำอะไร ข้าพเจ้าจึงได้นำเรื่องนี้หารือในที่ประชุมครูอาจารย์ของโรงเรียน นางวอเสนอให้เป็นเงินสวัสดิการให้ครูกู้ยืมดังที่เคยทำมา แต่ที่ประชุมส่วนใหญ่มีความเห็นให้ข้าพเจ้า เก็บไว้พิมพ์หนังสือของโรงเรียนหรือเอกสารที่เบิกจ่ายจากเงินบำรุงการศึกษาไม่ได้ (ปรากฏตามรายงานการประชุม) ไม่ใช่เป็นความเห็นของข้าพเจ้าแต่ผู้เดียวตามที่คณะกรรมการสรุปมา (ซึ่งรายงานการประชุมฉบับนี้ข้าพเจ้าก็ได้ส่งมอบให้คณะกรรมการสอบสวนแล้ว) เมื่อที่ประชุมส่วนใหญ่มีความเห็นเช่นนั้น ข้าพเจ้าจึงเก็บเงินนี้ไว้ในที่เดิมตลอดมา จนในที่สุดเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องใช้เงินจำนวนนี้เพื่อพิมพ์หนังสือของโรงเรียนแล้ว ข้าพเจ้าจึงนำเงินจำนวน ๘,๓๔๘ บาทนี้ ส่งเข้าเป็นเงินสวัสดิการครู โดยนำฝากธนาคารในบัญชีสวัสดิการของโรงเรียน เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๖ จากพยานหลักฐานและพฤติการณ์ที่ข้าพเจ้าได้ดำเนินการมานั้นย่อมเป็นที่เชื่อถือได้อย่างมั่นคงว่าข้าพเจ้ากระทำไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริตทุกประการ ต่อมาข้าพเจ้ามาทราบภายหลังว่าเงินกำไรค่าขายสมุดยอดนี้เป็นของสมาคมครูและผู้ปกครอง เพราะสมาคมเป็นผู้ดำเนินการขายสมุดมา

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 46

โดยตลอด โดยให้นางสาวเจียม เป็นเจ้าหน้าที่นำกำไรส่งให้สมาคมส่วนหนึ่ง และให้เป็นเงินสวัสดิการโรงเรียนส่วนหนึ่ง ข้าพเจ้าได้ขอให้ท่านนายกสมาคมฯ ทำหนังสือชี้แจงให้คณะกรรมการสอบสวนข้าพเจ้าได้ทราบความแล้ว หนังสือฉบับนี้ข้าพเจ้าได้นำส่งเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๔๖ ต่อประธานกรรมการสอบสวน โดยมีนายสุธน ตำแหน่งครู โรงเรียนบ้านหนองหมาว้อ เป็นพยานปรากฏว่าคณะกรรมการจะเป็นใครไม่ทราบทำหนังสือฉบับนี้หาย ซึ่งข้าพเจ้าเพิ่งมาทราบในภายหลัง ส่วนสำเนาทางสมาคมยังหาไม่พบ แต่ท่านนายกสมาคมฯ ยินดีที่จะทำหนังสือชี้แจงความจริงในเรื่องนี้ให้ทราบ ดังนั้น เงินจำนวน ๘,๓๔๘ บาท ที่นางสาวเจียมฝากข้าพเจ้าไว้ ต้องเป็นเงินของสมาคมครูและผู้ปกครองไม่ใช่เงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียน หลักฐานดังกล่าวนี้ อยู่ที่นางสาวเจียม ซึ่งสามารถเรียกมาตรวจสอบได้เสมอ

การที่คณะกรรมการสอบสวนวินิจฉัยว่าการสอบสวนชี้ชัดไม่ได้ว่าข้าพเจ้านำเงินที่เก็บรักษาไว้ไปใช้จ่ายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นกรณีที่มีมลทินหรือมัวหมองนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าคณะกรรมการสอบสวนใช้ดุลพินิจวินิจฉัยโดยฝ่าฝืนหลักนิติธรรม ซึ่งข้าพเจ้าจะได้กราบเรียนความเห็นในเรื่องนี้ โดยละเอียดในข้อต่อไป

ข้อ ๒ กรณีกล่าวหาว่า ข้าพเจ้ารับเงินกำไรจากการขายขนมและน้ำอัดลมแล้วไม่นำส่งเข้าเป็นเงินบำรุงการศึกษา โดยบรรยายข้อหาสรุปได้ว่า เมื่อข้าพเจ้ารับเงินกำไรจากคนขายขนมและน้ำอัดลมเป็นเงินทางราชการต้องนำส่งและเก็บรักษาไว้เช่นเดียวกับเงินของทางราชการอื่นๆ การรับเงินดังกล่าวไว้แล้วไม่นำส่งแต่เก็บรักษาไว้เองเป็นการปฏิบัติที่มิชอบ แม้จะพิสูจน์ไม่ได้ว่าข้าพเจ้าได้นำเงินดังกล่าวไปใช้หมุนเวียนเพื่อเป็นประโยชน์ส่วนตนก็มีมลทินหรือมัวหมอง เพราะการเก็บรักษาเงินไว้เองเห็นได้ชัดว่ามีโอกาสนำเงินนั้นไปใช้จ่ายในกิจการใดเมื่อใดก็ได้ เพราะไม่มีผู้ควบคุมการเก็บรักษาและการจ่ายเงิน

ข้าพเจ้าขอกราบเรียนว่า.....
.....ฯลฯ

ข้อ ๓ ส่วนข้อกฎหมายนั้น ขอกราบเรียนดังนี้

(๑) คำสั่ง.....ที่...../๒๕.....ลงวันที่.....ที่สั่งให้ข้าพเจ้าออกจากราชการ ตามมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ตั้งแต่วันที่.....เป็นการสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และตามกฎหมายในขณะที่ออกคำสั่งดังกล่าว ผู้ออกคำสั่งไม่มีอำนาจสั่งให้ข้าพเจ้าออกจากราชการ

(๒) การสอบสวนไม่ชอบด้วยกฎหมายหลายประการ กล่าวคือ ไม่จดคำให้การของข้าพเจ้าโดยครบถ้วนตามที่ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำไว้และถ้อยคำที่มิได้จดนั้นเป็นสาระสำคัญ เป็นคุณแก่ข้าพเจ้า ในการพิจารณา แต่ข้าพเจ้าไม่มีโอกาสได้รับทราบในชั้นสอบสวน เพราะกรรมการสอบสวน ไม่ให้ข้าพเจ้าอ่านคำให้การเอง โดยอ้างว่าลายมือของกรรมการผู้บันทึกคำให้การอ่านยาก บางครั้ง อ่านให้ข้าพเจ้าฟัง บางครั้งไม่อ่าน อ้างว่าไม่มีอะไรเสียหาย แม้อ่านให้ฟังก็จงใจอ่านให้ผิดไปจากความจริงที่ข้าพเจ้าให้การไว้ เช่น ข้าพเจ้าให้การว่าไม่เคยใช้รถยนต์ของโรงเรียนไปใช้ประโยชน์

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 47

ส่วนตัว แม้แต่นำไปงานศพนางสาว.....ฯลฯ ก็จดว่า “ข้าฯ ไม่เคยใช้รถของโรงเรียนไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว แต่นำไปงานศพนางสาว.....ฯลฯ” และอื่นๆ อีกมาก นอกจากนั้นข้าพเจ้าอ้างพยานบุคคลแต่ก็ไม่บันทึกไว้ และไม่เรียกพยานมาสอบสวน ข้าพเจ้าเพิ่งทราบเมื่อได้ขอคัดสำเนารายงานการสอบสวนและคำให้การของข้าพเจ้า เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการร้องทุกข์

(๓) กรณีที่วินิจฉัยว่า ข้าพเจ้ากรณีมีมลทินหรือมัวหมองนั้น เป็นการวินิจฉัยที่ไม่ชอบและไม่ถูกต้อง เพราะคณะกรรมการสอบสวนก็พิจารณาแล้วว่าไม่มีหลักฐานใดที่จะพิจารณาความผิดข้าพเจ้าได้ เมื่อไม่มีหลักฐานที่จะพิจารณาความผิดข้าพเจ้า ก็ต้องถือว่าข้าพเจ้าเป็นผู้บริสุทธิ์ การที่จะพิจารณาว่าผู้ใดมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ ๒ ประการ คือ

ประการแรก ต้องมีมลทินมัวหมอง

ประการที่สอง จะให้รับราชการต่อไปอาจเสียหายแก่ราชการ

คำว่า “มลทิน” เป็นเรื่องเกี่ยวกับจิตใน ส่วน “มัวหมอง” เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการกระทำ เช่น เมื่อใดมีผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ต้องสอบสวนให้ได้ ความจริงว่ามีการทุจริตเกิดขึ้นจริง แต่ไม่มีพยานหลักฐานยืนยันแน่ชัดว่าผู้ถูกกล่าวหาคนนั้นเป็นผู้ทุจริต คงมีพยานแวดล้อมกรณีที่ทำให้น่าเชื่อได้มากกว่าผู้ถูกกล่าวหาคนนั้นๆ เองที่น่าจะเป็นผู้กระทำการทุจริต และเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นว่าหากจะให้รับราชการต่อไปอาจจะเสียหายแก่ราชการ เช่นนี้ จึงจะถือว่าเป็นผู้มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย มาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แต่กรณีของข้าพเจ้าหาได้อยู่ในข่ายบังคับของกฎหมายดังกล่าวไม่ กล่าวคือ การสอบสวนก็ยังไม่ได้ความจริงว่า มีการทุจริตเกิดขึ้น อีกทั้งไม่มีพยานแวดล้อมใดๆ ที่จะบ่งชี้ให้เห็นว่าข้าพเจ้าน่าจะเป็นผู้กระทำการทุจริต มีแต่ผู้อื่นกระทำโดยมิชอบแล้วข้าพเจ้าไปขัดขวางเป็นเหตุให้บุคคลเหล่านั้นเสียประโยชน์ เงินที่ข้าพเจ้าเก็บรักษาไว้ด้วยความสุจริต เพื่อระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของโรงเรียนและของทางราชการ ข้าพเจ้าเห็นว่าข้าพเจ้าเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนต้องรับผิดชอบเงินทั้งปวงของโรงเรียนอยู่แล้ว การที่ข้าพเจ้าเก็บรักษาไว้เองย่อมจะมั่นคงปลอดภัยกว่า เรื่องการเก็บรักษาเงินนี้เมื่อมีผู้นำเงินไปส่งข้าพเจ้าก็ให้การว่า เห็นข้าพเจ้าเก็บไว้ในเซฟแล้ว เก็บไว้ในตู้เหล็ก ๔ ลิ้นชักอีกชั้นหนึ่ง ไม่มีพยานแม้แต่คนเดียวให้การว่า พฤติการณ์ของข้าพเจ้าน่าระแวงสงสัยว่าจะทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แม้คณะกรรมการสอบสวนเองก็มิได้สงสัยประการใด เพียงแต่คาดหมายเอาเอง โดยไม่มีเหตุสนับสนุนว่าข้าพเจ้ามีโอกาสที่จะนำเงินไปใช้จ่ายในกิจการใดอย่างไรก็ได้ ไม่มีผู้ใดควบคุมการเก็บรักษาเงิน แต่ก็ไม่ปรากฏว่าข้าพเจ้าได้ใช้โอกาสตามที่คณะกรรมการสอบสวนคาดคะเนไว้เลย จึงเป็นการคาดคะเนหรือวินิจฉัยที่ไม่ชอบด้วยหลักนิติธรรม ทั้งนี้ เพราะตามหลักกฎหมายต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลกระทำการโดยสุจริต เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าทุจริตหรือไม่สุจริต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เป็นโทษแก่บุคคล จึงต้องยึดถือหลักนี้อย่างเคร่งครัด

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 48

(๔) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนข้าพเจ้าโดยหาว่ากระทำผิดวินัยกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ในการแจ้งข้อกล่าวหาตามแบบ สว.๓ กลับแจ้งข้อกล่าวหาอื่นซึ่งไม่มีความสัมพันธ์กับคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และในแบบ สว.๓ กรรมการสอบสวนก็ลงลายมือชื่อไม่ครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด เพราะกรรมการสอบสวนมีจำนวนถึง ๕ คน แต่ในขณะ แจ้งข้อกล่าวหากลับมีกรรมการเพียง ๒ คนเท่านั้น ในขณะที่คำสั่งให้ออกจากราชการกลับให้ข้าพเจ้าออกเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในเรื่องที่ถูกสอบสวน

ข้อ ๕ อาศัยเหตุผลทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายดังกล่าวมาข้างต้น ข้าพเจ้าจึงขอให้ ก.ค.ศ. ได้โปรดพิจารณาให้ความเป็นธรรมแก่ข้าพเจ้าด้วย โดยขอได้โปรดพิจารณาสั่งการให้ผู้บังคับบัญชา มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งที่ให้ข้าพเจ้าออกจากราชการ และสั่งให้ข้าพเจ้าได้กลับเข้ารับราชการตามเดิมต่อไปด้วย ทั้งนี้ ข้าพเจ้าขอแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุมด้วย หากมีการประชุมเมื่อใดขอได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วย ตามที่อยู่ตามที่แจ้งไว้ข้างต้น จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ร้องทุกข์

โทร. .....

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 49

บทที่ ๔
การตรวจพิจารณาหนังสืออุทธรณ์และสำนวนการสอบสวน ประกอบอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์

ในขั้นตอนการปฏิบัติงานของนิติกรผู้พิจารณาสำนวนการอุทธรณ์จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปฏิบัติงานจักต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพึงต้องปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ และต้องดำเนินการภายในกรอบระยะเวลาและเป็นไปโดยชอบตามบทกฎหมายที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงหลักนิติธรรม มโนธรรม ความเป็นธรรม นโยบายของทางราชการกำหนดโทษ ให้เหมาะสมกับกรณีความผิดและมีมาตรฐานเดียวกัน โดยวิธีการในการตรวจพิจารณาสำนวนอุทธรณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

การตรวจพิจารณาหนังสืออุทธรณ์

เมื่อนิติกรผู้พิจารณาสำนวนการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษได้รับหนังสืออุทธรณ์แล้วสิ่งสำคัญประการแรกที่ผู้ปฏิบัติงานพึงต้องตรวจสอบความถูกต้อง คือ หนังสืออุทธรณ์ เพราะหากการอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์มิได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ย่อมเป็นอุทธรณ์ที่ไม่อาจรับไว้พิจารณาได้ โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

๑) อุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ต้องเป็นอุทธรณ์ที่ถูกต้องในสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๑ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ผู้ถูกสั่งลงโทษอุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้นจะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้

๑.๒ การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์

๑.๓ การอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ให้ทำหนังสืออุทธรณ์ถึงประธาน อ.ก.ค.ศ. พร้อมสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ โดยออกในนามเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนราชการนั้น แล้วแต่กรณี และยื่นที่ส่วนราชการนั้น การอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ให้ทำหนังสืออุทธรณ์ถึงประธาน ก.ค.ศ. หรือเลขาธิการ ก.ค.ศ. พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ และยื่นที่สำนักงาน ก.ค.ศ.

๑.๔ ระยะเวลาในการอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ต้องอุทธรณ์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษวันทราบคำสั่งลงโทษพิจารณาได้ ๓ กรณี คือ

(๑) ให้ถือวันที่ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษเป็นวันทราบคำสั่ง

(๒) ให้ถือวันที่แจ้งเป็นวันทราบคำสั่ง

กรณีนี้เป็นกรณีผู้ถูกลงโทษไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษ วิธีการแก้ไข ก็คือ ให้มีการแจ้งคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษทราบพร้อมกับมอบสำเนาคำสั่งลงโทษให้

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 50

ผู้ถูกลงโทษ แล้วทำบันทึกลงวันเดือนปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้วให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบคำสั่ง

(๓) ให้ถือวันเมื่อล่วงพ้นเวลาและได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

กรณีนี้เป็นกรณีที่ไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษได้โดยตรง ก็ให้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งลงโทษทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งลงโทษไปให้สองฉบับเพื่อให้ผู้ถูกลงโทษเก็บไว้หนึ่งฉบับและให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษส่งกลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้น ๓๐ วันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกลงโทษได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งลงโทษฉบับที่ให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษกลับคืนมาให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษได้ทราบคำสั่งแล้ว

การนับระยะเวลาอุทธรณ์สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้น เป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนวันเวลาสุดสิ้น ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา เช่น การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ซึ่งจะต้องอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษ ถ้าผู้ถูกลงโทษทราบคำสั่งลงโทษเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ ก็จะนับวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๕ เป็นวันเริ่มต้นและจะครบกำหนด ๓๐ วัน ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ แต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ และวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๐ เป็นวันหยุดราชการ (วันสิ้นปีเก่าและวันขึ้นปีใหม่) ฉะนั้น ผู้อุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์ในวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๐ ก็เป็นอุทธรณ์ที่ยื่นภายในกำหนดเวลา ก.ค.ศ. ต้องรับไว้พิจารณา นอกจากต้องพิจารณาวันรับทราบคำสั่ง อันเป็นวันแรกแห่งการนับระยะเวลาอุทธรณ์แล้วยังต้องพิจารณาวันยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ด้วย เพราะเป็นข้อเท็จจริงสำคัญที่ใช้ในการพิจารณาว่าเป็นอุทธรณ์ที่ยื่นภายในระยะเวลาอุทธรณ์หรือไม่ การยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์อาจยื่นหรือส่งผ่านผู้บังคับบัญชาก็ได้ ในกรณีที่มีผู้นำหนังสืออุทธรณ์มายื่นเอง ให้ผู้รับหนังสือออกใบรับหนังสือประทับตรารับหนังสือและลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่รับหนังสือตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณและให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่งหนังสืออุทธรณ์ ดังนั้น หากวันที่รับหนังสืออุทธรณ์ตามที่ปรากฏในใบรับหนังสืออุทธรณ์ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์นำหนังสืออุทธรณ์มายื่นเอง หรือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือ ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ ยังอยู่ภายในกำหนดระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่งลงโทษก็ถือได้ว่าเป็นการอุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 51

๒) นอกจากพิจารณาหลักเกณฑ์การอุทธรณ์ดังที่กล่าวไว้ในข้อ (๑) แล้ว ผู้ปฏิบัติงานต้องพิจารณาด้วยว่าเป็นการอุทธรณ์ต่อองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือไม่ ทั้งนี้ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยจะต้องใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อองค์กรใดแยกพิจารณาได้ ๒ กรณี คือ

(๑) กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง[๑]

(๒) กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง[๒] ในกรณีที่ตรวจสอบหนังสืออุทธรณ์แล้วปรากฏว่าเป็นอุทธรณ์ที่ดำเนินการถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวข้างต้น ขั้นตอนที่ต้องดำเนินการต่อไปคือ การตรวจพิจารณาสำนวนการสอบสวน

การตรวจสอบสำนวนการสอบสวนประกอบอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์

๑) เมื่อนิติกรผู้พิจารณาสำนวนการสอบสวนได้รับสำนวนการสอบสวนมาแล้วควรที่จะตรวจสอบประการแรกว่า สำนวนการสอบสวนมีเอกสารหลักฐานสำคัญที่จำเป็นต้องใช้เพื่อประกอบการพิจารณาอุทธรณ์ เช่น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน สำเนาปริญญาทางกฎหมาย หลักฐานการผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย แบบแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ ๑๕ (สว.๓) หรือไม่ หากไม่มีก็ต้องทำหนังสือขอให้หน่วยงานต้นสังกัดจัดส่งมาให้เพื่อประกอบการพิจารณาอุทธรณ์ต่อไป

๒) การตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินการทางวินัย

ขั้นตอนการดำเนินการทางวินัย

๒.๑ การตั้งเรื่องกล่าวหา

การตั้งเรื่องกล่าวหาเป็นการตั้งเรื่องดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการ เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยมาตรา ๙๘ กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนให้ได้ความจริงและความยุติธรรม โดยไม่ชักช้า

---

[๑] มาตรา ๑๒๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ.ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

[๒] มาตรา ๑๒๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถูกสั่งลงโทษปลดออก ไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์แล้วแต่กรณี ต่อ ก.ค.ศ.ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง และให้ ก.ค.ศ.พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 52

ผู้ตั้งเรื่องกล่าวหาคือผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา กรณีที่เป็นการกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ เป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน สำหรับกรณีที่เป็นการกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนสามารถแต่งตั้งกรรมการสอบสวนข้าราชการในโรงเรียนได้ทุกคน แม้ว่าจะไม่มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งก็ตาม เว้นแต่กรณีที่เป็นการช่วยปฏิบัติราชการจะมีเพียงอำนาจการบังคับบัญชา แต่ไม่มีอำนาจดำเนินการทางวินัยหรือสั่งลงโทษ กรณีเช่นนี้จะต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดเป็นผู้ดำเนินการ คำสั่งให้ระบุชื่อ ผู้ถูกกล่าวหาเรื่องที่กล่าวหา และรายชื่อของคณะกรรมการสอบสวน โดยไม่ต้องระบุมาตราหรือกรณีความผิด

เรื่องที่กล่าวหา หมายถึง การกระทำหรือพฤติการณ์แห่งการกระทำที่กล่าวอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย การตั้งเรื่องกล่าวนี้เป็นขั้นตอนที่จำเป็นไม่ว่าจะเป็นกรณีความผิดวินัยร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรงก็ตาม จะต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยในเรื่องใด เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหารู้ตัวและมีโอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้

“เรื่องที่กล่าวหา” นั้น ไม่ใช่กรณีกระทำผิด แต่เป็นเรื่องราวหรือการกระทำที่กล่าวอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิด ดังนั้น ในการตั้งเรื่องกล่าวหาในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจึงควรระบุแต่เพียงเรื่องราวหรือการกระทำที่กล่าวอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดเท่านั้น ไม่ควรระบุมาตราว่าด้วยวินัยหรือกรณีความผิด การระบุมาตราว่าด้วยวินัยหรือกรณีความผิดนั้นควรปล่อยให้เป็นเรื่องของคณะกรรมการสอบสวนและผู้มีอำนาจพิจารณาโทษ ที่จะพิจารณาปรับบทความผิด หากหลังจากได้สอบสวนพิจารณาข้อเท็จจริง ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไปกำหนดบทมาตราว่าด้วยวินัยหรือกรณีความผิดไว้ ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเสียแต่แรกแล้ว อาจกลายเป็นการจำกัดขอบเขตของการสอบสวนให้อยู่เฉพาะในบทมาตราว่าด้วยวินัยหรือกรณีความผิดที่กำหนดไว้ ถ้าพบการกระทำผิดที่เกินกว่านั้น จะเกิดปัญหาว่าเป็นการสอบสวนเรื่องอื่น หรือพิจารณาลงโทษในเรื่องอื่น ฉะนั้นคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจึงควรระบุแต่เพียงเรื่องราวหรือการกระทำที่กล่าวอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด โดยไม่ระบุบทมาตราว่าด้วยวินัยหรือกรณีความผิด เมื่อสอบสวนแล้วคณะกรรมการสอบสวนและผู้มีอำนาจพิจารณาโทษจึงจะพิจารณาจากพยานหลักฐานว่าเรื่องที่กล่าวหานั้นฟังข้อเท็จจริงได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดในเรื่องนั้นอย่างไร แล้วปรับบทเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด

๒.๒ การแจ้งข้อกล่าวหา

การแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องกระทำดังที่มาตรา ๙๘ บัญญัติว่า “...ในการสอบสวนจะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา” การแจ้งข้อกล่าวหาเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวน ที่จะต้องแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่กล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าผู้ถูกกล่าวหา ได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร รวมทั้งแจ้งให้ทราบด้วยว่าในการสอบสวนนี้ผู้ถูกกล่าวหามีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และมีสิทธิ

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 53

ที่จะให้ถ้อยคำหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตลอดจนอ้างพยานหลักฐาน หรือนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหา การแจ้งดังกล่าวคือการทำบันทึกตามแบบ สว.๓ โดยทำเป็น ๒ ฉบับ ให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบแล้วมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับอีกหนึ่งฉบับเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน

"ข้อกล่าวหา" ที่จะต้องแจ้งและอธิบายให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ คือ กรณีและพฤติการณ์แห่งการกระทำที่อ้างว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดซึ่งจะต้องอยู่ในวงกรอบขอบเขตของ "เรื่องที่กล่าวหา" โดยอธิบายเรื่องที่กล่าวหาให้ชัดเจนขึ้นพอที่ผู้ถูกกล่าวหาจะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาได้ เช่น อธิบายว่าผู้ถูกกล่าวหาทำอะไร และทำอย่างไรในเรื่องที่กล่าวหา ทั้งนี้ เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจง แก้ข้อกล่าวหาได้ถูกเรื่องตรงประเด็น

๒.๓ การสอบสวน

การสอบสวน คือ การรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรม การสอบสวนความผิดวินัยไม่ร้ายแรง และการสอบสวนความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กระบวนการและขั้นตอนให้นำกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้บังคับ

ข้อยกเว้น

มาตรา ๙๘ วรรคท้าย บัญญัติว่า "ในกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้" กรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามกฎ ก.ค.ศ.กำหนดไว้ดังนี้

กรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามกฎ ก.ค.ศ.กำหนดไว้ ดังนี้

ก. การกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงที่เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ได้แก่

(๑) กระทำความผิดอาญาจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้นั้นกระทำผิดและผู้บังคับบัญชาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษานั้นได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้ว

(๒) กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

ข. การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ได้แก่

(๑) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือลงโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๓) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 54

ก) ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

กรณีวินัยไม่ร้ายแรง : ผู้บังคับบัญชาตามที่กฎหมายกำหนด

กรณีวินัยอย่างร้ายแรง : (๑) ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓

(๒) ผู้บังคับบัญชาเหนือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ

(๓) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด นายกรัฐมนตรี

ข) องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวน

ตามกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๓ กำหนดให้คณะกรรมการสอบสวนประกอบด้วย ประธานกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา และกรรมการอย่างน้อยอีก ๒ คน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ในกรณีจำเป็นจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้ และต้องมีผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย อย่างน้อยหนึ่งคนเป็นกรรมการสอบสวน สรุปคือ คณะกรรมการสอบสวนต้องมี

(๑) ประธานต้องดำรงตำแหน่ง/วิทยฐานะไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา

(๑) เป็นข้าราชการอย่างน้อย ๓ คน

(๒) ในคณะกรรมการสอบสวนต้องมีผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมายหรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยเป็นกรรมการสอบสวนอย่างน้อย ๑ คน

คำว่า “ผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย” หมายถึง ผู้ที่เคยเป็นกรรมการสอบสวนหรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย

ค) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ต้องระบุ

(๑) เป็นคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง/ไม่ร้ายแรง

(๒) ชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะของผู้ถูกกล่าวหา

(๓) เรื่องที่กล่าวหา

(๔) ชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะของคณะกรรมการสอบสวน

เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้ต้องตั้งกรรมการสอบสวนทั้งวินัยอย่างร้ายแรง และไม่ร้ายแรง จึงควรระบุให้ชัดเจนว่าเป็นเรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง เนื่องจากจะต้องใช้กฎสอบสวนฉบับเดียวกัน และต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 55

บทที่ ๕
หลักเกณฑ์การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ของนิติกรผู้พิจารณาสำนวนการอุทธรณ์ ควรพิจารณาโดยเริ่มต้นจากการกำหนดประเด็นข้อต่อสู้ตามที่ปรากฏในหนังสืออุทธรณ์ว่าผู้อุทธรณ์มีข้อโต้แย้งในประเด็นใดบ้าง โดยแยกพิจารณาในปัญหาข้อกฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริง

การพิจารณาอุทธรณ์มาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. และขณะนี้ ก.ค.ศ.ได้ออกกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อใช้บังคับแล้ว

การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยให้พิจารณาจากสำนวนการสืบสวน หรือการพิจารณาในเบื้องต้นตามมาตรา ๔๕ และสำนวนการดำเนินการสอบสวนทางวินัยตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือสำนวนการไต่สวนของ ป.ป.ช. หรือตามกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้ฟังข้อเท็จจริงตามนั้น และในกรณีจำเป็นและสมควร อาจขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือขอให้ผู้แทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

ในการพิจารณาวินิจฉัยว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยหรือไม่ หากกระทำผิดเป็นความผิดกรณีใด ตามมาตราใด และควรจะลงโทษในสถานใดหรือไม่ เพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยว่าอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ฟังขึ้นหรือไม่ เพียงใด จะกระทำได้ต่อเมื่อได้ทราบข้อเท็จจริงของเรื่องที่กล่าวหา โดยกระจ่างชัดเจนเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยความผิดและกำหนดโทษได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการสอบสวน เว้นแต่กรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กฎ ก.ค.ศ.กำหนด ข้อเท็จจริงอาจได้จากการสืบสวน หรือจากการรวบรวมข้อมูลแล้วแต่กรณี

หลักการพิจารณาความผิด

การพิจารณาความผิด มีหลักในการพิจารณาดังนี้

๑. **หลักนิติธรรม** ได้แก่ การพิจารณาโดยมีกฎหมายเป็นหลัก การกระทำใดจะเป็นความผิดทางวินัยต้องมีกฎหมายบัญญัติว่า การกระทำนั้นเป็นความผิด ถ้าไม่มีกฎหมายบัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดทางวินัยก็ไม่สามารถลงโทษ เพราะเหตุอันเนื่องมาจากการกระทำนั้นได้ ในการพิจารณาว่าการกระทำใดเป็นความผิดวินัยกรณีใดจะต้องเข้าองค์ประกอบของการกระทำความผิดกรณีนั้นด้วย เช่น กรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ มีองค์ประกอบคือ

- มีหน้าที่ราชการต้องปฏิบัติ
- ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 56

- เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้
- มีเจตนาทุจริต

(๑) มีหน้าที่ราชการต้องปฏิบัติ หมายถึง มีหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือหน้าที่ตามมาตรฐานตำแหน่ง หน้าที่จากผู้บังคับบัญชามอบหมาย หรือหน้าที่จากการสมัครใจเข้าผูกพันตนเองยอมรับเป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ

(๒) การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ หมายถึง การจงใจกระทำหรือการจงใจละเว้นไม่กระทำในสิ่งที่กฎหมายกำหนดให้ต้องกระทำ

“โดยมิชอบ” หมายถึง มิชอบด้วยกฎหมายระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือมติคณะรัฐมนตรี

(๓) เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้

“ประโยชน์” หมายถึง สิ่งที่เป็นคุณแก่ผู้รับ อาจหมายถึงทรัพย์สินและมิใช่ทรัพย์สิน เช่น อาจเป็นการบริการ การได้รับความสะดวก รวดเร็ว การอนุญาต การอนุมัติ

“มิควรได้” หมายถึง มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

“เจตนาทุจริต” หมายถึง การแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งกรณีหมายถึงเจตนาประสงค์ต่อผลหรือย่อมเล็งเห็นผลด้วย

หากเป็นประโยชน์ที่ควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ย่อมไม่เข้าองค์ประกอบกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ถ้าไม่ครบองค์ประกอบความผิดของกรณีใด ก็ไม่เป็นความผิดตามกรณีนั้น หากข้อเท็จจริงเข้าองค์ประกอบกรณีใด ตามมาตราใด ก็ปรับบทความผิดไปตามกรณีนั้น มาตรานั้น และลงโทษไปตามความผิดนั้น

การพิจารณาความผิดในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการนั้น มีมติคณะรัฐมนตรีตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ กำหนดว่า ควรลงโทษไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ แต่อย่างไรก็ดีจะต้องนำหลักมโนธรรมมาประกอบการพิจารณาด้วย

๒. หลักมโนธรรม ได้แก่ การพิจารณาให้เป็นไปโดยถูกต้องเที่ยงธรรมตามความเป็นจริงและตามเหตุและผลที่ควรจะเป็น หมายถึง การพิจารณาความผิดไม่ควรคำนึงถึงแต่ความถูกผิดตามกฎหมายเท่านั้น แต่ควรคำนึงถึงความยุติธรรมด้วย

“ความยุติธรรม” ได้แก่ เรื่องที่บุคคลในสังคมซึ่งเป็นบุคคลที่มีเหตุผลมีความรู้สึกผิดชอบเชื่อมั่นว่าเป็นเรื่องที่ชอบธรรม เช่น ตามตัวอย่างดังกล่าวในข้อ ๑ การพิจารณาวินิจฉัยจะต้องคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของเรื่องนั้นๆ ว่าเป็นอย่างไร กล่าวคือ แม้จะไม่มีหลักฐานการใช้จ่ายเงินมาแสดงเพื่อหักล้างยอดเงินทางบัญชีของโรงเรียนให้ตรงกับยอดเงินทางบัญชีของธนาคารซึ่งอาจเป็นเพราะความบกพร่องในการควบคุมระบบการเงิน หากฟังได้ว่าผู้นั้นไม่มีประวัติเสื่อมเสียทางการเงิน และปรากฏว่าโรงเรียนได้มีการสร้างรั้วคอนกรีต ศาลาอเนกประสงค์ สวนหย่อม และโครงการกิจกรรมพิเศษต่างๆ ตามที่กล่าวอ้างจริง โดยไม่มีเงินงบประมาณจากทางราชการอุดหนุน

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 57

ลำพังเงินบริจาคอย่างเดียวไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาโรงเรียน การกระทำแม้จะขัดต่อระเบียบของทางราชการ แต่หากมิได้ทำให้เกิดความเสียหายต่อโรงเรียน หรือมิได้ทำให้เด็กนักเรียนไม่ได้รับประทาน อาหารกลางวันหรืออาหารเสริม (นม) แต่อย่างใด กรณีเช่นนี้ยังไม่อาจฟังเป็นเรื่องทุจริต จะเป็นเพียง การไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ดังนั้น การพิจารณาความผิดจึงต้องอาศัยหลักนิติธรรมและหลักมโนธรรมประกอบกันจึงจะเกิดความถูกต้องและเป็นธรรม เป็นการใช้กฎหมายให้เกิดความยุติธรรม

หลักการพิจารณาการกำหนดโทษ

การพิจารณากำหนดโทษมีหลักที่ควรคำนึงถึง ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม คือ การคำนึงถึงระดับโทษตามที่กฎหมายกำหนด

- ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง : โทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน อาจลดหย่อนโทษได้แต่ต้องไม่ต่ำกว่าปลดออก
- ความผิดไม่ร้ายแรง : โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้
- กรณีความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษโดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

ในการลดหย่อนโทษ ต้องวางระดับโทษก่อนว่าควรลงโทษสถานใด แต่มีเหตุอันควรลดหย่อนโทษอย่างไร จึงให้ลงโทษสถานใด หรือให้ลดหย่อนเป็นสถานใด

เหตุลดหย่อนโทษ ได้แก่ เป็นความผิดครั้งแรก ไม่เกิดความเสียหาย บรรเทาความเสียหาย รู้เท่าไม่ถึงการณ์ คุณความดี เป็นต้น ทั้งนี้ กรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีเห็นว่าควรไล่ออก จากราชการเท่านั้น โดยเห็นว่า การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษ

๒. หลักมโนธรรม คือ การพิจารณากำหนดโทษให้เหมาะสมตามควรแก่กรณี เช่น ความผิดร้ายแรงก็ต้องกำหนดโทษร้ายแรง ความผิดไม่ร้ายแรงก็ต้องกำหนดโทษไม่ร้ายแรงให้เหมาะสมกับกรณีความผิด

๓. หลักความเป็นธรรม คือ ต้องพิจารณากำหนดโทษโดยเสมอหน้ากัน ใครทำผิดก็ต้องถูกลงโทษ ไม่มีการยกเว้น ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง กระทำผิดอย่างเดียวกันควรต้องลงโทษเท่ากัน อย่างไรก็ดี แม้จะเป็นความผิดอย่างเดียวกันแต่พฤติการณ์แห่งการกระทำอาจไม่เหมือนกัน โทษจึงอาจแตกต่างกันได้ เช่น

- ลักษณะของการกระทำผิด
- ผลแห่งการกระทำผิด
- คุณความดี
- การรู้หรือไม่รู้ว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด
- การให้โอกาสแก้ไขปรับปรุงตนเอง

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 58

- เหตุเบื้องหลังการกระทำผิด
- สภาพของผู้กระทำผิด

๔. นโยบายของทางราชการ ผู้ปฏิบัติงานควรจะได้รับทราบนโยบายของทางราชการ ในการปราบปรามกวดขันการกระทำผิดต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นหลักในการใช้ดุลพินิจกำหนดระดับโทษให้ได้มาตรฐานตามนโยบายของทางราชการ เช่น

- ยาเสพติด
- ทุจริตคอร์รัปชั่น
- ละเมิดสิทธิเด็ก
- ทุจริตการสอบคัดเลือก

เมื่อพิจารณาวินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในสำนวนการสอบสวนประกอบอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์แล้ว ผู้ปฏิบัติงานอาจเสนอความเห็นเพื่อให้ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ หรือ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์คณะที่มีอำนาจตามกฎหมายพิจารณาได้ ดังนี้

๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษถูกต้องและเหมาะสมกับความผิดแล้ว ให้เสนอความเห็นให้มีมติยกอุทธรณ์

๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ ได้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่ควรได้รับโทษหนักขึ้นให้เสนอความเห็น ให้มีมติเพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้น

๓) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ ได้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ควรได้รับโทษเบาลง ให้เสนอความเห็นให้มีมติลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง

๔) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ ได้กระทำผิดวินัยงไม่ร้ายแรง ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษให้เสนอความเห็น ให้มีมติสั่งให้งดโทษ โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

๕) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง และเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัย หรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัย ให้เสนอความเห็นให้มีมติให้ยกโทษ

๖) ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้เสนอความเห็นให้มีมติ ให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม

๗) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้เสนอความเห็นให้มีมติแต่งตั้งกรรมการสอบสวน ตามมาตรา ๑๐๕

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 59

บทที่ ๖
การตรวจพิจารณาหนังสือร้องทุกข์

การตรวจพิจารณาหนังสือร้องทุกข์

วิธีดำเนินการในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ก็จะเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ กล่าวคือ ประการแรก ผู้ปฏิบัติงานควรเริ่มจากการตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือร้องทุกข์ เพราะหากมิได้เป็นการร้องทุกข์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้ ย่อมเป็นการร้องทุกข์ ที่ไม่อาจรับไว้พิจารณาได้ โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

๑. กรณีที่จะร้องทุกข์ได้หรือไม่ได้

๑.๑ กรณีที่ร้องทุกข์ได้ ต้องเป็นกรณีที่มีเหตุอันอาจร้องทุกข์ได้ เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติ ได้แก่ เหตุต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑) ไม่ได้รับความเป็นธรรมเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา
๒) มีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา
๓) การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย
๔) สั่งให้ออกจากราชการเพราะเหตุอย่างใดตามกฎหมาย

กรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา เป็นเหตุที่กำหนดไว้โดยให้มีความหมายอย่างกว้าง เพราะคำว่าการกระทำของผู้บังคับบัญชา นอกจาก การกระทำอันเกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในกฎหมาย เช่น การใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้ถูกต้องตามกฎหมาย อาทิ เกี่ยวกับเรื่อง

- การกำหนดตำแหน่ง
- การให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่ง
- การบรรจุและแต่งตั้ง
- การย้าย
- การเลื่อนตำแหน่ง
- การเลื่อนขั้นเงินเดือน
- การสอบสวน
- ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
- การสั่งให้พักราชการ
- ฯลฯ

ย่อมหมายความรวมถึงการกระทำในการควบคุม กำกับ ดูแลตามสายการบังคับบัญชา เช่น ผู้บังคับบัญชาเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทาง

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 60

เศรษฐกิจ หรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อกฎหมาย การประวิงเวลาหรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการบางเรื่องเป็นเหตุให้เสียสิทธิหรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร ซึ่งกรณีเหล่านั้นเป็นกรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิอุทธรณ์ได้ตามกฎหมาย หรือกรณีอื่น ที่ไม่อาจใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายได้ด้วย

พึงเข้าใจว่าการกระทำอันเกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่ "ตามกฎหมาย" มิได้มีความหมายเฉพาะตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเท่านั้น ยังหมายความรวมถึงตามกฎหมายอื่นๆ อีกด้วย เช่น

- การจ่ายเงินเดือนไม่ถูกต้องตามพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปีบำเหน็จบำนาญและเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕

- การไม่จ่ายเบี้ยประชุมกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓

- การไม่อนุมัติเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านแก่ผู้มีสิทธิโดยมิชอบตามพระราชกฤษฎีค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ.๒๕๒๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๓

- การไม่อนุมัติเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการแก่ผู้มีสิทธิโดยมิชอบตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๓๔

ฯลฯ

ณ จุดนี้ อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า สำหรับเหตุที่อาจใช้สิทธิร้องทุกข์ได้นี้ เพ่งเล็งไปที่การกระทำของผู้บังคับบัญชาเป็นสำคัญ ไม่ว่ากรณีการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชานั้นจะเกิดจากข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือการใช้ดุลพินิจก็ตาม ก็ให้ใช้สิทธิร้องทุกข์ได้[๓] เว้นแต่เรื่องที่กฎหมายให้ใช้สิทธิอุทธรณ์ ซึ่งจะได้กล่าวในข้อต่อไป

๑.๒ กรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิร้องทุกข์

กรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่อาจใช้สิทธิในช่องทางร้องทุกข์ได้ ได้แก่ กรณีที่กฎหมายกำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอาจใช้สิทธิหรือมีสิทธิตามช่องทางการอุทธรณ์ตามกฎหมายอยู่แล้ว คือ กรณีถูกสั่งลงโทษทางวินัยตามกฎหมาย ซึ่งได้แก่ การถูกลงโทษ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ปลดออก หรือไล่ออก

๒. ผู้ใช้สิทธิร้องทุกข์ การร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกข์ ร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะร้องทุกข์ แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นร้องทุกข์แทนไม่ได้

---

[๓] มติ ก.พ. ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๙/๑๗.๓๓ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๑

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 61

๓. การร้องทุกข์ต้องทำเป็นหนังสือ โดยองค์ประกอบอันเป็นสาระสำคัญในหนังสือร้องทุกข์ต้องประกอบด้วย

๑.๑ ข้อเท็จจริงและปัญหาของเรื่องให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมายอย่างใด

๑.๒ ความประสงค์ของการร้องทุกข์

๑.๓ ลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์

๔. การร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ.ตั้ง ให้ทำเป็นหนังสือร้องทุกข์ถึงประธาน อ.ก.ค.ศ.พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ โดยออกในนามเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการนั้นแล้วแต่กรณี และยื่นที่ส่วนราชการนั้น

การร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ให้ทำหนังสือร้องทุกข์ถึงประธาน ก.ค.ศ.หรือเลขาธิการ ก.ค.ศ. พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับและยื่นที่สำนักงาน ก.ค.ศ.

๕. ระยะเวลาในการใช้สิทธิร้องทุกข์

การใช้สิทธิร้องทุกข์ต้องกระทำภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ ข้อพิจารณาต่อไปคือข้อที่ว่า วันที่ทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์จะนับอย่างไร ในประเด็นนี้มี ๓ กรณีด้วยกัน กล่าวคือ

๕.๑) กรณีผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์โดยตรง

(ก) ให้ถือวันที่ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง

กรณีเหตุแห่งการร้องทุกข์ที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นหนังสือ ให้ถือวันที่ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

(ข) ให้ถือวันที่แจ้งเป็นวันทราบคำสั่ง

กรณีนี้เป็นกรณีผู้ถูกสั่งไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง วิธีการแก้ไขก็คือให้มีการแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกสั่งทราบ พร้อมกับมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกสั่ง แล้วทำบันทึกลงวันเดือนปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้วให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

(ค) ให้ถือวันเมื่อล่วงพ้นเวลาและได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

กรณีนี้เป็นกรณีที่ไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งได้โดยตรง ก็ให้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกสั่ง ณ ที่อยู่ของผู้ถูกสั่ง ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งไปให้สองฉบับเพื่อให้ผู้ถูกสั่งเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษส่งกลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้น ๓๐ วันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่า ผู้ถูกสั่งได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกสั่งได้ทราบคำสั่งแล้ว

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 62

๕.๒) กรณีผู้บังคับบัญชาไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์โดยตรง

วันที่ทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ในกรณีนี้ ให้ถือวันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้ร้องทุกข์รับทราบหรือควรได้รับทราบคำสั่งนั้นเป็นวันทราบเรื่อง เช่น หนังสือเวียน

๕.๓) กรณีผู้บังคับบัญชาไม่มีคำสั่งอย่างใด ๆ

เป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อผู้ร้องทุกข์โดยไม่มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้ทราบถึงการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาดังกล่าว เป็นวันที่ทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

๖. การนับเวลาในการร้องทุกข์

เนื่องจากหลักเกณฑ์และวิธีการในการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ได้กำหนดระยะเวลาให้ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนไว้ต่าง ๆ กัน เช่น ๓ วันบ้าง ๗ วันบ้าง หรือ ๓๐ วันบ้าง เป็นต้น เพื่อมิให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการนับระยะเวลา ซึ่งอาจจะกลายเป็นข้อโต้เถียงกันได้ กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๑ ได้วางหลักเกณฑ์การนับระยะเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดไว้ ดังนี้

(๑) การนับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา

(๒) การนับเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

ตัวอย่าง เช่น ผู้ร้องทุกข์ได้ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๐ ก็จะนับวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๐ เป็นเวลาเริ่มต้นวันแรก และจะครบกำหนด ๓๐ วันในวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ หรือผู้ร้องทุกข์ได้ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๐ ก็จะนับวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๐ เป็นเวลาเริ่มต้นและจะครบกำหนด ๓๐ วันในวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๐ แต่วันที่ ๑๒-๑๖ เมษายน ๒๕๔๐ เป็นวันหยุดสงกรานต์และวันหยุดชดเชย ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ ดังนั้น ในกรณีเช่นนี้วันสุดท้ายแห่งการกำหนดเวลา ๓๐ วันจึงเป็นวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๐ อันเป็น วันเริ่มเปิดราชการใหม่ เป็นต้น

นอกจากต้องพิจารณาวันทราบคำสั่งอันเป็นวันแรกแห่งการนับระยะเวลาร้องทุกข์แล้วยังต้องพิจารณาวันยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ด้วย เพราะเป็นข้อเท็จจริงสำคัญที่ใช้ในการพิจารณาว่า เป็นการร้องทุกข์ที่ยื่นภายในระยะเวลาร้องทุกข์หรือไม่

การยื่นหนังสือร้องทุกข์ หมายถึง การนำหนังสือร้องทุกข์ที่ผู้ร้องทุกข์ได้ทำไว้แล้วไปยื่นหรือส่งเพื่อให้ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ.ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีพิจารณา ซึ่งสามารถทำได้ ๒ วิธี คือ

ก. นำหนังสือร้องทุกข์ไปยื่นหรือส่งด้วยตัวเองหรือจะส่งทางไปรษณีย์ก็ได้

ในกรณีที่มีผู้นำหนังสือร้องทุกข์ยื่นด้วยตนเอง กฎหมายกำหนดให้ผู้รับหนังสือร้องทุกข์ออกใบรับประทับตรารับหนังสือ และลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 63

รับหนังสือตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณและให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสือร้องทุกข์

ในกรณีที่ส่งหนังสือร้องทุกข์ทางไปรษณีย์ ให้ถือเอาวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทาง ออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่งหนังสือหรือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่งหนังสือร้องทุกข์

ข. นำหนังสือร้องทุกข์ (พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ) ไปยื่นหรือส่งผ่านผู้บังคับบัญชาหรือผ่านผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ก็ได้ และให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีส่งผ่านผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมกับสำเนาต่อไปยังผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์ เช่น นาย ก.ข้าราชการครูโรงเรียนแห่งหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด ข. ถูกผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด ข. สั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีเป็นผู้ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ นาย ก. เห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่เป็นธรรมประสงค์จะร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. นาย ก. อาจยื่นหนังสือร้องทุกข์ผ่านผู้อำนวยการโรงเรียนซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่ตนสังกัดอยู่ก็ได้ แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนดังกล่าวจะต้องส่งหนังสือร้องทุกข์ของนาย ก. (พร้อมสำเนา) ต่อไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด ข. ผู้สั่งให้นาย ก. ออกจากราชการภายใน ๓ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์ของนาย ก. เป็นต้น

(๒) กรณีส่งผ่านผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ ไม่ว่าผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์จะรับหนังสือร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ที่ยื่นผ่านตนไว้เอง หรือได้รับหนังสือร้องทุกข์ไว้ตาม (๑) ให้ผู้บังคับบัญชาเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ (ผู้สั่งให้ออกจากราชการ) จัดส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมกับสำเนาและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและคำชี้แจงของตน (ถ้ามี) ไปยังสำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๗ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 64

บทที่ ๗
หลักเกณฑ์การพิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์

ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของนิติกรผู้พิจารณาสำนวนการร้องทุกข์ ควรพิจารณาโดยเริ่มจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามเอกสารหลักฐานว่าความเป็นมาของเรื่องเป็นอย่างไร เหตุแห่งการร้องทุกข์คืออะไร และการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ออกจากราชการมีเหตุอันสมควรและชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ อาจแยกพิจารณาเหตุแห่งการร้องทุกข์ได้ ๒ กรณี คือ

๑. การร้องทุกข์กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการ ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เหตุที่จะร้องทุกข์ได้ในกรณีนี้ ก็คือ การถูกสั่งให้ออกจากราชการ ได้แก่

๑.๑ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๕ กรณีได้รับการบรรจุโดยขาดคุณสมบัติ

๑.๒ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง กรณีทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้วปรากฏว่ามีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความเหมาะสม หรือมีผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด

๑.๓ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๑๐๓

๑.๔ การสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๑๑๐

๑.๕ การสั่งให้ออกจากราชการกรณีหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๑

๑.๖ การสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนตามมาตรา ๑๑๒

๑.๗ การสั่งให้ออกจากราชการกรณีต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล หรือ รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามมาตรา ๑๑๓

๑.๘ การสั่งให้ออกจากราชการเพราะเหตุไปรับราชการทหารตามมาตรา ๑๑๔

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 65

๒. การร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามมาตรา ๑๒๓

เมื่อพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์แล้ว ผู้ปฏิบัติงานอาจเสนอความเห็นได้ ดังต่อไปนี้

๑) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้น ถูกต้องตามกฎหมาย ให้เสนอความเห็นให้มีมติยกคำร้องทุกข์

๒) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้น ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้เสนอความเห็น ให้มีมติให้แก้ไขโดยเพิกถอน หรือยกเลิกการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายนั้น หรือให้ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

๓) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้นถูกต้องตามกฎหมายแต่บางส่วน และไม่ถูกต้องตามกฎหมายบางส่วน ให้เสนอความเห็น ให้มีมติให้แก้ไขหรือให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย

๔) ถ้าเห็นว่าสมควรดำเนินการโดยประการอื่นเพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและมีความเป็นธรรมให้เสนอความเห็น ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 66

บทที่ ๘
การฟ้องคดีปกครองของผู้อุทธรณ์/ผู้ร้องทุกข์

๑) เมื่อได้รับคำสั่งเรียกให้ทำคำให้การแล้ว จะต้องตรวจสอบระยะเวลาที่ศาลกำหนดไว้ในคำสั่ง โดยต้องระมัดระวังมิให้เกินกำหนดเวลา

๒) ตรวจสอบคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีประกอบข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษหรือคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีในสำนวนการสอบสวนที่ใช้ในการพิจารณาอุทธรณ์ หรือร้องทุกข์อันเป็นเหตุที่ทำให้เกิดอำนาจฟ้องตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อจัดทำคำให้การพร้อมทั้งพยานหลักฐานยื่นต่อศาลภายในระยะเวลาที่กำหนดตามนัยข้อ ๔๓, ๔๖ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ (และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ)

๓) จัดทำวาระเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นก่อนนำเสนอที่ประชุม อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) หรือ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี พิจารณาให้ความเห็นชอบให้จัดทำคำให้การแก้คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีเพื่อจัดส่งไปศาลปกครองต่อไป

๔) จัดทำคำให้การเพิ่มเติม (ถ้ามี) ตามคำสั่งศาลโดยดำเนินการตรวจสอบพิจารณาตามข้อ (๑), (๒) และ (๓) แล้วจัดส่งไปศาลภายในกำหนดเวลา

๕) ไปศาลเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงต่างๆ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งเรียกให้ดำเนินการ เช่น ศาลเรียกไปไต่สวน, การพิจารณาคดีครั้งแรก, การนัดฟังคำพิพากษา

๖) ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่ง ต้องยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับข้อ ๑๐๑ ข้อ ๑๐๒ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๓ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) โดยยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่ง

๗) ในกรณีที่ศาลพิพากษาให้ยกฟ้อง และผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลก็ต้องดำเนินการยื่นคำแก้อุทธรณ์ตามข้อ ๑๐๕ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๓ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) โดยยื่นต่อศาลปกครองสูงสุด

๘) ดำเนินการอื่นๆ ตามคำสั่งศาลจนคดีถึงที่สุด

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 67

บทที่ ๕
บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

ในการตรวจสอบพิจารณาสำนวนการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ การร้องทุกข์หรือการฟ้องคดีที่ผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์ฟ้องคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา แล้วแต่กรณี จะต้องดำเนินการให้เป็นไปโดยชอบตามบทกฎหมายที่กำหนดไว้โดยคำนึงถึงหลักนิติธรรม มโนธรรม ความเป็นธรรม และนโยบายของทางราชการลงโทษให้เหมาะสมกับกรณีความผิด วิธีการที่ดีมีหลักการและขั้นตอนที่ถูกต้องดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ย่อมทำให้การพัฒนางานมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงขอเสนอแนวความคิด ความผิดกรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และความผิดกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการดังนี้

๑. ความผิดกรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

ความผิดกรณีนี้เป็นความผิดได้หลายๆ ลักษณะ เช่น ชู้สาว ข่มขืนกระทำชำเรา กระทำอนาจาร ฯลฯ โดยเฉพาะกฎหมายใหม่ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติว่า "...กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง" ดังนี้ จะเห็นได้ว่ากฎหมายมุ่งประสงค์ที่จะคุ้มครองการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษา จากการกระทำของผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นครู เป็นบุคคลที่สังคมให้เกียรติยกย่องว่าครูเป็นปูชนียบุคคล ครูจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัดยิ่ง เป็นผู้มีศีลธรรมอันดีงามสามารถเป็นแบบอย่างแก่ศิษย์และสังคมโดยส่วนรวมได้ และกรณีจะเป็นความผิดให้ต้องได้รับโทษ หนักเบา ในสถานโทษใด เพียงใดนั้น พิจารณาได้จากองค์ประกอบดังต่อไปนี้

๑) **สถานภาพของคู่กรณี** เช่น มีคู่สมรสแล้ว โสด หรือกับศิษย์ ซึ่งสำหรับในฐานะครูกับศิษย์ มีข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องครูชายกับนักเรียนหญิง ได้กำหนดแนวทางไว้ว่าการประพฤติผิดประเวณีระหว่างครูกับนักเรียนนั้นไม่ว่าจะเป็นครูชายกับนักเรียนหญิง หรือครูหญิงกับนักเรียนชาย ถือเป็นเรื่องร้ายแรง จะเป็นครูไม่ได้ ต้องออกจากหน้าที่ครูทันที

๒) **ความเสื่อมเสียสายตาบุคคลภายนอก** พิจารณาตามความรู้สึกของบุคคลทั่วไปในสังคมว่า พฤติการณ์ที่กระทำผิดเป็นที่รังเกียจของสังคมและจะก่อให้เกิดความเสื่อมศรัทธาและเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของความเป็นข้าราชการครูเพียงใด หากเป็นที่เสื่อมเสียอย่างร้ายแรงก็ไม่เหมาะสมที่จะให้รับราชการเป็นครูต่อไป

๓) **ผลเสียหายที่เกิดแก่ครอบครัวของคู่กรณี** พิจารณาว่าพฤติการณ์ที่กระทำผิดก่อให้เกิดความแตกแยกในครอบครัวร้ายแรงถึงขั้นต้องหย่าร้างกันหรือไม่ โดยต้องเป็นความแตกแยกที่เป็นผลโดยตรงจากพฤติการณ์การกระทำผิด หากครอบครัวฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดต้องแตกแยกถึงขั้นหย่าร้างกันหรือเลิกร้างกันไป ก็อาจพิจารณาลงโทษในสถานหนักได้

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 68

๒. ความผิดกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

กรณีความผิดทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงนั้น มีหลักหรือองค์ประกอบที่จะพึงพิจารณา ๔ ประการ คือ

๑. ต้องมีหน้าที่ราชการที่จะต้องถือปฏิบัติ

๒. ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการไปโดยมิชอบหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ

๓. เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้

๔. โดยมีเจตนาทุจริต

เมื่อพฤติการณ์ของข้าราชการผู้ใดครบองค์ประกอบ ๔ ประการดังกล่าวแล้ว มีมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ วางแนวทางการลงโทษไว้ถึงไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนก็ดี การที่เป็นผู้ไม่เคยกระทำผิดมาก่อนก็ดี หรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุเพียงพอที่จะลดหย่อนผ่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการได้

ปัญหาซึ่งมักเกิดอยู่เสมอทำให้เป็นข้อต้องวินิจฉัยคือ

๑. มีหน้าที่ราชการที่ต้องปฏิบัติหรือไม่

๒. มีเจตนาทุจริตหรือไม่

กรณีมีหน้าที่ราชการที่ต้องปฏิบัติหรือไม่ หมายความเฉพาะที่เป็นหน้าที่ราชการโดยตรงเท่านั้น หากเป็นหน้าที่อื่นก็ไม่อยู่ในความหมายของคำว่า “หน้าที่ราชการ” ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติเพิ่มเติมว่าในกรณีข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือได้รับมอบหมายโดยกฎหมายหรือโดยมติคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานใด ว่าให้ถือเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการไว้โดยชัดแจ้ง

ตัวอย่างแนววินิจฉัย

ข้าราชการเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าพาหนะเดินทางเป็นเท็จเป็นกรณีที่จะต้องพิจารณาว่าการเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าพาหนะในการเดินทางไปราชการเป็นหน้าที่ราชการของผู้นั้น และได้ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ราชการนั้นหรือไม่ ถ้าการเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าพาหนะในการเดินทางนั้นเป็นหน้าที่ในตำแหน่งของข้าราชการผู้นั้น ย่อมมีความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แต่ถ้าการเบิกนั้นไม่ได้อยู่ในหน้าที่ราชการของผู้ตั้งเบิกก็หาใช่เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการไม่

ประธานกรรมการสอบสวนทางวินัยซึ่งถือว่ามีหน้าที่ราชการเรียกรับเงินจากผู้ถูกกล่าวหาเพื่อมิให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องรับโทษ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการครบองค์ประกอบความผิดทางวินัยกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการแล้ว แม้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะมิได้ยินยอมมอบเงินให้ตามที่เรียกร้องก็ถือว่าเป็นความผิดสำเร็จแล้ว

กรณีหน้าที่ราชการนี้ แม้มิได้มีหน้าที่โดยตรงเพียงมีหน้าที่ทั่วไปก็ถือว่าเป็นหน้าที่ดังเช่น ก.ค.ศ.ได้เคยพิจารณาและวินิจฉัยว่า

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 69

เป็นกรรมการตรวจกระดาษคำตอบจัดทำ ต๒ข และตรวจทานประกาศผลสอบในการสอบบรรจุครู ได้นำกระดาษคำตอบวิชาการเงินระดับ ๒ ซึ่งตนมิได้มีหน้าที่ตรวจวิชานี้ไปตรวจและทำการแก้ไขกระดาษคำตอบทำให้ผู้สอบได้คะแนนเพิ่ม ๑๗ คะแนน ซึ่ง ก.ค.ศ. ได้วางแนววินิจฉัยว่า แม้ว่าข้าราชการครูผู้นั้นจะมีหน้าที่ตรวจกระดาษคำตอบวิชาการศึกษาทั่วไปทุกระดับ ไม่มีหน้าที่ตรวจวิชาพัสดุและการเงินระดับ ๒ แต่ก็เป็นเพียงการแบ่งหน้าที่กันตรวจกระดาษคำตอบแต่ละวิชาเท่านั้น ไม่ทำให้หลุดพ้นจากหน้าที่โดยทั่วไปที่จะต้องรับผิดชอบร่วมกันเกี่ยวกับการควบคุมดูแลการสอบแข่งขันให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธิ์ ยุติธรรม และเป็นผลดีแก่ทางราชการ พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

ถ้าข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าเป็นการประมาทเลินเล่อในการทำหน้าที่ กรรมการดำเนินการสอบไม่ถือว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เช่น

เป็นกรรมการเกี่ยวกับการสอบบรรจุครู บอกให้กรรมการอีกท่านหนึ่งรวมคะแนนผิดไปจากความจริง ๔ คะแนน เป็นการกระทำโดยปราศจากความรอบคอบ ระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ฟังไม่ได้ว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

แต่ถ้าเป็นการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับเงินฌาปนกิจสงเคราะห์ของคุรุสภา ไม่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เมื่อเบียดบังเงินไปก็ไม่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม แต่อาจเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง ได้

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย ตามระเบียบของทางราชการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ตามมติคณะรัฐมนตรี ตามแบบธรรมเนียมของทางราชการและตามทำนองคลองธรรมทุกประการแล้ว ภายหลังได้รับประโยชน์ส่วนตัวเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่นั้น ในลักษณะ “ของขวัญ” หรือ “สมนาคุณ” ซึ่งไม่เข้ากับลักษณะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบไม่เป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แต่อาจจะเป็นความผิดฐานอื่น เช่น ฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ

กรณีที่ถือว่ามีเจตนาทุจริตหรือไม่ เจตนาทุจริตเป็นเจตนาชั่วร้ายที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจของผู้นั้น การที่จะพิจารณาว่าผู้นั้นมีเจตนาทุจริตหรือไม่ จึงอาจวินิจฉัยได้จากพฤติกรรมภายนอกซึ่งจะเป็นข้อบ่งชี้พฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ถ้าข้อเท็จจริงปรากฏว่าข้าราชการผู้นั้นมิได้นำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ก็ไม่อาจถือได้ว่าข้าราชการผู้นั้นมีเจตนาทุจริตอันจะถือได้ว่าเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการบริหารการเงินของโรงเรียน จัดระบบบัญชีและระบบการเงินของโรงเรียนอย่างไม่ถูกต้องและรัดกุม เป็นเหตุให้เงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนขาดบัญชีไป แต่เงินที่ขาดบัญชีไปนำใช้จ่ายเพื่อประโยชน์แก่การเรียน การสอนของโรงเรียนทั้งสิ้น ฟังได้ว่าไม่มีเจตนาทุจริต

เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รับเงินบำรุงการศึกษา ที่ศึกษาธิการอำเภอและโรงเรียนนำมาฝากไว้แล้วไม่นำลงบัญชีการเงินทำให้เงินขาดบัญชี จนเวลา

5402116L01 8/7/11 8:37 AM Page 70

ล่วงเลยเป็นเวลานานหลายเดือน และกระทำเช่นนี้หลายครั้งเมื่อผู้บังคับบัญชาติดตามทวงถาม จึงยอมนำเงินมาคืนและลงบัญชีภายหลัง พฤติการณ์เช่นนี้ถือว่ามีเจตนาทุจริตเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

ถ้าเงินขาดบัญชีเป็นเพราะการทุจริตต่อหน้าที่ราชการนี้ คณะรัฐมนตรีลงมติให้ถือเป็นระเบียบว่าหากมีกรณีเงินขาดบัญชีขึ้นแก่องค์กรหรือหน่วยราชการใดแล้วให้ผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมงานหรือส่วนราชการนั้นโดยตรงรับผิดชอบตามลำดับด้วย

5402116L01 8/7/11 3:40 PM Page A

คู่มือการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และแนววินิจฉัย ของ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์

สำหรับ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

สำนักงาน ก.ค.ศ.
กระทรวงศึกษาธิการ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 71

เรื่องที่ ๑

มาตรา ๘๒ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

มติ ก.ค.ศ.

โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หญิง ตำแหน่งครู (รักษาราชการผู้บริหารโรงเรียน) ร่วมกันถอนเงินกองทุนโดยมีวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ส. จากบัญชีธนาคารออมสิน สาขานครหลวง บัญชีเลขที่ ๑๐-๐๔๑๑-๓๒-๐๐๑๖๓๗-๒ เป็นเงิน ๕๐,๘๕๕.๓๕ บาท ระหว่างวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ ไปเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ นั้น ยังไม่เหมาะสมกับกรณีความผิด แต่ไม่อาจเพิ่มโทษได้เพราะรับการล้างมลทิน

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า โรงเรียน ส. ได้รับบริจาคเงินมาเพื่อจัดตั้งเป็นกองทุน โดยมีวัตถุประสงค์ (โรงเรียน ส.) เพื่อใช้เฉพาะดอกผลเพื่อการศึกษา ได้มีการฝากเข้าบัญชีธนาคารออมสิน สาขานครหลวง ชื่อบัญชี “เงินกองทุนโดยมีวัตถุประสงค์ (ร.ร. ส.)” เลขที่ ๑๐-๐๔๑๑-๓๒-๐๐๑๖๓๗-๒ มีหลักฐานว่านางนกได้รับการแต่งตั้งและปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่บัญชีและเจ้าหน้าที่เก็บรักษาเงินของโรงเรียน ตามคำสั่งของโรงเรียน ส. ที่ ๕/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๔ มีหลักฐานการเปลี่ยนแปลงกรรมการผู้มีอำนาจเบิกถึงธนาคารออมสิน สาขานครหลวง ตามหนังสือของโรงเรียน ส. ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๕ โดยผู้มีอำนาจคือ นางวัฒนา นางนก และนางสาวเกษม เงื่อนไขกรรมการ ๒ คนใน ๓ คน ก็สามารถถอนเงินได้ ต่อมาระหว่างวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ นางนกเป็นผู้รับมอบฉันทะการเบิก-ถอนเงิน และเป็นผู้รับเงินกองทุนดังกล่าวรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๐,๘๕๕.๓๕ บาท ไปแต่เพียงผู้เดียว และไม่ได้นำเงินดังกล่าวไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของกองทุนแต่อย่างใด

คณะกรรมการสอบสวน พิจารณาแล้วเห็นว่า นางนกได้ลงลายมือชื่อถอนเงินและรับเงินไปแต่ผู้เดียวแต่กลับปฏิเสธว่าไม่รู้ไม่เห็นเกี่ยวกับเงินดังกล่าวและไม่ได้นำเงินไปใช้ในกิจการของ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 72

โรงเรียนตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาคแต่อย่างใด แสดงว่าได้นำเงินนั้นไปใช้เพื่อประโยชน์สำหรับตนเองพฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เห็นสมควรลงโทษไล่นางนกออกจากราชการ

ส่วนกรณีนางสาวเกษม เชื่อว่าไม่ได้รับเงินดังกล่าว เหตุที่ยอมลงลายมือชื่อไปเพราะเชื่อว่าเป็นเงินที่จะต้องนำไปใช้ในทางราชการตามหน้าที่ แต่นางสาวเกษมมิได้ตรวจสอบให้แน่ชัด พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีไม่เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการเป็นการประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ เห็นสมควรลงโทษภาคทัณฑ์นางสาวเกษม

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่คณะกรรมการสอบสวนเสนอ กรณีนางนก สั่งการให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณา

ส่วนกรณีนางสาวเกษมสั่งลงโทษภาคทัณฑ์แล้วให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาต่อไป

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้ว มีมติให้ลงโทษปลดนางนกออกจากราชการและเห็นชอบการลงโทษภาคทัณฑ์นางสาวเกษม แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยไปยัง ก.ค.ศ. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงมีคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๕๑๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ลงโทษปลดนางนกออกจากราชการ ตามนัยมติดังกล่าว

นางนกอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ อุทธรณ์ทั้งปัญหาข้อกฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริง พิจารณาวินิจฉัยโดยลำดับ ดังนี้

๑. ปัญหาข้อกฎหมาย

ปัญหาข้อกฎหมายประการแรกที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นโต้แย้งว่า คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนไม่ชอบด้วยกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาตามข้อ ๑๒ (๒) (๓) จะต้องใช้เวลารวมเจ็ดสิบห้าวัน แต่กรณีของผู้อุทธรณ์จะครบเจ็ดสิบห้าวัน คือวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แต่คณะกรรมการฯ แจ้งพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (แบบ สว.๓) เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ โดยไม่ได้มีการขอขยายเวลาการสอบสวนแต่อย่างใด แสดงว่าพยานหลักฐานที่ได้มาเป็นพยานที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จะรับฟังลงโทษผู้อุทธรณ์มิได้ และหากคณะกรรมการฯ ถือเอาวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เป็นวันที่แจ้งสรุปพยานหลักฐาน (สว. ๓) ให้ผู้อุทธรณ์ทราบตามข้อ ๑๒ (๔) ให้คณะกรรมการฯ รวบรวมพยานหลักฐานให้แล้วเสร็จภายใน

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 73

หกสิบวัน แต่คณะกรรมการฯ หาได้กระทำเช่นนั้นไม่ ด่วนสรุปสำนวนทั้งที่ยังไม่ครบหกสิบวัน ฉะนั้น การที่คณะกรรมการฯ ประชุมเพื่อพิจารณาสรุปสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๑๒(๕) เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๐ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ปัญหานี้พิจารณาแล้วเห็นว่า กำหนดระยะเวลาตามข้อ ๑๒ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา เป็นกำหนดระยะเวลาเร่งรัดให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ประการสำคัญของการสอบสวนพิจารณาก็เพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรมทุกๆ ฝ่าย ทั้งผู้กล่าวหา, ผู้ถูกกล่าวหา, ผู้เสียหาย และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และต้องให้คู่กรณี (ผู้ถูกกล่าวหา) ได้มีโอกาสต่อสู้ให้การแก้ข้อกล่าวหา และนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้อุทธรณ์ได้มีโอกาสต่อสู้ให้การแก้ข้อกล่าวหาและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาทั้งในชั้นสืบสวนข้อเท็จจริง และในชั้นสอบสวน ซึ่งในชั้นสอบสวนผู้อุทธรณ์ได้รับแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาจากคณะกรรมการสอบสวน และเข้าใจข้อกล่าวหาแล้ว โดยผู้อุทธรณ์ได้ลงลายมือชื่อรับแบบ สว. ๒ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ แล้ว ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนได้ทำการสอบปากคำผู้อุทธรณ์ (ผู้ถูกกล่าวหา) และบันทึกถ้อยคำมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๔ ซึ่งปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ให้การปฏิเสธข้อกล่าวหาทุกข้อกล่าวหา โดยที่ไม่แสดงเหตุผลและพยานหลักฐานใดๆ สนับสนุน ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้ง สว. ๓ ให้แก่ผู้อุทธรณ์ โดยทำเป็นหนังสือตามแบบที่กฎหมายกำหนดมอบให้ผู้อุทธรณ์หนึ่งฉบับ และผู้อุทธรณ์ก็ได้ลงลายมือชื่อรับแบบ สว. ๓ ไว้แล้ว ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนได้ทำการสอบสวนปากคำผู้อุทธรณ์ (ผู้ถูกกล่าวหา) และบันทึกถ้อยคำมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๔ ปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ได้อ่านและเข้าใจแล้วขอให้การปฏิเสธ และจะยื่นคำแก้ข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการสอบสวนภายในสิบห้าวัน นับแต่วันนี้ (วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐) เป็นต้นไป กรณีต้องด้วยข้อ ๑๕ วรรคสาม ของกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว แต่ผู้อุทธรณ์หาได้ยื่นคำให้การและนำสืบพยานหลักฐานแก้ข้อกล่าวหาแต่อย่างใดไม่ แม้ว่ากรรมการและเลขานุการ จะได้ติดต่อทวงถามทางโทรศัพท์หลายครั้ง กรณีจึงเห็นว่า คณะกรรมการสอบสวนได้ให้โอกาสผู้อุทธรณ์ที่เป็นผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้วอย่างเต็มที่ การสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย การประชุมพิจารณาสรุปสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๑๒ (๕) หาได้เสียไปหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นโต้แย้งไม่ การสอบสวนจะเสียไปทั้งหมด หากกรณีต้องด้วยข้อ ๓๔ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาที่กำหนดว่า ในกรณีที่ปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้องตามข้อ ๓ ให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป อุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมายนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาประการที่สองที่ผู้อุทธรณ์โต้แย้งว่า แบบ สว.๓ ที่มีลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์เซ็นรับทราบนั้น ผู้อุทธรณ์ไม่ทราบว่าเป็นเอกสารอะไร คณะกรรมการไม่ได้อธิบายหรือแจ้งให้ทราบ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 74

อะไรเลย และไม่ได้มอบบันทึก สว.๓ ให้ผู้อุทธรณ์ไว้แต่อย่างใด ผู้อุทธรณ์ลงชื่อไปด้วยความโง่เขลาเบาปัญญา รู้เท่าไม่ถึงการณ์ การสอบสวนดังกล่าวไม่ถูกต้องสมบูรณ์ครบกระบวนการอันเป็นโมฆะ ดังนี้ พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้อุทธรณ์มีการศึกษาสูงมีวุฒิปริญญาตรี รับราชการมานาน ทั้งยังได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาให้ผู้อุทธรณ์เป็นผู้รักษาราชการในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน แสดงว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีความรู้ความสามารถมิได้โง่เขลาเบาปัญญาดังที่ผู้อุทธรณ์อ้าง ทั้งยังปรากฏพยานหลักฐานตามแบบ สว.๔ ว่า ผู้อุทธรณ์ได้อ่าน (แบบ สว.๓) และเข้าใจแล้ว ขอให้การปฏิเสธและจะยื่นคำแก้ข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการสอบสวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันนี้ (วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐) เป็นต้นไป พร้อมทั้งผู้อุทธรณ์ลงลายมือชื่อรับแบบ สว. ๓ ไว้ด้วยแล้ว อุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมายข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาประการที่สามที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างโดยยกมาตรา ๕ และ มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ สรุปว่า กรณีของผู้อุทธรณ์คดียังไม่ถึงที่สุดจะต้องได้รับผลที่เป็นคุณตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวด้วย พิจารณาแล้วเห็นด้วยในผลที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างบางส่วน กล่าวคือ ผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดและได้รับโทษไปแล้วก่อน หรือในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ จึงเป็นกรณีที่อยู่ในหลักเกณฑ์ได้รับการล้างมลทินตามบทกฎหมายดังกล่าว แต่เนื่องจากผู้อุทธรณ์ได้โต้แย้งคำสั่งลงโทษดังกล่าว จึงต้องรอผลการพิจารณาอุทธรณ์เสียก่อน แต่อย่างไรก็ดี การพิจารณาอุทธรณ์สำหรับกรณีที่อยู่ในหลักเกณฑ์ได้รับการล้างมลทิน นั้น จะพิจารณาในทางเป็นโทษหรือเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์อีกมิได้ พิจารณาได้เฉพาะในทางที่เป็นคุณเท่านั้น ความเข้าใจของผู้อุทธรณ์จึงถูกต้องแล้ว

ปัญหาประการสุดท้ายที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นกล่าวอ้างว่า คณะกรรมการสอบสวนไม่ได้ให้ความเป็นธรรมกับผู้อุทธรณ์ มีการเลือกปฏิบัติ กล่าวคือ นางสาวเกษม กล่อมจิตร ถูกกล่าวหาว่าร่วมกันทุจริตกับผู้อุทธรณ์ แต่ให้การเพียงว่าได้ลงลายมือชื่อโดยการหลอกลวงของผู้อุทธรณ์ไม่ได้รับเงิน คณะกรรมการก็เชื่อแล้ว และลงโทษเพียงภาคทัณฑ์ ผิดกับกรณีของผู้อุทธรณ์ไม่มีโอกาสชี้แจงเลยและต้องถูกปลดออกจากราชการ ปัญหานี้ที่ประชุมตรวจพิจารณาสำนวนแล้ว หาได้เป็นดังที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างไม่ กล่าวคือผู้อุทธรณ์ทราบและเข้าใจข้อกล่าวหาโดยตลอด ผู้อุทธรณ์ให้การปฏิเสธและจะยื่นคำให้การแก้ข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวันแต่ผู้อุทธรณ์ก็หาได้กระทำไม่ ผู้อุทธรณ์มีโอกาสชี้แจงอย่างเต็มที่แล้ว กอปรกับพยานหลักฐานตามสำนวนการสอบสวนปรากฏข้อเท็จจริงที่รับฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์กระทำผิดจริงองค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยกรณีของผู้อุทธรณ์ คือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ จึงมีมติให้ลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ และเห็นชอบให้ลงโทษภาคทัณฑ์นางสาวเกษม ดังกล่าว ซึ่งการลงโทษนั้น ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และมิให้เป็นไปโดยพยาบาท โดยอคติหรือโทสะจริต หรือ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 75

ลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใด ตามมาตราใด และมีเหตุผลอย่างใดในการกำหนดสถานโทษเช่นนั้น ตามนัยมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งผู้บังคับบัญชาของผู้อุทธรณ์ได้ดำเนินการตามมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาฯ ดังกล่าว ซึ่งโทษปลดออกจากราชการนั้นเป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์แล้ว จึงไม่อาจรับฟังว่าคณะกรรมการสอบสวนไม่ให้ความเป็นธรรมและเลือกปฏิบัติตามที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างแต่อย่างใด อุทธรณ์ในปัญหาข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

กล่าวโดยสรุป ปัญหาที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างว่าเป็นปัญหาข้อกฎหมายทุกข้อฟังไม่ขึ้น

๒. ปัญหาข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริง ฟังได้ว่าโรงเรียน ส. ได้รับบริจาคเงินมาเพื่อจัดตั้งเป็นกองทุนโดยมีวัตถุประสงค์ (โรงเรียน ส.) เพื่อใช้เฉพาะดอกผลเพื่อการศึกษา ได้มีการฝากเข้าบัญชีธนาคารออมสิน สาขานครหลวง ชื่อบัญชี “เงินกองทุนโดยมีวัตถุประสงค์ (ร.ร. ส.)” บัญชีเลขที่ ๑๐-๐๔๑๑-๓๒-๐๐๑๖๓๗-๒ มีหลักฐานว่าผู้อุทธรณ์ ได้รับการแต่งตั้ง และปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่บัญชีและเจ้าหน้าที่เก็บรักษาเงินของโรงเรียน ตามคำสั่งของโรงเรียนวัด ส. ที่ ๙/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๔ มีหลักฐานการเปลี่ยนแปลงกรรมการผู้มีอำนาจเบิกถึงธนาคารออมสิน สาขานครหลวง ตามหนังสือของโรงเรียน ส. ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๕ โดยผู้มีอำนาจคือนางวัฒนา ผู้อุทธรณ์ และนางสาวเกษม เงื่อนไขกรรมการ ๒ คนใน ๓ คน ก็สามารถถอนเงินได้ ต่อมาระหว่างวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ ผู้อุทธรณ์เป็นผู้รับมอบฉันทะการเบิก-ถอนเงิน และเป็นผู้รับเงินกองทุนดังกล่าว รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๐,๘๙๕.๓๕ บาท ไปแต่เพียงผู้เดียว

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวพิจารณาแล้วเห็นว่า ในชั้นสืบสวนข้อเท็จจริงผู้อุทธรณ์ให้การกรณีเงินกองทุนของโรงเรียน ส. สรุปว่า บัญชีเงินกองทุนมีวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ผู้อุทธรณ์ไม่ทราบและไม่ได้รับมา แต่เห็นมีป้ายเงินกองทุนหน้าอาคารเรียนมีรายชื่อผู้บริจาคและจำนวนที่บริจาค ผู้อุทธรณ์จำไม่ได้ว่าเป็นจำนวนเงินเท่าใด เวลาจะเบิก - ถอนเงิน ทุกครั้ง ในขณะที่ผู้อุทธรณ์รักษาราชการแทนผู้บริหารโรงเรียน ผู้อุทธรณ์รับบัญชีมา ๔ เล่ม ไม่เกี่ยวข้องกับเงินกองทุนเลย และในชั้นสอบสวนผู้อุทธรณ์ให้การปฏิเสธทุกข้อกล่าวหา โดยมิได้นำพยานหลักฐานมาสืบพิสูจน์แก้ข้อกล่าวหา ทั้งที่คณะกรรมการสอบสวนได้ให้โอกาสผู้อุทธรณ์อย่างเต็มที่ตามบทกฎหมายแล้ว เมื่อพิจารณาคำให้การของผู้อุทธรณ์ดังกล่าว แล้วขัดแย้งกับพยานเอกสาร รายงานการรับ - ส่งมอบงานในหน้าที่ราชการระหว่าง นางวัฒนา พ่วงทรัพย์ กับผู้อุทธรณ์ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๖ ที่ผู้อุทธรณ์ กล่าวอ้างว่าไม่ได้รับบัญชีเงินกองทุนโดยมีวัตถุประสงค์ แต่ปรากฏหลักฐานว่ามีสมุดบัญชีธนาคารฝากเงิน กองทุนโดยมีวัตถุประสงค์อยู่ด้วย ซึ่งผู้อุทธรณ์ได้ลงลายมือชื่อรับไว้ จึงต้องถือว่าผู้อุทธรณ์ได้รับสมุดบัญชีธนาคารฝากเงินกองทุนโดยมีวัตถุประสงค์ไว้แล้ว คำให้การของผู้อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 76

ในชั้นอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ยอมรับว่าได้เบิกเงินจำนวนดังกล่าวไปจริง แต่ปฏิเสธว่าไม่ได้หลอกลวงนางสาวเกษม กล่อมจิตร ผู้ถูกดำเนินการทางวินัย หากแต่นางสาวเกษม กล่อมจิตร ผู้ถูกดำเนินการทางวินัย ยินยอมพร้อมใจโดยเห็นว่าเพื่อประโยชน์ของผู้เรียน ก่อนเบิกเงินได้ประชุมปรึกษาคณะกรรมการการศึกษาของโรงเรียนซึ่งเป็นผู้บริจาคแล้ว มีความเห็นสอดคล้องต้องกันให้นำเงินกองทุนที่มีปัญหานี้มาใช้ได้ เพราะขณะนั้นโรงเรียนขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์และจำเป็นต้องตกแต่ง ซ่อมแซมอาคารเรียนให้สวยงามเอื้อต่อผู้เรียนเป็นการขอยืมเงินกองทุนมากกว่า เพราะในโอกาสต่อไป หากมีผู้บริจาค หรือจัดทอดผ้าป่าโรงเรียนก็จะนำมาใช้คืน ผู้อุทธรณ์ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือญาติพี่น้องแต่อย่างใด พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นอุทธรณ์ที่มีพิรุธขัดแย้งกับคำให้การในชั้นการดำเนินการทางวินัย ไม่อาจรับฟังหักล้างข้อกล่าวหาได้ ซึ่งในชั้นการดำเนินการทางวินัยผู้อุทธรณ์ไม่มีพยานหลักฐานใดๆ มานำสืบแก้ข้อกล่าวหาเลย หากแต่เพียงปฏิเสธทุกข้อกล่าวหาลอยๆ แต่ในชั้นอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์กลับนำพยานหลักฐานแสดงประกอบอุทธรณ์ได้ทุกบาททุกสตางค์ ซึ่งหากพยานหลักฐานต่างๆ ที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นกล่าวอ้างในชั้นอุทธรณ์มีอยู่จริง ผู้อุทธรณ์ย่อมต้องนำมาสืบหักล้างข้อกล่าวหาได้ แต่ผู้อุทธรณ์ก็หาได้นำมาสืบในชั้นสอบสวนไม่ จึงเป็นปัญหาว่าพยานหลักฐานต่างๆ นั้นมีอยู่จริง และผู้อุทธรณ์ใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อประโยชน์ของทางราชการจริงหรือไม่

ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นกล่าวอ้างในชั้นอุทธรณ์ว่า ก่อนเบิกเงินได้ประชุมปรึกษาคณะกรรมการการศึกษาของโรงเรียน และผู้บริจาคแล้วให้นำเงินกองทุนนี้มาใช้ได้ ก็เป็นเพียงคำกล่าวอ้างของผู้อุทธรณ์เพียงฝ่ายเดียวลอยๆ หาได้มีพยานหลักฐานสนับสนุนให้เห็นจริงไม่ พยานหลักฐานที่ผู้อุทธรณ์ส่งประกอบอุทธรณ์เป็นพิรุธ มีลักษณะเป็นเศษกระดาษบ้าง ใบส่งของบ้าง, ใบสั่งงานบ้าง ส่วนที่เป็นบิลเงินสดก็ไม่มีลายมือชื่อผู้รับเงิน สัญญาว่าจ้างรถยนต์ก็ไม่มีพยานลงลายมือชื่อทั้งเป็นสัญญาที่ทำกับนายสุนทร ซึ่งเป็นสามีของผู้อุทธรณ์เอง นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตว่า (๑) การเบิกเงินของผู้อุทธรณ์ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๗ จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท แต่จากบิลเงินสดค่าสี ลงวันที่ ๑๒/๕/๔๖ และหลักฐานอื่นๆ ก็ไม่ลงวัน - เดือน - ปี (๒) การเบิกเงินวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๗ จำนวน ๕,๐๐๕.๕๕ บาท ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างว่าจ่ายค่าจ้างครูสอนคอมพิวเตอร์ให้นักเรียน ๑ เทอม โดยไม่ได้ทำสัญญาจ้าง ซึ่งจ่ายเมื่อไรก็ไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีการจ่ายจริงหรือไม่ แต่กล่าวอ้างว่าจ่ายให้แก่นายรุ่งศักดิ์ รักธรรม ซึ่งไม่มีลายมือชื่อผู้รับเงิน (๓) พยานหลักฐานของผู้อุทธรณ์ในชั้นอุทธรณ์ดังกล่าว ผู้อุทธรณ์ก็มิได้ลงลายมือชื่อตนเองรับรอง (๔) การจัดซื้อจัดจ้างที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างก็ไม่ปรากฏพยานหลักฐานสนับสนุนให้เห็นว่า ผู้อุทธรณ์กระทำจริง ผู้อุทธรณ์ยังส่งสำเนาเอกสารที่แสดงว่านักเรียนและผู้ปกครองได้รับเสื้อกีฬาจากผู้อุทธรณ์ ซึ่งเห็นได้ชัดว่าเป็นหลักฐานที่จัดทำขึ้นใหม่ ดังนั้น พยานหลักฐานในชั้นอุทธรณ์และคำแถลงการณ์ด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์จึงไม่น่าเชื่อถือ ไม่อาจรับฟังให้เป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์เพื่อหักล้างข้อกล่าวหาได้

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 77

กล่าวโดยสรุป การที่ผู้อุทธรณ์ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่การเงิน - พัสดุของโรงเรียน มีหน้าที่การเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การทำบัญชี การเบิก - ถอนเงินจากธนาคาร และต่อมาผู้อุทธรณ์ได้ปฏิบัติหน้าที่รักษาราชการแทนผู้บริหารโรงเรียนได้ทำการเบิก - ถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารออมสิน สาขานครหลวง ชื่อบัญชี "เงินกองทุนโดยมีวัตถุประสงค์ (รร.วัด ส.)" บัญชีเลขที่ ๑๐-๐๔๑๑-๓๒-๐๐๑๖๓๗-๒ ระหว่างวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ จำนวน ๕๐,๘๕๕.๓๕ บาท โดยผู้อุทธรณ์รับมอบฉันทะการถอนเงินและเป็นผู้รับเงินกองทุนดังกล่าวไปโดยไม่ปรากฏหลักฐานการจ่าย จึงเห็นว่าเป็นการนำไปเป็นประโยชน์ส่วนตน เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ กรณีต้องด้วยมติคณะรัฐมนตรี ตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ การลงโทษผู้กระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรลงโทษไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา นั้น ไม่ต้องด้วยมติคณะรัฐมนตรี แต่เนื่องจากเป็นกรณีที่อยู่ในหลักเกณฑ์ได้รับการล้างมลทิน ตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงไม่อาจพิจารณาในทางเป็นโทษหรือเพิ่มโทษได้อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น ทั้งในปัญหาข้อกฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริง จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกอุทธรณ์และรับทราบรายงานการดำเนินการทางวินัยรายนางสาวเกษม ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์ได้รับการล้างมลทินเช่นเดียวกัน

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 78

เรื่องที่ ๒

มาตรา ๘๔ วรรคสาม, มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๒

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาชาย ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนและข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหญิง ตำแหน่งครู ได้ร่วมกันสร้างหลักฐานเท็จเพื่อขอรับเงินค่าให้บริการสอนเสริมนักเรียนพิเศษเรียนร่วมของโรงเรียน น. จากศูนย์การศึกษาพิเศษจำนวน ๕๒๕ ฉบับ ระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เป็นจำนวนเงิน ๔๒,๐๐๐ บาท โดยไม่ได้ทำการสอนจริง พฤติการณ์ของข้าราชการครูชายเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการนั้นเหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว พฤติการณ์ของข้าราชการครูหญิงเป็นเพียงความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการนั้นหนักเกินกว่ากรณีความผิด จึงให้ลดโทษจากโทษไล่ออกจากราชการเป็นโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นาย ฉ. ผู้อำนวยการโรงเรียน ข. ได้ดำเนินการจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิเศษเรียนร่วม โดยในปีการศึกษา ๒๕๔๘ นาย ฉ. ได้คัดเลือกนาง ส. ภรรยาของตนซึ่งเป็นข้าราชการครูอีกโรงเรียนหนึ่งเป็นผู้ให้บริการนักเรียนพิเศษที่รับบริการการศึกษาพิเศษเรียนร่วมให้การว่าไม่เคยเห็นนาง ส. มาสอนหนังสือแต่อย่างใด นาย ฉ. ได้เรียกให้นักเรียนมาลงลายมือชื่อผู้รับบริการในแบบบันทึกให้บริการคนพิการ และใช้เป็นหลักฐานในการขอรับค่าบริการจากศูนย์การศึกษาพิเศษ

คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 79

พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ สมควรลงโทษไล่นาย ฉ. และนาง ส. ออกจากราชการ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วเห็นชอบ และสั่งการให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณา

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้ว มีมติให้ลงโทษไล่นาย ฉ. และนาง ส. ออกจากราชการ

นาย ฉ. และนาง ส. อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้ววินิจฉัยตามลำดับ ดังนี้

๑. ปัญหาข้อกฎหมาย

๑.๑ ผู้อุทธรณ์ อุทธรณ์โต้แย้งว่า ตามที่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ้างหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ซึ่งกำหนดว่า การลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ควรลงโทษไล่ออกจากราชการนั้น มิได้หมายความว่าหากเป็นการทุจริตจะต้องไล่ออกทุกกรณี การที่คณะรัฐมนตรีมีมติโดยใช้คำว่า “ควร” นั้น แสดงให้เห็นว่าการกำหนดโทษกรณีดังกล่าวเป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะต้องใช้ดุลพินิจอีกครั้งหนึ่ง

พิจารณาแล้วเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ข้อ ๑.๒ กำหนดว่า “การลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือละทิ้งหน้าที่ราชการ ตามข้อ ๑.๑ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ” แม้มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวจะใช้คำว่า “ควรลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ” ก็ตาม แต่มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นนโยบายของทางราชการที่กำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดฐานทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ โดยไม่ให้ผู้กระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการอยู่ในราชการต่อไป และเมื่อได้ลงโทษข้าราชการผู้ใดฐานนี้ไปแล้ว ทางราชการก็ไม่ประสงค์ที่จะเลี้ยงดูโดยให้ผู้กระทำความผิดมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเพื่อป้องปรามมิให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่ข้าราชการอื่น ทั้งเมื่อพิจารณาข้อความที่กำหนดว่า “การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ” ประกอบด้วยแล้ว แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้บังคับบัญชาพิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการแล้ว แม้ผู้กระทำผิดจะเยียวยาความเสียหายโดยการนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือแม้มีเหตุอันควร

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 80

ปรานีอื่นใด ผู้บังคับบัญชาก็ไม่อาจใช้ดุลพินิจลดหย่อนผ่อนโทษเป็นปลดออกจากราชการได้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาข้อความทั้งหมดรวมกัน และวัตถุประสงค์ของมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เห็นว่า เมื่อการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดวินัยกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการแล้ว จึงต้องลงโทษไล่ออกจากราชการสถานเดียว ผู้บังคับบัญชาไม่อาจใช้ดุลพินิจลงโทษเป็นปลดออกจากราชการได้ อุทธรณ์ในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

๑.๒ ผู้อุทธรณ์ อุทธรณ์โต้แย้งว่า การดำเนินการทางวินัยซึ่งปรากฏตามรายงานการสอบสวน (สว.๖) ซึ่งรายงานว่าได้ทำการสอบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ มิชอบด้วยกฎหมาย เพราะมูลกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้อุทธรณ์ กฎ ก.ค.ศ. ดังกล่าวยังมิได้ประกาศใช้ และเมื่อมีการประกาศใช้กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐ ข้อ ๔๘ ของกฎ ก.ค.ศ. ดังกล่าวได้กำหนดไว้ว่า การดำเนินการสอบสวนก่อนที่กฎ ก.ค.ศ. นี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้นจนกว่าจะเสร็จสิ้น ดังนั้น การดำเนินการสอบสวนกรณีของผู้อุทธรณ์จึงต้องดำเนินการตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ประกอบมาตรา ๑๓๓ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

พิจารณาแล้วเห็นว่า กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๔๘ กำหนดว่า “การดำเนินการสอบสวนก่อนที่กฎ ก.ค.ศ. นี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้นจนกว่าจะแล้วเสร็จ ส่วนการพิจารณาสั่งการของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๑๐๔ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการตามกฎ ก.ค.ศ. นี้” บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติในบทเฉพาะกาลซึ่งบัญญัติขึ้นโดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้การสอบสวนที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ ในขณะที่กฎ ก.ค.ศ.ฯ มีผลใช้บังคับเกิดความชัดเจนในกรณีที่มีข้อโต้แย้งว่าภายหลังจากที่กฎ ก.ค.ศ.ฯ มีผลใช้บังคับแล้ว การดำเนินการสอบสวนต่อไปจะต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด และไม่เกิดความลักลั่นในการสอบสวนทำให้การสอบสวนในเรื่องเดียวกันได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมายฉบับเดียวกันตลอดทั้งเรื่อง แม้ว่าภายหลังวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๐ คณะกรรมการสอบสวนจะมิได้ดำเนินการสอบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาต่อไป แต่กลับดำเนินการสอบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ไม่ต้องด้วยบทบัญญัติดังกล่าวก็ตาม แต่กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาและกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ นอกจากจะมีหลักเกณฑ์และวิธีการอันเป็นการคุ้มครองสิทธิของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ถูกกล่าวหาในสาระสำคัญ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 81

เหมือนกันแล้ว กฎ ก.ค.ศ.ฯ ฉบับดังกล่าวยังได้มีบทบัญญัติที่เป็นการคุ้มครองสิทธิแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ถูกกล่าวหาหรือเป็นผู้เสียหายตลอดจนพยานที่ให้ถ้อยคำในการสอบสวน และกำหนดระยะเวลาการดำเนินการในทุกขั้นตอนของการสอบสวน เพื่อมิให้กระบวนการสอบสวนล่าช้าและให้ความคุ้มครองแก่ผู้ถูกกล่าวหายิ่งกว่า แม้ภายหลังวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๐ คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนผู้อุทธรณ์ทั้งสองราย ตามกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่การดำเนินการตามกฎ ก.ค.ศ.ฯ ดังกล่าวก็เป็นการดำเนินการตามหลักเกณฑ์เดียวกันกับที่บัญญัติไว้ในข้อ ๑๕ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา โดยมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามแบบ สว.๓ ให้ผู้อุทธรณ์ทั้งสองรายทราบและผู้อุทธรณ์ทั้งสองรายมีโอกาสชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาตามสิทธิของตนอย่างเต็มที่แล้ว การที่คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนภายหลังวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๐ โดยดำเนินการตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงมิได้ทำให้ผู้อุทธรณ์ทั้งสองรายไม่ได้รับความเป็นธรรมอันจะถือว่าเป็นการสอบสวนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด อุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมายในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

๑.๓ ผู้อุทธรณ์ อุทธรณ์โต้แย้งว่า ในการพิจารณาผลการสอบสวนตามรายงานการสอบสวน (สว.๖) ผู้ซึ่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องดำเนินการตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๔๐ ประกอบข้อ ๔๘ เพื่อวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดหรือไม่ประการใด ก่อนที่จะเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา ซึ่งข้อเท็จจริงไม่ปรากฏการดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวซึ่งเป็นสาระสำคัญของการพิจารณา จึงเป็นการสอบสวนที่ไม่ชอบ

พิจารณาแล้วเห็นว่า ในการดำเนินการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนและจัดทำรายงานการสอบสวนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้มีการเสนอรายงานผลการสอบสวนต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่คณะกรรมการสอบสวนเสนอให้ลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ทั้งสองออกจากราชการ และสั่งการให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาอันเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนฯ โดยชอบแล้ว อุทธรณ์ในข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

๒. ปัญหาข้อเท็จจริง

พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ปีการศึกษา ๒๕๔๘ โรงเรียนวัด น. ได้ดำเนินการจัดการศึกษาให้แก่นักเรียนพิเศษเรียนร่วม นาย ฉ. (ผู้อุทธรณ์ที่ ๑) ได้คัดเลือกนาง ส. (ผู้อุทธรณ์ที่ ๒)

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 82

ครูโรงเรียนอนุบาล บ. ซึ่งเป็นภริยาของตนเป็นผู้ให้บริการ นาย ฉ. และนาง ส. จัดทำเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการสอนและส่งต่อศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อขอรับเงินค่าให้บริการ และได้รับเงินค่าให้บริการไปแล้ว แต่ในทางสอบสวนครูในโรงเรียนและนักเรียนพิเศษ (ผู้รับบริการ) ให้การว่า นาง ส. ไม่เคยมาสอนแต่อย่างใด ในชั้นอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ (นาย ฉ.) และผู้อุทธรณ์ที่ ๒ (นาง ส.) อุทธรณ์ว่า ในการสอนเสริมนักเรียนพิเศษ ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ เป็นผู้ให้บริการตามเอกสารที่ขอเบิกเงินจากศูนย์การศึกษาพิเศษจริง แต่ในการทำการสอนในบางครั้งผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ไม่ได้ไปทำการสอนด้วยตนเอง แต่ได้มอบหมายให้ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ให้ผู้รับบริการ (นักเรียนพิเศษ) ได้ทำแบบฝึกตามแผนการสอน หลังจากนั้นผู้อุทธรณ์ที่ ๒ จะไปอธิบายเสริม

กรณีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้อุทธรณ์ทั้งสองรายร่วมกันดำเนินการจัดทำเอกสารหลักฐานเท็จเพื่อขอรับเงินค่าให้บริการในการสอนเสริม โดยไม่ได้ทำการสอนจริงหรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงจากคำให้การพยานซึ่งเป็นนักเรียนพิเศษ จำนวน ๘ ราย ต่างให้การสอดคล้องต้องกันว่า ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ไม่เคยมาสอนพิเศษแก่พยาน รวมทั้งผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ไม่เคยให้ใบงานหรือแบบฝึกกลับไปทำที่บ้านแต่อย่างใด ข้อที่อุทธรณ์ทั้งสองกล่าวอ้างว่าผู้อุทธรณ์ที่ ๒ มาสอนนักเรียนหรือมอบหมายให้ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ นำแบบฝึกมาให้นักเรียนทำในบางครั้ง ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ไม่อาจมาทำการสอนด้วยตนเองได้แล้วผู้อุทธรณ์ที่ ๒ จะไปอธิบายเสริมในภายหลังจึงขัดกับคำให้การของนักเรียนจำนวน ๘ คนดังกล่าว และลักษณะการสอนของผู้อุทธรณ์ที่ ๒ เป็นการสอนเป็นกลุ่มๆ ละ ๕ คน นอกเวลาราชการ โดยปกติวิสัยในการดำเนินการสอนก็น่าจะนัดนักเรียนในกลุ่มมาเรียนพร้อมกันที่โรงเรียนหลังเลิกเรียน และมีระยะเวลาในการสอนเป็นเวลานานตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ - ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ หากผู้อุทธรณ์ที่ ๒ มาสอนนักเรียน ครูในโรงเรียนก็น่าจะพบเห็นผู้อุทธรณ์ที่ ๒ มาทำการสอนบ้าง แต่ครูในโรงเรียนต่างให้การสอดคล้องกันกับเด็กนักเรียนว่าพยานไม่เคยเห็นผู้อุทธรณ์ที่ ๒ มาสอนนักเรียนที่โรงเรียน น. แต่อย่างใด พยานเหล่านี้เป็นเด็กนักเรียนและครูในโรงเรียนไม่มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์ทั้งสองมาก่อน ทั้งพยานเด็กนักเรียนไม่มีส่วนได้เสียกับผู้อุทธรณ์ ถือเป็นพยานคนกลาง มีน้ำหนักน่าเชื่อถือ ที่ผู้อุทธรณ์ทั้งสองกล่าวอ้างบันทึกการให้บริการแก่คนพิการและคูปองผู้รับบริการ ซึ่งปรากฏลายมือชื่อของนักเรียนพิเศษ ผู้รับบริการเป็นพยานหลักฐานเพื่อสนับสนุนให้เห็นว่าผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ได้ทำการสอนนักเรียนจริงนั้น เห็นว่า แม้พยานเอกสารดังกล่าวปรากฏมีลายมือชื่อของนักเรียนพิเศษอยู่จริงตามข้อต่อสู้ แต่เมื่อพิจารณาพยานเอกสารดังกล่าวแล้วเห็นว่า เอกสารดังกล่าวผู้อุทธรณ์ที่ ๑ เป็นผู้จัดทำขึ้นเอง นอกจากจะขัดแย้งกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำให้การของเด็กนักเรียนและครูในโรงเรียนที่ให้การว่าผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ไม่ได้มาทำการสอนนักเรียนแล้ว ยังปรากฏข้อเท็จจริงอีกด้วยว่า เหตุที่มีลายมือชื่อของนักเรียนพิเศษในเอกสารนั้น เพราะผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ได้เรียกนักเรียนพิเศษเรียนร่วมมาลงลายมือชื่อที่ห้องทำงาน เชื่อว่า

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 83

พยานเอกสารดังกล่าวผู้อุทธรณ์ที่ ๑ จัดทำขึ้น และให้เด็กนักเรียนมาลงลายมือชื่อในภายหลัง ไม่มีน้ำหนักให้เชื่อได้ว่าผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ได้ทำการสอนนักเรียนจริงตามข้อต่อสู้ แต่อย่างไรก็ดีนักเรียนที่ให้การว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้ทำการสอนนั้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของนักเรียนทั้งหมดจำนวน ๒๑ คน ข้อเท็จจริงยังไม่แน่ชัดว่านักเรียนจำนวนที่เหลือผู้อุทธรณ์ได้มาทำการสอนบ้างหรือไม่ จากการสอบปากคำนักเรียนพิเศษจำนวน ๕ คน มีเด็กชาย ก. และนางสาว จ. (มารดาของเด็กชาย ก.) ให้การเจือสมกับข้อต่อสู้ของผู้อุทธรณ์ว่า ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ เคยสอนวิชาภาษาไทยตอนพักกลางวันเป็นบางครั้ง และเคยนำใบงานวิชาภาษาไทยมาให้ที่บ้าน ๒ - ๓ ครั้ง และมีครูผู้หญิงซึ่งมิใช่ครูของโรงเรียน น. นำแบบฝึกมาให้เด็กชาย ก. ที่บ้านพักและอธิบายให้ฟังทั้งวันธรรมดา และวันเสาร์ - อาทิตย์ สัปดาห์ละ ๓ - ๔ วัน ๆ ละ ๑ ครั้ง เป็นเวลา ๓ - ๔ เดือน แสดงว่าในบางส่วนผู้อุทธรณ์ทั้งสองก็ได้ทำการสอนจริงบ้าง และในชั้นแถลงการณ์ด้วยวาจาผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ได้แถลงยอมรับต่อที่ประชุมว่า ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ทำการสอนจริง แต่ก็ไม่ครบจำนวนชั่วโมงตามที่จัดทำเอกสารขอเบิกเงิน ส่วนผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ไม่ได้ทำการสอนทุกครั้ง แต่ก็ได้ไปทำการสอนบ้าง ตามพฤติการณ์เชื่อว่าผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ดำเนินการจัดทำเอกสารหลักฐานอันเป็นเท็จบางส่วน เพื่อขอรับค่าให้บริการในการสอนเสริมโดยไม่ได้ทำการสอนจริงทุกชั่วโมง ในการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า

๑) ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ในฐานะที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยบริการมีหน้าที่โดยตรงในการคัดเลือกผู้ให้บริการ อาศัยอำนาจหน้าที่ของตนคัดเลือกผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ซึ่งเป็นภริยาของตนเป็นผู้ให้บริการทั้ง ๆ ที่ยังมีครูในโรงเรียนที่ตนเป็นผู้บริหารมีคุณสมบัติเป็นผู้ให้บริการได้ แต่หาได้รับการคัดเลือกจากผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ไม่ และผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ยังเป็นผู้ดำเนินการเบิกเงินจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๓ (๗) การดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วมของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ การที่ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ไม่ได้ทำการสอนให้ครบจำนวนชั่วโมง แต่กลับจัดทำเอกสารบันทึกการสอนอันเป็นเท็จ เพื่อเป็นหลักฐานในการขอรับค่าให้บริการครบจำนวนชั่วโมงทั้งหมด โดยอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่ในการบริการจัดการและขอเบิกเงินค่าให้บริการ จนได้รับเงินค่าให้บริการไปแล้ว จึงเป็นการกระทำโดยมีเจตนาทุจริตเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ กรณีต้องด้วยมติ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 84

คณะรัฐมนตรี ตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ที่กำหนดว่า การลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงการนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษ ลงเป็นปลดออกจากราชการ การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษานั้น เหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้นทั้งในปัญหาข้อกฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริง จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกอุทธรณ์ผู้อุทธรณ์ที่ ๑

๒) ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ไม่ได้ทำการสอนนักเรียนครบจำนวนชั่วโมง แต่ได้ลงลายมือชื่อในแบบบันทึกการให้บริการแก่คนพิการครบจำนวนชั่วโมงอันเป็นเท็จ แม้ในชั้นแถลงการณ์ด้วยวาจาประกอบการพิจารณาผู้อุทธรณ์ที่ ๒ จะแถลงต่อที่ประชุมว่า ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ มิได้รู้เรื่องการเบิกเงินโดยผู้อุทธรณ์ที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด และการลงลายมือชื่อดังกล่าวก็ทำตามที่ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ซึ่งเป็นสามี บอกให้ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ลงลายมือชื่อ โดยมิได้มีเจตนาร่วมกับผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ดำเนินการจัดทำเอกสารหลักฐานอันเป็นเท็จ เพื่อเป็นหลักฐานในการขอรับเงินค่าให้บริการก็ตาม การที่ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ลงลายมือชื่อบันทึกการให้บริการอันเป็นเท็จ แต่ไม่มีหน้าที่ในการขอเบิกเงินค่าให้บริการโดยตรง จึงไม่เป็นความผิดกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ถือได้ว่าเป็นการกระทำผิดฐานประพฤติชั่ว พฤติการณ์เป็นเพียงความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยการกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษานั้น หนักเกินกว่ากรณีความผิด อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงฟังขึ้นบางส่วน ส่วนอุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมายฟังไม่ขึ้น สมควรลดโทษให้แก่ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ จากโทษไล่ออกจากราชการเป็นโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น และให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ กลับเข้ารับราชการให้เหมาะสมกับกรณีความผิดต่อไป

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 85

เรื่องที่ ๓

มาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.

โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาชาย ตำแหน่งครูวิทยฐานะชำนาญการ ได้ข่มขืนกระทำชำเราภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้อื่น และได้ข่มขู่มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับผู้เสียหายเรื่อยมา จนต่อมาสามีของผู้เสียหายจับได้ว่าข้าราชการครูรายนี้มีพฤติการณ์ฉันชู้สาวกับภริยาของตน พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ออกจากราชการนั้น เหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นายอ่างและนายไก่เป็นเพื่อนสนิทกัน ส่วนนางลิง (ผู้เสียหาย) เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายไก่ วันเกิดเหตุนายอ่าง นายไก่ และนางลิงไปร่วมงานฉลองมงคลสมรสที่โรงแรมในตัวเมือง ระหว่างงานนางลิงดื่มเบียร์มากนายไก่โกรธและกลับบ้านไปก่อน โดยฝากนายอ่างให้ไปส่งนางลิงกลับบ้านด้วย มีเพื่อนติดรถยนต์นายอ่างกลับบ้านหลายคน นายอ่างส่งนางลิงเป็นคนสุดท้ายและพานางลิงซึ่งอยู่ในสภาพมึนเมาอย่างมากเข้าโรงแรมและกระทำการล่วงละเมิดทางเพศจนสำเร็จความใคร่ หลังจากนั้นนายอ่างข่มขู่ให้นางลิงไปร่วมหลับนอนอีก หากไม่ไปจะเปิดเผยเรื่องให้นายไก่สามีของนางลิงทราบ จนทำให้นางลิงต้องจำยอมไปร่วมหลับนอนด้วย ภายหลังนายไก่ทราบเรื่องจึงร้องเรียนต่อผู้บังคับบัญชาของนายอ่าง

คณะกรรมการสอบสวน พิจารณาเห็นว่า พฤติการณ์ของนายอ่างเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ สมควรลงโทษไล่นายอ่างออกจากราชการ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้วเห็นชอบจึงสั่งการให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณา

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 86

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้วมีมติให้ลงโทษปลดนายอ่างออกจากราชการ

นายอ่าง อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้อุทธรณ์ อุทธรณ์ทั้งปัญหาข้อกฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริงเห็นสมควรวินิจฉัยตามลำดับ ดังนี้

ปัญหาข้อกฎหมาย

ผู้อุทธรณ์ยกข้อต่อสู้ในชั้นอุทธรณ์ว่าในการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามแบบ สว. ๓ คณะกรรมการสอบสวนไม่ให้บันทึกถ้อยคำพยานบุคคลจำนวน ๑๖ ปากแก่ผู้อุทธรณ์เป็นเหตุให้ผู้อุทธรณ์ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาไม่เป็นตามข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์ได้อ้างพยานบุคคลของผู้อุทธรณ์ไปตรงกับพยานบุคคลของฝ่ายกล่าวหาทำให้เกิดความเสียหายอย่างมากกับผู้อุทธรณ์ การกระทำของคณะกรรมการสอบสวนเป็นการไม่ถือปฏิบัติตาม กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พิจารณาแล้วเห็นว่ากฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา ข้อ ๑๕ บัญญัติว่า “เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๑๔ แล้ว... ให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาโดยระบุ ข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใดตามมาตราใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือบกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๕ อย่างไร และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหาสำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า การแจ้งข้อหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ข้อ ๑๕ ดังกล่าวมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำใดของผู้ถูกกล่าวหาที่กล่าวหาว่าเป็นความผิดวินัยและมีพยานหลักฐานใดบ้างที่สนับสนุนข้อกล่าวหา เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาได้มีโอกาสนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างแก้ข้อกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้เรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว โดยที่ผู้อุทธรณ์ก็ได้ลงลายมือชื่อรับแบบ สว. ๓ ว่าได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้วโดยมิได้โต้แย้งแต่ประการใด กอปรกับผู้อุทธรณ์สามารถแสวงหาพยานหลักฐานใดๆ มาสืบหักล้างแก้ข้อกล่าวหาได้อย่างเต็มที่ เมื่อผู้อุทธรณ์ได้ให้การแก้ข้อกล่าวหา โดยนำพยานหลักฐานต่างๆ มานำสืบพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตน โดยมิได้หลงต่อสู้แต่ประการใดแล้ว เชื่อว่าคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการแก่ผู้อุทธรณ์โดยชอบหาได้เป็นการสอบสวนที่มิชอบแต่ประการใดไม่

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 87

ที่ผู้อุทธรณ์ยกข้อต่อสู้ว่าตามคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ แจ้งว่า อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา มีมติเรื่องของผู้อุทธรณ์ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ แต่ปรากฏว่าในคราวประชุมของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ครั้งดังกล่าวไม่ได้พิจารณาเรื่องของผู้อุทธรณ์ นั้น เป็นความเข้าใจผิดของผู้อุทธรณ์เอง เพราะข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งตามเอกสารรายงานการประชุม อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ในคราวประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ว่าที่ประชุมพิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัย ผู้อุทธรณ์แล้ว ในระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ ๕.๗

อุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมายทุกข้อฟังไม่ขึ้น

ปัญหาข้อเท็จจริง

พิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนประกอบอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์แล้ว เห็นว่ากรณีมีปัญหาต้องวินิจฉัยในชั้นอุทธรณ์ว่า ผู้อุทธรณ์ได้ข่มขืนกระทำชำเราผู้เสียหาย และมีความสัมพันธ์ทางชู้สาวกับผู้เสียหายเรื่อยมาหรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้อุทธรณ์จะข่มขืนกระทำชำเราผู้เสียหายหรือไม่ นั้น ประจักษ์พยานในเรื่องนี้มีเพียงผู้เสียหายในฐานะพยานและคำให้การปฏิเสธของผู้อุทธรณ์ ซึ่งขัดแย้งกัน จึงจำต้องพิจารณาพฤติการณ์แวดล้อมประกอบด้วย ซึ่งได้ความว่าในคืนเกิดเหตุเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๗ งานเลี้ยงเลิกเวลาประมาณ ๔ ทุ่ม ผู้อุทธรณ์ได้ขับรถพานางเสือ นายม้า และนางลิง ผู้เสียหายไปส่ง โดยส่งนางเสือ เป็นคนแรก และส่งนายม้าและภริยาเป็นคนที่สอง และส่งผู้เสียหายเป็นคนสุดท้าย โดยเวลาประมาณ ๕ ทุ่ม นายม้าได้ถึงบ้านของตนแล้ว ผู้เสียหายและผู้อุทธรณ์ซึ่งอยู่บ้านดงดอยเช่นเดียวกันกับนายม้าก็ควรจะถึงบ้านในเวลาไล่เลี่ยกัน แต่ปรากฏจากคำให้การของผู้เสียหายว่าวันเกิดเหตุผู้เสียหายถึงบ้านเวลาประมาณเที่ยงคืน ส่วนผู้อุทธรณ์ นางแหวน ภริยาของผู้อุทธรณ์ให้การว่าในวันเกิดเหตุผู้อุทธรณ์ก็กลับถึงบ้านเวลาประมาณเที่ยงคืนเช่นเดียวกัน จึงสอดคล้องกันตามที่ผู้เสียหายกล่าวอ้างว่าหลังจากที่เพื่อนร่วมทางคนอื่นลงจากรถไปหมดแล้ว ผู้อุทธรณ์มิได้ส่งผู้เสียหายกลับถึงบ้านในทันที แม้ว่านายม้า ซึ่งผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างเป็นพยานจะให้การว่าในคืนวันเกิดเหตุเวลาประมาณ ๕ ทุ่ม พยานได้โทรศัพท์สอบถามผู้อุทธรณ์ว่าได้ส่งผู้เสียหายแล้วหรือไม่ และผู้อุทธรณ์ตอบว่าได้ส่งแล้ว แต่ก็เป็นเพียงการบอกกล่าวของผู้อุทธรณ์ฝ่ายเดียวทางโทรศัพท์ โดยพยานมิได้เห็นด้วยตาตนเองว่าผู้เสียหายกลับถึงบ้านแล้วจริงหรือไม่ ส่วนพยานอีกคนหนึ่งที่เป็นช่างเสริมสวยและในคืนวันเกิดเหตุ ได้ไปเอาเครื่องสำอางที่ลืมไว้ในรถยนต์ของผู้อุทธรณ์นั้น พยานไปเอาเครื่องสำอางในเวลาประมาณเกือบตีหนึ่ง ซึ่งเป็นเวลาภายหลังเที่ยงคืน หลังจากที่ผู้เสียหายและผู้อุทธรณ์กลับถึงบ้านของตนแล้ว จึงไม่มีน้ำหนักรับฟังตามที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างว่าผู้อุทธรณ์ได้ไปส่งผู้เสียหายถึงบ้านเวลาประมาณ ๕ ทุ่มได้ รับฟังได้ว่าระหว่างเวลาประมาณ ๒๓.๐๐-๒๔.๐๐ น. ผู้อุทธรณ์และผู้เสียหายอยู่ด้วยกันสองต่อสองซึ่งใน

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 88

ขณะนั้นผู้เสียหายมีอาการเมามาก โดยผู้เสียหายให้การว่าผู้อุทธรณ์ได้ฉวยโอกาสตอนที่ตนเมาเบียร์ขณะที่ไม่มีสติสัมปชัญญะพอที่จะช่วยเหลือตนเองได้พาเข้าโรงแรมและใช้กำลังข่มขืนใจล่วงละเมิดทางเพศ เมื่อพิจารณาด้านตัวผู้เสียหายเป็นหญิงมีลูกและสามีแล้ว การกล่าวหาว่าถูกชายอื่นข่มขืนกระทำชำเรานั้น นับว่าเป็นเรื่องร้ายแรงที่มิได้มีผลให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงเฉพาะทางฝ่ายผู้อุทธรณ์แต่เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น แต่ยังทำให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของครอบครัวของผู้เสียหายด้วย และฝ่ายผู้กล่าวหาก็ไม่ได้เรียกร้องเงินหรือได้รับผลประโยชน์อื่นใด จากการกล่าวหาผู้อุทธรณ์ การกล่าวหาผู้อุทธรณ์เช่นนี้จึงไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ฝ่ายผู้กล่าวหาไม่ว่าในด้านใด ทั้งผู้อุทธรณ์และสามีของผู้เสียหายก็เป็นเพื่อนที่สนิทสนมไปมาหาสู่กันในระหว่างสองครอบครัว ไม่เคยมีเรื่องบาดหมางใจกันมาก่อน ซึ่งตัวผู้เสียหายนั้นก่อนเกิดเหตุก็มิได้มีปัญหาทางครอบครัวหรือมีพฤติกรรมทางชู้สาวกับผู้อุทธรณ์มาก่อน คบหากับผู้อุทธรณ์ในฐานะที่ผู้อุทธรณ์เป็นเพื่อนของสามีเท่านั้น จึงเห็นว่าไม่มีมูลเหตุจูงใจอื่นใดที่ผู้เสียหายจะต้องให้การปรักปรำผู้อุทธรณ์ให้ต้องรับผิด ประกอบกับภายหลังเกิดเหตุได้ความสอดคล้องตรงกันตามคำให้การของเพื่อนสนิทของผู้เสียหายว่าผู้เสียหายได้พูดกับพยานในลักษณะระบายความในใจให้ฟังว่าถูกผู้อุทธรณ์พาไปข่มขืนกระทำชำเรา โดยพยานซึ่งเป็นพี่สะใภ้ของผู้เสียหายก็ให้การสอดคล้องตรงกันว่าผู้เสียหายได้โทรศัพท์มาบอกเล่าให้ฟังโดยตรงภายหลังเกิดเหตุพร้อมร้องไห้ไปด้วยว่าถูกผู้อุทธรณ์พาไปข่มขืนในโรงแรมในขณะที่อยู่ในสภาพมึนเมาอย่างหนัก ด้านตัวผู้อุทธรณ์ก็มีความพึงพอใจในตัวผู้เสียหาย โดยเคยยอมรับกับบิดา-มารดาและพี่สะใภ้ของผู้เสียหายว่าผู้อุทธรณ์รักผู้เสียหาย และก่อนเกิดเรื่องร้องเรียนก็เคยยอมรับกับนายศาลา ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของผู้อุทธรณ์และสามีของผู้เสียหายว่าในวันงานเลี้ยงแต่งงานผู้อุทธรณ์ได้พาผู้เสียหาย ซึ่งในขณะนั้นมีอาการเมาสุราไปเข้าโรงแรมและได้เสียกัน ตามพฤติการณ์เห็นว่าพยานหลักฐานฝ่ายกล่าวหาสอดคล้องเชื่อมโยงมีน้ำหนักน่ารับฟัง น่าเชื่อว่า ผู้อุทธรณ์กระทำผิดจริง

ส่วนประเด็นเรื่องความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับผู้เสียหายภายหลังวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๗ (วันไปงานแต่งงาน) พิจารณาแล้วเห็นว่า พยานหลักฐานฝ่ายกล่าวหาต่างให้การสอดคล้องกันเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้อุทธรณ์นับตั้งแต่เด็กหญิง ช. บุตรสาวของผู้เสียหาย จับได้ว่าผู้อุทธรณ์โทรศัพท์มาหาผู้เสียหายบ่อยครั้ง บางครั้งเด็กหญิง ช. ก็ได้พูดทางโทรศัพท์กับผู้อุทธรณ์ด้วยตนเองและในช่วงที่ผู้อุทธรณ์มายุ่งเกี่ยวกับผู้เสียหาย ผู้เสียหายมักจะออกไปนอกบ้านบ่อยครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับคำให้การของสามีผู้เสียหายว่าประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้เสียหายมักจะออกนอกบ้านบ่อย ๆ ในช่วงวันจันทร์-ศุกร์ ในการออกไปนอกบ้าน ผู้เสียหายจะไปในลักษณะลักลอบโดยนัดให้เพื่อนมารับออกจากบ้าน หรือบางครั้งผู้เสียหายจะขับรถจักรยานยนต์ไปจอดไว้ในสถานที่ต่าง ๆ เช่น ปั๊มน้ำมัน, ร้านอาหาร แล้วผู้อุทธรณ์จะขับรถยนต์มารับผู้เสียหายไปด้วยกันสองคน ส่วนเวลากลับก็จะให้เพื่อนขับรถไปส่งที่บ้าน นอกจากการแอบไปพบกันดังกล่าวแล้ว สามีของผู้เสียหายก็เคย

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 89

พบเห็นพฤติกรรมที่ส่อพิรุธของบุคคลทั้งสองด้วยตนเองที่บ้าน โดยผู้อุทธรณ์และผู้เสียหายปิดบ้านอยู่ด้วยกันสองต่อสอง เมื่อสามีของผู้เสียหายเปิดประตูเข้ามาเห็นผู้อุทธรณ์กับผู้เสียหายนอนอยู่บนโซฟาในบ้าน เมื่อรู้ว่ามีคนเข้ามาบุคคลทั้งสองก็ผละออกจากกัน โดยผู้อุทธรณ์แก้ตัวว่าจะมาทำผมการลักลอบคบหากันระหว่างผู้เสียหายซึ่งเป็นหญิงที่มีสามีแล้วกับผู้อุทธรณ์ในลักษณะเช่นนี้ ย่อมเป็นเหตุให้ระแวงสงสัยในเบื้องต้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคลทั้งสองในทางชู้สาว นอกจากนี้ยังได้ความชัดเจนตามคำให้การของประจักษ์พยานที่ให้การว่าผู้อุทธรณ์และผู้เสียหายไปเยี่ยมพยานที่ร้าน และทั้งสองได้ไปพักนอนด้วยกันในโรงแรมและผู้อุทธรณ์ได้กลับบ้านไปก่อน แต่ผู้เสียหายไม่กล้ากลับบ้าน จึงขอให้พยานไปนอนเป็นเพื่อนเป็นการบังหน้าไม่ให้สามีเกิดความสงสัย การลักลอบไปนอนในโรงแรมด้วยกันสองต่อสอง และผู้เสียหายต้องให้เพื่อนไปนอนเป็นเพื่อนเป็นการบังหน้า เพื่อปกปิดมิให้สามีทราบหรือสงสัยเช่นนี้ ย่อมแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าผู้อุทธรณ์และผู้เสียหายได้กระทำในสิ่งที่ไม่ดีงามขึ้น ประกอบกับได้ความตามคำให้การของนายศาลา ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของทั้งสองฝ่ายอันนับว่าเป็นพยานที่มีความเป็นกลางมากที่สุด รวมถึงคำให้การของบิดา-มารดา พี่สะใภ้ของผู้เสียหาย ต่างให้การสอดคล้องกันว่า ผู้อุทธรณ์รับสารภาพกับพยานว่ารักผู้เสียหาย และมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับผู้เสียหายมานานแล้ว การที่ผู้อุทธรณ์และผู้เสียหายลักลอบคบหา การพากันเข้าไปพักนอนในโรงแรมด้วยกันสองต่อสอง รวมถึงการยอมรับของผู้อุทธรณ์ต่อบุคคลใกล้ชิดว่าผู้อุทธรณ์มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับผู้เสียหายนั้น เป็นพฤติการณ์ที่สอดคล้องกันและพยานให้การเชื่อมโยงกันอย่างไม่มีพิรุธสงสัย จึงมีน้ำหนักให้รับฟัง ที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างว่าผลจากการทำหมันชายและหมอนรองกระดูกทับเส้นประสาทเมื่อปี ๒๕๔๒ ประกอบกับมีโรคแทรกซ้อนคือเบาหวานและไมเกรน ทำให้ร่างกายของผู้อุทธรณ์ทรุด ลงเรื่อย ๆ และมีอาการหมดสมรรถภาพทางเพศนั้น แสดงว่าภายหลังจากปี ๒๕๔๒ ผู้อุทธรณ์ไม่อาจมีเพศสัมพันธ์ได้อีก ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวขัดกับถ้อยคำของผู้อุทธรณ์เองที่ยอมรับกับเพื่อนว่า ผู้อุทธรณ์ได้เสียกับผู้เสียหายในคืนวันที่ไปงานแต่งงาน เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๗ และมีพยานเห็นผู้อุทธรณ์ได้ไปร่วมหลับนอนกับผู้เสียหายที่โรงแรม เมื่อประมาณเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างว่าหมดสมรรถภาพทางเพศแล้วทั้งสิ้น จึงเป็นที่พิรุธสงสัยไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง ตามพฤติการณ์เชื่อว่า ภายหลังวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๗ (วันไปช่วยงานแต่งงาน) ผู้อุทธรณ์และผู้เสียหายมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกันตลอดมา

ที่ผู้อุทธรณ์ยกข้อต่อสู้ในชั้นอุทธรณ์ว่า หากผู้อุทธรณ์พาผู้เสียหายเข้าโรงแรม ผู้เสียหายไม่ยินยอมต้องร้องขอความช่วยเหลือและควรจะแจ้งความดำเนินคดีอาญากับผู้อุทธรณ์ทันทีไม่ควรรอไว้นานหลายปีจึงร้องเรียน และพยานบุคคลของฝ่ายกล่าวหาเป็นพยานบอกเล่าไม่เห็นเหตุการณ์ว่าผู้อุทธรณ์กับผู้เสียหายมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวหรือได้เสียกันจริงหรือไม่ นั้น เห็นว่า ในทางสอบสวนไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าขณะที่ผู้อุทธรณ์พาผู้เสียหายเข้าโรงแรม ผู้เสียหายได้ร้องขอความ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 90

ช่วยเหลือหรือไม่ แต่เมื่อพิจารณาจากสภาพของผู้เสียหายในขณะนั้น ซึ่งมีสภาพมึนเมา ไม่มีสติสัมปชัญญะ หากผู้เสียหายไม่ได้ร้องขอความช่วยเหลือจริงดังที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้าง ก็ถือมิได้ว่าเป็นเรื่องผิดปกติแต่อย่างใด และในความผิดอาญาเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้ บุคคลผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศจะร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้ต้องหาหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้เสียหายแต่ละราย การที่ผู้เสียหายมิได้แจ้งความร้องทุกข์ทันทีมิใช่เป็นข้อบ่งชี้ว่าผู้อุทธรณ์มิได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหาโดยเด็ดขาดแต่อย่างใดไม่ ในกรณีของผู้เสียหาย การที่ผู้เสียหายมิได้แจ้งความร้องทุกข์ เป็นเพราะเกิดความอับอายไม่ต้องการให้ผู้อื่นล่วงรู้ถึงความเสื่อมเสียที่เกิดขึ้นกับตน และคิดว่าการไม่ขอเอาความจะทำให้เรื่องยุติลงโดยมี ผู้อุทธรณ์และผู้เสียหายรู้กันเพียงสองคนเท่านั้น และการลักลอบร่วมประเวณีกับภริยาของผู้อื่น ย่อมต้องกระทำในที่มิดชิด เป็นการยากที่จะมีประจักษ์พยานรู้เห็นเหตุการณ์โดยตรงว่า ผู้อุทธรณ์และผู้เสียหายร่วมประเวณีกันจริงหรือไม่ แม้พยานบุคคลฝ่ายกล่าวหาส่วนใหญ่เป็นพยานบอกเล่า ไม่รู้เห็นเหตุการณ์โดยตรง แต่มิใช่จะต้องห้ามมิให้รับฟัง เมื่อคำให้การของฝ่ายกล่าวหา ให้การเชื่อมโยงสอดคล้องกันอย่างไม่มีพิรุธสงสัย ย่อมรับฟังประกอบกันและมีน้ำหนักให้น่าเชื่อถือได้

ที่ผู้อุทธรณ์ยกข้อต่อสู้ว่าผู้เสียหายเป็นหญิงที่มีสามีแล้ว จะไม่ยินยอมไปมีความสัมพันธ์ทางเพศกับชายอื่นที่ไม่ใช่สามีตนหรือการข่มขู่ให้มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวนั้นไม่มีทางเป็นไปได้ เพราะการมีความสัมพันธ์ต่อกันไม่ว่าจะฉันชู้สาวหรือฉันใดๆ จะต้องไม่มีการข่มขู่ หรือผู้เสียหายและสามียังเป็นสามี-ภริยาเช่นเดิม หากผู้เสียหายกระทำตามที่ร้องเรียนในสภาพบุคคลย่อมยอมรับไม่ได้จะต้องเลิกร้างกันไป หรือพยานถูกสอนให้พูดหรือให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้เสียหายกล่าวหาว่าถูกผู้อุทธรณ์ข่มขืนกระทำชำเราและถูกบังคับให้ไปร่วมประเวณี เพราะเพื่อใช้อ้างเป็นเหตุมิให้ญาติผู้ใหญ่และสามีโกรธผู้เสียหายที่แอบหนีไปเที่ยวนั้น เห็นว่า เป็นข้อต่อสู้ที่เป็นความเห็นของผู้อุทธรณ์ลอยๆ ขัดต่อเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ปรากฏในการสอบสวนไม่อาจรับฟังหักล้างพยานหลักฐานฝ่ายกล่าวหาที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันได้ อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงทุกข้อฟังไม่ขึ้น

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา นั้น เหมาะสมกับกรณีความผิดและเป็นคุณกับผู้อุทธรณ์แล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้นทั้งในปัญหาข้อกฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริง จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกอุทธรณ์

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 91

เรื่องที่ ๔

มาตรา ๘๒ วรรคสอง มาตรา ๙๕
และมาตรา ๙๘ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

มติ ก.ค.ศ.

โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๐

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาชาย ตำแหน่งครู ร่วมกับพวกอีกคนหนึ่งแอบอ้างตัวว่าเป็นนายสวัสดี ปีใหม่ แจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน เพื่อขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ต่อมาถูกดำเนินคดีอาญา ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุก ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ให้ลงโทษปรับอีกสถานหนึ่ง โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ๓ ปี คดีถึงที่สุด พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสอง มาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น กรณีกระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์อันอาจทำให้เสื่อมเสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ในตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน และกรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ นั้น เหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นายเสือมีส่วนร่วมนำบุคคลต่างด้าวมาสวมสิทธิเป็นราษฎรไทย โดยการนำทะเบียนบ้านของนักเรียนในชั้น มาคัดเลือกบุคคลเพื่อให้ผู้ร่วมขบวนการนำบุคคลต่างด้าวมาสวมสิทธิเป็นราษฎรไทย นายเสือได้ให้การรับรองบุคคลต่างด้าวว่าเป็นราษฎรไทยเพื่อการขอมีบัตรประจำตัวประชาชนและได้รับเงินเป็นผลตอบแทน และบุคคลต่างด้าวได้ปลอมลายมือชื่อผู้อื่นเพื่อการขอมีบัตรประจำตัวประชาชน เมื่อได้บัตรประจำตัวประชาชนได้แจ้งย้ายทะเบียนบ้านเพื่อให้ยากแก่การติดตามตรวจสอบ หลังจากนั้นนายเสือได้ใช้น้ำยาลบคำผิดป้ายทับข้อมูลการย้ายในทะเบียนบ้านก่อนส่งคืนผู้ปกครองนักเรียนภายหลังที่มีการทวงถามถึง ๓ ครั้ง และนายเสือต้องคำพิพากษาลงโทษจำคุก ๓ เดือน ในฐานความผิดเป็นตัวการร่วมในการปลอมเอกสาร ปลอมเอกสารสิทธิและเอกสารราชการ แจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการใช้และอ้างเอกสารปลอมและปรับ ๕,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ๓ ปี คดีถึงที่สุด

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 92

คณะกรรมการสอบสวน พิจารณาแล้วเห็นว่าพฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง กรณีกระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์อันอาจทำให้เสื่อมเสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ในตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ตามมาตรา ๘๐ วรรคหนึ่ง และกรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ สมควรลงโทษไล่ออกจากราชการ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้วเห็นชอบ จึงสั่งการให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วมีมติให้ลงโทษไล่นายเสืออออกจากราชการ

นายเสืออุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์มีส่วนร่วมนำบุคคลต่างด้าวมาสวมสิทธิเป็นราษฎรไทย โดยการนำทะเบียนบ้านของนักเรียนประจำชั้นมาคัดเลือกบุคคล เพื่อให้ผู้ร่วมขบวนการนำบุคคลต่างด้าวมาสวมสิทธิเป็นราษฎรไทย ผู้อุทธรณ์ได้ให้การรับรองบุคคลต่างด้าวว่าเป็นราษฎรไทยเพื่อการขอมีบัตรประจำตัวประชาชน และได้รับเงินตอบแทน และบุคคลต่างด้าวได้ปลอมลายมือชื่อของผู้ที่ถูกสวมสิทธิเพื่อขอมีบัตรประจำตัวประชาชน เมื่อได้บัตรประจำตัวประชาชนมาแล้วได้แจ้งย้ายทะเบียนบ้านเพื่อให้ยากแก่การติดตามตรวจสอบ หลังจากนั้นมีการใช้น้ำยาลบคำผิดป้ายทับข้อมูลการย้ายในทะเบียนบ้านก่อนส่งคืนผู้ปกครองนักเรียน ภายหลังที่มีการทวงถามถึง ๓ ครั้ง เหตุเกิดในปี ๒๕๔๐ และผู้อุทธรณ์ต้องคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษจำคุก ๓ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ในความผิดฐานเป็นตัวการร่วมในการปลอมเอกสาร ปลอมเอกสารสิทธิ และเอกสารราชการ แจ้งให้พนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ ใช้และอ้างเอกสารปลอม โทษจำคุกให้รอการลงโทษมีกำหนด ๓ ปี ให้ผู้อุทธรณ์ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก ๓ เดือน เป็นเวลา ๒ ปี

ในชั้นอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ยอมรับว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้รับรองบุคคลต่างด้าวจริงโดยอ้างว่า ได้รับการร้องขอจากนางสิงห์ ซึ่งเป็นคนบ้านใกล้เรือนเคียงกันจึงรับรองให้ โดยไม่ได้รับค่าตอบแทนแต่อย่างใด และยอมรับว่าได้ให้นักเรียนในชั้นเรียนที่ผู้อุทธรณ์เป็นครูประจำชั้นนำทะเบียนบ้านมาเพื่อสำรวจข้อมูลจริง แต่ไม่มีส่วนรู้เห็นในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลในทะเบียนบ้านแต่อย่างใด กรณีที่ผู้อุทธรณ์ยอมชดใช้เงินให้แก่ผู้เสียหาย รายละ ๑๕,๐๐๐ บาทนั้น ก็เพื่อมิให้ผู้เสียหายเอาเรื่องกับใคร และให้เรื่องจบโดยดีมิใช่ว่าผู้อุทธรณ์ยอมรับว่าได้กระทำผิดและจากการสอบสวนไม่มีพยานรายใดยืนยันหรือระบุว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้กระทำการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในทะเบียนบ้าน

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 93

กรณีมีปัญหาจำต้องวินิจฉัยว่าผู้อุทธรณ์มีส่วนร่วมในการดำเนินการนำบุคคลต่างด้าวมาสวมสิทธิเป็นนายสวัสดี ปีใหม่ เพื่อขอมีบัตรประจำตัวประชาชนหรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่าในการดำเนินการเพื่อให้บุคคลต่างด้าวมีบัตรประจำตัวประชาชนนั้น เริ่มตั้งแต่ผู้อุทธรณ์ให้นักเรียนนำทะเบียนบ้านมาให้ ซึ่งการที่ผู้อุทธรณ์ให้นักเรียนนำทะเบียนบ้านมาให้นั้น เป็นการกระทำของผู้อุทธรณ์โดยลำพัง เพราะทางโรงเรียนไม่ทราบเรื่องที่ผู้อุทธรณ์กระทำการดังกล่าว และทางโรงเรียนก็ไม่ได้มอบหมายให้ผู้อุทธรณ์เป็นผู้สำรวจข้อมูลนักเรียนแต่อย่างใด การที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างว่าให้นักเรียนนำทะเบียนบ้านมาเพื่อสำรวจข้อมูลจึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง เมื่อได้ทะเบียนบ้านมาแล้วในขั้นตอนดำเนินการเพื่อขอมีบัตรประจำตัวประชาชน บุคคลต่างด้าวได้แจ้งความเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยแอบอ้างตัวว่าชื่อนายสวัสดี ปีใหม่ (บิดาของเด็กหญิงดอกไม้ ปีใหม่ นักเรียนที่ผู้อุทธรณ์เป็นครูประจำชั้นและมีรายชื่อในทะเบียนบ้านที่ผู้อุทธรณ์สั่งให้นักเรียนนำมาให้) ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้อุทธรณ์ยอมรับว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้รับรองบุคคลต่างด้าวในการขอมีบัตรประจำตัวประชาชนจริง แต่ยกข้อต่อสู้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำการรับรองบุคคลให้เพราะได้รับการร้องขอจากนางสิงห์ ซึ่งเป็นคนบ้านใกล้เรือนเคียงกัน และเป็นการกระทำโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนแต่อย่างใด ข้อต่อสู้ดังกล่าวไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่านางสิงห์มีตัวตนหรือไม่ และได้ร้องขอให้ผู้อุทธรณ์ไปรับรองบุคคลให้โดยไม่ได้รับค่าตอบแทนจริงหรือไม่ จึงเป็นเพียงข้อกล่าวอ้างของผู้อุทธรณ์ลอย ๆ โดยปราศจากพยานหลักฐานสนับสนุน และยังขัดกับข้อเท็จจริงที่ได้จากคำให้การของพยาน ซึ่งเป็นข้าราชการครู รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนในขณะเกิดเหตุ และเป็นผู้เข้าประนีประนอมยอมความระหว่าง นายสวัสดี ปีใหม่ ผู้เสียหายกับผู้อุทธรณ์ โดยผู้อุทธรณ์ยอมรับกับพยานว่าผู้อุทธรณ์ดำเนินการโดยเป็นผู้หาทะเบียนบ้านและระบุชื่อบุคคลให้และได้ค่าตอบแทนประมาณ ๘,๐๐๐ บาทต่อหัว เห็นว่าพยานเป็นคนกลางไม่มีส่วนได้เสียในเรื่องที่เกิดขึ้น จึงน่าจะให้การไปตามข้อเท็จจริงที่ได้รู้เห็น ทั้งเป็นคำรับของผู้อุทธรณ์ในเวลาใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โอกาสที่จะถูกปรุงแต่งเป็นไปได้น้อย และคำรับของผู้อุทธรณ์เป็นผลร้ายกับผู้อุทธรณ์เอง จึงมีน้ำหนักให้รับฟังยิ่งกว่าถ้อยคำของผู้อุทธรณ์ที่กล่าวอ้างในภายหลังโดยปราศจากพยานหลักฐานสนับสนุน นอกจากนี้ภายหลังเกิดเรื่องผู้อุทธรณ์ยังได้มาติดต่อพูดประนีประนอมยอมความและยินยอมชดใช้ค่าเสียหายจำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้เสียหายด้วย ประเด็นนี้ผู้อุทธรณ์ยกข้อต่อสู้ว่าเหตุที่กระทำเพื่อมิให้ผู้เสียหายเอาเรื่องกับใคร และต้องการให้เรื่องจบลงโดยดี มิใช่ว่าผู้อุทธรณ์ยอมรับว่ากระทำความผิด เห็นว่า การที่ผู้เสียหายจะใช้สิทธิเรียกร้องกับผู้อุทธรณ์ได้ ย่อมต้องมีมูลเหตุมาจากการกระทำความผิดของผู้อุทธรณ์ หากผู้อุทธรณ์มิได้กระทำการใด ๆ อันกระทบสิทธิของผู้เสียหาย ผู้เสียหายย่อมไม่มีสิทธิเรียกร้องใด ๆ จากผู้อุทธรณ์ได้ และไม่มีเหตุที่ผู้อุทธรณ์จำต้องประนีประนอมยอมความเพื่อมิให้ผู้เสียหายเอาเรื่องกับใคร หรือเพื่อให้เรื่องจบลงโดยดีตามที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้าง เชื่อว่าการที่ผู้อุทธรณ์ประนีประนอมยอมความกับผู้เสียหาย

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 94

ก็เพื่อมิให้ผู้เสียหายใช้สิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการกระทำความผิดของผู้อุทธรณ์เอง ซึ่งนอกจากคำรับในชั้นประนีประนอมยอมความแล้ว ผู้อุทธรณ์ก็ยังคงให้การรับสารภาพอีกครั้งหนึ่งในชั้นพิจารณาของศาล โดยยอมรับตามคำฟ้องที่บรรยายข้อเท็จจริงกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์ร่วมกับพวกซึ่งเป็นบุคคลต่างด้าวปลอมเอกสารและแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จ โดยบุคคลต่างด้าวแอบอ้างตนว่าชื่อนายสวัสดี ปีใหม่ เพื่อขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ตามข้อเท็จจริงนับตั้งแต่ผู้อุทธรณ์ให้นักเรียนนำทะเบียนบ้านมาให้ และรับรองเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าบุคคลต่างด้าวคือนายสวัสดี ปีใหม่ เพื่อขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ผู้อุทธรณ์ล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนของการดำเนินการเพื่อให้บุคคลต่างด้าวได้มาซึ่งบัตรประจำตัวประชาชน ทั้งในชั้นประนีประนอมยอมความหรือในชั้นศาล ซึ่งมีกระบวนพิจารณาที่เปิดโอกาสให้ผู้อุทธรณ์ต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ผู้อุทธรณ์ก็ยังคงยอมรับในการกระทำผิดของตนตลอดมา จึงเชื่อว่าผู้อุทธรณ์มีเจตนาร่วมกับบุคคลต่างด้าวซึ่งแอบอ้างตัวว่าชื่อนายสวัสดี ปีใหม่ แจ้งความเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อขอมีบัตรประจำตัวประชาชนจริงตามข้อกล่าวหา

ส่วนประเด็นที่ผู้อุทธรณ์ยกข้อต่อสู้ว่า ผู้อุทธรณ์มีตำแหน่งเป็นครู ไม่มีอำนาจหน้าที่ใดที่จะเป็นการอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ผู้อุทธรณ์ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำเอกสาร แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลในเอกสารของทางราชการหรือทะเบียนบ้านของผู้เสียหาย และไม่ได้รับประโยชน์ตอบแทนจากอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ เห็นว่า การที่คณะกรรมการสอบสวนจะวินิจฉัยว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดหรือไม่ประการใดถือว่าเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการสอบสวนที่จะพิจารณา ทั้งนี้ โดยพิเคราะห์จากพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนการสอบสวนเป็นสำคัญ แม้ผู้อุทธรณ์จะไม่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำเอกสารแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลในเอกสารของทางราชการหรือทะเบียนบ้านของผู้เสียหาย แต่การที่ผู้อุทธรณ์ใช้อำนาจในฐานะที่เป็นครูประจำชั้นสั่งการให้นักเรียนนำทะเบียนบ้านมาให้โดยได้รับค่าตอบแทนในการจัดหาทะเบียนบ้านดังกล่าว และอาศัยความเป็นข้าราชการครูซึ่งย่อมได้รับความเคารพนับถือจากบุคคลทั่วไปรับรองบุคคลให้กับบุคคลต่างด้าว จนเป็นเหตุให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกบัตรประจำตัวประชาชนให้กับบุคคลต่างด้าวนั้น ถือได้ว่าเป็นการอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง และเป็นการกระทำที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ในตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนแล้ว และในประเด็นที่อุทธรณ์ว่า คำพิพากษาศาลชั้นต้น ที่พิพากษาลงโทษจำคุกผู้อุทธรณ์มีกำหนด ๓ เดือนนั้น คดียังไม่ถึงที่สุด ผู้อุทธรณ์จึงยังไม่ได้ชื่อว่าได้รับโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกและตามข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ยังไม่พอรับฟังได้ว่าเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงนั้น ที่ประชุมได้ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์โดยมีมติให้รอฟังผลคำพิพากษาคดีอาญาถึงที่สุด ซึ่งในชั้นอุทธรณ์คำพิพากษาผู้อุทธรณ์ก็มิได้อุทธรณ์ว่า มิได้กระทำความผิดตามฟ้องแต่อย่างใด เพียงแต่อุทธรณ์

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 95

ขอให้ศาลอุทธรณ์รอการลงโทษจำคุกแก่ผู้อุทธรณ์เท่านั้น และศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาถึงที่สุดโดยพิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิดฐานเป็นตัวการร่วมในการปลอมเอกสาร ปลอมเอกสารสิทธิและเอกสารราชการ แจ้งให้พนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ ใช้และอ้างเอกสารปลอม ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โดยพิพากษาแก้ให้ลงโทษปรับอีกสถานหนึ่ง แต่เห็นควรปรานีให้รอการลงโทษจำคุกแก่ผู้อุทธรณ์เท่านั้น การกระทำของผู้อุทธรณ์นั้นนับว่าก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ และสร้างความเสียหายแก่ประชาชนทั่วไปที่ถูกบุคคลต่างด้าวสวมสิทธิและนำบัตรประจำตัวประชาชนฉบับใหม่ไปใช้แอบอ้าง

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสอง มาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น กรณีกระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์อันอาจทำให้เสื่อมเสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ในตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน และกรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษานั้น เหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกอุทธรณ์ แต่เนื่องจากในขณะกระทำความผิดพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ยังไม่มีผลใช้บังคับ จึงต้องปรับฐานความผิดในคำสั่งลงโทษให้ถูกต้อง ตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้อยู่ในขณะนั้นตามมาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยให้ผู้บังคับบัญชาแก้ไขคำสั่งลงโทษจากเดิม “มาตรา ๘๔ วรรคสอง มาตรา ๙๐ วรรคแรก และมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗” แก้เป็น “มาตรา ๘๒ วรรคสอง มาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕” ให้เป็นการถูกต้องต่อไป

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 96

เรื่องที่ ๕

มาตรา ๘๔ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๑

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาชายและหญิง ตำแหน่งครู ประพฤติตนไม่เหมาะสม โดยมีความสัมพันธ์สนิทสนมกันเกินสมควรเป็นที่ครหาแก่ผู้พบเห็น แต่พยานหลักฐานไม่อาจรับฟังได้ชัดเจนโดยปราศจากข้อสงสัยว่าข้าราชการครูทั้งสองมีความสัมพันธ์ถึงขั้นประพฤติผิดประเวณีในลักษณะอยู่กินร่วมกันฉันสามีภริยาอย่างเปิดเผย พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ (ทั้งสองราย) นั้น หนักเกินกว่ากรณีความผิด จึงมีมติให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลดโทษจากโทษปลดออกจากราชการเป็นโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น (ทั้งสองราย) ให้เหมาะสมกับกรณีความผิดและสั่งให้กลับเข้ารับราชการต่อไป

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นายปลาและนางสาวลิงมีความสนิทสนมกันและไปไหนมาไหนด้วยกันบ่อยๆ ทั้งโดยรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน นางสาวลิงจะไปรับประทานอาหารเย็นที่บ้านพักของนายปลาและอยู่ที่บ้านพักของนายปลาจนดึกเป็นประจำรวมถึงการกระทำกิจกรรมอื่นๆ ร่วมกัน เช่น ช่วยกันปรับที่ดินและปลูกสร้างบ้าน ช่วยกันซักผ้าที่บ้านพักครูในโรงเรียน ในวันเสาร์-อาทิตย์ อยู่ในห้องเรียนอนุบาลด้วยกันในเวลาราชการบ่อยๆ แต่ไม่ปรากฏพยานหลักฐานชัดแจ้งว่านายปลาและนางสาวลิงอยู่กินกันฉันสามีภริยาอย่างเปิดเผย

คณะกรรมการสอบสวน พิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษปลดออกจากราชการทั้งสองราย

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 97

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วเห็นชอบ จึงสั่งการให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณา

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วมีมติให้ลงโทษปลดออกจากราชการทั้งสองราย

นายปลาและนางสาวลิงอุทธรณ์ ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ประกอบเอกสารการอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์และให้โอกาสผู้อุทธรณ์ทั้งสองแถลงการณ์ด้วยวาจาอย่างเต็มที่ ส่วนผู้สั่งลงโทษไม่มาแถลงแก้ แล้วเห็นว่ากรณีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่าผู้อุทธรณ์ทั้งสองมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาว โดยมีพฤติการณ์อยู่กินกันฉันสามีภริยาอย่างเปิดเผยหรือไม่ ในชั้นอุทธรณ์นายปลา ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ยอมรับว่าไปไหนมาไหนและสนิทสนมกับนางสาวลิงผู้อุทธรณ์ที่ ๒ เกินกว่าความเป็นเพื่อนร่วมงานจริง ส่วนผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ก็ยอมรับว่าไปไหนมาไหนกับผู้อุทธรณ์ที่ ๑ จริง แต่ปฏิเสธว่าไม่ได้ไปกันเพียงลำพังสองต่อสอง และไม่ได้มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาว ไม่ว่าจะเป็นการกอด จูบ หรือถึงขั้นล่วงประเวณีกัน และผู้อุทธรณ์ทั้งสองอ้างบันทึกข้อความของพยานบุคคลที่ให้ถ้อยคำว่าผู้อุทธรณ์ทั้งสองไม่มีพฤติกรรมฉันชู้สาวเป็นพยานหลักฐาน แต่พยานบุคคลทั้งที่เป็นครูในโรงเรียนและชาวบ้านที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงกับโรงเรียนต่างให้การสอดคล้องกันว่าผู้อุทธรณ์ทั้งสองไปไหนมาไหนด้วยกันสองต่อสองบ่อย ๆ ทั้งโดยรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ จะไปรับประทานอาหารเย็นที่บ้านพักของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ และอยู่ที่บ้านพักของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ จนดึกเป็นประจำ รวมถึงการกระทำกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกัน เช่น ช่วยกันปรับที่ดินและปลูกสร้างบ้าน ช่วยกันซักผ้าที่บ้านพักครูในโรงเรียน ในวันเสาร์-อาทิตย์ อยู่ในห้องเรียนอนุบาลด้วยกันในเวลาราชการบ่อย ๆ ซึ่งพยานบุคคลดังกล่าวให้การไปในแนวทางเดียวกันว่าบุคคลทั้งสองน่าจะมีความสัมพันธ์เกินเลยกว่าความเป็นเพื่อนร่วมงานหรือพี่น้อง ซึ่งก็ขัดแย้งกับพยานเอกสารบันทึกข้อความของบุคคลที่ให้ถ้อยคำที่ผู้อุทธรณ์อ้างส่งดังกล่าว

ส่วนประเด็นว่าผู้อุทธรณ์ทั้งสองมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาว โดยมีพฤติการณ์อยู่กินกันฉันสามีภริยาหรือไม่ เห็นว่า การที่ผู้อุทธรณ์ทั้งสองมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมโดยแสดงความสนิทสนมกันเกินสมควร โดยเฉพาะการไปไหนมาไหนด้วยกันสองต่อสองหรือการอยู่ด้วยกันที่บ้านพักครูในเวลากลางคืนบ่อย ๆ ย่อมเป็นเหตุที่ทำให้คิดหรือคาดเดาไปได้ว่าผู้อุทธรณ์ทั้งสองอาจจะมีความสัมพันธ์เกินเลยกว่าความเป็นเพื่อน หรืออาจมีความสัมพันธ์ถึงขั้นล่วงประเวณีกันแล้ว แต่ในเรื่องนี้เห็นว่า ไม่ปรากฏพยานหลักฐานชัดแจ้งว่าผู้อุทธรณ์ทั้งสองอยู่กินกันฉันสามีภริยาอย่างเปิดเผย เพราะต่างคนต่างพักอยู่บ้านพักครูคนละหลัง และข้อเท็จจริงรับฟังยุติได้เพียงว่าผู้อุทธรณ์ทั้งสองมักจะไปไหนมาไหนด้วยกันทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน ในตอนหัวค่ำผู้อุทธรณ์ที่ ๒ จะไป

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 98

รับประทานอาหารเย็นที่บ้านพักครูของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ และอยู่ด้วยกันจนดึก ส่วนเวลากลับนั้นพยานให้การแตกต่างกัน กลุ่มหนึ่งมีนายม้า-นางแหวน สามีภริยา ซึ่งพักอยู่บ้านพักครูหลังเดียวกับผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ให้การว่าผู้อุทธรณ์ที่ ๒ จะไปหาผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ที่บ้านพักทุกวัน และจะกลับเข้าบ้านพักของตนเองในเวลาประมาณตี ๔ ตี ๕ ของวันรุ่งขึ้น ซึ่งเจือสมกับคำให้การของ นายยักษ์-นางนก สามีภริยา ซึ่งพักอยู่บ้านพักครูอีกหลังหนึ่งในบริเวณใกล้เคียงกัน ให้การได้ความว่าเห็นผู้อุทธรณ์ที่ ๑ มานอนค้างที่บ้านพักครูของผู้อุทธรณ์ที่ ๒ บ่อยครั้งและจะกลับตอนสายของวันรุ่งขึ้น และเคยเห็นผู้อุทธรณ์ที่ ๒ เดินไปบ้านพักครูของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ในเวลากลางคืนสองครั้งและเห็นกลับจากบ้านพักครูของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ อีกทีเวลาประมาณตี ๑ และตี ๕ ของวันรุ่งขึ้น แต่พยานอีกกลุ่มหนึ่งมีนายเสือ ซึ่งพักอยู่บ้านพักครูหลังเดียวกับผู้อุทธรณ์ที่ ๑ และนายปู ซึ่งพักอยู่บ้านพักครูหลังเดียวกับผู้อุทธรณ์ที่ ๒ เช่นเดียวกับพยานกลุ่มดังกล่าวข้างต้นกลับให้การขัดแย้งว่า เห็นผู้อุทธรณ์ที่ ๒ กลับบ้านพักของตนเอง เวลาประมาณ ๔-๕ ทุ่ม การที่พยานซึ่งพักอาศัยอยู่ในบ้านพักครูร่วมกับผู้อุทธรณ์ทั้งสองให้การแตกต่างกันเช่นนี้เป็นเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ไม่อาจรับฟังได้มั่นคงว่าผู้อุทธรณ์ทั้งสองได้นอนค้างคืนด้วยกันหรือไม่ และหากจะรับฟังว่าผู้อุทธรณ์ทั้งสองอยู่ในบ้านพักครูด้วยกันจนถึงรุ่งเช้าของวันถัดมา ข้อเท็จจริงก็มีน้ำหนักให้รับฟังได้ทั้งสองทางว่าผู้อุทธรณ์ทั้งสองอาจมีความสัมพันธ์ถึงขั้นล่วงประเวณีกัน หรืออาจไม่มีก็เป็นได้ เพราะขาดพยานหลักฐานที่ชี้ชัดไปในทางหนึ่งทางใด พยานบุคคลก็ไม่มีรายใดให้การยืนยันอย่างชัดเจน เป็นเพียงพยานบอกเล่าหรือพยานที่แสดงความเห็นของแต่ละบุคคลโดยดูจากพฤติกรรมของผู้อุทธรณ์ทั้งสองที่มีความสนิทสนมกันเกินสมควรว่า ผู้อุทธรณ์ทั้งสองน่าจะมีความสัมพันธ์เกินเลยกว่าความเป็นเพื่อนร่วมงานหรือพี่น้องเท่านั้น ไม่ใช่ประจักษ์พยาน แม้ว่าการกระทำความผิดฐานมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวถึงขั้นการมีเพศสัมพันธ์กันปกติจะกระทำในที่ลับตาคนยากที่จะหาประจักษ์พยานได้ก็ตาม แต่ก็จำต้องรับฟังด้วยความระมัดระวัง ซึ่งผู้อุทธรณ์ทั้งสองก็ปฏิเสธตลอดมาทั้งต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา คณะกรรมการสอบสวน และในชั้นอุทธรณ์ ว่ามิได้มีความสัมพันธ์ถึงขั้นล่วงประเวณีกันแต่อย่างใด ผู้อุทธรณ์ทั้งสองได้คบกันอย่างเปิดเผย และ ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ก็เคยพาผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ไปที่บ้านให้ครอบครัวรู้จักตั้งแต่แรกที่ผู้อุทธรณ์ทั้งสองรู้จักและมีความสนิทสนมกัน ผู้อุทธรณ์ทั้งสองต่างอาศัยอยู่บ้านพักครูคนละหลัง และภายหลังผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ก็ได้ย้ายออกจากบ้านพักครูไปอยู่บ้านของตนเองที่ปลูกสร้างใหม่นอกโรงเรียนแล้ว ตามพฤติการณ์เห็นว่า ผู้อุทธรณ์ทั้งสองประพฤติตนไม่เหมาะสม โดยมีความสัมพันธ์สนิทสนมกันเกินสมควรเป็นที่ครหาแก่ผู้พบเห็น แต่พยานหลักฐานไม่อาจรับฟังได้ชัดเจนโดยปราศจากข้อสงสัยว่าผู้อุทธรณ์ทั้งสองมีความสัมพันธ์ถึงขั้นประพฤติผิดประเวณีในลักษณะอยู่กินร่วมกันฉันสามีภริยาอย่างเปิดเผยตามข้อกล่าวหา สมควรให้โอกาสแก่ผู้อุทธรณ์ทั้งสอง โดยพิจารณาในทางที่เป็นคุณ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 99

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ทั้งสองเป็นเพียงความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ทั้งเทียบเคียงได้กับกรณีตัวอย่างที่ ก.ค.ศ. ได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว ซึ่งลงโทษเพียงลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ดังนั้น การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ทั้งสองออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา นั้น หนักเกินกว่ากรณีความผิด อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ทั้งสองฟังขึ้นบางส่วน จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลดโทษให้แก่ผู้อุทธรณ์ทั้งสองจากโทษปลดออกจากราชการเป็นโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ให้เหมาะสมกับกรณีความผิด และสั่งให้กลับเข้ารับราชการต่อไป

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 100

เรื่องที่ ๖

มาตรา ๘๔ วรรคสองและวรรคสาม
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๑

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาชาย ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้พานางสาวริน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เข้าโรงแรม กระทำการล่วงละเมิดทางเพศ พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และกรณีกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่ การที่ผู้บังคับบัญชาลงโทษไล่ออกจากราชการ เหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นายโก รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้พานางสาวริน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ไปที่โรงแรมไฮเวย์ ๗๘ และเมื่อเข้าไปในห้องพักของโรงแรมแล้ว ได้ถอดเสื้อผ้าของนางสาวรินออกเหลือแต่ชุดชั้นใน และได้กอดและหอมแก้มนางสาวริน อีก ๔ วัน ต่อมาได้พานางสาวรินไปที่โรงแรมไฮเวย์ที่เดิม เมื่อเข้าไปในห้องของโรงแรมหลังจากถอดเสื้อผ้าแล้ว พยายามจะร่วมเพศกับนางสาวริน โดยเอาอวัยวะเพศสอดใส่เข้าไปในอวัยวะเพศของนางสาวริน แต่นางสาวรินทนเจ็บไม่ไหวจึงขอให้หยุดทำ แต่ไม่ยอมหยุด

คณะกรรมการสอบสวน พิจารณาแล้วเห็นว่า นายโกกระทำอนาจารโดยกอดและหอมแก้ม และกระทำชำเรานางสาวรินในโรงแรมไฮเวย์ ๗๘ อันเป็นการล่วงละเมิดทางเพศต่อนักเรียน พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง สมควรไล่นายโกออกจากราชการ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 101

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาแล้วเห็นชอบกับระดับโทษที่คณะกรรมการสอบสวนเสนอจึงสั่งการให้นำเสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา

ก.ค.ศ. โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ (ทำการแทน) พิจารณาแล้ว มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ลงโทษ ไล่นายโก ออกจากราชการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีคำสั่งลงโทษไล่นายโกออกจากราชการ ตามมติดังกล่าว

นายโก อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ อุทธรณ์ทั้งปัญหาข้อกฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริง พิจารณาวินิจฉัยเป็นลำดับ ดังนี้

ปัญหาข้อกฎหมาย

ผู้อุทธรณ์ อุทธรณ์โต้แย้งว่า กระบวนการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อุทธรณ์ไม่ถูกต้องตั้งแต่แรก คือ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของผู้อุทธรณ์ ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง คือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แต่เรื่องดังกล่าวกลับให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งไม่มีอำนาจเพราะไม่ใช่ผู้มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

ปัญหาประการแรกที่ผู้อุทธรณ์โต้แย้งเกี่ยวกับผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงพิจารณาแล้วเห็นว่า มูลกรณีที่ผู้อุทธรณ์ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงปรากฏขึ้นต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนางนภา ซึ่งเป็นแม่เลี้ยงของผู้เสียหายได้มีหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของส่วนราชการนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ตามนัยมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ว่า นางสาวริน (นามสมมติ) ผู้เสียหายได้ถูกผู้อุทธรณ์ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหลอกลวงไปกระทำอนาจารที่โรงแรมม่านรูด ในลักษณะจะข่มขืนกระทำชำเรา ดังนี้ บทกฎหมายตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติ “ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย” และวรรคห้าบัญญัติว่า “เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา...โดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่... ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหา

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 102

ว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที" ซึ่งกรณีดังกล่าวเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะผู้บังคับบัญชา จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ผลการสืบสวนปรากฏว่ากรณีมีมูล โดยที่มาตรา ๙๕ วรรคหก บัญญัติให้ "การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗" ซึ่งในหมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย แม้ว่า ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง จะบัญญัติให้ "การสอบสวนกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน..." ก็ตาม แต่บทกฎหมายดังกล่าวก็หาใช่บทตัดอำนาจของผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปมิให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง โดยเด็ดขาดแต่อย่างใดไม่ พิจารณาแล้วเชื่อว่า กฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์ให้แต่เฉพาะผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เท่านั้นเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งพิจารณาเปรียบเทียบกับบทกฎหมายในมาตรา ๙๘ วรรคสี่ ที่บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีปัญหาหรือความเห็นขัดแย้งในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน... ถ้าในระหว่างผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ต่างเขตพื้นที่การศึกษา ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด... รวมทั้งในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการหรือจะทำให้การสอบสวนนั้นเสร็จไปโดยเร็วและยุติธรรมก็ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นสอบสวนแทนได้" นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหก บัญญัติว่า "ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ระดับเหนือขึ้นไป มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง หรือมาตรานี้ได้" กรณีจึงเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีบทบัญญัติที่ตัดอำนาจของผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปมิให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาโดยเด็ดขาดแต่อย่างใดไม่ หากแต่มีบทบัญญัติให้กระทำได้ดังกล่าว ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่าขณะที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๑๔๑๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้อุทธรณ์ ซึ่งมีตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กับพวกรวม ๓ คน นั้น ในขณะนั้นไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของผู้อุทธรณ์ แม้ว่าจะมีรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่รักษาราชการแทนก็ตาม แต่เรื่องที่ผู้อุทธรณ์กับพวกรวม ๓ คน ถูกร้องเรียนกล่าวหาว่าร่วมกันพาหรือพรากเด็กนักเรียนหญิงไปเพื่อข่มขืนกระทำชำเรา หรือกระทำอนาจารที่โรงแรมม่านรูดที่เป็นข่าวลงทางหน้าหนังสือพิมพ์หลายฉบับเผยแพร่ไปทั่วประเทศ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน สร้างความเสื่อมเสียแก่ส่วนราชการและภาพลักษณ์ของครู วิชาชีพครู ที่ครูต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 103

จริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จึงเป็นกรณีที่เห็นว่ามีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการ ในอันที่จะทำให้การสอบสวนเสร็จไปโดยเร็วและยุติธรรมกับทั้งผู้ถูกกล่าวหา ผู้เสียหาย และส่วนราชการ ซึ่งเรื่องกล่าวหาดังกล่าวเป็นเรื่องร้ายแรงอย่างยิ่ง หากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มิได้มีการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นอย่างฉับพลันทันที ให้เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน ประชาชนโดยทั่วไปย่อมเสื่อมความเชื่อถือ ขาดศรัทธาต่อส่วนราชการ กอปรกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่ได้ดำเนินการทางวินัยกับผู้อุทธรณ์ ซึ่งผู้อุทธรณ์เป็นรองผู้บริหารในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ดังนั้น หากรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อุทธรณ์เสียเอง กรณีก็มิใช่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ โดยตรงตามบทกฎหมายและกรณีอาจทำให้เกิดความไม่เป็นกลาง หรือถูกกล่าวหาว่าไม่ได้รับความยุติธรรมในการดำเนินการ จึงเพียงแต่รายงานเหตุการณ์ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปทราบ ดังนี้ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงชอบที่จะมีคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๑๔๑๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้อุทธรณ์กับพวกรวม ๓ คนได้ ตามนัยมาตรา ๑๐๐ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ คำสั่งดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ปัญหาประการต่อมาที่ผู้อุทธรณ์โต้แย้งว่า แม้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแต่ก็ไม่มีอำนาจในการสั่งลงโทษผู้อุทธรณ์ได้ และกรณีของผู้อุทธรณ์ การพิจารณาโทษจะต้องผ่าน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เท่านั้น ไม่ใช่ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ เห็นว่าผู้อุทธรณ์ก็ยอมรับเป็นนัยว่าเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้อุทธรณ์ได้ แต่กล่าวอ้างว่าไม่มีอำนาจสั่งลงโทษนั้น กรณีเป็นความเข้าใจของผู้อุทธรณ์เอง เพราะมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ บัญญัติว่า “...ให้ดำเนินการดังนี้ (๑)... การดำเนินการของผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามวรรคหก... ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา” ซึ่งเรื่องการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อุทธรณ์เป็นการดำเนินการของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามวรรคหก กรณีของผู้อุทธรณ์จึงจำต้องเสนอให้ ก.ค.ศ. พิจารณา และโดยที่ ก.ค.ศ. ตั้ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ (ทำการแทน ก.ค.ศ.) อ.ก.ค.ศ. วิสามัญฯ ดังกล่าว จึงเป็นองค์คณะที่มีอำนาจในการพิจารณาโทษผู้อุทธรณ์หาใช่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา ๑๐๐ (๒) ที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นกล่าวอ้างไม่ และที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างว่าเลขาธิการ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 104

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่มีอำนาจในการสั่งลงโทษผู้อุทธรณ์นั้นก็เป็นความเข้าใจผิดของผู้อุทธรณ์เช่นเดียวกัน เพราะบทกฎหมายตามมาตรา ๑๐๐ วรรคห้า บัญญัติว่า “การดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสี่... เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใดแล้วให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หรือผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งหรือปฏิบัติไปตามมตินั้น” กฎหมายมาตรานี้ใช้คำว่าหรือ จึงเป็นกรณีใดกรณีหนึ่งก็ได้ หาได้บังคับให้เฉพาะผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เป็นผู้สั่งแต่ประการใดไม่ กรณีของผู้อุทธรณ์ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อ ก.ค.ศ. โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ (ทำการแทน) มีมติให้ลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการแล้ว เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน จึงจำต้องมีคำสั่งให้เป็นไปตามมตินั้นตามกฎหมาย ต่อไป

อุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมายของผู้อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาข้อเท็จจริง

รับฟังได้ว่า นายชิต (ผู้อุทธรณ์รายที่ ๒ ในสำนวนเดียวกัน) ได้เบอร์โทรศัพท์ของนางสาวริน ผู้เสียหายจากนายศักดา (ผู้ถูกดำเนินการทางวินัย) แล้วนายชิต นำเบอร์โทรศัพท์ดังกล่าวไปมอบให้นายโก ผู้อุทธรณ์ ซึ่งผู้เสียหายให้การว่า ผู้อุทธรณ์ได้โทรศัพท์ไปหาผู้เสียหาย โดยโทรไปครั้งแรกประมาณต้นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๕ โดยอ้างว่าจะดูแลผู้เสียหายซึ่งผู้เสียหายก็พอจะรู้ว่าผู้อุทธรณ์มีเจตนาอย่างไรในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้อุทธรณ์ได้นัดพบและพาผู้เสียหายไปที่โรงแรมไฮเวย์ ๗๕ โดยมีนายชิต ซึ่งทราบชื่อภายหลังเป็นผู้ขับรถไปส่งในโรงแรม เมื่อเข้าไปในห้องผู้อุทธรณ์ได้ถอดเสื้อผ้าของผู้เสียหายออกเหลือแต่ชุดชั้นในแล้วได้กอดและหอมแก้มผู้เสียหายส่วนผู้อุทธรณ์ก็ได้ถอดเสื้อผ้าเหลือแต่กางเกงขายาว แต่ผู้เสียหายอ้างว่าต้องรีบไปเตรียมงานกีฬาที่โรงเรียน ผู้อุทธรณ์จึงโทรเรียกนายชิต มารับและไปส่งที่สนามกีฬาระหว่างวันที่ ๔-๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้เสียหายและผู้อุทธรณ์ได้โทรติดต่อกันโดยตลอด เหตุการณ์ครั้งที่ ๒ เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้เสียหายแต่งตัวไปโรงเรียนแต่ผู้อุทธรณ์นัดว่าจะมารับผู้เสียหายไปซื้อโทรศัพท์เวลาประมาณ ๐๘.๐๐ น.เศษ ผู้อุทธรณ์ขับรถยนต์เก๋งยี่ห้อโตโยต้าสีบรอนด์เงินมารับโดยผู้อุทธรณ์ขับมาเอง วัตถุประสงค์เพื่อต้องการไปซื้อโทรศัพท์ ผู้อุทธรณ์บอกกับผู้เสียหายว่า จะไปซื้อโทรศัพท์ต้องมีอะไรกับเขาก่อนแล้วผู้อุทธรณ์ก็ขับรถพาผู้เสียหายไปที่โรงแรมไฮเวย์ ๗๕ ที่เดิม เมื่อเข้าไปในห้องพักของโรงแรมแล้วผู้อุทธรณ์ได้ให้ผู้เสียหายถอดชุดนักเรียนออก ส่วนผู้อุทธรณ์ก็ถอดเสื้อผ้าของตนออกเช่นเดียวกัน เมื่อขึ้นนอนบนเตียงแล้ว ผู้อุทธรณ์พยายามจะร่วมเพศกับผู้เสียหาย โดยเอาอวัยวะเพศของผู้อุทธรณ์สอดใส่เข้าไปในอวัยวะเพศของผู้เสียหาย แต่ผู้เสียหายทนเจ็บไม่ไหวจึงขอให้ผู้อุทธรณ์หยุดทำแต่ผู้อุทธรณ์ไม่ยอมหยุดได้พยายามยื้อยุดแล้วเข้ามากอด โดยให้ผู้เสียหาย

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 105

ใช้มือสำเร็จความใคร่ให้ แต่ผู้เสียหายไม่ได้ทำตามที่ผู้อุทธรณ์ต้องการ และบอกว่าไม่อยากได้อะไรแล้ว อยากกลับพอออกมาจากโรงแรมผู้อุทธรณ์ก็ได้พาผู้เสียหายไปซื้อโทรศัพท์ที่ห้างโลตัส ที่ร้าน Bris Tel ในราคา ๑๒,๐๐๐ บาท หลังจากเหตุการณ์วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ แล้วผู้อุทธรณ์ยังติดต่อกับผู้เสียหายมาโดยตลอดบางครั้งชวนไปกินสุกี้ที่ร้าน MK เมื่อกินเสร็จผู้อุทธรณ์ ก็จะให้เงิน ๑,๐๐๐ บาท ต่อมาผู้เสียหาย อยากเปลี่ยนโทรศัพท์มือถือเป็น NOKIA รุ่น N ๗๐ ปรากฏหลักฐานว่าเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้อุทธรณ์ได้โอนเงินเข้าบัญชีให้ผู้เสียหาย ๕,๐๐๐ บาท และวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ โอนเงินให้อีก ๑,๐๐๐ บาท

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ให้การยอมรับว่าเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้อุทธรณ์ได้ไปพบผู้เสียหายจริง โดยกล่าวอ้างว่าได้รับมอบหมายจากรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ช่วยกันตรวจสอบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและขายบริการทางเพศและผู้อุทธรณ์ยังได้รับมอบหมายจากประธาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ให้สืบหาข้อมูลเกี่ยวกับเด็กนักเรียนขายบริการทางเพศ แต่ผู้อุทธรณ์ปฏิเสธเรื่องเวลาที่ไปพบไม่ตรงกับเวลาที่ผู้เสียหายให้การและรับว่าเบอร์โทรศัพท์ของผู้เสียหายผู้อุทธรณ์ได้มาจากนายชิตจริง ส่วนวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้อุทธรณ์ได้พาผู้เสียหายไปซื้อโทรศัพท์มือถือจริง แต่ผู้อุทธรณ์ปฏิเสธว่า ไม่ได้เป็นคนจ่ายเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท ค่าโทรศัพท์ให้ผู้เสียหายเป็นผู้จ่ายเงินเอง และผู้อุทธรณ์ให้การยอมรับว่าได้โอนเงินเข้าบัญชีให้ผู้เสียหายครั้งที่ ๑ โดยได้ให้นายชิตเป็นผู้โอนเงินเข้าบัญชีให้ผู้เสียหาย จำนวน ๕,๐๐๐ บาท ครั้งที่ ๒ ให้นายวรการโอนเงินเข้าบัญชีให้ผู้เสียหายอีก ๑,๐๐๐ บาท โดยผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างว่าที่พาผู้เสียหายไปซื้อโทรศัพท์นั้นเพื่อให้ผู้เสียหายเป็นสายในการสืบหาข้อมูลเชิงลึกกับกลุ่มเด็กนักเรียนหญิงที่ขายบริการทางเพศ และการให้เงินใช้แต่ละครั้งก็เป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสาร เมื่อผู้เสียหายเป็นสายให้ก็ควรจะมีค่าตอบแทนบ้าง แต่ก็ไม่ปรากฏว่าในช่วงเวลาที่ผ่านมาผู้อุทธรณ์ได้ข้อมูลที่สำคัญใดจากผู้เสียหายบ้างแล้ว จึงจำต้องติดต่อกับผู้เสียหายเพื่อให้ได้ข้อมูลนั้นอย่างต่อเนื่อง และผู้เสียหายเองก็เป็นนักเรียนในเขตความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงไม่เห็นว่ามีความจำเป็นถึงขนาดที่ผู้อุทธรณ์จะต้องเสียเงินจำนวนมากเพื่อแลกกับข้อมูลเชิงลึกตามที่กล่าวอ้างแต่ประการใด และจากคำให้การของรองผู้อำนายการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างกลับปฏิเสธว่าไม่ได้มอบหมายให้ผู้อุทธรณ์ดูแลความประพฤติของนักเรียนเป็นพิเศษแต่อย่างใด และไม่เคยได้รับรายงานจากผู้อุทธรณ์เกี่ยวกับพฤติการณ์ของนักเรียน ในเรื่องปัญหานักเรียนมั่วสุมยาเสพติดหรือขายบริการทางเพศนั้นแต่ประการใด ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะมีหนังสือแจ้งให้เขตพื้นที่การศึกษาดูแลในเรื่องดังกล่าวเป็นปกติทุกปี และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะประชุมผู้บริหารและแจ้งเวียนให้โรงเรียนทราบและถือปฏิบัติ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 106

ส่วนประธาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาให้การว่า รู้จักผู้อุทธรณ์ในฐานะเป็น อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาด้วยกัน และเคยพูดคุยกับผู้อุทธรณ์ต่อหน้าอนุกรรมการ หลังจากการประชุม อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งพยานให้การสอดคล้องกันว่าประมาณต้นเดือนตุลาคม ๒๕๔๕ หรือวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ โดยมอบให้ช่วยสอดส่องดูแลกรณีมีข่าวว่าครูเป็นนายหน้าจัดหานักเรียนให้ขายบริการทางเพศ หรือนักเรียนขายบริการทางเพศ แต่ก็ไม่ปรากฏพยานหลักฐานยืนยันให้รับฟังได้มั่นคงยิ่งกว่านี้ นอกจากนี้พิจารณาคำให้การของผู้เสียหายในฐานะประจักษ์พยานและพยานแวดล้อมอื่นๆ แล้วเห็นว่า ผู้เสียหายซึ่งเป็นนักเรียนขณะเกิดเหตุอายุ ๑๗ ปี เป็นสาวแรกรุ่นได้ให้การเป็นลำดับเป็นขั้นเป็นตอน เริ่มตั้งแต่ถูกผู้อุทธรณ์พาเข้าโรงแรมแล้วถอดเสื้อผ้าของผู้เสียหายและของผู้อุทธรณ์ออกจนถึงขั้นที่ผู้อุทธรณ์ลงมือกระทำชำเรากับผู้เสียหาย โดยไม่มีข้อพิรุธสงสัย หากกรณีดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นจริงแล้ว ผู้เสียหายคงไม่กล้านำเอาความเท็จมาแกล้งกล่าวหาปรักปรำให้ร้ายผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นถึงรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ได้รับโทษเป็นแน่ เพราะเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่น่าอับอาย ส่งผลเสียหายต่อชื่อเสียงของผู้เสียหาย มีผลต่ออนาคตของผู้เสียหายเอง และวิญญูชนโดยทั่วไปย่อมจะไม่กล้ากล่าวในเรื่องที่เป็นปฏิปักษ์ต่อชื่อเสียงของตนในทางเพศ เช่นนี้ อีกทั้งผู้เสียหายกับผู้อุทธรณ์ก็มิได้มีสาเหตุโกรธเคืองกันมาก่อนที่จะมากลั่นแกล้งซึ่งกันและกัน กรณีจึงไม่มีเหตุระแวงสงสัยว่าคำให้การของผู้เสียหายจะไม่เป็นความจริง

การที่ผู้อุทธรณ์ปฏิเสธว่าไม่ได้เป็นคนจ่ายเงินค่าโทรศัพท์มือถือจำนวน ๑๒,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้เสียหาย แต่รับว่าได้พาผู้เสียหายไปซื้อเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ จริง ซึ่งพิจารณาคำให้การของนางนภา ซึ่งเป็นแม่เลี้ยงของผู้เสียหายที่ให้การว่าฐานะทางบ้านธรรมดาจะให้เงินผู้เสียหายไปโรงเรียนวันละ ๕๐ บาท ค่าน้ำมันรถจักรยานยนต์ตนก็เป็นคนจ่ายเงินให้ และแม่แท้ๆ ของผู้เสียหายทำงานที่กรุงเทพฯ ก็เปิดบัญชีให้ผู้เสียหายโดยโอนเงินให้ครั้งละ ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายคงไม่มีปัญญาซื้อโทรศัพท์มือถือเองในราคาสูงถึง ๑๒,๐๐๐ บาท ต่อมาเมื่อนางนภาเปิดกระเป๋าผู้เสียหายดูพบธนบัตรฉบับละ ๕๐๐ บาท และ ๑,๐๐๐ บาท และมีมือถือใช้ซึ่งเป็นเรื่องผิดปกติ และคำให้การของนายชิต ซึ่งเป็นพยานฝ่ายผู้อุทธรณ์ ก็ให้การว่าในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ นั้น ได้ไปรับผู้เสียหายจริงและสอบถามผู้เสียหายว่าเดือดร้อนเรื่องเงินหมายความว่าอย่างไร ถ้าผู้เสียหายเดือดร้อนเรื่องเงิน ซึ่งผู้อุทธรณ์ก็ให้การยอมรับว่าพาผู้เสียหายไปซื้อโทรศัพท์มือถือจริง แต่อ้างว่าผู้เสียหายเป็นคนจ่ายเงินค่าโทรศัพท์เอง เมื่อทุกคนให้การตรงกันว่าผู้เสียหายมาพบโดยอ้างว่าเดือดร้อนเรื่องเงินแล้ว ผู้เสียหายจะมีเงินจ่ายค่าโทรศัพท์มือถือเป็นเงินถึง ๑๒,๐๐๐ บาท ได้อย่างไร หากผู้อุทธรณ์มิได้เป็นผู้จ่ายเงินให้และผู้ปกครองพบว่า ผู้เสียหายมีของใช้ที่เกินฐานะและมีเงินใช้มากผิดปกติจึงคาดคั้นเอาความจริง ประกอบกับนางนภาให้การเพิ่มเติมว่าเมื่อเกิดเรื่องแล้วผู้อุทธรณ์ได้ส่งคนมาเจรจาเพื่อไม่ให้เอาเรื่องกับผู้อุทธรณ์ด้วย

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 107

ส่วนที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างว่า หากผู้อุทธรณ์ได้เข้าใช้บริการของโรงแรมไฮเวย์ ๗๕ จริงต้องมีหมายเลขทะเบียนรถยนต์ของตนปรากฏอยู่ในทะเบียนผู้เข้าใช้บริการของโรงแรมนั้น เห็นว่า ในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้อุทธรณ์มิได้นำรถยนต์ของตนเองพาผู้เสียหายเข้าไปโรงแรมดังกล่าว หากแต่ผู้อุทธรณ์ให้นายชิตขับรถยนต์ของนายชิตไปส่งผู้อุทธรณ์กับผู้เสียหายในโรงแรม แล้วขับไปรับในภายหลังย่อมต้องไม่มีหมายเลขทะเบียนรถยนต์ของผู้อุทธรณ์แน่นอน แม้ในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้อุทธรณ์จะนำรถยนต์ของตนพาผู้เสียหายเข้าไปในโรงแรมก็อาจไม่มีหมายเลขทะเบียนรถยนต์ของผู้อุทธรณ์ปรากฏอยู่ในทะเบียนผู้เข้าใช้บริการของโรงแรมก็ได้ ด้วยเหตุผลหลาย ๆ ประการดังที่คณะกรรมการสอบสวนวินิจฉัยไว้โดยแจ้งชัดแล้ว เช่นเจ้าหน้าที่ของโรงแรมอาจลืมบันทึกไว้ หรือกรณีเป็นลูกค้าประจำ จึงไม่เคร่งครัดในการบันทึก ฯลฯ ดังนั้น ลำพังเพียงบันทึกของโรงแรมดังกล่าวจึงมีน้ำหนักรับฟังให้เป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์น้อยเมื่อเทียบกับน้ำหนักพยานบุคคลคือประจักษ์พยานผู้เสียหาย ซึ่งได้ให้การไว้ต่อบุคคลที่มีหน้าที่สอบสวนในเรื่องนี้และในคดีอาญาก็ให้การโดยสอดคล้องต้องกันกับในชั้นการสอบสวนวินัยและแม้จะรับฟังว่าผู้อุทธรณ์ได้รับมอบหมายจากบุคคลใดให้ดูแลในเรื่องการหาข้อมูลในเรื่องเด็กนักเรียนขายบริการทางเพศก็ไม่ปรากฏพยานหลักฐานยืนยันให้รับฟังได้มั่นคง จึงไม่มีน้ำหนักรับฟังหักล้างพยานบุคคลดังกล่าวได้ เชื่อว่าผู้อุทธรณ์พาหรือพรากผู้เสียหายไปเพื่อข่มขืนกระทำชำเราหรือเพื่อการอนาจารตามข้อกล่าวหาจริง อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้อุทธรณ์ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษามีตำแหน่งเป็นรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พาผู้เสียหายซึ่งเป็นนักเรียนหญิงเข้าโรงแรมไฮเวย์ ๗๕ เพื่อข่มขืนกระทำชำเรา หรือเพื่ออนาจาร เป็นการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี ขาดจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมที่ผู้บริหารการศึกษาจำเป็นต้องมีอันเป็นผลเสียหายต่อหน้าที่ราชการอย่างร้ายแรง พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และกรณีกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่ การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) นั้น เหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ทั้งปัญหาข้อกฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริงฟังไม่ขึ้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกอุทธรณ์

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 108

เรื่องที่ ๗

มาตรา ๘๗ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ข้าราชการครูชาย ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และมีพฤติการณ์อันเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ นั้น เหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๔๗ - กรกฎาคม ๒๕๔๘ นายสำเภาละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร ในวันที่มาปฏิบัติราชการจะเพียงแค่มาลงเวลาปฏิบัติราชการและอยู่โรงเรียนประมาณ ๑-๒ ชั่วโมงก็ออกจากโรงเรียนไป โดยไม่แจ้งให้คณะครูทราบ การบริหารจัดการในโรงเรียนเป็นภาระหน้าที่ของครูรักษาการและคณะครู

คณะกรรมการสอบสวน พิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ สมควรลงโทษไล่ออกจากราชการ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วเห็นชอบและสั่งการให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วมีมติให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 109

นายสำเภาอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนประกอบเอกสารการอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นมา ผู้อุทธรณ์จะไม่ค่อยเอาใจใส่ในการปฏิบัติราชการส่วนมากจะไม่ไปปฏิบัติราชการ ในวันที่ไปโรงเรียนก็ไม่ทำการสอนหรือสั่งการในการปฏิบัติหน้าที่แต่อย่างไร เพียงแค่ไปลงเวลาปฏิบัติราชการ และอยู่โรงเรียนประมาณ ๑-๒ ชั่วโมงก็ออกจากโรงเรียนไป โดยไม่แจ้งให้คณะครูทราบ การบริหารจัดการในโรงเรียนเป็นภาระหน้าที่ของครูรักษาการและคณะครู ถ้ามีงานราชการเร่งด่วน ผู้รักษาการแทนจะแจ้งและเสนอเพื่อทราบและพิจารณาที่บ้าน ผู้อุทธรณ์ไม่ไปปฏิบัติราชการระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๔๗ ถึง เดือนกรกฎาคม ๒๕๔๘ ดังนี้

๑. ธันวาคม ๒๕๔๗ ละทิ้งหน้าที่ราชการระหว่างวันที่ ๑๓-๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๗ รวม ๑๘ วันติดต่อกัน

๒. มกราคม ๒๕๔๘ ละทิ้งหน้าที่ราชการ ครั้งที่ (๑) วันที่ ๓-๑๕ มกราคม ๒๕๔๘ รวม ๑๗ วันติดต่อกัน ครั้งที่ (๒) วันที่ ๒๔-๓๑ มกราคม ๒๕๔๘ รวม ๘ วัน ติดต่อกัน

๓. กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ละทิ้งหน้าที่ราชการตลอดทั้งเดือน รวม ๒๘ วัน

๔. มีนาคม ๒๕๔๘ ละทิ้งหน้าที่ราชการ ครั้งที่ (๑) วันที่ ๑-๔ มีนาคม ๒๕๔๘ รวม ๔ วันติดต่อกัน ครั้งที่ (๒) วันที่ ๙-๓๑ มีนาคม ๒๕๔๘ รวม ๒๓ วันติดต่อกัน

๕. มิถุนายน ๒๕๔๘ ละทิ้งหน้าที่ราชการระหว่างวันที่ ๑๐-๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๘ รวม ๒๑ วันติดต่อกัน

๖. กรกฎาคม ๒๕๔๘ ละทิ้งหน้าที่ราชการตลอดทั้งเดือน รวม ๓๑ วัน

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่าผู้อุทธรณ์ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และมีพฤติการณ์อันเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการหรือไม่ ในชั้นอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างว่า เหตุที่ผู้อุทธรณ์ไม่มาปฏิบัติราชการเพราะเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจโต กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด และได้มาปฏิบัติราชการตามปกติ แต่เนื่องจากสุขภาพไม่ดีอาจจะมิได้ปฏิบัติราชการตลอดทั้งวัน จึงไม่ได้ลงเวลา เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งตามหลักฐานการลงเวลาปฏิบัติราชการของโรงเรียน และสอดคล้องกับคำให้การพยาน ซึ่งเป็นครูและผู้นำชุมชนว่า ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๔๗ - กรกฎาคม ๒๕๔๘ ผู้อุทธรณ์ไม่ไปปฏิบัติราชการติดต่อกันหลายวัน และในบางช่วงไม่มาปฏิบัติราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน ในวันที่มาโรงเรียนก็มิได้เข้าสอนนักเรียน จะอยู่ในโรงเรียนประมาณ ๑-๒ ชั่วโมง ก็กลับไป หรือบางวันก็มีอาการมึนเมาสุราในโรงเรียน กรณีที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่าป่วยนั้นมีหลักฐานการรักษาในช่วงเดือนธันวาคม

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 110

๒๕๔๗ เท่านั้น และต่อมาประมาณเดือนกุมภาพันธ์, มีนาคม ๒๕๔๘ อาการก็ดีขึ้นแล้วและมีสภาพปกติเหมือนคนทั่วไป และมีพยานเห็นผู้อุทธรณ์สามารถทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ขับรถยนต์ไปตลาดหรือไปทำธุระต่างๆ ข้างนอกบ้านได้ จึงเชื่อว่าผู้อุทธรณ์น่าจะสามารถไปปฏิบัติราชการได้แล้ว แต่ผู้อุทธรณ์ก็ยังขาดราชการเรื่อยมา ส่วนที่อ้างว่าระหว่างวันที่ ๑๔-๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ (๓ วัน) วันที่ ๒๐-๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๘ (๒ วัน) และ วันที่ ๑๘-๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ (๑๐ วัน) ผู้อุทธรณ์ได้รับอนุญาตการลาจากผู้บังคับบัญชานั้น ไม่ปรากฏหลักฐานว่าได้รับอนุญาตการลาจากผู้บังคับบัญชาแต่อย่างใด และที่อ้างว่าผู้อุทธรณ์มาปฏิบัติราชการตามปกติแต่ไม่ลงเวลาปฏิบัติราชการนั้น ก็เป็นข้ออ้างที่เลื่อนลอย ขัดต่อเหตุผล และขัดกับคำให้การของพยานที่ต่างให้การว่าผู้อุทธรณ์ไม่มาปฏิบัติราชการเลย ข้อกล่าวอ้างของผู้อุทธรณ์เห็นว่าไม่มีน้ำหนักรับฟังให้เป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ได้

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการตามมติ อ.ก.ค.ศ .เขตพื้นที่การศึกษานั้นเหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกอุทธรณ์

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 111

เรื่องที่ ๘

มาตรา ๘๕ วรรคสอง มาตรา ๘๖ วรรคสอง
และมาตรา ๘๗ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เมื่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคำสั่งไม่อนุญาตข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปช่วยราชการ เนื่องจากขาดอัตราครูผู้สอนข้าราชการผู้นั้นย่อมต้องกลับมารายงานตัวที่ต้นสังกัดเพื่อปฏิบัติหน้าที่การสอนอันเป็นหน้าที่หลักของข้าราชการครูทันที การที่ข้าราชการผู้นั้นไม่กลับไปรายงานตัวที่ต้นสังกัดเดิมเพื่อปฏิบัติหน้าที่การสอน โดยกล่าวอ้างว่าได้ไปช่วยงานในภารกิจรวบรวมตรวจสอบข้อมูลเพื่อเตรียมการประชุมของคณะกรรมาธิการการทหารประจำวุฒิสภา ตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๙ และได้ไปช่วยราชการที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ระหว่างวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๐ โดยยื่นหนังสือกองอำนายการรักษาความมั่นคงภายใน มาเพื่อประกอบการอุทธรณ์นั้น และเมื่อได้มีการตรวจสอบแล้วพบว่า ผู้ลงนามในหนังสือฉบับดังกล่าว ไม่รับรองว่าเป็นลายมือชื่อของตน จึงเห็นว่า หนังสือฉบับที่ข้าราชการผู้นั้นนำมายื่นเป็นเอกสารที่เชื่อถือไม่ได้ ไม่สามารถนำมาหักล้างได้ว่าข้าราชการผู้นั้นได้ไปช่วยราชการที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกองกรรมาธิการได้ขอยืมตัว นาย น. ตำแหน่งครู โรงเรียน บ. อำเภอ จังหวัด ส. โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สปช.) เดิม ได้พิจารณาอนุมัติให้นาย น. ไปช่วยราชการตามวาระสภาผู้แทนราษฎร ตามหนังสือ ที่ สผ ๐๐๐๙/๙๔๕๘ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ต่อมา

พ.ศ. ๒๕๔๖ สำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยโฆษกกระทรวงศึกษาธิการขอยืมตัวนาย น. เพื่อช่วยงานที่กองงานโฆษกกระทรวงศึกษาธิการระหว่างวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖ - ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๗

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 112

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๕๖๗๘/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขอยืมตัวนาย น. ไปช่วยราชการตำแหน่งเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการการคมนาคม ระหว่างวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๗ ถึงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘

ทั้ง ๓ กรณีดังกล่าว ไม่มีหนังสืออนุญาตของผู้บังคับบัญชา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๘ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อขอยืมตัวนาย น. ไปช่วยราชการที่คณะกรรมาธิการการศึกษาสภาผู้แทนราษฎร และสภาผู้แทนราษฎรได้มีหนังสือ ที่ ๔๑๕๔/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอยืมตัวนาย น. ไปช่วยราชการในตำแหน่งเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่อนุญาตให้นาย น. ไปช่วยราชการ เนื่องจากโรงเรียนประสบปัญหาขาดแคลนครู และได้มีหนังสือแจ้งไปยังประธานคณะกรรมาธิการการศึกษา ตามหนังสือลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ หลังจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแจ้งว่าไม่อนุญาตให้นาย น. ไปช่วยราชการเนื่องจากมีปัญหาขาดแคลนครูแล้ว นาย น. ก็ยังไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ยังต้นสังกัดเดิม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยแจ้งว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่อนุญาตให้ยืมตัวนาย น. มาช่วยราชการที่คณะกรรมาธิการการศึกษานั้น บัดนี้นาย น. ยังไม่ได้กลับไปปฏิบัติหน้าที่ จึงขอให้ส่งตัวนาย น. คืนต้นสังกัดด้วย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ แจ้งเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าที่ผ่านมาได้รับการยืนยันจากฝ่ายเลขานุการคณะกรรมาธิการการศึกษาว่าบุคคลดังกล่าวมิได้มาช่วยราชการ หรือปฏิบัติงานในส่วนของคณะกรรมาธิการการศึกษา อีกทั้งฝ่ายเลขานุการคณะกรรมาธิการการศึกษามิได้ติดต่อประสานงานกับบุคคลดังกล่าวแต่อย่างใด หลังจากวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นวันทำรัฐประหาร อันทำให้สมาชิกภาพของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสภาพลง นาย น. ก็ยังไม่ได้กลับมารายงานตัวที่ต้นสังกัดเดิมอีกเลย

คณะกรรมการสอบสวน พิเคราะห์แล้วเห็นว่า นาย น. เป็นข้าราชการและเข้าใจระเบียบวิธีการขั้นตอนการปฏิบัติในการขอยืมตัวข้าราชการไปปฏิบัติหน้าที่ต่างกระทรวง กรมเป็นอย่างดี เพราะผู้ถูกกล่าวหามีแนวทางการปฏิบัติมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบธรรมเนียมทางราชการและวินัยของข้าราชการโดยเคร่งครัด เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ การที่นาย น. มีความประสงค์ขอไปช่วยราชการต่างสังกัดอันทำให้ส่วนราชการต่างสังกัดออกหนังสือขอตัวไป และการไปช่วยปฏิบัติหน้าที่ราชการตามคำขอต้องได้รับอนุญาต จึงจะไปปฏิบัติ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 113

ราชการโดยชอบ และการรับทราบคำสั่งของผู้บังคับบัญชาให้ไปปฏิบัติราชการที่ใด นั้น ข้าราชการต้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดเพราะหากข้าราชการไม่มีหน้าที่ หรือกระทำโดยปราศจากอำนาจอาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ แต่นาย น. ผู้ถูกกล่าวหาไม่สนใจการรับทราบการอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา ประกอบกับมีประสบการณ์ในการขอตัวไปปฏิบัติราชการมาแล้ว ยิ่งต้องระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ และระยะเวลาระหว่างวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘ ที่นาย น. หมดหน้าที่ในการช่วยราชการตามที่ขอ ซึ่งจะต้องกลับรายงานตัวต่อผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดเพื่อรอฟังผลการพิจารณาการอนุญาตในคราวต่อไป ถึงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาไม่อนุญาตให้นาย น. ไปช่วยราชการตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรขอมานั้นเป็นระยะเวลาเพียง ๑๖ วัน ซึ่งนาย น. น่าจะรู้หรือควรรู้การไม่อนุญาตของผู้บังคับบัญชาและไม่ปรากฏเหตุอื่นที่จะทำให้นาย น. ที่จะไม่รับทราบแต่อย่างใด และยังได้รับการยืนยันจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรว่าไม่ปรากฏนาย น. มาช่วยราชการแต่อย่างใด และภายหลังการรัฐประหารยึดอำนาจการปกครอง เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ นาย น. ผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งเป็นข้าราชการและหากยังช่วยราชการอยู่ที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ย่อมต้องทราบว่าสมาชิกภาพของผู้แทนราษฎรย่อมสิ้นสภาพตามสภาผู้แทนราษฎร แต่กลับเพิกเฉย โดยอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหารับทราบการไม่อนุญาตให้ไปช่วยราชการในภายหลังข้อกล่าวอ้างของผู้ถูกกล่าวหา จึงไม่อาจรับฟังได้

พฤติการณ์การเพิกเฉยในการรับทราบคำสั่งของผู้บังคับบัญชาและไม่มาปฏิบัติหน้าที่ที่โรงเรียนเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการและไม่เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง และหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ และละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง มาตรา ๘๖ วรรคสอง และมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ สมควรลงโทษไล่ออกจากราชการ

ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นว่า พฤติการณ์การเพิกเฉยในการรับทราบคำสั่งของผู้บังคับบัญชาและไม่มาปฏิบัติหน้าที่ที่โรงเรียนเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการและไม่เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง และหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการและละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 114

ตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง มาตรา ๘๖ วรรคสอง และมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ สมควรลงโทษไล่ออกจากราชการ

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วมีมติไล่นาย น. ออกจากราชการตั้งแต่วันที่สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงมีคำสั่งไล่นาย น. ออกจากราชการ ตามนัยมติดังกล่าว **นาย น. อุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ**

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

ครั้งที่ ๑ พิจารณาแล้วเห็นว่านาย น. ได้นำเอกสารในช่วงที่ขาดราชการระหว่างวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๕ ถึง ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๐ ว่านาย น. ได้ช่วยราชการที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ซึ่งหนังสือฉบับดังกล่าวออกโดยกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ลงนามโดยพลโท ก. ผู้ทรงคุณพิเศษกองทัพบก ดังนั้น เพื่อความรอบคอบในการพิจารณาวินิจฉัย จึงเห็นสมควรมีหนังสือสอบถามไปยังพลโท ก. ว่านาย น. ได้มาช่วยราชการที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในระหว่างวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๕ ถึง ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๐ จริงหรือไม่ โดยจึงมีมติให้นาย ส. อนุกรรมการ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรงกับพลโท ก. ผลเป็นประการใดนำเสนอที่ประชุมพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ครั้งที่ ๒ ที่ประชุมได้รับแจ้งผลจากนาย ส. อนุกรรมการ ที่ได้ติดต่อประสานโดยตรงกับพลโท ก. ซึ่งปฏิเสธว่าไม่ได้เป็นผู้ลงนามในหนังสือดังกล่าวแล้ว จึงพิจารณาอุทธรณ์ของนาย น. ทั้งปัญหาข้อกฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริง ดังนี้

๑. ปัญหาข้อกฎหมาย

นาย น. อุทธรณ์ว่า คณะกรรมการสอบสวนเพียงเรียกตนไปรับทราบข้อกล่าวหาและสอบปากคำซึ่งไม่มีการสอบถามถึงรายละเอียดใดๆ เลย เมื่อตนนำพยานเอกสารในช่วงที่ตนช่วยงานของวุฒิสภา กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน และสมาชิกสภานิติบัญญัติ นาย น. ขอให้คณะกรรมการสอบถามผู้เกี่ยวข้องทั้ง ๓ ส่วน แต่คณะกรรมการสอบสวนก็ไม่สอบถามทำให้นาย น. ไม่ได้รับความเป็นธรรม

ปัญหานี้พิจารณาแล้วเห็นว่า ในกรณีที่นาย น. ถูกกล่าวหานั้น คณะกรรมการสอบสวนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าประเด็นปัญหาคือ เมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งให้นาย น. กลับมารายงานตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ที่โรงเรียน บ. ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ นาย น. มีเหตุผลความจำเป็นอย่างไรจึงไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา นาย น. มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย การที่นาย น. ไม่กลับมาปฏิบัติราชการตามคำสั่ง

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 115

ของผู้บังคับบัญชาจึงเป็นการขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาและเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และมีพฤติการณ์จงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ส่วนการสอบถามหน่วยงานตามที่นาย น. อ้างนั้น เนื่องจากมีหนังสือยืนยันจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๘/๓๘๐๕ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ แจ้งว่าได้รับทราบการไม่อนุญาตให้นาย น. ไปช่วยราชการ คณะกรรมาธิการศึกษาแล้วตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ที่ผ่านมานาย น. ไม่ได้ไปช่วยราชการที่สภาผู้แทนราษฎรแล้ว อุทธรณ์ในประเด็นนี้ จึงฟังไม่ขึ้น

๒. ปัญหาข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังเป็นที่ยุติว่าเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ สำนักงานเลขาธิการสภาแทนราษฎร กองกรรมาธิการ ๑ ได้ขอยืมตัวนาย น. ไปช่วยราชการที่คณะกรรมาธิการการคมนาคม ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(เดิม) ก็ได้อนุญาตและนาย น. ก็ได้ถูกยืมตัวช่วยราชการที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยมีการขอขยายระยะเวลายืมตัวนาย น. ต่อในลักษณะปีต่อปี ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือขอขยายระยะเวลายืมตัวนาย น. ตามหนังสือลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ โดยขอต่อไปอีก ๑ ปี แต่เมื่อมาพิจารณาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๖ ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการขอขยายเวลาในการช่วยงานคณะกรรมาธิการการคมนาคม แต่หนังสือฉบับนี้มีการระบุเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุด คือ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๗ ถึง ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งไม่เหมือนการขอขยายเวลาการขอยืมตัวที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ข้าราชการครูไปช่วยราชการเนื่องจากขาดอัตราครูผู้สอน ตามหนังสือลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘ นาย น. จะต้องรีบกลับมารายงานตัวยังต้นสังกัดเพื่อปฏิบัติหน้าที่การสอนทันทีหรือภายในเวลาอันสมควร แต่นาย น. กลับไม่ไปรายงานตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ยังต้นสังกัดจนมาถึงวันที่มีการทำรัฐประหาร คือวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ นาย น. กล่าวอ้างว่า ได้มาช่วยราชการที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ถึง ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๐ ส่วนตั้งแต่วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๘ - วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๙ ซึ่งผู้บังคับบัญชาสั่งให้นาย น. กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่นาย น. ไม่ยอมกลับ และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าไปอยู่ที่ใด ซึ่งนาย น. ได้อ้างว่าช่วยปฏิบัติงานในภารกิจรวบรวมตรวจสอบข้อมูลเพื่อเตรียมการประชุมของคณะกรรมาธิการการทหารประจำวุฒิสภา ตามหนังสือลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ซึ่งลงนามโดย ร.ต.ท. ช. โดยไม่ปรากฏหลักฐานการขอไปช่วยราชการและหลักฐานการอนุญาตของผู้บังคับบัญชาแต่ประการใด นาย น. ได้นำเอกสารในช่วงที่

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 116

ขาดราชการเฉพาะระหว่างวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๕ ถึง ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๐ มาในวันแถลงการณ์ด้วยวาจา ซึ่งเอกสารดังกล่าวก็ได้ปรากฏอยู่ในเอกสารการอุทธรณ์ของนาย น. แล้ว คือหนังสือขอตัวนาย น. ช่วยราชการ ออกโดยกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ที่ นร ๕๑๐๑.๓/๑๖๒๔ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ลงนามโดยพลโท ก. ผู้ทรงคุณพิเศษกองทัพบก โดยนาย น. ประสงค์ที่จะให้มีการพิสูจน์ว่านาย น. ได้ช่วยราชการที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจริงตามหนังสือฉบับดังกล่าว ซึ่งนาย ส. อนุกรรมการได้รับมอบหมายจากที่ประชุมให้ประสานกับพลโท ก. ว่าหนังสือฉบับลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ที่นาย น. กล่าวอ้างนั้น นาย น. ได้มาช่วยราชการในช่วงระยะเวลาดังกล่าวจริงหรือไม่ นาย ส.ได้นำหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึงพลโท ก. เพื่อสอบถามในประเด็นดังกล่าว ปรากฏว่า พลโท ก. ซึ่งได้เกษียณราชการไปแล้ว พลโท ก. ไม่รับรองลายมือชื่อว่าเป็นของตน ที่ประชุมจึงเห็นว่า หนังสือฉบับที่ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ที่นาย น. นำมายื่นเป็นเอกสารที่ไม่น่าเชื่อถือ ไม่สามารถนำมาหักล้างได้ว่านาย น. ได้ไปช่วยราชการที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ระหว่างวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๕ ถึง ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๐ ดังที่นาย น. ยกขึ้นกล่าวอ้าง ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นาย น. ไม่ไปปฏิบัติราชการตั้งแต่วันที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่อนุญาตให้นาย น. ไปช่วยราชการจนถึงปัจจุบัน พฤติการณ์ของนาย น. เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง มาตรา ๘๖ วรรคสอง และมาตรา๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง กรณีขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษไล่นาย น. ออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต ๑ โดยไล่ออกราชการย้อนไปวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน นั้น เหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น เห็นสมควรยกอุทธรณ์

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคำสั่งไม่อนุญาตนาย น. ไปช่วยราชการเนื่องจากขาดอัตราครูผู้สอนนาย น. ย่อมต้องกลับมารายงานตัวที่ต้นสังกัดเพื่อปฏิบัติหน้าที่การสอนอันเป็นหน้าที่หลักของข้าราชการครูทันที การที่นาย น. ไม่กลับไปรายงานตัวที่ต้นสังกัดเดิมเพื่อปฏิบัติหน้าที่การสอน โดยกล่าวอ้างว่า ได้ไปช่วยงานในภารกิจรวบรวมตรวจสอบข้อมูลเพื่อเตรียมการประชุมของคณะกรรมาธิการการทหารประจำวุฒิสภา ตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๕ และได้ไปช่วยราชการที่กองอำนวยการ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 117

รักษาความมั่นคงภายใน ระหว่างวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๕ ถึงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๐ โดยยื่นหนังสือกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ที่ นร ๐๕๐๑.๓/๑๖๒๔ ฉบับลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ มาเพื่อประกอบการอุทธรณ์นั้น และเมื่อได้มีการตรวจสอบแล้วพบว่า พลโท ก. ซึ่งเป็นผู้ลงนามในหนังสือฉบับดังกล่าว ไม่รับรองว่าเป็นลายมือชื่อของตน จึงเห็นว่า หนังสือฉบับที่ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ที่นาย น. นำมายื่นเป็นเอกสารที่เชื่อถือไม่ได้ ไม่สามารถนำมาหักล้างได้ว่า นาย น. ได้ไปช่วยราชการที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ดังที่นาย น. ยกขึ้นกล่าวอ้าง หากแต่ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นาย น. ไม่ไปปฏิบัติราชการตั้งแต่วันที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่อนุญาตให้นาย น. ไปช่วยราชการจนถึงปัจจุบัน พฤติการณ์ของนาย น. เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง มาตรา ๘๖ วรรคสอง และมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง กรณีขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษไล่นาย น. ออกจากราชการตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา โดยไล่ออกราชการย้อนไปวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน นั้น เหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกอุทธรณ์

อนึ่ง กรณีของนาย น. อยู่ในหลักเกณฑ์ได้รับการล้างมลทิน ตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 118

เรื่องที่ ๙

มาตรา ๘๕ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๑

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี เบิก-จ่ายเงินทดรองราชการโดยไม่มีหลักฐานการเบิก-จ่ายเงินทดรองราชการ โดยไม่มีหลักฐานการเบิก-จ่าย เป็นเหตุให้เงินทดรองราชการในความรับผิดชอบหายไปจากบัญชี พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการประมาทเลินเล่อ ขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง แต่ผู้อุทธรณ์ไม่มีเจตนาทุจริต ประกอบกับตลอดระยะเวลาที่รับราชการผู้อุทธรณ์ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความทุ่มเทเสียสละและไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒ นั้น เหมาะสมกับกรณีความผิดแล้วอุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกอุทธรณ์

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้การสนับสนุนทั้งทางด้านวิชาการ การบริหารงานบุคคล สวัสดิการต่างๆ และอื่นๆ แก่สถานศึกษา ซึ่งในส่วนของสวัสดิการนั้น เมื่อมีการเริ่มก่อตั้งเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นมาใหม่ๆ ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษามีระเบียบว่า แต่ละเขตพื้นที่การศึกษาให้มียอดเงินทดรองราชการที่ทางคลังจังหวัดเบิกจ่ายเงินงบประมาณของทางราชการ และโอนเข้าบัญชีเงินทดรองราชการของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อเบิกเงินสดออกมาจ่ายให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและข้าราชการบำนาญที่นำใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาล ใบเสร็จรับเงินค่าเล่าเรียนของบุตรธิดามายื่นเพื่อเบิกเงินสวัสดิการ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒ พร้อมกับมีการ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 119

มอบหมายให้นางสาว พ. ตำแหน่งเจ้าพนักงานพัสดุ ๕ รับผิดชอบในการดำเนินการเบิก-จ่ายเงินทดรองราชการดังกล่าว ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๓๒๖/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๗ เรื่องแต่งตั้งข้าราชการปฏิบัติหน้าที่งานการเงินและสินทรัพย์

ต่อมาปรากฏว่า นางสาว พ. ได้รับคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งข้าราชการครูโรงเรียน บ. จึงได้มอบหมายให้นาง ร. เจ้าพนักงานพัสดุ ๕ เป็นผู้รับผิดชอบในการเบิก-จ่ายเงินทดรองราชการแทน

จากนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้มีการปรับปรุงแก้ไขคำสั่งการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบใหม่และได้มีการออกคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเรื่องมอบหมายงานให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่โดยมอบหมายให้นาง น. เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี ๖ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ โดยมีหน้าที่ตามข้อ ๑.๕ คือ การเบิกจ่ายเงินทดรองราชการเพื่อจ่ายเป็นสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล การศึกษาบุตรของข้าราชการบำนาญและข้าราชการในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และในคำสั่งเดียวกัน ยังมีการมอบหมายให้นาย ส. เจ้าหน้าที่การเงินและพัสดุ ๕ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานบริหารการเงิน โดยมีหน้าที่ตามข้อ ๒.๖ คือ การจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันเพื่อรายงานผู้บังคับบัญชา นอกจากคำสั่งดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ณ แต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน โดยมีคณะกรรมการดังนี้

๑. นาย ณ. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒ เป็นประธาน และถือกุญแจตู้นิรภัย ดอกที่ ๑ พร้อมรหัส

๒. นาย ว. นักวิชาการศึกษา ๘ ว เป็นกรรมการ

๓. นาง น. เจ้าหน้าที่บริหารการเงินและบัญชี ๖ เป็นกรรมการและถือกุญแจตู้นิรภัย ดอกที่ ๒ พร้อมรหัส

ในการปฏิบัติหน้าที่การการเบิกจ่ายเงินทดรองราชการนั้น นางนภาภรณ์ ได้เข้ามาทำหน้าที่เรื่องมอบหมายงานให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ และได้ทำการเบิกเงินทดรองราชการทั้งสิ้น ๒๔ ครั้ง รวมเป็นเงินจำนวน ๑,๖๕๐,๐๐๐ บาท และในการเสนอเรื่องเพื่อขออนุมัติเบิกเงินทดรองราชการในแต่ละครั้งนั้น นาง น. มีเคยแนบหลักฐานต่าง ๆ ให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบ ทั้ง ๆ ที่ผู้บังคับบัญชาทวงถามหาหลักฐาน แต่ก็ได้รับการชี้แจงว่าหลักฐานต่าง ๆ กำลังจัดทำรายละเอียดเมื่อจัดทำเสร็จแล้วจะเสนอให้ทราบภายหลัง แต่ตอนนี้มีข้าราชการครูบำนาญมายื่นหลักฐานเพื่อขอเบิกเงินสวัสดิการและเงินทดรองราชการที่เบิกมาเพื่อจ่ายเป็นเงินสวัสดิการในครั้งก่อนนั้นหมดแล้ว

ส่วนการดำเนินการจ่ายเงินทดรองราชการ เพื่อจ่ายเป็นสวัสดิการให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และข้าราชการบำนาญของนาง น. นั้น จากพยานหลักฐานและจากการสอบปากคำของเพื่อนร่วมงานปรากฏว่า นาง น. จะดำเนินการเบิกเงินสดจากบัญชีเงินทดรองราชการ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 120

จากธนาคาร และนำเงินสดมาจ่ายเป็นเงินสวัสดิการให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และข้าราชการบำนาญที่นำหลักฐานมาขอเบิก แต่ก็มีบางครั้งที่นาง น. ไปติดต่อราชการภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือที่ลาป่วยลาพักผ่อน หรือแม้กระทั่งว่านาง น. มาปฏิบัติหน้าที่ก็ตาม ยังมีการมอบหมายและมอบเงินสดให้กับเจ้าหน้าที่คนอื่น และนักศึกษาฝึกงานให้ดำเนินการจ่ายเงินทดรองราชการแทนตนเอง ซึ่งในการมอบเงินสดให้เจ้าหน้าที่คนอื่นหรือนักศึกษาฝึกงานดำเนินการจ่ายเงินทดรองราชการแทนนั้น นาง น. ไม่ได้มีการตรวจนับเงินทดรองราชการที่มีอยู่ก่อนมอบหมาย และเมื่อเจ้าหน้าที่คนอื่นและนักศึกษาฝึกงานได้ดำเนินการแทนเสร็จแล้ว และส่งมอบเงินทดรองราชการที่เหลืออยู่คืน พร้อมกับหลักฐานการจ่ายเงินนาง น. ก็ไม่ได้มีการตรวจนับเงินทดรองราชการที่เหลืออยู่และตรวจดูหลักฐานการจ่ายเงินเพื่อตรวจสอบดูว่ายอดเงินคงเหลือ และหลักฐานการจ่ายเงินมีความสอดคล้องตรงกันหรือไม่ และนาง น. ก็ไม่เคยมีการสรุปยอดการจ่ายเงินทดรองราชการในแต่ละวันว่า ในแต่ละวันจ่ายเงินทดรองราชการไปทั้งหมดเท่าไหร่ มีหลักฐานอะไรบ้าง และยอดเงินทดรองราชการในแต่ละวันเหลือเท่าไหร่ เพื่อส่งมอบให้นาย ส. เจ้าหน้าที่การเงินและพัสดุ ๕ ตรวจสอบและจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบในแต่ละวัน

นอกจากนี้นาง น. ยังเก็บเงินทดรองราชการที่เป็นเงินสดซึ่งเป็นเงินที่เหลือจากการจ่ายในแต่ละวันไว้กับตนเอง ไม่มีการส่งมอบให้กับคณะกรรมการเก็บรักษาเงินที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้แต่งตั้งขึ้นมาเพื่อเก็บรักษาเงินตามระเบียบของกระทรวงการคลัง ประกอบกับนาย ส. ไม่เคยทวงถามเพื่อให้นาง น. ส่งมอบการสรุปยอดการจ่ายเงินทดรองราชการในแต่ละวัน และหลักฐานประกอบการจ่ายเงินทดรองราชการพร้อมสรุปยอดเงินทดรองราชการที่เหลือจ่ายในแต่ละวันเพื่อจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบในแต่ละวัน และในส่วนของคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ก็ไม่เคยทวงถามหายอดเงินทดรองราชการที่เหลือจากการจ่ายเป็นค่าสวัสดิการในแต่ละวันกับนาง น. เพื่อนำมาเก็บตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และที่สำคัญคือนาง น. ได้ดำเนินการขออนุมัติเบิกเงินจากคลังจังหวัดมาทดแทนเงินทดรองราชการน้อย แต่ในทางตรงกันข้ามกลับมีหลักฐานการเบิกเงินทดรองราชการจากธนาคารมาจ่ายเป็นค่าสวัสดิการเป็นจำนวนมาก ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการบริหารการเงินและสินทรัพย์ (เงินทดรองราชการ) เพื่อทำการติดตามและตรวจสอบหาสาเหตุที่เงินทดรองราชการไม่สามารถหมุนเวียนทดรองจ่ายได้ตามระบบได้ จากการติดตามและตรวจสอบพบว่าเงินที่ใช้หมุนเวียนสำหรับจ่ายเป็นเงินทดรองราชการและจ่ายเป็นเงินยืมราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบของนาง น. ขาดหายไปจากบัญชี ๔๕๗,๗๑๕.๕๐ บาท

คณะกรรมการสอบสวน พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพฤติการณ์การกระทำดังกล่าวของนาง น. จึงเข้าข่ายการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม ฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 121

ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองและผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ และมาตรา ๘๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ฐานจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการ ประมาทเลินเล่อ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ แต่ตามพฤติการณ์การกระทำดังกล่าวของนาง น. ไม่ได้มีเจตนาทุจริตต่อหน้าที่ราชการแต่อย่างใด และตลอดระยะเวลาที่รับราชการมา นาง น. ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความทุ่มเท เสียสละ และไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน เห็นควรลงโทษปลดนาง น. ออกจากราชการ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการสอบสวน เห็นควรลงโทษปลดนาง น. ออกจากราชการ จึงนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาวินิจฉัย

อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาเห็นว่า นาง น. ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยประมาทเลินเล่อขาดการเอาใจใส่ดูแลและขาดความระมัดระวังในการรักษาประโยชน์ของทางราชการอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ แต่ไม่ได้มีเจตนาทุจริตไม่ได้อาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้เพื่อตนเองหรือผู้อื่น จึงมีมติให้ลงโทษปลดนาง น. ออกจากราชการ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงมีคำสั่งฯ ลงโทษปลดนาง น. ออกจากราชการตามนัยมติดังกล่าว

นาง น. อุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

ครั้งที่ ๑ มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพิ่มเติม โดยให้สอบสวนเพิ่มเติมและตรวจสอบเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับฎีกาการเบิก-จ่ายเงิน ตามที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างว่าเงินมิได้หายไปไหน แต่การตรวจสอบของคณะกรรมการสอบสวนผิดหลง โดยดำเนินการให้ได้ข้อเท็จจริงถูกต้องและสิ้นกระแสความเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ครั้งที่ ๒ ที่ประชุมพิจารณารายงานผลการสอบสวนเพิ่มเติมของคณะกรรมการสอบสวนเพิ่มเติมประกอบสำนวนการสอบสวนและเอกสารอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์แล้วเห็นว่าตามข้อกล่าวหาที่ว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีเบิก-จ่ายเงินทดรองราชการ โดยไม่มีหลักฐานการเบิก-จ่ายเป็นเหตุให้เงินทดรองราชการในความรับผิดชอบขาดหายไปจากบัญชี ข้อเท็จจริงฟังได้เป็นที่ยุติตามพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาของคณะกรรมการสอบสวน โดยเฉพาะพยานหลักฐานที่คณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการบริหารการเงินและทรัพย์สิน และหน่วยตรวจสอบภายในสำนักงานคณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการบริหารการเงินและทรัพย์สิน และหน่วยตรวจสอบ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 122

ภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินทดรองราชการที่รับจากคลัง จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบแต่ละช่วงเวลา และได้ตรวจสอบจากเอกสารของทางราชการ อันประกอบด้วยทะเบียนคุมเงินทดรองราชการ ทะเบียนคุมการจ่ายเงินทดรองราชการ ทะเบียนคุมการจ่ายเช็คเงินทดรองราชการ ใบเบิกเงินสวัสดิการ (ค่ารักษาพยาบาล ค่าศึกษาบุตร) ฎีกาเบิกเงินงบประมาณ การส่งใช้เงินทดรองราชการ ปรากฏข้อมูลข้อเท็จจริงถูกต้องตรงกัน กล่าวคือ ในส่วนของผู้อุทธรณ์ได้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเบิกจ่ายเงินทดรองราชการเพื่อสำรองจ่ายเงินค่าสวัสดิการต่อเนื่องจากนางสาว พ. ในระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๔๗ ถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๘ การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวของผู้อุทธรณ์ปรากฏชัดแจ้งว่าไม่มีหลักฐานการเบิกจ่ายเงินทดรองราชการ ดังนี้

ก. ระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ปรากฏตามหลักฐานการจ่ายเงินทดรองราชการเป็นเงินสดและงบหน้าของเบิกเงินสวัสดิการว่ามีการจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลเป็นเงินสด จำนวน ๑,๒๔๘,๐๑๙.๕๐ บาท ปรากฏว่าบางรายการได้ตั้งฎีกาเบิกผลักส่งเข้าเงินทดรองราชการแต่ไม่มีหลักฐานการจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลให้แก่ผู้ขอเบิก ๕ ราย เป็นเงินจำนวน ๕,๐๓๒ บาท

ข. ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ (ปีงบประมาณ ๒๕๔๘) ปรากฏตามทะเบียนคุมการจ่ายเงินทดรองราชการว่า มีการจ่ายเงินยืมทดรองราชการรวมเป็นเงินจำนวน ๘๐๐,๔๓๘ บาท ในจำนวนนี้เป็นการจ่ายโดยไม่มีหลักฐานการจ่ายเงินยืมทดรองราชการให้แก่ข้าราชการ จำนวน ๒๐ ราย เป็นเงินจำนวน ๑๑๗,๙๘๑ บาท

ค. และนอกจากนี้ยังมีเงินคงเหลือยังไม่ผลักส่งที่ผู้อุทธรณ์ต้องรับผิดชอบประกอบด้วย

๑) เงินสดในมือ จำนวน ๔๓๗,๕๒๒.๕๐ บาท

๒) ยอดใบสำคัญ จำนวน ๑๕,๗๐๓ บาท

๓) ยอดลูกหนี้เงินยืม จำนวน ๔,๔๙๔ บาท

รวมเป็นยอดเงินขาดบัญชีที่ผู้อุทธรณ์ต้องรับผิดชอบทั้งสิ้น จำนวน ๔๕๗,๗๑๙.๕๐ บาท

ขณะที่ในชั้นการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา พยานหลักฐานที่ผู้อุทธรณ์ยื่นต่อคณะกรรมการสอบสวน ก็เป็นพยานหลักฐานที่มีการแก้ไขขึ้นเองในภายหลังโดยพลการ และที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าเป็นหลักฐานที่ไม่น่าเชื่อถือนั้น จึงชอบแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับในชั้นการสอบสวนเพิ่มเติมของคณะกรรมการสอบสวนเพิ่มเติม ซึ่งได้ดำเนินการไปสอบสวนเพิ่มเติมและตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ แล้วเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ได้รับมอบเงินทดรองราชการจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท และเงินทดรองราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้อุทธรณ์ขาดบัญชี ๔๕๗,๗๑๙.๕๐ บาท จริง อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น สมควรยกอุทธรณ์

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 123

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ ประมาทเลินเล่อ ขาดการเอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง แต่ผู้อุทธรณ์ไม่มีเจตนาทุจริต ประกอบกับตลอดระยะเวลาที่รับราชการผู้อุทธรณ์ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความทุ่มเท เสียสละ และไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษานั้นเหมาะสมกับกรณีความผิดแล้วอุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกอุทธรณ์

อนึ่ง กรณีของผู้อุทธรณ์อยู่ในหลักเกณฑ์ได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 124

เรื่องที่ ๑๐

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๑

เจ้าหน้าที่บริหารการเงินนำเงินอุดหนุนรายหัวนักเรียนโรงเรียนเอกชนไปให้ผู้บังคับบัญชายืม เพราะอยู่ในภาวะจำยอมต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยตนมิได้เก็บเงินส่วนที่เหลือไว้กับตนเองหรือนำไปใช้ประการอื่น จนไม่สามารถส่งเงินให้โรงเรียนเอกชนได้ทั้งจำนวนเป็นพฤติการณ์ไม่มีเจตนาทุจริต แต่การเป็นเจ้าหน้าที่แต่ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินย่อมต้องทราบถึงระเบียบของทางราชการดีว่าเงินของทางราชการจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการซึ่งไม่สามารถนำเงินไปให้ผู้ใดยืมได้ พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์จึงเป็นเพียงความผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์ จากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษไล่ออกจากราชการ นั้น หนักเกินกว่ากรณีความผิด จึงให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลดโทษให้แก่ผู้อุทธรณ์ จากโทษไล่ออกจากราชการเป็นโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น และสั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการต่อไป

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ สำนักงบประมาณได้โอนเงินอุดหนุน จำนวนเงิน ๓,๘๕๕,๑๖๕ บาท ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนในโรงเรียนเอกชนระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๔๕ ให้คลังจังหวัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ มีหนังสือถึงคลังจังหวัด (อำเภอ) แจ้งการเบิกเงินงบประมาณแทนกันโดยสำนักงานศึกษาธิการอำเภอวางฎีกาเบิกเงินจากคลังเป็นจำนวน ๓ ฎีกาดังนี้ ฎีกาที่ ๑ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๕ ฎีกาที่ ๒ เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๖ และฎีกาที่ ๓ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๖ โดยมีนาง ส. เป็นผู้ลงลายมือชื่อผู้เบิกเงินจากคลังทั้ง ๓ ฎีกา หลังจากนั้นนาย พ. นาง ส. และนาง อ. ลงลายมือชื่อในฐานะผู้สั่งจ่ายเช็คจำนวนทั้งสิ้น ๔๘ ฉบับ จ่ายให้กับโรงเรียน

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 125

เอกชนที่มีสิทธิรับเงิน เมื่อย้ายมาปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นาย พ. ได้ทำหนังสือลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ถึงธนาคารกรุงไทย ขอปิดบัญชีเงิน ซึ่งเป็นบัญชีที่เกี่ยวข้องกับเงินจำนวนนี้แล้วสำหรับโรงเรียน ซ. มีสิทธิได้รับเงินจำนวน ๖๔๘,๐๒๔ บาท แต่ได้รับเงินจากนาง อ. เพียง ๓๐๕,๕๐๓ บาท ตามใบฝากเงินจำนวน ๓ ฉบับ ฉบับที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เป็นเงิน ๑๐๒,๕๒๑ บาท ฉบับที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เป็นเงิน ๑๑๓,๔๘๗ บาท และฉบับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๖ เป็นเงิน ๘๙,๔๙๕ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐๕,๕๐๓ บาท สำหรับเงินที่หายไปจำนวน ๓๔๒,๕๒๑ บาท นั้น คณะกรรมการสอบสวนได้ตรวจสอบจากธนาคารกรุงไทย ทราบว่ามีการเบิกจ่ายเงินจำนวนนี้ออกไปจากธนาคารหมดแล้ว

คณะกรรมการสอบสวน พิจารณาแล้วเห็นสมควรลงโทษปลดออกจากราชการ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้ว เห็นชอบและให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้ว มีมติให้ลดโทษนาย พ. จากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน ให้ลงโทษลดขั้นเงินเดือนนาง ช. ๑ ขั้น และมีมติให้ลงโทษปลดนาง ส. และนาง ก. ออกจากราชการ

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ ซึ่งทำการแทน ก.ค.ศ. พิจารณาแล้ว มีมติรับทราบ รายนาย พ. และแนะนำให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาทบทวนมติรายนาง ส. นาง ช. และนาง ก. โดยให้เพิ่มโทษจากโทษเดิม เป็นโทษไล่ออกจากราชการ ทั้ง ๓ ราย

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วมีมติเพิ่มโทษ นาง ส. นาง ช. และนาง ก. เป็นโทษไล่ออกจากราชการ ทั้ง ๓ ราย

นาง ช. อุทธรณ์ ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้อุทธรณ์ อุทธรณ์ทั้งในปัญหาข้อกฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริง จึงพิจารณาวินิจฉัยโดยลำดับดังนี้

ปัญหาข้อกฎหมาย

ผู้อุทธรณ์ได้กล่าวอ้างว่ากรณีของผู้อุทธรณ์เป็นกรณีที่ถูกสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๘ อันเป็นการสั่งตามมติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งตามมาตรา ๑๐๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ถือเป็นที่สุด โดยไม่จำต้องรายงานมาที่ ก.ค.ศ. การที่ ก.ค.ศ. พิจารณาและมีมติแนะนำให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ทบทวนในเรื่องการกำหนดโทษว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ระดับโทษต้องเป็นไล่ออกจากราชการโดยอาศัย

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 126

อำนาจมาตรา ๑๙ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้นเห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากผู้อุทธรณ์อ้างว่าพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นการกระจายอำนาจไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และมีการพิจารณาโดยองค์คณะบุคคล คือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ดังนั้น การใช้มาตรา ๑๙ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ในการแนะนำเพื่อกำหนดโทษผู้อุทธรณ์เป็นโทษไล่ออกจากราชการกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๔๕๗/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ นั้น จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเมื่อพิจารณาจากคำอุทธรณ์ข้อกฎหมายของผู้อุทธรณ์แล้วเห็นว่า ตามที่ผู้อุทธรณ์หยิบยกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ว่าเป็นพระราชบัญญัติที่กระจายอำนาจไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษานั้นถูกต้องตามที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้าง แต่นั่นก็มิได้หมายความว่า ก.ค.ศ. ซึ่งเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคล จะสิ้นอำนาจในการกำกับดูแลโดยสิ้นเชิง ซึ่งจะเห็นได้จากมาตรา ๑๙ (๑๒) และ (๑๓) บัญญัติว่า “ให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจดังต่อไปนี้...(๑๒) กำหนดมาตรฐาน พิจารณา และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้” และ (๑๓) กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อรักษาความเป็นธรรม...” เมื่อพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ทั้ง (๑๒) และ (๑๓) แล้ว จะเห็นว่าแม้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จะมีจุดมุ่งหมายในการกระจายอำนาจไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างก็ตาม แต่อำนาจของ ก.ค.ศ. ก็ยังคงมีอยู่ในการกำกับดูแลและตรวจสอบเพื่อรักษาความเป็นธรรมและมาตรฐานในด้านบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จะเห็นได้จาก (๑๒) ได้บอกไว้ชัดเจนว่า กำหนดมาตรฐาน ...และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ...ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้...” ดังนั้น เมื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาการดำเนินการทางวินัยบางครั้งอาจไม่ได้มาตรฐานโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ก.ค.ศ. จึงมีอำนาจในการใช้มาตรา ๑๙ (๑๒) ในการแนะนำการดำเนินการทางวินัยให้เป็นไปตามมาตรฐานในพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น การที่ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ มีมติแนะนำให้ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับการกำหนดโทษผู้อุทธรณ์ว่ากรณีเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการนั้น ระดับโทษต้องไล่ออกจากราชการ นั้น อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ มีอำนาจแนะนำได้ตามมาตรา ๑๙ (๑๒) และ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทาง

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 127

การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ ๔๘๗/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย อุทธรณ์ข้อกฎหมายดังกล่าวฟังไม่ขึ้น

ปัญหาข้อเท็จจริง

พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงฟังได้ว่า สำนักงบประมาณได้โอนเงินอุดหนุน ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับโรงเรียนเอกชน ซึ่งโรงเรียน ซ. มีสิทธิได้รับเงินจำนวน ๖๔๘,๐๒๔ บาท ผู้อุทธรณ์ได้ตั้งฎีกาเบิกเงินอุดหนุนจำนวนดังกล่าวออกมาแล้ว นาง ส. และนาง ก. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้อุทธรณ์ได้มาขอใช้เงินที่จะเตรียมจัดให้โรงเรียน ม. จากผู้อุทธรณ์จำนวน ๓๔๒,๕๒๑ บาท ในการยืมดังกล่าวนาง ส. และนาง ก. ทำหนังสือการขอใช้เงินของโรงเรียน ซ. ไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งเอกสารฉบับดังกล่าวลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๕ ซึ่งระยะเวลาของ ๓ เดือน ที่ผู้อุทธรณ์ไม่ได้นำเงินอุดหนุน ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๔๕ - ธันวาคม ๒๕๔๕ จัดส่งให้แก่โรงเรียน ซ. นอกจากนั้นในหนังสือขอใช้เงินดังกล่าวยังปรากฏอีกว่า บุคคลทั้งสองยังยืมเงินผู้อุทธรณ์อีกด้วยเป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาทและให้คำมั่นกับผู้อุทธรณ์ว่า อีก ๒ - ๓ วัน จะนำมาคืน อาจเห็นได้ว่า การที่ผู้อุทธรณ์กระทำไปเช่นนั้นเพราะนาง ส. เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงต้องกระทำไปด้วยความจำยอม หากไม่กระทำตามย่อมมีผลต่อตำแหน่งหน้าที่การงานและอีกประการหนึ่งผู้อุทธรณ์เชื่อใจ นาง ส. ว่าจะสามารถหาเงินมาใช้ให้ผู้อุทธรณ์ได้ทันภายใน ๒ - ๓ วันตามที่รับปากไว้ ผู้อุทธรณ์ได้มาแถลงการณ์ด้วยวาจาด้วยว่านาง ส. มักจะขอยืมเงินผู้อุทธรณ์บ่อยครั้งและทุกครั้งผู้อุทธรณ์ก็จำต้องให้ บางครั้งได้คืนบ้าง ไม่ได้คืนบ้าง ส่วนเงินที่เหลืออีกจำนวน ๓๐๕,๕๐๓ บาท ผู้อุทธรณ์ได้เก็บไว้ในตู้นิรภัยชั้นนอกซึ่งผู้อุทธรณ์เป็นผู้ถือกุญแจแต่เพียงผู้เดียว ผู้อุทธรณ์มิได้เก็บเงินไว้เป็นประโยชน์ส่วนตน หรือเก็บไว้ที่ตนเองแต่อย่างใด เมื่อผู้อุทธรณ์ได้ทวงถามเงินจำนวน ๓๔๒,๕๒๑ บาท คืนจากบุคคลทั้งสอง แต่บุคคลทั้งสองบอกว่ายังไม่สามารถหาแหล่งเงินกู้ได้ และเมื่อโรงเรียน ซ. ทวงถามเงินส่วนที่ขาดผู้อุทธรณ์ก็ได้รีบนำเงินจำนวน ๓๐๕,๕๐๓ บาท โอนให้แก่โรงเรียน ซ. จึงเห็นได้ว่าผู้อุทธรณ์ไม่มีเจตนาทุจริตร่วมกับนาง ส. และนาง ก. แต่การที่ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินย่อมต้องทราบถึงระเบียบของทางราชการดีว่า เงินของทางราชการจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ไม่สามารถนำไปให้ผู้ใดยืมได้ พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์จึงเป็นเพียงความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์จากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษไล่ออกจากราชการ นั้น หนักเกินกว่ากรณีความผิด อุทธรณ์ฟังขึ้นบางส่วน

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 128

สมควรให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลดโทษให้แก่ผู้อุทธรณ์จากโทษไล่ออกจากราชการเป็นโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น และสั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้อุทธรณ์นำเงินอุดหนุนรายหัวนักเรียนโรงเรียน ซ. จำนวน ๓๔๒,๕๒๑ บาท ไปให้นาง ส. และนาง ก. ผู้บังคับบัญชาของผู้อุทธรณ์ยืมเนื่องจากอยู่ในภาวะจำยอมต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา จนเกิดเรื่องทำให้ไม่สามารถส่งเงินให้โรงเรียน ซ. ได้ทั้งจำนวน และผู้อุทธรณ์มิได้เก็บเงินส่วนที่เหลือไว้กับตนเอง หรือนำไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตน จึงเห็นว่าผู้อุทธรณ์มิได้มีเจตนาทุจริต แต่ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินย่อมต้องทราบถึงระเบียบของทางราชการดีว่าเงินของทางราชการจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ซึ่งไม่สามารถนำเงินไปให้ผู้ใดยืมได้ พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์จึงเป็นเพียงความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์ จากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษไล่ออกจากราชการ นั้น หนักเกินกว่ากรณีความผิด อุทธรณ์ฟังขึ้นบางส่วน จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลดโทษให้แก่ผู้อุทธรณ์ จากโทษไล่ออกจากราชการเป็นโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น และสั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการต่อไป และเป็นกรณีที่อยู่ในหลักเกณฑ์ได้รับการล้างมลทิน ตามมาตรา ๕ แห่งพระราช-บัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 129

เรื่องที่ ๑๑

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทาง
การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาชาย ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนอนุมัติให้ถอนเงินไปจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์โดยไม่ทำหลักฐานการจ่ายเงินไว้เป็นหลักฐาน พิจารณาทุนการศึกษาและพิจารณาความดีความชอบไม่ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ การที่ผู้บังคับบัญชาเพิ่มโทษจากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน เป็นโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน หนักเกินกว่ากรณีความผิด จึงให้ลดโทษเป็นโทษภาคทัณฑ์ แต่มีเหตุอันควรงดโทษเนื่องจากผู้อุทธรณ์เป็นผู้ปฏิบัติราชการด้วยดีมาโดยตลอดและไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งงดโทษ

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า

(๑) กรณีการเบิก-จ่ายงบประมาณค่าใช้จ่ายรายหัว การจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียนบ้านวังแสง ได้ดำเนินการตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างทุกอย่าง แต่โรงเรียนได้มีการอนุมัติให้ถอนเงินสดไปดำเนินการจัดซื้อ โดยไม่ทำหลักฐานการจ่าย (สัญญายืมเงิน) ไว้เป็นหลักฐานก่อนการจ่ายเงิน

(๒) การพิจารณาทุนการศึกษาโรงเรียนไม่ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ทำการประกาศผลการคัดเลือกก่อนสิ้นการรับสมัคร เป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามประกาศ กฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ

(๓) การพิจารณาความดีความชอบผู้บริหารไม่ได้ดำเนินการตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 130

ข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๙.๒.๑ แต่ผู้บริหารได้ใช้ผลการประเมินที่ข้าราชการครูประเมินตนเอง และประเมินเพื่อนร่วมงานทุกคน เป็นแนวทางในการเสนอเลื่อนขั้นประจำปี และได้ปรึกษาหารือกับข้าราชการครูในโรงเรียนบางคน เพื่อพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครูในโรงเรียน ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

คณะกรรมการสอบสวน พิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ของนาย ป. เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ สมควรลงโทษตัดเงินเดือนนาย ป. ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่คณะกรรมการสอบสวนเสนอ จึงสั่งลงโทษตัดเงินเดือนนาย ป. ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้วมีมติให้เพิ่มโทษนาย ป. จากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน เป็นโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงสั่งเพิ่มโทษตามนัยมติดังกล่าว

นาย ป. อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า

(๑) กรณีการเบิก-จ่ายงบประมาณค่าใช้จ่ายรายหัว การจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียนบ้านวังแสง ได้ดำเนินการตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างทุกอย่าง แต่โรงเรียนได้มีการอนุมัติให้ถอนเงินสดไปดำเนินการจัดซื้อ โดยไม่ทำหลักฐานการจ่าย (สัญญายืมเงิน) ไว้เป็นหลักฐานก่อนการจ่ายเงิน ซึ่งผู้อุทธรณ์ได้ให้การแก้ข้อกล่าวหาโดยชัดแจ้งว่าได้บริหารงบประมาณโดยยึดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุและกฎหมายที่เกี่ยวข้องทุกประการ สอดคล้องกับคำให้การของพยาน ซึ่งต่างก็ให้การว่าการจัดซื้อจัดจ้างของโรงเรียนได้ดำเนินการตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีเป็นเพียงความบกพร่องที่ไม่ทำเป็นสัญญายืมเงินไว้เป็นหลักฐานก่อนการจ่ายเงิน แต่เชื่อว่ามีหลักฐานว่าจ่ายให้ผู้ใดไปจัดซื้อและคงเป็นเพียงการจัดซื้อเล็กน้อยที่ใช้วงเงินไม่มากนัก และจัดซื้อทันทีในวันที่เบิกเงินไป โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้เบิกเงินไปเก็บไว้กับตนเองเป็นเวลานาน หรือมีการนำเงินของทางราชการไปหมุนใช้เป็นประโยชน์ส่วนตนแต่ประการใดไม่ แต่ถ้าหากเป็นเงินงบประมาณจำนวนมากผู้อุทธรณ์ก็ได้จัดให้มีการทำสัญญายืมเงิน ซึ่งปรากฏหลักฐานสัญญายืมเงินโครงการอาหารกลางวันในสำนวนการสอบสวนที่ผู้อุทธรณ์ดำเนินการให้นางทองปักษ์ทำสัญญายืมเงินจำนวน ๖,๓๓๖ บาท ข้อกล่าวหาประเด็นนี้คณะกรรมการสอบสวนก็มิได้สอบสวน

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 131

ให้สิ้นกระแสความว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดจริงหรือไม่ แต่อย่างไรก็ตามเห็นว่าไม่จำต้องสอบสวนเพิ่มเติมอีกเพราะไม่มีผลเปลี่ยนแปลงใดๆ ในทางที่เป็นโทษได้อีกเนื่องจากกรณีของผู้อุทธรณ์อยู่ในหลักเกณฑ์ได้รับการล้างมลทินตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงถือว่าเป็นความผิดวินัย อันเป็นเพียงความผิดวินัยเล็กน้อยเท่านั้น

(๒) กรณีการพิจารณาทุนการศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่า โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ประกาศรับสมัครนักเรียน ตามหลักเกณฑ์การขอรับทุน ซึ่งพยานทั้งที่เป็นครูและนักเรียนต่างให้การว่า ในการจัดสรรทุนได้แจ้งให้ครูประจำชั้นคัดเลือกเด็กโดยยึดหลักความจำเป็นคือ เด็กที่ยากจน นิสัยดี เคยได้รับหรือไม่เคยได้รับทุนมาก่อน เสนอเจ้าหน้าที่ทุนและคณะกรรมการพิจารณา แล้วรวบรวมส่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนับว่าโปร่งใส ไม่มีข้อพิรุธสงสัยว่าจะเป็นการดำเนินการโดยไม่เป็นธรรมแต่ประการใด เมื่อมีการดำเนินการแล้วเสร็จโดยเร็วและทำการประกาศผลการคัดเลือกก่อนสิ้นการรับสมัคร จึงเห็นว่าไม่เป็นความผิดวินัยแต่อย่างใด และ (๓) กรณีการพิจารณาความดีความชอบ พิจารณาแล้วเห็นว่า พยานต่างให้การว่าผู้อุทธรณ์ปฏิบัติอย่างโปร่งใสตามขั้นตอนโดยประชุมครูชี้แจง แล้วแจกแบบประเมินที่จัดทำขึ้นให้ครูทุกคนได้ประเมินตนเอง และเพื่อนร่วมงานเสร็จแล้วส่งคืนผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความดีความชอบ พยานให้การว่าเป็นวิธีการที่ดีที่สุดเนื่องจากครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตนเอง การพิจารณายึดหลักความถี่ห่างประกอบด้วย คณะกรรมการมีหน้าที่จัดเรียงลำดับและผู้อุทธรณ์นำผลการพิจารณาเสนอต่อศูนย์ฯ และยังมีพยานให้การว่าสำหรับนางทองปักษ์ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษเกินกว่า ๑ ขั้น บ่อยเหมือนกัน แต่การเลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งที่เป็นปัญหานี้พยานให้การว่า การส่งรายชื่อสำรองไปศูนย์นั้นทราบว่าผู้อุทธรณ์ส่งชื่อนายคธาวุธไปเท่านั้น ส่วนนางทองปักษ์ผู้อุทธรณ์ได้แจ้งในที่ประชุมว่าให้นางทองปักษ์จัดส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวกับการดำเนินการโครงการทัศนศึกษาและโครงการอาหารกลางวันให้เรียบร้อย ผู้อุทธรณ์จะเสนอสำรองไปให้ศูนย์ ดังนี้ เห็นว่าเป็นดุลพินิจของผู้อุทธรณ์ในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ชอบจะเสนอชื่อผู้ที่สมควรได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษสำรองไปให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือพิจารณาหรือไม่ และกรณีก็มิใช่เป็นการพิจารณาเสร็จเด็ดขาดโดยอำนาจของผู้อุทธรณ์แต่เพียงผู้เดียว กอปรกับการพิจารณาดังกล่าวครูในโรงเรียนต่างเห็นว่าเป็นวิธีการที่ดีที่สุด โปร่งใส และเป็นธรรมแล้ว หาได้มีพยานหลักฐานใดบ่งชี้ว่า ผู้อุทธรณ์กระทำการพิจารณาโดยไม่สุจริตแต่อย่างใดไม่ จึงยังไม่อาจถือได้ว่าผู้อุทธรณ์ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

กล่าวโดยสรุป การที่ผู้อุทธรณ์ถูกผู้บังคับบัญชาสั่งเพิ่มโทษมีมูลเหตุจากความขัดแย้ง ที่ผู้อุทธรณ์พยายามดำเนินการให้นางทองปักษ์และนายคธาวุธ ผู้ถูกดำเนินการทางวินัยจัดส่งเอกสาร

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 132

ล้างหนี้เกี่ยวกับเงินโครงการทัศนศึกษา และโครงการอาหารกลางวันให้เรียบร้อย เมื่อผู้ถูกดำเนินการทางวินัยทั้งสองคนไม่ดำเนินการ ผู้อุทธรณ์จึงตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการทางวินัยตามอำนาจหน้าที่ แต่กลับถูกนางทองปักษ์ร้องเรียนกล่าวหา จึงถูกผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือคือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการทางวินัยแก่ทั้งผู้อุทธรณ์และนางทองปักษ์, นายคธาวุธ, ผู้ถูกดำเนินการทางวินัย แต่ภายหลังผู้ถูกดำเนินการทางวินัย กลับไม่ได้รับโทษแต่อย่างใด หากแต่ผู้อุทธรณ์ได้รับโทษแต่เพียงผู้เดียวโดยถูกเพิ่มโทษเป็นโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน ทั้งที่เป็นเรื่องขัดแย้งกันเล็กน้อย สมควรที่ผู้อุทธรณ์จะได้รับความเป็นธรรมโดยการว่ากล่าวตักเตือนเช่นเดียวกับผู้ถูกดำเนินการทางวินัย อุทธรณ์ฟังขึ้นบางส่วน สมควรงดโทษโดยว่ากล่าวตักเตือน

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นเพียงความผิดวินัยเล็กน้อยตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์จากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน เป็นโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน ตามมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา นั้น หนักเกินกว่ากรณีความผิด อุทธรณ์ฟังขึ้นบางส่วน สมควรลดโทษให้แก่ผู้อุทธรณ์จากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน เป็นโทษภาคทัณฑ์ แต่มีเหตุอันควรงดโทษเนื่องจากผู้อุทธรณ์เป็นผู้ปฏิบัติราชการด้วยดีมาโดยตลอดและไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งงดโทษให้แก่ผู้อุทธรณ์โดยว่ากล่าวตักเตือน

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 133

เรื่องที่ ๑๒

มาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหญิง ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการที่โรงเรียนอื่น และได้ขัดขืนหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา เป็นเหตุให้ราชการเสียหาย พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งเพิ่มโทษจากลงโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน เป็นลงโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน ตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา นั้น หนักเกินกว่ากรณีความผิด จึงให้ลดโทษเป็นโทษภาคทัณฑ์ ให้เป็นการเหมาะสมกับกรณีความผิดต่อไป

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นาง ศ. และนาง ส. ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการที่โรงเรียนอื่น แต่ได้ขัดขืนหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเป็นเหตุให้ราชการเสียหาย โดยนาง ศ. และนาง ส. ได้พยายามสร้างเงื่อนไขที่จะขัดขืนหลีกเลี่ยง ถ่วงเวลาไม่ยอมเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ที่โรงเรียนใหม่ตามคำสั่ง ยังคงมีหนังสือตอบโต้กันไปมากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาก็ยกคำขอคำร้องทุกครั้ง ที่สุดนาง ศ. และนาง ส. นำเรื่องดังกล่าว ฟ้องที่ศาลปกครอง พร้อมกับยื่นหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอชะลอการเดินทางเพื่อรอคำพิพากษาจากศาลปกครองของแก่น แต่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่อนุญาตและสั่งให้มอบหมายงานในหน้าที่และเดินทางไปโรงเรียนใหม่ตามคำสั่ง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาก็ปฏิบัติตามโดยไม่มีเงื่อนไข

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 134

คณะกรรมการสอบสวน พิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ของนาง ศ. และนาง ส. เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เห็นสมควรลงโทษภาคทัณฑ์ทั้งสองราย

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วสั่งลงโทษตัดเงินเดือน นาง ศ. ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๓๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๐ และสั่งลงโทษภาคทัณฑ์นาง ส. ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๓๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๐

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วมีมติให้เพิ่มโทษนาง ศ. จากโทษ ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน เป็นโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๕๐/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ และให้งดโทษโดยให้ว่ากล่าวตักเตือนนาง ส.

นาง ศ. อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ส่วนนาง ส. ไม่ได้อุทธรณ์

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีมีประเด็นข้อกฎหมายที่จะต้องพิจารณาตามอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นลำดับแรกว่าคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๓๓/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ซึ่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นสอบสวน ผู้อุทธรณ์ในกรณีดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ทั้งนี้ ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์กล่าวอ้างว่าการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายและวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เนื่องจากมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้ทราบข้อเท็จจริงเบื้องต้นเสียก่อน ว่าข้อร้องเรียนมีมูลกล่าวหาหรือไม่ อีกทั้งข้อกล่าวหาดังกล่าวไม่เข้าข่ายเป็นกรณีความผิดปรากฏโดยชัดแจ้งจึงยังไม่อาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้ นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติตามมาตรา ๙๕ วรรคห้า ที่ว่า “เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยจึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูล ที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที” บทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องดำเนินการว่าหากมีกรณีกล่าวหาหรือกรณีสงสัยว่าผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยให้ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาเบื้องต้นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ หากยังไม่มีพยานหลักฐานก็จะต้องสืบสวนหรือแสวงหาเพื่อให้ได้ความจริงในเบื้องต้นเสียก่อน หากกรณีไม่มีมูลจึงจะสั่งยุติเรื่องได้ ผู้บังคับบัญชาจะสั่งยุติเรื่องในทันทีไม่ได้ สำหรับกรณีเรื่องนี้ข้อเท็จจริงปรากฏโดยชัดเจน

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 135

อยู่แล้วว่า ผู้อุทธรณ์มีพฤติการณ์หลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา จึงเป็นกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ผู้บังคับบัญชาจึงต้องดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อุทธรณ์ทันที ทั้งนี้ ตามมาตรา ๙๕ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนประเด็นที่ผู้อุทธรณ์โต้แย้งว่าข้อกล่าวหาดังกล่าวไม่เข้าข่ายตามกรณีความผิดปรากฏชัดแจ้งนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ตามมาตรา ๙๘ วรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นกรณียกเว้นที่ผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้ สำหรับกรณีของผู้อุทธรณ์ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อุทธรณ์ โดยการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและนำผลที่ได้จากการสอบสวนมาพิจารณาสั่งลงโทษ กรณีจึงมิใช่การดำเนินการในกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ตามมาตรา ๙๘ วรรคเจ็ด ดังกล่าวแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้อุทธรณ์ ตลอดจนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๓๓/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๙ นั้น เป็นการดำเนินการและเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ในประเด็นนี้ฟังไม่ขึ้น

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์โต้แย้งในประเด็นต่อมาว่า คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๓๙/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๐ สั่งลงโทษตัดเงินเดือนผู้อุทธรณ์ ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน โดยระบุในคำสั่งให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาภายใน ๓๐ วันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง ผู้อุทธรณ์รับทราบคำสั่งวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และยื่นอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาในวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ แต่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษามีมติเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์จากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน เป็นโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และได้พิจารณา และมีมติยกอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นการกระทำที่ผิดระเบียบขั้นตอนของกฎหมายนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษเป็นขั้นตอนกระบวนการที่บัญญัติไว้ในหมวด ๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนการรายงานการดำเนินการทางวินัยเป็นกระบวนการที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๔ ซึ่งอยู่ในหมวด ๗ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน แม้ว่าจะเป็นกระบวนการพิจารณาคนละส่วนคนละขั้นตอนแยกต่างหากจากกัน แต่ระเบียบว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดว่า ในกรณีที่มีการอุทธรณ์ให้ถือว่าการพิจารณาอุทธรณ์เป็นการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยด้วย ดังนั้น ในกรณีที่เป็นอุทธรณ์ที่ยื่นภายในกำหนดระยะเวลาผู้มีอำนาจต้องพิจารณาอุทธรณ์นั้นตามกฎหมาย ซึ่งอาจพิจารณาให้ยกอุทธรณ์ หรือลดโทษ หรือ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 136

เพิ่มโทษได้ตามควรแก่กรณี เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์แล้วมีมติยกอุทธรณ์โดยยืนยันตามโทษที่ได้เพิ่มนั้น กรณีต้องถือว่าเป็นการพิจารณาอุทธรณ์ที่เป็นการเพิ่มโทษ ซึ่งตามกฎ ก.ค. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ผู้อุทธรณ์จึงอาจใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ได้อีกครั้งหนึ่ง

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์เป็นประเด็นต่อมาว่า พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ยังไม่ถือว่าเป็นการขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา ผู้อุทธรณ์ชี้แจงเหตุที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมและขอปฏิบัติหน้าที่ราชการอยู่ต่อที่โรงเรียน จ. ซึ่งผู้บังคับบัญชา (ผู้อำนวยการโรงเรียน จ.) ก็อนุญาต โรงเรียน จ. เป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการบริหารงานบุคคล ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูในโรงเรียน การบริหารกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา จึงเห็นว่า อำนาจบริหารจัดการอยู่กับผู้อำนวยการสถานศึกษา ถ้าปฏิบัติงานดีผู้บังคับบัญชาก็ให้ปฏิบัติงานต่อ ไม่ถือว่าขัดคำสั่งแต่อย่างใด นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาในระดับใด จะมีหรือไม่เพียงใด ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด แม้โรงเรียนจะมีสภาพเป็นนิติบุคคล ตามกฎหมาย แต่การบริหารจัดการโรงเรียนซึ่งเป็นนิติบุคคลย่อมอยู่ภายใต้กฎหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละเรื่องเช่นกัน กรณีของผู้อุทธรณ์อำนาจการสั่งย้ายเป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา มิใช่อำนาจของผู้อำนวยการโรงเรียน จ. เมื่อผู้อุทธรณ์ได้รับคำสั่งย้ายโดยชอบแล้ว ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว กรณีย่อมถือได้ว่าเป็นการขัดคำสั่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา พฤติการณ์ย่อมเป็นความผิดวินัยตามมาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น

ประเด็นที่จะต้องพิจารณาตามอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ในประการต่อมาว่า การที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา มีมติให้เพิ่มโทษผู้อุทธรณ์ และให้งดโทษโดยให้ว่ากล่าวตักเตือน นาง ส. ทั้งที่มีข้อเท็จจริงเช่นเดียวกับผู้อุทธรณ์ ทั้งปรากฏในข้อเท็จจริงตามแบบ สว.๓ ก็ชี้ชัดว่านาง ส. กับผู้อุทธรณ์ก็เดินทางไปตามคำสั่งในวันเดียวกัน การกระทำจึงเป็นฐานความผิดเดียวกัน พิจารณาแล้วเห็นว่า นาง ส. และผู้อุทธรณ์ได้รับคำสั่งย้ายและคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการ ในช่วงเวลาเดียวกัน และได้ร่วมกันทำหนังสือขอชะลอการส่งตัวและขอปฏิบัติราชการที่เดิมโดยลงลายมือชื่อร่วมกันในหนังสือหลายฉบับฟ้องคดีต่อศาลปกครอง รวมทั้งขอทุเลาการบังคับร่วมกัน อีกทั้งวันไปรายงานตัวเพื่อปฏิบัติราชการที่โรงเรียนใหม่ก็เป็นวันเดียวกัน พฤติการณ์แห่งการขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชาของบุคคลทั้งสองจึงเป็นอย่างเดียวกัน ระยะเวลาใกล้เคียงกันและความเสียหายเกิดขึ้นเท่าเทียมกัน ส่วนการใช้สิทธิอุทธรณ์ การฟ้องคดีปกครอง ย่อมเป็นสิทธิอันชอบธรรมภายใต้กรอบของกฎหมาย

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 137

การถอนฟ้อง ถอนคำร้องต่างๆ ของนาง ส. ก็เป็นเพียงเหตุส่วนตัวที่เกิดในภายหลัง หาได้เป็นเหตุให้พฤติการณ์แห่งความผิดซึ่งเกิดขึ้นแล้วทุเลาเบาบางลงไม่ การที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้ว มีมติงดโทษนาง ส. จากโทษภาคทัณฑ์เป็นว่ากล่าวตักเตือน และให้เพิ่มโทษผู้อุทธรณ์จากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน เป็นโทษ ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน ในความผิดอันมีพฤติการณ์อย่างเดียวกันนั้น ย่อมไม่เป็นการสมเหตุสมผลและไม่เป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์ อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ในประเด็นนี้ฟังขึ้น จึงเห็นสมควรลดโทษให้แก่ผู้อุทธรณ์จากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือนเป็นโทษภาคทัณฑ์ โดยถือว่าเป็นกรณีความผิดเล็กน้อย

สำหรับรายงานการดำเนินการทางวินัยนาง ส. นั้น เห็นควรตอบรับทราบ และเป็นกรณีที่อยู่ในหลักเกณฑ์ได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้ง ๒ ราย

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลดโทษให้แก่ผู้อุทธรณ์จากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือนเป็นโทษภาคทัณฑ์ สำหรับรายงานการดำเนินการทางวินัย รายนาง ส. ที่ประชุมมีมติรับทราบ และเป็นกรณีที่อยู่ในหลักเกณฑ์ได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้ง ๒ ราย

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 138

เรื่องที่ ๑๓

มาตรา ๑๒๓, มาตรา ๑๒๔
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ถูกแต่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง เห็นว่าการสอบสวนวินัยล่าช้า ถูกกลั่นแกล้งจากผู้มีอำนาจทำให้กระทบสิทธิการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีที่ต้องร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นาง ศ. ตำแหน่งครู โรงเรียน บ. ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากถูกผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งผู้ร้องทุกข์กล่าวอ้างว่าการสอบสวนล่าช้าถูกกลั่นแกล้งจากผู้มีอำนาจและทำให้กระทบสิทธิการเลื่อนขั้นเงินเดือน

นาง ศ. ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ร้องทุกข์ ซึ่งคำสั่งดังกล่าวลงนามโดยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และการที่ผู้ร้องทุกข์กล่าวอ้างว่าถูกกลั่นแกล้งจากผู้มีอำนาจ (ผู้บังคับบัญชา) ทำให้กระทบสิทธิในการเลื่อนขั้นเงินเดือนนั้น เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ หมวด ๙ เรื่อง การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ มาตรา ๑๒๓ บัญญัติว่า “ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจ เนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งหรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี” และมาตรา ๑๒๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “หลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์และพิจารณาอุทธรณ์ การร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ตาม

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 139

มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จากบทบัญญัติที่กล่าวมาแล้วข้างต้น หากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจ เนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา มีสิทธิร้องทุกข์ต่อองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์ คือ (๑) อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา (๒) อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ (๓) ก.ค.ศ. สำหรับกรณีของผู้ร้องทุกข์ เหตุแห่งการร้องทุกข์ดังกล่าวเกิดจากคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งผู้มีอำนาจออกคำสั่งคือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ร้องทุกข์ต้องร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ร้องทุกข์ ดังนั้น กรณีของผู้ร้องทุกข์จึงต้องร้องทุกข์ ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้ โดยเทียบเคียงกับมติ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๕ หาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒ พิจารณาเรื่องร้องทุกข์แล้วมีมติเป็นประการใดย่อมเป็นที่สุดตามนัยข้อ ๕ ของกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ และหากผู้ร้องทุกข์ไม่พอใจในการพิจารณาก็สามารถนำกรณีไปฟ้องต่อศาลปกครองได้ เห็นสมควรส่งเรื่องร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ไปให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒ พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติเป็นเอกฉันท์ ให้ส่งเรื่องร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ไปให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาวินิจฉัยต่อไป และมีมติเป็นหลักการว่าหากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาและมีเหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เช่น กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน คำสั่งย้ายหรือคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาและให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ส่งเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวคืนไปให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นสังกัดอยู่เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ถ้ามีเรื่องทำนองนี้ก็ให้ส่งเรื่องไปให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 140

เรื่องที่ ๑๔

มาตรา ๑๒๓ วรรคหนึ่ง แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแจ้งสิทธิให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. เป็นการแจ้งสิทธิโดยผิดหลง เมื่อผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดต่อ ก.ค.ศ. ตามที่ได้รับแจ้งสิทธิ ถือได้ว่าได้ใช้สิทธิร้องทุกข์ภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดและประสงค์จะร้องทุกข์ต่อองค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาร้องทุกข์ตามกฎหมายคือ อ.ก.ค.ศ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แล้ว ก.ค.ศ. จึงส่งเรื่องร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ไปให้ อ.ก.ค.ศ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๒๓ วรรคหนึ่ง

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นาง ส. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ร้องทุกข์กรณีปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงนาง ส. กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีได้จัดทำหลักฐานการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ) ของนาย ว. และนางสาว พ. โดยที่บุคคลทั้งสองมิได้เดินทางไปอบรมในวันดังกล่าวแต่อย่างใด โดยนาง ส. ผู้ร้องทุกข์เห็นว่ากรณีที่ตนถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงนั้น ผู้บังคับบัญชาเคยแต่งตั้งกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงแล้ว และปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือว่ากล่าวตักเตือนตนแล้ว เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๐ และตนเองได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนั้น คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 141

๗๕๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๑ ซึ่งสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงตน จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

นาง ส. ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อพิจารณาข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงแล้ว มีปัญหาที่ต้องพิจารณาว่า ก.ค.ศ. มีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์หรือไม่ เห็นว่าปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ร้องทุกข์ตามที่สำนักนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเสนอมา เหตุแห่งการร้องทุกข์จึงเกิดจากผู้บังคับบัญชาคือ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ หมวด ๕ เรื่อง การอุทธรณ์และการร้องทุกข์มาตรา ๑๒๓ บัญญัติว่า “ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจ เนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี” และมาตรา ๑๒๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “หลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์และพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์และพิจารณาร้องทุกข์ ตามมาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.” จากข้อกำหนดของกฎหมายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า หากกรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจ เนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย มีสิทธิร้องทุกข์ต่อองค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์คือ (๑) อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา (๒) อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ (๓) ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

สำหรับกรณีของผู้ร้องทุกข์ เหตุแห่งร้องทุกข์เกิดจากปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง กรณีทุกข์ของผู้ร้องทุกข์จึงเป็นทุกข์ที่เกิดจากผู้บังคับบัญชา ดังนั้น ผู้ร้องทุกข์จึงต้องร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็น อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ตามนัยมาตรา ๑๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แต่กรณีที่ผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์มายัง ก.ค.ศ.มิได้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรณีสืบเนื่องมาจากคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ร้องทุกข์แจ้งสิทธิให้ผู้ร้องทุกข์ ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ซึ่งเป็นการแจ้งสิทธิโดยผิดหลง อย่างไรก็ตาม กรณีของผู้ร้องทุกข์ถือว่าได้ใช้สิทธิร้องทุกข์ภายในกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว และประสงค์จะร้องทุกข์ต่อองค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาร้องทุกข์ตามกฎหมาย ซึ่งก็คือ อ.ก.ค.ศ. สำนักงาน

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 142

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ การที่ผู้ร้องทุกข์ยื่นหนังสือร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. เป็นผลสืบเนื่องจากการแจ้งสิทธิโดยผิดหลงของผู้ออกคำสั่ง จึงมิใช่ความผิดของผู้ร้องทุกข์ อันจะถือได้ว่ายื่นคำร้องทุกข์ต่อองค์คณะที่ไม่มีอำนาจพิจารณา กรณีจึงเห็นสมควรจัดส่งเรื่องร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ไปให้ อ.ก.ค.ศ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นองค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ ตามนัยมาตรา ๑๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และแจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. กรณีของผู้ร้องทุกข์เหตุแห่งทุกข์เกิดจากปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ร้องทุกข์ จึงต้องร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็น อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ตามนัยมาตรา ๑๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงมีมติให้ส่งเรื่องร้องทุกข์ของนาง ส. ไปให้ อ.ก.ค.ศ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป และแจ้งให้นาง ส. ผู้ร้องทุกข์ทราบ

๒. มีมติเป็นเอกฉันท์อนุมัติเป็นหลักการว่า กรณีที่มีผู้ร้องทุกข์ใช้สิทธิร้องทุกข์ผิดที่ ให้สำนักงาน ก.ค.ศ. จัดส่งเรื่องร้องทุกข์ไปยัง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งได้ทันที และเมื่อจัดส่งไปยังองค์คณะที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาแล้ว ให้รายงานให้ที่ประชุมทราบ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 143

เรื่องที่ ๑๕

มาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗
ข้อ ๑๔ (๔), ๑๗ กฎ ก.ค.
ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๔๓)

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๑

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหญิง ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๘ หัวหน้ากลุ่มอำนวยการ ร้องทุกข์มติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์และมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษานั้น เป็นที่สุดแล้วตามกฎหมาย แต่หนังสือแจ้งผลเรื่องร้องทุกข์ได้แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์สามารถร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ได้ เห็นว่าเป็นการแจ้งสิทธิแก่ผู้ร้องทุกข์โดยผิดหลง จึงไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ไว้พิจารณา และแจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้แจ้งสิทธิแก่ผู้ร้องทุกข์ใหม่โดยแจ้งให้ใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นางสาว ว. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๘ หัวหน้ากลุ่มอำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้ยื่นหนังสือร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา กรณีเห็นว่าคำสั่งผู้บังคับบัญชาไม่มอบหมายงานให้รับผิดชอบตามกรอบโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจากเดิมได้รับมอบหมายในกลุ่มอำนวยการทั้งหมด ๔ กลุ่มงาน ให้เหลือเพียง ๓ กลุ่มงาน โดยไม่ให้กลุ่มงานบริหารการเงินและสินทรัพย์อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ร้องทุกข์ต่อไป ซึ่งจะส่งผลต่อการขอเลื่อนระดับและการขอรับสิทธิประโยชน์ต่างๆ ซึ่ง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วมีมติไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้ร้องไว้พิจารณาเนื่องจากเป็นคำร้องทุกข์ที่ยื่นเกินกำหนดระยะเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันลงนามรับทราบคำสั่ง

ผู้ร้องทุกข์จึงยื่นหนังสือร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ใจความสรุปว่า ที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาแจ้งว่าผู้ร้องทุกข์ลงนามรับทราบคำสั่งนั้น ไม่เป็นความจริง ผู้ร้องทุกข์ไม่ได้รับคำสั่ง แต่ที่ได้รับคือใบมอบหมายงานจากนาย ป. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ร้องทุกข์จึงได้มีการ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 144

ทักท้วงด้วยวาจา ซึ่งผู้ร้องทุกข์ยังไม่เข้าใจว่า คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งอะไร เพราะผู้ร้องทุกข์ไม่เคยรับทราบคำสั่งนี้ ผู้ร้องทุกข์จึงเกิดความสงสัยว่า มาตรฐานตำแหน่งที่ ก.ค.ศ. กำหนดนั้น ผู้ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มอำนวยการจะต้องดูแลควบคุม กำกับ ติดตาม กลุ่มงานทั้ง ๔ กลุ่มงานหรือเพียงกลุ่มงานใดกลุ่มงานหนึ่ง ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย และตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาไม่ยอมให้ผู้ร้องทุกข์แถลงการณ์ด้วยวาจา โดยมีมติไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์นั้นถูกต้องหรือไม่อย่างไร

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องทุกข์ได้ยื่นคำร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา โต้แย้งคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และใบมอบหมายงานของนาย ป. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และขอให้ยกเลิกคำสั่งของผู้บังคับบัญชาดังกล่าว ซึ่ง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ได้พิจารณาคำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ ตามอำนาจหน้าที่แล้วเห็นว่าผู้ร้องทุกข์มิได้ยื่นคำร้องทุกข์ภายในกำหนดระยะเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่ง จึงมีมติไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ไว้พิจารณา มติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าว จึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาและมีมติตามข้อ ๑๔ (๔) ของกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ขอให้แก้ไขการปฏิบัติไม่ถูกต้องหรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย มติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าวจึงเป็นที่สุด ตามข้อ ๑๗ ของกฎ ก.ค. ฉบับเดียวกัน ซึ่งนำมาใช้บังคับโดยอนุโลม ตามมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้ร้องทุกข์จึงไม่มีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ได้อีก แต่ชอบที่จะใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง จึงเห็นสมควรไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ไว้พิจารณา

อนึ่ง ในบันทึกข้อความของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เรื่อง แจ้งผลเรื่องร้องทุกข์ ได้แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์สามารถร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งนั้น เห็นว่าเป็นการแจ้งสิทธิแก่ผู้ร้องทุกข์โดยผิดหลง จึงเห็นสมควรแจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้แจ้งสิทธิแก่ผู้ร้องทุกข์ใหม่ โดยให้ใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ร้องทุกข์ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยในเรื่องร้องทุกข์นี้ต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติเป็นเอกฉันท์ไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ไว้พิจารณา และให้แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้แจ้งสิทธิแก่ผู้ร้องทุกข์ใหม่ โดยแจ้งให้ใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ร้องทุกข์ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยในเรื่องร้องทุกข์นี้ต่อไป

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 145

เรื่องที่ ๑๖

มาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับ
ข้อ ๓ ข้อ ๔ วรรคสอง และข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง
ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และ
การพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๒

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาชาย ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน อุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ต่อ ก.ค.ศ. แต่อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นอุทธรณ์ที่ไม่ถูกต้องในสาระสำคัญตามกฎหมาย แม้ต่อมาผู้อุทธรณ์ จะได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์และเอกสารประกอบก็เป็นกรณีล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด จึงไม่รับอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ไว้พิจารณาวินิจฉัย

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นาย ส. ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการตั้งแต่วันที่ ๑๗ มีนาคมถึงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร จนกระทั่งวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๑ นาย ส. ได้กลับมาปฏิบัติราชการถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ แต่ในระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ และวันที่ ๘ - ๑๕ กันยายน ๒๕๕๑ นาย ส. ได้ขออนุญาตลากิจส่วนตัว และในระหว่างเว้นช่วงที่ไม่ได้ลานั้น นาย ส. ก็ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่ทราบสาเหตุ

คณะกรรมการสอบสวน พิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์เป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลสมควร ทั้งมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 146

สมควรลงโทษปลดออกจากราชการ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วเห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน และให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วมีมติให้ลงโทษไล่นาย ส. ออกจากราชการ

นาย ส. อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้อุทธรณ์รับทราบคำสั่งลงโทษเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ และยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. (ผ่านผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ หนังสืออุทธรณ์มีใจความเพียงว่า บัดนี้ ตนได้รับทราบคำสั่งลงโทษแล้ว มีความเห็นว่าการสั่งลงโทษทางวินัยมีความไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรม โดยตนขอสงวนสิทธิในการแถลงการณ์ด้วยวาจาพร้อมหลักฐานเอกสารและพยานในชั้นพิจารณาอุทธรณ์ ต่อมาผู้อุทธรณ์ได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์ฉบับลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ สำนักงาน ก.ค.ศ. รับเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๒ เห็นว่า แม้ผู้อุทธรณ์จะได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. (ผ่านผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ อันเป็นการยื่นอุทธรณ์ภายในระยะเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แต่การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วย โดยข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.ค.ศ. ฉบับดังกล่าวกำหนดว่า “อุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ต้องเป็นอุทธรณ์ที่ถูกต้องในสาระสำคัญตามข้อ ๔ และข้อ ๕ และได้อุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๗” และ ข้อ ๔ วรรคสอง กำหนดว่า “การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์” การที่ผู้อุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์ฉบับลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ต่อ ก.ค.ศ.โดยยื่นผ่านผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ภายในระยะเวลาอุทธรณ์ โดยมีใจความเพียงว่า ตนได้รับทราบคำสั่งลงโทษแล้ว มีความเห็นว่า การสั่งลงโทษทางวินัยมีความไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรม โดยตนขอสงวนสิทธิในการแถลงการณ์ด้วยวาจาพร้อมหลักฐานเอกสารและพยานในชั้นพิจารณาอุทธรณ์ นั้น เป็นอุทธรณ์ที่ไม่ได้แสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่า ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร จึงถือไม่ได้ว่าได้มีการยื่นอุทธรณ์ไว้แล้วโดยชอบในวันดังกล่าว แม้ต่อมาเมื่อผู้อุทธรณ์ได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์และเอกสารประกอบอุทธรณ์ ฉบับลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ ต่อ ก.ค.ศ. ซึ่งสำนักงาน ก.ค.ศ. รับเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๒ กรณีจึงล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ตามที่กำหนดไว้

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 147

ในมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อ ๓ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศธ ๑๓๐๖/๐๕๓ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๔ เรื่อง ซักซ้อมความเข้าใจแนวปฏิบัติในการเขียนอุทธรณ์ ดังนั้น เมื่ออุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ได้ยื่นเมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดดังกล่าว จึงเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ถูกต้องในสาระสำคัญ ไม่อาจรับไว้พิจารณาได้ จึงเห็นสมควรไม่รับอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ไว้พิจารณาวินิจฉัย และเห็นสมควรส่งรายงานการดำเนินการทางวินัยของผู้อุทธรณ์ไปยัง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการเพื่อพิจารณาต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นอุทธรณ์ที่ไม่ถูกต้อง ในสาระสำคัญตามกฎหมาย แม้ต่อมาผู้อุทธรณ์จะได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์และเอกสารประกอบก็เป็นกรณีล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ไม่รับอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ไว้พิจารณาวินิจฉัย และให้ส่งรายงานการดำเนินการทางวินัยของผู้อุทธรณ์ไปยัง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการเพื่อพิจารณาต่อไป

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 148

เรื่องที่ ๑๗

มาตรา ๑๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบข้อ ๕ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๔ (๔) ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๒

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหญิง ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการร้องทุกข์และขอความเป็นธรรม กรณีถูกผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยมิชอบ กรณีสั่งให้ไปช่วยราชการในโรงเรียนอื่น แต่การร้องทุกข์ที่จะถือเป็นการร้องทุกข์ที่ชอบด้วยกฎหมายจะต้องปฏิบัติตามข้อ ๕ วรรคสอง ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อคำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ไม่ได้ลงลายมือชื่อ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายที่จะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า โรงเรียน บ. ได้เสนอต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาว่า ผู้ร้องทุกข์ได้เข้าสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ แทนนางสาว ส. ซึ่งได้ย้ายไปดำรงตำแหน่งโรงเรียนอื่น ได้สร้างความไม่พอใจให้กับผู้ปกครองของนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาจำนวนหนึ่งและไม่ยอมให้นักเรียนเข้าเรียนทำให้เกิดปัญหาการจัดการเรียนการสอน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาจึงมีมติให้ส่งผู้ร้องทุกข์ไปปฏิบัติราชการที่โรงเรียน ว. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงมีคำสั่งตามนัยมติดังกล่าว

ผู้ร้องทุกข์ได้มีหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เรื่อง ขอให้ทบทวนคำสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปช่วยราชการประจำส่วนราชการ โดยขอให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาทบทวนอีกในการประชุมครั้งต่อไปต่อมาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้มีหนังสือแจ้งโรงเรียน บ. ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการแล้ว

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 149

นาง พ. ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นาง พ. ได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงเลขาธิการ ก.ค.ศ. เรื่องร้องทุกข์และขอความเป็นธรรมกรณีถูกผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยมิชอบ กรณีสั่งให้ไปช่วยราชการในโรงเรียนอื่น ตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และต่อมาผู้ร้องทุกข์ได้ขอให้พิจารณาทบทวนอีกครั้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้มีหนังสือแจ้งผู้ร้องทุกข์ให้ทราบ ตามหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ศธ ๐๔๐๘๓/๐๘๘๘ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ โดยแจ้งว่าได้ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่ไม่ปรากฏหลักฐานว่าผู้ร้องทุกข์ได้รับทราบผลการทบทวนดังกล่าวเมื่อใด เมื่อผู้ร้องทุกข์ได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงเลขาธิการ ก.ค.ศ. และเมื่อนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ยังไม่พ้นกำหนดสามสิบวัน จึงถือได้ว่าผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่ได้ทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์แล้ว และแม้ผู้ร้องทุกข์จะมีหนังสือฉบับดังกล่าวถึงเลขาธิการ ก.ค.ศ. (นายประเสริฐ งามพันธุ์) เพื่อร้องทุกข์และขอความเป็นธรรมจากเลขาธิการ ก.ค.ศ. ก็ตาม แต่โดยความประสงค์ของผู้ร้องทุกข์แล้วย่อมเล็งเห็นได้ว่าต้องการให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายได้ตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งหมายถึง ก.ค.ศ. จึงถือได้ว่าผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์เป็นหนังสือต่อ ก.ค.ศ. โดยส่งมายังสำนักงาน ก.ค.ศ. ตามข้อ ๕ วรรคสอง ประกอบข้อ ๖ วรรคสอง ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และเป็นการใช้สิทธิตามมาตรา ๑๒๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว

สำหรับหนังสือร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ที่ต้องการให้ ก.ค.ศ. หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายได้ตรวจสอบการใช้อำนาจภายในองค์กรในฝ่ายปกครองด้วยกันเอง ก็โดยประสงค์ให้มีการเพิกถอนคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่สั่งให้ผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการในโรงเรียน ว. พร้อมทั้งได้แสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลมาในหนังสือร้องทุกข์ตามที่ได้กล่าวไว้แล้ว ในข้อ ๓ (คำร้องทุกข์) แล้ว เมื่อสำนักงาน ก.ค.ศ. ได้รับหนังสือร้องทุกข์และเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพบว่าหนังสือร้องทุกข์มิได้ลงลายมือชื่อ เป็นกรณีที่ให้อำนาจ ก.ค.ศ. ตรวจคำร้องทุกข์แล้วมีคำวินิจฉัยเลยว่ารับหรือไม่รับคำร้องทุกข์โดยมิต้องพิจารณาในเนื้อหาของคำร้องทุกข์นั้น เมื่อเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ร้องทุกข์ต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย ตามมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบข้อ ๕ วรรคสอง ของกฎ ก.ค.ศ. ฉบับดังกล่าวแล้ว ผู้ร้องทุกข์ไม่กระทำตามที่กฎหมายกำหนดย่อมเป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 150

เมื่อสำนักงาน ก.ค.ศ. ได้รับหนังสือร้องทุกข์แล้วได้ประทับตรารับและลงทะเบียนในงานสารบรรณแล้วมิได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบและชี้แจงข้อเท็จจริงและส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาของ ก.ค.ศ. ตามข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.ค.ศ. ดังกล่าว เพราะเนื่องจากหนังสือร้องทุกข์มิได้ลงลายมือชื่อและท้ายที่สุด ก.ค.ศ. ก็จะไม่รับคำร้องทุกข์นั้นไว้พิจารณาอยู่นั้นเอง

ดังนั้น เมื่อหนังสือร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ไม่ได้ลงลายมือชื่อ จึงเห็นควรไม่ต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบและชี้แจงข้อเท็จจริงและส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาของ ก.ค.ศ. และสมควรไม่รับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณาตามมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๔ (๔) ของกฎ ก.ค.ศ. ฉบับดังกล่าว

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า คำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ไม่ได้ลงลายมือชื่อไม่ชอบด้วยกฎหมายที่จะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย อาศัยอำนาจตามข้อ ๑๔ (๔) ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ไม่รับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณาวินิจฉัย

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 151

เรื่องที่ ๑๘

มาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๒

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาชาย ตำแหน่งครู โรงเรียนแห่งหนึ่ง กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง แต่ผู้บังคับบัญชาไม่สั่งลงโทษตามอำนาจของตน โดยรายงานเรื่องไปยัง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพิจารณาก่อน เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณามีมติแล้ว ผู้บังคับบัญชาจึงสั่งลงโทษ การดำเนินการดังกล่าวเป็นการไม่ถูกต้องตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด อันไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงต้องเพิกถอนคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และออกคำสั่งใหม่แล้วจึงแจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้ผู้ถูกลงโทษทราบ

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นายดำ มีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับนำเรื่องความสัมพันธ์ชู้สาวระหว่างนางอริสา เขตน้อย กับตนไปพูดในลักษณะทำให้ได้รับความอับอายเสียหาย โดยพูดว่า “ลูกยายมัยหลานยายเรือนได้เสียกับตนแล้ว”

คณะกรรมการสอบสวน พิจารณาเห็นว่า นายดำกระทำผิดวินัยตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ สมควรลงโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน แต่มีเหตุลดหย่อน จึงเห็นควรลงโทษภาคทัณฑ์

ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน พิจารณาแล้วเห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน เห็นควรนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา โดยไม่สั่งลงโทษตามอำนาจของตน

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วมีมติให้ลงโทษภาคทัณฑ์นายดำ

นายดำ อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า พยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนประกอบเอกสารการอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์แล้ว

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 152

เห็นว่า มีปัญหาข้อกฎหมายที่จำต้องวินิจฉัยก่อนโดยปรากฏพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนชัดเจนเพียงพอแก่การพิจารณาวินิจฉัยไม่จำต้องฟังคำแถลงการณ์ของผู้อุทธรณ์ประกอบการพิจารณาแต่อย่างใด จึงให้งดการแถลงการณ์ด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์เสีย ผู้อุทธรณ์ อุทธรณ์ทั้งปัญหาข้อกฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริง จึงพิจารณาวินิจฉัยโดยลำดับ ดังนี้

๑. ปัญหาข้อกฎหมาย

มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่าคำสั่งลงโทษไม่ร้ายแรงแต่ผู้บังคับบัญชานำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาก่อนออกคำสั่งเป็นการสั่งลงโทษที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จากบทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติว่า “ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน” ดังนี้ เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชา พิจารณารายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนแล้วเห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนที่เห็นสมควรลงโทษภาคทัณฑ์ ผู้บังคับบัญชาก็ต้องสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์ตามอำนาจของตนแล้วจึงรายงานการดำเนินการทางวินัย ตามข้อ ๕ วรรคหนึ่งและวรรคสองของระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดว่า “การรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใด และได้สั่งยุติเรื่อง งดโทษหรือลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนแก่ผู้นั้นแล้ว ให้รายงานไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง และได้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หรือได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดแล้ว ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา” เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์ตามอำนาจหน้าที่ของตนแล้วให้ส่งคำสั่งลงโทษแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษทราบ พร้อมกับแจ้งสิทธิการอุทธรณ์ไปด้วยโดยให้เวลาเพื่อให้ผู้ถูกลงโทษใช้สิทธิอุทธรณ์ได้ แล้วจึงรายงานการดำเนินการทางวินัยตามระเบียบ ก.ค.ศ. ซึ่งจะต้องนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาต่อไป เมื่อกรณีเรื่องนี้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษไม่สั่งลงโทษตามอำนาจของตนก่อนที่จะรายงานการลงโทษไปยัง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา แต่กลับนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณา

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 153

มีมติก่อนออกคำสั่งลงโทษ แม้มติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา จะเห็นด้วยกับความเห็นของผู้บังคับบัญชา ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษก็ตาม แต่ก็เป็นการไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายอันเป็นสาระสำคัญ และมีผลทำให้คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้อุทธรณ์อุทธรณ์โต้แย้งข้อกฎหมายดังกล่าวอ้างว่า การกระทำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่ถูกต้องตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์จึงฟังขึ้นในปัญหาข้อกฎหมาย

การที่อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ฟังขึ้นในปัญหาข้อกฎหมาย เนื่องจากกระบวนการขั้นตอนในการออกคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด แต่ก็มิได้หมายความว่าผู้อุทธรณ์มีความผิดหรือไม่มีความผิด ตามข้อกล่าวหาเพราะยังมิได้พิจารณาในปัญหาข้อเท็จจริง สำหรับกรณีนี้จึงเห็นสมควรเพิกถอนมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๑ เฉพาะเรื่องที่มีมติให้ลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์ และให้ผู้บังคับบัญชายกเลิกคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๒/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑ แล้ว ออกคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์โดยอาศัยอำนาจของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๕ ใหม่ให้เป็นการถูกต้อง และให้แจ้งคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษทราบพร้อมกับแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษทราบด้วย แล้วจึงรายงานการดำเนินการทางวินัยตามระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อไป อนึ่ง ในกรณีที่มีการอุทธรณ์ของผู้ถูกลงโทษให้ถือว่าการพิจารณาอุทธรณ์นั้นเป็นการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยด้วยตามข้อ ๗ วรรคท้าย ของระเบียบดังกล่าวด้วย

๒. ปัญหาข้อเท็จจริง

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่ออุทธรณ์ฟังขึ้นในปัญหาข้อกฎหมาย ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะต้องไปดำเนินการออกคำสั่งลงโทษใหม่ให้ถูกต้องเสียก่อน จึงยังไม่จำต้องพิจารณาในปัญหาข้อเท็จจริงในชั้นนี้ เนื่องจากเมื่อปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายแล้ว ถ้าผู้ถูกลงโทษประสงค์จะยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ต่อไป ก็ต้องยื่นอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และเป็นอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาที่จะพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาเห็นว่า การที่ผู้อุทธรณ์อุทธรณ์โต้แย้งว่าผู้บังคับบัญชาไม่สั่งลงโทษตามอำนาจของตนแต่นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาก่อนออกคำสั่งลงโทษเป็นการไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายอันเป็นสาระสำคัญ จึงเป็นการสั่งลงโทษที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อุทธรณ์ของ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 154

ผู้อุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมายฟังขึ้น แต่ก็มิได้หมายความว่าผู้อุทธรณ์มีความผิดหรือไม่มีความผิดตามข้อกล่าวหาเพราะยังมิได้พิจารณาในปัญหาข้อเท็จจริง จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ ให้เพิกถอนมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๑ เฉพาะเรื่องที่มีมติให้ลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์ และให้ผู้บังคับบัญชายกเลิกคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ตามมติดังกล่าว แล้วออกคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ใหม่ให้เป็นการถูกต้องและให้แจ้งคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษทราบพร้อมกับแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษทราบด้วย

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 155

เรื่องที่ ๑๙

มาตรา ๑๒๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. เกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่สามารถใช้สิทธิร้องทุกข์โดยที่ทุกข์ยังไม่เกิด

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นาย อ. ผู้อำนวยการโรงเรียน ก. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ร้องทุกข์ว่า มติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา มีมติให้ย้ายนาย ส. ไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ม. ไม่ชอบเนื่องจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เคยมีมติให้นาย ส. ย้ายไปสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นแล้ว ทำให้ผู้ร้องทุกข์และผู้บริหารอีกหลายคนเสียสิทธิ ในการพิจารณาคำร้องขอย้ายให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ม.

นาย อ. ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยังไม่ได้ประชุม อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพิจารณาดำเนินการพิจารณาย้ายบุคคลดังกล่าวแต่อย่างใด จึงเห็นว่าขณะผู้ร้องทุกข์ร้องทุกข์มายัง ก.ค.ศ. นั้น อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ยังไม่มีการพิจารณาย้ายนาย ส. ตามที่ผู้ร้องทุกข์กล่าวอ้าง ดังนั้น จึงยังไม่มีทุกข์ที่เกิดจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ที่ผู้ร้องทุกข์จะใช้สิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๒๓ วรรคสอง เห็นสมควรไม่รับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณาวินิจฉัย

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ขณะผู้ร้องทุกข์ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ยังมิได้มีการพิจารณาย้ายนาย ส. ดังนั้น จึงยังไม่มีทุกข์ซึ่งเกิดจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ที่ผู้ร้องทุกข์จะใช้สิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๒๓ วรรคสอง จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ ไม่รับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณาวินิจฉัย

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 156

เรื่องที่ ๒๐

มาตรา ๕๓ (๓) มาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗
มาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๒

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ มีกรณีถูกกล่าวหาว่า กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้อำนวยการสถานศึกษาไม่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ดำเนินการสอบสวนและการลงโทษทางวินัยยังเกิดจากคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงโดยผู้อำนวยการสถานศึกษา จึงเป็นการดำเนินการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องเพิกถอนคำสั่งลงโทษและคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าว และดำเนินการใหม่ โดยให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้ดำเนินการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงใหม่

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน ได้รับรายงานในกรณีนายพร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีพฤติกรรมก้าวร้าวและพูดจาหยาบคาย โดยรายงานว่าในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๑.๐๕ น. นายพรได้มีพฤติกรรมก้าวร้าวและพูดจาหยาบคายกับนาง อ., นาย ส., และนาย ด. บริเวณห้องฝ่ายกิจการนักเรียนและห้องฝ่ายวิชาการ และต่อมาในวันรุ่งขึ้น นายพรได้สำนึกผิดโดยได้ไปขอโทษคู่กรณีทั้ง ๓ คน ผู้อำนวยการโรงเรียน จึงรายงานไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และขอให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง แต่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเห็นว่า การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 157

เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสถานศึกษา จึงมอบอำนาจให้สามารถแต่งตั้งนิติกรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกรรมการสอบสวนได้ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จึงสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงนายพร

คณะกรรมการสอบสวน พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายพร มีอาการมึนเมาสุราในเวลาราชการแล้วด่าว่าผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน พยายามใช้อาวุธมีดทำร้ายร่างกายเพื่อนร่วมงาน ซึ่งนายพร ได้ชี้แจงว่ามีการดื่มสุราในคืนก่อนเกิดเหตุและปรากฏในบันทึกการขอโทษของตนเองว่าเหตุที่ได้กระทำไปเช่นนั้นเพราะเกิดจากการมึนเมาจนครองสติไม่อยู่ ประกอบกับเกิดความคับข้องใจที่ตนเองถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน จึงได้มีการใช้วาจาที่หยาบคายต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน แต่ไม่มีเจตนาที่จะทำร้ายร่างกาย อาวุธมีดที่มีอยู่ในมือก็เพื่อประโยชน์ใช้สอยสำหรับปอกผลไม้ ใช้ตัดเล็บ ใช้เปิดขวด ไม่ได้พกพาเพื่อใช้ทำร้ายร่างกายผู้อื่นแต่อย่างใด ประกอบกับเมื่อเกิดเหตุแล้วในวันต่อมานายพรได้ขอโทษผู้ที่ตนล่วงเกินแล้ว ซึ่งพฤติกรรมการกระทำของนายพร คณะกรรมการได้พิจารณาด้วยเหตุผลและความเป็นธรรมแล้ว เห็นเป็นความผิดวินัย ตามมาตรา ๘๘ วรรคแรก และมาตรา ๘๔ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ฐานไม่ประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ไม่สุภาพเรียบร้อย ไม่รักษาความสามัคคี และกรณีกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว สมควรลงโทษตัดเงินเดือนนายพร ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน

ผู้อำนวยการโรงเรียน พิจารณาแล้วเห็นชอบ แต่เนื่องจากเกินอำนาจในการลงโทษ จึงรายงานไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อดำเนินการต่อไป

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ของนายพรเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เห็นควรลงโทษปลดออกจากราชการ จึงสั่งการให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้ว มีมติให้ลงโทษปลดนายพร ออกจากราชการ

นายพร อุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า มีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยเป็นประการแรกว่า คำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ที่ผู้อำนวยการโรงเรียนลงนามปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นั้น เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยที่ผู้อุทธรณ์ดำรงตำแหน่งครูวิทยฐานะครูชำนาญการ ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กฎหมายกำหนดให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีนี้จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา ๘๘ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๕๓ (๓)

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 158

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่สามารถมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาปฏิบัติราชการแทนในเรื่องดังกล่าว ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้ เนื่องจากไม่มีระเบียบให้อำนาจตามที่กฎหมายกำหนด จึงเห็นว่า คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ออกโดยผู้ไม่มีอำนาจ มีผลให้การดำเนินการทางวินัย รวมทั้งการออกคำสั่งลงโทษไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย เห็นสมควร (๑) ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเพิกถอนคำสั่งโรงเรียน เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (๒) เพิกถอนมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีมติให้ลงโทษปลดนายพรออกจากราชการ (๓) ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษปลดนายพรออกจากราชการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคำสั่งให้นายพร ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการและดำเนินการทางวินัยใหม่ โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงนายพร ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๕๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และดำเนินการให้ถูกต้องตามกระบวนการและขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้อุทธรณ์เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง คือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๕๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และไม่สามารถมอบอำนาจตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้เนื่องจากไม่มีระเบียบให้อำนาจตามที่กฎหมายกำหนด การที่ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง จึงเป็นการออกคำสั่งโดยผู้ไม่มีอำนาจ เป็นผลให้การดำเนินการทางวินัย รวมทั้งการออกคำสั่งลงโทษไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ (๑) ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (๒) เพิกถอนมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีมติให้ลงโทษปลดนายพร (๓) ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพิกถอนคำสั่งลงโทษปลดนายพร ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสั่งให้นายพร ผู้อุทธรณ์กลับเข้าราชการแล้วดำเนินการทางวินัยใหม่ โดยสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงนายพร ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๕๓(๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และดำเนินการให้ถูกต้องตามกระบวนการและขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดต่อไป

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 159

เรื่องที่ ๒๑

มาตรา ๓๐ (๕) มาตรา ๑๑๐ (๓)
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๐

ข้าราชการครูหญิง ตำแหน่งครูชำนาญการ ถูกศาลล้มละลายกลางพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ผู้บังคับบัญชาจึงมีคำสั่งให้ออกจากราชการ กรณีเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นางปลาถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ตามคำพิพากษาศาลล้มละลายกลาง คดีหมายเลขดำ ที่ ๓๘๖๔/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๘๘๕/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีคำสั่งให้นางปลาออกจากราชการ

นางปลาร้องทุกข์ ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาพยานหลักฐาน การสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ออกจากราชการ ประกอบเอกสารการร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์แล้วเห็นว่า มีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า “คำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ออกจากราชการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่” โดยผู้ร้องทุกข์ ร้องทุกข์ว่าเมื่อมีการประนอมหนี้แล้ว ธนาคารกรุงไทย จำกัด เจ้าหนี้ผู้ฟ้องคดียินยอมให้ผู้ร้องทุกข์ตีโอนหลักทรัพย์ชำระหนี้ได้ แล้วธนาคารจะยุติคดีโดยการถอนฟ้องคดีล้มละลาย ซึ่งจะทำให้ผู้ร้องทุกข์พ้นจากสภาพการเป็นบุคคลล้มละลาย พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาสำหรับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ซึ่งจะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป ดังต่อไปนี้...(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย...” และเมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดขาดคุณสมบัติเพราะเป็นบุคคลล้มละลายตามมาตรา ๓๐ (๕)

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 160

มาตรา ๑๑๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันบัญญัติให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ดังนั้น เมื่อในขณะที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ออกจากราชการ ศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษาฉบับลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕ คดีหมายเลขดำที่ ๓๘๖๔/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดง ที่ ๘๘๕/๒๕๔๘ พิพากษาให้ผู้ร้องทุกข์เป็นบุคคลล้มละลายแล้ว ผู้ร้องทุกข์จึงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติที่จะรับราชการครูได้ ตามมาตรา ๓๐ (๕) และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ตามมาตรา ๕๓ จึงมีอำนาจสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ออกจากราชการได้ ตามมาตรา ๑๑๐ (๓) ส่วนการประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย และการยกเลิกการล้มละลายนั้น ตามมาตรา ๑๓๗ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ ผลของคำสั่งยกเลิกการล้มละลายกล่าวแต่เพียงว่า ไม่กระทบถึงการใดที่ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้กระทำไปแล้วเท่านั้น มิใช่ว่าคำสั่งของศาลที่สั่งให้ยกเลิกการล้มละลาย เพราะประนอมหนี้หลังล้มละลายสำเร็จจะมีผลไปลบล้างกระบวนการทางคดีล้มละลายที่ศาลได้พิจารณาและพิพากษาให้ล้มละลายมาแล้ว คำสั่งยกเลิกการล้มละลายจึงมิได้มีผลย้อนหลังแต่จะมีผลบังคับนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งเป็นต้นไป

การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ออกจากราชการ ซึ่งในขณะนั้นศาลยังมิได้มีคำสั่งให้ยกเลิกการล้มละลาย จึงเป็นการสั่งในขณะที่ผู้ร้องทุกข์ยังมีสถานภาพเป็นบุคคลล้มละลาย เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ข้อที่ผู้ร้องทุกข์ยกขึ้นกล่าวอ้างดังกล่าว เห็นว่า มิใช่เหตุที่จะทำให้คำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ออกจากราชการที่ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยชอบแล้วกลับกลายเป็นไม่ชอบไปไม่ คำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกคำร้องทุกข์

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 161

เรื่องที่ ๒๒

มาตรา ๓๐ (๑๒) และ ๑๒๒
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์(ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๑

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาชาย ตำแหน่งครูผู้ช่วย ร้องทุกข์คำสั่งให้ออกจากราชการ กรณีเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เนื่องจากเคยถูกลงโทษปลดออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงมาก่อน เมื่อผู้ร้องทุกข์ไม่ได้รับการยกเว้นคุณสมบัติก็ถือว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปอยู่ก่อน ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งจึงต้องสั่งให้ออกจากราชการโดยพลัน ตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ การที่ผู้ร้องทุกข์ต่อสู้ว่าได้รับการล้างมลทินแล้ว ตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วนั้น ไม่เป็นเหตุที่จะทำให้คำสั่งให้ออกจากราชการเพราะขาดคุณสมบัติไปแล้ว ซึ่งเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายกลับกลายเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด คำร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น จึงมีมติยกคำร้องทุกข์

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่านายมนต์ เดิมเคยรับราชการ ตำแหน่งอาจารย์ ๑ ที่โรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง และถูกผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ เนื่องจากกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ต่อมาได้สอบบรรจุใหม่และได้รับการบรรจุในตำแหน่งครูผู้ช่วยโรงเรียนประถมศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอีกแห่งหนึ่ง ต่อมาข้อเท็จจริงปรากฏว่านายมนต์เคยถูกลงโทษปลดออกจากราชการเนื่องจากกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาจึงสั่งให้นายมนต์ออกจากราชการ กรณีเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 162

นายมนต์ ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ การที่ผู้ร้องทุกข์ถูกลงโทษปลดออกจากราชการ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ เพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไป ตามมาตรา ๓๐ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ต่อมาผู้ร้องทุกข์ได้สอบบรรจุเข้ารับราชการเป็นครูผู้ช่วย และภายหลังถูกสั่งให้ออกจากราชการ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ เนื่องจากเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไป ตามมาตรา ๓๐ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้นเป็นคำสั่งที่ถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายแล้ว การที่ผู้ร้องทุกข์ต่อสู้ว่าผู้ร้องทุกข์ถูกสั่งลงโทษปลดออกจากราชการไปเกินสองปีแล้ว เพราะพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นกฎหมายใหม่ไม่อาจนำมาใช้กับกรณีของตนได้นั้น ไม่อาจรับฟังได้ เป็นความเข้าใจผิดของผู้ร้องทุกข์เอง เมื่อผู้ร้องทุกข์ไม่ได้รับการยกเว้นคุณสมบัติ ก็ถือว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปอยู่ก่อน ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งจึงต้องสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ออกจากราชการโดยพลัน ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ การที่ผู้ร้องทุกข์ต่อสู้ว่าได้รับการล้างมลทินแล้ว ตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วนั้น ไม่เป็นเหตุที่จะทำให้คำสั่งให้ออกจากราชการเพราะขาดคุณสมบัติไปแล้ว ซึ่งเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายกลับกลายเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด คำร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น เห็นสมควรยกคำร้องทุกข์

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกคำร้องทุกข์

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 163

เรื่องที่ ๒๓

มาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบกับกฎ ก.ค. (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ว่าด้วยการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาชาย ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่ง ร้องทุกข์คำสั่งพักราชการ กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องพยายามกระทำชำเรา กระทำอนาจาร กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กหญิง และถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง โดยมีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการได้เนื่องจากเป็นความผิดเกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติการณ์อันไม่น่าไว้วางใจ ถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้พักราชการจึงเป็นดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะสั่งให้พักราชการได้

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นายแมว ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่าง ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๔๔๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องพยายามกระทำชำเรา กระทำอนาจาร กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กหญิงหนู นักเรียนโรงเรียนเด่นดัง และมีเหตุให้พักราชการ คือถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีพฤติการณ์ที่แสดงว่าถ้าให้อยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น และเป็นการดำเนินการตามหนังสือสั่งการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๑/๘๐๑ เรื่อง การล่วงละเมิดทางเพศนักเรียน ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๑

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 164

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้มีคำสั่งให้พักราชการนายแมว ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๔๔๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนในเรื่องพยายามกระทำชำเรา กระทำอนาจาร กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กหญิงหนู นักเรียนโรงเรียนเด่นดัง

นายแมว ร้องทุกข์คำสั่งพักราชการต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า พยานหลักฐานการสั่งพักราชการประกอบคำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ร้องทุกข์มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในเรื่องพยายามกระทำชำเรา กระทำอนาจาร กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กหญิงหนู นักเรียนโรงเรียนเด่นดังเหตุเกิดทั้งในและนอกบริเวณโรงเรียน จึงมีมูลที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ร้องทุกข์ และมีเหตุสมควรที่จะให้พักราชการได้

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๔๔๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้สั่งพักราชการผู้ร้องทุกข์ ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๔๔๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๑

ผู้ร้องทุกข์ได้ยื่นคำร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. โดยกล่าวอ้างว่า ผู้ร้องทุกข์มิได้เป็นผู้ที่ทำการสอนนักเรียนคู่กรณีแต่อย่างใด จึงไม่มีผลกระทบต่อการเรียนหรือคะแนนอื่นใดทั้งสิ้น ด้วยเหตุนี้ จึงไม่มีเหตุผลใดที่ผู้ร้องทุกข์จะทำให้เกิดความไม่สงบหรือความไม่เรียบร้อย ทั้งต่อนักเรียนผู้ร้องเรียนหรือผู้อื่นทั้งสิ้น ในขณะที่ผู้ร้องทุกข์ยังปฏิบัติราชการอยู่ก็ได้ให้ความร่วมมือต่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงและต่อผู้บังคับบัญชา มิได้แสดงกิริยาใดๆ หรือกระทำการใดๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวนหรือกระบวนการพิจารณาใดๆ แม้ผู้ร้องทุกข์จะถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนก็มิได้กระทำอื่นใดที่ไม่ถูกต้องอันเป็นการรบกวน ขัดขวาง ทั้งต่อผู้ร้องเรียนและกระบวนการพิจารณา ผู้ร้องทุกข์จึงขอให้พิจารณายกเลิกคำสั่งพักราชการและให้ผู้ร้องทุกข์ได้กลับเข้ารับราชการหรือช่วยราชการโรงเรียนอื่นๆ ในระหว่างการสอบสวนต่อไป

เมื่อพิจารณาข้อกฎหมายแล้วมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ ๔๔๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ ที่ให้พักราชการผู้ร้องทุกข์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า กฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ว่าด้วยการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา ข้อ ๕ กำหนดไว้ว่า เมื่อข้าราชการครูผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหรือถูกฟ้องคดีอาญา

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 165

หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ได้รับรายงานซึ่งมีอำนาจดำเนินการทางวินัย แล้วแต่กรณีจะสั่งให้ผู้นั้นพักราชการได้ต่อเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหากระทำความผิดอาญาในเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือเกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติการณ์อันไม่น่าไว้วางใจและผู้ที่ถูกฟ้องนั้นพนักงานอัยการมิได้รับเป็นทนายแก้ต่างให้ และผู้มีอำนาจดังกล่าวพิจารณาเห็นว่าถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ

จากข้อกำหนดของกฎหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การที่ผู้บังคับบัญชาจะมีคำสั่งพักราชการได้นั้น ต้องเข้าหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนดกล่าวคือ ผู้นั้นมีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการ ซึ่งกรณีของผู้ร้องทุกข์นั้นถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และเป็นข้อกล่าวหาที่เกี่ยวกับความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพครูถ้าให้คงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ คำสั่งพักราชการผู้ร้องทุกข์ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๔๔๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ นั้นจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนปัญหาการที่ผู้ร้องทุกข์กล่าวอ้างว่าการสั่งพักราชการผู้ร้องทุกข์เป็นคำสั่งที่ไม่มีเหตุผลเพียงพอเพราะผู้ร้องทุกข์ไม่ได้กระทำการใดๆ ที่จะเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการสอบสวนพิจารณาหรือก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นนั้น เห็นว่า การสั่งพักราชการนั้น เมื่อเข้าเหตุหนึ่งเหตุใดตามข้อ ๕ ของกฎ ก.ค. ดังกล่าวผู้บังคับบัญชาย่อมมีอำนาจสั่งได้ แม้ผู้ร้องทุกข์จะอ้างว่ามิได้กระทำการใดๆ ที่จะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา หรือก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย แต่การที่ข้าราชการครูซึ่งโดยหน้าที่ต้องใกล้ชิดกับเด็กนักเรียน และมีกรณีถูกกล่าวหาว่าล่วงละเมิดทางเพศเด็ก แม้ผู้ร้องทุกข์จะอ้างว่ามิได้เป็นผู้ทำหน้าที่สอนเด็กผู้เสียหายโดยตรง แต่ความรู้สึกของประชาชนทั่วไป หรือผู้ปกครองของเด็กนักเรียนที่ผู้ร้องทุกข์ทำการสอนอยู่นั้นเป็นสิ่งที่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า บุคคลเหล่านั้นจะไม่เป็นห่วงความปลอดภัยของบุตรหลานของตน หากโรงเรียนยังยอมให้ผู้ร้องทุกข์ซึ่งถูกกล่าวหาในความผิดดังกล่าวยังคงทำหน้าที่อบรมสั่งสอนบุตรหลานของตนต่อไปเหมือนไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้น ประชาชนย่อมขาดความเชื่อถือศรัทธาในหน่วยงานของรัฐที่ไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของประชาชน อาจจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นได้

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งพักราชการผู้ร้องทุกข์นั้น ชอบด้วยเหตุผล และเหมาะสมกับกรณีแล้ว มิได้เกิดจากเหตุอันไม่เป็นธรรมหรือถูกกลั่นแกล้งโดยมิชอบจากผู้บังคับบัญชา คำสั่งพักราชการผู้ร้องทุกข์ นั้น ชอบด้วยกฎหมายแล้ว คำร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกคำร้องทุกข์

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 166

เรื่องที่ ๒๔

มาตรา ๑๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาชาย ตำแหน่งครูโรงเรียนวัดแม่ทะ มีกรณีหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ประพฤติตัวไม่เหมาะสมกับความเป็นครู ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนได้ บกพร่องในหน้าที่ราชการ ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ พฤติการณ์ต้องด้วยมาตรา ๑๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน เหมาะสมกับกรณีแล้ว

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนปรากฏว่าผู้ร้องทุกข์เป็นผู้หย่อนสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ประพฤติตัวไม่เหมาะสมกับความเป็นครู ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนได้ มีสุขภาพจิตไม่ปกติเกรงว่าจะทำร้ายเด็กนักเรียน ควรหาทางป้องกันไว้ก่อนที่จะเกิดเหตุร้าย

คณะกรรมการสอบสวน พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องทุกข์เป็นผู้ป่วยทางจิต มีจิตบกพร่องไม่สามารถปฏิบัติงานการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพได้ เป็นผู้หย่อนความสามารถตามข้อกล่าวหาจริง เห็นสมควรให้ผู้ร้องทุกข์ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนต่อไป

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วเห็นชอบ

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณา แล้วมีมติให้ผู้ร้องทุกข์ออกจากราชการ

นายกรร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า พยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนที่เป็นครูทั้งโรงเรียนบ้านวังหลวง, ครูโรงเรียนวัดแม่ทะ และนักเรียนต่างให้การสอดคล้องต้องกันว่า ผู้ร้องทุกข์ประพฤติตนไม่เหมาะสม มี

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 167

พฤติกรรมก้าวร้าว พูดจาไม่สุภาพกับเพื่อนร่วมงาน (อี, ไอ้, กู, มึง) แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่รักษาความสะอาดของร่างกายเป็นที่รังเกียจของนักเรียนและเพื่อนร่วมงาน หลบหลีกงานสอน แอบไปนอนในระหว่างเวลาราชการออกนอกบริเวณโรงเรียนบ่อยครั้ง หย่อนความสามารถในการปฏิบัติงานไม่สามารถทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคุมนักเรียนไม่ได้ นักเรียนไม่เชื่อฟัง ไม่ยอมรับ สมควรให้ผู้ร้องทุกข์ออกไปพักผ่อนและรักษาตัวอยู่ที่บ้านจะดีกว่า นอกจากนี้พยานที่เป็นศึกษานิเทศก์ก็ยังให้การยืนยันว่าหลังจากได้เข้าตรวจเยี่ยมการปฏิบัติการสอน และสังเกตพฤติกรรมอื่นๆ โดยภาพรวมของการปฏิบัติงานของผู้ร้องทุกข์แล้ว ถือว่าไม่ได้มาตรฐาน และเชื่อว่าไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการศึกษา มาตรฐานที่ ๑๐ โดยที่พยานดังกล่าวมิได้มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องทุกข์มาก่อนแต่อย่างใด เชื่อว่าต่างก็ให้การไปตามความเป็นจริงที่ตนรู้เห็นทำให้มีน้ำหนักรับฟังได้มั่นคง

ในชั้นร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกข์ ร้องทุกข์เพียงว่าผู้ร้องทุกข์ไม่หย่อนยาน สุขภาพร่างกายของผู้ร้องทุกข์เป็นปกติสามารถที่จะสอนหนังสือหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามปกติโดยมิได้มีพยานหลักฐานอื่นใดสนับสนุนคำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ให้เห็นจริง ไม่มีน้ำหนักรับฟังหักล้างพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนได้ ซึ่งระหว่างเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ จนกระทั่งผู้ร้องทุกข์ถูกสั่งให้ออกจากราชการ เห็นว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้ร้องทุกข์แต่ละระดับชั้นได้ให้การดูแลผู้ร้องทุกข์เพื่อให้ปรับปรุงพัฒนาตนเองด้วยดีมาโดยตลอด หากแต่ระยะเวลาล่วงเลยไปนานพอสมควรผู้ร้องทุกข์ก็ไม่อาจพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นได้ ดังนั้น ถ้าให้ผู้ร้องทุกข์รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการหลายประการ เช่น นักเรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้ เสื่อมเสียชื่อเสียงเกียรติคุณและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ และเสื่อมเสียภาพลักษณ์ขององค์กรครูโดยรวม เสียหายต่อระบบการบริหารงานภายในและปฏิบัติงานไม่คุ้มค่ากับเงินเดือนค่าจ้างที่รัฐต้องจ่ายแก่ผู้ร้องทุกข์พฤติการณ์ของผู้ร้องทุกข์ต้องด้วยมาตรา ๑๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ตามมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา นั้น เหมาะสมกับกรณีแล้ว คำร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น สมควรยกคำร้องทุกข์

อนึ่ง คำสั่งโรงเรียนวัดแม่ทะ ที่ ๓๒/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ได้ระบุอ้างถ้อยคำในตัวบทกฎหมาย ตามมาตรา ๑๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ไว้โดยไม่ครบถ้วน แต่กรณีก็มิได้ทำให้คำสั่งดังกล่าวเสียไป หากแต่เป็นคำสั่งทางปกครองที่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อยหรือผิดหลงเล็กน้อยที่อาจแก้ไขเพิ่มเติมได้ ตามนัยมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ สมควรแจ้งให้ผู้อำนวยการ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 168

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการให้ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดแม่ทะ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระบุข้อความว่า “ถ้าให้นายกร รับราชการต่อไป จะเป็นการเสียหายแก่ราชการ” ให้ถูกต้องต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องทุกข์หย่อนความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่สามารถทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพจริง และประพฤติตนไม่เหมาะสมมีพฤติกรรมก้าวร้าว ถ้าให้ผู้ร้องทุกข์รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ พฤติการณ์ของผู้ร้องทุกข์ต้องด้วยกฎหมาย มาตรา ๑๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ถ้าให้ผู้ร้องทุกข์รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา นั้น เหมาะสมกับกรณีแล้ว คำร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกคำร้องทุกข์ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการให้ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดแม่ทะ แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งโรงเรียนวัดแม่ทะ ที่ ๓๒/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ โดยให้ระบุข้อความว่า “ถ้าให้นายกร รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ” ให้ถูกต้องต่อไป

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 169

เรื่องที่ ๒๕

มาตรา ๑๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๒

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาชาย ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กับพวก (รวม ๕ ราย) ร้องทุกข์คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่อง ร่วมกันกระทำการโดยมีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริตในการสอบเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นาย ส. กับพวก มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการสอบคัดเลือกพนักงานราชการหรือครูอัตราจ้าง เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามประกาศ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ในการดำเนินการสอบมีการแก้ไขประกาศ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ถึง ๓ ครั้ง โดยแก้ไขจำนวนอัตรา และกลุ่มวิชาและวิชาเอก และพบว่ากระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบมีการลงนามโดยผู้ที่มิใช่คณะกรรมการควบคุมห้องสอบที่มุมด้านขวามือของกระดาษคำตอบ สีน้ำหมึกที่ใช้เขียนชื่อนามสกุลผู้เข้าสอบแตกต่างจากสีน้ำหมึกที่ใช้กากบาทคำตอบ และมีพิรุธในกระดาษคำตอบอื่นๆ อีก เช่น มีลักษณะการกากบาทไม่เรียบร้อย ลักษณะการกากบาทมีสีน้ำหมึกที่แตกต่างกันและอื่นๆ อีก และประกาศ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ ได้จัดทำเอกสารเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กรณีที่มีความจำเป็นหรือกรณีพิเศษ จำนวน ๒๙ อัตรา เกินกว่าร้อยละ ๒๕ ของอัตราครูเกษียณอายุราชการที่ได้รับจัดสรรคืน ๖๐ อัตรา ร้อยละ ๒๕ ของอัตราข้าราชการครูเกษียณอายุราชการ ๖๐ อัตรา เท่ากับ ๑๕ อัตรา ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศทราบ และถือปฏิบัติตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๖๕๘๗ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๐ และ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 170

ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๗๖๑๓ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่แจ้งให้เป็นนโยบายการสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครู กรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษ ทั้งในการสอบยังพบว่ามีการทุจริตในกระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบ พบว่ากรรมการตรวจคะแนน และกรรมการทานคะแนนไม่ได้ลงชื่อ และกระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบแผ่นหนึ่งมีคะแนนปรากฏอยู่สองแห่งและแตกต่างกัน กระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบที่ลงชื่อด้านขวามือบางรายไม่ใช่ลายมือชื่อผู้เข้าสอบ กระดาษคำตอบบางรายทำข้อสอบประมาณ ๒๐ ข้อ กระดาษคำตอบบางรายมีการแก้ไขคำตอบและข้อที่แก้ไขถูกทุกข้อ และมีลักษณะการกากบาทที่แตกต่างกันในกระดาษคำตอบแผ่นเดียวกัน เป็นต้น

คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง สืบสวนข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า กรณีมีมูล

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

นาย ส. กับพวก ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีมีปัญหาข้อกฎหมายจำต้องพิจารณาว่าการที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ร้องทุกข์ ทั้ง ๕ ราย ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่พิจารณาแล้วเห็นว่า มูลกรณีของเรื่องเกิดจากมีผู้ใช้นามว่า “ผู้ปกครอง-ผู้สมัครที่ด้อยโอกาสขาดเงิน” ร้องเรียนเกี่ยวกับการคัดเลือกพนักงานราชการและครูอัตราจ้างเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว โดยผลการสืบสวนปรากฏข้อเท็จจริงว่าการสอบคัดเลือกพนักงานราชการหรือครูอัตราจ้างที่จ้างจากเงินงบประมาณ เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามประกาศ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ พบว่ามีการออกประกาศ อ.ก.ค.ศ. เขตฯ เพื่อรับสมัครสอบคัดเลือกถึง ๓ ฉบับ ภายในวันเดียวกัน โดยแต่ละฉบับจะเป็นการแก้ไขจำนวนอัตราที่จะคัดเลือกในแต่ละกลุ่มวิชา กล่าวคือ ฉบับที่ ๑ แก้ไขประกาศในเรื่องของสัดส่วนที่จะคัดเลือกในแต่ละกลุ่มวิชา แต่ยังคงคัดเลือก รวม ๓๐ อัตรา ฉบับที่ ๒ แก้ไขประกาศเป็นคัดเลือกจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น ๓๖ อัตรา และปรับเปลี่ยนจำนวนอัตราในการรับแต่ละกลุ่มวิชาเพื่อให้สมดุลกันทั้งสามฉบับ นอกจากนี้ในการดำเนินการสอบคัดเลือกก็ไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบและแนวปฏิบัติที่ทางราชการกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด กล่าวคือ กรรมการควบคุมห้องสอบไม่ได้ลงลายมือชื่อกำกับที่กระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบ แต่ปล่อยให้นาย ป. (ผู้ร้องทุกข์ที่ ๓) ซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในห้องสอบมาลงลายมือชื่อที่กระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบทุกคน ส่วนการ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 171

ตรวจกระดาษคำตอบก็ปรากฏว่า กรรมการที่ตรวจคะแนนและกรรมการที่ทานคะแนน ประกอบด้วย นาย ป. (ผู้ร้องทุกข์ที่ ๓) นาย ธ. (ผู้ร้องทุกข์ที่ ๔) และนาย ว. (ผู้ร้องทุกข์ที่ ๕) ไม่ได้ลงลายมือชื่อกำกับไว้ที่กระดาษคำตอบ อีกทั้งเมื่อคณะกรรมการสืบสวนได้ทำการตรวจสอบกระดาษคำตอบก็พบว่า กระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบบางรายมีความผิดปกติกล่าวคือ สีหมึกลายมือชื่อของนาย ป. (ผู้ร้องทุกข์ที่ ๓) ที่เขียนไว้มุมบนด้านขวามือของกระดาษคำตอบจะมีสีแตกต่างจากกระดาษคำตอบอื่นๆ ที่ผู้ร้องทุกข์ที่ ๓ ลงลายมือชื่อไว้เมื่อวันสอบข้อเขียน (๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๑) และจะเป็นสีเดียวกับที่ผู้เข้าสอบใช้เขียน ชื่อ-นามสกุล และรายละเอียดต่างๆ ที่หัวกระดาษคำตอบ และสีน้ำหมึกที่เขียนอยู่ที่หัวกระดาษคำตอบจะแตกต่างจากสีน้ำหมึกที่ใช้กากบาทคำตอบ นอกจากนี้ยังพบจุดสังเกตของแต่ละรายบุคคลที่แตกต่างกันออกไปด้วย ต่อมา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้มีการประกาศผลการคัดเลือก ๒ ฉบับ ฉบับที่ ๑ ประกาศผลการคัดเลือก ๓๐ อัตราและฉบับที่ ๒ ประกาศผลการคัดเลือก ๓๖ อัตรา โดยมีนาย ส. (ผู้ร้องทุกข์ที่ ๑) เป็นผู้ลงนามในประกาศ อ.ก.ค.ศ. เขตฯ ทั้งที่ไม่มีอำนาจ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เวลา ๐๘.๓๐ น. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้ให้ผู้ผ่านการคัดเลือกมารายงานและทำการบรรจุแต่งตั้งเป็นครูผู้ช่วย เวลา ๑๕.๓๐ น. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพิจารณาอนุมัติย้อนหลัง เพื่ออนุมัติแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายละเอียดแนบท้ายประกาศ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ฉบับลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการสอบคัดเลือกเพิ่มขึ้นเป็น ๓๖ อัตรา อนุมัติการบรรจุและแต่งตั้งผู้ผ่านการคัดเลือกเป็นข้าราชการครู ตำแหน่งครูผู้ช่วย และอนุมัติให้ผู้ร้องทุกข์ที่ ๑ เลขานุการ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาลงนามในประกาศ อ.ก.ค.ศ. เขตฯ เพื่อให้การกระทำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้ดำเนินการมาแล้วมีผลชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนกรณีการสอบคัดเลือกพนักงานราชการหรือครูอัตราจ้างที่จ้างจากเงินงบประมาณ เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ตามประกาศ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ นั้น ผู้ร้องทุกข์ที่ ๑ ผู้ร้องทุกข์ที่ ๒ และผู้ร้องทุกข์ที่ ๕ ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดทำเอกสารเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาอนุมัติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการครู กรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษ จำนวน ๒๕ อัตรา ได้เสนอเกินกว่าอัตราร้อยละ ๒๕ ของอัตราข้าราชการครูเกษียณอายุราชการที่ได้รับการจัดสรรคืน กล่าวคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับการจัดสรรคืน ๖๐ อัตรา ร้อยละ ๒๕ ของอัตราข้าราชการครูเกษียณอายุราชการ ๖๐ อัตรา จึงเท่ากับ ๑๕ อัตรา และก่อนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะนำเสนอเรื่องดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีหนังสือแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศทราบและถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวแล้ว ตาม

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 172

หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๖๕๘๗ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๐ และ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๗๖๑๓ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๑ ขณะที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำลังดำเนินการรับสมัคร (วันที่ ๖-๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาก็ได้รับหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/ว ๑๒๕๒๘ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ แจ้งทบทวนนโยบายการสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูกรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษ เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศถือปฏิบัติการใช้อัตราที่ได้รับการจัดสรรคืนจากอัตราข้าราชการครูเกษียณอายุราชการว่า สามารถใช้ในการคัดเลือกกรณีดังกล่าวได้เพียงร้อยละ ๒๕ เท่านั้น และเมื่อผู้ร้องทุกข์ที่ ๑ และพวกทราบเรื่องดังกล่าวก็หาได้ระงับการดำเนินการยังคงทำการคัดเลือกต่อไป จนกระทั่งเสร็จสิ้นกระบวนการพร้อมที่จะประกาศผลการคัดเลือก หากได้ระงับในช่วงที่ทราบหนังสือย่อมเกิดความเสียหายน้อยมาก ดังนั้น การที่บุคคลดังกล่าวเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตฯพิจารณาอนุมัติการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเกินกว่าร้อยละ ๒๕ ของอัตราข้าราชการครูเกษียณอายุราชการที่ได้รับการจัดสรรคืน การกระทำของนาย ส. ผู้ร้องทุกข์ที่ ๑ กับพวก จึงเป็นการจงใจที่จะกระทำทั้งที่ทราบว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ยังพบว่าในขั้นตอนการตรวจกระดาษคำตอบยังมีการดำเนินการที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากคณะกรรมการประมวลผลพบว่ากระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบไม่มีการลงลายมือชื่อของกรรมการตรวจคะแนนและกรรมการทานคะแนน กระดาษคำตอบแผ่นหนึ่งมีคะแนนปรากฏอยู่สองแห่งและยังแตกต่างกัน เมื่อกรรมการประมวลผลทำการตรวจทานคะแนนใหม่ ขณะตรวจทานคะแนนผู้ร้องทุกข์ที่ ๓ และผู้ร้องทุกข์ที่ ๑ ได้เข้ามาต่อว่าไม่ให้ทำการตรวจทานคะแนนใหม่ และจากถ้อยคำของกรรมการควบคุมห้องสอบที่ให้ถ้อยคำว่า ลายมือชื่อที่ปรากฏอยู่มุมบนด้านขวามือของกระดาษคำตอบผู้เข้าสอบบางรายไม่ใช่ลายมือชื่อของตน ขณะเก็บกระดาษคำตอบพบผู้เข้าสอบบางรายทำข้อสอบประมาณ ๒๐ ข้อ และเมื่อทำการสุ่มตรวจกระดาษคำตอบพบว่ากระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบบางรายมีการแก้ไขคำตอบข้อที่แก้ไขถูกทุกข้อ หรือมีลักษณะการกากบาทที่แตกต่างกันในกระดาษคำตอบแผ่นเดียวกัน กรณีจึงมีมูลอันควรกล่าวหาว่าผู้ร้องทุกข์ที่ ๑ และพวกกระทำผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

ในชั้นร้องทุกข์ผู้ร้องทุกข์ ทั้ง ๕ ราย ร้องทุกข์สรุปได้ว่า การตั้งข้อกล่าวหาตามคำสั่งดังกล่าวไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์ เนื่องจากผู้ร้องทุกข์ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำอันเป็นการทุจริตตามข้อกล่าวหาแต่ประการใด กรณีไม่มีมูลที่จะกล่าวหาเป็นข้อกล่าวหาที่เลื่อนลอย ไม่ชัดเจน เพราะกระบวนการทำตามคำชี้แนะชี้นำของนักการเมืองบางคนที่กลั่นแกล้งผู้ร้องทุกข์กับพวก พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงจากการสืบสวนในเบื้องต้นว่าผู้ร้องทุกข์ ทั้ง ๕ ราย ใน

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 173

ฐานะเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบการสอบคัดเลือกพนักงานราชการหรือครูอัตราจ้างที่จ้างจากเงินงบประมาณ เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงเมื่อปรากฏว่าการดำเนินการสอบคัดเลือกไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบและแนวปฏิบัติที่ทางราชการกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด กล่าวคือ กรรมการควบคุมห้องสอบไม่ได้ลงลายมือชื่อกำกับที่กระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบ แต่ปล่อยให้ผู้ร้องทุกข์ที่ ๓ (นาย ป.) ซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในห้องสอบมาลงลายมือชื่อที่กระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบทุกคน กระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบบางรายมีความผิดปกติมีการแก้ไขคำตอบข้อที่แก้ไขถูกทุกข้อ จัดทำเอกสารเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาฯ พิจารณาอนุมัติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการคัดเลือกบุคลากรเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูเกินกว่าอัตราร้อยละ ๒๕ ของอัตราข้าราชการครูเกษียณอายุราชการ ฯลฯ จึงเป็นกรณีปรากฏพยานหลักฐานในเบื้องต้นอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้ร้องทุกข์ ทั้ง ๕ ราย กระทำผิดวินัยตามมาตรา ๘๕ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนด “...ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที” ซึ่งผู้บังคับบัญชาตั้งคณะกรรมการสืบสวนแล้ว กรณีมีมูลกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ร้องทุกข์ทั้ง ๕ ราย และเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สำหรับผู้ร้องทุกข์รายที่ ๑ (นาย ส.) และผู้ร้องทุกข์รายที่ ๒ (นาย อ.) แม้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะมิใช่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สำหรับผู้ร้องทุกข์รายที่ ๓ (นาย ป.) , รายที่ ๔ (นาย ธ.) และรายที่ ๕ (นาย ว.) ก็ตาม กรณีก็ต้องด้วยข้อยกเว้นตามกฎหมายมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน ที่กำหนดว่า “... การสอบสวนกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และต้องมีกรณีอันมีมูลว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น เว้นแต่กรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัยร่วมกัน และในจำนวนผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าว ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของผู้ถูกกล่าวหาผู้หนึ่งผู้ใดเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีลำดับชั้นสูงกว่าผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของผู้ถูกกล่าวหารายอื่น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาในลำดับชั้นสูงกว่าดังกล่าวเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมด...” ดังนี้ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาในลำดับชั้นที่สูงกว่า จึงมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมด (คือผู้ร้องทุกข์ ทั้ง ๕ ราย) ได้และในชั้นนี้เป็นขั้นตอนการร้องทุกข์คำสั่งผู้บังคับบัญชาที่สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ร้องทุกข์ทั้ง ๕ ราย จึงมีประเด็นต้องพิจารณาในปัญหาข้อกฎหมายว่าผู้บังคับบัญชาได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ร้องทุกข์

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 174

โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ข้อที่ผู้ร้องทุกข์ยกขึ้นกล่าวอ้างในชั้นร้องทุกข์เป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ในชั้นสอบสวนความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มิใช่ข้อที่จำต้องพิจารณาในชั้นนี้ และเมื่อได้พิจารณาวินิจฉัยไว้ดังกล่าวข้างต้นแล้วว่า การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ กล่าวคือ (๑) ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงเป็นผู้ที่มีอำนาจตามกฎหมายมาตรา ๕๓ และ ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ (๒) กรณีมีมูลอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงโดยมีการสืบสวนแล้วตามมาตรา ๙๕ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน และ (๓) คณะกรรมการสอบสวนมีคุณสมบัติต้องด้วยข้อ ๓ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ร้องทุกข์ทั้ง ๕ ราย จึงชอบด้วยกฎหมาย คำร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น สมควรยกคำร้องทุกข์

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ กล่าวคือ (๑) ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงเป็นผู้ที่มีอำนาจตามกฎหมายมาตรา ๕๓ และ ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ (๒) กรณีมีมูลอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยมีการสืบสวนแล้วตามมาตรา ๙๕ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน และ (๓) คณะกรรมการสอบสวนมีคุณสมบัติต้องด้วยข้อ ๓ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ร้องทุกข์ทั้ง ๕ ราย จึงชอบด้วยกฎหมาย คำร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ยกคำร้องทุกข์

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 175

เรื่องที่ ๒๖

มาตรา ๑๒๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาชาย ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนยื่นคำร้องขอย้าย แต่ไม่ได้ย้าย จึงขอให้ ก.ค.ศ. มีมติให้ผู้ร้องทุกข์ได้ย้ายตามคำขอ การพิจารณาย้ายได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา และมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ชอบแล้ว

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ร้องทุกข์ยื่นคำร้องขอย้ายไป (๑) โรงเรียนวีรวัฒน์ (๒) โรงเรียนสุรพินท์ (๓) โรงเรียนสินรินทร์ แต่ไม่ได้ย้าย จึงร้องทุกข์ขอให้เพิกถอนมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา โดยมีมติให้ผู้ร้องทุกข์ได้ย้ายไปโรงเรียนวีรวัฒน์

คณะกรรมการพิจารณา กลั่นกรองการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พิจารณาแล้วมีมติจัดลำดับให้ผู้ร้องทุกข์เป็นผู้สมควรได้ย้ายไปโรงเรียนวีรวัฒน์ เป็นลำดับที่ ๑

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้ว ไม่เห็นด้วยตามที่คณะกรรมการกลั่นกรองฯ เสนอให้ผู้ร้องทุกข์ได้ย้ายไปโรงเรียนวีรวัฒน์ เพราะผู้ร้องทุกข์ได้คะแนน ๕๓ คะแนน ขณะที่นายปริญญาได้ ๕๔ คะแนน จึงมีมติให้นายปริญญาได้ย้ายไปดำรงตำแหน่งว่างที่โรงเรียนวีรวัฒน์

นายอาจร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาพยานหลักฐานและคำชี้แจงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบคำร้องทุกข์และให้โอกาสผู้ร้องทุกข์แถลงการณ์ด้วยวาจาอย่างเต็มที่ โดยอนุญาตให้ผู้ร้องทุกข์นำที่ปรึกษากฎหมายเข้ามาร่วมฟังการแถลงการณ์ด้วย ส่วนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่มาแถลงแก้แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนว่าง ๒๘ ตำแหน่ง

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 176

และตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนว่าง ๘ ตำแหน่ง ซึ่งโรงเรียนวีรวัฒน์ที่ผู้ร้องทุกข์ระบุขอย้ายเป็นลำดับที่หนึ่งเป็นโรงเรียนที่มีตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนว่างอยู่ แต่ผู้ร้องทุกข์ไม่ได้ย้ายตามที่ขอย้าย ส่วนผู้ที่ได้ย้ายไปโรงเรียนวีรวัฒน์ คือ นายปริญญา ในชั้นร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกข์ร้องทุกข์ว่าเป็นผู้หนึ่งที่ยื่นคำร้องขอย้ายไป (๑) โรงเรียนวีรวัฒน์ (๒) โรงเรียนสุรพินท์ และ (๓) โรงเรียนสินรินทร์ แต่ไม่ได้ย้ายตามที่ขอย้ายโดยผู้ร้องทุกข์กล่าวอ้างว่า อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ได้พิจารณาและมีมติแตกต่างจากที่คณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย โดยมิได้แสดงเหตุผลประกอบว่ามีเหตุผลประการใด จึงมีมติแตกต่างดังกล่าว การพิจารณาไม่โปร่งใส ไม่เป็นธรรม เป็นการกระทำโดยมิชอบ จำนวนนักเรียนของโรงเรียนมิตรประชา น้อยกว่าโรงเรียนแกรงถึง ๑๗๖ คน ทำให้เกิดข้อสงสัยว่าข้อมูลจำนวนนักเรียนของโรงเรียนแกรงถูกต้องหรือไม่ เพราะข้อมูลจากการจัดสรรงบประมาณที่ผู้ร้องทุกข์กล่าวอ้าง โรงเรียนแกรงมีนักเรียนเพียง ๔๒๕ คน แต่จากแบบคำร้องขอย้ายมีนักเรียน ๗๒๗ คน และข้อมูลที่ได้ตรวจสอบกับกลุ่มนโยบายและแผน และกลุ่มงานวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ยืนยันว่ามีนักเรียน ๗๒๒ คน ซึ่งไม่ตรงกับข้อมูลในแบบคำร้องขอย้าย ผู้ร้องทุกข์จึงขอให้เพิกถอนมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา โดยมีมติให้ผู้ร้องทุกข์ได้ย้ายไปโรงเรียนวีรวัฒน์

ในชั้นพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ผู้ร้องทุกข์แถลงการณ์ด้วยวาจาโต้แย้งว่า การพิจารณาไม่โปร่งใส ไม่เป็นธรรม การลงมติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา แทนที่จะลงมติโดยเปิดเผยกลับเป็นการลงคะแนนลับ ซึ่งผู้ร้องทุกข์ทราบในภายหลังว่ามติในการลงคะแนนเป็น ๕ : ๔ และโรงเรียนแกรงนำจำนวนนักเรียนพิเศษที่เรียนรวมมาคิดรวมเป็นจำนวนนักเรียนทั้งหมดประกอบคำร้องขอย้ายด้วย ย่อมไม่ถูกต้องซึ่งหากไม่นำมาคิดรวมจำนวนนักเรียนจะมีเพียง ๔๒๕ คนเท่านั้น และเป็นโรงเรียนขนาดเล็กไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่นายปริญญาจะได้ย้าย แต่ผู้ร้องทุกข์ก็ได้ตอบข้อซักถามของอนุกรรมการว่าโรงเรียนมิตรประชาที่ผู้ร้องทุกข์เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนก็มีนักเรียนพิเศษที่เรียนรวมกับนักเรียนปกติรวมจำนวนประมาณ ๖๐๐ คนเศษ ผู้ร้องทุกข์ยังติดใจประเด็นจำนวนนักเรียนดังกล่าว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๔๑๖๖.บค/๕๓๘ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ชี้แจงดังนี้

๑) การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/๒๒๕๕ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๐ และประกาศ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เรื่อง รายละเอียดและวิธีการพิจารณาการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยนำคำร้องขอย้ายแต่ละโรงเรียนมาจัดทำรายละเอียดและพิจารณาให้คะแนนตามที่ระบุไว้ในข้อ ๘ แห่ง

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 177

ประกาศ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และโดยวิธีการพิจารณาคำร้องขอย้ายหลักเกณฑ์การย้ายได้กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย เพื่อพิจารณาคำร้องขอย้าย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด และจัดเรียงลำดับความเหมาะสมเบื้องต้น เสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

ตำแหน่งว่างโรงเรียนวีรวัฒน์ มีผู้ประสงค์ขอย้ายโดยการเขียนคำร้องขอย้ายเป็นจำนวน ๕ ราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้ดำเนินการตามข้อ ๘ แห่งประกาศ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เรื่อง รายละเอียดและวิธีการพิจารณาการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายผู้บริหารสถานศึกษา โดยพิจารณาตามองค์ประกอบด้านความรู้ ด้านความสามารถ ด้านประสบการณ์ และด้านผลการปฏิบัติงาน ซึ่งมีคะแนนเต็ม ๖๐ คะแนน โดยจัดเรียงคะแนนจากสูงไปหาต่ำ และพิจารณาถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและความเหมาะสมอื่นๆ เป็นเบื้องต้น ดำเนินการโดยคณะกรรมการกลั่นกรองเป็นผู้ดำเนินการ

๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรอง ตามความเหมาะสมและเป็นธรรมที่สุด เพื่อให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการย้ายข้าราชการครู สายผู้บริหารสถานศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ เวลา ๐๙.๐๐ น. ตำแหน่งว่างโรงเรียนวีรวัฒน์ คณะกรรมการกลั่นกรองฯ ได้ท้วงติงคุณสมบัตินายปริญญา ว่าข้อมูลจำนวนนักเรียนโรงเรียนแกรงไม่ถูกต้อง จึงพิจารณาจัดลำดับให้ผู้ร้องทุกข์เป็นลำดับที่ ๑ แล้วนำเสนอให้ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาต่อไป

๓) อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบการย้ายผู้บริหารสถานศึกษาตามที่คณะกรรมการกลั่นกรองฯ พิจารณาลำดับที่ ๑ - ๒๓ สำหรับตำแหน่งว่างโรงเรียนวีรวัฒน์ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นไม่เห็นด้วยตามคณะกรรมการกลั่นกรองฯ เสนอมา เนื่องจากผู้ร้องทุกข์ได้รับคะแนนเป็นลำดับรองไม่เป็นไปตามข้อ ๘ และข้อ ๙ แห่งประกาศ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งกำหนดให้พิจารณาจากผู้ที่ได้คะแนนเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ และให้ตรวจสอบจำนวนนักเรียนที่แท้จริง เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ได้อภิปรายอย่างหลากหลาย ประธานในที่ประชุมจึงได้ขอความเห็นโดยการลงมติโดยลับ และปรากฏว่านายปริญญา ได้รับการพิจารณา ซึ่งเป็นไปตามข้อ ๘ และข้อ ๙ แห่งประกาศ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา จึงพิจารณาให้นายปริญญา ได้รับการพิจารณาย้ายไปดำรงตำแหน่งว่างที่โรงเรียนวีรวัฒน์

ต่อมาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้มีหนังสือฯ ลับ ที่ ศธ ๐๔๑๖๖.บค/...ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๒ แจ้งว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้ตรวจสอบแล้วโรงเรียนแกรงได้ยืนยันข้อมูลจำนวนนักเรียนที่ถูกต้องแล้วมีจำนวน ๗๒๗ คน และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ได้รับรอง

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 178

ข้อมูลในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๒ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒ โดยมีมติยืนยันตามมติเดิม โดยให้นายปริญญา ย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวีรวัฒน์

พิจารณาแล้วเห็นว่า ในการพิจารณาย้ายผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แจ้งตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/๒๒๕๕ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๐ และประกาศ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา กล่าวคือ (๑) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสายผู้บริหารสถานศึกษา พิจารณาจัดลำดับให้ผู้ร้องทุกข์เป็นผู้สมควรได้ย้ายเป็นลำดับที่ ๑ แล้ว (๒) นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาในคราวประชุมครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ แล้วมีมติไม่เห็นด้วยตามที่คณะกรรมการกลั่นกรองเสนอให้ผู้ร้องทุกข์ได้ย้ายไปโรงเรียนวีรวัฒน์ เนื่องจากผู้ร้องทุกข์ได้คะแนนเป็นลำดับรอง (ผู้ร้องทุกข์ได้คะแนน ๕๓ คะแนน นายปริญญาได้คะแนน ๕๔ คะแนน) ไม่เป็นไปตามข้อ ๘ และ ข้อ ๙ ของประกาศ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งกำหนดให้พิจารณาจากผู้ที่ได้คะแนนเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ จึงมีมติให้นายปริญญาได้ย้ายไปดำรงตำแหน่งว่างที่โรงเรียนวีรวัฒน์ ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ๑๐๓๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ เห็นว่า แม้คณะกรรมการกลั่นกรองฯ พิจารณาแล้วมีมติจัดลำดับให้ผู้ร้องทุกข์เป็นผู้สมควรได้ย้ายไปโรงเรียนวีรวัฒน์ เป็นลำดับที่ ๑ แล้วนำเสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาก็ตาม แต่มติคณะกรรมการกลั่นกรองฯ หาได้เป็นที่สุดไม่หากแต่อำนาจในการพิจารณาให้ความเห็นชอบการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา เป็นอำนาจและหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา มิได้มีผลผูกพันให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาต้องพิจารณาและมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการกลั่นกรองฯเสนอเท่านั้น

การที่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ไม่เห็นด้วยตามที่คณะกรรมการกลั่นกรองฯ เสนอให้ผู้ร้องทุกข์ได้ย้ายไปโรงเรียนวีรวัฒน์ เพราะผู้ร้องทุกข์ได้คะแนน ๕๓ คะแนน ขณะที่นายปริญญาผู้ที่ได้ย้ายได้คะแนน ๕๔ คะแนน มากกว่าผู้ร้องทุกข์ ข้อเสนอของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ไม่เป็นไปตามข้อ ๘ และข้อ ๙ ของประกาศ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งกำหนดให้พิจารณาจากผู้ที่ได้คะแนนเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ จึงมีมติให้นายปริญญาได้ย้ายไปดำรงตำแหน่งว่างที่โรงเรียนวีรวัฒน์ ข้อร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ที่กล่าวอ้างว่า อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา มิได้แสดงเหตุผลประกอบการมีมติแตกต่างดังกล่าว การพิจารณาไม่โปร่งใส ไม่เป็นธรรม เป็นการกระทำ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 179

โดยมิชอบ นั้น ฟังไม่ขึ้น และกรณีข้อมูลจำนวนนักเรียนที่ผู้ร้องทุกข์ยกขึ้นกล่าวอ้างในชั้นร้องทุกข์ว่าข้อมูลจากการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ รายการเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๑ ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๑ (ครั้งที่ ๓) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนแกรง (โรงเรียนเดิมนายปริญญา) มีนักเรียนเพียง ๔๒๕ คน แต่จากแบบคำร้องขอย้ายมีนักเรียน ๗๒๗ คน และข้อมูลที่ได้ตรวจสอบกับกลุ่มนโยบายและแผน และกลุ่มงานวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ปรากฏว่ามีนักเรียน ๗๒๒ คน ซึ่งไม่ตรงกับข้อมูลในแบบคำร้องขอย้ายทำให้ผู้ร้องทุกข์เกิดข้อสงสัยว่า ข้อมูลจำนวนนักเรียนของโรงเรียนแกรงถูกต้องหรือไม่ เห็นว่า กรณีเป็นเพียงข้อสงสัยของผู้ร้องทุกข์เท่านั้น ผู้ร้องทุกข์มิได้ยืนยันว่านายปริญญาผู้ที่ได้ย้ายแสดงข้อมูลจำนวนนักเรียนอันเป็นเท็จแต่อย่างใดไม่ ประกอบกับข้อมูลจำนวนนักเรียนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๒ ยืนยันว่าโรงเรียนแกรง มีนักเรียน ๗๒๗ คน ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ส่วนข้อมูลที่ผู้ร้องทุกข์ยกขึ้นกล่าวอ้างนั้นเป็นข้อมูลจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๕๐ แต่อย่างไรก็ตาม ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนนั้น ที่ประชุมเห็นว่าต้องนับจำนวนนักเรียนพิเศษที่เรียนรวมกับนักเรียนปกติด้วยเพราะเป็นกรณีที่โรงเรียนต้องจัดการศึกษาพิเศษแก่นักเรียนดังกล่าวตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนราชการต้นสังกัดจำนวนนักเรียนโรงเรียนแกรง จึงถูกต้องแล้ว ข้อโต้แย้งของผู้ร้องทุกข์เป็นเพียงข้อสงสัยของผู้ร้องทุกข์ไม่มีน้ำหนักหักล้างเหตุผลของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ในอันที่ ก.ค.ศ. จะเพิกถอนมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาฯ ดังกล่าว และมีมติให้ผู้ร้องทุกข์ได้ย้ายไปโรงเรียนวีรวัฒน์ แต่อย่างใดไม่ การพิจารณาย้ายได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษาและมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ชอบแล้ว คำร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น สมควรยกคำร้องทุกข์

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การพิจารณาย้ายได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา และมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ชอบแล้ว คำขอของผู้ร้องทุกข์ที่ขอให้ ก.ค.ศ. มีมติให้ผู้ร้องทุกข์ ได้ย้ายตามคำขอ นั้น ไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะมีมติตามคำร้องขอ คำร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกคำร้องทุกข์

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 180

เรื่องที่ ๒๗

มาตรา ๑๒๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๒

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาชาย ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้องทุกข์ว่าผู้ร้องทุกข์มีคุณสมบัติเข้าหลักเกณฑ์ข้อ ๑๑ (๔) จะต้องได้เลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ แต่ได้เลื่อนขั้นเงินเดือนเพียง ๐.๕ ขั้น (ข้อ ๖) กรณีปกติ การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ร้องทุกข์ ๐.๕ ขั้น ชอบด้วยกฎหมายและเหมาะสมกับกรณีแล้ว

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ตั้งแต่ผู้ร้องทุกข์ย้ายมาดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ร้องทุกข์ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๒ ขั้นทุกปี แต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ครั้งที่ ๑ (๑ เมษายน ๒๕๕๑) ผู้ร้องทุกข์ได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น (ข้อ ๗) กรณีพิเศษ ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๑) ผู้ร้องทุกข์ได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๐.๕ ขั้น (ข้อ ๖) กรณีปกติ ดังนั้น รวม ๒ ครั้ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ร้องทุกข์ได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๑.๕ ขั้น

คณะกรรมการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ดำเนินการแล้ว ปรากฏว่า ผู้ร้องทุกข์ได้คะแนน ๔๓๕ คะแนน จากคะแนนรวมทั้งสิ้น ๕๐๐ คะแนน คิดเป็น ๘๗%เห็นควรเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ร้องทุกข์ ๐.๕ ขั้น

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วเห็นชอบกับการประเมินฯ ดังกล่าว

คณะกรรมการกลั่นกรองการเลื่อนขั้นเงินเดือน พิจารณาแล้วเห็นชอบ

อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๐.๕ ขั้น ให้แก่ผู้ร้องทุกข์ ผู้บังคับบัญชาจึงมีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน ตามนัยมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าว

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 181

นายโลภร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องทุกข์โต้แย้งว่า ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๑) คือ ได้รับการพิจารณาให้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๐.๕ ขั้น (ข้อ ๖) ทั้งๆ ที่ผู้ร้องทุกข์มีคุณสมบัติเข้าหลักเกณฑ์ ข้อ ๑๑ (๔) คือ ได้รักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๔๙ ถึงเดือนเมษายน ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่หนักกว่าหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยผู้ร้องทุกข์กล่าวอ้างว่าการพิจารณาความดีความชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. และไม่ยึดหลักธรรมาภิบาลในการพิจารณาหลายประการ

กรณีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ร้องทุกข์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๐) ๐.๕ ขั้น ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณาและเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา โดยกรรมการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานดำเนินการแล้วปรากฏว่า ผู้ร้องทุกข์ได้คะแนน ๔๓๕ คะแนน จากคะแนนรวมทั้งสิ้น ๕๐๐ คะแนน คิดเป็น ๘๗% โดยเห็นควรเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ร้องทุกข์ ๐.๕ ขั้น และผู้บังคับบัญชาเห็นชอบกับการประเมินฯ ดังกล่าว นำเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๑) พิจารณาแล้วเห็นชอบ แล้วนำเสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาในคราวประชุมครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑ แล้วมีมติเห็นชอบให้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๐.๕ ขั้น ให้แก่ผู้ร้องทุกข์ ผู้บังคับบัญชาจึงมีคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ ๘๘๐/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑ สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน ตามนัยมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาฯ ดังกล่าว จึงเห็นได้ว่าเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ร้องทุกข์กล่าวอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการเลื่อนขั้นเงินเดือนดังกล่าวทั้งๆ ที่ผู้ร้องทุกข์มีคุณสมบัติเข้าหลักเกณฑ์ ข้อ ๑๑ (๔) คือ รักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๔๙ ถึงเดือนเมษายน ๒๕๕๑ ปฏิบัติหน้าที่หนักกว่าหน้าที่ความรับผิดชอบ เห็นว่า จากข้อเท็จจริงระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ รวม ๔ ปี ผู้ร้องทุกข์ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๒ ขั้นทุกปี ซึ่งตรวจสอบจากบทกฎหมาย, กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวปฏิบัติในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วไม่ปรากฏว่า

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 182

ขัดต่อบทกฎหมายดังกล่าวที่ห้ามมิให้ได้ ๒ ขั้น ติดต่อกันแต่อย่างใด และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ผู้ร้องทุกข์ยื่นคำร้องทุกข์นี้ รวมทั้งปีผู้ร้องทุกข์ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๑.๕ ขั้น ดังนี้ จะเห็นได้ว่าผู้ร้องทุกข์ได้รับความดีความชอบติดต่อกันถึง ๕ ปีงบประมาณ นับว่ามีโอกาสดีกว่าผู้อื่น จะฟังว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมได้อย่างไร ส่วนข้อร้องทุกข์ข้ออื่นๆ ตามหนังสือร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ ตั้งแต่ข้อ ๑.๑ - ๒.๔ สำนักงาน ก.ค.ศ. มีหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/๐๔๓๒ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชี้แจงเหตุผลในการพิจารณาตามข้อโต้แย้งของผู้ร้องทุกข์ และได้รับการชี้แจงตามหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๔๑๘๗/๓๓๘ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ปฏิเสธว่าไม่เป็นความจริง เพราะการดำเนินการทุกขั้นตอนได้รับการตรวจสอบโดยละเอียดจากคณะกรรมการกลั่นกรองว่าชอบด้วยระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่ปรากฏข้อพิรุธให้เห็นว่าการดำเนินการไม่ชอบด้วยกฎหมายและมีการแสวงหาประโยชน์ในทางมิชอบประการใด ซึ่งหากเป็นจริงตามที่ผู้ร้องทุกข์กล่าวอ้างน่าจะต้องมีเหตุบ่งชี้แสดงให้เห็นว่ามีมูลกรณีเกิดขึ้น ประกอบกับผู้ร้องทุกข์มิได้แสดงหลักฐานให้เห็นได้ว่าผู้ร้องทุกข์มีผลงานดีเด่นมากกว่าคนอื่นๆ อย่างไรในอันที่จะได้เลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ

ส่วนประเด็นที่ผู้ร้องทุกข์กล่าวอ้างว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร่วมกับ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา นำโควต้า ๑๕% ของสายผู้สอนมาจัดสรรโดยใช้ดุลพินิจและความพึงพอใจส่วนตัวในการกำหนดตัวบุคคลว่าใครจะได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๒ ขั้น ตรวจสอบจากรายงานการประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๑) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑ แล้ว ที่ประชุมเห็นชอบให้นำมาจัดสรรให้ผู้ที่กลุ่มโรงเรียนเสนอมาในบัญชีสำรองจัดให้กระจายทุกตำแหน่ง กระจายทุกพื้นที่โดยเน้นสายผู้สอนมากกว่า ข้อร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ จึงเลื่อนลอยไม่หนักแน่นเพียงพอที่จะมีมติให้มีการทบทวนการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๑) ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เพราะไม่มีผลเปลี่ยนแปลงให้ผู้ร้องทุกข์ได้เลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นอย่างอื่น คำร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น สมควรยกคำร้องทุกข์

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องทุกข์ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๒ ขั้น ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ รวม ๔ ปี และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ รวมทั้งปีผู้ร้องทุกข์ก็ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๑.๕ ขั้น แสดงให้เห็นว่าผู้ร้องทุกข์ได้รับความเป็นธรรมตามสมควรแล้ว ไม่ปรากฏว่าการดำเนินการของผู้บังคับบัญชาไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือมีการแสวงหาประโยชน์ในทางมิชอบแต่ประการใด ประกอบกับผู้ร้องทุกข์มิได้แสดงหลักฐานให้เห็นได้ว่าผู้ร้องทุกข์มีผลงานดีเด่นมากกว่าคนอื่นๆ อย่างไรในอันที่จะได้เลื่อนขั้นเงินเดือนเป็น

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 183

กรณีพิเศษ ข้อร้องทุกข์อื่นๆ ของผู้ร้องทุกข์ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงให้ผู้ร้องทุกข์ได้เลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นอย่างอื่น การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ร้องทุกข์ ๐.๕ ขั้น ตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา นั้น ชอบด้วยกฎหมายและเหมะสมกับกรณีแล้ว คำร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกคำร้องทุกข์

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 184

เรื่องที่ ๒๘

มาตรา ๑๒๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๒

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาชาย ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนถูกงดเลื่อนขั้นเงินเดือน เพราะผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานต่ำกว่า ๖๐% อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่คณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนเสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา เห็นว่าการให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้ร้องทุกข์เป็นกรณีที่มีความไม่เป็นกลาง ไม่เที่ยงธรรม ไม่เปิดเผยโปร่งใส ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จึงมีมติให้เพิกถอนมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาฯ ดังกล่าว ให้ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร้องทุกข์ใหม่ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ร้องทุกข์ถูกงดเลื่อนขั้นเงินเดือน ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๑) เนื่องจากผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ ไม่รักษาวินัย ไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ขาดคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาให้มีมติงดเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้ร้องทุกข์

คณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน ที่ผู้อำนวยการโรงเรียนแต่งตั้งให้มีหน้าที่ประเมินผู้ร้องทุกข์ แต่ข้อเท็จจริงคณะกรรมการไม่ได้ทำหน้าที่ประเมิน เห็นว่า ผู้ร้องทุกข์เป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน จึงให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้ประเมิน ซึ่งผลการประเมินผู้ร้องทุกข์ได้คะแนน ๒๕๐ คะแนน จากคะแนนรวมทั้งสิ้น ๕๐๐ คะแนน แต่ผู้ลงลายมือชื่อประเมินฯ คือ นายนัททึ ประธานกรรมการฯ

ผู้อำนวยการโรงเรียน พิจารณาแล้วเห็นชอบ

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 185

คณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน พิจารณาแล้วเห็นชอบนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา มีมติให้ความเห็นชอบต่อไป

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้ว เห็นว่าโรงเรียนสวนวิทยาได้ดำเนินการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด จึงมีมติเห็นชอบให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้ร้องทุกข์

นายจิระร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาพยานหลักฐานประกอบเอกสารร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้ร้องทุกข์ถูกงดเลื่อนขั้นเงินเดือน ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๑) เนื่องจากผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ ไม่รักษาวินัย ไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ขาดคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ซึ่ง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ พิจารณาแล้ว เห็นว่า โรงเรียนสวนวิทยาได้ดำเนินการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด จึงมีมติเห็นชอบให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้ร้องทุกข์

ผู้ร้องทุกข์โต้แย้งว่า ผู้ร้องทุกข์ไม่ได้รับความเป็นธรรมอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาเพราะผู้ร้องทุกข์และนายณรงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนวิทยา ผู้บังคับบัญชา เป็นปฏิปักษ์ต่อกันในเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ของนายณรงค์ จนเป็นคดีความฟ้องร้องกันโดยผู้ร้องทุกข์เป็นฝ่ายโจทก์ การที่ผู้ร้องทุกข์ไม่ได้รับการเสนอให้เลื่อนขั้นเงินเดือนเนื่องจากผู้บังคับบัญชากล่าวอ้างว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้ร้องทุกข์อยู่ในระดับต่ำ ไม่รักษาวินัยไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ขาดคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ผู้ร้องทุกข์เห็นว่า เป็นการกล่าวอ้างที่เลื่อนลอยไม่มีพยานหลักฐาน ประกอบกับผู้ร้องทุกข์เป็นผู้มีเหตุขัดแย้งกับนายณรงค์ ผู้บังคับบัญชามาก่อน กรณีจึงเป็นการกลั่นแกล้งผู้ร้องทุกข์

จึงขอให้เพิกถอนมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่ให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้ร้องทุกข์ และมีมติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สั่งการให้โรงเรียนสวนวิทยา แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติราชการผู้ร้องทุกข์ใหม่โดยให้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักความชอบด้วยกฎหมายต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหนังสือ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๒ ชี้แจงว่า นายจิระเคยยื่นร้องทุกข์กรณีเดียวกันนี้ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ดำเนินการโดยสรุปดังนี้

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบกระบวนการดำเนินการเลื่อนขั้นเงินเดือนของผู้ร้องทุกข์ดังกล่าว ตามคำสั่งฯ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 186

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วมีความเห็นดังนี้

๒.๑ โรงเรียนสวนวิทยา ได้ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามคำสั่งฯ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ โดยมีนายนัททีรองผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นประธานกรรมการ คณะกรรมการได้ประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้แบบประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการและใช้แบบประเมินตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด สำหรับตำแหน่งผู้บริหารหากมีงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย ภาระงานก็ประเมินตามงานที่ได้รับมอบหมายได้ในราย นายจิระ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาใช้แบบประเมิน แบบที่ ๒ โดยมีรายการประเมินกำหนดค่าคะแนนไว้แต่ละรายการ และมีคะแนนรวมทั้งสิ้น ๕๐๐ คะแนน

๒.๒ โรงเรียนสวนวิทยา ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน ตามคำสั่งฯ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๑ โดยมีนายณรงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นประธานกรรมการ คณะกรรมการได้ดำเนินการประชุมพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๑ โดยมติที่ประชุมเห็นชอบเป็นเอกฉันท์

๒.๓ กรณีไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ นายจิระ นั้น นายณรงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนวิทยา ได้มีบันทึกเป็นหนังสือแจ้งผลการประเมินแก่บุคคลดังกล่าว ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นการชี้แจงเหตุผลการไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้รับการประเมินทราบตามระเบียบของทางราชการ

๒.๔ ตามรายงานการตรวจข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นบันทึกการให้ถ้อยคำของคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานซึ่งคณะกรรมการได้นำผลคะแนนของคณะกรรมการทั้ง ๕ คนมารวมกันและหาค่าเฉลี่ย สำหรับรายนายจิระ ซึ่งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานเห็นว่า เป็นตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน จึงให้นายณรงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนวิทยา เป็นผู้ประเมินนั้นยังถือได้ว่านายณรงค์ เป็นผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นการประเมินโดยชอบแล้ว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความเห็นว่า โรงเรียนสวนวิทยา ได้ดำเนินการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ โดยผ่านกระบวนการตามขั้นตอนที่ทางราชการกำหนด ส่วนการให้คะแนนกับผู้รับการประเมินนั้น คณะกรรมการการประเมินผลการปฏิบัติงานได้พิจารณาตามสดมภ์การให้คะแนน ผลคะแนนเป็นเอกสิทธิ์ของคณะกรรมการที่ได้พิจารณาตามข้อเท็จจริง โดยใช้มาตรฐานซึ่งเป็นแบบประเมินตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดเช่นเดียวกัน การดำเนินการจึงชอบด้วยระเบียบของทางราชการแล้ว

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 187

กรณีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า กระบวนการดำเนินการเลื่อนขั้นเงินเดือนและการพิจารณาให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้ร้องทุกข์ ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๑) ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชี้แจงว่าโรงเรียนสวนวิทยาได้ดำเนินการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด การดำเนินการจึงชอบด้วยระเบียบของทางราชการแล้ว แต่พิจารณาจากผลการตรวจสอบกระบวนการดำเนินการเลื่อนขั้นเงินเดือนของผู้ร้องทุกข์ (ตามคำสั่งฯ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑) ปรากฏว่าคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนวิทยา มีคำสั่งฯ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ แต่งตั้ง ต่างให้ถ้อยคำว่าสำหรับรายผู้ร้องทุกข์เป็นตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน จึงให้นายณรงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนวิทยา เป็นผู้ประเมิน ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแล้ว ถือได้ว่านายณรงค์เป็นผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นการประเมินโดยชอบแล้ว นั้น เห็นว่า มาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว บัญญัติว่า “ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยยึดหลักการปฏิบัติตนที่เหมาะสม... และปฏิบัติราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ถือว่าผู้นั้นมีความชอบสมควรได้รับ... การเลื่อนขั้นเงินเดือน...” ซึ่งนายณรงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนวิทยาในฐานะผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียนได้ดำเนินการโดยมีคำสั่งฯ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน นับได้ว่าเป็นวิธีการที่โปร่งใส มีความเที่ยงธรรม ถ้าคณะกรรมการฯได้ดำเนินการโดยเปิดเผย โปร่งใส และตรวจสอบได้ ซึ่งคณะกรรมการฯก็ชอบที่จะดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร้องทุกข์ได้ เพราะในคำสั่งฯ ระบุไว้ชัดเจนว่า แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานตำแหน่งรองผู้อำนวยการตำแหน่งครู และครูผู้ช่วย แล้วนำเสนอผลการประเมินต่อผู้อำนวยการโรงเรียนสวนวิทยา เห็นได้ว่าการประเมินของคณะกรรมการฯ เป็นการประเมินในขั้นตอนแรก ขั้นตอนต่อมาเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาต้องให้ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินของคณะกรรมการฯ ข้างต้น แล้วจึงนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนฯ (คณะกรรมการ ชุดที่ ๒) ตามคำสั่งฯ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๑ พิจารณาแล้วนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา มีมติให้ความเห็นชอบต่อไป

แต่ตามข้อเท็จจริง คณะกรรมการฯหาได้ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร้องทุกข์แต่อย่างใดไม่ กลับปรากฏจากพยานหลักฐานตามแบบประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา) ว่าผู้ลงลายมือชื่อประเมินฯ คือนายนัททีี (ซึ่งผู้ร้องทุกข์ได้คะแนน ๒๕๐ คะแนน จากคะแนนรวมทั้งสิ้น

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 188

๕๐๐ คะแนน ผลการประเมินต่ำกว่า ๖๐% ต้องปรับปรุง) นับว่าเป็นข้อพิรุธประการหนึ่ง หากแต่ผู้ประเมินจริงๆ คือนายณรงค์ ผู้บังคับบัญชา แม้กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่ก็ตาม พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องทุกข์กับนายณรงค์ ผู้บังคับบัญชามีเรื่องขัดแย้งกันนับว่ารุนแรงถึงขั้นฟ้องร้องกันเป็นคดีต่อศาลปกครองกลาง การที่นายณรงค์เป็นผู้ประเมินฯ ผู้ร้องทุกข์แต่เพียงผู้เดียวโดยมิได้กระทำในรูปคณะกรรมการฯ จะมีหลักประกันใดที่จะแสดงให้เห็นโดยปราศจากข้อสงสัยว่ามีความเป็นกลางหรือมีความเที่ยงธรรมกับผู้ร้องทุกข์ กรณีมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง ต้องด้วยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบกระบวนการดำเนินการเลื่อนขั้นเงินเดือนฯ พบว่า กรณีของผู้ร้องทุกข์บางขั้นตอนมิได้ดำเนินการ กล่าวคือผู้ร้องทุกข์ปฏิบัติการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับ ชั้น ม.๑ และได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้างานวิจัย จึงควรได้รับการประเมินในฐานะครูผู้สอนด้วย และคณะกรรมการพิจารณาเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนที่เข้าประชุมไม่ได้เห็นคะแนนผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้อำนวยการโรงเรียนอ้างว่าพิมพ์ไม่ทันเพียงแต่แจ้งชื่อว่าใครได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนเท่านั้น นับเป็นข้อพิรุธให้เกิดความระแวงสงสัยแก่ผู้ร้องทุกข์อีกประการหนึ่ง ซึ่งมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน กำหนดให้การเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณา โดยให้ยึดหลักคุณธรรม มีความเที่ยงธรรม เปิดเผย โปร่งใส พิจารณาผลการปฏิบัติงานเป็นหลักและความประพฤติในการรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพนอกจากนี้ วรรคสองของมาตราเดียวกันกำหนดให้พิจารณาผลการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นหลัก และวรรคสี่ กำหนดว่าในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน ให้ผู้บังคับบัญชาแจ้งให้ผู้นั้นทราบพร้อมเหตุผลที่ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือน ดังนี้ การดำเนินการพิจารณาให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้ร้องทุกข์ดังกล่าว ย่อมมีข้อสงสัยให้เกิดการโต้แย้งว่า มีความเป็นกลางมีความเที่ยงธรรม เปิดเผย โปร่งใส และมีเหตุผลสนับสนุนโดยชัดแจ้งหรือไม่ ข้อร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ที่อ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาเพราะเป็นปฏิปักษ์ต่อกันจนเป็นคดีความฟ้องกัน ผู้ร้องทุกข์เห็นว่า การที่ผู้บังคับบัญชาเสนอไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนผู้ร้องทุกข์โดยกล่าวอ้างว่าผู้ร้องทุกข์มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ ไม่รักษาวินัย ไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ขาดคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงาน เป็นการกล่าวอ้างที่เลื่อนลอยไม่มีพยานหลักฐานนั้นพิจารณาแล้วเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาแจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบว่าไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้โดยอ้างเหตุดังกล่าว ยังถือไม่ได้ว่าเป็นการแจ้งเหตุผลที่ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนโดยชัดแจ้ง เห็นว่าการแจ้งสมควรแจ้งทั้งพฤติการณ์พร้อมเหตุผลสนับสนุนโดยชัดแจ้งให้วิญญูชนเข้าใจได้ เช่นผลงานอยู่ในระดับต่ำต้องปรับปรุงอย่างไรไม่รักษาวินัย ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ขาดคุณธรรมจริยธรรมอย่างไร อาศัยเหตุดังที่ได้วินิจฉัยมาแล้ว

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 189

ข้างต้นเห็นว่า เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม และกรณีมีเหตุอันอาจทำให้การพิจารณาให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้ร้องทุกข์มีความไม่เป็นกลาง หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำร้องทุกข์ฟังขึ้น

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การพิจารณาให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้ร้องทุกข์เป็นกรณีที่มีความไม่เป็นกลาง ไม่เที่ยงธรรมไม่เปิดเผยโปร่งใสหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม คำร้องทุกข์ฟังขึ้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์

(๑) เพิกถอนมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เฉพาะวาระที่มีมติเห็นชอบให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้ร้องทุกข์

(๒) ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประสานกับโรงเรียนสวนวิทยา แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้ร้องทุกข์ใหม่ โดยปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ แล้วนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาต่อไป

(๓) แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทุกข์ทราบพร้อมทั้งแจ้งสิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครองด้วยและ

(๔) เมื่อดำเนินการแล้วผลเป็นประการใดให้รายงานให้ ก.ค.ศ. ทราบด้วย

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 190

เรื่องที่ ๒๙

มาตรา ๑๒๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

มติ ก.ค.ศ.
โดย อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหญิง ตำแหน่งครู ร้องทุกข์ว่า การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๑) ของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ไม่เป็นธรรม

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ครั้งที่ ๑ (๑ เมษายน ๒๕๕๑) นาง ภ. ได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๐.๕ ขั้น ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๑) อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณามีมติให้นาง ภ. ได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ดังนั้น รวม ๒ ครั้งในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ นาง ภ. ได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๑.๕ ขั้น

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีคำสั่งให้เลื่อนขั้นเงินเดือนนาง ภ. ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๑) ๑ ขั้น ตามนัยมติดังกล่าว

นาง ภ. ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า ในชั้นร้องทุกข์ผู้ร้องทุกข์โต้แย้งว่า ผู้ร้องทุกข์ไม่ได้รับความเป็นธรรมตามสิทธิและสภาพจริงของการประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้ร้องทุกข์กล่าวอ้างว่าผลการปฏิบัติงานของผู้ร้องทุกข์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลไม่ด้อยกว่าข้าราชการครูที่ได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๑.๕ ขั้น และอยู่ในโควตาและวงเงินเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนของสถานศึกษา กล่าวคือ ผู้ร้องทุกข์จะเป็นผู้มีสิทธิได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๑ ตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๑ วรรคสาม เช่นเดียวกัน

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 191

กรณีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ร้องทุกข์ ๑.๐ ขั้น ในครั้งที่ ๒/๒๕๕๑ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๑) ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่าในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๑ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๑) รายของผู้ร้องทุกข์ ได้ดำเนินการโดยผู้บังคับบัญชาได้ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ร้องทุกข์ โดยพิจารณาจากแฟ้มสะสมงาน สมุดบันทึกผลงานและคุณงามความดีของข้าราชการตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนด ซึ่งผู้บังคับบัญชาประเมินให้ผู้ร้องทุกข์ได้คะแนนประเมินร้อยละ ๙๓.๐๐ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวปฏิบัติในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๗.๒ และข้อ ๑๐.๓.๑ คณะกรรมการกลั่นกรองฯ พิจารณาผลการประเมินของผู้บังคับบัญชาแล้วเห็นชอบ จึงรายงานผลให้ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการตามลำดับ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนฯ ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑ ดำเนินการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๑) และนำผลการพิจารณาเสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ แล้วมีมติเห็นชอบให้เลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ร้องทุกข์ ๑.๐ ขั้น ผู้บังคับบัญชาจึงมีคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน ตามนัยมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาฯ ดังกล่าว จึงเห็นได้ว่าเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย

การที่ผู้ร้องทุกข์กล่าวอ้างว่า ตามสภาพความเป็นจริงผลการปฏิบัติงานของผู้ร้องทุกข์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามข้อ ๑๑ วรรคสาม ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ร้องทุกข์สมควรได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๑.๕ ขั้น นั้น เห็นว่าตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องแนวปฏิบัติในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๑ กำหนดขั้นตอนการดำเนินการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการ โดยให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ร้องทุกข์ โดยพิจารณาจากแฟ้มสะสมงาน สมุดบันทึกผลงานและคุณงามความดีแล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน อำนาจในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร้องทุกข์จึงอยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้ร้องทุกข์และคณะกรรมการกลั่นกรองพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ในชั้นร้องทุกข์ผู้ร้องทุกข์ก็มิได้ยกข้อต่อสู้หรือมีพยานหลักฐานโดยชัดแจ้งว่าผู้บังคับบัญชาชั้นต้น (หัวหน้ากลุ่ม / ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือคณะกรรมการกลั่นกรองฯ)

5402116L02 8/7/11 8:39 AM Page 192

ใช้ดุลพินิจโดยมิชอบหรือมีลักษณะเป็นการกลั่นแกล้งผู้ร้องทุกข์หรือไม่ อย่างไร เพียงแต่ยกข้อกล่าวอ้างว่าผลการปฏิบัติงานของผู้ร้องทุกข์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามข้อ ๑๑ วรรคสาม ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ร้องทุกข์สมควรได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๑.๕ ขั้น ซึ่งก็เป็นความคิดเห็นของผู้ร้องทุกข์เอง ซึ่งผลการปฏิบัติงานของผู้ร้องทุกข์นั้น ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นได้ประเมินให้คะแนนถึงร้อยละ ๙๓.๐๐ อยู่ในระดับไล่เลี่ยกับข้าราชการครูคนอื่น มิได้ต่ำจนเป็นข้อพิรุธว่าจะถูกกลั่นแกล้ง ทั้งเมื่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้นประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร้องทุกข์แล้ว ยังต้องนำผลการประเมินเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองเลื่อนขั้นเงินเดือนของโรงเรียน ซึ่งเป็นการพิจารณาในรูปองค์คณะ มิใช่เป็นการใช้ดุลพินิจเสร็จเด็ดขาดโดยบุคคลหนึ่งบุคคลใด อันเป็นหลักประกันได้ว่าผู้ร้องทุกข์จะได้รับความเป็นธรรมในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนอีกชั้นหนึ่ง ทั้งไม่ปรากฏข้อพิรุธให้เห็นว่าการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ไม่เป็นธรรมอย่างไร ข้าราชการครูคนอื่นๆ ในโรงเรียนต่างยอมรับผลการพิจารณา มีเพียงผู้ร้องทุกข์เพียงรายเดียวที่ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์เห็นว่าไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะมีมติให้ทบทวนผลการปฏิบัติงานของผู้ร้องทุกข์ คำร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกคำร้องทุกข์

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 193

กฎ ก.ค.ศ.

ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์

พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๔) และมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ออกกฎ ก.ค.ศ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎ ก.ค.ศ. นี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา” หมายความรวมถึง อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งด้วย

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม หรือปลัดกระทรวงอื่นที่มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา แต่ไม่รวมถึงปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๒ การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. นี้

ข้อ ๓ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ให้อุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาอุทธรณ์ ให้ถือวันที่ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษทางวินัยเป็นวันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษทางวินัย แต่ได้มีการแจ้งคำสั่งลงโทษทางวินัยให้ผู้ถูกลงโทษทราบพร้อมกับมอบสำเนาคำสั่งลงโทษทางวินัยให้ผู้ถูกลงโทษ รวมทั้ง

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 194

ทำบันทึกลงวันเดือนปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันที่ผู้ถูกลงโทษได้รับแจ้งคำสั่ง

ในกรณีที่ไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษทางวินัยได้โดยตรง แต่ได้มีการแจ้งเป็นหนังสือโดยส่งสำเนาคำสั่งลงโทษทางวินัยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งลงโทษทางวินัยไปให้สองฉบับเพื่อให้ผู้ถูกลงโทษเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษทางวินัยส่งกลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกลงโทษได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งลงโทษทางวินัยฉบับที่ให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษทางวินัยกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษได้รับแจ้งคำสั่งแล้ว

ข้อ ๔ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ให้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้

การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์

ในการอุทธรณ์ ถ้าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์ตามวรรคสอง หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. โดยตรงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ ผู้จะอุทธรณ์มีสิทธิขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนหรือของผู้สอบสวนได้ ส่วนการขอตรวจหรือคัดบันทึกถ้อยคำบุคคล พยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษที่จะอนุญาตหรือไม่ โดยให้พิจารณาถึงประโยชน์ในการรักษาวินัยของข้าราชการ ตลอดจนเหตุผลและความจำเป็นเป็นเรื่องๆ ไป

ข้อ ๖ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการ หรือกรรมการผู้พิจารณาอุทธรณ์ ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 195

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ

(๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้อุทธรณ์

(๔) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษ

(๕) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหา

การคัดค้านอนุกรรมการหรือกรรมการผู้พิจารณาอุทธรณ์นั้น ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค. เริ่มพิจารณาอุทธรณ์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นจะขอถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้ ถ้าอนุกรรมการหรือกรรมการดังกล่าวมิได้ขอถอนตัว ให้อนุกรรมการหรือกรรมการที่เหลืออยู่นอกจากอนุกรรมการหรือกรรมการผู้ถูกคัดค้านพิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้าน หากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือ ให้แจ้งอนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นทราบและมิให้ร่วมพิจารณาอุทธรณ์ เว้นแต่จะพิจารณาเห็นว่า การให้อนุกรรมการ หรือกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า เพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรม จะให้อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้

ข้อ ๗ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

(๒) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งตามมติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

(๓) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้อำนวยการสถานศึกษา ให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๘ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 196

(๑) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

(๒) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวงหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่ง สั่งตามมติของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

(๓) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนของปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ อธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าอธิการบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง และให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งเป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๙ การอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ให้ทำหนังสืออุทธรณ์ถึงประธาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ให้ทำหนังสืออุทธรณ์ถึงประธาน ก.ค.ศ. หรือเลขาธิการ ก.ค.ศ. และยื่นที่สำนักงาน ก.ค.ศ.

การยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งผ่านผู้บังคับบัญชาก็ได้ โดยให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งหนังสืออุทธรณ์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานหรือส่วนราชการที่ทำหน้าที่เลขานุการของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือเลขาธิการ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่นำหนังสืออุทธรณ์มายื่นเอง ให้ผู้รับออกใบรับประทับตรารับและลงทะเบียนไว้เป็นหลักฐานในวันที่รับตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่งหนังสืออุทธรณ์

เมื่อได้ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ไว้แล้ว ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งคำแถลงการณ์หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. เริ่มพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 197

ข้อ ๑๐ อุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ต้องเป็นอุทธรณ์ที่ถูกต้องในสาระสำคัญตามข้อ ๔ และข้อ ๙ และได้อุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๓

ในกรณีที่มีปัญหาว่าอุทธรณ์ใดเป็นอุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. มีมติไม่รับอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไว้พิจารณา ให้เป็นที่สุดและแจ้งมตินั้นพร้อมสิทธิในการฟ้องศาลปกครองให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ข้อ ๑๑ ผู้อุทธรณ์จะขอถอนอุทธรณ์ก่อนที่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งตรงต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ

เมื่อได้ถอนอุทธรณ์แล้ว การพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นอันระงับ

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการอื่น ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาที่ผู้อุทธรณ์ได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดนั้น

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการอื่น หลังจากที่ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาสังกัดเดิมไว้แล้ว และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาสังกัดเดิมนั้นยังมิได้มีมติตามข้อ ๑๔ ให้ส่งเรื่องอุทธรณ์และเอกสารหลักฐานตามข้อ ๑๓ ไปให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไป

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการอื่น หลังจากที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาสังกัดเดิมได้มีมติตามข้อ ๑๔ แล้ว แต่ผู้บังคับบัญชายังมิได้สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น ให้ส่งเรื่องอุทธรณ์และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งรายงานการประชุมและมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาไปให้ผู้บังคับบัญชาใหม่เป็นผู้สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น

ข้อ ๑๓ การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาจากสำนวนการสืบสวนหรือพิจารณาเบื้องต้นตามมาตรา ๕๕ และสำนวนการดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๕๘ หรือสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือตามกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้ฟังข้อเท็จจริงตามนั้น และในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือขอให้ผู้แทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 198

ห้างหุ้นส่วน บริษัท ข้าราชการหรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอแถลงการณ์ด้วยวาจา หาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาเห็นว่าการแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ จะให้งดการแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้

ในกรณีที่นัดให้ผู้อุทธรณ์มาแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ให้แจ้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่สั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษทราบด้วยว่า ถ้าประสงค์จะแถลงแก้ก็ให้มาแถลงด้วยตนเอง หรือมอบหมายเป็นหนังสือให้ข้าราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทนมาแถลงแก้ต่อที่ประชุมครั้งนั้นได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งล่วงหน้าตามควรแก่กรณี และเพื่อประโยชน์ในการแถลงแก้ดังกล่าว ให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่สั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษหรือผู้แทนเข้าฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ได้

ในการพิจารณาอุทธรณ์ ถ้า อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. เห็นสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ให้มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเองหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมแทนก็ได้ หรือกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปให้ผู้สอบสวนเดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้

ในการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม ถ้า อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. หรือคณะกรรมการสอบสวนที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคสี่ เห็นสมควรส่งประเด็นหรือข้อสำคัญใดที่ต้องการทราบไปสอบสวนพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างพื้นที่หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีอำนาจกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญนั้นส่งไปเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานในท้องที่หรือเขตพื้นที่การศึกษานั้น ทำการสอบสวนแทนได้

การสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งประเด็นหรือข้อสำคัญไปเพื่อให้ผู้สอบสวนเดิมหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานซึ่งอยู่ต่างท้องที่หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตามวรรคสี่และวรรคห้า ในเรื่องเกี่ยวกับกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง หรือกรณีกล่าวหาตามมาตรา ๑๑๐ (๔) มาตรา ๑๑๑ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๙๘ วรรคหก หรือมาตรา ๑๑๑ วรรคหนึ่งและวรรคสาม แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 199

ข้อ ๑๔ เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรงที่ที่อุทธรณ์ตามข้อ ๗ (๒) หรือ (๓) หรือตามข้อ ๘ (๒) หรือ (๓) แล้ว

(๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษถูกต้องและเหมาะสมกับความผิดแล้ว ให้มีมติยกอุทธรณ์

(๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง แต่ควรได้รับโทษหนักขึ้น ให้มีมติเพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้น

(๓) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ควรได้รับโทษเบาลง ให้มีมติให้ลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง

(๔) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ ให้มีมติให้สั่งงดโทษโดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

(๕) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง และเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัยหรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัย ให้มีมติยกโทษ

(๖) ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้มีมติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม

(๗) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้มีมติให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง และดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

(๘) ในกรณีที่เห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. หรือเห็นว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้มีการดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แล้ว ให้มีมติให้เพิ่มโทษเป็นปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

(๙) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่าผู้อุทธรณ์มีกรณีที่สมควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๔) มาตรา ๑๑๑ หรือมาตรา ๑๑๒ ให้มีมติให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 200

(๑๐) ถ้าเห็นสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใด เพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและมีความเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

การออกจากราชการของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นเหตุที่จะยุติการพิจารณาอุทธรณ์ แต่จะมีมติตาม (๒) หรือ (๕) มิได้ และถ้าเป็นการออกจากราชการเพราะตายจะมีมติตาม (๗) หรือ (๘) มิได้

ในกรณีที่มีผู้ถูกลงโทษทางวินัยในความผิดที่ได้กระทำร่วมกัน และเป็นความผิดในเรื่องเดียวกันโดยมีพฤติการณ์แห่งการกระทำอย่างเดียวกัน เมื่อผู้ถูกลงโทษคนใดคนหนึ่งใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว และผลการพิจารณาเป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ แม้ผู้ถูกลงโทษคนอื่นจะไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ หากพฤติการณ์ของผู้ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์เป็นเหตุในลักษณะคดีอันเป็นเหตุเดียวกับกรณีของผู้อุทธรณ์แล้ว ให้มีมติให้ผู้ที่ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ได้รับการพิจารณาการลงโทษให้มีผลในทางที่เป็นคุณเช่นเดียวกับผู้อุทธรณ์ด้วย

ข้อ ๑๕ เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. ได้มีมติตามข้อ ๑๔ แล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น และเมื่อได้สั่งหรือปฏิบัติตามมติดังกล่าวแล้ว ให้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบด้วย

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ได้สั่งตามข้อ ๑๕ แล้ว ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปมิได้ เว้นแต่ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งเพิ่มโทษเป็นโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตามข้อ ๑๔ (๘) หรือสั่งให้ออกจากราชการตามข้อ ๑๔ (๕) ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๒ ได้อีกชั้นหนึ่ง

ข้อ ๑๗ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ในกรณีที่อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ตามข้อ ๗ (๑) และข้อ ๘ (๑) ให้นำข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใด ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ต่อไปอีกมิได้ และให้แจ้งผู้อุทธรณ์ทราบพร้อมทั้งแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง และให้แจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบเป็นหนังสือ หรือดำเนินการให้เป็นไปตามมติ ก.ค.ศ. โดยเร็ว

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 201

ข้อ ๑๘ การนับระยะเวลาตามกฎ ก.ค.ศ. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐
วิจิตร ศรีสอ้าน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธาน ก.ค.ศ.

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 202

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ค.ศ. ฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ กรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ค.ศ. นี้

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 203

กฎ ก.ค.ศ.

ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์

พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๔) และมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ออกกฎ ก.ค.ศ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎ ก.ค.ศ. นี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา” หมายความรวมถึง อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งด้วย

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม หรือปลัดกระทรวงอื่นที่มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา แต่ไม่รวมถึงปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๒ การร้องทุกข์คำสั่งให้ออกจากราชการ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่ง โดยให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓ การร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ ในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. นี้

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 204

ข้อ ๔ เมื่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีกรณีร้องทุกข์ตามข้อ ๓ และแสดงความประสงค์ที่จะปรึกษาหารือ รับฟังหรือสอบถามกับผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้นให้โอกาสและรับฟังหรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวเพื่อทำความเข้าใจและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นต้น

ถ้าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาไม่ประสงค์จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วไม่ได้รับคำชี้แจงหรือได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ หรือผู้บังคับบัญชามิได้ดำเนินการใดๆ หรือดำเนินการแล้วแต่ไม่เป็นที่พอใจ ก็ให้ร้องทุกข์ตามข้อ ๕

ข้อ ๕ การร้องทุกข์ ให้ทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ และให้ร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะร้องทุกข์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นร้องทุกข์แทนไม่ได้

หนังสือร้องทุกข์ต้องลงลายมือชื่อ ที่อยู่ และตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์ และต้องประกอบด้วยสาระสำคัญที่แสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลให้เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างใด และความประสงค์ของการร้องทุกข์

ถ้าผู้ร้องทุกข์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นการพิจารณา ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสือร้องทุกข์ หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. ก่อนเริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

ข้อ ๖ การร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ให้ทำหนังสือร้องทุกข์ถึงประธาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ ยื่นหรือส่งที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนราชการที่ทำหน้าที่เลขานุการของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง

การร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ให้ทำหนังสือร้องทุกข์ถึงประธาน ก.ค.ศ. หรือเลขาธิการ ก.ค.ศ. พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับโดยยื่นหรือส่งที่สำนักงาน ก.ค.ศ.

ผู้ร้องทุกข์จะยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับผ่านผู้บังคับบัญชาหรือผ่านผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ก็ได้ และให้ผู้บังคับบัญชานั้นดำเนินการตามข้อ ๑๑

ในกรณีที่มีผู้นำหนังสือร้องทุกข์มายื่นเอง ให้ผู้รับออกใบรับ พร้อมทั้งประทับตรารับและลงทะเบียนไว้เป็นหลักฐานในวันที่รับตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสือร้องทุกข์

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 205

ในกรณีที่ส่งหนังสือร้องทุกข์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือ เป็นวันส่งหนังสือร้องทุกข์

เมื่อได้ยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ไว้แล้ว ผู้ร้องทุกข์จะยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์หรือเอกสารและหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. เริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ก็ได้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗ การร้องทุกข์สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี เลขาธิการ หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งการตามมติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือกรณีเหตุร้องทุกข์เกิดจากการถูกสั่งพักราชการตามมาตรา ๑๐๓ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

(๒) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลงมา ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๘ การร้องทุกข์สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งการตามมติของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือกรณีเหตุร้องทุกข์เกิดจากการถูกสั่งพักราชการตามมาตรา ๑๐๓ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

(๒) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ อธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า อธิการบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง และให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง เป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๙ ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการ หรือกรรมการผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 206

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ร้องทุกข์

(๔) เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

การคัดค้านอนุกรรมการหรือกรรมการผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือร้องทุกข์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านตามวรรคหนึ่ง อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นจะขอถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นก็ได้ ถ้าอนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นมิได้ขอถอนตัว ให้อนุกรรมการหรือกรรมการที่เหลืออยู่นอกจากผู้ถูกคัดค้านพิจารณาข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้าน หากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือให้แจ้งอนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นทราบและมิให้ร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น เว้นแต่จะพิจารณาเห็นว่าการให้อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า เพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรม จะให้อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นก็ได้

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่ประสงค์จะให้มีการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ต่อไป จะขอถอนเรื่องร้องทุกข์ก่อนที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาเรื่องร้องทุกข์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งตรงต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. และเมื่อได้ถอนเรื่องร้องทุกข์แล้ว การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้เป็นอันระงับ

ข้อ ๑๑ เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์ตามข้อ ๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนราชการที่ทำหน้าที่เลขานุการของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือสำนักงาน ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี มีหนังสือแจ้งพร้อมทั้งส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องโดยให้มีคำชี้แจงประกอบด้วย เพื่อประกอบการพิจารณาภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสือ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้รับหนังสือร้องทุกข์ที่ได้ยื่นหรือส่งตามข้อ ๖ วรรคสาม ให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมทั้งสำเนาต่อไปยังผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 207

เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ได้รับหนังสือร้องทุกข์แล้ว หรือกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ได้ยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ผ่านผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์โดยตรงตามข้อ ๖ วรรคสาม ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นจัดส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมทั้งสำเนาและเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีคำชี้แจงประกอบด้วย ไปยังประธาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่ทำหน้าที่เลขานุการของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือประธาน ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ภายในเจ็ดวันทำการนับแต่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

ข้อ ๑๒ การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาถึงเหตุแห่งการไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือเหตุแห่งความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือเหตุแห่งการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใดๆ หรือขอให้ผู้แทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ขอแถลงการณ์ด้วยวาจา หาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาเห็นว่า การแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ จะให้งดแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้

ในกรณีที่นัดให้ผู้ร้องทุกข์มาแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบด้วยว่า ถ้าประสงค์จะแถลงแก้ก็ให้มาแถลง หรือมอบหมายเป็นหนังสือให้ข้าราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทนมาแถลงต่อที่ประชุมครั้งนั้นก็ได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งล่วงหน้าตามควรแก่กรณี และเพื่อประโยชน์ในการแถลงแก้ดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์หรือผู้แทนเข้าฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจาของผู้ร้องทุกข์ได้

ข้อ ๑๓ ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์และเอกสารหรือหลักฐานตามข้อ ๑๑

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 208

หรือข้อ ๑๒ แล้วแต่กรณี แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกินสามสิบวันและให้บันทึกแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วย

ในกรณีที่ขยายเวลาตามวรรคหนึ่งแล้วการพิจารณายังไม่แล้วเสร็จ ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกินสามสิบวัน แต่ทั้งนี้ให้พิจารณากำหนดมาตรการที่จะทำให้การพิจารณาแล้วเสร็จโดยเร็วและบันทึกไว้เป็นหลักฐานในรายงานการประชุม

ข้อ ๑๔ เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์แล้ว

(๑) ถ้าเห็นว่าเหตุที่ทำให้ไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือเหตุแห่งความคับข้องใจ หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนั้น ผู้บังคับบัญชาได้ใช้อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ โดยชอบด้วยกฎหมายแล้วให้มีมติยกคำร้องทุกข์

(๒) ถ้าเห็นว่าเหตุที่ทำให้ไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือเหตุแห่งความคับข้องใจหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนั้น ผู้บังคับบัญชาได้ใช้อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้มีมติเพิกถอนหรือยกเลิกการปฏิบัติ หรือให้ข้อแนะนำตามที่เห็นสมควรเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ

(๓) ถ้าเห็นสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใด เพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและมีความเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

(๔) ถ้าเห็นว่าการร้องทุกข์ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๕ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ข้อ ๗ หรือข้อ ๘ ให้มีมติไม่รับคำร้องทุกข์

การพิจารณามีมติตามวรรคหนึ่ง ให้บันทึกเหตุผลของการพิจารณาวินิจฉัยไว้ในรายงานการประชุมด้วย

ข้อ ๑๕ มติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. ตามข้อ ๑๔ ให้เป็นที่สุด

ข้อ ๑๖ เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. ได้มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้นในโอกาสแรกที่ทำได้ ในกรณีที่มีเหตุผล

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 209

ความจำเป็นจะให้มีการรับรองรายงานการประชุมเสียก่อนก็ได้ และเมื่อได้สั่งหรือปฏิบัติตามมติดังกล่าวแล้ว ให้แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ข้อ ๑๗ การนับระยะเวลาตามกฎ ก.ค.ศ. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

สมชาย วงศ์สวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.ค.ศ.

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 210

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ค.ศ. ฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องที่เกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ กรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจ เนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ค.ศ. นี้

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 211

หน้า ๒๘
เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๓ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐

กฎ ก.ค.ศ.

ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา

พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๔) และมาตรา ๕๘ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีออกกฎ ก.ค.ศ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรม การสอบสวนพิจารณาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยตามมาตรา ๕๘ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. นี้

หมวด ๑
การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะกระทำได้ต่อเมื่อมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัยหรือได้มีการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นตามมาตรา ๕๕ วรรคห้าแล้ว และผู้บังคับบัญชาเห็นว่าเป็นกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

ข้อ ๓ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ระบุด้วยว่าเป็นคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงหรืออย่างร้ายแรง และให้แต่งตั้งจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือข้าราชการฝ่ายพลเรือนจำนวนอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการสอบสวนอย่างน้อยอีกสองคน โดยให้กรรมการสอบสวนคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ในกรณีจำเป็นจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการซึ่งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือข้าราชการฝ่ายพลเรือนด้วยก็ได้

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 212

ในกรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา สำหรับตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งและมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา โดยกรรมการสอบสวนจะต้องมีผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดหรือรับรอง หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยอย่างน้อยหนึ่งคน และเมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว แม้ภายหลังประธานกรรมการจะดำรงตำแหน่งหรือตำแหน่งที่มีวิทยฐานะต่ำกว่าหรือเทียบได้ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ก็ไม่กระทบถึงการที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ

ข้อ ๔ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องระบุชื่อ ตำแหน่ง หรือตำแหน่งและวิทยฐานะของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหา ชื่อ ตำแหน่ง หรือตำแหน่งและวิทยฐานะของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวนและผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๑ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ข้อ ๕ เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเป็นหนังสือภายในสามวันทำการนับแต่วันที่มีคำสั่ง โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับทราบคำสั่งหรือไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว และให้ส่งหลักฐานการแจ้งคำสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนรวมไว้ในสำนวน

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนทราบ ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่มีคำสั่ง สำหรับประธานกรรมการให้ส่งพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา และให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๖ ภายใต้บังคับข้อ ๓ เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ามีเหตุอันสมควรหรือจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยน เพิ่ม หรือลดจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ให้ดำเนินการได้โดยแสดงเหตุแห่งการสั่งนั้นไว้ด้วย และให้นำข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 213

การเปลี่ยนแปลงผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

หมวด ๒

สิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหาและพยาน

ข้อ ๗ ในระหว่างการสอบสวน จะนำเหตุแห่งการถูกสอบสวนมาเป็นข้ออ้างในการดำเนินการใดให้กระทบต่อสิทธิของผู้ถูกสอบสวนไม่ได้ เว้นแต่กรณีถูกสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๘ ผู้ถูกกล่าวหามีสิทธิคัดค้านผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะกระทำการในเรื่องที่กล่าวหา

(๒) มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นคู่หมั้น คู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดา ลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้นหรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้นของผู้กล่าวหา

(๕) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ของผู้กล่าวหา

(๖) มีเหตุอื่นซึ่งน่าเชื่ออย่างยิ่งว่าจะทำให้การสอบสวนเสียความเป็นธรรมหรือไม่เป็นกลาง

การคัดค้านให้กระทำภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือนับแต่วันที่ทราบสาเหตุแห่งการคัดค้าน โดยทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือคัดค้านด้วยว่าจะทำให้การสอบสวนไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมอย่างไร ยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือส่งทางไปรษณีย์ตอบรับก็ได้ และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนส่งสำเนาหนังสือคัดค้านและแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ประธานกรรมการทราบและรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านทราบ ในการนี้ ให้หยุดการสอบสวนไว้ก่อน

ในการพิจารณาเรื่องการคัดค้าน ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม และให้สั่งการภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน พร้อมทั้ง

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 214

แสดงเหตุผลในการพิจารณาสั่งการด้วย เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินิจฉัยสั่งการอย่างใดแล้วให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและส่งเรื่องให้ประธานกรรมการรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่เห็นว่าการคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน และสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่แทน ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๓ และข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้าเห็นว่าการคัดค้านไม่มีเหตุผลพอที่จะรับฟังได้ ให้สั่งยกการคัดค้านนั้น การสั่งยกการคัดค้านให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่พิจารณาสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในสิบห้าวันทำการตามวรรคสาม ให้ถือว่ากรรมการสอบสวนที่ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน และให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการตามข้อ ๖ ต่อไป

การพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๙ ผู้ถูกกล่าวหามีสิทธิคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง

การคัดค้านตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้ภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ในการพิจารณาเรื่องการคัดค้าน ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม และให้สั่งการภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน พร้อมทั้งแสดงเหตุผลในการพิจารณาสั่งการด้วย เมื่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินิจฉัยสั่งการอย่างใดแล้วให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและส่งเรื่องให้ประธานกรรมการรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่เห็นว่าการคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ ให้สั่งให้ผู้นั้นพ้นจากการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๔๐ และข้อ ๔๑ รวมทั้งการพิจารณาสั่งการตามผลการสอบสวนที่เสร็จสิ้นแล้ว และให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาหรือสั่งการแทน ถ้าเห็นว่าการคัดค้านไม่มีเหตุผลพอที่จะรับฟังได้ ให้สั่งยกการคัดค้านนั้น ทั้งนี้ การสั่งยกการคัดค้านให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ผู้พิจารณาการคัดค้านไม่พิจารณาสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในสิบห้าวันทำการตามวรรคสาม ให้ถือว่าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนที่ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณา

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 215

สำนวนการสอบสวนตามข้อ ๔๐ และข้อ ๔๑ รวมทั้งการพิจารณาสั่งการตามผลการสอบสวนที่เสร็จสิ้นแล้ว และให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาดังกล่าว เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาหรือสั่งการแทน

การพ้นจากการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาสำนวนการสอบสวนหรือสั่งการตามผลการสอบสวนที่เสร็จสิ้นแล้วตามวรรคสี่และวรรคห้า ไม่กระทบถึงการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๑๐ ในการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนต้องให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และมีโอกาสได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน เว้นแต่จะมีผลทำให้ระยะเวลาที่กฎหมายหรือกฎ ก.ค.ศ. นี้กำหนดต้องล่าช้าออกไป หรือปรากฏโดยสภาพเห็นได้ชัดว่าการให้โอกาสดังกล่าวไม่อาจกระทำได้ รวมทั้งมีสิทธิขอตรวจดูเอกสารที่จำเป็นต้องรู้เพื่อการโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนได้

การอ้างพยานหลักฐานแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานมาเองหรือจะอ้างพยานหลักฐานแล้วขอให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

ข้อ ๑๑ ในการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ถูกกล่าวหามีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาร่วมฟังการสอบสวนก็ได้ แต่จะให้ถ้อยคำหรือตอบคำถามแทนผู้ถูกกล่าวหา หรือเสนอความเห็นใดแก่คณะกรรมการสอบสวนไม่ได้

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยาน ให้บุคคลนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด

ข้อ ๑๓ ในการสอบสวน ถ้ามีการอ้างเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นพยาน ให้ถือเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นที่จะต้องอำนวยความสะดวก ให้ความคุ้มครองพยานจากการถูกกลั่นแกล้งหรือการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของพยานนั้น และประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อเป็นทนายแก้ต่างในกรณีที่ถูกฟ้องร้องในคดีแพ่งหรือคดีอาญา

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไปให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนในฐานะพยาน ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ในกรณีที่พยานมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน อำนวยความสะดวกและให้ความคุ้มครองแก่พยานผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการอย่างเหมาะสมตามควรแก่กรณี

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 216

หมวด ๓

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๑๔ คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่สอบสวนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. นี้ เพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหา โดยให้เริ่มการสอบสวนและดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม ทั้งนี้ ในการพิจารณาใช้ดุลพินิจจะต้องกระทำอย่างอิสระและเป็นกลาง โดยปราศจากอคติอย่างใด ๆ ต่อผู้ถูกกล่าวหา

ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมประวัติและความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเท่าที่จำเป็น รวมทั้งข้อเท็จจริงที่ได้จากการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เพื่อประกอบการพิจารณา

ให้คณะกรรมการสอบสวนจัดทำบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนไว้ทุกครั้ง

ข้อ ๑๕ คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานที่เห็นว่าจำเป็น เพื่อที่จะพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหา ในการนี้ ให้รวมถึงการดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) การแสวงหาพยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง

(๒) รับฟังพยานหลักฐาน คำชี้แจง หรือความเห็นของผู้ถูกกล่าวหา พยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ เว้นแต่กรณีที่เห็นว่าเป็นการกล่าวอ้างที่ไม่จำเป็น ฟุ่มเฟือย หรือเพื่อประวิงเวลา

(๓) ขอข้อเท็จจริงหรือความเห็นจากคู่กรณี พยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ ทั้งที่เป็นคุณและเป็นโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหา

(๔) ขอให้ผู้ครอบครองเอกสารส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(๕) ออกไปตรวจสถานที่

ข้อ ๑๖ เมื่อประธานกรรมการได้รับเรื่องตามข้อ ๕ (๒) แล้ว ให้ประธานกรรมการดำเนินการประชุมคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาวางแนวทางการสอบสวนต่อไป

ข้อ ๑๗ การประชุมคณะกรรมการสอบสวนต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่การประชุมตามข้อ ๒๔ และข้อ ๓๘ ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 217

การประชุมคณะกรรมการสอบสวนต้องมีประธานกรรมการอยู่ร่วมประชุมด้วย แต่ในกรณีจำเป็นที่ประธานกรรมการไม่สามารถเข้าประชุมได้ ให้กรรมการสอบสวนที่มาประชุมเลือกกรรมการสอบสวนคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

การนัดประชุมคณะกรรมการสอบสวนต้องทำเป็นหนังสือและแจ้งให้กรรมการสอบสวนทุกคนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันทำการ เว้นแต่กรรมการสอบสวนนั้นจะได้ทราบการนัดในที่ประชุมแล้วหรือมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนซึ่งประธานกรรมการจะนัดประชุมเป็นอย่างอื่นได้

การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการสอบสวนให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุมต้องมีรายงานการประชุมเป็นหนังสือ ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม

ข้อ ๑๘ คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่ต้องแจ้งสิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหาตามข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบก่อนสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา

ในกรณีที่คำขอหรือคำชี้แจงมีข้อบกพร่องหรือมีข้อความที่อ่านไม่เข้าใจหรือผิดหลง อันเห็นได้ชัดว่าเกิดจากความไม่รู้ หรือความเลินเล่อของผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหา หรือพยาน แล้วแต่กรณี ให้คณะกรรมการสอบสวนแนะนำให้บุคคลดังกล่าวแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนเห็นว่าตนมีเหตุอันอาจถูกคัดค้านตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อพิจารณาว่าจะให้ผู้นั้นเป็นกรรมการสอบสวนตามคำสั่งต่อไปอีกหรือไม่

หมวด ๔
วิธีการสอบสวน

ข้อ ๒๐ การสอบสวนกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการประชุมตามข้อ ๑๖ โดยแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๒) รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตาม (๑) แล้วเสร็จ

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 218

(๓) แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๔ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตาม (๒) แล้วเสร็จ

(๔) รวบรวมพยานหลักฐานที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้าง ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตาม (๓) แล้วเสร็จ

(๕) ประชุมพิจารณาลงมติและทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตาม (๔) แล้วเสร็จ

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ได้ ให้ประธานกรรมการรายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายระยะเวลาการสอบสวน ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งขยายระยะเวลาดำเนินการได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินหกสิบวัน

การสอบสวนเรื่องใดที่คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวัน ให้ประธานกรรมการรายงานเหตุให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อรายงานให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี เพื่อมีมติให้เร่งรัดการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. กำหนด ตามเหตุผลและความจำเป็น

ข้อ ๒๑ การสอบสวนกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ทั้งนี้ ให้นำขั้นตอนการสอบสวนตามข้อ ๒๐ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการรายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายระยะเวลาการสอบสวน ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งขยายระยะเวลาดำเนินการได้ตามความจำเป็นแต่ไม่เกินสามสิบวัน และเร่งรัดการสอบสวนให้แล้วเสร็จต่อไป

ข้อ ๒๒ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้กรรมการสอบสวนบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้จะใช้สำเนาที่กรรมการสอบสวนหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 219

ถ้าหาต้นฉบับเอกสารไม่ได้เพราะสูญหายหรือถูกทำลาย หรือโดยเหตุประการอื่น จะให้นำสำเนาหรือพยานบุคคลมาสืบก็ได้

เมื่อมีการอ้างพยานหลักฐานใดในการพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนอ่านหรือส่งต้นฉบับหรือพยานหลักฐานนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาตรวจดู ถ้าผู้ถูกกล่าวหาต้องการสำเนาให้คณะกรรมการสอบสวนส่งสำเนาให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาตามที่เห็นสมควร

คณะกรรมการสอบสวนอาจขอให้พยานผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นมาให้ความเห็นหรือทำความเห็นเป็นหนังสือประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ข้อ ๒๓ เมื่อได้พิจารณาเรื่องที่กล่าวหาและวางแนวทางการสอบสวนตามข้อ ๑๖ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาเพื่อแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่กล่าวหา ให้ทราบว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร ในการนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งสิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหาตามข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง และแจ้งด้วยว่าผู้ถูกกล่าวหามีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และมีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนอ้างพยานหลักฐานหรือนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ตามข้อ ๒๔

การแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งเฉพาะพฤติการณ์เท่าที่ปรากฏตามเรื่องที่กล่าวหาและตามพยานหลักฐาน โดยไม่ต้องแจ้งกรณีและมาตราความผิด ทั้งนี้ ให้ทำเป็นบันทึกสองฉบับ ซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๒ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด เพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ และเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับโดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำตามที่ถูกกล่าวหาดังกล่าวเป็นความผิดวินัยกรณีใด หากผู้ถูกกล่าวหายังคงยืนยันตามที่รับสารภาพ ให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพและสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาโดยละเอียดจะทำการสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ ต่อไป

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 220

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามิได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพหรือรับสารภาพบางส่วน ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาแล้วดำเนินการตามข้อ ๒๔ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามา แต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบข้อกล่าวหา หรือไม่มารับทราบข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนส่งบันทึกซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๒ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการหรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือสอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ ในกรณีเช่นนี้ ให้ทำบันทึกซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๒ เป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ และส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับและให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว หากไม่ได้รับแบบ สว. ๒ คืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อกล่าวหาแล้ว และให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามวรรคห้าต่อไป

ข้อ ๒๔ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๒๓ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมเพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใดสนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และถ้าเห็นว่ายังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการตามที่ถูกกล่าวหา ก็ให้มีความเห็นยุติเรื่อง แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ โดยอนุโลม

ถ้าเห็นว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหา โดยระบุข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใดตามมาตราใด และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ โดยคำนึงถึงหลักการคุ้มครองพยาน ทั้งนี้ การแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้แจ้งพยานหลักฐานฝ่ายกล่าวหาเท่าที่มีตามที่ปรากฏไว้ในสำนวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แม้พยานหลักฐานจะฟังได้เพียงว่าเป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง

การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามวรรคสอง ให้ทำบันทึกซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๓ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยทำเป็นสองฉบับมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ และ

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 221

เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหายื่นคำชี้แจงภายในเวลาอันสมควร แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำเพิ่มเติมรวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยเร็ว

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามา แต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบ หรือไม่มารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนส่งบันทึก ซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๓ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการหรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง นัดมาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ในกรณีเช่นนี้ ให้ทำบันทึกซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๓ เป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ และส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับและให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าวหากไม่ได้รับแบบ สว. ๓ คืนหรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำตามนัด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้ว และไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหา ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจะสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ ต่อไป แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหามาขอให้ถ้อยคำ ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา หรือขอนำสืบแก้ข้อกล่าวหาก่อนที่คณะกรรมการสอบสวนจะเสนอสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๓๙ โดยมีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามที่ผู้ถูกกล่าวหาร้องขอ

ข้อ ๒๕ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานตามข้อ ๒๔ เสร็จแล้ว ก่อนเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๓๙ ถ้าคณะกรรมการสอบสวน

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 222

เห็นว่า จำเป็นจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมก็ให้ดำเนินการได้ ถ้าพยานหลักฐานที่ได้เพิ่มเติมมานั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนสรุปพยานหลักฐานดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้เฉพาะพยานหลักฐานเพิ่มเติมที่สนับสนุนข้อกล่าวหานั้น ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๖ ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งได้ยื่นคำชี้แจงหรือให้ถ้อยคำแก้ข้อกล่าวหาไว้แล้ว มีสิทธิยื่นคำชี้แจงเพิ่มเติม หรือขอให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการสอบสวนก่อนการสอบสวนแล้วเสร็จ หากคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ามีเหตุผลอันสมควรก็ให้รับไว้พิจารณาต่อไป

เมื่อการสอบสวนแล้วเสร็จและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้บังคับบัญชาคนใหม่ตามข้อ ๓๗ ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นคำชี้แจงต่อบุคคลดังกล่าวก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้รับคำชี้แจงนั้นรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๒๗ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะสอบสวนได้

ข้อ ๒๘ ก่อนเริ่มสอบปากคำพยาน ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งให้พยานทราบว่ากรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อกรรมการสอบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ในการสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็ก ให้สอบสวนในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็กและให้มีข้าราชการครูที่เป็นกลางและเชื่อถือได้ และบุคคลที่เด็กร้องขอหรือไว้วางใจเข้าร่วมในการสอบปากคำนั้นด้วย หากผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กตั้งรังเกียจข้าราชการครูดังกล่าวข้างต้นให้เปลี่ยนตัวบุคคลนั้น

ในกรณีผู้เสียหายหรือพยานเป็นคนหูหนวกหรือเป็นใบ้ หรือทั้งหูหนวกและเป็นใบ้ หรือมีความพิการทางกาย หรือไม่เข้าใจภาษาไทยและจำเป็นต้องใช้ล่าม ให้คณะกรรมการสอบสวนจัดหาล่ามที่เป็นกลางและเชื่อถือได้ให้แก่บุคคลดังกล่าว

ข้อ ๒๙ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนกระทำหรือจัดให้กระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการใด ๆ เพื่อจูงใจให้บุคคลนั้นให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ หรือกระทำให้ท้อใจ หรือใช้กลอุบายอื่นเพื่อป้องกันมิให้บุคคลใดให้ถ้อยคำหรือไม่ให้ถ้อยคำซึ่งอยากจะให้ด้วยความเต็มใจในเรื่องที่ถูกกล่าวหานั้น

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 223

ข้อ ๓๐ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ซึ่งจะถูกสอบปากคำเข้ามาในที่สอบสวนคราวละหนึ่งคน และห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบสวน เว้นแต่ทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลตามข้อ ๒๘ วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวนเพื่อประโยชน์แห่งการสอบสวน

การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้บันทึกถ้อยคำซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๔ หรือแบบ สว. ๕ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด แล้วแต่กรณี เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้วให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือจะให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ ถ้ามีการแก้ไข ทักท้วง หรือเพิ่มเติม ก็ให้แก้ไขให้ถูกต้อง หรือมิฉะนั้นก็ให้บันทึกไว้ เมื่อผู้ให้ถ้อยคำรับว่าถูกต้องแล้ว ให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้เข้าร่วมฟังตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในที่สอบสวนและผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และให้กรรมการสอบสวนทุกคนซึ่งร่วมสอบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วยถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายหน้าให้กรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ขูดลบหรือบันทึกข้อความทับ ถ้าจะต้องแก้ไขข้อความที่ได้บันทึกไว้แล้ว ให้ใช้วิธีขีดฆ่าหรือตกเติม และให้กรรมการสอบสวนผู้ร่วมสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่งที่ขีดฆ่าหรือตกเติม

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้เข้าร่วมฟังตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในที่สอบสวนไม่ยอมลงลายมือชื่อให้บันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้น และให้กรรมการสอบสวนทุกคนซึ่งร่วมสอบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้นำมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่พยานไม่มาหรือมาแต่ไม่ให้ถ้อยคำ หรือคณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานไม่ได้ภายในเวลาอันสมควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนตามข้อ ๑๔ วรรคสาม และรายงานการสอบสวนตามข้อ ๓๙

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า การสอบสวนพยานหลักฐานใดจะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือมิใช่พยานหลักฐานในประเด็นสำคัญ จะงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนตามข้อ ๑๔ วรรคสาม และรายงานการสอบสวนตามข้อ ๓๙

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 224

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่จะต้องสอบสวนหรือรวบรวมพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่ ประธานกรรมการจะรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อดำเนินการมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้บริหารหน่วยงานการศึกษา ในท้องที่นั้นสอบสวนหรือรวบรวมพยานหลักฐานแทนก็ได้ โดยกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่จะต้องสอบสวนไปให้ ในกรณีเช่นนี้ให้หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้บริหารหน่วยงานการศึกษาที่ได้รับมอบหมายเลือกข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่เห็นสมควรอย่างน้อยอีกสองคนมาร่วมเป็นคณะทำการสอบสวน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะทำการสอบสวนมีฐานะเป็นคณะกรรมการสอบสวนตามกฎ ก.ค.ศ. นี้ และให้นำข้อ ๒๗ ข้อ ๒๘ ข้อ ๒๙ และข้อ ๓๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงหรืออย่างร้ายแรง หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็ว ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงหรืออย่างร้ายแรง หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่รายงาน ก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเป็นผู้ทำการสอบสวนหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ก็ได้

ข้อ ๓๔ ในกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้อื่นว่ามีส่วนร่วมในการกระทำการในเรื่องที่ทำการสอบสวนนั้นด้วย ให้คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาในเบื้องต้นว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนด้วยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีโดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือเป็นความผิดกรณีอื่นตามที่รายงาน ก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเป็นผู้สอบสวน หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 225

ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. นี้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ใช้พยานหลักฐานที่ได้สอบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนโดยแยกเป็นสำนวนการสอบสวนใหม่ ให้นำสำเนาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในสำนวนการสอบสวนเดิมรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนใหม่ หรือบันทึกให้ปรากฏด้วยว่านำพยานหลักฐานใดจากสำนวนการสอบสวนเดิม มาประกอบการพิจารณาในสำนวนการสอบสวนใหม่ด้วย

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อสอบสวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใด ในเรื่องที่ผู้นั้นหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๑ และผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการสอบสวนเรื่องนั้นมีมูลว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงซึ่งผู้บังคับบัญชาเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนผู้นั้นตามมาตรา ๙๘ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. นี้ ในกรณีเช่นนี้คณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๘ จะนำสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๑ มาประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือต้องรับผิดในคดีที่เกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้ว ให้ถือเอาคำพิพากษานั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา โดยไม่ต้องสอบสวนพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมทั้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามที่ปรากฏในคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ทั้งนี้ให้นำข้อ ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๗ ในระหว่างการสอบสวน แม้จะมีการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปอยู่นอกบังคับบัญชาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วทำรายงานการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๔๓ ข้อ ๔๔ ข้อ ๔๕ และข้อ ๔๖ และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาคนใหม่ของผู้ถูกกล่าวหา เพื่อดำเนินการตามข้อ ๔๐ ต่อไป ทั้งนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาคนใหม่มีอำนาจตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๔๓ ข้อ ๔๔ ข้อ ๔๕ และข้อ ๔๖ ด้วย

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 226

หมวด ๕
การทำรายงานการสอบสวน

ข้อ ๓๘ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้ประชุมเพื่อพิจารณาสำนวนการสอบสวน โดยชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวง ทั้งข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของการกระทำ ข้อกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิงวินิจฉัย ข้อพิจารณา และข้อเสนอในการใช้ดุลพินิจ

ในการพิจารณาลงมติ ให้ประธานกรรมการถามกรรมการสอบสวนทีละคน เพื่อให้ออกความเห็นทุกคนในทุกประเด็นที่พิจารณา ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย ก็ให้ระบุด้วยว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด และสมควรได้รับโทษสถานใด

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหามิได้กระทำผิดวินัย หรือการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาไม่เป็นความผิดวินัย ก็ให้มีความเห็นยุติเรื่อง

(๓) ผู้ถูกกล่าวหาหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๑ หรือไม่อย่างไร

(๔) ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะรับฟังลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการตามมาตรา ๑๑๒ หรือไม่ อย่างไร ก็ให้มีความเห็นไปตามนั้น

ข้อ ๓๙ เมื่อได้ประชุมพิจารณาลงมติตามข้อ ๓๘ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนทำรายงานการสอบสวนซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๖ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด เสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หากกรรมการสอบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้ง ให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสอบสวน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสอบสวนด้วย

รายงานการสอบสวนอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) สรุปข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญและพยานหลักฐาน ในกรณีที่ไม่ได้สอบสวนพยานตามข้อ ๓๐ วรรคหก และข้อ ๓๑ ให้รายงานเหตุที่ไม่ได้สอบสวนนั้นให้ปรากฏไว้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพไว้ด้วย

(๒) วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหา

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 227

(๓) ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร ถ้าไม่ผิดให้เสนอความเห็นยุติเรื่อง ถ้าผิดให้ระบุว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด และสมควรได้รับโทษสถานใด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๑ หรือไม่ อย่างไร หรือมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะรับฟังลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ และสมควรให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๒ หรือไม่ อย่างไร พร้อมทั้งข้อสนับสนุนการใช้ดุลพินิจ

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำรายงานการสอบสวนแล้ว ให้เสนอสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งสารบาญต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และให้ถือว่าการสอบสวนแล้วเสร็จ

หมวด ๖
การพิจารณาสั่งสำนวนการสอบสวน

ข้อ ๔๐ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้เสนอสำนวนการสอบสวนมาแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๔๓ ข้อ ๔๔ ข้อ ๔๕ และข้อ ๔๖ แล้วดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดหรือไม่มีเหตุที่จะให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๒ สมควรยุติเรื่อง หรือกระทำผิดที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันได้รับสำนวนการสอบสวน

(๒) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๑ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสำนวนการสอบสวนดังกล่าว หากเห็นว่ามีเหตุตามที่คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นมา ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามมาตรา ๑๑๑

(๓) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษปลดออกหรือไล่ออกซึ่งจะต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ (๑) หรือ (๒) หรือเป็นกรณีตามมาตรา ๑๑๒ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตราดังกล่าวดำเนินการโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันได้รับสำนวน

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 228

การสอบสวน และให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี พิจารณาให้แล้วเสร็จและมีมติโดยเร็ว และให้ผู้มีอำนาจสั่งการตามมติภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีมติดังกล่าว

ข้อ ๔๑ ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี เห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติมประการใด ให้กำหนดประเด็นพร้อมทั้งส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิม เพื่อดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมไม่อาจทำการสอบสวนได้ หรือผู้สั่งสอบสวนเพิ่มเติมเห็นเป็นการสมควรจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ขึ้นทำการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้นำข้อ ๓ และข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วให้ส่งพยานหลักฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติม ไปให้ผู้สั่งสอบสวนเพิ่มเติมโดยจัดทำความเห็นเฉพาะที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติมประกอบไปด้วยก็ได้

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสามแล้ว ให้นำข้อ ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๒ การพิจารณาพยานหลักฐานว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร ให้พิจารณาจากพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน และต้องเป็นพยานหลักฐานที่ได้สรุปแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้วเท่านั้น

หมวด ๗
การสอบสวนที่มิชอบและบกพร่อง

ข้อ ๔๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้องตามข้อ ๓ ให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง

ข้อ ๔๔ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้อง ให้การสอบสวนตอนนั้นเสียไป เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประชุมของคณะกรรมการสอบสวน มีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 229

(๒) การสอบปากคำบุคคลดำเนินการไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑ ข้อ ๒๗ ข้อ ๒๘ วรรคสอง ข้อ ๒๙ ข้อ ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือข้อ ๓๒ วรรคหนึ่ง

ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามกรณีดังกล่าวใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

ข้อ ๔๕ ในกรณีที่ปรากฏว่าคณะกรรมการสอบสวนไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา หรือไม่ส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่มีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงหรือนัดมาให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๔ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจง ให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๔ ด้วย

ในกรณีที่การสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนแตกต่างจากข้อกล่าวหาที่คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แต่ในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนนั้น ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้หลงข้อต่อสู้โดยได้แก้ข้อกล่าวหาในความผิดนั้นแล้วซึ่งไม่ทำให้เสียความเป็นธรรม ให้ถือว่าการสอบสวนและพิจารณานั้นใช้ได้ และให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ตามบทมาตราหรือกรณีความผิดที่ถูกต้อง

ข้อ ๔๖ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องตามกฎ ก.ค.ศ. นี้ นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๓ ข้อ ๔๔ และข้อ ๔๕ ถ้าการสอบสวนตอนนั้นเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนแก้ไขหรือดำเนินการตอนนั้นให้ถูกต้องโดยเร็ว แต่ถ้าการสอบสวนตอนนั้นมิใช่สาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ผู้มีอำนาจดังกล่าวจะสั่งให้แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องหรือไม่ก็ได้

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 230

หมวด ๘
การนับระยะเวลา

ข้อ ๔๗ การนับระยะเวลาตามกฎ ก.ค.ศ. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้นให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา แต่ถ้าเป็นกรณีขยายเวลาให้นับวันต่อจากวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาเดิมเป็นวันเริ่มระยะเวลาที่ขยายออกไป ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๘ การดำเนินการสอบสวนก่อนที่กฎ ก.ค.ศ. นี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้นจนกว่าจะแล้วเสร็จ ส่วนการพิจารณาสั่งการของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๑๐๔ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการตามกฎ ก.ค.ศ. นี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐
วิจิตร ศรีสอ้าน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธาน ก.ค.ศ.

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 231

หน้า ๔๘
เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๓ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ค.ศ. ฉบับนี้ คือ โดยที่การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยนั้น ต้องดำเนินกระบวนการสอบสวนพิจารณาโดยมิชักช้า มีความยุติธรรม และคุ้มครองสิทธิแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ถูกกล่าวหาหรือเป็นผู้เสียหาย ตลอดจนพยานที่ให้ถ้อยคำในการสอบสวน อันจะทำให้กระบวนการสอบสวนได้ความจริงและมีความยุติธรรม ประกอบกับมาตรา ๔๘ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติว่า การสอบสวนพิจารณาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ค.ศ. นี้

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 232

กฎ ก.ค.ศ.

ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

พ.ศ. ๒๕๔๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๔) และมาตรา ๕๘ วรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีออก กฎ ก.ค.ศ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ในกรณีดังต่อไปนี้ เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัย ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) โดยไม่สอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

(๑) กระทำความผิดอาญาจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้นั้นกระทำผิดและผู้บังคับบัญชาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษานั้นได้ความประจักษ์ชัดแล้ว

(๒) กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

ข้อ ๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในกรณีดังต่อไปนี้ เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัย ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) โดยไม่สอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

(๑) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้ลงโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 233

(๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๓) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙

วิจิตร ศรีสอ้าน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.ค.ศ.

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 234

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ค.ศ. ฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๙๘ วรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้ในกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้ จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ค.ศ. นี้

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 235

หน้า ๑๗
เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๗๘ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑ สิงหาคม ๒๕๔๙

กฎ ก.ค.ศ.

ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน

พ.ศ. ๒๕๔๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๔) และมาตรา ๑๐๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ออกกฎ ก.ค.ศ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ค.ศ. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน ๕% ของอัตราเงินเดือนและเป็นเวลาไม่เกินหนึ่งเดือน

ข้อ ๓ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน ๕% ของอัตราเงินเดือนและเป็นเวลาไม่เกินสองเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินหนึ่งขั้น

ข้อ ๔ นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง เลขาธิการ อธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า หรืออธิการบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัย

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 236

ไม่ร้ายแรง มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน ๕% ของอัตราเงินเดือน และเป็นเวลาไม่เกินสามเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินหนึ่งขั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

จาตุรนต์ ฉายแสง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.ค.ศ.

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 237

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ค.ศ. ฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๐๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษใด ได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ค.ศ. นี้

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 238

ระเบียบ ก.ค.ศ.
ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๔) และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ การลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัย ให้ทำคำสั่งเป็นหนังสือระบุ วัน เดือนและปี ในคำสั่งให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษ กระทำผิดวินัยในเรื่องใด ตามมาตราใด มีข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจอย่างไร และให้ระบุถึงสิทธิในการอุทธรณ์และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์ไว้ในคำสั่งลงโทษนั้นด้วย

วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๔ การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ห้ามมิให้สั่งย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีตามที่ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้กำหนดให้สั่งลงโทษย้อนหลังก็ให้สั่งลงโทษย้อนหลังได้ และให้ทำคำสั่งดังกล่าวตามตัวอย่าง ๑ หรือ ตัวอย่าง ๒ ท้ายระเบียบนี้ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่และวรรคห้า หรือการสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ใช้บังคับจะสั่งให้มีผลบังคับตั้งแต่วันใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้ทำคำสั่งดังกล่าวตามตัวอย่าง ๓ ท้ายระเบียบนี้

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 239

ข้อ ๖ การสั่งเพิ่มโทษหรือลดโทษเป็นไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ หรือเป็นโทษไล่ออกหรือปลดออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ใช้บังคับ จะสั่งให้มีผลบังคับตั้งแต่วันใด ให้นำข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗ การสั่งเพิ่มโทษ หรือลดโทษ เป็นลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งลงโทษเดิมใช้บังคับทั้งนี้การสั่งย้อนหลังดังกล่าวไม่มีผลกระทบถึงสิทธิและประโยชน์ที่ผู้ถูกสั่งลงโทษได้รับไปแล้ว

ข้อ ๘ การสั่งลดโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ เป็นโทษลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ จะสั่งให้มีผลบังคับตั้งแต่วันใด ให้นำข้อ ๔ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ข้อ ๙ คำสั่งงดโทษ ลดโทษ เพิ่มโทษ หรือยกโทษ ตามมาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๐๔ ให้ทำคำสั่งตามตัวอย่าง ๔ หรือตัวอย่าง ๕ ท้ายระเบียบนี้ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๐ การสั่งงดโทษ ลดโทษ เพิ่มโทษ หรือยกโทษ ผู้อุทธรณ์ตามมาตรา ๑๒๑ หรือ มาตรา ๑๒๒ ให้ทำคำสั่งตามตัวอย่าง ๖ หรือตัวอย่าง ๗ ท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๑๑ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ ให้ทำคำสั่งเป็นหนังสือมีสาระสำคัญแสดงเลขที่ และวัน เดือน ปี ที่ออกคำสั่งเดิม ข้อความเดิมตอนที่แก้ไขเปลี่ยนแปลง และข้อความที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงแล้วและต้องแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษทราบด้วย

ข้อ ๑๒ การสั่งลงโทษต้องแจ้งคำสั่งให้ผู้ลงโทษทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันออกคำสั่งลงโทษ โดยให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งพร้อมทั้งวัน เดือน ปี ที่รับทราบ ถ้าผู้ถูกลงโทษไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง ให้ผู้แจ้งมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษแล้วทำบันทึกลงวัน เดือน ปี เวลาและสถานที่ที่แจ้งและลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีที่ไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งได้โดยตรง ให้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการโดยส่งสำเนาคำสั่งไปให้สองฉบับเพื่อให้ผู้ถูกลงโทษเก็บไว้หนึ่งฉบับและให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปีที่รับทราบคำสั่งส่งคืนกลับมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 240

๓

เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกลงโทษได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งลงโทษฉบับที่ให้ผู้ถูกลงโทษ ลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่งลงโทษกลับคืนมาให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษได้รับแจ้งคำสั่งแล้ว

การแจ้งตามวรรคสอง ถ้าเป็นกรณีที่ผู้ถูกลงโทษไม่ยอมรับเอกสารดังกล่าว ถ้าได้ส่งไปยังภูมิลำเนาของผู้นั้นก็ให้ถือว่าได้รับแจ้งตั้งแต่ในขณะที่ไปถึง

ข้อ ๑๓ ให้เลขาธิการ ก.ค.ศ. รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(นายจาตุรนต์ ฉายแสง)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธาน ก.ค.ศ.

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 241

๔

ตัวอย่าง ๑

ตัวอย่างกรณีที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรงโดยอาศัยอำนาจของตนเอง

คำสั่ง.....(หน่วยงานที่ออกคำสั่ง)
ที่...../.....(เลข พ.ศ.)
เรื่อง ลงโทษภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน

ด้วย.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง/วิทยฐานะ..... (ชื่อหน่วยงานการศึกษา).....สังกัด..... ตำแหน่งเลขที่.....รับเงินเดือนในอันดับ..... ขั้น..... บาท ได้กระทำผิดวินัยในเรื่อง.....(ระบุกรณีกระทำผิดโดยสรุปถ้ามีหลายกรณีให้ระบุทุกกรณีพร้อมทั้งระบุเหตุผลหรือข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ).....
.....
เป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงกรณี.....
.....
ตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ สมควรได้รับโทษ.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน และลดขั้นเงินเดือน พ.ศ.....จึงให้ลงโทษ.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษและอัตราโทษ).....

ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป

อนึ่ง ถ้าผู้ถูกลงโทษประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา/อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง/ก.ค.ศ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

.....ตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 242

๕

หมายเหตุ

๑. ใช้กับกรณีที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง โดยอาศัยอำนาจของตนเอง

๒. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกลงโทษให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ชื่อตำแหน่งและวิทยฐานะ

๓. การระบุมาตราความผิด ให้อ้างกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะกระทำผิด ถ้าผิดหลายมาตราให้ระบุทุกมาตรา ถ้ามาตราใดมีหลายวรรคให้ระบุวรรคด้วย พร้อมทั้งระบุข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจอย่างมีเหตุผลไว้ด้วย

๔. กรณีที่เป็นการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้ “ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป” ส่วนการสั่งลงโทษตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนให้ใช้ “ทั้งนี้ตั้งแต่เดือน.....พ.ศ..... เป็นต้นไป”

๕. ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนโทษจะนำมาประกอบการพิจารณาก็ได้

๖. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 243

ตัวอย่าง ๒

ตัวอย่างกรณีที่สั่งลงโทษตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง

คำสั่ง.....(หน่วยงานที่ออกคำสั่ง).....

ที่...../.....(เลข พ.ศ.)

เรื่อง ลงโทษภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน

ด้วย.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง/วิทยฐานะ .....(ชื่อหน่วยงานการศึกษา).....สังกัด..... ตำแหน่งเลขที่.....รับเงินเดือนในอันดับ.....ขั้น.....บาท ได้กระทำผิดวินัยในเรื่อง..... (ระบุกรณีกระทำผิด โดยสรุปถ้ามีหลายกรณีให้ระบุทุกกรณี)..... .....

ซึ่ง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา/อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง/ก.ค.ศ.....ในการประชุม ครั้งที่..... เมื่อวันที่.....ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า..... .....(ระบุเหตุผลหรือข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจไว้ด้วย)..... .....

เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงกรณี..... .....

ตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงมีมติให้ลงโทษ.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ และอัตราโทษ).....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงให้ลงโทษ.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษและอัตราโทษ).....

ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป

อนึ่ง ถ้าผู้ถูกลงโทษประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

.....ตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 244

๗

หมายเหตุ

๑. ใช้กับกรณีที่เป็นการสั่งลงโทษตามมติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง

๒. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกลงโทษ ให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ชื่อตำแหน่งและวิทยฐานะ

๓. การระบุมาตราความผิด ให้อ้างกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะกระทำผิด ถ้าผิดหลายมาตราให้ระบุทุกมาตรา ถ้ามาตราใดมีหลายวรรคให้ระบุวรรคด้วย พร้อมทั้งระบุข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจอย่างมีเหตุผลไว้ด้วย

๔. กรณีเป็นการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้ “ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป” ส่วนการสั่งลงโทษตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ให้ใช้ “ทั้งนี้ตั้งแต่เดือน.....พ.ศ..... เป็นต้นไป”

๕. ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนโทษจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยหรือมีเหตุอันควรลดหย่อนโทษซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน

๖. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 245

ตัวอย่าง ๓

ตัวอย่างกรณีที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ.

คำสั่ง.....(หน่วยงานที่ออกคำสั่ง).....
ที่...../.....(เลข พ.ศ.)
เรื่อง ลงโทษปลดออก/ไล่ออกจากราชการ

ด้วย.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง/วิทยฐานะ .....(ชื่อหน่วยงานการศึกษา).....สังกัด..... ตำแหน่งเลขที่.....รับเงินเดือนในอันดับ.....ขั้น.....บาท ได้กระทำผิดวินัยในเรื่อง..... (ระบุกรณีกระทำผิด โดยสรุปถ้ามีหลายกรณีให้ระบุทุกกรณี).....

.....

เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงกรณี.....

.....

ตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา/อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง/ก.ค.ศ.....ในการประชุมครั้งที่...../.....เมื่อวันที่ .....ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า.....(ระบุเหตุผลหรือข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจไว้ด้วย)

.....

.....

จึงมีมติให้ลงโทษ.....(ระบุสถานโทษและชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ออกจากราชการ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่และวรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ..... จึงให้ลงโทษ.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษและชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ออกจากราชการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 246

๕

อนึ่ง ถ้าผู้ถูกลงโทษประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง (กรณี ป.ป.ช. ชี้มูลเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ยื่นอุทธรณ์ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ออกคำสั่ง)

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

.....ตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....

หมายเหตุ

๑. ใช้กับกรณีที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา /อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ.ตั้ง/ก.ค.ศ.

๒. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกลงโทษ ให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ชื่อตำแหน่งและวิทยฐานะ

๓. การระบุมาตราความผิดให้อ้างกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะกระทำผิด ถ้าผิดหลายมาตราให้ระบุทุกมาตรา ถ้ามาตราใดมีหลายวรรคให้ระบุวรรคด้วย พร้อมทั้งระบุเหตุผลหรือข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจไว้ด้วย

๔. การกำหนดโทษถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะระบุไว้ในคำสั่งด้วยก็ได้ แต่จะลดหย่อนโทษต่ำกว่าปลดออกไม่ได้

๕. การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการต้องสั่งโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่สั่ง เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๖. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 247

ตัวอย่าง ๔

ตัวอย่างกรณีการรายงานการลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรงและผู้บังคับบัญชาผู้ได้รับรายงานพิจารณาแล้วสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่ง

คำสั่ง.....(หน่วยงานที่ออกคำสั่ง).....
ที่...../.....(เลข พ.ศ.)
เรื่อง งดโทษ / ลดโทษ / เพิ่มโทษ / ยกโทษ

ตามคำสั่ง.....(ระบุชื่อหน่วยงานที่ออกคำสั่ง).....ที่...../.....ลงวันที่.....พ.ศ.....ลงโทษ.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....(ชื่อหน่วยงานการศึกษา).....สังกัด..... ตำแหน่งเลขที่.....รับเงินเดือนในอันดับ.....ขั้น.....บาท ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง/วิทยฐานะ .....(กรณีมีการเปลี่ยนแปลง).....ซึ่งกระทำผิดวินัยในเรื่อง..... (ระบุข้อเท็จจริงในการกระทำผิดตามคำสั่งเดิม)..... อันเป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงกรณี.....

.....

ตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยให้ลงโทษ.....และได้รายงานการลงโทษตามลำดับ นั้น

.....(ระบุตำแหน่งผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้ได้รับรายงานตามมาตรา ๑๐๔)..... พิจารณาแล้วเห็นว่าการลงโทษดังกล่าวเป็นการไม่ถูกต้อง/ไม่เหมาะสม โดย.....(ถ้าฟังข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายกรณีความผิดและมาตราที่เปลี่ยนแปลงไปให้ระบุเหตุผลหรือข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจไว้ด้วย).....สมควรงดโทษ/ลดโทษ/เพิ่มโทษ/ยกโทษเป็น.....

.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ตัดเงินเดือน และลดขั้นเงินเดือน พ.ศ..... จึงให้งดโทษ/ลดโทษ/เพิ่มโทษ/ยกโทษ..... .....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....จาก.....เป็น.....

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 248

ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป

อนึ่ง ถ้าผู้ถูกลงโทษประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา/อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง/ก.ค.ศ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

.....ตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....

หมายเหตุ

๑. ใช้กับกรณีการรายงานการสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง และผู้บังคับบัญชาผู้ได้รับรายงานพิจารณาแล้วสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือเปลี่ยนแปลงโทษ

๒. คำสั่งงดโทษหรือยกโทษ ให้ตัดข้อความว่า “ทั้งนี้ตั้งแต่...(ระบุวัน/เดือน/ปี)...เป็นต้นไป” ออก

๓. คำสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งลงโทษเดิมใช้บังคับ

๔. การเพิ่มโทษหรือลดโทษให้ระบุด้วยว่าเพิ่มหรือลดจากสถานโทษ และอัตราโทษใด เป็นสถานโทษและอัตราโทษใด และสำหรับกรณีเพิ่มโทษเป็นลดขั้นเงินเดือนให้ระบุด้วยว่าให้ลดขั้นเงินเดือนจากรับเงินเดือนในอันดับใด ขั้นใด เป็นให้รับเงินเดือนในอันดับใด ขั้นใด

๕. การระบุมาตราที่บัญญัติเป็นความผิดวินัย ให้อ้างกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะกระทำความผิด ถ้าผิดหลายมาตราให้ระบุทุกมาตรา ถ้ามาตราใดมีหลายวรรคให้ระบุวรรคด้วย

๖. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 249

ตัวอย่าง ๕

ตัวอย่างกรณีการรายงานการสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรงซึ่ง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. พิจารณามีมติให้เปลี่ยนแปลงคำสั่ง

คำสั่ง.....(หน่วยงานที่ออกคำสั่ง).....
ที่...../.....(เลข พ.ศ.)
เรื่อง งดโทษ / ลดโทษ / เพิ่มโทษ / ยกโทษ

ตามคำสั่ง.....(ระบุชื่อหน่วยงานที่ออกคำสั่ง).....ที่...../.....ลงวันที่.....พ.ศ.....ลงโทษ.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง/วิทยฐานะ .....(ชื่อหน่วยงานการศึกษา).....สังกัด.....ตำแหน่งเลขที่.....รับเงินเดือนในอันดับ.....ขั้น.....บาท ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง/วิทยฐานะ .....(กรณีมีการเปลี่ยนแปลง).....ซึ่งกระทำผิดวินัยในเรื่อง.....(ระบุข้อเท็จจริงในการกระทำผิดตามคำสั่งเดิม).....

.....

อันเป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงกรณี.....

.....

ตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยให้ลงโทษ.....และได้รายงานการลงโทษตามลำดับ นั้น

อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา / อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ.ตั้ง /ก.ค.ศ. .....พิจารณาในการประชุมครั้งที่...../(เลข พ.ศ.).....เมื่อวันที่.....แล้วเห็นว่า.....(ถ้าการฟังข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย กรณีความผิด และมาตราที่เปลี่ยนแปลงไปให้ระบุเหตุผลหรือข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจไว้ด้วย).....

.....

จึงมีมติให้งดโทษ/ลดโทษ/เพิ่มโทษ/ยกโทษ.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....เป็น.....(ระบุสถานโทษและอัตราโทษที่เพิ่มหรือลด).....

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 250

๑๓

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงให้งดโทษ/ลดโทษ/เพิ่มโทษ/ยกโทษ .....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....จาก.....เป็น.....

ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป

อนึ่ง ถ้าผู้ถูกลงโทษประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

.....ตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....

หมายเหตุ

๑. ใช้กับกรณีการรายงานการสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง ซึ่ง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา/อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง/ก.ค.ศ. พิจารณามีมติให้เปลี่ยนแปลงคำสั่ง

๒. คำสั่งงดโทษหรือยกโทษ ให้ตัดข้อความว่า “ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป” ออก

๓. คำสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ กรณีโทษไม่ร้ายแรงให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งลงโทษเดิมใช้บังคับ

๔. การเพิ่มโทษหรือลดโทษให้ระบุด้วยว่าเพิ่มหรือลดจากสถานโทษ และอัตราโทษใด เป็นสถานโทษและอัตราโทษใด และสำหรับกรณีเพิ่มโทษเป็นลดขั้นเงินเดือนให้ระบุด้วยว่าให้ลดขั้นเงินเดือนจากรับเงินเดือนในอันดับใด ขั้นใด เป็นให้รับเงินเดือนในอันดับใด ขั้นใด

๕. ในกรณีที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามีมติให้เพิ่มโทษมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ได้

๖. ถ้าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ใช้บังคับให้เพิ่มเติมมาตรา ๑๓๔ หรือ มาตรา ๑๓๕ ตามบทเฉพาะกาล

๗. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 251

ตัวอย่าง ๖

ตัวอย่างกรณีอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรงต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง และมีมติให้เปลี่ยนแปลงคำสั่ง

คำสั่ง.....(หน่วยงานที่ออกคำสั่ง).....
ที่...../.....(เลข พ.ศ.)
เรื่อง งดโทษ / ลดโทษ / เพิ่มโทษ / ยกโทษ

ตามคำสั่ง.....(หน่วยงานที่ออกคำสั่ง).....ที่...../.....ลงวันที่.....พ.ศ.....ลงโทษ.....(ระบุสถานโทษและอัตราโทษ).....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....(ชื่อหน่วยงานการศึกษา).....สังกัด.....ตำแหน่งเลขที่.....รับเงินเดือนในอันดับ.....ขั้น.....บาท ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....(กรณีมีการเปลี่ยนแปลง).....ซึ่งกระทำผิดวินัยในเรื่อง.....(ระบุข้อเท็จจริงในการกระทำผิดตามคำสั่งเดิม).....อันเป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงกรณี.....

.....

ตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น .....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา/อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง.....ในการประชุมครั้งที่...../.....เมื่อวันที่.....ได้พิจารณาอุทธรณ์แล้วเห็นว่า.....(ระบุความเห็นพร้อมทั้งเหตุผลหรือข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจของ อ.ก.ค.ศ.).....จึงมี มติให้.....งดโทษ/ลดโทษ/เพิ่มโทษ/ยกโทษ.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงให้งดโทษ/ลดโทษ/เพิ่มโทษ/ยกโทษ.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....

ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 252

๑๕

อนึ่ง หากประสงค์จะฟ้องเป็นคดีปกครอง ในกรณีนี้สามารถจะฟ้องต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

.....ตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....

หมายเหตุ

๑. ใช้กับกรณีการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งและ อ.ก.ค.ศ. มีมติให้เปลี่ยนแปลงคำสั่ง

๒. การเพิ่มโทษหรือลดโทษกรณีโทษไม่ร้ายแรงให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งเดิมใช้บังคับ ทั้งนี้การสั่งย้อนหลังดังกล่าว ไม่มีผลกระทบถึงสิทธิและประโยชน์ที่ผู้ถูกสั่งลงโทษได้รับไปแล้ว

๓. การเพิ่มโทษหรือลดโทษให้ระบุด้วยว่าเพิ่มหรือ ลดจากสถานโทษและอัตราโทษใด เป็นสถานโทษและอัตราโทษใด และสำหรับกรณีเพิ่มโทษ เป็นลดขั้นเงินเดือนให้ระบุด้วยว่าให้ลดขั้นเงินเดือนจากรับเงินเดือนในอันดับใด ขั้นใด เป็นให้รับเงินเดือนในอันดับใด ขั้นใด

๔. คำสั่งงดโทษหรือยกโทษ ให้ตัดข้อความว่า “ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป” ออก

๕. การระบุมาตราความผิด ให้อ้างกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะกระทำผิด ถ้าผิดหลายมาตราให้ระบุทุกมาตรา ถ้ามาตราใดมีหลายวรรคให้ระบุวรรคด้วย

๖. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 253

๑๖

ตัวอย่าง ๗

ตัวอย่างกรณีอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรงหรืออย่างร้ายแรง ต่อ ก.ค.ศ. และ ก.ค.ศ. มีมติให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งและหรือสั่งให้กลับเข้ารับราชการ

คำสั่ง.....(หน่วยงานที่ออกคำสั่ง).....
ที่...../.....(เลข พ.ศ.)
เรื่อง งดโทษ/ลดโทษ/เพิ่มโทษ/ยกโทษ (และให้กลับเข้ารับราชการ)

ตามคำสั่ง.....(หน่วยงานที่ออกคำสั่ง).....ที่...../.....ลงวันที่.....พ.ศ.....
ลงโทษ.....(ระบุสถานโทษและอัตราโทษ).....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....(ชื่อหน่วยงานการศึกษา).....
สังกัด.....ตำแหน่งเลขที่.....รับเงินเดือนในอันดับ.....ขั้น.....บาท
ซึ่งกระทำผิดวินัยในเรื่อง.....(ระบุข้อเท็จจริงในการกระทำผิดตามคำสั่งเดิม).....
.....
อันเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง/ไม่ร้ายแรง กรณี.....
.....
ตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น

บัดนี้ได้รับแจ้งตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่...../.....ลงวันที่.....พ.ศ.....
ว่า.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว และ ก.ค.ศ. พิจารณาอุทธรณ์แล้วเห็นว่า.....(ระบุความเห็นพร้อมทั้งเหตุผลหรือข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจของ ก.ค.ศ.).....
จึงมีมติให้งดโทษ/ลดโทษ/เพิ่มโทษ/ยกโทษ.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงให้งดโทษ/ลดโทษ/เพิ่มโทษ/ยกโทษ.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....และให้กลับเข้ารับราชการในตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....(ชื่อหน่วยงานการศึกษา).....สังกัด.....ตำแหน่งเลขที่.....รับเงินเดือนในอันดับ.....ขั้น.....บาท

ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 254

๑๗

อนึ่ง หากประสงค์จะฟ้องเป็นคดีปกครอง ในกรณีนี้สามารถจะฟ้องต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

.....ตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....

หมายเหตุ

๑. ใช้กับกรณีการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรงต่อ ก.ค.ศ. และ ก.ค.ศ. มีมติให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งและหรือสั่งให้กลับเข้ารับราชการ

๒. คำสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ กรณีโทษไม่ร้ายแรงให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งลงโทษเดิมใช้บังคับเว้นแต่การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษร้ายแรงและได้รับการลดโทษเป็นโทษวินัยไม่ร้ายแรง

๓. การเพิ่มโทษหรือลดโทษให้ระบุด้วยว่าเพิ่มหรือลดจากสถานโทษและอัตราโทษใดเป็นสถานโทษใดและอัตราโทษใดและกรณีเพิ่มโทษหรือลดโทษเป็นลดขั้นเงินเดือนให้ระบุด้วยว่าให้ลดขั้นเงินเดือนจากรับเงินเดือนในอันดับใด ขั้นใดเป็นให้รับเงินเดือนในอันดับใดขั้นใด

๔. คำสั่งงดโทษหรือยกโทษ ให้ตัดข้อความว่า “ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป” ออก

๕. กรณีที่มีการสั่งให้กลับเข้ารับราชการให้ใช้ข้อความว่า “ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป”

๖. การระบุมาตราความผิด ให้อ้างกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะกระทำผิด ถ้าผิดหลายมาตราให้ระบุทุกมาตรา ถ้ามาตราใดมีหลายวรรคให้ระบุวรรคด้วย

๗. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 255

ระเบียบ ก.ค.ศ.
ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๔) และมาตรา ๑๐๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ การออกจากกราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรา ๑๐๗ วรรคหนึ่ง (๔) (๕) และ (๖) จะออกจากราชการตั้งแต่วันใดให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๔ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๕ มาตรา ๕๖ วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคห้า มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ หรือมาตรา ๑๑๘ ห้ามมิให้สั่งให้ออกย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๓ โดยปกติให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาลหรือโดยคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

(๒) การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๔ ให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(๓) การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๐๗ (๖) ให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

(๔) ในกรณีที่ได้มีการสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นให้ออกจากราชการ ตามมาตรา ๔๕ มาตรา ๕๖ วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคห้า มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ หรือมาตรา ๑๑๘ ก็ให้สั่งให้ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 256

(๕) กรณีใดมีเหตุสมควรสั่งให้ออกราชการย้อนหลัง ก็ให้สั่งให้ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการทำให้เสียประโยชน์ตามสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งให้ออกนั้น

ข้อ ๕ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๑๐๓ และมาตรา ๑๑๕ จะสั่งให้ออกตั้งแต่วันใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

ข้อ ๖ การส่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ห้ามมิให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) ในกรณีที่ได้มีคำสั่งพักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน เมื่อจะสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ให้สั่งลงโทตังแต่วันพักราชการหือวันให้ออกจากราชการไว้ก่อน แล้วแต่กรณี

(๒) การสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีกระทำผิดวินัยกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกให้สั่งลงโทษตั้งแต่วันละทิ้งหน้าที่ราชการนั้น

(๓) การสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกรหือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยปกติให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือวันต้องคำพิพากษาถึงที่สุดหรือวันถูกคุมขังติดต่อกันจนถึงวันต้องคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

(๔) ในกรณีที่ได้มีการสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่ง การลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ในกรณีเช่นนี้ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันออกจากราชการตามคำสั่งเดิม แต่ถ้าวันออกจากราชการตามคำสั่งเดิมไม่ถูกต้องก็ให้สั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

(๕) ในกรณีที่ได้มีการสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๘ มาตรา ๕๖ วรรคสอง วรรคสามหรือวรรคห้า มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ หรือมาตรา ๑๑๘ ไปแล้วถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องลงโทษปลดออก หรือไล่ออกตามกรณีนั้นในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

(๖) การสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีที่ผู้ซื้อจะต้องถูกสั่งนั้นได้ออกจากราชการโดยถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการในกรณีอื่นหรือได้รับอนุญาตให้ลาออกไปก่อนแล้ว ให้สั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันออกจากราชการนั้น

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 257

(๗) การสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งนั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปก่อนแล้ว ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ย้อนหลังไปถึงวันเกษียณอายุราชการ

(๘) กรณีใดมีเหตุสมควรสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการย้อนหลัง ก็ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการทำให้เสียประโยชน์ตามสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งลงโทษนั้น

ข้อ ๗ การสั่งให้ออกจากราชการ การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการอื่นตามมาตรา ๕๘ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ใช้บังคับ ประกอบกับมาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๖ และมาตรา ๑๓๗ ให้นำข้อ ๔ หรือข้อ ๖ มาใช้บังคับแล้วแต่กรณี

ข้อ ๘ ให้เลขาธิการ ก.ค.ศ. รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(นายจาตุรนต์ ฉายแสง)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธาน ก.ค.ศ.

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 258

ระเบียบ ก.ค.ศ.
ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย
และการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๔) มาตรา ๑๐๔ วรรคสี่ และมาตรา ๑๑๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก.ค.ศ. จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ระเบียบ ก.ค.ศ. ฉบับนี้แทน

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“หัวหน้าส่วนราชการ” หมายความว่า ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ อธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หรือปลัดกระทรวงอื่นที่มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา แต่ไม่รวมถึงปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 259

ข้อ ๕ การรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดแล้ว ให้รายงานไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งและได้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หรือได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดแล้ว ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณา

เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาได้รับรายงานตามวรรคสองและพิจารณามีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น และให้รายงานไปยังเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เมื่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับรายงานตามวรรคสามและพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับมติ อ.ก.ค.ศ.เขตถิ้นที่การศึกษา ให้การดำเนินการทางวินัยเป็นอันถึงที่สุด

ในกรณีที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นข้อแย้งกับมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา โดยเห็นว่าการดำเนินการไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือการลงโทษไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีหรือแนวทางที่ ก.ค.ศ.กำหนดให้เสนอ ก.ค.ศ.พิจารณา

ในกรณีที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาผู้ใดแล้ว ให้รายงาน ก.ค.ศ. พิจารณา

ข้อ ๖ การรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดแล้ว ให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการ

เมื่อหัวหน้าส่วนราชการได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งและได้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หรือได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดแล้ว ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งพิจารณา

เมื่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ.ตั้ง ได้รับรายงานตามวรรคสองและพิจารณามีมติเป็นประการใดแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการสั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น และให้การดำเนินการทางวินัยเป็นอันถึงที่สุด

ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการมีความเห็นขัดแย้งกับมติของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 260

๓

ข้อ ๗ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับรายงานตามข้อ ๕ วรรคสอง หรือข้อ ๖ วรรคสอง แล้ว ให้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าการยุติเรื่อง การงดโทษ หรือการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้สั่งงดโทษ หรือลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง เพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้น เปลี่ยนแปลงและแก้ไขข้อความในคำสั่งเดิม หรือดำเนินการอย่างใดเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาให้ได้ความจริงและความยุติธรรมได้ตามควรแก่กรณี หรือหากเห็นว่าไม่ได้กระทำผิดก็สั่งยกโทษ

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้ดำเนินการเพื่อสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง มาตรา ๑๐๐ วรรคหก หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) หรือดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง โดยอาจสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๑๐๓ หรือกรณีที่เห็นว่าเป็นกรณีตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือมาตรา ๑๑๑ ก็ให้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้

(๓) ในกรณีตาม (๑) (๒) หรือกรณีอื่นใดที่เห็นว่าไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน ก็ให้แจ้งหรือรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจหน้าที่เพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับในกรณีที่มีการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ โดยให้ผู้บังคับบัญชาเสนอสำนวนให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณีพิจารณา และให้ถือว่าการพิจารณาอุทธรณ์เป็นการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยด้วย

ข้อ ๘ การรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อผู้บังคับบัญชามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งแก่ผู้ใดแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้เสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาตามลำดับ และเมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณามีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น และให้รายงาน ก.ค.ศ. พิจารณา

(๒) ในกรณีที่ผู้บังคับคัญชาได้สั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนผู้ใดแล้ว ให้รายงานไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตถิ้นที่การศึกษาได้รับรายงานและพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดแล้ว ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และ ก.ค.ศ. พิจารณา ตามลำดับ

ในกรณีที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เสนอหรือายงาน ก.ค.ศ. พิจารณา

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 261

ข้อ ๙ การรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อผู้บังคับบัญชามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งแก่ผู้ใดแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้เสนอ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ.ตั้ง พิจารณา และเมื่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ.ตั้งพิจารณามีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น และให้รายงาน ก.ค.ศ. พิจารณา

(๒) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนผู้ใดแล้ว ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง และ ก.ค.ศ. พิจารณา ตามลำดับ

ข้อ ๑๐ การรายงานการสั่งให้ออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดออกจากราชการตามมาตรา ๔๙ มาตรา ๕๖ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคห้า มาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) และ (๖) มาตรา ๑๑๓ หรือมาตรา ๑๑๘ แล้ว ให้รายงานไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ดำเนินการ หรือได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง และได้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้รายงาน อ..ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณา

ในกรณีที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้รายงาน ก.ค.ศ. พิจารณา

ข้อ ๑๑ การรายงานการสั่งให้ออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดออกจากราชการตามมาตรา ๔๙ มาตรา ๕๖ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคห้า มาตรา ๑๑๐(๑) (๓) และ (๖) มาตรา ๑๑๓ หรือมาตรา ๑๑๘ แล้ว ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณา

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือ มาตรา ๑๑๑ แล้ว ให้เสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี พิจารณาแล้ว ให้รายงาน ก.ค.ศ. พิจารณา

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 262

ข้อ ๑๓ เมื่อนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือปลัดกระทรวงได้ดำเนินการทางวินัย หรือได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือมาตรา ๑๑๑ แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดแล้ว ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา

ข้อ ๑๔ ให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานตามข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้เสร็จและรายงานการดำเนินการทางวินัย หรือการให้ออกจากราชการนั้นต่อไปตามลำดับภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน

ในกรณีที่รายงานเลยกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้รายงานเหตุที่พิจารณาดำเนินการไม่ทันตามกำหนดเวลานั้นไปด้วย

ข้อ ๑๕ การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสถานศึกษาที่สอนระดับปริญญา ให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการตามข้อบังคับของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ โดยให้สภาสถานศึกษาทำหน้าที่แทน ก.ค.ศ.

ข้อ ๑๖ การรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการของผู้บังคับบัญชาตามระเบียบนี้ ให้ส่งสำนวนการสอบสวนและเอกสารการพิจารณา บันทึกสรุปประวัติและข้อเท็จจริงพร้อมทั้งสำเนาคำสั่ง จำนวน ๒ ฉบับ ภายในเจ็ดวันทำการ นับแต่วันที่มีคำสั่ง

ในกรณีที่รายงานเลยกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้รายงานเหตุที่พิจารณาดำเนินการไม่ทันตามกำหนดเวลานั้นไปด้วย

ข้อ ๑๗ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้มีคำสั่งใด ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยให้ส่งสำเนาคำสั่ง จำนวน ๒ ฉบับ ไปยังสำนักงาน ก.ค.ศ. ภายในสิบห้าวันทำการ นับแต่วันที่มีคำสั่ง

ข้อ ๑๘ ให้เลขาธิการ ก.ค.ศ. รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑

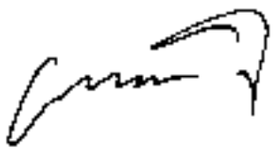

(นายศรีเมือง เจริญศิริ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธาน ก.ค.ศ.

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 263

แบบบันทึกสรุปประวัติและข้อเท็จจริง

ตอนที่ ๑ ประวัติส่วนตัว

ชื่อตัว .....ชื่อสกุล.....

อายุตัว.....ปี อายุราชการ.....ปี

ขณะเกิดเหตุดำรงตำแหน่ง..... ระดับ/วิทยฐานะ .....

กรม..... กระทรวง..... รับเงินเดือนในอันดับ.....

ขั้น .....บาท

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง.....ระดับ/วิทยฐานะ.....

กรม.....กระทรวง..... รับเงินเดือนในอันดับ .....

ขั้น.....บาท

วุฒิ.....

ตอนที่ ๒ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหา

เหตุเกิดเมื่อ.....

ข้อกล่าวหา.....

.....

ตอนที่ ๓ ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน/ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

ข้อเท็จจริงได้ความโดยสรุปว่า.....

.....

ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน.....

.....

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา.....

.....

ตอนที่ ๔ ความเสียหายแก่ทางราชการ

กรณีนี้เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ คือ.....

.....

.....

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 264

๗

ตอนที่ ๕ การสั่งลงโทษ/ให้ออกจากราชการ

โทษ.....

ให้ออกจากราชการเพราะ..... ตามมาตรา.....

มีการเพิ่มโทษ/ลดโทษ จาก.....เป็น.....

ตอนที่ ๖ ประวัติการถูกลงโทษ

ครั้งที่ ๑ : เคยถูกลงโทษ.....เมื่อ.....กรณี.....

.....

.....

ครั้งที่ ๒ : เคยถูกลงโทษ.....เมื่อ.....กรณี.....

.....

.....

การดำเนินการทางวินัย/การสั่งให้ออกจากราชการรายนี้ได้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาและสั่งการไปโดยถูกต้องตามกฎหมายแล้ว

กระทรวง/ทบวง/กรม.....

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 265

บรรณานุกรม

สำนักงาน ก.ค. กองวินัยและนิติการ. คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู, กรุงเทพฯ; ๒๕๓๔

สำนักงาน ก.ค. กองวินัยและนิติการ. คู่มือการอุทธรณ์และการร้องทุกข์สำหรับข้าราชการครู, กรุงเทพฯ; ๒๕๔๐

สำนักงาน ก.ค.ศ. กลุ่มวินัยและนิติการ. รวมตัวอย่างความผิดทางวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการหารือข้อกฎหมาย, กรุงเทพฯ; ๒๕๔๕

สำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และแนววินิจฉัยคดีปกครอง, กรุงเทพฯ; โรงพิมพ์ สกสค.

สำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, กรุงเทพฯ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๓

มานิตย์ สุฤทธิกุล. เอกสารประกอบการบรรยายเรื่องการอุทธรณ์และการร้องทุกข์, สำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ

5402116L03 8/7/11 9:19 AM Page 266

ชื่อหนังสือ คู่มือการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และแนววินิจฉัยของ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญ เกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์

ที่ปรึกษา เลขาธิการ ก.ค.ศ.
รองเลขาธิการ ก.ค.ศ.
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย
ผู้อำนวยการภารกิจกฎหมาย อุทธรณ์ และร้องทุกข์

ฝ่ายข้อมูล กลุ่มอุทธรณ์และร้องทุกข์ / กลุ่มร้องทุกข์และร้องเรียน
ภารกิจกฎหมาย อุทธรณ์ และร้องทุกข์ สำนักงาน ก.ค.ศ.

๑. นายสามารถ ข่าวดี
๒. นางสาวนันทิพัฒน์ บุญทวี
๓. นางสาวอุมาภรณ์ จีรวัฒน์พงษ์
๔. นายเจษฎา สิงห์ทน
๕. นางไอรินทร์ กระต่ายทอง
๖. นายธีมนิติ์ จงไกรจักรพงศ์
๗. นายสิงหา นราภักดิ์
๘. นายทศพล มุณีศรี
๙. นางสาวอรทัย บุญพิทักษ์วงศ์ จัดพิมพ์
๑๐. นางสุรจิตร อณุพินิช จัดพิมพ์
๑๑. นายชัยโย อนุเกตุ จัดพิมพ์

เจ้าของ สำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว นายสันติภาพ อินทรพัฒน์ ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๕๔

คู่มือการบริหารงานบุคคล

สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ของ กศจ.

(ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๔)

สำนักงาน ก.ค.ศ.

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามที่ได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คำสั่งที่ ๑๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค และคำสั่งที่ ๑๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ซึ่งกำหนดให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค และให้ยุบเลิก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งให้โอนอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งต่อมาได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คำสั่งที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคและคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นั้น

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาสำนักงาน ก.ค.ศ. ได้มีการจัดประชุมสัมมนาผู้แทนสำนักงาน ก.ค.ศ. ใน กศจ. และประชุมสัมมนาการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ใน กศจ. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน อยู่เป็นระยะ ๆ ซึ่งในการประชุมสัมมนาดังกล่าวพบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมมีข้อคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหลายประเด็น ประกอบกับมีข้อหารือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจ สำนักงาน ก.ค.ศ. จึงได้รวบรวมประเด็นข้อหารือดังกล่าวเป็นหมวดหมู่ เพื่อประกอบการปฏิบัติงานของผู้แทนสำนักงาน ก.ค.ศ. ใน กศจ. และคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นมาตรฐานเดียวกัน

สำนักงาน ก.ค.ศ. หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสาร “แนวทางการพิจารณาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา” ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของผู้แทนสำนักงาน ก.ค.ศ. ใน กศจ. และคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ที่ถูกต้อง ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ต่อไป

สำนักงาน ก.ค.ศ.
สิงหาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. การประชุมของ กศจ.	๑
๒. การสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง และการบรรจุกลับเข้ารับราชการ	๖
๓. เงินเดือน และค่าตอบแทน	๓๑
๔. การย้าย	๔๘
๕. การเกลี่ยอัตรากำลัง	๗๑
๖. การโอน	๗๗
๗. การประเมินวิทยฐานะ	๘๗
๘. การพัฒนา	๑๒๕
๙. การบริหารงานบุคคลของบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒)	๑๓๙
๑๐. การดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการ	๑๕๙
๑๑. การร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์	๒๑๔

๑. การประชุมของ กศจ.

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๒ กำหนดให้การประชุมของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ดังนั้น การประชุมพิจารณาของ กศจ. ในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา จึงต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๖ การประชุม ก.ค.ศ. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่แทน ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

ในการประชุมถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตัวกรรมการผู้ใดโดยเฉพาะ หรือเมื่อมีกรณีเข้าข่ายที่กฎหมายกำหนดว่ากรรมการผู้นั้นมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

นอกจากการประชุมของ กศจ. จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา ๑๖ ประกอบมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว ยังต้องเป็นไปตามมาตรา ๘๐ – ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วย ดังต่อไปนี้

“มาตรา ๘๐ การประชุมให้เป็นไปตามระเบียบการที่คณะกรรมการกำหนด

การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือและแจ้งให้กรรมการทุกคนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่กรรมการนั้นจะได้ทราบการบอกนัดในที่ประชุมแล้ว กรณีดังกล่าวนี้จะทำหนังสือแจ้งนัดเฉพาะกรรมการที่ไม่ได้มาประชุมก็ได้

บทบัญญัติในวรรคสองมิให้นำมาใช้บังคับในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนซึ่งประธานกรรมการจะนัดประชุมเป็นอย่างอื่นก็ได้”

“มาตรา ๘๑ ประธานกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการประชุม และเพื่อรักษาความเรียบร้อยในการประชุม ให้ประธานมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ตามความจำเป็นได้

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่แทน ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน

ในกรณีที่ประธานกรรมการมีหน้าที่ต้องดำเนินการใด ๆ นอกจากการดำเนินการประชุม ให้นำความในวรรคสองมาบังคับใช้โดยอนุโลม”

“มาตรา ๘๒ การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

เรื่องใดถ้าไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานถามที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบในเรื่องนั้น”

“มาตรา ๘๓ ในการประชุมต้องมีรายงานการประชุมเป็นหนังสือ

ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม และถ้ากรรมการฝ่ายข้างน้อยเสนอความเห็นแย้งเป็นหนังสือก็ให้บันทึกความเห็นแย้งนั้นไว้ด้วย”

อีกประการหนึ่ง การประชุม กศจ. เป็นการพิจารณาทางปกครองเพื่อนำไปสู่การออกคำสั่งทางปกครอง จึงอยู่ภายใต้บทบัญญัติว่าด้วยคำสั่งทางปกครอง ในหมวด ๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่เกิดเป็นข้อโต้แย้งอยู่บ่อยครั้ง เช่น ในเรื่อง “ความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครองของเจ้าหน้าที่” ซึ่งหลักกฎหมายดังกล่าวปรากฏตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังต่อไปนี้

“มาตรา ๑๓ เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้

(๑) เป็นคู่กรณีเอง

(๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณี

(๓) เป็นญาติของคู่กรณี คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น

(๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี

(๕) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างของคู่กรณี

(๖) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

“มาตรา ๑๖ ในกรณีมีเหตุอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถ้าผู้นั้นเห็นเองว่าตนมีกรณีดังกล่าว ให้ผู้นั้นหยุดการพิจารณาเรื่องไว้ก่อนและแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งหรือประธานกรรมการทราบ แล้วแต่กรณี

(๒) ถ้ามีคู่กรณีคัดค้านว่าผู้นั้นมีเหตุดังกล่าว หากผู้นั้นเห็นว่าตนไม่มีเหตุตามที่คัดค้านนั้น ผู้นั้นจะทำการพิจารณาเรื่องต่อไปก็ได้แต่ต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งหรือประธานกรรมการทราบ แล้วแต่กรณี

(๓) ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งผู้นั้นเป็นกรรมการอยู่มีคำสั่งหรือมีมติโดยไม่ชักช้า แล้วแต่กรณีว่าผู้นั้นมีอำนาจในการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นหรือไม่

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔ วรรคสอง และมาตรา ๑๕ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครองของเจ้าหน้าที่

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นกฎหมายกลางที่วางหลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับการออกคำสั่งทางปกครองและการปฏิบัติภายหลังจากที่ได้มีการออกคำสั่งทางปกครอง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองมีมาตรฐานเดียวกัน ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับ “หลักความเป็นกลาง” ของเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาทางปกครองไว้ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับคู่กรณีที่จะปกป้องและรักษาสิทธิของตนเอง เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวได้มีข้อกำหนดลักษณะของเจ้าหน้าที่ที่เข้าข่ายมีความไม่เป็นกลางในการพิจารณาทางปกครองไว้ โดยคู่กรณีสามารถใช้สิทธิโต้แย้งหรือคัดค้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้ หรือแม้แต่ตัวเจ้าหน้าที่เองเมื่อเห็นว่าตนอาจเข้าลักษณะที่จะทำให้การพิจารณาทางปกครองเกิดความไม่เป็นกลาง ก็จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในภายหลัง ทั้งนี้ เพราะหากฝ่ายปกครองวินิจฉัยสั่งการในเรื่องใดอย่างมีอคติไม่ว่าจะในทางบวกหรือทางลบ เพราะด้วยเหตุมีความไม่เป็นกลางแล้ว ย่อมส่งผลให้การวินิจฉัยสั่งการในเรื่องนั้นเป็นการฝ่าฝืนหลักความเป็นกลาง ไม่ชอบด้วยกฎหมายและอาจถูกเพิกถอนได้ในที่สุด

เหตุหรือพฤติการณ์ที่อาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง ตามกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองนั้น ประกอบด้วย ๒ ประการ กล่าวคือ

ประการแรก ความไม่เป็นกลางจากสภาพภายนอก อันเป็นเหตุตามมาตรา ๑๓ ซึ่งได้กำหนดลักษณะของเจ้าหน้าที่ที่จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้ไว้ ได้แก่ (๑) เป็นคู่กรณีเอง เช่น เจ้าหน้าที่เป็นผู้ยื่นคำขอในเรื่องที่ตนเป็นผู้มีอำนาจพิจารณา (๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณี (๓) เป็นญาติของคู่กรณี คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น (๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี (๕) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างของคู่กรณี หรือกรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกรณีตามมาตรา ๑๓ นี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับฐานะหรือความสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาทางปกครองกับคู่กรณีในลักษณะของความไม่เป็นกลางจากสภาพภายนอก ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในรูปแบบที่สามารถเห็นได้ค่อนข้างชัดเจน

ประการที่สอง ความไม่เป็นกลางจากสภาพภายใน โดยมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ในกรณีมีเหตุอื่นใดนอกจากมาตรา ๑๓ เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้ โดยความไม่เป็นกลางจากสภาพภายในนี้ เป็นเรื่องที่ต้องตีความและพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไปว่ามีสภาพร้ายจนถึงขนาดทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางหรือไม่ ตัวอย่างความไม่เป็นกลางจากสภาพภายใน เช่น เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาทางปกครองเคยมีคดีความหรือกำลังมีข้อพิพาทกันอยู่กับคู่กรณี หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุมัติทำสัญญาจ้างมีหุ้นส่วนอยู่ในบริษัทซึ่งเป็นคู่กรณี หรือเจ้าหน้าที่ได้เคยแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณชนในเรื่องที่ตนจะต้องทำการพิจารณา จึงถือว่ามีสภาพร้ายแรงภายในที่ทำให้ไม่อาจพิจารณาในเรื่องนั้น ๆ ได้ เนื่องจากมีเหตุที่ชวนให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยได้ว่า เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดังกล่าวอาจไม่เป็นกลางเพราะมีอคติหรือประโยชน์ได้เสียในเรื่องนั้น ๆ เป็นต้น

กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับหลักความเป็นกลาง

กรณี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเมื่อได้ใช้อำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดแล้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผู้นั้นไม่อาจเข้าร่วมพิจารณาในฐานะกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาในชั้นพิจารณาได้ แต่สามารถสั่งลงโทษตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาได้

ข้อเท็จจริง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ผลการสอบสวนคณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจึงต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา ในขั้นตอนการพิจารณาผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นอนุกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่งใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา ๒๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ด้วย จึงมีปัญหาว่า ในขั้นตอนการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาและในชั้นการออกคำสั่งลงโทษทางวินัย ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา เป็นเจ้าหน้าที่ที่มีเหตุอันมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งอาจทำให้การออกคำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่อย่างไร

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พิจารณาแล้วมีความเห็นสรุปได้ดังนี้

(๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งเป็นอนุกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่งใน อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องการดำเนินการทางวินัยที่ตนมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอย่างร้ายแรงและมีความเห็นว่า พฤติการณ์ของผู้นั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงมีเหตุซึ่งมีสภาพร้ายแรงได้หรือไม่ อย่างไร เห็นว่า การดำเนินการทางวินัยซึ่งเริ่มตั้งแต่การดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยจนถึงการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยต้องดำเนินการด้วยความเป็นกลางมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงได้บัญญัติเหตุที่มีสภาพร้ายแรง

อันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นกลางได้ เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นอนุกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่งใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา ๒๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงมีฐานะเป็นกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองในชั้นการพิจารณาข้อเท็จจริงและการพิจารณาโทษทางวินัยด้วย และเป็นผู้มีเหตุที่จะทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางได้ ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ในกรณีนี้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงไม่สามารถร่วมพิจารณาสำนวนการสอบสวนทางวินัยนั้นได้

(๒) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งจะต้องเป็นผู้ออกคำสั่งลงโทษทางวินัยจะถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีเหตุซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางได้หรือไม่เห็นว่าการพิจารณาสั่งการในกรณีผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ข้อ ๔๐ (๓) แห่งกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้กรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกสอบสวนกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงสมควรลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจะต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา กรณีเช่นนี้จะเห็นว่าผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในฐานะผู้มีอำนาจจะต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา และเมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามีมติเป็นอย่างใด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องออกคำสั่งตามมติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ไม่อาจมีคำสั่งให้แตกต่างไปได้ จึงไม่มีประเด็นว่าเป็นผู้มีเหตุที่ทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลางหรือไม่ อย่างไรก็ตาม หากเป็นกรณีอื่นที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสามารถพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรได้ แสดงว่าเป็นกรณีที่สามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณาสั่งสำนวนได้จึงอาจจะมีเหตุที่จะทำให้การพิจารณาสำนวนไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

(ความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๔๘๓/๒๕๕๑)

๒. การสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง และการบรรจุกลับเข้ารับราชการ

การสรรหา

การสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถดำเนินการได้ ๒ วิธี คือ การสอบแข่งขัน และการคัดเลือก

๒.๑ การสอบแข่งขัน ตำแหน่งครูผู้ช่วย

การสอบแข่งขัน ตำแหน่งครูผู้ช่วย หมายถึง การสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยใช้วิธีการสอบข้อเขียน สอบภาคปฏิบัติ และการสอบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้สอบแข่งขันได้จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ที่สอบแข่งขันได้

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

๑. มาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดว่า การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้สำหรับตำแหน่งนั้น โดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

๒. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ข้อ ๘ ให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในกรณีที่ ก.ค.ศ. เห็นสมควร จะมอบหมายให้ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ซึ่ง ก.ค.ศ. ตั้งตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนราชการ หรือหน่วยงานการศึกษา เป็นผู้ดำเนินการก็ได้ หลักสูตร วิธีการสอบแข่งขัน วิธีดำเนินการที่เกี่ยวกับการสอบแข่งขัน เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ การนำบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่น การยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ และรายละเอียดเกี่ยวกับการสอบแข่งขันให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๓. หลักเกณฑ์และวิธีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/ว ๑๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓

แผนผังการดำเนินการสอบแข่งขัน ตำแหน่งครูผู้ช่วย

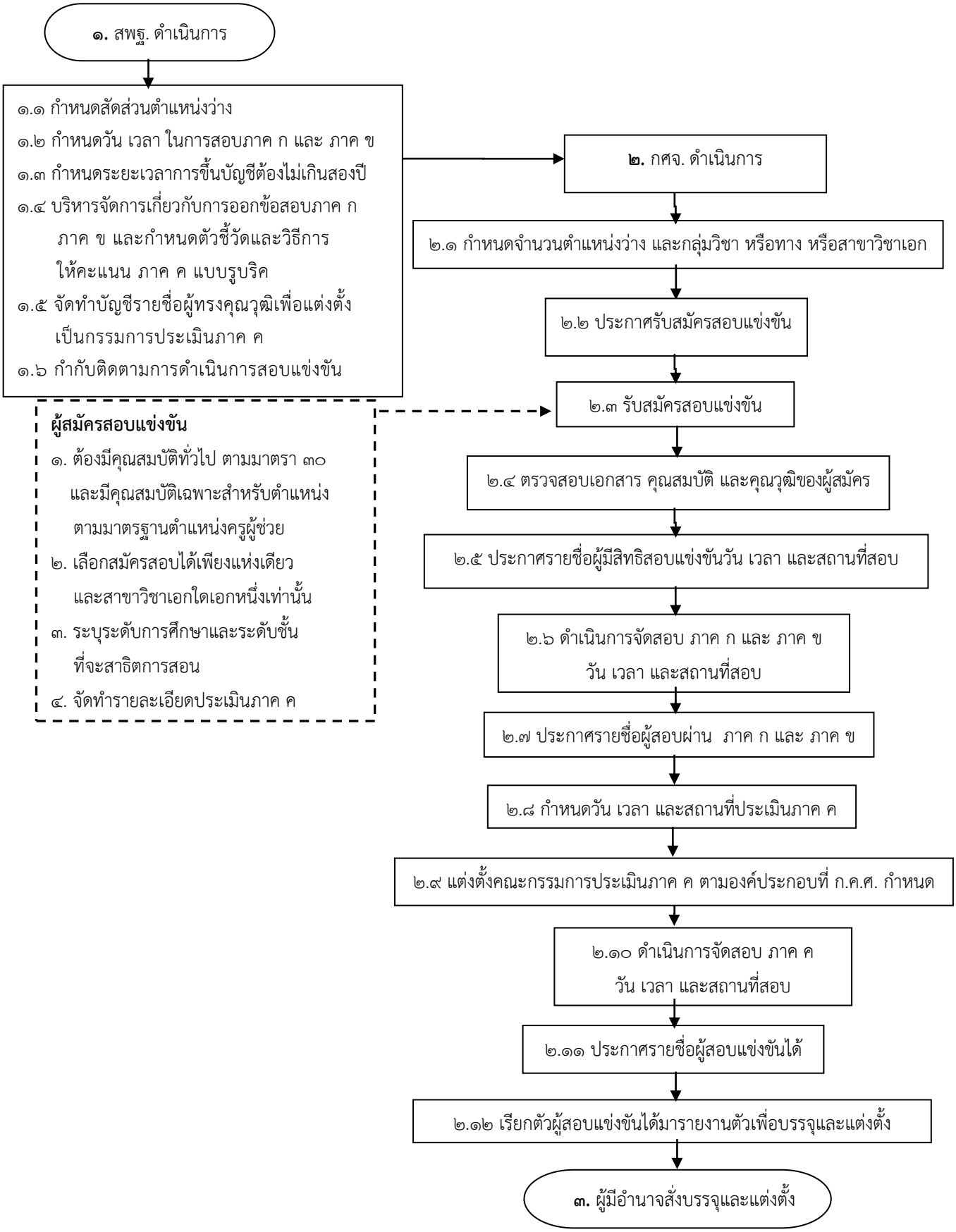

คำอธิบายแผนผัง

๑. การดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

๑.๑ กำหนดสัดส่วนตำแหน่งว่างเพื่อใช้ในการสอบแข่งขันและการคัดเลือก

๑.๒ กำหนดวัน เวลา ในการสอบแข่งขันภาค ก และ ภาค ข

๑.๓ กำหนดระยะเวลาการขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ให้มีระยะเวลาที่เหมาะสม โดยให้คำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองปี

๑.๔ บริหารจัดการเกี่ยวกับการออกข้อสอบ ภาค ก ภาค ข และกำหนดตัวชี้วัดและคะแนนการประเมินภาค ค พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมินและวิธีการให้คะแนน ภาค ค แบบรูบริค (Scoring Rubric) ตามหลักสูตรที่กำหนดท้ายหลักเกณฑ์ฯ ดังนี้

ภาค ก ความรอบรู้ ความสามารถทั่วไป (คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน)

ภาค ข มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ (คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน)

ภาค ค ความเหมาะสมกับตำแหน่ง วิชาชีพและการปฏิบัติงานในสถานศึกษา (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

๑.๕ จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ กศจ. พิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการประเมินภาค ค

๑.๖ กำกับติดตามการดำเนินการสอบแข่งขัน

๒. การดำเนินการของผู้ดำเนินการคัดเลือก (กศจ.) มีดังนี้

๒.๑ กำหนดจำนวนตำแหน่งว่างที่มีอัตราเงินเดือน และกลุ่มวิชา หรือทาง หรือสาขาวิชาเอกที่ใช้ในการสอบแข่งขัน ตามความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา

๒.๒ ประกาศสอบแข่งขันก่อนวันรับสมัครไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ

๒.๓ รับสมัครสอบแข่งขันไม่น้อยกว่าเจ็ดวันไม่เว้นวันหยุดราชการ โดยให้ผู้สมัครยื่นสมัครด้วยตนเองหรือทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามแบบหรือวิธีการที่ผู้ดำเนินการสอบแข่งขันกำหนด พร้อมด้วยค่าธรรมเนียมการสมัครสอบจำนวน ๓๐๐ บาท และให้สมัครในวัน เวลา ที่เปิดรับสมัคร

๒.๔ กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสาร คุณสมบัติ และคุณวุฒิของผู้สมัครสอบแข่งขันให้ถูกต้องตรงตามที่ระบุไว้ในประกาศรับสมัครสอบแข่งขัน และจัดทำสถิติผู้สมัครแยกตามคุณวุฒิ ประเภทวิชาหรือกลุ่มวิชา หรือทาง หรือสาขาวิชาเอก

๒.๕ ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสอบแข่งขัน วัน เวลา และสถานที่สอบ รวมทั้งระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติของผู้เข้าสอบ และระเบียบอื่น ๆ เกี่ยวกับการสอบแข่งขัน

๒.๖ ดำเนินการสอบ ภาค ก และ ภาค ข

๒.๗ ประกาศรายชื่อผู้ที่ได้คะแนนภาค ก และ ภาค ข แต่ละภาคไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ ที่มีสิทธิสอบภาค ค โดยเรียงตามลำดับเลขประจำตัวสอบ พร้อมทั้ง กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการประเมินภาค ค รวมทั้งรายการ และเอกสารการประเมินภาค ค ที่ผู้สอบแข่งขันต้องจัดทำ

๒.๘ แต่งตั้งมีคณะกรรมการประเมินภาค ค จำนวน ๕ คน ตามองค์ประกอบที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒.๙ ดำเนินการสอบ ภาค ค พร้อมทั้งบันทึกภาพและเสียงในรูปแบบวีดีโอไว้เป็นหลักฐาน

๒.๑๐ ประกาศรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้เฉพาะผู้ที่ได้คะแนน ภาค ก ภาค ข และ ภาค ค แต่ละภาคไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ โดยเรียงลำดับผู้ที่ได้คะแนนรวมจากมากไปหาน้อย และให้ขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ตามระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ทั้งนี้ หากมีการประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ในคุณวุฒิ กลุ่มวิชา หรือทาง หรือสาขาวิชาเอกเดียวกันครั้งใหม่ บัญชีผู้สอบแข่งขันได้ครั้งก่อนเป็นอันยกเลิก

สำหรับบัญชีผู้สอบแข่งขันได้จะถูกยกเลิกการขึ้นบัญชี เมื่อผู้นั้นมีกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑) ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งไปแล้ว

๒) ขอสละสิทธิการบรรจุและแต่งตั้ง

๓) ไม่มารายงานตัวเพื่อรับการบรรจุและแต่งตั้งตามกำหนด

๔) ไม่อาจรับการบรรจุและแต่งตั้งตามวันที่กำหนดได้

๒.๑๑ ให้เรียกตัวผู้สอบแข่งขันได้มารายงานตัวเพื่อบรรจุและแต่งตั้ง โดยให้ทำหนังสือเรียกตัวผู้สอบแข่งขันได้โดยตรงเป็นรายบุคคลตามลำดับที่ในประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ตามที่อยู่ที่ปรากฏในเอกสารการสมัคร โดยกำหนดวันรายงานตัวไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ไม่เกินสิบวัน นับแต่วันประทับตราลงทะเบียนของไปรษณีย์ต้นทาง

ทั้งนี้ การดำเนินการสอบแข่งขัน กศจ. แต่งตั้งกรรมการและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการสอบแข่งขันได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม หรือมอบหมายให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แล้วแต่กรณี แต่งตั้งกรรมการและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการสอบแข่งขัน ได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม โดยการดำเนินการสอบแข่งขันให้ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หากปรากฏว่ามีการทุจริตหรือส่อไปในทางไม่สุจริต หรือดำเนินการผิดพลาดอันอาจเกิดความไม่เป็นธรรม กศจ. สามารถพิจารณาแก้ไขหรือยกเลิกการสอบแข่งขันได้

๓. ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนและมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หรือหลักฐานที่ใช้แสดงในการประกอบวิชาชีพครูตามที่คุรุสภาออกให้เพื่อปฏิบัติหน้าที่สอน ที่ยังไม่หมดอายุ โดยให้บรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครูผู้ช่วย และรับเงินเดือนในอันดับครูผู้ช่วย ตามประกาศรับสมัครสอบแข่งขันตามจำนวนตำแหน่งว่างตามลำดับที่ในประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ โดยอนุมัติของ กศจ. และให้ส่งสำเนาคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้ พร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับการบรรจุและแต่งตั้งส่วนราชการและสำนักงาน ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี หน่วยงานละ ๑ ชุด ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันออกคำสั่งเพื่อตรวจสอบคำสั่ง ทั้งนี้ สถานศึกษาที่รับการบรรจุและแต่งตั้ง ต้องมีจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่เกินเกณฑ์อัตรากำลังที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ข้อพึงระวัง (ถ้ามี)

๑. คุณวุฒิที่นำมาสมัครต้องได้รับการรับรองจาก ก.ค.ศ. แล้ว

๒. คุณวุฒิและอัตราเงินเดือน ต้องตรงตามประกาศรับสมัคร

๓. ในวันสมัคร ผู้สมัครสอบแข่งขันต้องได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หรือหลักฐานที่ใช้แสดงในการประกอบวิชาชีพครูตามที่คุรุสภาออกให้เพื่อปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ก่อนหรือไม่หลังวันเปิดรับสมัครสอบแข่งขันวันสุดท้าย (ยกเว้นผู้สมัครสอบในสาขาขาดแคลน)

๔. ในวันบรรจุและแต่งตั้ง ผู้สอบแข่งขันได้ทุกกรณี ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูหรือหลักฐานที่ใช้แสดงในการประกอบวิชาชีพครูตามที่คุรุสภาออกให้เพื่อปฏิบัติหน้าที่สอน ที่ยังไม่หมดอายุ

๒.๒ การคัดเลือก ตำแหน่งครูผู้ช่วย

การคัดเลือกตำแหน่งครูผู้ช่วย หมายถึง การสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย กรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษ โดยวิธีการคัดเลือก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด มีจำนวน ๗ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ มีมติคณะรัฐมนตรี หรือทางราชการมีเงื่อนไขให้รับโอนโรงเรียนเอกชน หรือโรงเรียนอื่นใดมาเป็นโรงเรียนรัฐบาล หรือเงื่อนไขผูกพันอื่นที่ทางราชการให้ไว้เป็นการเฉพาะให้บรรจุและแต่งตั้ง

กรณีที่ ๒ มีสัญญาผูกพันตามโครงการพิเศษ หรือโครงการนักเรียนทุนรัฐบาล

กรณีที่ ๓ ประกาศรับสมัครสอบแข่งขันไม่น้อยกว่าสองครั้งแล้ว ไม่มีผู้สมัคร

กรณีที่ ๔ ดำเนินการสอบแข่งขันไม่น้อยกว่าสองครั้งแล้ว ได้จำนวนคนไม่เพียงพอกับตำแหน่งว่างที่จะบรรจุและแต่งตั้งตามที่ประกาศ

กรณีที่ ๕ การบรรจุและแต่งตั้งบุคคลให้ไปดำรงตำแหน่งในพื้นที่ที่เป็นเกาะหรือบนภูเขาสูงที่ไม่สามารถเดินทางด้วยพาหนะใด ๆ ได้สะดวกตลอดปี หรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อความมั่นคงของประเทศตามประกาศของกระทรวงการคลัง หรือกระทรวงมหาดไทย หรือกระทรวงอื่น หรือพื้นที่พิเศษ

กรณีที่ ๖ การบรรจุและแต่งตั้งพนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ครูสอนศาสนาอิสลามหรือวิทยากรอิสลามศึกษาตามประกาศแนวการดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในสถานศึกษาตามที่ส่วนราชการกำหนด พนักงานจ้างเหมาบริการ ครูอัตราจ้างหรือลูกจ้างชั่วคราวจากเงินงบประมาณหรือเงินรายได้ของสถานศึกษา ซึ่งทุกตำแหน่งต้องได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่สอน ตามคำสั่งหรือสัญญาจ้างอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันไม่น้อยกว่าสามปี นับถึงวันรับสมัครคัดเลือกวันสุดท้าย โดยมีภาระงานการสอนตามที่ส่วนราชการกำหนด

กรณีที่ ๗ ความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษอื่น ตามที่ผู้ดำเนินการคัดเลือกกำหนด โดยได้รับอนุมัติจาก ก.ค.ศ.

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

๑. มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดว่า ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาไม่สามารถดำเนินการสอบแข่งขันได้ หรือการสอบแข่งขันอาจทำให้ไม่ได้บุคคลต้องตามประสงค์ของทางราชการ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาอาจคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยวิธีอื่นได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒. หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย กรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/ว ๑๓ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

แผนผังการดำเนินการคัดเลือก ตำแหน่งครูผู้ช่วย
กรณีที่ ๑ และกรณีที่ ๒

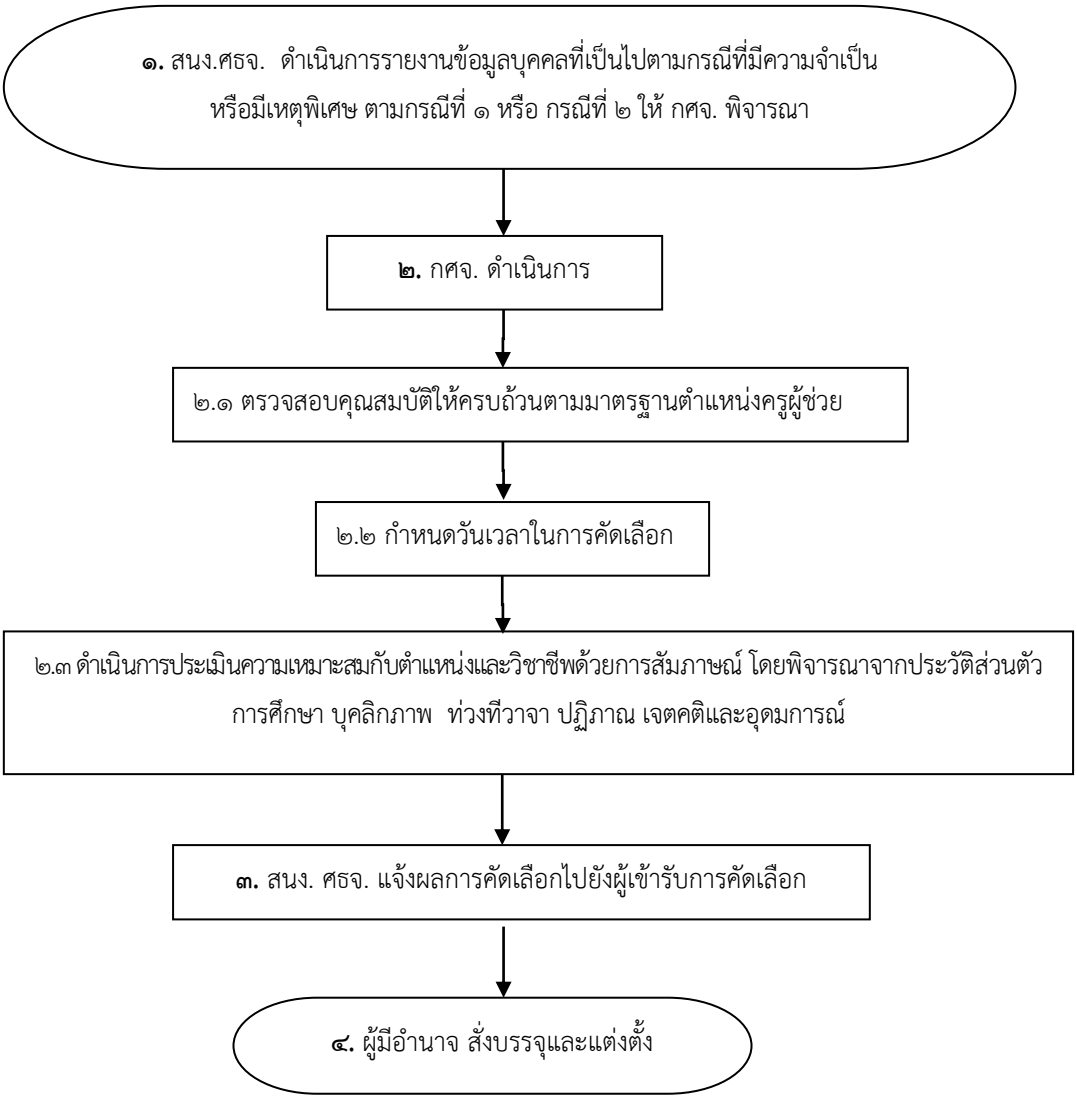

คำอธิบายแผนผัง

๑. ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รายงานข้อมูลบุคคลที่เป็นไปตามกรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษ ตามกรณีที่ ๑ หรือ กรณีที่ ๒ ให้ กศจ. พิจารณา

๒. กศจ. พิจารณาว่าเป็นไปตามกรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษ ตามกรณีที่ ๑ หรือ กรณีที่ ๒ หรือไม่ โดยดำเนินการดังนี้

๒.๑ ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติให้ครบถ้วนตามมาตรฐานตำแหน่งครูผู้ช่วย

๒.๒ กำหนดวันและเวลาในการดำเนินการคัดเลือก

๒.๓ ดำเนินการคัดเลือก ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ โดยพิจารณาจากประวัติส่วนตัวและการศึกษา บุคลิกลักษณะ ท่วงทีวาจา ปฏิภาณไหวพริบ เจตคติ และอุดมการณ์

๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แจ้งผลการคัดเลือกให้ผู้เข้ารับการคัดเลือกทราบ

๔. ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง สั่งบรรจุและแต่งตั้งตามจำนวนตำแหน่งว่าง พร้อมส่งสำเนาคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ส่วนราชการ และสำนักงาน ก.ค.ศ. จำนวน ๑ ชุด ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันออกคำสั่ง

แผนผังการดำเนินการคัดเลือก ตำแหน่งครูผู้ช่วย
กรณีที่ ๓ กรณีที่ ๔ กรณีที่ ๕ และกรณีที่ ๖

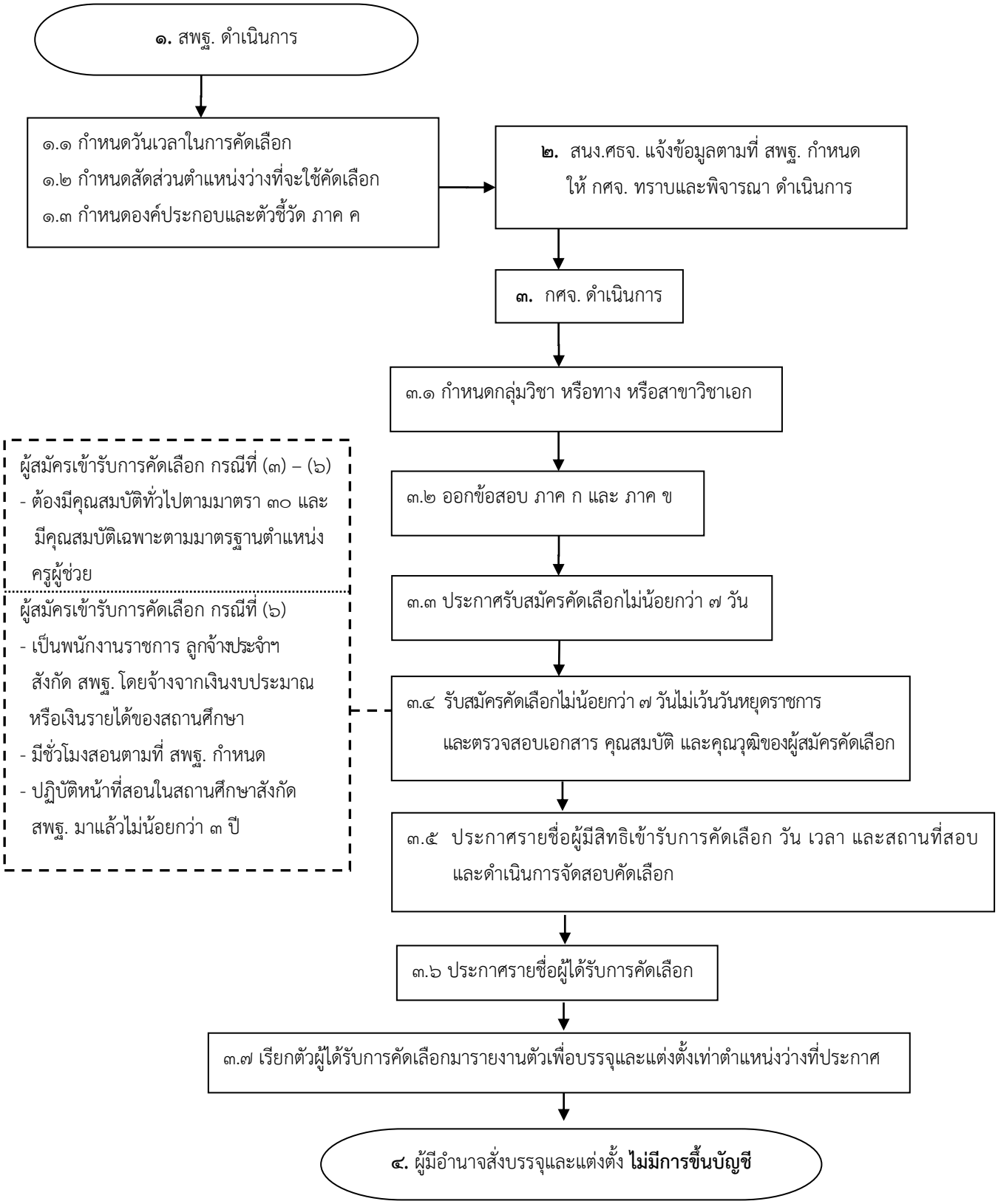

คำอธิบายแผนผัง

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ กำหนดวันเวลาในการคัดเลือก

๑.๒ กำหนดสัดส่วนตำแหน่งว่างที่จะใช้คัดเลือก

๑.๓ กำหนดองค์ประกอบและตัวชี้วัด ภาค ค

๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รับแจ้งข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้นำเสนอ กศจ. ทราบและพิจารณาดำเนินการ

๓. กศจ. ดำเนินการดังนี้

๓.๑ กำหนดวิชาเอกเพื่อใช้ในการคัดเลือก ตามความจำเป็นและความต้องการของสถานศึกษา

๓.๒ ดำเนินการเกี่ยวกับการออกข้อสอบข้อเขียนแบบปรนัย ภาค ก และ ภาค ข ตามหลักสูตร ท้ายหลักเกณฑ์และวิธีการ

๓.๓ ประกาศรับสมัครคัดเลือกก่อนวันรับสมัครไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยระบุหลักสูตร การคัดเลือก จำนวนตำแหน่งว่าง อัตราเงินเดือน คุณสมบัติทั่วไป และคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง องค์ประกอบการประเมิน ตัวชี้วัด และคะแนนการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งและวิชาชีพ

๓.๔ รับสมัครไม่น้อยกว่าเจ็ดวันไม่เว้นวันหยุดราชการ ด้วยการยื่นสมัครด้วยตนเองตามแบบ หรือวิธีการสมัครที่ผู้ดำเนินการคัดเลือกกำหนด และตรวจสอบเอกสาร คุณสมบัติ และคุณวุฒิของผู้สมัครคัดเลือก

๓.๕ ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือก วัน เวลา และสถานที่คัดเลือก และดำเนินการคัดเลือก

๓.๖ ประกาศผลการคัดเลือก โดยเรียงลำดับจากผู้ที่ได้คะแนนรวมทุกภาคจากมากไปหาน้อย

๓.๗ เรียกตัวผู้ได้รับการคัดเลือกมารายงานตัวเพื่อบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ที่คัดเลือกได้ ให้ครบตามจำนวนตำแหน่งว่างที่ประกาศไว้ โดยใช้ประกาศผลการคัดเลือกเป็นการเรียกตัวผู้มีสิทธิได้รับการบรรจุ และแต่งตั้ง โดยกำหนดวันรายงานตัวไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ไม่เกินสิบวัน นับแต่วันประกาศผลการคัดเลือก

ทั้งนี้ การดำเนินการคัดเลือกให้ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หากปรากฏว่ามีการทุจริตหรือส่อไปในทางไม่สุจริต หรือดำเนินการผิดพลาดอันอาจเกิดความไม่เป็นธรรม กศจ. สามารถพิจารณาแก้ไขหรือยกเลิกการคัดเลือกได้

๔. ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง และออกคำสั่งผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามรูปแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนด พร้อมส่งสำเนาคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ส่วนราชการ และสำนักงาน ก.ค.ศ. จำนวน ๑ ชุด ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันออกคำสั่ง ทั้งนี้ การบรรจุและแต่งตั้งให้บรรจุและแต่งตั้งผู้ได้รับการคัดเลือกให้ครบตามจำนวนตำแหน่งที่ประกาศรับสมัคร “<u>โดยไม่ขึ้นบัญชี</u>”

แผนผังการดำเนินการคัดเลือก ตำแหน่งครูผู้ช่วย
กรณีที่ ๗

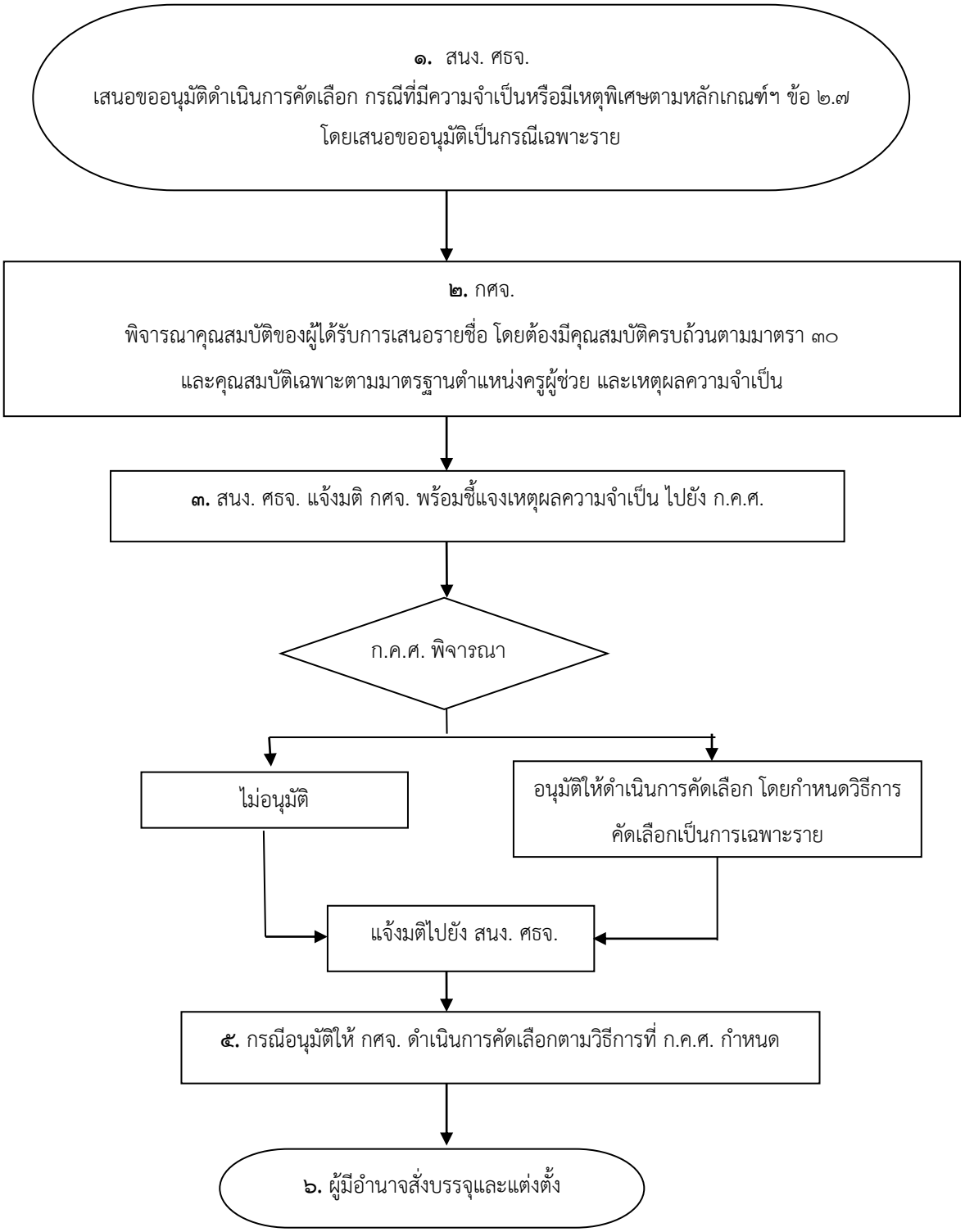

คำอธิบายแผนผัง

๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เสนอขออนุมัติดำเนินการคัดเลือก กรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษตามหลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๒.๗ โดยเสนอขออนุมัติเป็นกรณีเฉพาะราย

๒. กศจ. พิจารณาคุณสมบัติของผู้ได้รับการเสนอรายชื่อ โดยต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๓๐ และคุณสมบัติเฉพาะตามมาตรฐานตำแหน่งครูผู้ช่วย และเหตุผลความจำเป็น

๓. เมื่อ กศจ. มีมติเห็นชอบ ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แจ้งมติ กศจ. ไปยังสำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อเสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา

๔. เมื่อ ก.ค.ศ. อนุมัติให้ดำเนินการคัดเลือก โดยกำหนดวิธีการคัดเลือกเป็นการเฉพาะรายแล้ว สำนักงาน ก.ค.ศ. จะแจ้งมติ ก.ค.ศ. ไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๕. กรณีอนุมัติ ให้ กศจ. พิจารณาดำเนินการคัดเลือกตามวิธีการคัดเลือกที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๖. ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง และออกคำสั่งผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามรูปแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนด พร้อมส่งสำเนาคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ส่วนราชการ และสำนักงาน ก.ค.ศ. จำนวน ๑ ชุด ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันออกคำสั่ง

๒.๓ การคัดเลือก ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

การคัดเลือกตำแหน่งศึกษานิเทศก์ หมายถึง การสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ โดยวิธีการคัดเลือก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

๑. มาตรา ๑๙ (๔) และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

๒. หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/ว ๓๓ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐

แผนผังการดำเนินการการคัดเลือก ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

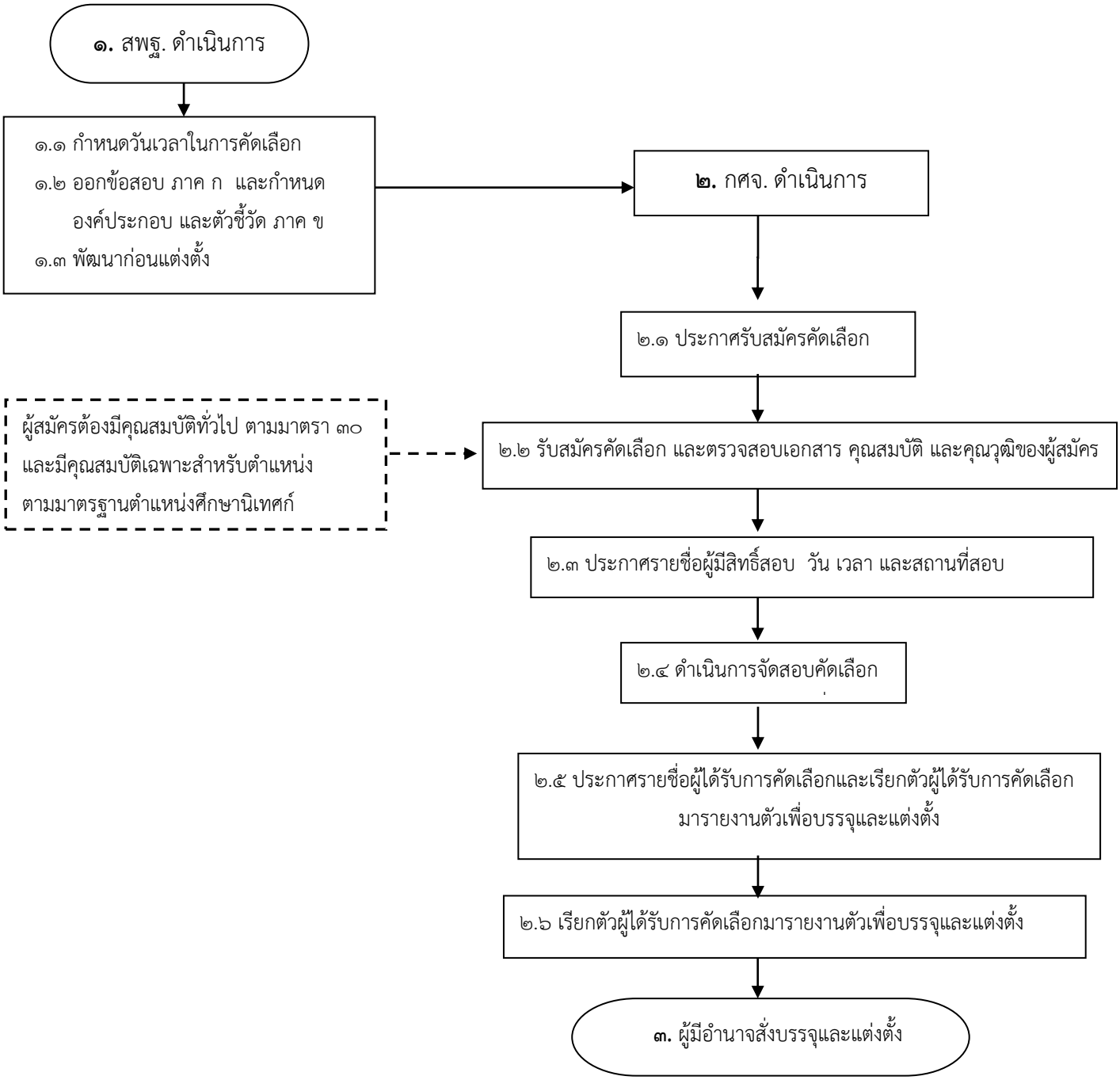

คำอธิบายแผนผัง

การดำเนินการคัดเลือก ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ตามหลักเกณฑ์ฯ ผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับการคัดเลือกต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ตามมาตรฐานตำแหน่งศึกษานิเทศก์

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ฯ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ กศจ. ดำเนินการ ดังนี้

๑. การดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

๑.๑ กำหนดวันและเวลาในการคัดเลือก

๑.๒ ดำเนินการและบริหารจัดการเกี่ยวกับการออกข้อสอบ ภาค ก ความรู้ทั่วไปและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง และกำหนดองค์ประกอบการประเมิน ตัวชี้วัด และคะแนนการประเมิน ภาค ข ความเหมาะสมกับตำแหน่ง

๑.๓ ดำเนินการให้มีการพัฒนาก่อนบรรจุและแต่งตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒. การดำเนินการของ กศจ. มีดังนี้

๒.๑ ประกาศรับสมัครก่อนวันรับสมัครคัดเลือกไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

๒.๒ ดำเนินการรับสมัครคัดเลือกไม่น้อยกว่าเจ็ดวันไม่เว้นวันหยุดราชการ โดยให้ผู้สมัครยื่นสมัครตามแบบและวิธีการที่ กศจ. กำหนด

๒.๓ ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือก ภาค ก และ ภาค ข วัน เวลา และสถานที่คัดเลือก ตลอดจนระเบียบการปฏิบัติของผู้เข้าสอบ ระเบียบอื่น ๆ เกี่ยวกับการคัดเลือก

๒.๔ ดำเนินการคัดเลือก ภาค ก ความรู้ทั่วไปและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง และ ภาค ข ความเหมาะสมกับตำแหน่ง

๒.๕ ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก โดยผู้ได้รับการคัดเลือกต้องได้คะแนนภาค ก และภาค ข แต่ละภาคไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าสิบ และต้องได้คะแนนรวมทั้งสองภาคไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ

ทั้งนี้ บัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกให้ใช้ได้เกินหนึ่งปีนับแต่วันประกาศขึ้นบัญชี เว้นแต่มีการประกาศขึ้นบัญชีครั้งใหม่ บัญชีเดิมเป็นอันยกเลิก

๒.๖ เรียกตัวผู้ได้รับการคัดเลือกมารายงานตัวเพื่อบรรจุและแต่งตั้ง

๑) การเรียกตัวครั้งแรก ให้ใช้ประกาศขึ้นบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นการเรียกตัวตามลำดับที่ที่ประกาศผลการคัดเลือกไว้

๒) การเรียกตัวในครั้งต่อ ๆ ไป ให้เรียกตัวผู้สอบแข่งขันได้โดยตรงเป็นรายบุคคลตามลำดับที่ที่ประกาศผลการคัดเลือกไว้ ก่อนวันรายงานตัวไม่น้อยกว่าสิบวันนับตั้งแต่วันประทับตราลงทะเบียนของไปรษณีย์ต้นทาง

บัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกจะถูกยกเลิกเป็นการเฉพาะบุคคลเมื่อผู้นั้นมีกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

๑) ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ไปแล้ว

๒) ขอสละสิทธิการบรรจุและแต่งตั้ง

๓) ในวันที่บรรจุและแต่งตั้ง มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามมาตรฐานตำแหน่งและ/หรือไม่ผ่านการพัฒนาก่อนแต่งตั้ง

๔) ไม่มารายงานตัวเพื่อรับการบรรจุและแต่งตั้งตามกำหนด

๕) ไม่อาจรับการบรรจุและแต่งตั้งตามวันที่กำหนดได้

ทั้งนี้ การดำเนินการคัดเลือกอาจมอบหมายให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการคัดเลือกได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยการคัดเลือก หากปรากฏว่าการคัดเลือกมีการทุจริตหรือส่อไปในทางไม่สุจริต หรือดำเนินการผิดพลาดอันอาจเกิดความไม่เป็นธรรม ให้ กศจ. พิจารณาแก้ไขหรือยกเลิกการคัดเลือก

๓. ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ได้รับการคัดเลือกตามลำดับที่ที่ขึ้นบัญชี จากผู้มีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานตำแหน่ง และผ่านการพัฒนาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด พร้อมส่งสำเนาคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ส่วนราชการ และสำนักงาน ก.ค.ศ. จำนวน ๑ ชุด ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันออกคำสั่ง

๒.๔ การนำรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีอื่น ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

การนำรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีอื่น ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ หมายถึง การนำรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีอื่น ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ โดยความตกลงยินยอมระหว่าง กศจ. ที่เป็นเจ้าของบัญชี และ กศจ. ที่ขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

๑. หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/ว ๓๓ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐

๒. หลักเกณฑ์และวิธีการนำรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีอื่น ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/ว ๔ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๑

แผนผังการดำเนินการขอใช้บัญชีหรือการให้บัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

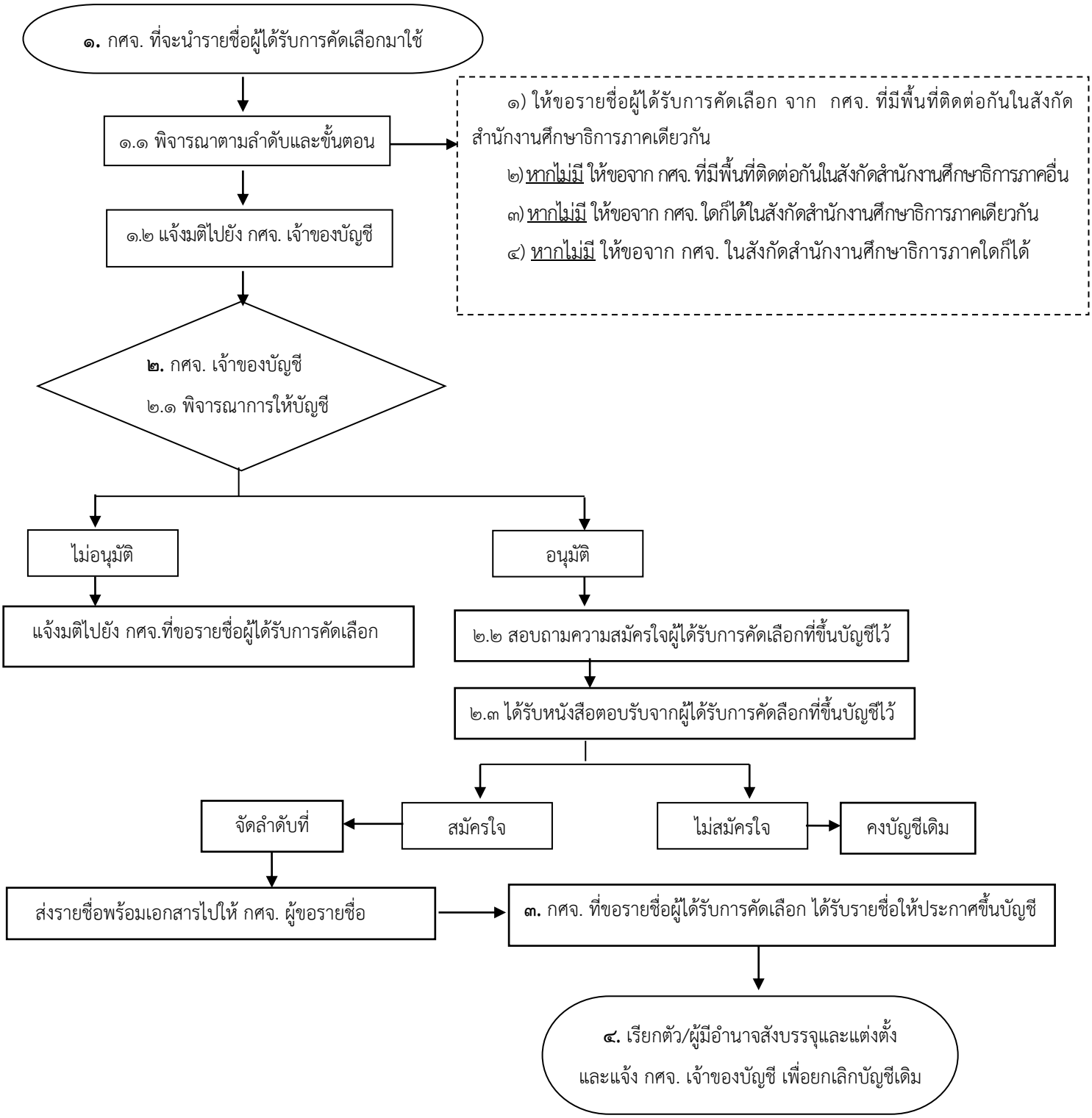

คำอธิบายแผนผัง

การขอใช้บัญชี ให้ทำได้โดยการตกลงยินยอมของ กศจ. เจ้าของบัญชี และ กศจ. ที่ขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก โดยดำเนินการดังนี้

๑. การดำเนินการของ กศจ. และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ที่ขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก มีดังนี้

๑.๑ ให้ กศจ. พิจารณาและมีมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติให้ขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก โดยให้ดำเนินการตามลำดับและขั้นตอน ดังนี้

๑) ให้ขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกจากบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก ของ กศจ. ที่มีพื้นที่ติดต่อกันในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาคเดียวกัน

๒) หาก กศจ. ที่มีพื้นที่ติดต่อกันในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาคเดียวกัน ไม่มีบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก ให้ขอจาก กศจ. ที่มีพื้นที่ติดต่อกันในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาคอื่น

๓) หาก กศจ. ที่มีพื้นที่ติดต่อกันในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาคอื่น ไม่มีบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก ให้ขอจาก กศจ. ใดก็ได้ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาคเดียวกัน

๔) หาก กศจ. ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาคเดียวกัน ไม่มีบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก ให้ขอจาก กศจ. ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาคใดก็ได้

๑.๒ หาก กศจ. มีมติอนุมัติ ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แจ้งมติ กศจ. ไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่มีบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก เพื่อขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก โดยให้แจ้งจำนวนตำแหน่งว่างและรายชื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ขอรับการบรรจุและแต่งตั้ง

๒. การดำเนินการของ กศจ. เจ้าของบัญชี มีดังนี้

๒.๑ พิจารณาเพื่อมีมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติให้ใช้บัญชี

๒.๒ กรณีอนุมัติให้ใช้บัญชี ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหนังสือสอบถามความสมัครใจผู้ได้รับการคัดเลือก ตามรายชื่อและจำนวนที่ได้รับอนุมัติ โดยแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับลำดับที่ที่มีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง พร้อมชื่อและที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่จะบรรจุและแต่งตั้ง

ทั้งนี้ อาจให้มีการสอบถามความสมัครใจมากกว่าจำนวนที่ขอ เพื่อเป็นผู้สมัครสำรองตามจำนวนที่เห็นว่าเหมาะสม โดยต้องระบุให้ชัดเจนว่า ผู้ถูกสอบถามความสมัครใจถูกสอบถามในฐานะผู้สมัครสำรอง และจะได้รับการพิจารณาเมื่อมีตำแหน่งว่าง

ให้ผู้ได้รับการคัดเลือกแสดงความจำนงตามแบบที่กำหนดแล้วส่งคืนทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หากพ้นกำหนดถือว่าสละสิทธิในการแสดงความจำนง และยังคงการขึ้นบัญชีผู้ไว้ตามลำดับที่เดิมในบัญชีเดิม

๒.๓ เมื่อได้รับหนังสือตอบรับแล้ว ให้ดำเนินการเฉพาะผู้ที่สมัครใจ ดังนี้

๑) จัดลำดับที่ โดยผู้ที่ได้ลำดับที่ดีกว่าจะได้รับการพิจารณาก่อน

๒) แจ้งรายชื่อ ลำดับที่ เอกสารหลักฐานการสมัคร หนังสือสอบถามความสมัครใจและที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ขอรายชื่อฯ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับและรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบด้วย

ทั้งนี้ เมื่อได้รับหนังสือแจ้งการประกาศขึ้นบัญชี และคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ขอรายชื่อฯ แล้ว ให้เสนอ กศจ. ยกเลิกการขึ้นบัญชีเดิม แล้วรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงาน ก.ค.ศ. ทราบ

๓. เมื่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้รับรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกที่จัดลำดับที่ เอกสารหลักฐานการสมัครคัดเลือก หนังสือสอบถามความสมัครใจและที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ของผู้สมัครใจจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่ส่งรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกแล้ว ให้รายงาน กศจ. เพื่อประกาศขึ้นบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก

๔. ให้เรียกตัวผู้ได้รับการคัดเลือกมารายงานตัวเพื่อบรรจุและแต่งตั้ง โดยให้ใช้ประกาศขึ้นบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก เป็นการเรียกตัวผู้มีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ และให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของ กศจ. ดำเนินการสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ได้รับการคัดเลือกที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรฐานตำแหน่งให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และให้ดำเนินการออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งพร้อมส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าวให้สำนักงาน ก.ค.ศ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ขอรับการบรรจุและแต่งตั้ง แห่งละ ๑ ชุด

ทั้งนี้ ผู้ได้รับการคัดเลือกรายใดที่สมัครใจและได้รับการประกาศขึ้นบัญชีของ กศจ. ที่ขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกแล้ว หากไม่ประสงค์หรือขอระงับการบรรจุและแต่งตั้ง ให้ถือว่าผู้ได้รับการคัดเลือกรายนั้นสละสิทธิการบรรจุและแต่งตั้งตามบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก ทั้งของ กศจ. เจ้าของบัญชีเดิมและบัญชีของ กศจ. ที่ขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก

เมื่อบรรจุและแต่งตั้งแล้วให้แจ้งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่ส่งรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก พร้อมส่งสำเนาคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง จำนวน ๑ ชุด ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ เพื่อเสนอ กศจ. เจ้าของบัญชียกเลิกการขึ้นบัญชีเดิมของผู้ได้รับการคัดเลือกที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งแล้ว

๒.๕ การคัดเลือก ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา

การคัดเลือกตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา หมายถึง การสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยวิธีการคัดเลือก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

๑. มาตรา ๑๙ (๔) และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

๒. หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/ว ๘ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒

แผนผังการดำเนินการการคัดเลือกตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา

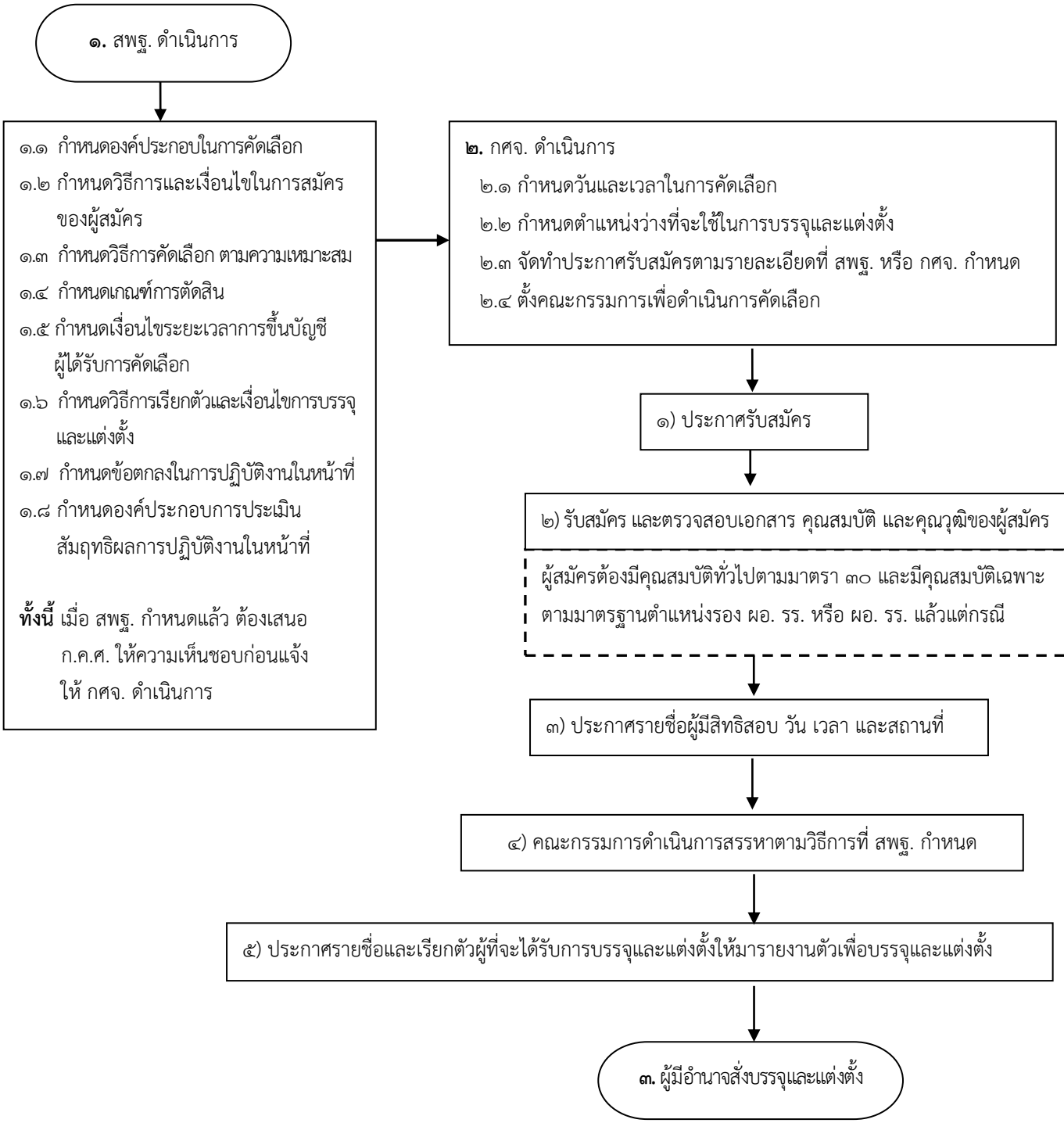

คำอธิบายแผนผัง

การดำเนินการคัดเลือก ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ฯ ผู้มีสิทธิสมัครต้องมีคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตรฐานตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ฯ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและ กศจ. ดำเนินการ ดังนี้

๑. การดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

๑.๑ กำหนดองค์ประกอบในการคัดเลือกให้สอดคล้องกับลักษณะงานที่ปฏิบัติตามมาตรฐานตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษา แล้วแต่กรณี รวมทั้ง ตัวชี้วัด และคะแนน

๑.๒ กำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการสมัครของผู้สมัคร

๑.๓ กำหนดวิธีการคัดเลือก ตามความเหมาะสม

๑.๔ กำหนดเกณฑ์การตัดสิน

๑.๕ กำหนดเงื่อนไขระยะเวลาการขึ้นบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก

๑.๖ กำหนดวิธีการเรียกตัวและเงื่อนไขการบรรจุและแต่งตั้ง

๑.๗ กำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้เป็นไปตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ

๑.๘ กำหนดองค์ประกอบการประเมินสัมฤทธิผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามข้อตกลง รวมทั้งตัวชี้วัด คะแนนการประเมิน เกณฑ์การตัดสิน กรรมการประเมิน และวิธีการประเมิน

ทั้งนี้ เมื่อส่วนราชการดำเนินการ ตามข้อ ๑.๑ – ๑.๘ แล้ว ให้นำเสนอ ก.ค.ศ. พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนแจ้ง กศจ. ดำเนินการต่อไป

๒. การดำเนินการของ กศจ. มีดังนี้

๒.๑ กำหนดวันและเวลาในการคัดเลือก

๒.๒ กำหนดตำแหน่งว่างที่จะใช้ในการบรรจุและแต่งตั้ง

๒.๓ จัดทำประกาศรับสมัครตามรายละเอียดที่ส่วนราชการ หรือ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งแล้วแต่กรณีกำหนด รวมทั้งคุณสมบัติและเงื่อนไขที่กำหนดตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้

๒.๔ ตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการคัดเลือก ตามวิธีการคัดเลือกที่ส่วนราชการกำหนด

เมื่อดำเนินการตามข้อ ๒.๑ – ๒.๔ แล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ประกาศรับสมัคร ตามวันและเวลาที่ กศจ. กำหนด

๒) ดำเนินการรับสมัคร และตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๓) ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้ารับการสรรหา ตลอดจนรายละเอียดที่ผู้เข้ารับการสรรหาควรทราบ

๔) คณะกรรมการดำเนินการสรรหาตามวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษากำหนด

๕) ประกาศรายชื่อและเรียกตัวผู้ที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้มารายงานตัวเพื่อบรรจุและแต่งตั้ง

สำหรับการบริหารจัดการเกี่ยวกับการดำเนินการคัดเลือก กศจ. อาจแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม

การดำเนินการคัดเลือกให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดถือระบบคุณธรรม ความเสมอภาค ความโปร่งใส และตรวจสอบได้ หากปรากฏว่ามีการทุจริตหรือส่อไปในทางไม่สุจริต หรือดำเนินการผิดพลาดอันอาจทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมให้ กศจ. พิจารณาแก้ไขหรือยกเลิกการคัดเลือกในครั้งนั้นได้ และรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ก.ค.ศ. ทราบ

๓. การบรรจุและแต่งตั้งผู้ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษา แล้วแต่กรณี ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ได้รับการคัดเลือกซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ โดยความเห็นชอบของ กศจ. ทั้งนี้ ให้ดำเนินการออกคำสั่งพร้อมทั้งส่งสำเนาคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงาน ก.ค.ศ. หน่วยงานละ ๑ ชุด ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันออกคำสั่ง

ทั้งนี้ ผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษา แล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ต้องได้รับการประเมินสัมฤทธิผลการปฏิบัติงานในหน้าที่เพื่อพัฒนาการศึกษา โดยให้มีการประเมิน ๒ ครั้ง หากผลการประเมินรวมทั้ง ๒ ครั้ง ผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ผู้รับการประเมินปฏิบัติงานในหน้าที่ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษา แล้วแต่กรณี ต่อไป แต่หากผลการประเมินรวมทั้ง ๒ ครั้ง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ดำเนินการตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยให้ผู้ที่มีอำนาจตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน พ.ศ. ๒๕๕๑ ดำเนินการสั่งย้ายและแต่งตั้งผู้ที่มีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินรายนั้น ไปดำรงตำแหน่งเดิมซึ่งเป็นตำแหน่งก่อนเข้าสู่ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษา

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

เอกสาร	**เอกสารอิเล็กทรอนิกส์** (QR Code)
ว ๑๔/๒๕๖๓ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย	
ว ๑๖/๒๕๕๗ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย กรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษ	
ว ๑๓/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย กรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษ	
ว ๓๓/๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
ว ๔/๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการนำรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีอื่น ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
ว ๘/๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา	

๓. เงินเดือน และค่าตอบแทน

กศจ. มีอำนาจในการพิจารณาเงินเดือนและค่าตอบแทนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๔ กรณี ดังนี้

๑. การให้ความเห็นชอบการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนของผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

๒. การพิจารณาอนุมัติให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการและมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในระหว่างลา

๓. การอนุมัติให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการ (พ.ค.ก.)

๔. การพิจารณาให้ความเห็นชอบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือนในกรณีที่ได้รับคุณวุฒิเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้น ตามคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ. รับรอง

๑. การให้ความเห็นชอบการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนของผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

๒. กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๘๑ และมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๒ ข้อ ๗ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐

๒.๓ ข้อ ๑๓ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ

๒.๔ พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๕ กฎ ก.ค.ศ. การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๖ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำ หรือสูงกว่าขั้นสูงของอันดับ พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๗ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าตอบแทนพิเศษของข้าราชการและลูกจ้างประจำผู้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างถึงขั้นสูงหรือใกล้ถึงขั้นสูงของอันดับหรือตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๘ หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๘ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เรื่อง พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

๒.๙ หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๒๐ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

๒.๑๐ หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๕ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เรื่อง การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๑๑ หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๖ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๑๒ หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๙ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒ เรื่อง การได้รับเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓. แผนผังขั้นตอนการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

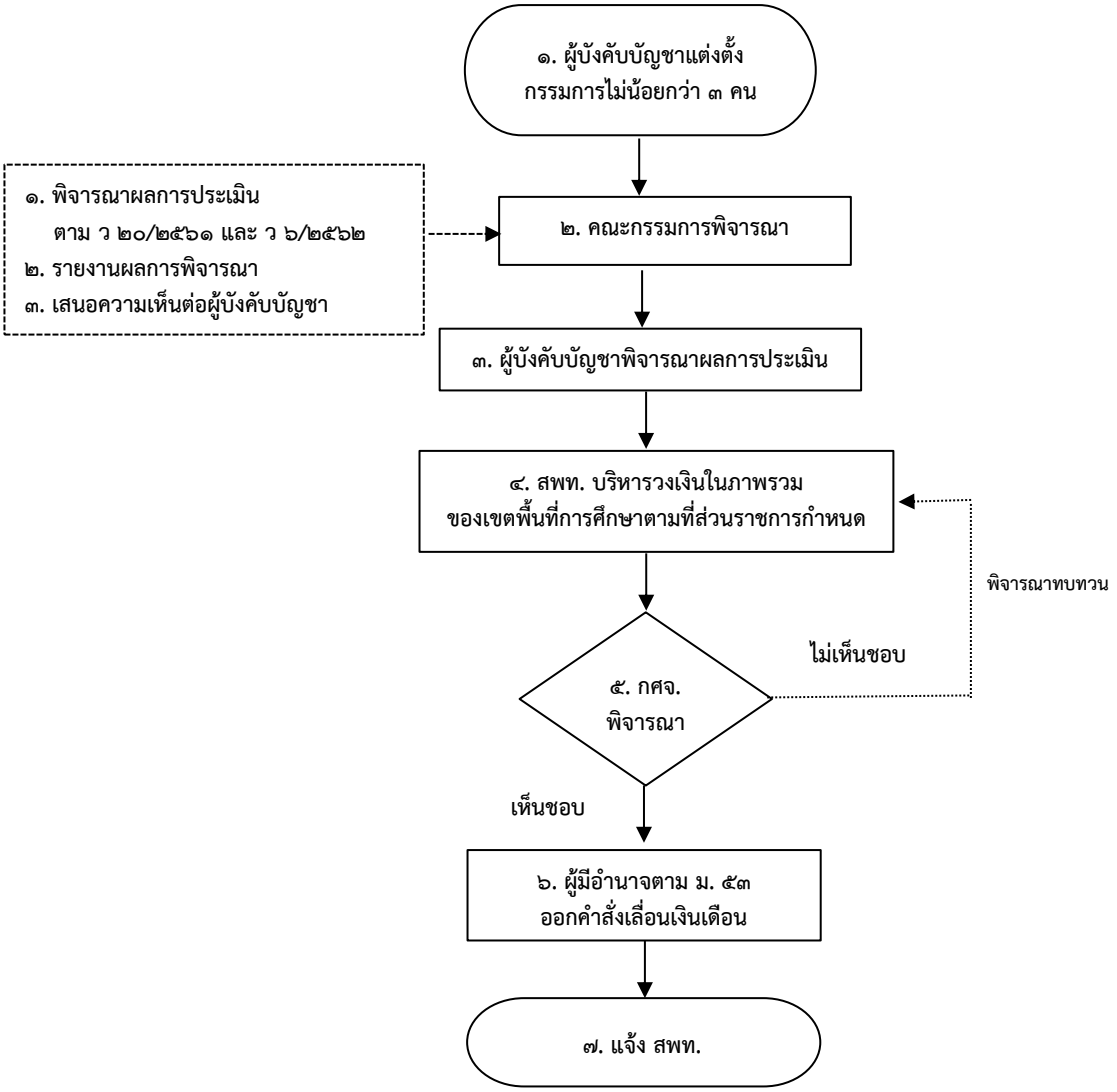

หมายเหตุ : การพิจารณาเลื่อนเงินเดือนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่มีขอบเขตความรับผิดชอบหลายจังหวัด ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจัดทำบัญชีรายละเอียดการเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแยกตามจังหวัดที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในจังหวัดนั้น และเสนอ กศจ. จังหวัดนั้น ๆ

๔. กฎ ก.ค.ศ. การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เลื่อนปีละ ๒ ครั้ง คือ

ครั้งที่ ๑ เป็นการเลื่อนเงินเดือนสำหรับการปฏิบัติราชการในครึ่งปีแรก โดยให้เลื่อนในวันที่ ๑ เมษายนของปีที่ได้เลื่อน

ครั้งที่ ๒ เป็นการเลื่อนเงินเดือนสำหรับการปฏิบัติราชการในครึ่งปีหลัง โดยให้เลื่อนในวันที่ ๑ ตุลาคมของปีถัดไป

๑. ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งกรรมการไม่น้อยกว่า ๓ คน

การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการไม่น้อยกว่า ๓ คน ทำหน้าที่พิจารณา รายงานผลการพิจารณา และเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ เพื่อประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนโดยความเห็นชอบของ กศจ.

๒. คณะกรรมการพิจารณา

ให้คณะกรรมการพิจารณาการเลื่อนเงินเดือนไม่เกินวงเงินที่สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาได้รับการจัดสรร ดังนี้

๒.๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้งต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ ๑๐ ของกฎ ก.ค.ศ. การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๒ ให้นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๒๐ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ และหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มาประกอบการพิจารณา

๒.๓ รายงานผลการพิจารณาและเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา ตามลำดับ

๓. ผู้บังคับบัญชาพิจารณาผลการประเมิน

ผู้บังคับบัญชาพิจารณารายงานผลการพิจารณาและความเห็นของคณะกรรมการ โดยสรุปผลการประเมินว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษามีผลการประเมินอยู่ในระดับดีเด่น ดีมาก ดี พอใช้ หรือปรับปรุง และส่งผลการประเมินให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อบริหารวงเงินในการเลื่อนเงินเดือน

๔. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารวงเงินในภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่ส่วนราชการกำหนด

ในแต่ละรอบการประเมินให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการดังนี้

๔.๑ บริหารวงเงินในภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษา โดยนับรวมเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่รับเงินเดือนตามบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เฉพาะตำแหน่งที่มีผู้ดำรงตำแหน่งอยู่ ณ วันที่ ๑ มีนาคม หรือ ๑ กันยายน แล้วแต่กรณี มาคำนวณวงเงินงบประมาณสำหรับการเลื่อนเงินเดือนร้อยละ ๓

๔.๒ การเลื่อนเงินเดือนในแต่ละรอบการประเมินให้อยู่ในวงเงินร้อยละ ๓ ของเงินเดือนรวมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หากมีเงินเหลือไม่สามารถนำมาใช้ในรอบการประเมินต่อไปได้อีก

๔.๓ แยกวงเงินการเลื่อนเงินเดือนตามข้อ ๔.๑ ออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ ตำแหน่งและวิทยฐานะที่รับเงินเดือนในอันดับครูผู้ช่วย คศ.๑ คศ.๒ และ คศ.๓ และกลุ่มที่ ๒ ตำแหน่งและวิทยฐานะที่รับเงินเดือนในอันดับ คศ.๔ และ คศ.๕

๔.๔ กำหนดกรอบวงเงินในการเลื่อนเงินเดือนรายบุคคลไม่เกินร้อยละ ๖ ของฐานในการคำนวณและช่วงเงินเดือนสำหรับการเลื่อนเงินเดือนในแต่อันดับของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ โดยจะใช้วิธีหารเฉลี่ยเพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้รับการเลื่อนเงินเดือนในอัตราร้อยละที่เท่ากันมิได้

๔.๕ การคำนวณจำนวนเงินสำหรับการเลื่อนเงินเดือน ให้ใช้ฐานในการคำนวณและช่วงเงินเดือนสำหรับการเลื่อนเงินเดือนในแต่ละอันดับของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เช่น

๔.๕.๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารับเงินเดือนในอันดับ คศ.๒ วิทยฐานะครูชำนาญการ ให้ใช้ฐานในการคำนวณและช่วงเงินเดือนในอันดับ คศ.๒

๔.๕.๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารับเงินเดือนในอันดับ คศ.๓ อาศัยรับเงินเดือนในอันดับ คศ.๔ ใช้ฐานในการคำนวณและช่วงเงินเดือนในอันดับ คศ.๓

๔.๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกาศอัตราร้อยละของฐานในการคำนวณที่ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณเพื่อเลื่อนเงินเดือน โดยต้องประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไปอย่างช้าที่สุดพร้อมกับมีคำสั่งเลื่อนเงินเดือน

๕. กศจ. พิจารณา

กศจ. พิจารณาตามข้อ ๔ กรณีเห็นชอบให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือน กรณีไม่เห็นชอบส่งคืนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาทบทวน

๖. ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือน

ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนตามมติ กศจ.

๗. แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแจ้งคำสั่งเลื่อนเงินเดือนเพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดให้มีการแจ้งผลการเลื่อนเงินเดือนเป็นรายบุคคล โดยการแจ้งผลการเลื่อนเงินเดือน ประกอบด้วย อัตราร้อยละที่ได้รับการเลื่อน ฐานในการคำนวณ จำนวนเงินที่ได้รับการเลื่อน และเงินเดือนที่พึงได้รับเมื่อมีการเลื่อนตามผลการเลื่อนเงินเดือน

๕. ข้อพึงระวัง

๕.๑ การพิจารณาเลื่อนเงินเดือนกรณีลาศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย จะต้องเป็นกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการและสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตและตามหลักสูตรที่กำหนด โดยไม่มีการขอขยายระยะเวลา และมีผลการเรียนไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จึงจะพิจารณาสั่งเลื่อนเงินเดือนได้ไม่เกินและเลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ ๒ ของฐานในการคำนวณ

๕.๒ การเลื่อนเงินเดือนกรณีเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นต้องเป็นผู้ที่มีวิทยฐานะชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ และเชี่ยวชาญ และต้องได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับเงินเดือน คศ.๒ คศ.๓ และ คศ.๔ ในรอบที่แล้วมา แล้วแต่กรณี จึงจะมีสิทธิได้รับเงินเดือนในอันดับถัดไปได้อีกหนึ่งอันดับเท่านั้น

๕.๓ การเลื่อนเงินเดือนกรณีเสียชีวิต ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นต้องปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ เดือน และเป็นกรณีที่เสียชีวิตก่อนหรือในวันที่ ๑ เมษายน หรือวันที่ ๑ ตุลาคม ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือน โดยให้มีผลในวันที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

เอกสาร	**เอกสารอิเล็กทรอนิกส์** (QR Code)
ว ๘/๒๕๕๘ เรื่อง พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	
ว ๒๐/๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	
ว ๕/๒๕๖๒ เรื่อง การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	
ว ๖/๒๕๖๒ เรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	
ว ๙/๒๕๖๒ เรื่อง การได้รับเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	

๑. การอนุมัติให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติงานวิจัย ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการและมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในระหว่างลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติงานวิจัย

๒. กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ มาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดว่า

ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาโดยการให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงานหรือปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนาตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือเป็นความต้องการของหน่วยงาน เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือวิชาชีพ หรือคุณวุฒิขาดแคลน ผู้บังคับบัญชาอาจส่งหรืออนุญาตให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย โดยอนุมัติ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมาย โดยให้ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และมีสิทธิได้เลื่อนขั้นเงินเดือนในระหว่างลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ภายใต้บังคับมาตรา ๗๓ วรรคสาม

๒.๒ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้อ ๗ ให้แก้ไขคำว่า “ขั้นเงินเดือน” ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นคำว่า “เงินเดือน” ทุกแห่ง

๒.๓ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อ ๑๓ กำหนดว่า การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ศึกษาธิการจังหวัดโดยความเห็นชอบของ กศจ. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

๒.๔ กฎ ก.ค.ศ. การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๑๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑

๒.๕ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙

๒.๖ ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการส่งเสริม สนับสนุนให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนา พ.ศ. ๒๕๕๒

๒.๗ หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๘ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง แนวปฏิบัติในการขออนุมัติและแนวทางการพิจารณาการอนุมัติให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติงานวิจัย ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการและมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนในระหว่างลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติงานวิจัย

๒.๘ หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนมาก ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๒๖ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ เรื่อง แนวปฏิบัติในการขออนุมัติและแนวทางการพิจารณาการอนุมัติให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติงานวิจัย ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการและมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนในระหว่างลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติงานวิจัย

<u>หมายเหตุ</u> *อยู่ระหว่างการปรับแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎ ก.ค.ศ.ฯ พ.ศ. ๒๕๖๑*

๓. การอนุมัติให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติงานวิจัย ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการและมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในระหว่างลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติงานวิจัย

<u>ช่วงที่ ๑ ข้าราชการครูฯ ยื่นแบบคำขอให้มีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในระหว่างลา</u>

๑. ยื่นแบบคำขอต่อผู้บังคับบัญชาพร้อมเอกสารหลักฐานก่อนไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ซึ่งผู้บังคับบัญชาส่งหรืออนุญาตให้ลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ตามความจำเป็นหรือความต้องการของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือวิชาชีพ หรือเป็นคุณวุฒิขาดแคลน ยื่นแบบคำขออนุมัติให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการและมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในระหว่างลาก่อนไปศึกษา พร้อมเอกสารหลักฐาน

๒. ผู้บังคับบัญชาพิจารณาตามกฎ ก.ค.ศ. การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

ผู้บังคับบัญชาพิจารณา และส่งแบบคำขอและเอกสารหลักฐานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อส่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเสนอ กศจ. พิจารณา ให้ดังนี้

๒.๑ ยื่นแบบคำขอต่อผู้บังคับบัญชาก่อนไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย

๒.๒ ผู้บังคับบัญชาได้ส่งหรืออนุญาตให้ลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ตามความจำเป็นหรือความต้องการของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือวิชาชีพ หรือเป็นคุณวุฒิขาดแคลน

๒.๓ หลักสูตรที่ไปศึกษาต้องเป็นคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ. รับรองและกำหนดว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนไปศึกษา

๒.๔ อนุญาตให้ลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ตามระยะเวลาของหลักสูตรที่สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบส่งเสริม สนับสนุนสำหรับปริญญาโท มีกำหนด ๒ ปี และปริญญาเอก มีกำหนด ๔ ปี

๓. กศจ. พิจารณาตามกฎ ก.ค.ศ. การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

กศจ. พิจารณาตามข้อ ๒ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติให้การลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการและมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนระหว่างลา ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งสถานศึกษาที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ทราบ

<u>ช่วงที่ ๒ ข้าราชการครูฯ ยื่นเอกสารรายงานผลการศึกษาทุกครั้งที่มีการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน</u>

๑. ส่งรายงานผลการศึกษาต่อผู้บังคับบัญชาทุกครั้งที่มีการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน

ในระหว่างลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารายงานผลการศึกษา ผลการฝึกอบรม หรือความก้าวหน้าในการวิจัย และรายงานเสนอแนวความคิดหรือวิธีการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้หรือคุณภาพการศึกษาต่อผู้บังคับบัญชาทุกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน

๒. คณะกรรมการพิจารณาและรายงานผู้บังคับบัญชาตามกฎ ก.ค.ศ.ฯ ข้อ ๑๑

๒.๑ ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลการศึกษา ผลการฝึกอบรม หรือความก้าวหน้าในการวิจัยและรายงานเสนอแนวความคิดหรือวิธีการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้หรือคุณภาพการศึกษา และรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชา

๒.๒ ผู้บังคับบัญชาพิจารณาผลตามข้อ ๒.๑ ถ้าเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจาณาเลื่อนเงินเดือน ให้จัดทำรายงานผลส่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเสนอผู้อำนาจตามมาตรา ๕๓ พิจารณาทุกครั้งที่มีการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน

๓. ศึกษาธิการจังหวัดพิจารณา

ศึกษาธิการจังหวัดพิจารณารายงานผลของผู้บังคับบัญชา ถ้าเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ให้เสนอ กศจ. พิจารณาเลื่อนเงินเดือน แต่ให้รอการเลื่อนเงินเดือนไว้ก่อน

๔. กศจ. พิจารณาตามกฎ ก.ค.ศ.ฯ ข้อ ๑๓

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณารายงานผลของผู้บังคับบัญชาและความเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ดังนี้

๔.๑ กรณีอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนตามกฎ ก.ค.ศ.ฯ ข้อ ๑๓ ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้งที่พิจารณาไม่เกินร้อยละ ๒ ของฐานในการคำนวณ และให้รอการเลื่อนเงินเดือนไว้ก่อน เมื่อผู้นั้นสำเร็จการศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย และกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนย้อนหลังไปในแต่ละครั้งที่ได้รอการเลื่อนเงินเดือนไว้

๔.๒ กรณีไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนตามกฎ ก.ค.ศ.ฯ ข้อ ๑๓ จะไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้งในการพิจารณา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแจ้งมติ กศจ. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งสถานศึกษาที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ทราบ

<u>ช่วงที่ ๓ ข้าราชการครูฯ สำเร็จการศึกษาและรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ</u>

๑. ข้าราชการครูฯ รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการพร้อมยื่นเอกสารการสำเร็จการศึกษาต่อผู้บังคับบัญชา

๑.๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเมื่อศึกษาจบหลักสูตรตามที่ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ระหว่างรอหลักฐานการส่งตัวกลับจากสถาบันการศึกษาที่เข้าศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ให้รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการทันทีที่สำเร็จการศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย โดยให้รายงานเป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจอนุญาตเพื่อพิจารณาสั่งการกลับให้เข้ารับราชการ

๑.๒ ผู้บังคับบัญชารายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเสนอผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนพิจารณา

๒. ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนพิจารณาตาม กฎ ก.ค.ศ.ฯ ข้อ ๑๑

ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนพิจารณาข้อ ๑๑ ของ กฎ ก.ค.ศ. การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

๒.๑ ศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย สำเร็จภายในระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตและตามระยะเวลาของหลักสูตรที่สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ได้กำหนดไว้โดยไม่มีการขอขยายระยะเวลา

๒.๒ มีผลการศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ดังนี้

๒.๒.๑ การศึกษาระดับปริญญาตรี มีผลการศึกษาสะสมตามหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า ๒.๕

๒.๒.๒ การศึกษาระดับปริญญาโท มีผลการศึกษาสะสมตามหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า ๓.๒

๒.๒.๓ การศึกษาระดับปริญญาเอก มีผลการศึกษาสะสมตามหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า ๓.๕

๒.๒.๔ การฝึกอบรม หรือวิจัย มีผลการฝึกอบรมหรือมีความก้าวหน้าในการวิจัยที่มีคุณภาพสูง แล้วแต่กรณี

กรณีเป็นไปตามกฎ ก.ค.ศ. ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งเลื่อนเงินเดือนย้อนหลังตั้งแต่ครั้งที่มีการพิจารณาให้รอการเลื่อนเงินเดือนไว้ไม่เกินร้อยละ ๒ ของฐานในการคำนวณของข้าราชการครูฯ และส่งสำเนาคำสั่งการเลื่อนเงินเดือนพร้อมเอกสารและหลักฐานประกอบการพิจารณาให้ ก.ค.ศ. ทราบ และแจ้งผลการพิจาณาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งสถานศึกษาที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ทราบ

กรณีไม่เป็นไปตามข้อ ๑๓ ของ กฎ ก.ค.ศ.ฯ ให้งดการเลื่อนเงินเดือนที่ได้รอไว้ในระหว่างลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย และแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งสถานศึกษาที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ทราบ

๔. ข้อพึงระวัง

๑. ผู้บังคับบัญชาควรส่งหรืออนุญาตให้ลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ตามความจำเป็นหรือความต้องการของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือวิชาชีพ หรือเป็นคุณวุฒิขาดแคลน

๒. กรณีอยู่ระหว่างไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติงานวิจัย แล้วกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยให้เหตุผลว่าอยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ ถือว่าไม่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดและไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนตามที่ให้รอการเลื่อนเงินเดือนไว้

๓. คุณวุฒิที่สำเร็จการศึกษาต้องเป็นคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ. รับรองและกำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๕. คำถามที่พบบ่อย

คำถาม กรณีไปศึกษาแล้ว แต่หลักสูตรที่ลาไปศึกษา ก.ค.ศ. ยังมิได้รับรอง แต่รับรองก่อนสำเร็จการศึกษา สามารถนำคุณวุฒิที่สำเร็จการศึกษามาขอเลื่อนเงินเดือนในระหว่างลาไปศึกษาได้หรือไม่

คำตอบ หลักสูตรที่ไปศึกษาต้องได้รับการรับรองคุณวุฒิจาก ก.ค.ศ. ก่อนไปศึกษา จึงสามารถมีสิทธิได้รับการพิจารณาให้ลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการและมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในระหว่างลา

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

เอกสาร	**เอกสารอิเล็กทรอนิกส์** (QR Code)
ว ๑๕/๒๕๖๑ เรื่อง การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	
ว ๘/๒๕๕๔ เรื่อง แนวปฏิบัติในการขออนุมัติและแนวทางการพิจารณาการอนุมัติให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติงานวิจัย ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการและมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนในระหว่างลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติงานวิจัย	
ว ๒๖/๒๕๕๕ เรื่อง การให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติงานวิจัย ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการและมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนในระหว่างลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติงานวิจัย	

๑. การอนุมัติให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการ (พ.ค.ก.)

๒. กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ มาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๒.๒ ข้อ ๑๓ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ

๒.๓ ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามหนังสือ สำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/๒๕๗ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖

๓. แผนผังขั้นตอนการดำเนินการของสถานศึกษาอื่นนอกจากสถานศึกษาที่เปิดสอนเฉพาะคนพิการ (สถานศึกษาที่มีคนพิการเรียนร่วมกับคนปกติ)

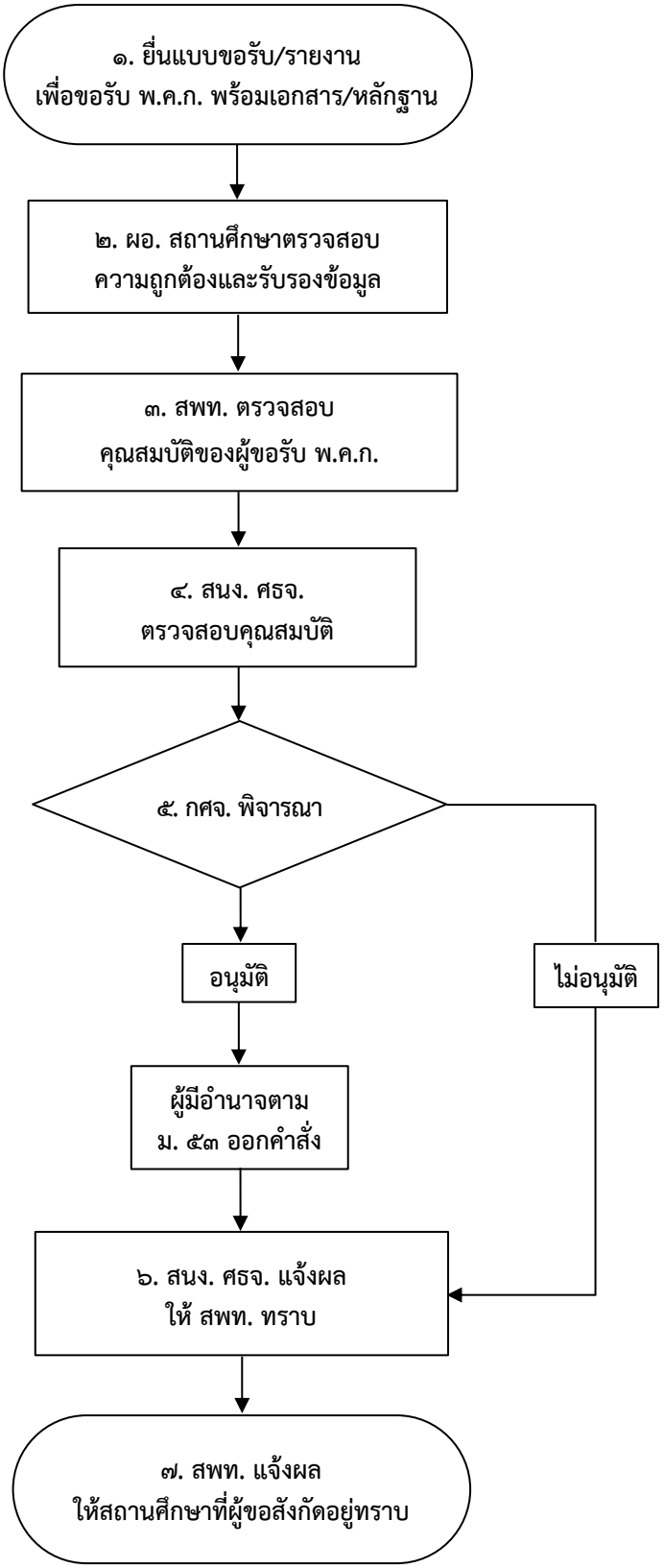

หมายเหตุ สำหรับกรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ขอรับ พ.ค.ก. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เสนอขออนุมัติ กศจ. ที่สถานศึกษานั้นตั้งอยู่

๔. ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖

เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการ (พ.ค.ก.) ให้สำหรับผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการในสถานศึกษาที่ลักษณะงานมีความยากลำบาก ต้องใช้ความอดทนสูง และตรากตรำในการทำงาน ใช้ความรู้ความสามารถและความเอาใจใส่เป็นพิเศษต่อคนพิการ ก.ค.ศ. จึงได้กำหนดระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยให้ได้รับในอัตราเดือนละสองพันห้าร้อยบาท โดยแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สอนคนพิการในสถานศึกษาที่เปิดสอนเฉพาะคนพิการ (สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย ครู รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้อำนวยการสถานศึกษา) เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบ

๒. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สอนคนพิการในสถานศึกษาอื่นนอกจากสถานศึกษาที่เปิดสอนเฉพาะคนพิการ คือ สถานศึกษาที่มีคนพิการเรียนร่วมกับคนปกติ (สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วยและครู) เป็นอำนาจหน้าที่ของ กศจ. เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบ ซึ่งมีคำอธิบายตามแผนผังของขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการของสถานศึกษาอื่นนอกจากสถานศึกษาที่เปิดสอนเฉพาะคนพิการ (สถานศึกษาที่มีคนพิการเรียนร่วมกับคนปกติ)

๑. ยื่นแบบคำขอ/รายงาน เพื่อขอรับ พ.ค.ก. พร้อมเอกสาร/หลักฐาน แบ่งได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑.๑ กรณียื่นแบบขอรับ พ.ค.ก. ตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนด (แบบ พ.ค.ก. ๑/๒) ใช้สำหรับผู้ยื่นขอรับ พ.ค.ก. ครั้งแรก หรือภายหลังจากการย้าย การช่วยราชการ หรือการโอนมาปฏิบัติหน้าที่ในอีกสถานศึกษาหนึ่ง สามารถขอย้อนหลังได้ไม่ก่อนวันเริ่มต้นของปีการศึกษาเป็นปี ๆ ไป

๑.๒ กรณีแบบรายงานข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่ได้รับ พ.ค.ก. ตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนด (แบบ พ.ค.ก. ๒/๒) ใช้สำหรับผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการ ที่ได้รับอนุมัติให้ได้รับ พ.ค.ก. อยู่แล้ว หากยังปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการในสถานศึกษาเดิม เมื่อเริ่มปีการศึกษาใหม่ให้ดำเนินการรายงานข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ ภายใน ๔๕ วัน

๒. ผู้อำนวยการสถานศึกษาตรวจสอบความถูกต้องและรับรองข้อมูล

ตรวจสอบเอกสารตามที่ผู้ขอยื่นแบบขอรับ/รายงาน หากถูกต้องตามระเบียบการขอรับ พ.ค.ก. ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาลงลายมือชื่อ และวัน/เดือน/ปี กำกับให้ถูกต้องครบถ้วน โดยตรวจสอบเอกสาร/หลักฐานดังนี้

๒.๑ แบบขอรับ (แบบ พ.ค.ก. ๑/๒)/แบบรายงาน พ.ค.ก. (แบบ พ.ค.ก. ๒/๒)

๒.๒ สำเนาคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง คำสั่งย้าย/โอน คำสั่งช่วยราชการ คำสั่งมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการในสถานศึกษาของทางราชการและหรือในความควบคุมของทางราชการหรือคำสั่งอื่นที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี (ใช้เฉพาะกรณีแบบขอรับ)

๒.๓ สำเนาวุฒิปริญญาทางการศึกษาพิเศษ/สำเนาวุฒิบัตรผ่านการอบรมด้านการสอนคนพิการตามหลักสูตรที่ ก.ค.ศ. อนุมัติ/รับรอง (ใช้เฉพาะกรณีแบบขอรับ)

๒.๔ บัญชีแสดงรายชื่อและจำนวนนักเรียนทั้งโรงเรียน ในปีการศึกษาที่ขอรับ/รายงาน โดยต้องแสดงจำนวนคนปกติและคนพิการ (ที่เรียนร่วมอยู่ในแต่ละชั้นเรียน/แต่ละห้องเรียน) พร้อมทั้งจำแนกความพิการในแต่ละประเภทให้ชัดเจน (ใช้ทั้ง ๒ กรณี)

๒.๕ ตารางสอนรวมของสถานศึกษา ในปีการศึกษาที่ขอรับ/รายงาน (ใช้ทั้ง ๒ กรณี)

เพื่อใช้ตรวจสอบว่าในสถานศึกษานั้น ๆ มีครูที่ทำการสอนทั้งหมดกี่คน ทำการสอนวิชาใดบ้างในหนึ่งสัปดาห์ และผู้ยื่นทำการสอนวิชาใด จำนวนกี่หน่วยชั่วโมง

๒.๖ ตารางสอนรายบุคคล ในปีการศึกษาที่ขอรับ/รายงาน (ใช้ทั้ง ๒ กรณี)

เพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบกับตารางสอนรวมว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ เวลาในการจัดการเรียนการสอนต้องไม่ซ้ำซ้อนกับผู้อื่น

๒.๗ ตารางสอนเสริมวิชาการ ในปีการศึกษาที่ขอรับ/รายงาน (ใช้ทั้ง ๒ กรณี)

เพื่อใช้สำหรับตรวจสอบว่าผู้ยื่นสอนเสริมวิชาใด จำนวนกี่หน่วยชั่วโมง สอดคล้องกับตารางสอนรวมและตารางสอนรายบุคคลหรือไม่

การตรวจสอบตารางสอนในแต่ละประเภทให้ตรงตามการปฏิบัติหน้าที่ตามเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง ต้องตรวจสอบตามลักษณะของการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. กรณีเป็นครูประจำชั้นที่แยกสอนเฉพาะห้องคนพิการ ต้องมีเวลาทำการสอนคนพิการไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยชั่วโมง/สัปดาห์ คนพิการไม่น้อยกว่า ๖ คน

๒. กรณีเป็นครูเสริมวิชาการ ต้องมีเวลาทำการสอนเสริมและให้ความช่วยเหลือคนพิการไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยชั่วโมง/สัปดาห์ คนพิการไม่น้อยกว่า ๖ คน

๓. กรณีเป็นครูเดินสอน ต้องมีเวลาทำการสอนเสริมและให้ความช่วยเหลือคนพิการไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยชั่วโมง/สัปดาห์ ในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า ๒ แห่ง คนพิการรวมกันไม่น้อยกว่า ๓ คน (การสอนหรือปฏิบัติงาน รวมถึง เวลาทำการสอนหรือปฏิบัติงานนอกสถานศึกษาที่มีการร้องขอและผู้บังคับบัญชาได้อนุญาตแล้วด้วย)

๔. กรณีเป็นครูประจำชั้นที่มีคนพิการเรียนร่วมกับคนปกติ จะต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นครูเสริมวิชาการให้แก่คนพิการด้วย โดยต้องทำการสอนในชั้นเรียน/ห้องเรียนไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยชั่วโมง/สัปดาห์ และทำการสอนเสริมคนพิการไม่น้อยกว่า ๕ หน่วยชั่วโมง/สัปดาห์ คนพิการไม่น้อยกว่า ๓ คน

๒.๘ สำเนาบัตรประจำตัวคนพิการ สมุดประจำตัวคนพิการ เอกสารรับรองความพิการจากแพทย์เฉพาะทาง (ที่ยังไม่หมดอายุ) (ใช้ทั้ง ๒ กรณี)

๒.๙ สำเนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของนักเรียนพิการที่ทำการสอนในปีการศึกษาที่ขอรับ/รายงาน (ใช้ทั้ง ๒ กรณี)

๒.๑๐ กำหนดเปิด - ปิดภาคเรียน ประจำปีการศึกษาที่ขอรับ/รายงาน (ระบุภาคเรียน/ปีการศึกษา) (ใช้ทั้ง ๒ กรณี)

๒.๑๑ สำเนาทะเบียนประวัติ (ก.พ. ๗ หรือ ก.ค.ศ. ๑๖) ที่เป็นปัจจุบัน (ใช้ทั้ง ๒ กรณี)

๒.๑๒ หลักฐานอื่นๆ ได้แก่ หลักฐานการเปลี่ยนชื่อ -นามสกุล ใบสำคัญการสมรส ใบสำคัญการหย่า หรือคำสั่งให้ได้รับ พ.ค.ก. เป็นต้น (ใช้ทั้ง ๒ กรณี)

๒.๑๓ แบบรายงานผลการพัฒนา หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของคนพิการ ในปีการศึกษาที่แล้วมาตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนด (แบบ พ.ค.ก. ๓) (ใช้เฉพาะกรณีแบบรายงาน)

เพื่อใช้พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนการสอนของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)/โปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคล

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับ พ.ค.ก. โดยพิจารณาจาก

- รายละเอียด ตามข้อ ๑ - ๒

๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรวจสอบคุณสมบัติ โดยพิจารณาจาก

- รายละเอียด ตามข้อ ๑ - ๓ (กรณีคุณสมบัติครบตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้เสนอ กศจ. พิจารณา)

๕. คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) พิจารณา

- อนุมัติ/ไม่อนุมัติ ให้ผู้ยื่นแบบขอรับ/รายงาน ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษที่ปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการในสถานศึกษาอื่นนอกจากสถานศึกษาที่เปิดสอนเฉพาะคนพิการ

๖. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด (ศธจ.) แจ้งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

- เมื่อ กศจ. พิจารณาอนุมัติ/ไม่อนุมัติแล้ว ให้ออกคำสั่งแจ้งสำนักงานเขตพื้นการศึกษา

๗. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งผลสถานศึกษาที่ผู้ขอสังกัดอยู่ทราบ

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งผลการพิจารณาให้สถานศึกษาดำเนินการต่อไป

๕. ข้อพึงระวัง

๑. การอนุมัติให้ได้รับเงิน พ.ค.ก. ต้องไม่ก่อนวันเปิดภาคเรียนในปีการศึกษาที่ขอและต้องไม่ก่อนวันที่ปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการ

๒. การปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการไม่เต็มเดือนในเดือนใด ให้ผู้นั้นได้รับ พ.ค.ก. สำหรับเดือนนั้น ตามส่วนของจำนวนวันที่ปฏิบัติหน้าที่ ถ้าในเดือนใด มิได้ปฏิบัติหน้าที่ ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับ พ.ค.ก. สำหรับเดือนนั้น

๓. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดที่มีสิทธิได้รับ พ.ค.ก. ต้องมีคุณสมบัติตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. กำหนดอย่างเคร่งครัด

๔. กรณีที่ กศจ. ได้พิจารณาและมีมติอนุมัติให้เพิกถอนคำสั่งให้ได้รับ พ.ค.ก. รายใดให้ผู้นั้นส่ง พ.ค.ก. ที่ได้รับคืนตามระเบียบที่ทางราชการกำหนด

๕. การรายงานเท็จ/การรับรองข้อมูลอื่นที่เป็นเท็จ ให้ถือเป็นความผิดทางวินัย

๖. คำถามที่พบบ่อย

๖.๑ คำถาม กรณีคนพิการที่ทำการสอนไม่มีบัตรประจำตัว สมุดประจำตัว หรือเอกสารที่รับรองความพิการที่ออกให้โดยแพทย์เฉพาะทาง สามารถใช้ใบคัดกรองโรค หนังสือแจ้งผลการตรวจและแนวทางช่วยเหลือคนพิการ ใบรับรองแพทย์ หรือเอกสารรับรองความพิการที่ออกให้โดยแพทย์แต่ไม่ใช่แพทย์เฉพาะทางเป็นผู้ออกให้ มาใช้ยื่นขอรับ/รายงาน พ.ค.ก. แทนได้หรือไม่

คำตอบ สามารถนำใบรับรองแพทย์ที่ออกให้โดยแพทย์ซึ่งไม่ใช่แพทย์เฉพาะทาง มายื่นเพื่อขอรับ/รายงาน พ.ค.ก. แทนได้ แต่เป็นการเฉพาะราย โดยในใบรับรองแพทย์นั้นแพทย์ต้องพิเคราะห์โรคแล้วระบุอาการของคนพิการว่ามีอุปสรรคในการเรียนรู้ และมีกำหนดระยะเวลา ๑ ปีการศึกษาที่ขอรับ/รายงาน เท่านั้น

๖.๒ คำถาม กรณีจำนวนหน่วยชั่วโมงในการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนพิการไม่ครบตามจำนวนที่กำหนด สามารถนำจำนวนหน่วยชั่วโมงที่ปฏิบัติงานด้านอื่นมานับรวมเพื่อให้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ในระเบียบได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ ได้ เฉพาะกรณีเป็นครูเดินสอนคนพิการประจำศูนย์เสริมวิชาการการศึกษาพิเศษที่ปฏิบัติงานด้านการสอนและให้ความช่วยเหลือแก่คนพิการ ซึ่งสามารถนำจำนวนหน่วยชั่วโมงที่เป็นเวลาทำการสอนหรือปฏิบัติงานนอกสถานศึกษาที่มีการร้องขอและผู้บังคับบัญชาอนุญาต จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ แห่ง มานับจำนวนหน่วยชั่วโมงรวมกันได้

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

เอกสาร	**เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (QR Code)**
ศธ ๐๒๐๖.๗/๒๕๗ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖	

๔. การย้าย

๑. การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

“การย้าย” หมายความว่า การย้ายผู้บริหารสถานศึกษาไปดำรงตำแหน่งเดิมในสถานศึกษาอื่นสังกัดส่วนราชการเดียวกัน

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาสังกัดส่วนราชการในกระทรวงศึกษาธิการ ยกเว้นโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย

การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา มี ๓ กรณี ดังนี้

๑) การย้ายกรณีปกติ คือ การย้ายตามคำร้องขอย้าย เพื่อดูแลบิดา มารดา เพื่อกลับภูมิลำเนาเพื่ออยู่รวมกับคู่สมรส หรือการย้ายด้วยเหตุผลอื่น

๒) การย้ายกรณีเพื่อประโยชน์ของทางราชการ คือ การย้ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการย้ายเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการในสถานศึกษา

๓) การย้ายกรณีพิเศษ คือ การย้ายตามคำร้องขอย้าย เนื่องจากถูกคุกคามต่อชีวิตหรือเจ็บป่วยร้ายแรง หรือเพื่อดูแลบิดา มารดา คู่สมรส ซึ่งเจ็บป่วยร้ายแรงหรือทุพพลภาพ

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

๑. มาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไปดำรงตำแหน่งในหน่วยงานการศึกษาอื่นภายในส่วนราชการหรือภายในเขตพื้นที่การศึกษา หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษาต้องได้รับอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ของผู้ประสงค์ย้ายและผู้รับย้ายแล้วแต่กรณี และให้สถานศึกษาโดยคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ด้วย และเมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาอนุมัติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นต่อไป

๒. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ สั่ง ณ วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๘ (๑) กำหนดให้อำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาเป็นอำนาจหน้าที่ของ กศจ.

ข้อ ๙ กำหนดให้ กศจ. เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ เพื่อแต่งตั้งคณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อกศจ.” เพื่อช่วยเหลือหรือกลั่นกรองงานให้แก่ กศจ. เกี่ยวกับการบรรจุ การแต่งตั้ง การโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การกำหนดวิทยฐานะ หรือการกำหนดสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อ ๑๓ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ศึกษาธิการจังหวัดโดยความเห็นชอบของ กศจ. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

๓. หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๖ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓

๔. คำอธิบายหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/๙๖๑ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

แผนผังการดำเนินการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

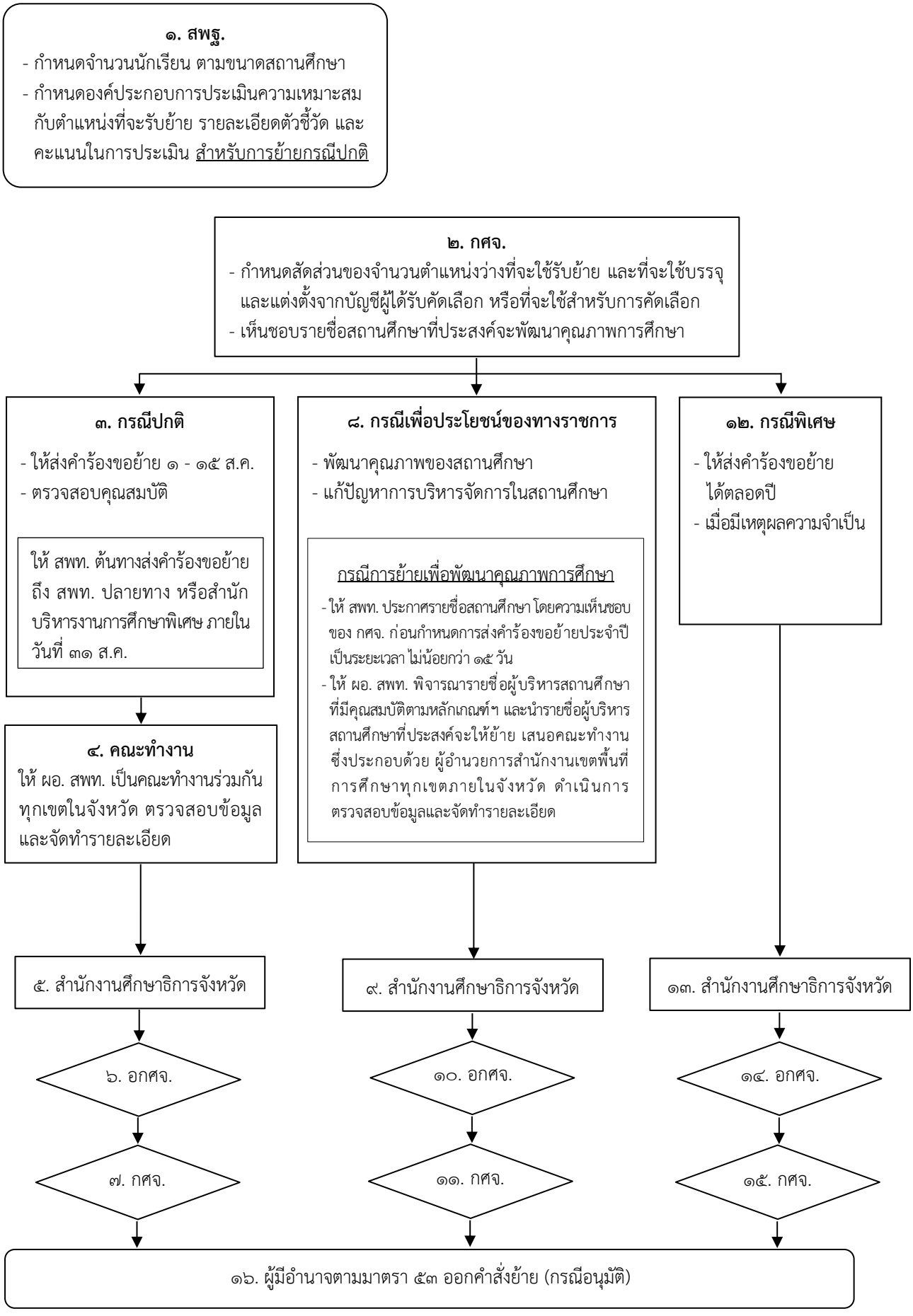

อธิบายแผนผัง

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ กำหนดจำนวนนักเรียน ตามขนาดสถานศึกษา ๔ ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

๑.๒ กำหนดรายละเอียดตัวชี้วัดและคะแนนในการประเมินตามองค์ประกอบการประเมินศักยภาพของผู้ประสงค์ขอย้าย ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ วิสัยทัศน์ การประพฤติตน ภูมิลำเนา และความอาวุโสตามหลักราชการ ทั้งนี้ อาจพิจารณากำหนดองค์ประกอบการประเมินศักยภาพเพิ่มเติมตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงประเภทสถานศึกษา

๒. กศจ. ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ กำหนดสัดส่วนของจำนวนตำแหน่งว่างที่จะใช้รับย้าย และที่จะใช้บรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีผู้ได้รับคัดเลือก หรือที่จะใช้คัดเลือก ในภาพรวมทั้งจังหวัด ตามประเภทสถานศึกษา ให้เท่ากันหรือต่างกันได้ไม่เกิน ๑ ตำแหน่ง

๒.๒ เห็นชอบรายชื่อสถานศึกษาที่ประสงค์จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๓. การย้ายกรณีปกติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ รับคำร้องขอย้ายวันที่ ๑-๑๕ สิงหาคม โดยไม่เว้นวันหยุดราชการ และให้ใช้พิจารณาได้ไม่เกินวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ของปีถัดไป

๓.๒ สำรวจคำร้องขอย้าย หากมีผู้ยื่นคำร้องขอย้ายไปจังหวัดอื่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำคำร้องขอย้ายไปจังหวัดอื่น เสนอ กศจ. เพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อ กศจ. เห็นชอบแล้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งคำร้องขอย้ายไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ผู้ประสงค์ขอย้ายยื่นคำร้องไว้ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ของปีเดียวกัน

๓.๓ ขอความเห็นจากคณะกรรมการสถานศึกษาที่ผู้ประสงค์ขอย้ายระบุไว้

๔. คณะทำงาน

ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการย้าย และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในจังหวัด เป็นคณะทำงานร่วมกัน ตรวจสอบข้อมูลและจัดทำรายละเอียด

๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ นำข้อมูลคำร้องขอย้ายพร้อมเอกสารต่าง ๆ และความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เสนอ อกศจ.

๕.๒ นำความเห็นของ อกศจ. พร้อมความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอ กศจ. พิจารณา

๖. อกศจ.

อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย ประเมินศักยภาพของผู้ประสงค์ขอย้ายตามองค์ประกอบการประเมินศักยภาพและตัวชี้วัดที่กำหนด พร้อมให้ความเห็นต่อ กศจ.

๗. กศจ.

กศจ. พิจารณาย้าย โดยนำความเห็นของ อกศจ. และความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา มาประกอบการพิจารณาย้าย โดยพิจารณาคำร้องขอย้ายไปตำแหน่งที่จะว่าง เนื่องจากเกษียณอายุราชการ และตำแหน่งว่างกรณีอื่น ๆ ครั้งแรกให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๒๕ ตุลาคม

๘. การย้ายกรณีเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

๘.๑ การย้ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๘.๑.๑ การย้ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มี ๒ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่ม ๑ การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาทั่วไป

กลุ่ม ๒ การย้ายผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาที่มีสภาพความยากลำบากในการจัดการศึกษา

๘.๑.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องดำเนินการ ดังนี้

๑) ประกาศรายชื่อสถานศึกษาที่ประสงค์จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยความเห็นชอบของ กศจ. ก่อนกำหนดการส่งคำร้องขอย้ายประจำปี เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

๒) ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณารายชื่อผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติ ตามหลักเกณฑ์ และสอบถามความสมัครใจของผู้ที่ประสงค์จะให้ย้าย

๓) ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำรายชื่อผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสงค์จะให้ย้าย เสนอคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตภายในจังหวัด ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและจัดทำรายละเอียด

๘.๒ การย้ายเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการในสถานศึกษา

๘.๒.๑ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสรุปข้อเท็จจริง พร้อมเอกสารหลักฐาน และความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา กรณีที่มีข้อมูลชัดเจนว่าผู้บริหารสถานศึกษามีปัญหาในการบริหารจัดการในสถานศึกษาจริง

๘.๒.๒ ให้พิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาด้วยกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาด้วยกัน โดยสถานศึกษาที่รับย้ายต้องเป็นสถานศึกษาที่มีขนาดเท่าเดิม หรือขนาดเล็กกว่าเดิมเท่านั้น

๙. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินการ ดังนี้

๙.๑ นำข้อมูล พร้อมเอกสารต่าง ๆ และความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เสนอ อกศจ.

๙.๒ นำความเห็นของ อกศจ. พร้อมความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอ กศจ. พิจารณา

๑๐. อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย พร้อมให้ความเห็นต่อ กศจ.

๑๑. กศจ. พิจารณาอนุมัติ/ไม่อนุมัติ

๑๒. การย้ายกรณีพิเศษ

๑๒.๑ ยื่นคำร้องขอย้ายได้ตลอดปี

๑๒.๒ ยื่นคำร้องขอย้ายเมื่อมีเหตุผลความจำเป็น รวม ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑๒.๒.๑ ผู้ขอย้ายเนื่องจากถูกคุกคามต่อชีวิต ต้องเป็นผู้ประสบปัญหาถูกคุกคาม ปองร้าย โดยมีหลักฐานทางราชการยืนยัน และผู้บังคับบัญชาชั้นต้นให้คำรับรอง

๑๒.๒.๒ ผู้ขอย้ายเนื่องจากเจ็บป่วยร้ายแรง ต้องเป็นผู้เจ็บป่วยร้ายแรง ต้องรักษาต่อเนื่องเป็นเวลานาน และแพทย์แผนปัจจุบันในท้องถิ่นไม่สามารถรักษาได้ ซึ่งมีหลักฐานทางการแพทย์แผนปัจจุบันรับรอง

๑๒.๒.๓ ผู้ขอย้ายเพื่อดูแลบิดา มารดา คู่สมรส ซึ่งเจ็บป่วยร้ายแรง ต้องเป็นบุตรคนเดียวหรือเหลืออยู่เพียงคนเดียวของบิดา มารดา หรือเป็นคู่สมรสตามกฎหมายของผู้เจ็บป่วยร้ายแรง ที่ต้องรักษาต่อเนื่องเป็นเวลานาน หรือไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ซึ่งมีหลักฐานทางการแพทย์แผนปัจจุบันรับรอง

๑๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินการ ดังนี้

๑๓.๑ นำข้อมูลคำร้องขอย้ายพร้อมเอกสารต่าง ๆ และความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เสนอ อกศจ.

๑๓.๒ นำความเห็นของ อกศจ. พร้อมความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอ กศจ. พิจารณา

๑๔. อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย พร้อมให้ความเห็นต่อ กศจ.

๑๕. กศจ. พิจารณาอนุมัติ/ไม่อนุมัติ

๑๖. ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ออกคำสั่งย้าย (กรณีอนุมัติ)

ข้อพึงระวัง

๑. สถานศึกษาที่รับย้ายต้องมีอัตรากำลังสายงานบริหารสถานศึกษาไม่เกินกรอบอัตรากำลัง ที่ ก.ค.ศ. กำหนด และเป็นตำแหน่งที่ไม่มีเงื่อนไขในการใช้ตำแหน่ง

๒. การกำหนดสัดส่วนของจำนวนตำแหน่งว่างที่จะใช้รับย้าย หรือที่จะใช้บรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีผู้ได้รับคัดเลือก หรือที่จะใช้สำหรับการคัดเลือก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้พิจารณาในภาพรวมทั้งจังหวัด **ตามประเภทสถานศึกษา**

๓. ผู้ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ต้องได้รับการประเมินสัมฤทธิผลการปฏิบัติงานในหน้าที่เพื่อพัฒนาการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกฯ ดังกล่าว และมีหลักฐานคำสั่งที่แสดงว่าเป็นผู้ผ่านเกณฑ์การประเมินฯ จึงจะถือว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (ว ๖/๒๕๖๓)

๔. ตามหลักเกณฑ์การย้ายกรณีปกติ ข้อ ๓.๒ กำหนดให้พิจารณาคำร้องขอย้ายที่ระบุชื่อสถานศึกษาให้แล้วเสร็จก่อน จึงพิจารณาคำร้องขอย้ายที่ระบุสถานศึกษาใด ๆ ก็ได้ ภายหลัง ดังนั้น การพิจารณาย้ายตามข้อ ๑.๘.๑ ข้อ ๑.๘.๒ และข้อ ๑.๘.๓ การพิจารณาย้ายจึงต้องพิจารณาคำร้องขอย้ายของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละประเภทที่ระบุชื่อสถานศึกษาให้แล้วเสร็จก่อน แล้วจึงพิจารณาคำร้องขอย้ายที่ระบุสถานศึกษาใด ๆ ก็ได้ในประเภทเดียวกันที่มีสถานศึกษาขนาดเดียวกันและขนาดใกล้เคียงกัน ทั้งในจังหวัดเดียวกันและต่างจังหวัดพร้อมกันก่อน หากยังมีตำแหน่งว่างเหลืออยู่ ให้พิจารณาผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสงค์ขอย้ายไปดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาต่างประเภทที่มีขนาดสถานศึกษาเดียวกันและขนาดใกล้เคียงกัน ทั้งในจังหวัดเดียวกันและต่างจังหวัด

พร้อมกันก่อน แล้วจึงพิจารณาคำร้องขอย้ายที่ระบุสถานศึกษาใด ๆ ก็ได้ในสถานศึกษาต่างประเภทที่มีขนาดสถานศึกษาเดียวกันและขนาดใกล้เคียงกัน ทั้งในจังหวัดเดียวกันและต่างจังหวัด พร้อมกัน

ตัวอย่างเช่น ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเอ (สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาว่าง และมีผู้อำนวยการสถานศึกษาส่งคำร้องขอย้าย ดังนี้

นาย ก ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสาม (สถานศึกษาขนาดใหญ่) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ระบุสถานศึกษาที่ขอย้าย ได้แก่ ๑) โรงเรียนเอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ๒) โรงเรียนบี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และ ๓) โรงเรียนซี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

นาง ข ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสี่ (สถานศึกษาขนาดกลาง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ระบุสถานศึกษาที่ขอย้าย คือ สถานศึกษาใด ๆ ก็ได้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

นาย ค ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนห้า (สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระบุสถานศึกษาที่ขอย้าย ได้แก่ ๑) โรงเรียนเอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ๒) โรงเรียนบี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และ ๓) โรงเรียนซี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

นางสาว ง ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนหก (สถานศึกษาขนาดใหญ่) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระบุสถานศึกษาที่ขอย้าย คือ สถานศึกษาใด ๆ ก็ได้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

การพิจารณาย้ายต้องพิจารณาย้ายตามลำดับ ดังนี้ ๑) นาย ก ๒) นาย ค และ ๓) นางสาว ง ส่วน นาง ข ไม่ได้รับการพิจารณาย้าย เนื่องจากให้พิจารณาขนาดสถานศึกษาใกล้เคียงกัน จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (ว ๖/๒๕๖๓)

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

(ชื่อ) เอกสาร	เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (QR Code)
ว ๖/๒๕๖๓ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	
๙๖๑/๒๕๖๓ เรื่อง คำอธิบายหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	

๒. การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย

การย้าย หมายความว่า การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปดำรงตำแหน่งเดิม ในโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย

การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย เป็นการย้ายเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ประกอบด้วย

๑. การย้ายกรณีเพื่อพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพการศึกษา

๒. การย้ายกรณีเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการในสถานศึกษา

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

๑. มาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไปดำรงตำแหน่งในหน่วยงานการศึกษาอื่นภายในส่วนราชการหรือภายในเขตพื้นที่การศึกษา หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา ต้องได้รับอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ของผู้ประสงค์ย้ายและผู้รับย้าย แล้วแต่กรณี และให้สถานศึกษาโดยคณะกรรมการสถานศึกษาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ด้วย และเมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาอนุมัติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นต่อไป

๒. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ สั่ง ณ วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๘ (๑) กำหนดให้อำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาเป็นอำนาจหน้าที่ของ กศจ.

ข้อ ๙ กำหนดให้ กศจ. เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ เพื่อแต่งตั้งคณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อกศจ.” เพื่อช่วยเหลือหรือกลั่นกรองงานให้แก่ กศจ. เกี่ยวกับการบรรจุ การแต่งตั้ง การโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การกำหนดวิทยฐานะ หรือการกำหนดสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อ ๑๓ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ศึกษาธิการจังหวัดโดยความเห็นชอบ กศจ. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

๓. หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๘ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

แผนผังขั้นตอนการดำเนินการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย

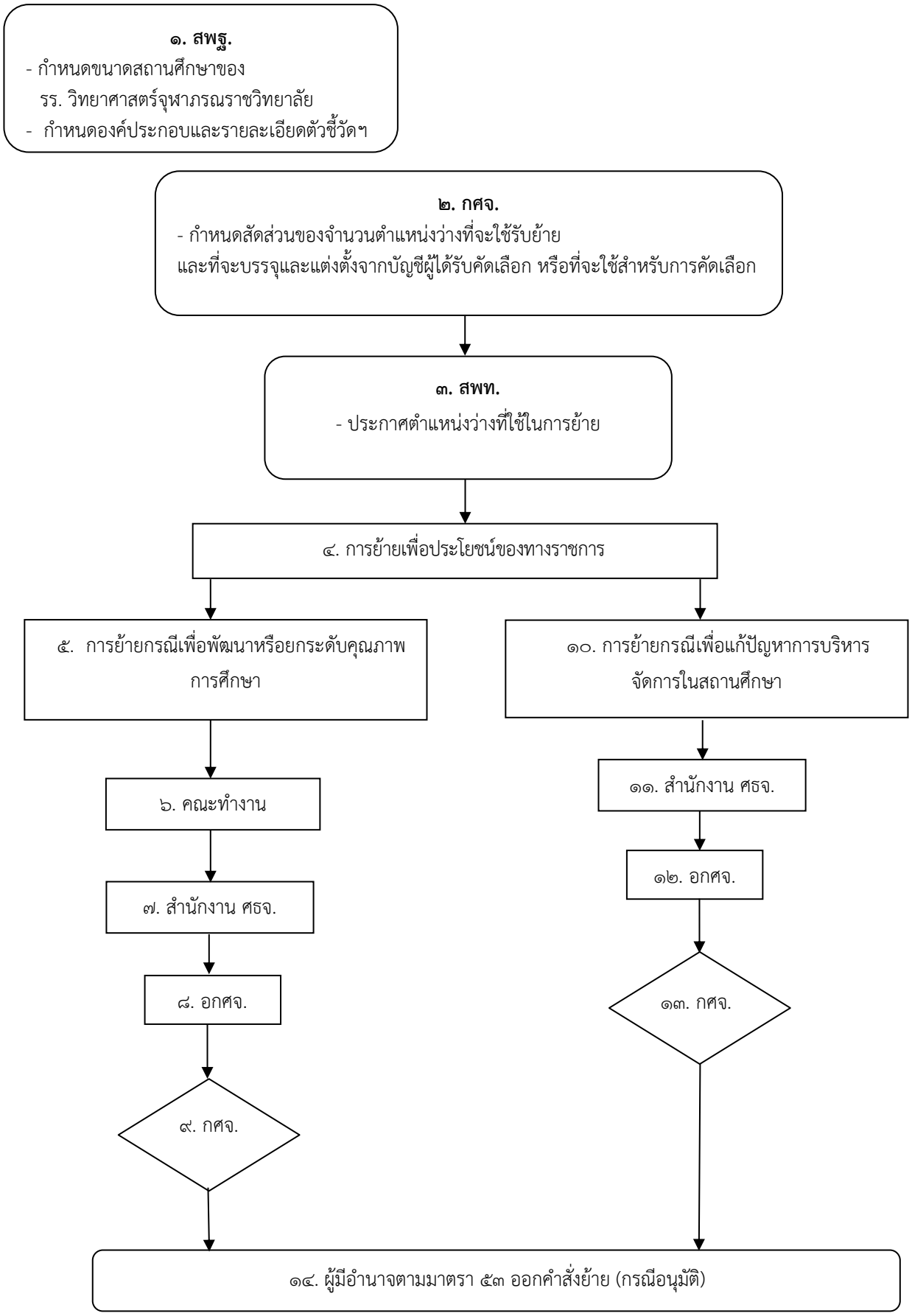

อธิบายแผนผัง

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ กำหนดขนาดสถานศึกษาของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ (ขนาดใหญ่หรือขนาดใหญ่พิเศษ)

๑.๒ กำหนดองค์ประกอบและรายละเอียดตัวชี้วัดในการประเมินศักยภาพของผู้ที่จะได้รับการพิจารณาย้าย เกณฑ์การพิจารณา เกณฑ์คะแนนขั้นต่ำที่จะได้รับการพิจารณาย้าย และคุณสมบัติเฉพาะ

๒. กศจ. ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

กศจ. จะต้องกำหนดสัดส่วนของจำนวนตำแหน่งว่างที่จะใช้รับย้ายและที่จะใช้บรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีผู้ได้รับคัดเลือก หรือที่จะใช้คัดเลือก ให้เท่ากันหรือต่างกันได้ไม่เกิน ๑ ตำแหน่ง

๒.๒ ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา

กศจ. ไม่ต้องกำหนดสัดส่วนตำแหน่งว่าง โดยให้พิจารณาใช้ตำแหน่งว่างดังกล่าวในการรับย้ายก่อนการบรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีผู้ได้รับคัดเลือก

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่มีโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยนั้นสังกัดอยู่ต้องดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ประกาศตำแหน่งว่างที่จะใช้ในการย้ายให้ทราบโดยทั่วกัน เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

๓.๒ รับคำขอจากผู้ที่ยื่นความประสงค์ (ถ้ามี)

๔. การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย เป็นการย้ายเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ประกอบด้วย

๔.๑ การย้ายกรณีเพื่อพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพการศึกษา

๔.๒ การย้ายกรณีเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการในสถานศึกษา

๕. การย้ายกรณีเพื่อพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพการศึกษา

เป็นการย้ายเพื่อพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย

๖. คณะทำงานฯ ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตภายในจังหวัดดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและจัดทำรายละเอียดของผู้บริหารสถานศึกษาตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอชื่อ

๖.๑ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่มีโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยนั้นสังกัดอยู่ต้องดำเนินการนำรายชื่อผู้บริหารสถานศึกษาทุกราย พร้อมความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาผู้นั้นและโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยที่รับย้าย เสนอ อกศจ.

๖.๒ นำความเห็นของ อกศจ. พร้อมความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอ กศจ. พิจารณา

๗. อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย พร้อมให้ความเห็นต่อ กศจ.

๘. กศจ. พิจารณาอนุมัติ/ไม่อนุมัติ

๙. การย้ายกรณีเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการในสถานศึกษา เป็นกรณีเกิดปัญหาในสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการ และมีความจำเป็นต้องย้ายผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นการแก้ปัญหานั้น

๑๐. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ต้องดำเนินการ ดังนี้

๑๐.๑ นำข้อมูล พร้อมเอกสารต่าง ๆ และความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เสนอ อกศจ.

๑๐.๒ นำความเห็นของ อกศจ. พร้อมความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอ กศจ. พิจารณา

๑๑. อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย พร้อมให้ความเห็นต่อ กศจ.

๑๒. กศจ. พิจารณาอนุมัติ/ไม่อนุมัติ

๑๓. ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ออกคำสั่งย้าย (กรณีอนุมัติ)

ข้อพึงระวัง

กรณีย้ายไปดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาอื่นที่ไม่ใช่โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๖ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

(ชื่อ) เอกสาร	เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (QR Code)
ว ๑๘/๒๕๖๓ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย	

๓. การย้ายครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การย้าย หมายถึง การแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ให้ดำรงตำแหน่งเดิมในสถานศึกษาอื่น ซึ่งอาจเป็นการย้ายไปดำรงตำแหน่งว่าง การย้ายสับเปลี่ยนกับตำแหน่งที่มีคนครอง หรือการย้ายโดยการตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน แบ่งเป็น ๓ กรณี ดังนี้

๑. การย้ายกรณีปกติ ได้แก่ การย้ายตามคำร้องขอย้าย

๒. การย้ายกรณีพิเศษ ได้แก่ การย้ายตามคำร้องขอย้าย เนื่องจาก ติดตามคู่สมรส เจ็บป่วยร้ายแรง ถูกคุกคามต่อชีวิต เพื่อดูแลบิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตร ซึ่งเจ็บป่วยร้ายแรงหรือทุพพลภาพ

๓. การย้ายกรณีเพื่อความเหมาะสมและประโยชน์ของทางราชการ ได้แก่ การย้ายเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือเพื่อเกลี่ยอัตรากำลังของสถานศึกษา

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

๑. มาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไปดำรงตำแหน่งในหน่วยงานการศึกษาอื่นภายในส่วนราชการหรือภายในเขตพื้นที่การศึกษา หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา ต้องได้รับอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ของผู้ประสงค์ย้ายและผู้รับย้าย แล้วแต่กรณี และให้สถานศึกษาโดยคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งด้วย และเมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาอนุมัติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นต่อไป

๒. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ สั่ง ณ วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๘ (๑) กำหนดให้อำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาเป็นอำนาจหน้าที่ของ กศจ.

ข้อ ๙ กำหนดให้ กศจ. เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ เพื่อแต่งตั้งคณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อกศจ.” เพื่อช่วยเหลือหรือกลั่นกรองงานให้แก่ กศจ. เกี่ยวกับการบรรจุ การแต่งตั้ง การโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การกำหนดวิทยฐานะ หรือการกำหนดสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อ ๑๓ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ศึกษาธิการจังหวัดโดยความเห็นชอบของ กศจ. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

๓. หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๒๔ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๙

แผนผังขั้นตอนการดำเนินการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

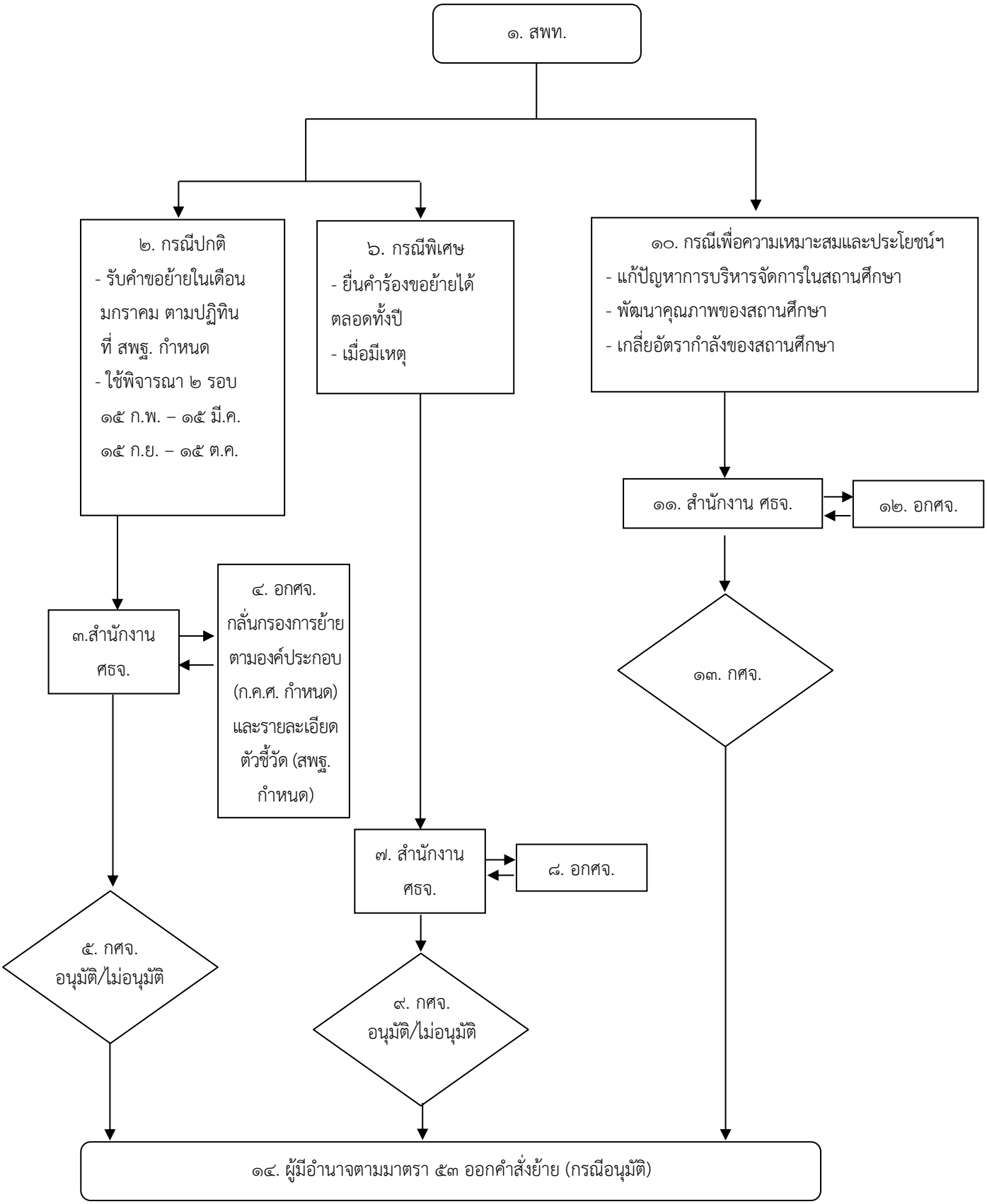

อธิบายแผนผัง

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะต้องจัดทำบัญชีรายชื่อตำแหน่งว่างทั้งหมด

๒. การย้ายกรณีปกติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ รับคำร้องขอย้ายในเดือนมกราคม ตามปฏิทินที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด โดยต้องตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นคำร้องขอย้าย

๒.๑.๑ ปฏิบัติงานในตำแหน่งครูในสถานศึกษาปัจจุบันติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒๔ เดือนนับถึงวันที่สุดท้ายที่กำหนดให้ยื่นคำร้องขอย้าย

๒.๑.๒ ไม่อยู่ระหว่างศึกษาต่อเต็มเวลา

๒.๒ ขอความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาที่ผู้ประสงค์ขอย้ายระบุชื่อสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาไว้

๒.๓. นำเสนอ ศธจ.

๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ต้องดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ นำข้อมูลคำร้องขอย้ายพร้อมเอกสารต่าง ๆ และความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เสนอ อกศจ.

๓.๒ นำความเห็นของ อกศจ. พร้อมความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอ กศจ. พิจารณา (กรณีย้ายไปต่างเขตพื้นที่การศึกษา/ต่างจังหวัด/สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ)

๔. อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย ตามองค์ประกอบ ๗ องค์ประกอบ ดังนี้

๔.๑ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ หรือวิชาเอก ตามความจำเป็นของสถานศึกษา

๔.๒ ลำดับสถานศึกษาที่ผู้ขอย้ายมีความประสงค์จะย้ายไปปฏิบัติงาน

๔.๓ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาปัจจุบัน

๔.๔ สภาพความยากลำบากในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาปัจจุบัน

๔.๕ เหตุผลการขอย้าย

๔.๖ ความอาวุโสตามหลักราชการ

๔.๗ ความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา

ทั้งนี้ รายละเอียดตัวชี้วัดในแต่ละองค์ประกอบให้เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๕. กศจ. พิจารณาย้าย

๕.๑ หาก กศจ. มีความเห็นต่างจากความเห็นของ อกศจ. และคณะกรรมการสถานศึกษา ให้ระบุเหตุผลให้ชัดเจน

๕.๒ ให้พิจารณาย้ายพร้อมกันทุกเขตพื้นที่การศึกษาในภาพรวมของจังหวัด

๖. การย้ายกรณีพิเศษ

๖.๑ ยื่นคำร้องขอย้ายได้ตลอดทั้งปี

๖.๒ ยื่นคำร้องขอย้ายเมื่อมีเหตุผลความจำเป็น รวม ๔ ลักษณะ ดังนี้

๖.๒.๑ ผู้ประสงค์ขอย้ายจะขอย้ายเนื่องจากเจ็บป่วยร้ายแรง โดยจะต้องมีเอกสารทางการแพทย์แผนปัจจุบัน

๖.๒.๒ ผู้ประสงค์ขอย้ายจะขอย้ายเนื่องจากต้องดูแล บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตร ซึ่งเจ็บป่วยร้ายแรงหรือทุพพลภาพ โดยจะต้องมีเอกสารทางการแพทย์แผนปัจจุบัน

๖.๒.๓ ผู้ประสงค์ขอย้ายจะขอย้ายเนื่องจากติดตามคู่สมรส โดยจะต้องมีเอกสารหลักฐานทางราชการยืนยัน

๖.๒.๔ ผู้ประสงค์ขอย้ายจะขอย้ายเนื่องจากถูกคุกคาม โดยจะต้องมีเอกสารหลักฐานทางราชการยืนยัน

๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ต้องดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ นำข้อมูลคำร้องขอย้ายพร้อมเอกสารต่าง ๆ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เสนอ อกศจ.

๗.๒ นำความเห็นของ อกศจ. เสนอ กศจ. พิจารณา

๘. อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย

๙. กศจ. พิจารณาอนุมัติ/ไม่อนุมัติ

๑๐. การย้ายกรณีเพื่อความเหมาะสมและประโยชน์ของทางราชการ รวม ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑๐.๑ การย้ายเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการในสถานศึกษา

- ต้องปรากฏข้อเท็จจริงและมีการสอบสวนข้อเท็จจริง

๑๐.๒ การย้ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

- ย้ายเมื่อมีเหตุจำเป็นต้องพัฒนาสถานศึกษา

๑๐.๓ การย้ายเพื่อเกลี่ยอัตรากำลังของสถานศึกษา

- ตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนให้เป็นไปตามกรอบอัตรากำลัง ที่ ก.ค.ศ. กำหนด และเป็นตำแหน่งที่มีคนครอง

๑๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ต้องดำเนินการ ดังนี้

๑๑.๑ นำเสนอข้อมูลในแต่ละกรณีการย้าย ที่ได้จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เสนอ อกศจ.

๑๑.๒ นำความเห็นของ อกศจ. เสนอ กศจ. พิจารณา (กรณีย้ายไปต่างเขตพื้นที่การศึกษา/ต่างจังหวัด/สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ)

๑๒. อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย

๑๓. กศจ. พิจารณาอนุมัติ/ไม่อนุมัติ

๑๔. ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ออกคำสั่งย้าย

ข้อพึงระวัง

สถานศึกษาที่รับย้ายต้องมีอัตรากำลังไม่เกินกรอบอัตรากำลังที่ ก.ค.ศ. กำหนด

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

(ชื่อ) เอกสาร	เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (QR Code)
ว ๒๔/๒๕๕๙ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	

๔. การย้ายศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การย้าย หมายถึง การแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ดำรงตำแหน่งว่าง การย้ายสับเปลี่ยน และการย้ายตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน ไปดำรงตำแหน่งเดิมในหน่วยงานการศึกษา หรือส่วนราชการอื่น แบ่งเป็น ๓ กรณี ดังนี้

๑. การย้ายกรณีปกติ ได้แก่

๑.๑ การย้ายเพื่ออยู่รวมกับคู่สมรส

๑.๒ การย้ายเพื่อดูแลบิดา มารดา

๑.๓ การย้ายกลับภูมิลำเนา

๒. การย้ายกรณีพิเศษ ได้แก่

๒.๑ การย้ายติดตามคู่สมรส

๒.๒ การย้ายเนื่องจากเจ็บป่วยร้ายแรง

๒.๓ การย้ายเนื่องจากถูกคุกคามต่อชีวิต

๒.๔ การย้ายเพื่อดูแลบิดา มารดา หรือคู่สมรส ซึ่งเจ็บป่วยร้ายแรง

๓. การย้ายกรณีเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ได้แก่

๓.๑ การย้ายเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการในหน่วยงานการศึกษา

๓.๒ การย้ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

๑. มาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไปดำรงตำแหน่งในหน่วยงานการศึกษาอื่นภายในส่วนราชการหรือภายในเขตพื้นที่การศึกษา หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา ต้องได้รับอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ของผู้ประสงค์ย้ายและผู้รับย้าย แล้วแต่กรณี และให้สถานศึกษาโดยคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งด้วย และ เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาอนุมัติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นต่อไป

๒. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ สั่ง ณ วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๘ (๑) กำหนดให้อำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาเป็นอำนาจหน้าที่ของ กศจ.

ข้อ ๙ กำหนดให้ กศจ. เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ เพื่อแต่งตั้งคณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อกศจ.” เพื่อช่วยเหลือหรือกลั่นกรองงานให้แก่ กศจ. เกี่ยวกับการบรรจุ การแต่งตั้ง การโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การกำหนดวิทยฐานะ หรือการกำหนดสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อ ๑๓ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ศึกษาธิการจังหวัดโดยความเห็นชอบ ของ กศจ. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

๓. หลักเกณฑ์และวิธีการการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๘ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๙)

แผนผังการดำเนินการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

อธิบายแผนผัง

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะต้องจัดทำบัญชีรายชื่อตำแหน่งว่างทั้งหมด

๒. การย้ายกรณีปกติ ได้แก่ การย้ายเพื่ออยู่รวมกับคู่สมรส การย้ายเพื่อดูแลบิดา มารดา และการย้ายกลับภูมิลำเนา โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ รับคำร้องขอย้าย ครั้งที่ ๑ ในระหว่างวันที่ ๑ - ๑๕ กุมภาพันธ์ และครั้งที่ ๒ ในระหว่างวันที่ ๑ - ๑๕ สิงหาคม

๒.๒ ตรวจสอบคุณสมบัติผู้ยื่นคำร้องขอย้าย ดังนี้

๒.๒.๑ ผู้ประสงค์ขอย้ายต้องดำรงตำแหน่งในหน่วยงานการศึกษาปัจจุบัน ไม่น้อยกว่า ๑๒ เดือน โดยผู้ยื่นคำร้องขอย้ายระหว่างวันที่ ๑ - ๑๕ กุมภาพันธ์ ให้นับถึงวันที่ ๓๑ มีนาคมของปีเดียวกัน และครั้งที่ ๒ ในระหว่างวันที่ ๑ – ๑๕ สิงหาคม ให้นับถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีเดียวกัน

๒.๒.๒ ไม่อยู่ระหว่างศึกษาต่อเต็มเวลา

๒.๓ สำรวจคำร้องขอย้ายหากว่ามีผู้ยื่นคำร้องขอย้ายไปจังหวัดอื่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำคำร้องขอย้ายไปจังหวัดอื่น เสนอ กศจ. เพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อ กศจ. เห็นชอบแล้วสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งคำร้องขอย้ายไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ผู้ประสงค์ขอย้ายยื่นคำร้องไว้

๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ต้องดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ นำข้อมูลคำร้องขอย้ายพร้อมเอกสารต่างๆ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เสนอ อกศจ.

๓.๒ นำความเห็นของ อกศจ. เสนอ กศจ. พิจารณา (กรณีย้ายไปต่างเขตพื้นที่การศึกษา/ต่างจังหวัด/สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ)

๔. อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย ตามองค์ประกอบ ๗ องค์ประกอบ ดังนี้

๔.๑ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ คุณวุฒิหรือวิชาเอก ตามที่หน่วยงานสถานศึกษาต้องการ

๔.๒ ผลการปฏิบัติงาน

๔.๓ การรักษาและจรรยาบรรณ

๔.๔ ความอาวุโสตามหลักราชการ

๔.๕ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานการศึกษาปัจจุบัน

๔.๖ สภาพความยากลำบากในการปฏิบัติงานในหน่วยงานการศึกษาปัจจุบัน

๔.๗ เหตุผลการขอย้าย

๕. กศจ. พิจารณาย้าย

๖. การย้ายกรณีพิเศษ

๖.๑ ยื่นคำร้องขอย้ายได้ตลอดปี

๖.๒ ยื่นคำร้องขอย้ายเมื่อมีเหตุผลความจำเป็น รวม ๔ ลักษณะ ดังนี้

๖.๒.๑ ผู้ประสงค์ขอย้ายจะขอย้ายเพื่อติดตามคู่สมรส โดยคู่สมรสต้องเป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำส่วนราชการ พนักงานของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่น หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จดทะเบียนสมรสก่อนวันที่คู่สมรสได้รับการแต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งใหม่ และต้องอาศัยอยู่ด้วยกัน

๖.๒.๒ ผู้ประสงค์ขอย้ายจะขอย้ายเนื่องจากเจ็บป่วยร้ายแรง โดยเป็นการรักษาตัวต่อเนื่องเป็นเวลานาน และมีหลักฐานว่าแพทย์แผนปัจจุบันในท้องถิ่นไม่สามารถรักษาได้

๖.๒.๓ ผู้ประสงค์ขอย้ายจะขอย้ายเนื่องจากถูกคุกคาม โดยมีหลักฐานทางราชการยืนยันและผู้บังคับบัญชารับรอง

๖.๒.๔ ผู้ประสงค์ขอย้ายจะขอย้ายเนื่องจากต้องดูแลบิดา มารดา หรือคู่สมรสซึ่งเจ็บป่วยร้ายแรง โดยเป็นบุตรคนเดียว หรือบุตรซึ่งเหลืออยู่คนเดียว หรือเป็นคู่สมรสตามกฎหมาย และรักษาตัวต่อเนื่องเป็นเวลานาน มีหลักฐานทางการแพทย์แผนปัจจุบันรับรอง

๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ต้องดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ นำข้อมูลคำร้องขอย้ายพร้อมเอกสารต่างๆ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ อกศจ.

๗.๒ นำความเห็นของ อกศจ. เสนอ กศจ. พิจารณา (กรณีย้ายไปต่างเขตพื้นที่การศึกษา/ต่างจังหวัด/สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ)

๘. อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย

๙. กศจ. พิจารณาอนุมัติ/ไม่อนุมัติ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความจำเป็นและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทางราชการ

๑๐. การย้ายกรณีเพื่อประโยชน์ของราชการ รวม ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑๐.๑ การย้ายเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการในหน่วยงานการศึกษา โดยพิจารณาย้ายตามองค์ประกอบการย้าย เช่นเดียวกับการย้ายกรณีปกติ และคำนึงถึงความเหมาะสมประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ

๑๐.๒ การย้ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้พิจารณาย้ายตามองค์ประกอบการย้ายเช่นเดียวกับการย้ายกรณีปกติ

๑๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด นำเสนอข้อมูลในแต่ละกรณีการย้าย ที่ได้จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เสนอ อกศจ.

๑๒. อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย

๑๓. กศจ. พิจารณาอนุมัติ/ไม่อนุมัติ

๑๔. ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ออกสั่งย้าย

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

(ชื่อ) เอกสาร	เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (QR Code)
ว ๘/๒๕๔๙ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	

๕. การเกลี่ยอัตรากำลัง

การเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง การตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนทั้งตำแหน่งว่างหรือตำแหน่งที่มีคนครองจากหน่วยงานการศึกษาที่มีอัตรากำลังเกินเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนดไปกำหนดในหน่วยงานการศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์ หรือจากหน่วยงานการศึกษาที่มีอัตรากำลังครบตามเกณฑ์ไปกำหนดในหน่วยงานการศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์ หรือจากหน่วยงานการศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์น้อยกว่าไปกำหนดในหน่วยงานการศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์มากกว่า

ทั้งนี้ การตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนให้ กศจ. เป็นผู้พิจารณาแยกตามสายงาน ดังนี้

๑. สายงานการสอน ⇨ สายงานการสอน มี ๖ กรณี

ยุบ รวม เลิก ⇨ ต่ำ	เกิน ⇨ ต่ำ	ครบ ⇨ ต่ำ	ต่ำน้อย ⇨ ต่ำมาก

สถานศึกษาใน ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลา (จะนะ นาทวี เทพา สะบ้าย้อย) ⇨ สถานศึกษากลุ่มจังหวัดนั้น ที่ต่ำกว่าเกณฑ์	⇨ ต่ำ (ซึ่งผู้ครองไปช่วยราชการแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี)

๒. สายงานการสอน ⇨ สายบริหารสถานศึกษา

๓. สายบริหารสถานศึกษา ⇨ สายบริหารสถานศึกษา มี ๒ กรณี

ยุบ รวม เลิก ⇨ ต่ำ	เกิน ⇨ ต่ำ

๔. สายบริหารสถานศึกษา ⇨ สายงานการสอน มี ๒ กรณี

ยุบ รวม เลิก ⇨ ต่ำ	เกิน ⇨ ต่ำ

๕. สายบริหารสถานศึกษา หรือ สายงานการสอน ในสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้โอนถ่ายไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ⇨ สถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์

๖. สายงานนิเทศการศึกษา ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ใน สพท. ที่เกินเกณฑ์ ⇨ สพท. ที่ต่ำกว่าเกณฑ์

๗. สายงานบริหารการศึกษา ตำแหน่ง รอง ผอ.สพท. (ชั่วคราว / เงื่อนไข) ⇨ ตำแหน่ง รอง ผอ.สพท. (ชั่วคราว / เงื่อนไข) ใน สพท. ที่ต่ำกว่าเกณฑ์

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

๑. มาตรา ๔๓ ให้ ก.ค.ศ. หรือผู้ที่ ก.ค.ศ. มอบหมายตรวจสอบการกำหนดตำแหน่งและการใช้ตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสมในกรณีที่หน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณงาน คุณภาพของงานของตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งใดที่ ก.ค.ศ. กำหนดเปลี่ยนแปลงไป ให้ ก.ค.ศ. หรือผู้ที่ ก.ค.ศ. มอบหมายพิจารณาปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งนั้นใหม่ให้เหมาะสมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒. หลักเกณฑ์และวิธีการเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔ / ว ๑๙ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕

แผนผังขั้นตอนการดำเนินการการเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

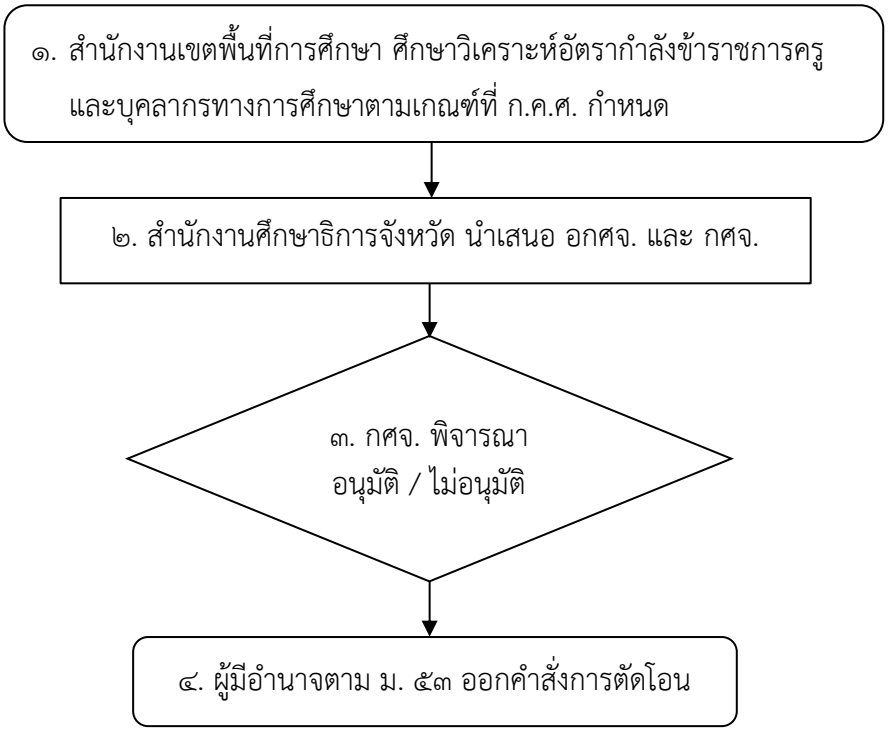

คำอธิบายแผนผัง

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาวิเคราะห์อัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาในภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หากทราบว่าสถานศึกษามีอัตรากำลังเกินเกณฑ์ควรดำเนินการเกลี่ยอัตรากำลัง โดยจัดทำข้อมูลการตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน เพื่อนำเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด แยกตามสายงานแต่ละประเภท ดังนี้

๑.๑ การตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งสายงานการสอน ไปกำหนดเป็นตำแหน่งสายงานการสอน จำนวน ๖ กรณี ดังนี้

๑.๑.๑ ตัดโอนฯ จากสถานศึกษาที่ยุบ รวม หรือเลิก ไปกำหนดในสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์ ทั้งตำแหน่งว่างและตำแหน่งที่มีคนครอง ภายในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน และเมื่อตัดโอนแล้วสถานศึกษาที่รับการตัดโอนต้องมีอัตรากำลังไม่เกินเกณฑ์

๑.๑.๒ ตัดโอนฯ จากสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังเกินเกณฑ์ไปกำหนดในสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์ ทั้งตำแหน่งว่างและตำแหน่งที่มีคนครอง ภายในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันและต่างเขตพื้นที่การศึกษา และเมื่อตัดโอนแล้วสถานศึกษาที่รับการตัดโอนต้องมีอัตรากำลังไม่เกินเกณฑ์

๑.๑.๓ ตัดโอนฯ จากสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังครบตามเกณฑ์ไปกำหนดในสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์ เฉพาะตำแหน่งที่มีคนครอง และสถานศึกษาที่ถูกตัดโอน ตัดโอนได้ไม่เกิน ๑ ตำแหน่งในแต่ละปีการศึกษาเท่านั้น โดยตัดโอนภายในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันและต่างเขตพื้นที่การศึกษาได้

๑.๑.๔ ตัดโอนฯ จากสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์น้อยกว่า ไปกำหนดในสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์มากกว่า โดยคิดเป็นร้อยละ เฉพาะตำแหน่งที่มีคนครองและสถานศึกษาที่ถูกตัดโอนตัดโอนได้ไม่เกิน ๑ ตำแหน่ง ในแต่ละปีการศึกษาเท่านั้น โดยตัดโอนภายในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันและต่างเขตพื้นที่การศึกษาได้

๑.๑.๕ ตัดโอนฯ จากสถานศึกษาในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา (เฉพาะอำเภอเทพา สะบ้าย้อย นาทวี และจะนะ) ไปกำหนดในสถานศึกษากลุ่มจังหวัดนั้น ทีมีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์เฉพาะตำแหน่งที่มีคนครอง และเมื่อตัดโอนแล้วสถานศึกษาที่รับการตัดโอนต้องมีอัตรากำลังไม่เกินเกณฑ์

๑.๑.๖ ตัดโอนฯ ไปกำหนดในสถานศึกษาที่อัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งผู้ครองตำแหน่งไปช่วยราชการอยู่แล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ภายในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันและต่างเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาที่ถูกตัดโอนต้องไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน และเมื่อตัดโอนแล้วสถานศึกษาที่รับการตัดโอนต้องมีอัตรากำลังไม่เกินเกณฑ์

๑.๒ การตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนสายงานการสอน ไปกำหนดเป็นตำแหน่งสายงานบริหารสถานศึกษา

๑.๒.๑ ให้พิจารณาตัดโอน ทั้งตำแหน่งว่างและตำแหน่งที่มีคนครอง

๑.๒.๒ ตำแหน่งที่มีคนครอง ผู้ครองตำแหน่งต้องผ่านกระบวนการคัดเลือกเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

๑.๒.๓ ตัดโอนได้ภายในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันและต่างเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๒.๔ สถานศึกษาที่ถูกตัดโอนต้องไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน และเมื่อตัดโอนแล้วสถานศึกษาที่รับการตัดโอนต้องมีอัตรากำลังไม่เกินเกณฑ์

๑.๓. การตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนสายงานบริหารสถานศึกษา ไปกำหนดเป็นตำแหน่งสายงานบริหารสถานศึกษา จำนวน ๒ กรณี ได้แก่

๑.๓.๑ กรณีการตัดโอน จากสถานศึกษาที่ยุบ รวม หรือเลิก ไปกำหนดในสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์

๑.๓.๒ กรณีการตัดโอน จากสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังเกินเกณฑ์ไปกำหนดในสถานศึกษาที่ไม่มีหรือมีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์

ทั้ง ๒ กรณี ให้ตัดโอนทั้งตำแหน่งว่างและตำแหน่งที่มีคนครองภายในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันและต่างเขตพื้นที่การศึกษา ยกเว้นกรณีตำแหน่งว่าง ให้ตัดโอนเฉพาะในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันเท่านั้น และเมื่อตัดโอนแล้วสถานศึกษาที่รับการตัดโอน ต้องมีอัตรากำลังไม่เกินเกณฑ์

๑.๔ การตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน สายงานบริหารสถานศึกษา ไปกำหนดเป็นตำแหน่งสายงาน การสอน รวม ๒ กรณี ได้แก่

๑.๔.๑ ตัดโอนจากสถานศึกษาที่ยุบ รวม หรือเลิก ไปกำหนดในสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์

๑.๔.๒ ตัดโอนจากสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังเกินเกณฑ์ไปกำหนดในสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์

ทั้ง ๒ กรณี ให้ตัดโอนเฉพาะตำแหน่งว่างในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันเท่านั้น และเมื่อตัดโอนแล้วสถานศึกษาที่รับการตัดโอนต้องมีอัตรากำลัง ไม่เกินเกณฑ์

๑.๕ การตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนสายงานการสอนหรือสายงานบริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปกำหนดในสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์

๑.๕.๑ ตำแหน่งที่มีคนครองและผู้ครองตำแหน่งนั้นไม่ประสงค์ถ่ายโอน ไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๕.๒ ให้ตัดโอนภายในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันและต่างเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๕.๓ เมื่อตัดโอนแล้วสถานศึกษาที่รับการตัดโอนต้องมีอัตรากำลังไม่เกินเกณฑ์

๑.๖ การตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนสายงานนิเทศการศึกษา ตำแหน่งศึกษานิเทศก์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีอัตรากำลังเกินกรอบอัตรากำลังไปกำหนดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่ากรอบอัตรากำลัง

๑.๖.๑ ตำแหน่งที่มีคนครอง

๑.๖.๒ เมื่อตัดโอนแล้วสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับการตัดโอนต้องมีอัตรากำลังไม่เกินกรอบอัตรากำลัง

๑.๗ การตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนสายงานบริหารการศึกษา ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ก.ค.ศ. กำหนด เป็นตำแหน่งชั่วคราวและมีเงื่อนไข ไปกำหนดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่ากรอบอัตรากำลัง

๑.๗.๑ ตำแหน่งที่มีคนครอง

๑.๗.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับการตัดโอน ต้องมีจำนวนรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตำแหน่งชั่วคราวและมีเงื่อนไขไม่เกินกรอบอัตรากำลัง

๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนและนำเสนอ กศจ. พิจารณา

๓. กศจ. ดำเนินการ ดังนี้

๑. พิจารณาอนุมัติการตัดโอนที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ภายในจังหวัด

๒. ส่วนการตัดโอนไปกำหนดในจังหวัดอื่น ให้ กศจ. ที่รับการตัดโอนพิจารณาอนุมัติ โดยนำความเห็นของ กศจ. ที่ถูกตัดโอนมาประกอบการพิจารณา

๔. ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ออกคำสั่งการตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พร้อมส่งสำเนาให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ออกคำสั่ง

ข้อพึงระวัง

๑. การพิจารณาเกลี่ยอัตรากำลังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ กศจ. ต้องพิจารณาและดำเนินการตามเงื่อนไขแต่ละกรณีให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด เนื่องจากหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าว ได้กำหนดเงื่อนไขในการเกลี่ยอัตรากำลังของแต่ละสายงานที่มีความแตกต่างกัน

๒. การตัดโอนตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นตำแหน่งว่างและกำหนดอยู่ในสถานศึกษาที่ยุบรวมหรือเลิก ไปกำหนดเป็นตำแหน่งครูในสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด เมื่อตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนไปกำหนดแล้ว สถานศึกษาที่ได้รับตัดโอนต้องมีจำนวนตำแหน่งครูและมีอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่เกินเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนดด้วย

๓. วันที่ตัดโอนไปกำหนด ต้องไม่ก่อนวันที่ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา

****

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

เอกสาร	**เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (QR Code)**
ว ๑๙/๒๕๕๕ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	

๖. การโอน

การโอน หมายถึง การรับโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (มาตรา ๕๗) และการรับโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นและข้าราชการอื่นมาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (มาตรา ๕๘) แยกได้ดังนี้

๑. การโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นและข้าราชการอื่นมาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๑ การโอนผู้สอบแข่งขันได้มาดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย

๑.๒ การโอนมาดำรงตำแหน่งครู

๒. การโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้สอบแข่งขันได้มาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓. การโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ระหว่างส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

๑.๑ มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ การเปลี่ยนตำแหน่ง การย้ายและการโอนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๑.๒ มาตรา ๕๘ กำหนดให้ การโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่มิใช่พนักงานวิสามัญ และการโอนข้าราชการอื่นที่มิใช่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และมิใช่ข้าราชการการเมือง มาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๓ หลักเกณฑ์และวิธีการโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นและข้าราชการอื่น ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้มาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๒/ว ๙ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

๑.๔ หลักเกณฑ์และวิธีการโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นและข้าราชการอื่นมาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๒/ว ๕ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

๑.๕ หลักเกณฑ์และวิธีการเปลี่ยนตำแหน่ง การย้าย และการโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้ มาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๒/ว ๑๐ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

๑.๖ หลักเกณฑ์และวิธีการโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ระหว่างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๒/ว ๑๓ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

แผนผังการดำเนินการโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นและข้าราชการอื่น ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้มาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย

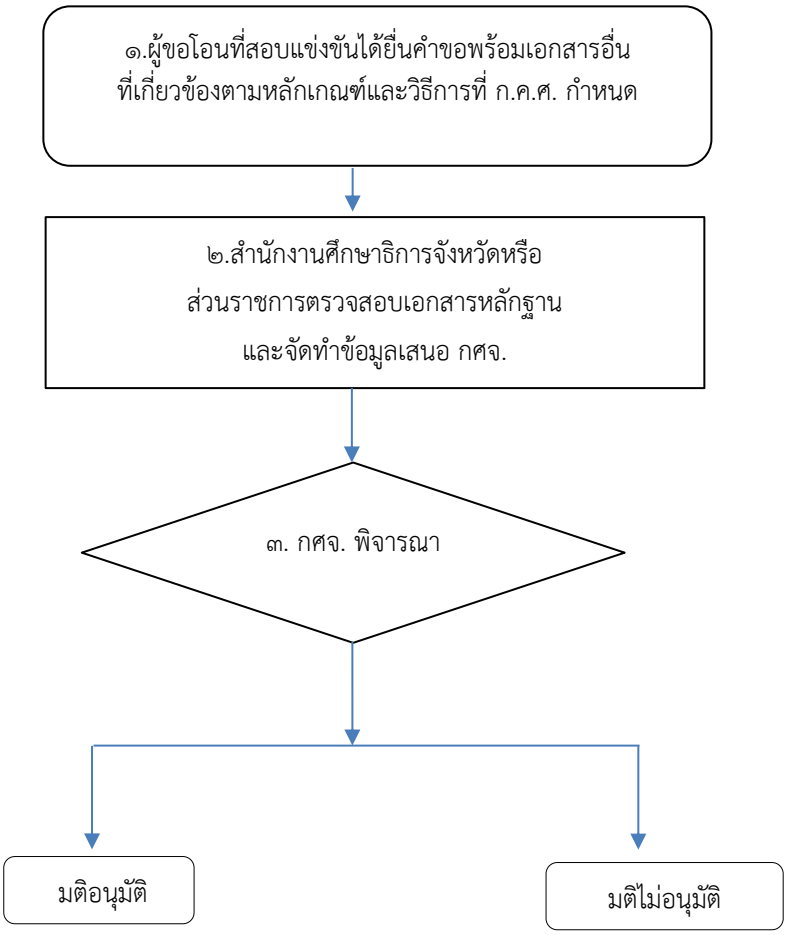

คำอธิบายแผนผัง

๑. ผู้สอบแข่งขันได้ที่มีความประสงค์ขอโอน ยื่นคำขอตามแบบที่กำหนด พร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือส่วนราชการ เจ้าของบัญชี

๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือส่วนราชการตรวจสอบเอกสารหลักฐานและดำเนินการดังนี้

๒.๑ ตรวจสอบคุณสมบัติผู้ขอโอน

๒.๒ หนังสือยินยอมและได้รับอนุมัติจากต้นสังกัดให้สมัครสอบและยินยอมให้โอนเมื่อสอบแข่งขันได้

๒.๓ จัดทำข้อมูลนำเสนอ กศจ. พิจารณา

๓. กศจ. พิจารณา และมีมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติ

หากมีมติอนุมัติ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับครูผู้ช่วย ตามคุณวุฒิที่ประกาศรับสมัครสอบแข่งขัน และให้นับอายุราชการต่อเนื่องและส่งสำเนาคำสั่งพร้อมเอกสารหลักฐานให้หน่วยงานดังต่อไปนี้

๓.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับการบรรจุและแต่งตั้ง

๓.๒ หน่วยงานต้นสังกัดเดิมของผู้ขอโอน (เพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งออกคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่และอัตราเงินเดือนเดิม และส่งตัวไปรับตำแหน่งใหม่ ภายใน ๔๕ วัน โดยให้มีผลในวันเดียวกับวันที่รับโอน)

๓.๓ ส่งสำเนาคำสั่งให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ออกคำสั่ง

แผนผังการดำเนินการโอนตามหลักเกณฑ์และวิธีการโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นและข้าราชการอื่นมาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู

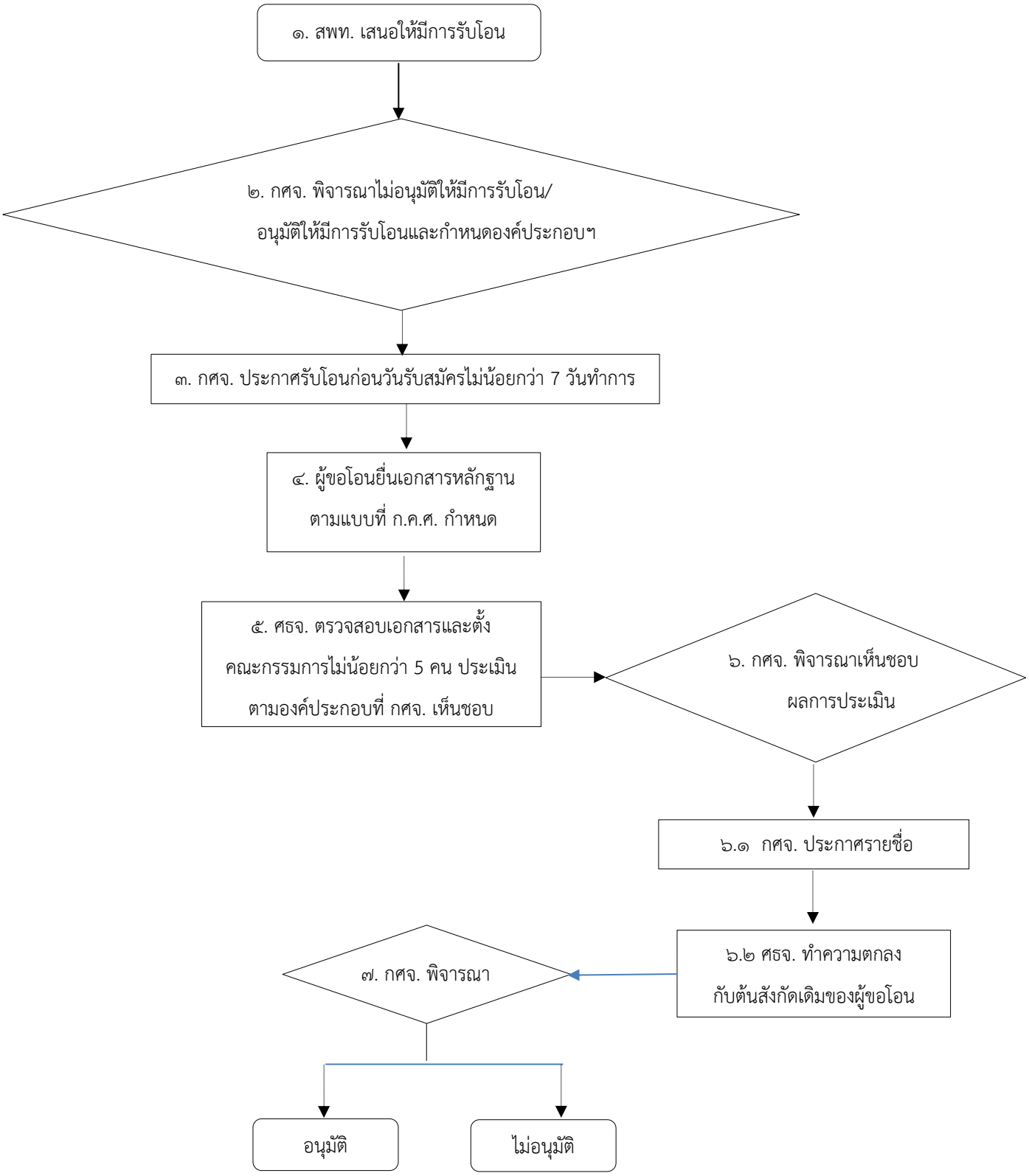

คำอธิบายแผนผัง

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาเห็นสมควรให้มีการรับโอน และกำหนดองค์ประกอบการประเมิน ตัวชี้วัด แบบประเมิน และเกณฑ์การให้คะแนนการประเมิน ทั้งนี้การประเมินต้องประกอบด้วยการประเมินความรู้ ความสามารถและความเหมาะสม

๒. นำเสนอ กศจ. เพื่อพิจารณาให้มีการรับโอนและเห็นชอบองค์ประกอบฯ

๓. กศจ. ประกาศรับโอนเพื่อบรรจุและแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการอื่นเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ก่อนวันรับสมัครไม่น้อยกว่า ๗ วันทำการ โดยระบุกลุ่มวิชาหรือทางหรือสาขาวิชาเอกที่จะรับโอน ตำแหน่งว่าง คุณสมบัติผู้ขอโอน องค์ประกอบการประเมินและอื่นๆ ที่เห็นสมควร พร้อมทั้งให้มีการประชาสัมพันธ์การรับโอนหลากหลายช่องทาง

ทั้งนี้ กศจ. เป็นผู้กำหนดวัน และเวลาในการรับโอน

๔. ผู้ขอโอนยื่นใบสมัครด้วยตนเอง ที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพร้อมเอกสารหลักฐานตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรวจสอบคุณสมบัติ ประสบการณ์ และเอกสารหลักฐานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้ และตั้งคณะกรรมการประเมินไม่น้อยกว่า ๕ คน ประเมินตามองค์ประกอบที่ กศจ. เห็นชอบ และนำเสนอ กศจ.

๖. กศจ. เห็นชอบผลการประเมินแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

๖.๑ ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการประเมินโดยเปิดเผยเท่าจำนวนตำแหน่งว่างที่ประกาศรับโอนและให้เรียกตัวมาบรรจุ และแต่งตั้งจากผู้ผ่านการประเมินตามลำดับที่ที่ผ่านการประเมิน

กรณีที่ไม่สามารถบรรจุและแต่งตั้งได้ครบตามจำนวนตำแหน่งว่าง ให้คงตำแหน่งที่ว่างดังกล่าวไว้ โดยมิให้นำมาใช้เพื่อการรับโอนในคราวนั้นอีก

๖.๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ทำความตกลงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานต้นสังกัดเดิมของผู้ขอโอน และให้นำเสนอ กศจ.

๗. กศจ. พิจารณา และมีมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติ

หากมีมติอนุมัติ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้ง และ ส่งสำเนาคำสั่งพร้อมบัญชีรายละเอียดการรับโอน ตามวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด จำนวน ๓ ชุด ไปยังสำนักงาน ก.ค.ศ.ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ออกคำสั่ง

ข้อพึงระวัง

๑. ผู้ขอโอนต้องมีอายุไม่เกิน ๕๐ ปี นับถึงวันสุดท้ายของการรับสมัคร

๒. ผู้ขอโอนต้องเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการอื่น ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ใช้คุณสมบัติระดับปริญญาโดยผลการสอบแข่งขัน

๓. วุฒิการศึกษาของผู้ขอโอน ต้องเป็นวุฒิที่ ก.ค.ศ. รับรอง

๔. ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ไม่น้อยกว่า ๖ ปี

๕. ต้องมีประสบการณ์การสอนหลังจากได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๒ ปี

๖. ไม่มีบัญชีผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับการคัดเลือกรอการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย ในกลุ่มวิชาหรือทางหรือสาขาวิชาเอกที่จะรับโอน

๗. จำนวนตำแหน่งในสายงานการสอนไม่เกินเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

แผนผังการดำเนินการเปลี่ยนตำแหน่ง การย้าย และการโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้ มาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย

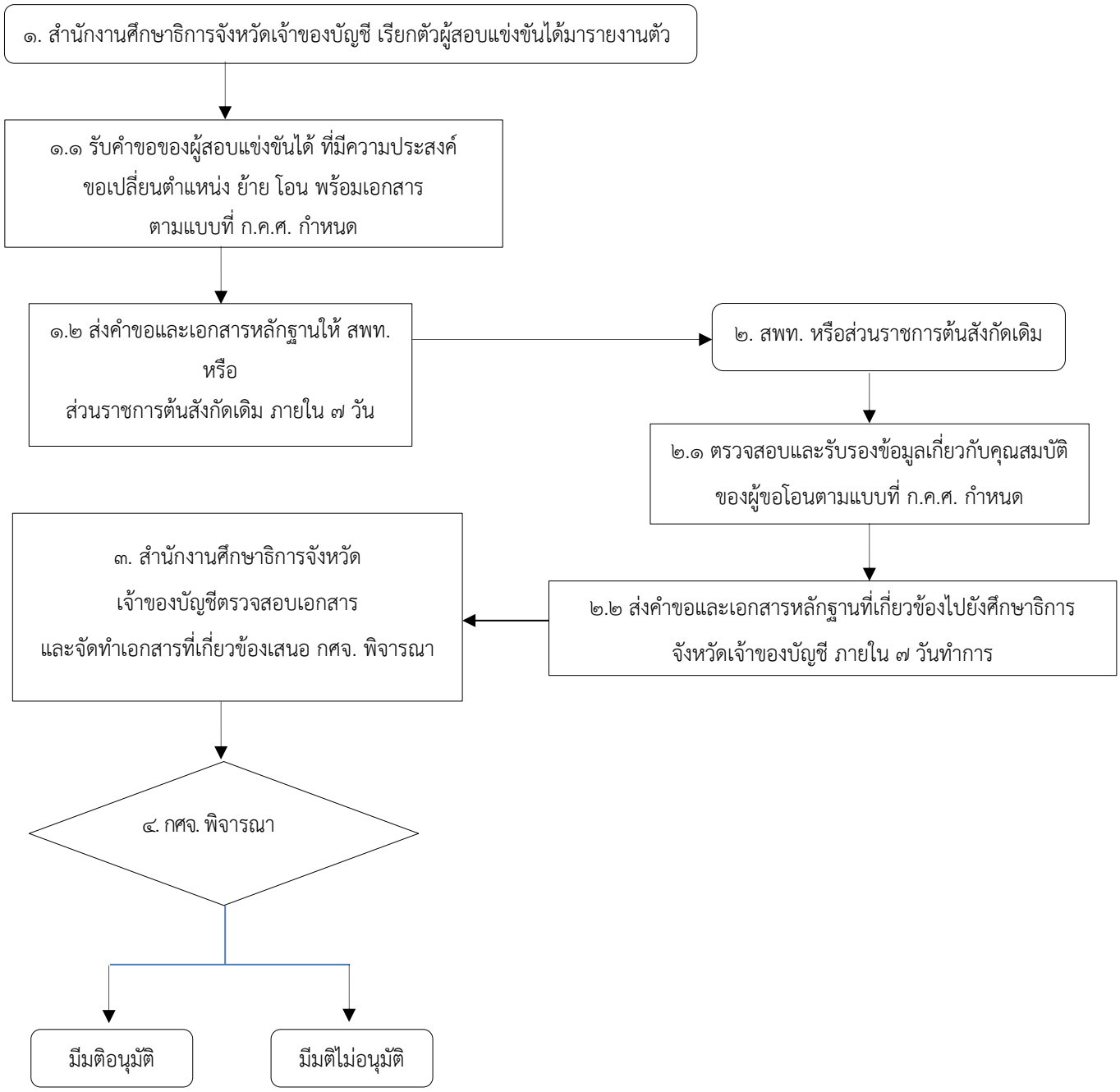

คำอธิบายแผนผัง

๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่เป็นเจ้าของบัญชี เรียกตัวผู้สอบแข่งขันได้มารายงานตัว และดำเนินการดังนี้

๑.๑ รับคำขอของผู้สอบแข่งขันได้ที่มีความประสงค์ขอเปลี่ยนตำแหน่ง ย้าย หรือโอน พร้อมเอกสารหลักฐานตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนดในวันรายงานตัวเพื่อรับการบรรจุและแต่งตั้ง โดยผู้ยื่นคำขอฯ ต้องเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการซึ่งสอบแข่งขันได้ในตำแหน่งครูผู้ช่วย

๑.๒ ส่งคำขอและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้สอบแข่งขันได้ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการต้นสังกัดเดิม ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่รับรายงานตัว

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการต้นสังกัดเดิม ของผู้ประสงค์ขอเปลี่ยนตำแหน่ง ย้าย หรือโอน ดำเนินการดังนี้

๒.๑ ตรวจสอบและรับรองข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติ พร้อมข้อมูลอื่นตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนด ได้แก่ คุณวุฒิ ใบประกอบวิชาชีพครู หนังสืออนุญาตให้สมัครสอบแข่งขันและยินยอมให้เปลี่ยนตำแหน่ง ย้าย หรือโอน เมื่อสอบแข่งขันได้ และเงื่อนไขในการบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งที่ดำรงอยู่เดิม

๒.๒ ส่งคำขอและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เจ้าของบัญชี ภายใน ๗ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับคำขอและเอกสารหลักฐาน

๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เจ้าของบัญชี ตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้ถูกต้องครบถ้วน และจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องนำเสนอ กศจ. พิจารณาอนุมัติการเปลี่ยนตำแหน่ง ย้าย หรือโอน

๔. กศจ. พิจารณาและมีมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติ

หากมีมติอนุมัติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งและดำเนินการส่งสำเนาคำสั่งพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้หน่วยงานดังต่อไปนี้

๔.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับการบรรจุและแต่งตั้ง

๔.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการต้นสังกัดเดิม

๔.๓ สำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ออกคำสั่ง

ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการเดิมของผู้สอบแข่งขันได้ ส่งตัวผู้ขอเปลี่ยนตำแหน่ง ย้าย หรือโอนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

แผนผังการดำเนินการโอนตามหลักเกณฑ์และวิธีการโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ระหว่างส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

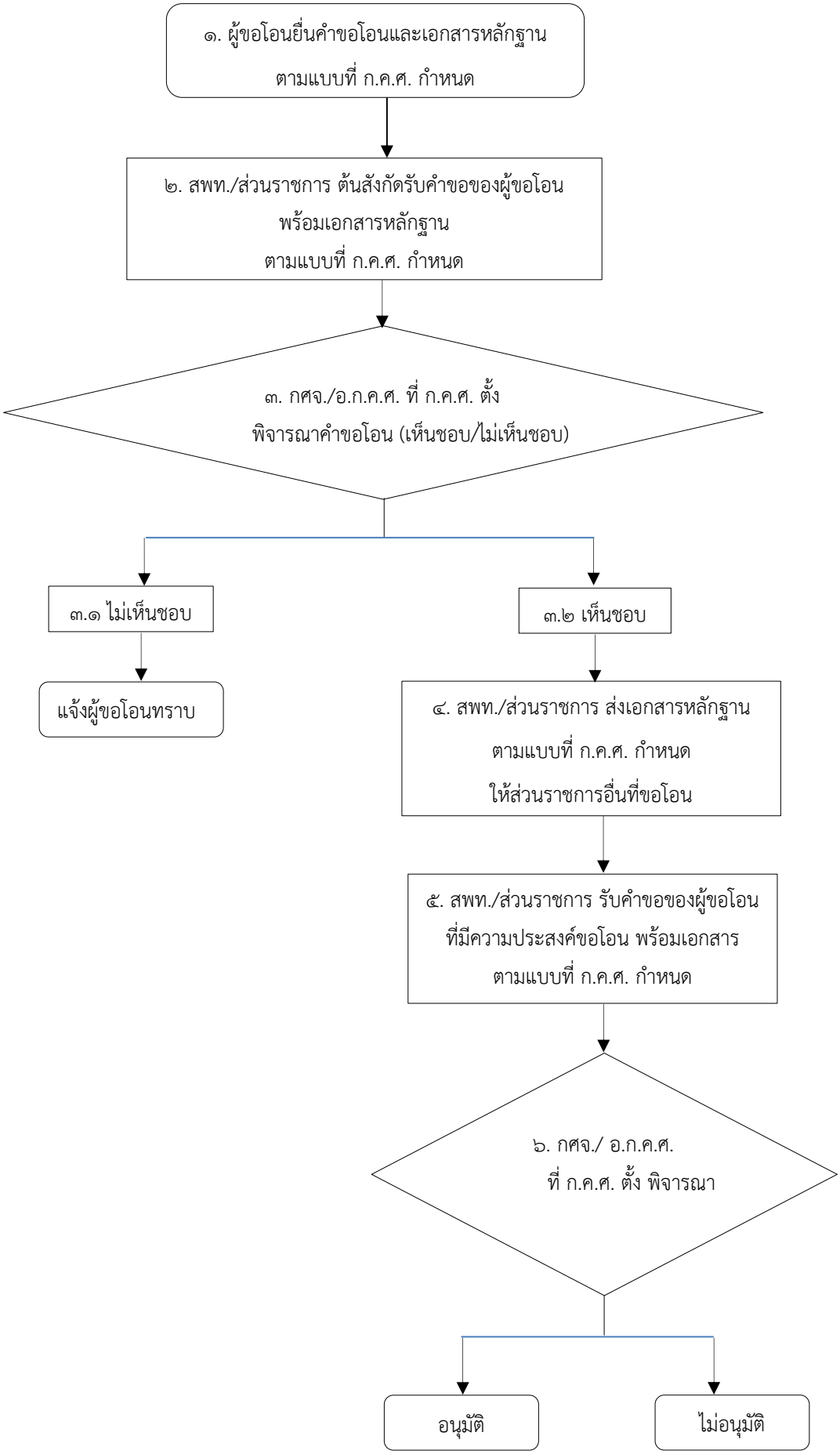

คำอธิบายแผนผัง

๑. ผู้ขอโอนยื่นคำขอโอนและเอกสารหลักฐาน ตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนด ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนราชการ ต้นสังกัดเดิม

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนราชการ ต้นสังกัดเดิม รับคำขอของผู้ขอโอนตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนด และตรวจสอบเอกสารหลักฐาน เงื่อนไข ของผู้ขอโอน

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนราชการ ต้นสังกัดเดิม นำเรื่องขอโอนเสนอ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี พิจารณา

๓.๑ กรณีไม่เห็นชอบให้โอน ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนราชการ ต้นสังกัดเดิม แจ้งให้ผู้ขอโอนทราบ

๓.๒ กรณีเห็นชอบให้โอน ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนราชการ ต้นสังกัดเดิม ส่งคำขอของผู้ขอโอนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนราชการ ที่จะรับโอน

๔. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนราชการ ต้นสังกัดเดิม ส่งคำขอของผู้ขอโอนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนราชการ ที่จะรับโอน

๕. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนราชการ ที่จะรับโอน รับคำขอของผู้ขอโอนพร้อมเอกสารหลักฐาน ตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๖. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนราชการ นำเรื่องโอนเสนอ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี พิจารณา และมีมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติ

หากมีมติอนุมัติ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้ง และ ส่งสำเนาคำสั่งพร้อมบัญชีรายละเอียดการรับโอน ตามวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด จำนวน ๑ ชุด ไปยังสำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ออกคำสั่ง

หากมีมติไม่อนุมัติ ให้แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนราชการ ต้นสังกัดทราบ

ข้อพึงระวัง

การพิจารณาให้โอนและรับโอนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนราชการ ให้พิจารณาข้อมูลเงื่อนไขของผู้ขอโอนและจะต้องคำนึงถึงปริมาณงานของสถานศึกษา เหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับเป็นสำคัญ

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

เอกสาร	เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (QR Code)
ศธ ๐๒๐๖.๒/ว ๙ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นและข้าราชการอื่น ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้มาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย	
ศธ ๐๒๐๖.๒/ว ๕ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นและข้าราชการอื่นมาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู	
ศธ ๐๒๐๖.๒/ว ๑๐ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเปลี่ยนตำแหน่ง การย้าย และการโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้ มาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย	
ศธ ๐๒๐๖.๒/ว ๑๓ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาระหว่างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	

๗. การประเมินวิทยฐานะ

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

๑. มาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดว่า การให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะใดและการเลื่อนเป็นวิทยฐานะใดต้องเป็นไปตามมาตรฐานวิทยฐานะตามมาตรา ๔๒ ซึ่งผ่านการประเมิน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความประพฤติด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ประสบการณ์ คุณภาพการปฏิบัติงาน ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียน การสอน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่องการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ สั่ง ณ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ข้อ ๗ ประกอบ ข้อ ๘ (๑) กำหนดให้ในแต่ละจังหวัดมีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัดนั้นตามที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒

๒. หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา (เฉพาะพื้นที่อำเภอเทพา สะบ้าย้อย นาทวี และจะนะ) มีวิทยฐานะชำนาญการและมีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๐ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔

๓. หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสพผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์มีวิทยฐานะหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ทุกตำแหน่ง ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๑๓ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

๔. หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

แผนผังการประเมินคำขอมีวิทยฐานะชำนาญการ
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒

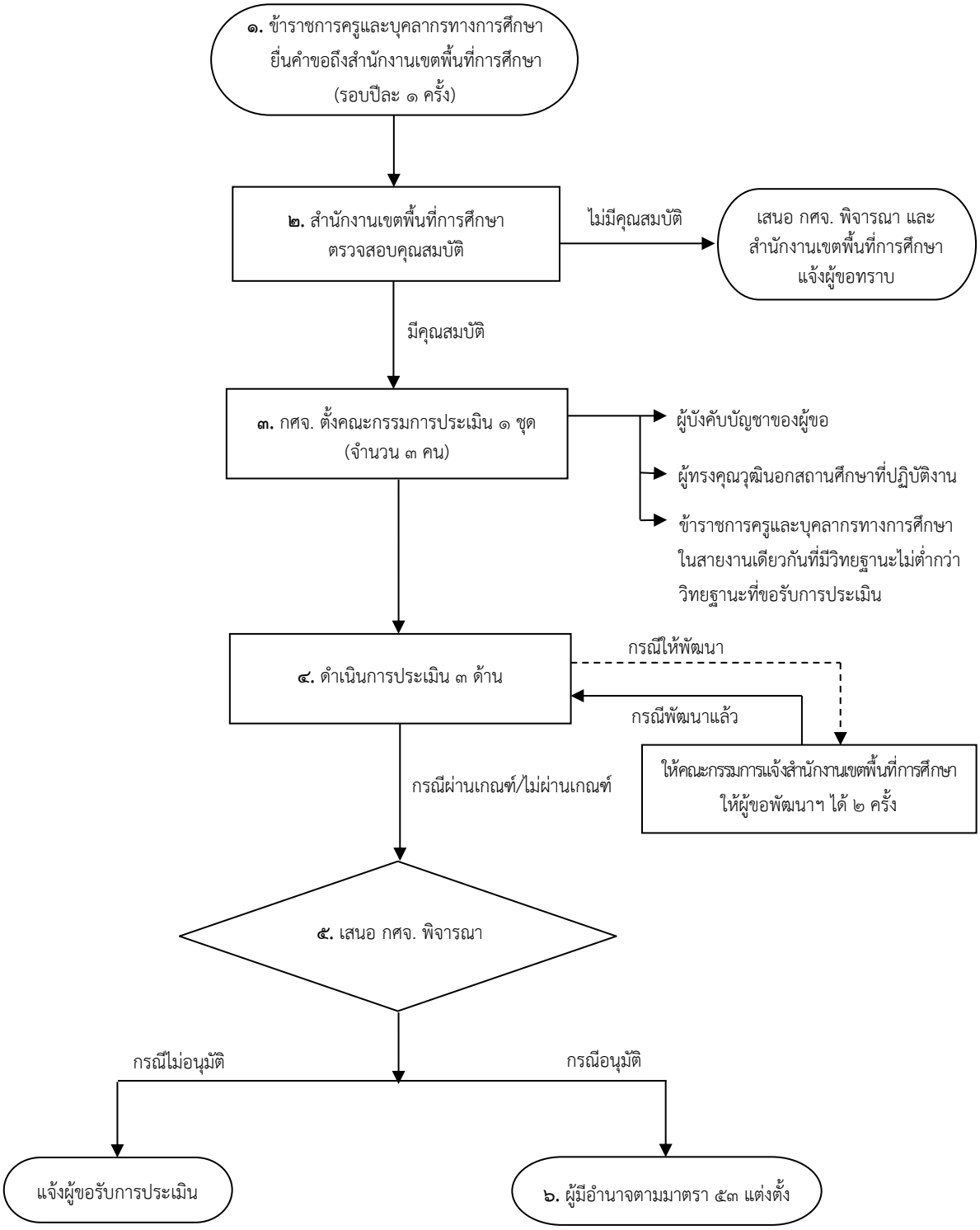

คำอธิบายแผนผังการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะชำนาญการ (ว ๑๗/๒๕๕๒)

๑. การยื่นคำขอ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายื่นคำขอมีวิทยฐานะชำนาญการถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้รอบปีละ ๑ ครั้ง

๒. การตรวจสอบคุณสมบัติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติ ดังนี้

๑) ดำรงตำแหน่งเป็นไปตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒) มีภาระงาน ดังนี้

สายงานการสอน มีภาระงานสอนไม่ต่ำกว่าภาระงานขั้นต่ำตามที่ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนด โดยความเห็นชอบของ ก.ค.ศ.

สายงานบริหารสถานศึกษา/นิเทศการศึกษา มีภาระงานในสายงานเต็มเวลา

๓) ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบย้อนหลัง ๒ ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ

กรณีตรวจสอบแล้วไม่มีคุณสมบัติให้เสนอ กศจ. พิจารณา แล้วแจ้งมติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแจ้งผู้ขอทราบ

กรณีตรวจสอบแล้วมีคุณสมบัติให้เสนอ กศจ. ตั้งคณะกรรมการประเมินต่อไป

๓. การตั้งคณะกรรมการประเมิน

กศจ. ตั้งคณะกรรมการประเมิน ๑ ชุด จำนวน ๓ คน ต่อผู้ขอ จำนวน ๑ ราย โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการประเมิน ประกอบด้วย

คนที่ ๑ ผู้บังคับบัญชาของผู้ขอรับการประเมิน

คนที่ ๒ ผู้ทรงคุณวุฒินอกสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม

คนที่ ๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสายงานเดียวกับผู้ขอรับการประเมิน ที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการ และเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์สอดคล้องกับความรับผิดชอบของผู้ขอรับการประเมิน

๔. การประเมินของคณะกรรมการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการประเมินทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

ด้านที่ ๒ ความรู้ความสามารถ

ด้านที่ ๓ ผลการปฏิบัติงาน

เกณฑ์ตัดสิน

ด้านที่ ๑ และด้านที่ ๒ ต้องได้คะแนนจากกรรมการ ๓ คน เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๖๕%

ด้านที่ ๓ ได้คะแนนจากกรรมการแต่ละคน ไม่ต่ำกว่า ๖๕%

กรณีผลการประเมินด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้ง ๓ ด้าน ไม่ผ่านเกณฑ์ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ กศจ. พิจารณาไม่อนุมัติ

กรณีคณะกรรมการประเมิน มีความเห็นว่าผลการประเมินด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในวิสัยที่สามารถพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ได้ ให้พัฒนาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน โดยแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งให้ผู้ขอรับการประเมินพัฒนาต่อไป

กรณีผลการประเมินทั้ง ๓ ด้านผ่านเกณฑ์ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เสนอ กศจ. พิจารณาอนุมัติ

๕. การพิจารณาของ กศจ.

กรณีผ่านเกณฑ์ กศจ. พิจารณา อนุมัติ

กรณีไม่ผ่านเกณฑ์ กศจ. พิจารณา ไม่อนุมัติ

เมื่อ กศจ. มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งผู้ขอทราบ

๖. การแต่งตั้ง

กรณี กศจ. มีมติอนุมัติ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะชำนาญการได้ไม่ก่อนวันที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับคำขอและเอกสารครบถ้วนครั้งหลังสุด

หมายเหตุ ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ โดยในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน ผู้ดำรงตำแหน่งครูให้สามารถยื่นคำขอรับการประเมินตาม หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ได้อีก ๑ ครั้ง เพียงวิทยฐานะเดียว ภายในระยะเวลา ๑ ปี

แผนผังการประเมินคำขอให้เลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒

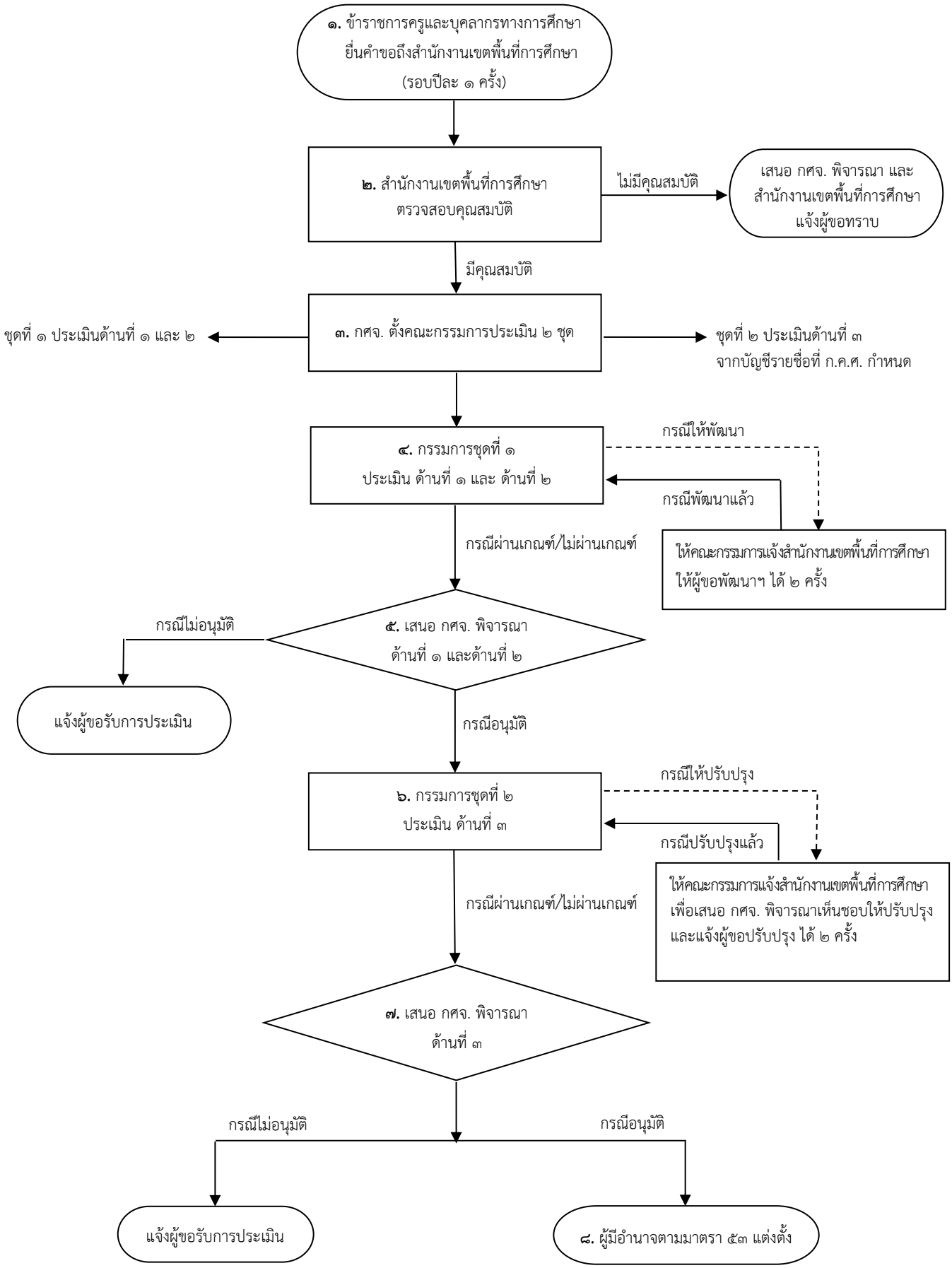

คำอธิบายแผนผังการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (ว ๑๗/๒๕๕๒)

๑. การยื่นคำขอ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายื่นคำขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้รอบปีละ ๑ ครั้ง

๒. การตรวจสอบคุณสมบัติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติ ดังนี้

๑) ดำรงตำแหน่งและดำรงวิทยฐานะเป็นไปตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒) มีภาระงาน ดังนี้

สายงานการสอน มีภาระงานสอนไม่ต่ำกว่าภาระงานขั้นต่ำตามที่ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนดโดยความเห็นชอบของ ก.ค.ศ.

สายงานบริหารสถานศึกษา/นิเทศการศึกษา มีภาระงานในสายงานเต็มเวลา

๓) ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบย้อนหลัง ๒ ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ

กรณีตรวจสอบแล้วไม่มีคุณสมบัติให้เสนอ กศจ. พิจารณา แล้วแจ้งมติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งผู้ขอทราบ

กรณีตรวจสอบแล้วมีคุณสมบัติให้เสนอ กศจ. ตั้งคณะกรรมการประเมินต่อไป

๓. การตั้งคณะกรรมการประเมิน

กศจ. ตั้งคณะกรรมการประเมิน ๒ ชุด ดังนี้

๑) กรรมการชุดที่ ๑ จำนวน ๓ คน ประเมินด้านที่ ๑ ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และด้านที่ ๒ ด้านความรู้ความสามารถ โดยมีองค์ประกอบ คือ

คนที่ ๑ ผู้บังคับบัญชาของผู้ขอรับการประเมิน

คนที่ ๒ ผู้ทรงคุณวุฒินอกสถานที่ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม

คนที่ ๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสายงานเดียวกับผู้ขอรับการประเมินที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ และเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์สอดคล้องกับความรับผิดชอบของผู้ขอรับการประเมิน

๒) กรรมการชุดที่ ๒ จำนวน ๓ คน ประเมินด้านที่ ๓ ด้านผลการปฏิบัติงาน โดยตั้งกรรมการจากบัญชีรายชื่อที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๔. การประเมินของคณะกรรมการชุดที่ ๑

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการประเมินด้านที่ ๑ และด้านที่ ๒ ดังนี้

ด้านที่ ๑ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

ด้านที่ ๒ ความรู้ความสามารถ

เกณฑ์ตัดสิน

ด้านที่ ๑ และด้านที่ ๒ ต้องได้คะแนนจากกรรมการ ๓ คน เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๗๐%

๘. การแต่งตั้ง

กรณี กศจ. มีมติอนุมัติ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งแต่งตั้งให้เลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ทั้งนี้ ไม่ก่อนวันที่สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับคำขอและเอกสารครบถ้วนสมบูรณ์ครั้งหลังสุด และไม่ก่อนวันที่ผ่านการพัฒนาก่อนแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

หมายเหตุ ๑. สำหรับการขอมีวิทยฐานะรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ ให้ยื่นขอตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานบริหารการศึกษา มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๒ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๑

๒. ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ โดยในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน ผู้ดำรงตำแหน่งครูให้สามารถยื่นคำขอรับการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ได้อีก ๑ ครั้ง เพียงวิทยฐานะเดียว ภายในระยะเวลา ๑ ปี

กรณีผลการประเมินด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้ง ๒ ด้าน ไม่ผ่านเกณฑ์ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ กศจ. พิจารณาไม่อนุมัติ

กรณีคณะกรรมการชุดที่ ๑ ประเมินด้านที่ ๑ และด้านที่ ๒ มีความเห็นว่าผลการประเมินด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้ง ๒ ด้าน อยู่ในวิสัยที่สามารถพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ได้ ให้พัฒนาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน โดยแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งผู้ขอรับการประเมินพัฒนาต่อไป

กรณีผลการประเมินทั้ง ๒ ด้านผ่านเกณฑ์ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ กศจ. พิจารณาอนุมัติ

๕. กศจ. พิจารณาผลการประเมินของคณะกรรมการชุดที่ ๑

กรณีผลการประเมินด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้ง ๒ ด้าน ไม่ผ่านเกณฑ์ กศจ. พิจารณาไม่อนุมัติ และให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขอรับทราบ

กรณีผลการประเมินทั้ง ๒ ด้านผ่านเกณฑ์ และ กศจ. พิจารณาแล้วมีมติให้ผ่านการประเมินทั้ง ๒ ด้าน ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเอกสารผลการปฏิบัติงานด้านที่ ๓ พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการชุดที่ ๒ เพื่อดำเนินการต่อไป

๖. การประเมินของคณะกรรมการชุดที่ ๒

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการประเมินด้านที่ ๓ ดังนี้

ด้านที่ ๓ ผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน/การบริหารจัดการสถานศึกษา/การนิเทศการศึกษา

ส่วนที่ ๒ ผลงานทางวิชาการ

เกณฑ์ตัดสิน

ด้านที่ ๓ ส่วนที่ ๑ ได้คะแนนจากกรรมการแต่ละคน ไม่ต่ำกว่า ๖๕%

ส่วนที่ ๒ ได้คะแนนจากกรรมการแต่ละคน ไม่ต่ำกว่า ๖๕%

รวมทั้ง ๒ ส่วน ได้คะแนนจากกรรมการ รวมเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า ๗๐%

กรณีผลการประเมินผ่านเกณฑ์หรือไม่ผ่านเกณฑ์ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำผลการประเมินเสนอ กศจ. พิจารณา

กรณีมีผลการประเมินด้านที่ ๓ ผ่านเกณฑ์จากกรรมการไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ คน และคณะกรรมการชุดที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นว่าผลงานทางวิชาการอยู่ในวิสัยที่สามารถปรับปรุงได้ เห็นสมควรให้ปรับปรุงผลงานทางวิชาการได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ไม่เกิน ๖ เดือน และครั้งที่ ๒ ไม่เกิน ๓ เดือน และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำผลการประเมินเสนอ กศจ. พิจารณา

๗. การพิจารณาของ กศจ.

กศจ. พิจารณาผลการประเมินของคณะกรรมการชุดที่ ๒

กรณีผ่านเกณฑ์ กศจ. พิจารณา อนุมัติ

กรณีไม่ผ่านเกณฑ์ กศจ. พิจารณา ไม่อนุมัติ

กรณีการปรับปรุง กศจ. พิจารณาให้ปรับปรุงได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ไม่เกิน ๖ เดือน และครั้งที่ ๒ ไม่เกิน ๓ เดือน

เมื่อ กศจ. มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งผู้ขอทราบ

แผนผังการประเมินคำขอให้เลื่อนเป็นวิทยฐานะเชี่ยวชาญ
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒

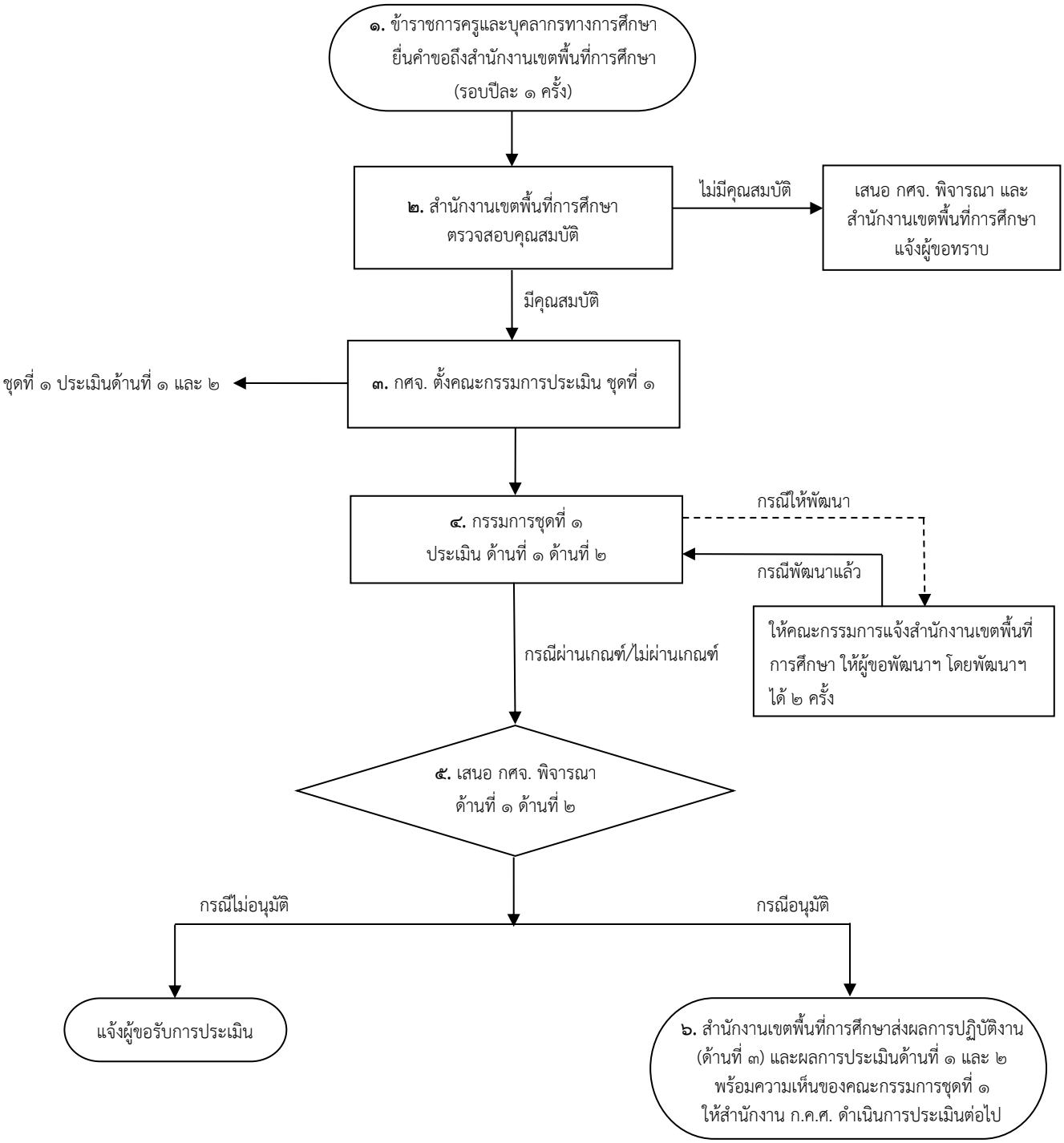

คำอธิบายแผนผังการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ (ว ๑๗/๒๕๕๒)

๑. การยื่นคำขอ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายื่นคำขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะเชี่ยวชาญถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้รอบปีละ ๑ ครั้ง

๒. การตรวจสอบคุณสมบัติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติ ดังนี้

๑) ดำรงตำแหน่งและดำรงวิทยฐานะเป็นไปตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒) มีภาระงาน ดังนี้

สายงานการสอน มีภาระงานสอนไม่ต่ำกว่าภาระงานขั้นต่ำตามที่ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนด โดยความเห็นชอบของ ก.ค.ศ.

สายงานบริหารสถานศึกษา/บริหารการศึกษา/นิเทศการศึกษา มีภาระงานในสายงานเต็มเวลา

๓) ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบย้อนหลัง ๒ ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ

กรณีตรวจสอบแล้วไม่มีคุณสมบัติให้เสนอ กศจ. พิจารณา แล้วแจ้งมติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งผู้ขอทราบ

กรณีตรวจสอบแล้วมีคุณสมบัติให้เสนอ กศจ. ตั้งคณะกรรมการประเมินต่อไป

๓. การตั้งคณะกรรมการประเมิน

กศจ. ตั้งคณะกรรมการประเมิน จำนวน ๑ ชุด จำนวน ๓ คน ประเมินด้านที่ ๑ ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และด้านที่ ๒ ด้านความรู้ความสามารถ โดยมีองค์ประกอบ คือ

คนที่ ๑ ผู้บังคับบัญชาของผู้ขอรับการประเมิน

คนที่ ๒ ผู้ทรงคุณวุฒินอกสถานที่ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม

คนที่ ๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสายงานเดียวกับผู้ขอรับการประเมินที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ และเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์สอดคล้องกับความรับผิดชอบของผู้ขอรับการประเมิน

๔. การประเมินของคณะกรรมการชุดที่ ๑

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการประเมิน ๒ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

ด้านที่ ๒ ความรู้ความสามารถ

เกณฑ์ตัดสิน

ด้านที่ ๑ และด้านที่ ๒ ต้องได้คะแนนจากกรรมการ ๓ คน เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๗๕%

กรณีผลการประเมินด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้ง ๒ ด้าน ไม่ผ่านเกณฑ์ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ กศจ. พิจารณาไม่อนุมัติ

กรณีคณะกรรมการชุดที่ ๑ ประเมินด้านที่ ๑ และด้านที่ ๒ มีความเห็นว่าผลการประเมินด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้ง ๒ ด้าน อยู่ในวิสัยที่สามารถพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ได้พัฒนาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน โดยแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งผู้ขอรับการประเมินพัฒนาต่อไป

กรณีผลการประเมินทั้ง ๒ ด้านผ่านเกณฑ์ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เสนอ กศจ. พิจารณาอนุมัติ

๕. การพิจารณาของ กศจ. (พิจารณาผลการประเมินของคณะกรรมการชุดที่ ๑)

กรณีผลการประเมินด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้ง ๒ ด้าน ไม่ผ่านเกณฑ์ กศจ. พิจารณาไม่อนุมัติ และให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขอรับทราบ

กรณีผลการประเมินทั้ง ๒ ด้านผ่านเกณฑ์ และ กศจ. พิจารณาแล้วมีมติให้ผ่านการประเมินทั้ง ๒ ด้าน ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเอกสารผลการปฏิบัติงานด้านที่ ๓ พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งผลการประเมินด้านที่ ๑ และด้านที่ ๒ และความเห็นของคณะกรรมการชุดที่ ๑ ให้สำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อดำเนินการต่อไป

กรณี ก.ค.ศ. แจ้งมติอนุมัติผลการประเมินด้านที่ ๓ แล้ว ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ กศจ. พิจารณาอนุมัติ เพื่อแต่งตั้งต่อไป

๖. การดำเนินการของ ก.ค.ศ.

ก.ค.ศ. ตั้งคณะกรรมการประเมินชุดที่ ๒ ประเมินด้านที่ ๓ ด้านผลการปฏิบัติงาน เมื่อ ก.ค.ศ. พิจารณาด้านที่ ๓ แล้ว มีมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติหรือปรับปรุงผลงานทางวิชาการ ให้แจ้งผลการประเมินให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

หมายเหตุ ๑. สำหรับการขอมีวิทยฐานะผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ ให้ยื่นขอตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานบริหารการศึกษา มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๒ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๑

๒. ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ โดยในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน ผู้ดำรงตำแหน่งครูให้สามารถยื่นคำขอรับการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ได้อีก ๑ ครั้ง เพียงวิทยฐานะเดียว ภายในระยะเวลา ๑ ปี

ข้อพึงระวัง

๑. การตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นคณะกรรมการประเมินด้านที่ ๑, ๒ และ ๓ สำหรับวิทยฐานะชำนาญการ และด้านที่ ๑ และ ๒ สำหรับวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ให้ตั้งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม โดยควรคำนึงถึงความสอดคล้องกับสาขาที่ขอประเมินและประสบการณ์หรือวิทยฐานะหรือระดับตำแหน่งของผู้ประเมิน

๒. การประเมินด้านที่ ๑ และด้าน ๒ สำหรับวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ในการตั้งกรรมการประเมินจำนวน ๓ คนนั้น กรรมการคนที่ ๓ ต้องเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานที่ขอรับการประเมินที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าวิทยฐานะที่ขอรับการประเมิน

๓. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป และขอนำวุฒิดังกล่าวมาใช้ลดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งครูเพื่อขอมีวิทยฐานะครูชำนาญการ คุณวุฒิดังกล่าวต้องเป็นคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ. รับรองให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดนั้น ๆ

แผนผังการประเมินคำขอให้มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๐/๒๕๕๔

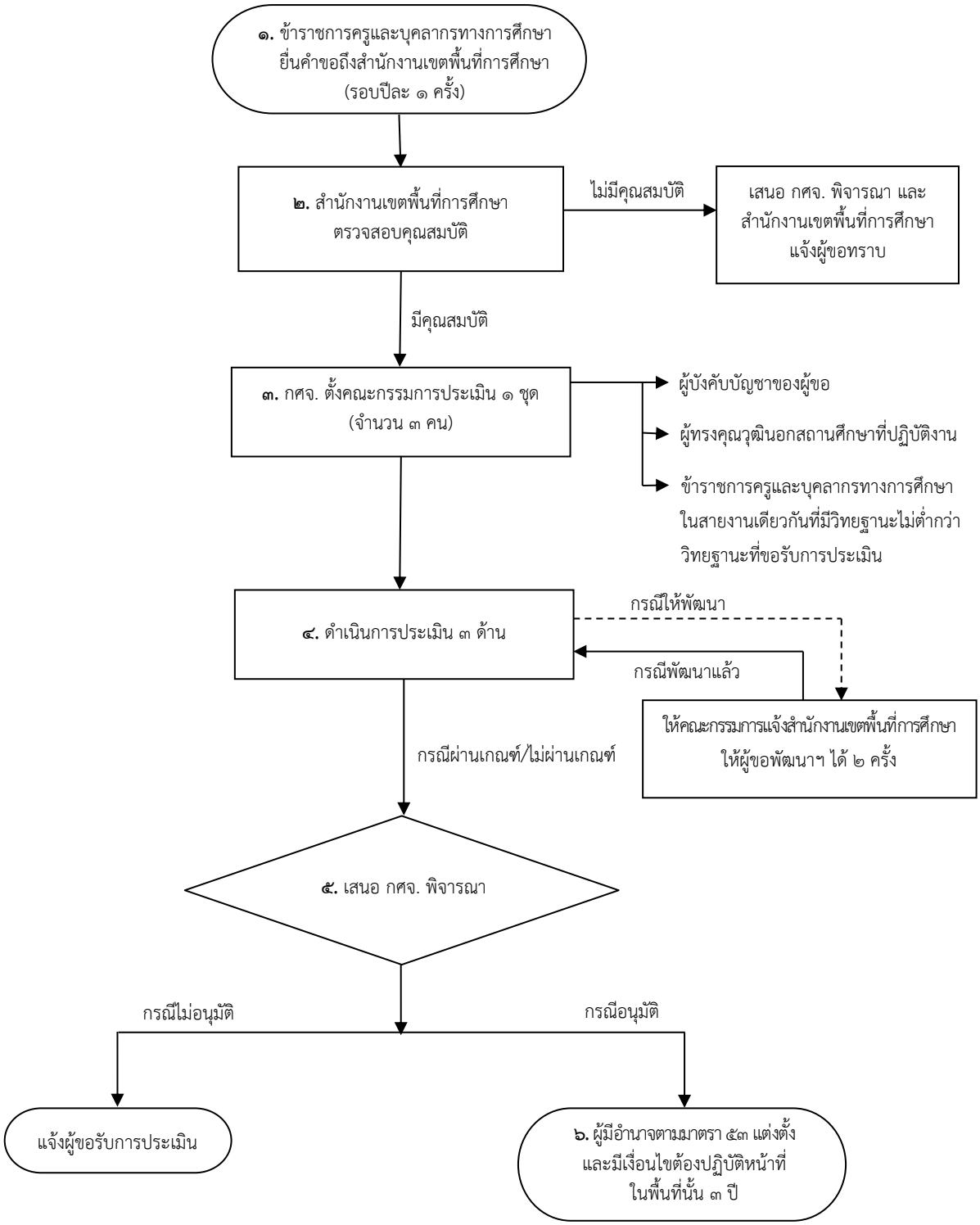

คำอธิบายแผนผังการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา
(เฉพาะพื้นที่อำเภอเทพา สะบ้าย้อย นาทวี และจะนะ) มีวิทยฐานะชำนาญการ (ว ๑๐/๒๕๕๔)

๑. การยื่นคำขอ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา (เฉพาะพื้นที่อำเภอเทพา สะบ้าย้อย นาทวี และจะนะ) ยื่นคำขอมีวิทยฐานะชำนาญการถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้รอบปีละ ๑ ครั้ง

๒. การตรวจสอบคุณสมบัติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติ ดังนี้

๑) ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๐/๒๕๕๔ ข้อ ๑.๑

๒) มีภาระงาน ดังนี้

สายงานการสอน มีภาระงานสอนไม่ต่ำกว่าภาระงานขั้นต่ำตามที่ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนด โดยความเห็นชอบของ ก.ค.ศ.

สายงานบริหารสถานศึกษา/นิเทศการศึกษา มีภาระงานในสายงานเต็มเวลา

๓) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งนั้น อยู่ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา (เฉพาะพื้นที่อำเภอเทพา สะบ้าย้อย นาทวี และจะนะ) มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ **หรือ**

เป็นผู้ดำรงตำแหน่งและได้มาช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งนั้น อยู่ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา (เฉพาะพื้นที่อำเภอเทพา สะบ้าย้อย นาทวี และจะนะ) มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปีติดต่อกันนับถึงวันที่ยื่นคำขอ **หรือ**

เป็นผู้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งนั้นรวมกับเป็นผู้ดำรงตำแหน่งและได้มาช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งนั้น อยู่ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา (เฉพาะพื้นที่อำเภอเทพา สะบ้าย้อย นาทวี และจะนะ) มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปีติดต่อกันนับถึงวันที่ยื่นคำขอ

๔) ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบย้อนหลัง ๑ ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ

กรณีตรวจสอบแล้วไม่มีคุณสมบัติให้เสนอ กศจ. พิจารณา แล้วแจ้งมติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งผู้ขอทราบ

กรณีตรวจสอบแล้วมีคุณสมบัติให้เสนอ กศจ. ตั้งคณะกรรมการประเมินต่อไป

๓. การตั้งคณะกรรมการประเมิน

กศจ. ตั้งคณะกรรมการประเมิน ๑ ชุด จำนวน ๓ คน ต่อผู้ขอ จำนวน ๑ ราย โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการประเมิน ประกอบด้วย

คนที่ ๑ ผู้บังคับบัญชาของผู้ขอรับการประเมิน

คนที่ ๒ ผู้ทรงคุณวุฒินอกสถานที่ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม

คนที่ ๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสายงานเดียวกับผู้ขอรับการประเมินที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการ และเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์สอดคล้องกับความรับผิดชอบของผู้ขอรับการประเมิน

๔. การประเมินของคณะกรรมการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการประเมินทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

ด้านที่ ๒ ความรู้ความสามารถ

ด้านที่ ๓ ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่

เกณฑ์ตัดสิน

ด้านที่ ๑ และด้านที่ ๒ ต้องได้คะแนนจากกรรมการ ๓ คน เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๖๕%

ด้านที่ ๓ ได้คะแนนจากกรรมการแต่ละคน ไม่ต่ำกว่า ๖๕%

กรณีผลการประเมินด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้ง ๓ ด้าน ไม่ผ่านเกณฑ์ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ กศจ. พิจารณาไม่อนุมัติ

กรณีคณะกรรมการประเมิน มีความเห็นว่าผลการประเมินด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในวิสัยที่สามารถพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ได้ ให้พัฒนาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน โดยแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งผู้ขอรับการประเมินพัฒนาต่อไป

กรณีผลการประเมินทั้ง ๓ ด้าน ผ่านเกณฑ์ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เสนอ กศจ. พิจารณาอนุมัติ

๕. การพิจารณาของ กศจ.

กรณีผ่านเกณฑ์ กศจ.พิจารณา อนุมัติ

กรณีไม่ผ่านเกณฑ์ กศจ.พิจารณา ไม่อนุมัติ

เมื่อ กศจ. มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งผู้ขอทราบ

๖. การแต่งตั้ง

กรณี กศจ. มีมติอนุมัติให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะชำนาญการ ไม่ก่อนวันที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับคำขอและเอกสารครบถ้วนครั้งหลังสุด โดยต้องเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ติดต่อกันอยู่ในพื้นที่พิเศษจนถึงวันที่แต่งตั้ง

หมายเหตุ ผู้ที่รับการแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะชำนาญการตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้แล้ว ต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่พิเศษดังกล่าว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติผลการประเมิน เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ

แผนผังการประเมินคำขอให้มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๐/๒๕๕๔

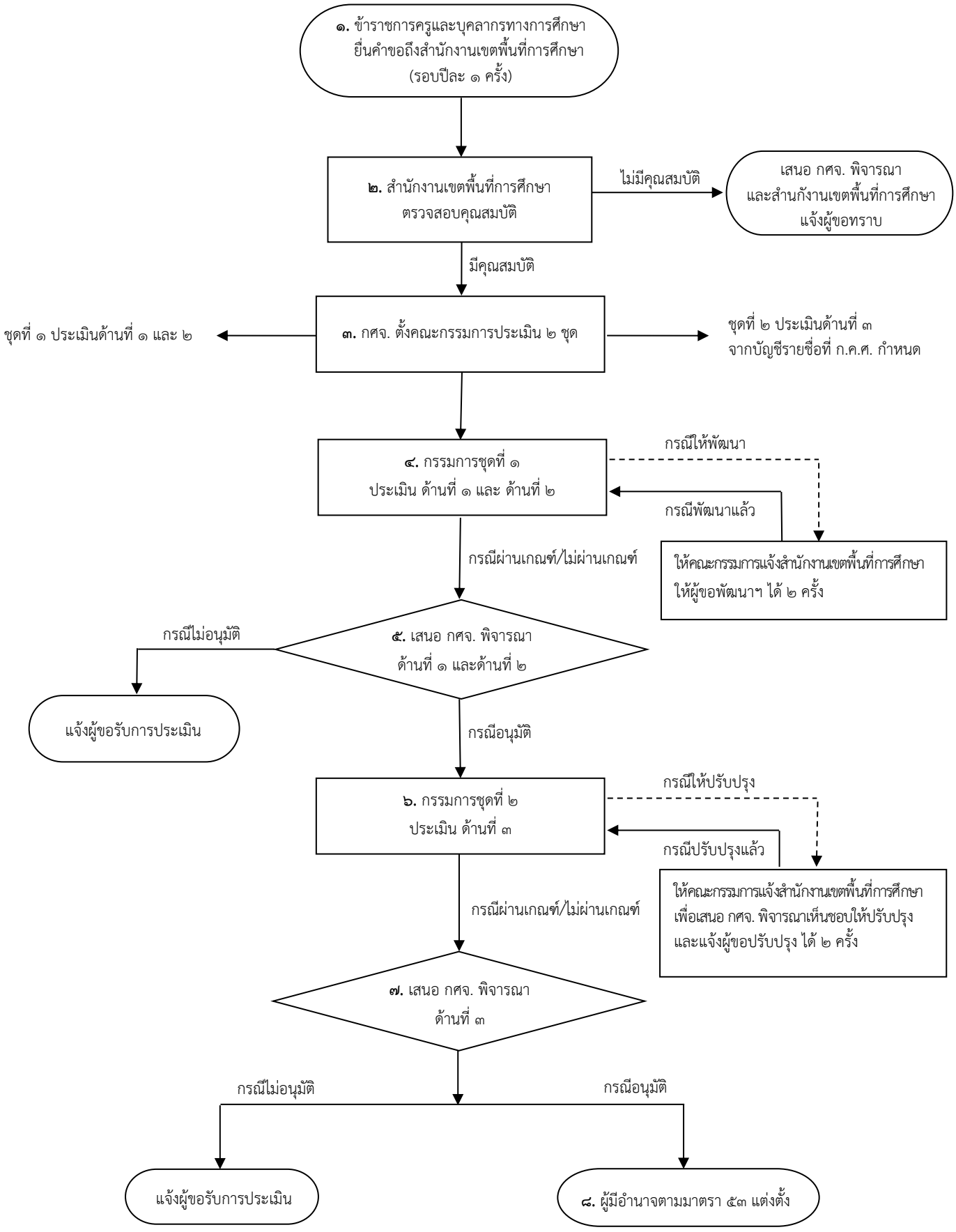

คำอธิบายแผนผังการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา
(เฉพาะพื้นที่อำเภอเทพา สะบ้าย้อย นาทวี และจะนะ) มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (ว ๑๐/๒๕๕๔)

๑. การยื่นคำขอ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา (เฉพาะพื้นที่อำเภอเทพา สะบ้าย้อย นาทวี และจะนะ) ยื่นคำขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รอบปีละ ๑ ครั้ง

๒. การตรวจสอบคุณสมบัติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติ ดังนี้

๒.๑ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๐/๒๕๕๔ ข้อ ๑.๑

๒.๒ มีภาระงาน ดังนี้

สายงานการสอน มีภาระงานสอนไม่ต่ำกว่าภาระงานขั้นต่ำตามที่ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนด โดยความเห็นชอบของ ก.ค.ศ.

สายงานบริหารสถานศึกษา/นิเทศการศึกษา มีภาระงานในสายงานเต็มเวลา

๒.๓ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งนั้น อยู่ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา (เฉพาะพื้นที่อำเภอเทพา สะบ้าย้อย นาทวี และจะนะ) มาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ติดต่อกันนับถึงวันที่ยื่นคำขอ **หรือ**

เป็นผู้ดำรงตำแหน่งและได้มาช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งนั้น อยู่ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา (เฉพาะพื้นที่อำเภอเทพา สะบ้าย้อย นาทวี และจะนะ) มาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือนติดต่อกันนับถึงวันที่ยื่นคำขอ **หรือ**

เป็นผู้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งนั้นรวมกับเป็นผู้ดำรงตำแหน่งและได้มาช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งนั้น อยู่ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา (เฉพาะพื้นที่อำเภอเทพา สะบ้าย้อย นาทวี และจะนะ) มาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือนติดต่อกันนับถึงวันที่ยื่นคำขอ

๒.๔ ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบย้อนหลัง ๑ ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ

กรณีตรวจสอบแล้วไม่มีคุณสมบัติให้เสนอ กศจ. พิจารณา แล้วแจ้งมติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งผู้ขอทราบ

กรณีตรวจสอบแล้วมีคุณสมบัติให้เสนอ กศจ. ตั้งคณะกรรมการประเมินต่อไป

๓. การตั้งคณะกรรมการประเมิน

กศจ. ตั้งคณะกรรมการประเมิน ๒ ชุด ดังนี้

๑) กรรมการชุดที่ ๑ จำนวน ๓ คน ประเมินด้านที่ ๑ ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และด้านที่ ๒ ด้านความรู้ความสามารถ โดยมีองค์ประกอบ คือ

คนที่ ๑ ผู้บังคับบัญชาของผู้ขอรับการประเมิน

คนที่ ๒ ผู้ทรงคุณวุฒินอกสถานที่ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม

คนที่ ๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีวิทยฐานะหรือตำแหน่งอื่นที่ ก.ค.ศ. เทียบเท่าไม่ต่ำกว่าวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

๒) กรรมการชุดที่ ๒ จำนวน ๓ คน ประเมินด้านที่ ๓ ด้านผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ โดยตั้งกรรมการจากบัญชีรายชื่อที่ ก.ค.ศ. กำหนด

คณะกรรมการประเมิน ทั้ง ๒ ชุด ประเมินจากเอกสารหลักฐาน รวมทั้งการปฏิบัติงานจริง ณ สถานศึกษา

๔. การประเมินของคณะกรรมการชุดที่ ๑

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการประเมินด้านที่ ๑ และ ๒ ดังนี้

ด้านที่ ๑ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

ด้านที่ ๒ ความรู้ความสามารถ

เกณฑ์ตัดสิน

ด้านที่ ๑ และด้านที่ ๒ ต้องได้คะแนนจากกรรมการ ๓ คน เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๗๐%

กรณีผลการประเมินด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้ง ๒ ด้าน ไม่ผ่านเกณฑ์ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ กศจ. พิจารณาไม่อนุมัติ

กรณีคณะกรรมการชุดที่ ๑ ประเมินด้านที่ ๑ และด้านที่ ๒ มีความเห็นว่าผลการประเมินด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้ง ๒ ด้าน อยู่ในวิสัยที่สามารถพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ได้พัฒนาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน โดยแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งผู้ขอรับการประเมินพัฒนาต่อไป

กรณีผลการประเมินทั้ง ๒ ด้านผ่านเกณฑ์ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ กศจ. พิจารณาอนุมัติ

๕. กศจ. พิจารณาผลการประเมินของคณะกรรมการชุดที่ ๑

กรณีผลการประเมินด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้ง ๒ ด้าน ไม่ผ่านเกณฑ์ กศจ. พิจารณาไม่อนุมัติ ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขอรับทราบ

กรณีผลการประเมินทั้ง ๒ ด้านผ่านเกณฑ์ กศจ. พิจารณาอนุมัติ ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเอกสารผลการปฏิบัติงานด้านที่ ๓ พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการชุดที่ ๒ เพื่อดำเนินการต่อไป

๖. การประเมินของคณะกรรมการชุดที่ ๒

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการประเมินด้านที่ ๓ ดังนี้

ด้านที่ ๓ ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่

ส่วนที่ ๑ ข้อจำกัดตามสภาพความยากลำบากการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ ๒ ผลที่ประสบผลสำเร็จทางด้านการสอน/ด้านบริหารสถานศึกษา/ด้านบริหารการศึกษา/ด้านนิเทศการศึกษา

เกณฑ์ตัดสิน

ด้านที่ ๓ ส่วนที่ ๑ ได้คะแนนจากกรรมการแต่ละคน ไม่ต่ำกว่า ๖๕%

ส่วนที่ ๒ ได้คะแนนจากกรรมการแต่ละคน ไม่ต่ำกว่า ๖๕%

รวมทั้ง ๒ ส่วน ได้คะแนนจากกรรมการ รวมเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า ๗๐%

กรณีผลการประเมินผ่านเกณฑ์หรือไม่ผ่านเกณฑ์ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำผลการประเมินเสนอ กศจ. พิจารณา

กรณีมีผลการประเมินด้านที่ ๓ ผ่านเกณฑ์จากกรรมการไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ คนและคณะกรรมการชุดที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นว่าผลงานทางวิชาการอยู่ในวิสัยที่สามารถปรับปรุงได้ เห็นสมควรให้ปรับปรุงผลงานทางวิชาการได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ไม่เกิน ๖ เดือน และครั้งที่ ๒ ไม่เกิน ๓ เดือน และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำผลการประเมินเสนอ กศจ. พิจารณา

๗. การพิจารณาของ กศจ.

ผลการประเมินของคณะกรรมการชุดที่ ๒

กรณีผ่านเกณฑ์ กศจ. พิจารณา อนุมัติ

กรณีไม่ผ่านเกณฑ์ กศจ. พิจารณา ไม่อนุมัติ

กรณีการปรับปรุง กศจ. พิจารณาให้ปรับปรุงได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ไม่เกิน ๖ เดือน และครั้งที่ ๒ ไม่เกิน ๓ เดือน

เมื่อ กศจ. มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแจ้งผู้ขอทราบ

๘. การแต่งตั้ง

กรณี กศจ. มีมติอนุมัติ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งแต่งตั้งให้เลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษไม่ก่อนวันที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับคำขอและเอกสารครบถ้วนครั้งหลังสุดและไม่ก่อนวันที่ผ่านการพัฒนาก่อนแต่งตั้ง โดยต้องเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ติดต่อกันอยู่ในพื้นที่พิเศษจนถึงวันที่แต่งตั้ง

สำหรับตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรณี ก.ค.ศ. มีมติอนุมัติให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ไม่ก่อนวันที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับคำขอและเอกสารครบถ้วนครั้งหลังสุดและไม่ก่อนวันที่ผ่านการพัฒนาก่อนแต่งตั้ง โดยต้องเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ติดต่อกันอยู่ในพื้นที่พิเศษจนถึงวันที่แต่งตั้ง

หมายเหตุ ผู้ที่รับการแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้แล้ว ต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่พิเศษดังกล่าว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติผลการประเมิน เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ

แผนผังการประเมินคำขอเพื่อให้มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๓/๒๕๕๖

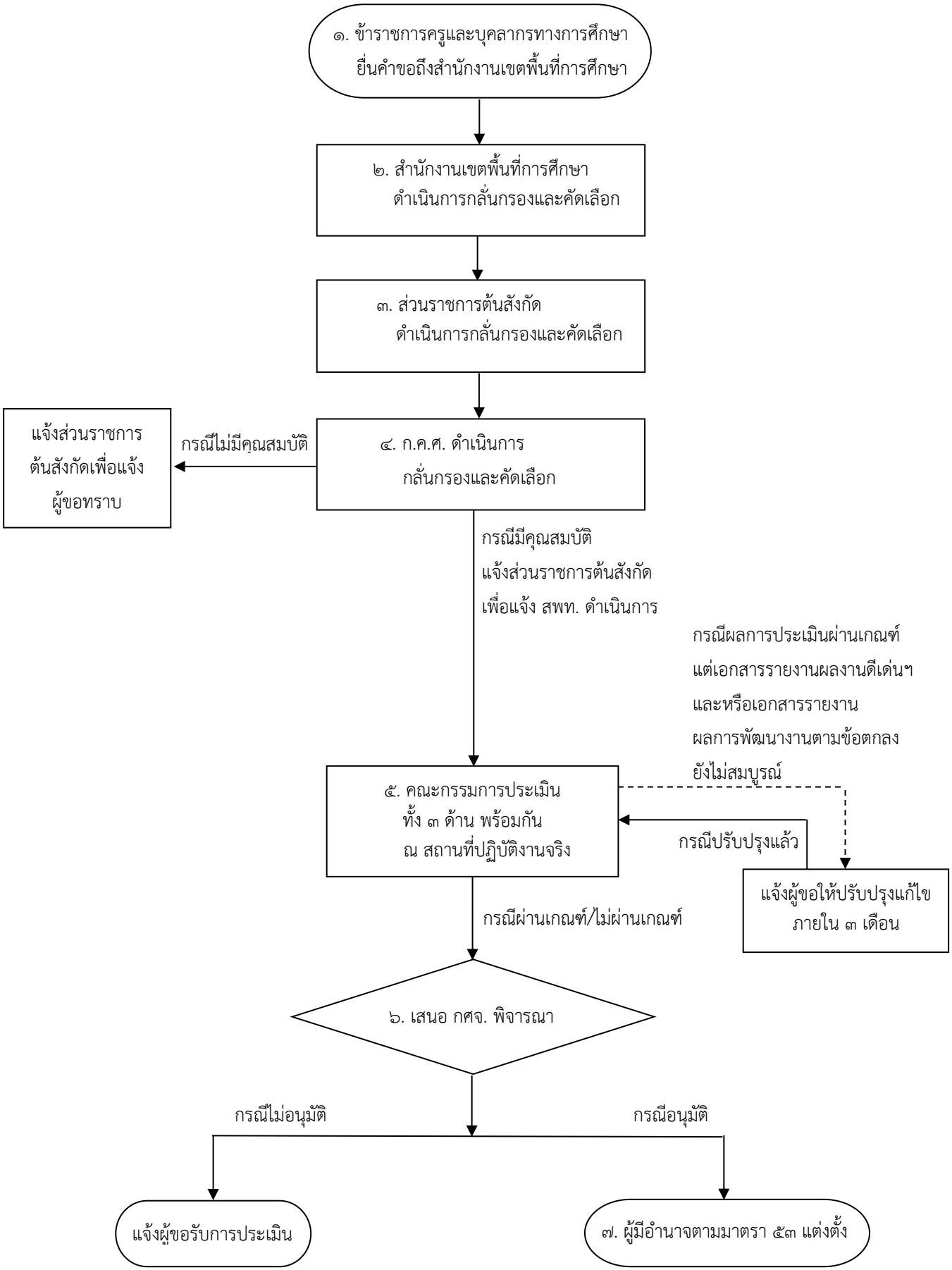

คำอธิบายแผนผังการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสพผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์
มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (ว ๑๓/๒๕๕๖)

๑. การยื่นคำขอ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ยื่นคำขอมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. การดำเนินการกลั่นกรองและคัดเลือกของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๑ ให้ กศจ. ตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ขอรับการประเมิน เป็นกรรมการ จำนวนคณะกรรมการให้พิจารณาตั้งได้ตามความเหมาะสม พิจารณากลั่นกรองและคัดเลือกข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

๒.๑.๑ มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับวิทยฐานะที่ขอรับการประเมิน ตามมาตรฐานวิทยฐานะตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒.๑.๒ มีภาระงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งที่ขอรับการประเมิน ดังนี้

สายงานการสอน มีภาระงานสอน ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

สายงานบริหารสถานศึกษา/สายงานบริหารการศึกษา/สายงานนิเทศศึกษา มีภาระงานในหน้าที่และความรับผิดชอบเต็มเวลา

๒.๑.๓ ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบในตำแหน่งที่ขอรับการประเมินย้อนหลัง ๓ ปี ติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นขอรับการประเมิน

๒.๑.๔ มีผลงานดีเด่นที่ประสพผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ โดยต้องเป็นผลงานตามข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

๑) ผลงานดีเด่นที่ผู้ขอรับการประเมินได้รับรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป

ผลงานดีเด่นที่ผู้ขอรับการประเมินได้รับรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป ไม่น้อยกว่า ๒ รางวัล สำหรับวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ภายใน ๓ ปี นับถึงวันที่สำนักงาน ก.ค.ศ. กำหนด โดยผลงานดีเด่นต้องตรงหรือสอดคล้องกับสาขา/สาขาวิชา/กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ขอรับการประเมิน

กรณีผลงานดีเด่นที่ผู้ขอรับการประเมินได้รับรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป เกิน ๓ ปี ต้องมีหลักฐานแสดงการพัฒนาผลงานและใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

๒) ผลงานดีเด่นที่ส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณาเห็นว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพเทียบเคียงกับผลงานที่ได้รับรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป

ผลงานดีเด่นที่ส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณาเห็นว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพเทียบเคียงกับผลงานที่ได้รับรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป ไม่น้อยกว่า ๒ รายสำหรับวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ภายใน ๓ ปี นับถึงวันที่สำนักงาน ก.ค.ศ. กำหนด โดยผลงานดีเด่นต้องตรงหรือสอดคล้องกับสาขา/สาขาวิชา/กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ขอรับการประเมิน

กรณีผลงานดีเด่นที่ผู้ขอรับการประเมินที่ส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณาเห็นว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพเทียบเคียงกับผลงานที่ได้รับรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป เกิน ๓ ปี ต้องมีหลักฐานแสดงการพัฒนาผลงานและใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

๒.๑.๕ มีข้อเสนอในการพัฒนางานที่ต่อยอดจากผลงานดีเด่นที่สอดคล้องกับสาขา/สาขาวิชา/กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ขอรับการประเมิน จำนวน ๑ เรื่อง โดยข้อเสนอในการพัฒนางานต้องมีองค์ประกอบครบ ๔ ประการ คือ ประเด็นในการพัฒนา เป้าหมายในการพัฒนา วิธีการพัฒนา แนวทางการตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนา

๒.๒ ให้เสนอ กศจ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และประกาศทางเว็บไซต์ เป็นระยะเวลา ๑๕ วัน เพื่อเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านคุณสมบัติและหรือผลงานของผู้ได้รับการคัดเลือก

๒.๓ เสนอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกให้ส่วนราชการต้นสังกัดดำเนินการต่อไป

๓. การดำเนินการกลั่นกรองและคัดเลือกของส่วนราชการต้นสังกัด

๓.๑ ให้ส่วนราชการต้นสังกัด ตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วย เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ขอรับการประเมิน เป็นกรรมการ จำนวนคณะกรรมการให้พิจารณาตั้งได้ตามความเหมาะสม พิจารณากลั่นกรองและคัดเลือกข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๓.๒ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้ว ให้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก ณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือประกาศทางเว็บไซต์ เป็นระยะเวลา ๑๕ วัน เพื่อเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านคุณสมบัติและหรือผลงานของผู้ได้รับการคัดเลือก

๓.๓ เสนอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ดำเนินการต่อไป

๔. การดำเนินการกลั่นกรองและคัดเลือกของ ก.ค.ศ.

เมื่อสำนักงาน ก.ค.ศ. ได้รับคำขอจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ ก.ค.ศ. ตั้ง อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเฉพาะกิจเพื่อทำหน้าที่พิจารณารับรองรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป ผลงานที่มีคุณภาพเทียบเคียงกับผลงานที่ได้รับรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป และเพื่อพิจารณากลั่นกรองตรวจสอบและวินิจฉัยคุณสมบัติของผู้ได้รับการคัดเลือก และพิจารณาคำร้องคัดค้าน รวมทั้งดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

๔.๒ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้ว ให้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ค.ศ. เป็นระยะเวลา ๑๕ วัน เพื่อเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านคุณสมบัติและหรือผลงานของผู้ได้รับการคัดเลือก แล้วแจ้งรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเพื่อเข้ารับการประเมินให้มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อแจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการประเมินด้านที่ ๑, ๒ และ ๓ ณ สถานที่ปฏิบัติงานต่อไป

๔.๓ ก.ค.ศ. กำหนดบัญชีรายชื่อคณะกรรมการประเมินให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินต่อไป

๕. การดำเนินการประเมิน

วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ให้คณะกรรมการประเมิน ดำเนินการประเมินด้านที่ ๑ ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านที่ ๒ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านที่ ๓ ด้านผลการปฏิบัติงาน พร้อมกัน และประเมินทุกด้าน ณ สถานที่ปฏิบัติงานจริง

๖. เสนอ กศจ. พิจารณา

กรณีผ่านเกณฑ์ กศจ. พิจารณาอนุมัติ

กรณีไม่ผ่านเกณฑ์ กศจ. พิจารณาไม่อนุมัติ

๗. การแต่งตั้ง

กรณี กศจ. มีมติอนุมัติให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งแต่งตั้งเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ไม่ก่อนวันที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้รับคำขอพร้อมเอกสารหลักฐานครบถ้วนสมบูรณ์ และไม่ก่อนวันที่ผ่านการพัฒนาก่อนแต่งตั้งตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

เอกสาร	เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (QR Code)
ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ	
ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๐ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา (เฉพาะพื้นที่อำเภอเทพา สะบ้าย้อย นาทวี และจะนะ) มีวิทยฐานะชำนาญการ และมีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ	
ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๑๓ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสพผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์มีวิทยฐานะหรือเลื่อน เป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ทุกตำแหน่ง	
ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ	

แผนผังการประเมินคำขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตำแหน่งครู
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๒๑/๒๕๖๐

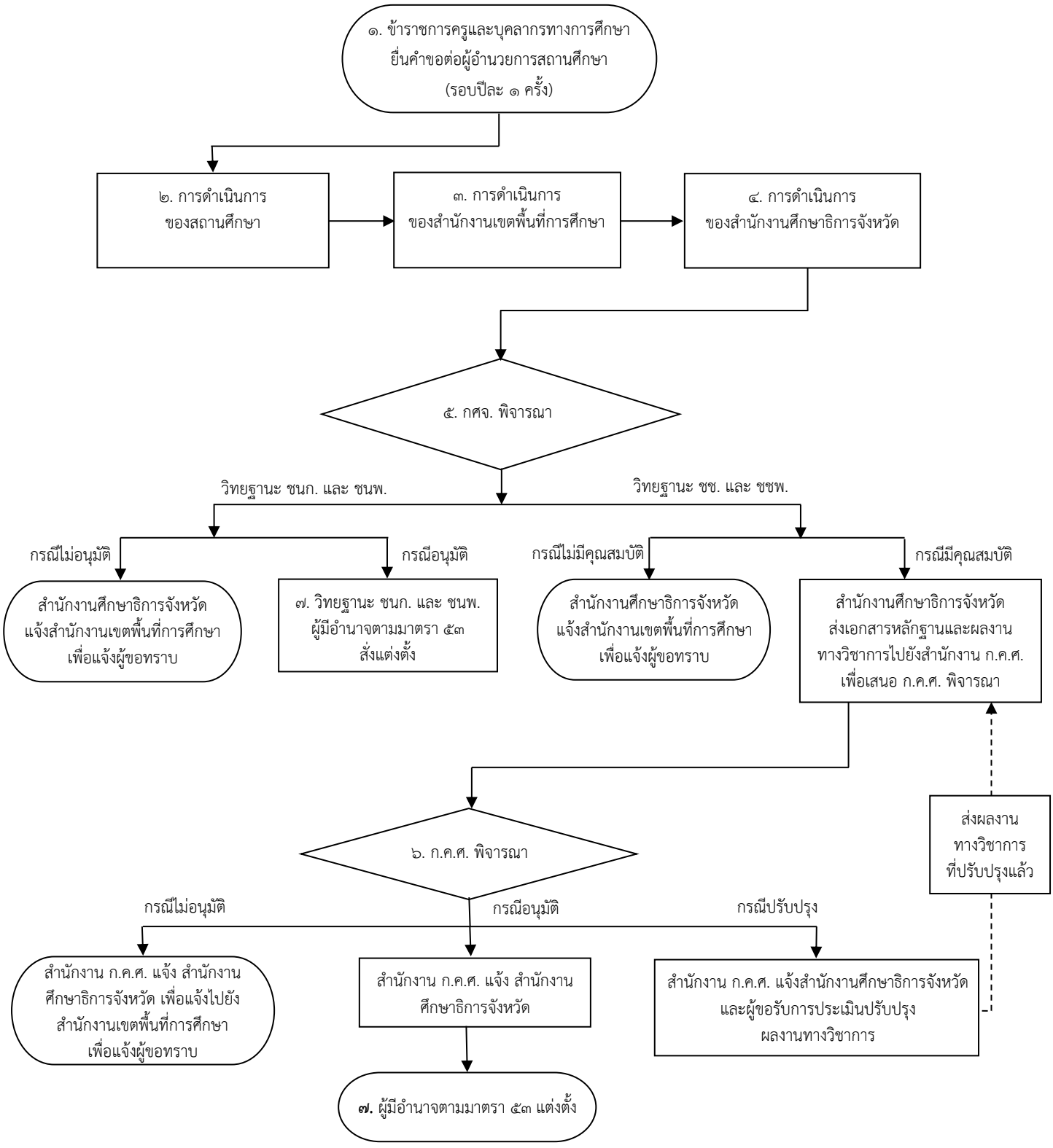

คำอธิบายแผนผังการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ (ว ๒๑/๒๕๖๐)

๑. การยื่นคำขอ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ยื่นคำขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา รอบปีละ ๑ ครั้ง

๒. การดำเนินการของสถานศึกษา

ผู้อำนวยการสถานศึกษา ตรวจสอบคุณสมบัติและประเมิน ดังนี้

๒.๑ ตรวจสอบคุณสมบัติ

๒.๑.๑ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง

วิทยฐานะครูชำนาญการ ต้องดำรงตำแหน่งครู มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ ก.ค.ศ. เทียบเท่า

วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ต้องดำรงตำแหน่งครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ ก.ค.ศ. เทียบเท่า

วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ ต้องดำรงตำแหน่งครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ ก.ค.ศ. เทียบเท่า

วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญพิเศษ ต้องดำรงตำแหน่งครูที่มีวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ ก.ค.ศ. เทียบเท่า

๒.๑.๒ มีจำนวนชั่วโมงการปฏิบัติงานเป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ชั่วโมงการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย จำนวนชั่วโมงสอนตามตารางสอน งานสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และงานตอบสนองนโยบายและจุดเน้น ทั้งนี้ ก.ค.ศ. กำหนดชั่วโมงสอนตามตารางสอน ดังนี้

ระดับการศึกษา/ประเภท	ชั่วโมงสอนขั้นต่ำ
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
๑. ปฐมวัย	ไม่ต่ำกว่า ๖ ชม./สัปดาห์
๒. ประถมศึกษา (รวมโรงเรียนวัตถุประสงค์พิเศษ หรือ โรงเรียนจัดการเรียนรวม)	ไม่ต่ำกว่า ๑๒ ชม./สัปดาห์
๓. มัธยมศึกษา (รวมโรงเรียนวัตถุประสงค์พิเศษ หรือ โรงเรียนจัดการเรียนรวม)	ไม่ต่ำกว่า ๑๒ ชม./สัปดาห์
๔. การศึกษาพิเศษ	
๔.๑ เฉพาะความพิการและศูนย์การศึกษาพิเศษ	ไม่ต่ำกว่า ๖ ชม./สัปดาห์
๔.๒ ศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์	ไม่ต่ำกว่า ๑๒ ชม./สัปดาห์

ผู้ดำรงตำแหน่งครูที่จะขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะ ต้องมีชั่วโมงการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑) วิทยฐานะครูชำนาญการหรือวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ต้องมีชั่วโมงการปฏิบัติงานในแต่ละปีไม่น้อยกว่า ๘๐๐ ชั่วโมง โดยในชั่วโมงการปฏิบัติงานต้องมีชั่วโมงการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในแต่ละปีไม่น้อยกว่า ๕๐ ชั่วโมง ทั้งนี้ ต้องมีชั่วโมงสอนขั้นต่ำตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดด้วย

๒) วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญหรือวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญพิเศษ ต้องมีชั่วโมงการปฏิบัติงานในแต่ละปีไม่น้อยกว่า ๙๐๐ ชั่วโมง โดยในชั่วโมงการปฏิบัติงานต้องมีชั่วโมงการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในแต่ละปีไม่น้อยกว่า ๕๐ ชั่วโมง ทั้งนี้ ต้องมีชั่วโมงสอนขั้นต่ำตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดด้วย

สำหรับการเสนอผลงานทางวิชาการในวิชา/สาขา/กลุ่มสาระการเรียนรู้ใด ในช่วงระยะเวลาย้อนหลัง ๕ ปี ผู้ขอจะต้องมีชั่วโมงสอน ในวิชา/สาขา/กลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่เสนอผลงาน ทางวิชาการนั้นด้วย

๒.๑.๓ มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยหรือจรรยาบรรณวิชาชีพ ในช่วงระยะเวลาย้อนหลัง ๕ ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอ

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งครู อยู่ระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยหรือจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยยังไม่มีคำสั่งลงโทษ ให้ถือว่าผู้นั้นมีคุณสมบัติในข้อนี้

๒.๑.๔ ผ่านการพัฒนา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ซึ่ง ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๒๒ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๑๔ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) ครูต้องเข้ารับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยมีการประเมินตนเองเพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา และนำผลการวิเคราะห์มาจัดทำแผนการพัฒนาตนเองเป็นรายปีเสนอผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาอนุญาต

๒) การเข้ารับการพัฒนา ต้องเข้ารับการพัฒนาในหลักสูตรที่สถาบันคุรุพัฒนาให้การรับรองภายใน ๕ ปีต้องมีจำนวนชั่วโมงการพัฒนา ๑๐๐ ชั่วโมง กรณีมีชั่วโมงการพัฒนาไม่ครบ ๑๐๐ ชั่วโมง แต่ไม่น้อยกว่า ๖๐ ชั่วโมง ให้นำชั่วโมงการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่วนที่เกินจาก ๕๐ ชั่วโมงในแต่ละปีมานับรวมได้

๓) การเข้ารับการพัฒนาตามข้อ (๒) ต้องครบ ๓ องค์ประกอบในแต่ละปี ซึ่งประกอบด้วยด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านความเป็นครู และเพื่อให้มีคุณลักษณะที่คาดหวังตามมาตรฐานวิทยฐานะที่จะขอรับการประเมินนั้น

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ที่ได้รับการพัฒนาตามข้อ (๑) – (๓) ครบถ้วนแล้ว ถือว่าผ่านการพัฒนาก่อนการแต่งตั้งให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ด้วย

๒.๑.๕ มีผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ สายงานการสอน ในช่วงระยะเวลาย้อนหลัง ๕ ปีการศึกษาติดต่อกัน นับถึงวันสิ้นปีการศึกษาก่อนวันที่ยื่นคำขอ ซึ่งจะต้องมีการประเมินและมีผลการประเมิน

เป็นไปตามเกณฑ์การตัดสินแต่ละวิทยฐานะตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์นี้ ไม่น้อยกว่า ๓ ปีการศึกษา โดยพิจารณาจากข้อมูล ที่บันทึกไว้ในแบบประเมินผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ตำแหน่งครู รายปีการศึกษา

การประเมินผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อนี้ เป็นการประเมินการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะ ซึ่งข้าราชการครูทุกคนต้องมีการประเมิน ๓ ด้าน รวม ๑๓ ตัวชี้วัด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน (๘ ตัวชี้วัด) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (๓ ตัวชี้วัด) และด้านการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ (๒ ตัวชี้วัด) ทุกปีการศึกษา โดยเมื่อสิ้นปีการศึกษาผู้ดำรงตำแหน่งครูต้องประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง เสนอผู้อำนวยการสถานศึกษา

ผู้ขอและผู้อำนวยการสถานศึกษาต้องเป็นผู้รับรองข้อมูล เอกสาร และหลักฐานเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ขอด้วย หากภายหลังการตรวจสอบพบว่ามีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้ถือว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ

๒.๒ การประเมิน

ผู้อำนวยการสถานศึกษาประเมินผู้ดำรงตำแหน่งครู ดังนี้

๒.๒.๑ ประเมินรายปีการศึกษา

๑) ประเมินผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งครูทุกคนในสถานศึกษา ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง โดยภาคเรียนที่ ๑ เป็นการประเมินเพื่อให้คำแนะนำและพัฒนา และภาคเรียนที่ ๒ ให้ประเมินภาพรวมทั้งปี

๒) เมื่อสิ้นปีการศึกษาให้ผู้ดำรงตำแหน่งครูประเมินตนเอง ทั้ง ๓ ด้าน ๑๓ ตัวชี้วัด อย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา แล้วเสนอผลการประเมินให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาพิจารณา

๓) ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา ตั้งคณะกรรมการจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบและกลั่นกรองข้อมูลที่ผู้ดำรงตำแหน่งครูรายงานและเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของผู้อำนวยการสถานศึกษา ในการประเมินผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละปีการศึกษา

สำหรับวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญและวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญพิเศษ ก.ค.ศ. เป็นผู้ตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานทางวิชาการ

๒.๒.๒. ประเมินเพื่อให้มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ

๑) ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติให้เป็นไปตามข้อ ๒.๑ โดยให้คณะกรรมการตรวจสอบและกลั่นกรองข้อมูลของผู้ขอรับการประเมิน พร้อมทั้งให้ความเห็นต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อประกอบการประเมินต่อไป

๒) สรุปผลการประเมินผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ขอในแต่ละปีการศึกษา รวม ๕ ปีการศึกษา

๓) เมื่อผู้อำนวยการสถานศึกษาตรวจสอบและประเมินผู้ดำรงตำแหน่งครูแล้ว ให้จัดส่งเอกสารหลักฐานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ดังนี้

(๑) คำขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะ ตำแหน่งครู (วฐ.๑)

(๒) สรุปผลการตรวจสอบและประเมิน ตำแหน่งครู ๕ ปีการศึกษา (วฐ.๓)

(๓) เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๔) ผลงานทางวิชาการ (สำหรับวิทยฐานะเชี่ยวชาญและเชี่ยวชาญพิเศษ)

๒.๓ เกณฑ์การตัดสิน ผลการประเมินผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่และผลงานทางวิชาการ กำหนดไว้ ดังนี้

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การตัดสิน			
	ครูชำนาญการ	**ครูชำนาญการพิเศษ**	**ครูเชี่ยวชาญ**	**ครูเชี่ยวชาญพิเศษ**
๑. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ทุกตัวชี้วัดต้องได้ไม่ต่ำกว่า ระดับ ๒	ทุกตัวชี้วัดต้องได้ไม่ต่ำกว่า ระดับ ๓	ทุกตัวชี้วัดต้องได้ไม่ต่ำกว่า ระดับ ๔	ทุกตัวชี้วัดต้องได้ไม่ต่ำกว่า ระดับ ๕
๒. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน **๓. ด้านการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ**	ด้าน ๒ และ ๓ แต่ละด้านไม่ต่ำกว่าระดับ ๒ ไม่น้อยกว่า ๑ ตัวชี้วัด	ด้าน ๒ และ ๓ ทั้ง ๒ ด้านไม่ต่ำกว่าระดับ ๒ ไม่น้อยกว่า ๓ ตัวชี้วัด	ด้าน ๒ และ ๓ ทั้ง ๒ ด้านไม่ต่ำกว่าระดับ ๓ ไม่น้อยกว่า ๓ ตัวชี้วัด	ด้าน ๒ และ ๓ ทั้ง ๒ ด้านไม่ต่ำกว่าระดับ ๔ ไม่น้อยกว่า ๓ ตัวชี้วัด
๔. ผลงานทางวิชาการ			กรรมการแต่ละคนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕	กรรมการแต่ละคนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

๓. การดำเนินการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เมื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับคำขอของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูที่ยื่นขอรับการประเมิน ให้ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติให้เป็นไปตามข้อ ๒.๑

กรณีที่ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งสถานศึกษาทราบ และดำเนินการจัดส่งข้อมูลเพิ่มเติม หรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ หรือตั้งคณะกรรมการไปตรวจสอบข้อมูล ณ สถานศึกษาก็ได้

กรณีที่มีการตรวจสอบผลการประเมินผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่กับเอกสารหลักฐานแล้วพบว่า ผลการประเมินไม่สอดคล้องกับระดับคุณภาพตามตัวชี้วัด ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอความเห็นต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อพิจารณาต่อไป

๔. การดำเนินการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

เมื่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้รับคำขอของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูที่ยื่นขอรับการประเมิน ให้ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติให้เป็นไปตามข้อ ๒.๑ และนำความเห็นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาประกอบการพิจารณาด้วย

กรณีที่ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอข้อมูลเพิ่มเติม หรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ หรือตั้งคณะกรรมการไปตรวจสอบข้อมูล ณ สถานศึกษาก็ได้

กรณีที่มีการตรวจสอบผลการประเมินผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่กับเอกสารหลักฐานแล้วพบว่า ผลการประเมินไม่สอดคล้องกับระดับคุณภาพตามตัวชี้วัดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเสนอความเห็นต่อ กศจ. เพื่อพิจารณาต่อไป

๕. การพิจารณาของ กศจ.

๕.๑ วิทยฐานะครูชำนาญการและวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

๕.๑.๑ กรณีคุณสมบัติ ตามข้อ ๒.๑ เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเสนอ อกศจ. และ กศจ. พิจารณาต่อไป

กศจ. พิจารณาอนุมัติ โดยให้มีผลไม่ก่อนวันที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้รับคำขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะ พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องครบถ้วนสมบูรณ์

๕.๑.๒ กรณีคุณสมบัติ ตามข้อ ๒.๑ ไม่เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเสนอ อกศจ. และ กศจ. พิจารณาต่อไป

กศจ. พิจารณาไม่อนุมัติ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแจ้งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแจ้งผู้ขอทราบต่อไป

๕.๒ วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญและวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ

๕.๒.๑ กรณี กศจ. พิจารณาเห็นชอบให้เป็นผู้มีคุณสมบัติ ตามข้อ ๒.๑ แล้ว ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดส่งผลงานทางวิชาการและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ ก.ค.ศ. พิจารณาต่อไป

๕.๒.๒ กรณี กศจ. พิจารณาว่าเป็นผู้ไม่มีคุณสมบัติ ตามข้อ ๒.๑ ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแจ้งผู้ขอทราบต่อไป

๖. การพิจารณาของ ก.ค.ศ.

ก.ค.ศ. ตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานทางวิชาการ สำหรับวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญและวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญพิเศษ หาก ก.ค.ศ. มีมติอนุมัติ ให้มีผลไม่ก่อนวันที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้รับคำขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผลการประเมินผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ และผลงานทางวิชาการ ซึ่งมีเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องครบถ้วนสมบูรณ์ กรณีที่มีการปรับปรุงผลงานทางวิชาการ หาก ก.ค.ศ. อนุมัติ ให้มีผลไม่ก่อนวันที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้รับผลงานทางวิชาการที่ปรับปรุงครบถ้วนสมบูรณ์ครั้งหลังสุด

๗. การแต่งตั้ง

๗.๑ วิทยฐานะครูชำนาญการ

กรณีที่ กศจ. มีมติอนุมัติและผู้ขอมีวิทยฐานะผ่านการพัฒนาตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะครูชำนาญการ และให้ได้รับเงินเดือนอันดับ คศ.๒ ในขั้นหรืออัตราเงินเดือนเท่าเดิม ถ้าไม่มีขั้นหรืออัตราเงินเดือนเท่าเดิม ให้ได้รับในขั้นหรืออัตราเงินเดือนใกล้เคียงที่สูงกว่า

๗.๒ วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

กรณีที่ กศจ. มีมติอนุมัติและผู้ขอเลื่อนวิทยฐานะผ่านการพัฒนาตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งแต่งตั้งให้เลื่อนเป็นวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ และให้ได้รับเงินเดือนอันดับ คศ.๓ ในขั้นหรืออัตราเงินเดือนเท่าเดิม ถ้าไม่มีขั้นหรืออัตราเงินเดือนเท่าเดิม ให้ได้รับในขั้นหรืออัตราเงินเดือนใกล้เคียงที่สูงกว่า

๗.๓ วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ

กรณีที่ ก.ค.ศ. มีมติอนุมัติและผู้ขอเลื่อนวิทยฐานะผ่านการพัฒนาตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งแต่งตั้งให้เลื่อนเป็นวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ และให้ได้รับเงินเดือนอันดับ คศ.๔ ในขั้นหรืออัตราเงินเดือนเท่าเดิม ถ้าไม่มีขั้นหรืออัตราเงินเดือนเท่าเดิม ให้ได้รับในขั้นหรืออัตราเงินเดือนใกล้เคียงที่สูงกว่า

๗.๔ วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญพิเศษ

กรณีที่ ก.ค.ศ. มีมติอนุมัติและผู้ขอเลื่อนวิทยฐานะผ่านการพัฒนาตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของส่วนราชการที่ผู้นั้นสังกัดอยู่เป็นผู้สั่งบรรจุและให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เลื่อนเป็นวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญพิเศษ และให้ได้รับเงินเดือนอันดับ คศ.๕ ในขั้นหรืออัตราเงินเดือนเท่าเดิม ถ้าไม่มีขั้นหรืออัตราเงินเดือนเท่าเดิม ให้ได้รับในขั้นหรืออัตราเงินเดือนใกล้เคียงที่สูงกว่า

แผนผังการดำเนินการในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒

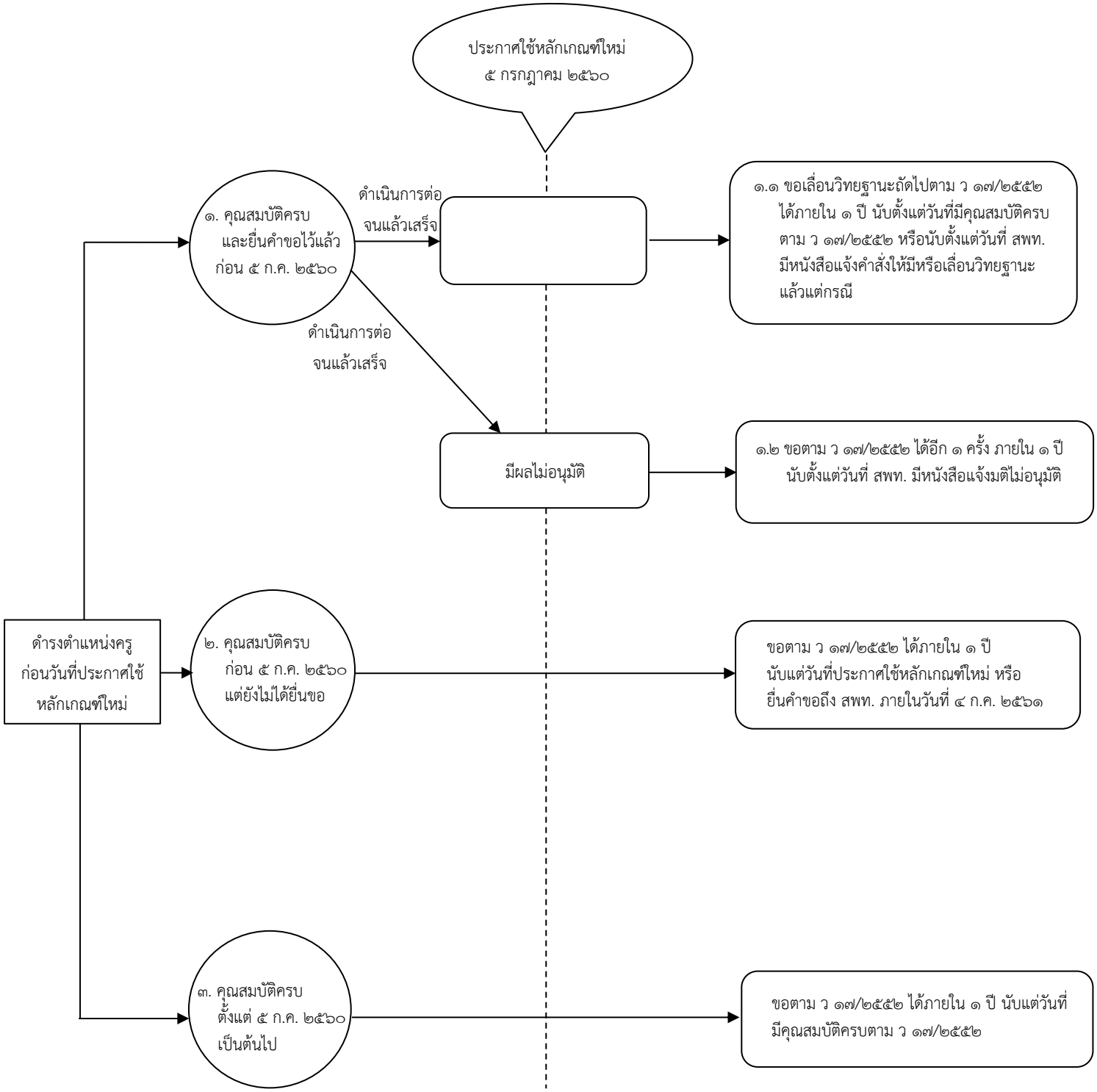

หมายเหตุ ๑. ผู้ดำรงตำแหนงครูผู้ช่วย และตำแหน่งครู อยู่ก่อนวันที่ประกาศใช้หลักเกณฑ์ฯ ว ๒๑/๒๕๖๐ (๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐) ให้สามารถยื่นคำขอตามหลักเกณฑ์ฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ ได้ ๑ ครั้ง เพียงวิทยฐานะเดียว ภายในระยะเวลา ๑ ปี นับแต่วันทีมีหนังสือแจ้งมติ หรือวันที่มีคุณสมบัติครบ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ หากมีวุฒิเป็นไปตามเงื่อนไขที่ ก.ค.ศ. กำหนด ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ สามารถนำมาลดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในการขอมีวิทยฐานะครูชำนาญการได้

๒. หากไม่ได้ยื่นคำขอภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ดังกล่าว ให้ยื่นขอตามหลักเกณฑ์ฯ ว ๒๑/๒๕๖๐

การดำเนินการในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒

ในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน กรณีผู้ดำรงตำแหน่งครูได้ยื่นคำขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ที่ ก.ค.ศ. กำหนดไว้เดิม (ว ๑๗/๒๕๕๒, ว ๑๐/๒๕๕๔, ว ๑๓/๒๕๕๖) ก่อนวันที่หลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๒๑/๒๕๖๐ ใช้บังคับ แต่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการเดิมนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

สำหรับผู้ที่ยื่นขอ ว ๑๗/๒๕๕๒ ในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่านสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

๑. กรณีผู้ดำรงตำแหน่งครู ผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนและยื่นคำขอตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ว ๑๗/๒๕๕๒ ไว้ก่อนประกาศใช้หลักเกณฑ์ ว ๒๑/๒๕๖๐ (ก่อน ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐)

๑.๑ กรณีคำขอรับการประเมินที่ยื่นไว้เดิม ได้รับการอนุมัติ และในวันที่มีหนังสือแจ้งมติมีคุณสมบัติครบที่จะขอเลื่อนวิทยฐานะถัดไปได้อยู่แล้ว ให้ยื่นคำขอ ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่มีหนังสือแจ้งมตินั้น แต่หากวันที่มีหนังสือแจ้งมติดังกล่าว ยังมีคุณสมบัติไม่ครบที่จะขอเลื่อนวิทยฐานะถัดไป ให้ยื่นคำขอ ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่มีคุณสมบัติครบ

ตัวอย่างที่ ๑

กรณีคำขอรับการประเมินที่ยื่นไว้เดิม ได้รับการอนุมัติ และในวันที่มีหนังสือแจ้งมติมีคุณสมบัติครบที่จะขอเลื่อนวิทยฐานะถัดไปได้อยู่แล้ว ให้ยื่นคำขอ ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่มีหนังสือแจ้งมติ

นาง ก ได้ยื่นคำขอรับการประเมินเพื่อขอมีวิทยฐานะครูชำนาญการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ ส่งถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ (ก่อนวันที่ประกาศใช้หลักเกณฑ์ ว ๒๑/๒๕๖๐) ต่อมาได้รับหนังสือแจ้งมติอนุมัติ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยมีผลอนุมัติย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ ซึ่ง ณ วันที่ได้รับแจ้งมตินั้นได้ดำรงตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี กรณีนี้ จึงเป็นกรณีที่ นาง ก มีคุณสมบัติครบและสามารถขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะถัดไป คือวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ ได้อยู่แล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐

ดังนั้น หาก นาง ก ประสงค์จะขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ ให้ยื่นคำขอได้ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่มีหนังสือแจ้งมติ จะครบกำหนด ๑ ปี ในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

ตัวอย่างที่ ๒

กรณีคำขอรับการประเมินที่ยื่นไว้เดิม ได้รับการอนุมัติ และในวันที่มีหนังสือแจ้งมติดังกล่าว ยังมีคุณสมบัติไม่ครบที่จะขอเลื่อนวิทยฐานะถัดไป ให้ยื่นคำขอ ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่มีคุณสมบัติครบ

นาง ญ ได้ยื่นคำขอรับการประเมินเพื่อขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ ส่งถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ (ก่อนวันที่ประกาศใช้หลักเกณฑ์ ว ๒๑/๒๕๖๐) ต่อมาได้รับหนังสือแจ้งมติอนุมัติ เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยมีผลอนุมัติย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ ซึ่ง ณ วันที่ได้รับแจ้งมติยังดำรงตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ไม่ครบ ๓ ปี กรณีนี้ นาง ญ จะยื่นคำขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะถัดไป คือ วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ ได้ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่มีคุณสมบัติครบเป็นต้นไป ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๓

๑.๒ กรณีคำขอรับการประเมินที่ยื่นไว้เดิม ไม่ได้รับการอนุมัติ ให้ยื่นคำขอได้ ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่มีหนังสือแจ้งมติ”

ตัวอย่าง

กรณีคำขอรับการประเมินที่ยื่นไว้เดิม ไม่ได้รับการอนุมัติ ให้ยื่นคำขอได้ ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่มีหนังสือแจ้งมติ

นาย ค ได้ยื่นคำขอรับการประเมินเพื่อเลื่อนเป็นวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ ส่งถึงสำนักงาน ก.ค.ศ. เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และได้รับหนังสือแจ้งมติไม่อนุมัติ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ หาก นาย ค ประสงค์จะขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ อีกครั้งหนึ่ง ให้ยื่นคำขอได้ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่มีหนังสือแจ้งมติ จะครบกำหนด ๑ ปี ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๑

๒. กรณีผู้ดำรงตำแหน่งครู มีคุณสมบัติครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ แต่ยังไม่ได้ยื่นคำขอไว้ก่อนหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๒๑/๒๕๖๐ (๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ประกาศใช้)

กรณีผู้ดำรงตำแหน่งครูมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับวิทยฐานะที่จะขอรับการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ อยู่ก่อนวันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ หากประสงค์จะขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ให้สามารถยื่นคำขอได้ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ

ตัวอย่างที่ ๑

นางสาว จ ได้ดำรงตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ ซึ่งมีคุณสมบัติครบตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ว ๑๗/๒๕๕๒ และสามารถยื่นคำขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ได้ตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ แต่ยังมิได้ยื่นคำขอไว้ก่อนวันที่ประกาศใช้หลักเกณฑ์และวิธีการ ว ๒๑/๒๕๖๐ (๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐) หาก นางสาว จ ประสงค์จะขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ ให้ยื่นคำขอได้ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่หลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๒๑/๒๕๖๐ ใช้บังคับ กล่าวคือ ต้องยื่นคำขอถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายในวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตัวอย่างที่ ๒

นางสาว ง ได้ดำรงตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ ซึ่งมีคุณสมบัติครบตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ว ๑๗/๒๕๕๒ และสามารถยื่นคำขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ ได้ตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ แต่ยังมิได้ยื่นคำขอไว้ก่อนวันที่ประกาศใช้หลักเกณฑ์และวิธีการ ว ๒๑/๒๕๖๐ (๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐) หาก นางสาว ง ประสงค์จะขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ ให้ยื่นคำขอได้ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่หลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๒๑/๒๕๖๐ ใช้บังคับ กล่าวคือ ต้องยื่นคำขอถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายในวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑

๓. กรณีผู้ดำรงตำแหน่งครู มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ ตั้งแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๒๑/๒๕๖๐ (๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ประกาศใช้เป็นต้นไป)

กรณีผู้ดำรงตำแหน่งครูมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับวิทยฐานะที่จะขอรับการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ตั้งแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับเป็นต้นไป หากประสงค์จะขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ให้สามารถยื่นคำขอได้ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่มีคุณสมบัติครบ

ตัวอย่าง

นาย จ ดำรงตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๙ อยู่ก่อนประกาศใช้หลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๒๑/๒๕๖๐ (๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐) ซึ่งจะมีคุณสมบัติครบตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ว ๑๗/๒๕๕๒ และสามารถยื่นคำขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ได้ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๐ (มีคุณสมบัติครบหลังประกาศใช้หลักเกณฑ์และวิธีการฯว ๒๑/๒๕๖๐) หาก นาย จ ประสงค์จะขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ ให้ยื่นคำขอได้ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๑

หมายเหตุ

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งครู ตั้งแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับเป็นต้นไป การดำเนินการขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้ เว้นแต่ผู้ที่มีกรณีเป็นไปตามเงื่อนไขที่ ก.ค.ศ. กำหนด ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ หากประสงค์จะขอมีวิทยฐานะครูชำนาญการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ให้สามารถยื่นคำขอได้ ๑ ครั้ง ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่มีคุณสมบัติครบ

สรุปสาระสำคัญ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ดังนี้

๑. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาก่อนวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก ให้นำวุฒิดังกล่าวมาลดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในการขอมีวิทยฐานะครูชำนาญการได้

๒. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ระหว่างการลาศึกษา ตามระเบียบของทางราชการหรือได้รายงานการลาไปศึกษาโดยไม่ใช้เวลาราชการตามระเบียบของทางราชการในระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอกก่อนวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วให้นำวุฒิดังกล่าวมาลดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในการขอมีวิทยฐานะครูชำนาญการได้

๓. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ลาศึกษาตามระเบียบของทางราชการหรือได้รายงานการไปศึกษาโดยไม่ใช้เวลาราชการในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป หากจะขอมีวิทยฐานะครูชำนาญการให้ดำเนินการให้เป็นไปตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๐ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

๔. ผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับคัดเลือกและได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป หากเป็นผู้มีวุฒิปริญญาโทหรือปริญญาเอกและจะขอมีวิทยฐานะครูชำนาญการ ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๐ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

ทั้งนี้ คุณวุฒิที่จะนำมาใช้ในการลดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในการขอมีวิทยฐานะครูชำนาญการต้องเป็นวุฒิที่ ก.ค.ศ. รับรอง

คำถามที่พบบ่อย

๑. มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ยื่นคำขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ ตั้งแต่วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไปแล้ว หากผลการประเมินอนุมัติจะสามารถยื่นคำขอเลื่อนวิทยฐานะถัดไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ อีกได้ หรือไม่

คำตอบ ไม่สามารถยื่นคำขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ ได้ เนื่องจากในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่านกำหนดให้ผู้มีคุณสมบัติครบตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ หลังวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ สามารถยื่นคำขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะได้ ๑ ครั้ง เพียงวิทยฐานะเดียว

๒. ผู้ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย ก่อนวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ สามารถยื่นคำขอมีวิทยฐานะครูชำนาญการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ ได้หรือไม่

คำตอบ สามารถยื่นคำขอมีวิทยฐานะครูชำนาญการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ ได้ ๑ ครั้ง เพียงวิทยฐานะเดียว โดยยื่นคำขอภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่มีคุณสมบัติครบ

๓. กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาย้ายสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน สามารถนำผลการปฏิบัติงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาเดิมมานับรวมกับผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาปัจจุบันให้ครบ ๕ ปีการศึกษา เพื่อเป็นคุณสมบัติในการยื่นคำขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๒๑/๒๕๖๐ ได้หรือไม่

คำตอบ สามารถนำผลการปฏิบัติงานมานับรวมได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาเดิมต้องรับรองข้อมูลในขณะปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษานั้นด้วย

๔. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี แต่ยังไม่ครบ ๒ ปี และเคยตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี จะยื่นขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ หากผู้อำนวยการสถานศึกษาดังกล่าวประสงค์จะยื่นคำขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ต้องเสนอให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณาเทียบประสบการณ์การปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษาขณะดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษามานับรวมกับตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อเป็นคุณสมบัติด้านการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษาย้อนหลัง ๒ ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ หากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้สามารถนำการปฏิบัติงานในตำแหน่งดังกล่าวมานับรวมกันได้ โดยมีระยะเวลารวมกันไม่น้อยกว่า ๒ ปีติดต่อกัน ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณาเป็นกรณีเฉพาะราย

๕. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีคุณสมบัติที่จะยื่นคำขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๗/๒๕๕๒ และตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๒๑/๒๕๖๐ สามารถยื่นคำขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะ ได้พร้อมกันทั้ง ๒ หลักเกณฑ์หรือไม่

คำตอบ ยื่นคำขอได้ตามหลักเกณฑ์ใดหลักเกณฑ์หนึ่งเพียงหลักเกณฑ์เดียวเท่านั้น

๖. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาสามารถเป็นผู้ประเมิน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๒๑/๒๕๖๐ ได้หรือไม่

คำตอบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ในกรณีสถานศึกษานั้นไม่มีผู้อำนวยการสถานศึกษา สามารถดำเนินการประเมินได้

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

เอกสาร	**เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (QR Code)**
ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ	
ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๐ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา (เฉพาะพื้นที่อำเภอเทพา สะบ้าย้อย นาทวี และจะนะ) มีวิทยฐานะชำนาญการและมีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ	
ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๑๓ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสพผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์มีวิทยฐานะหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ทุกตำแหน่ง	
ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ	

๘. การพัฒนา

๑. การเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มครูผู้ช่วย

- หลักเกณฑ์และวิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตำแหน่งครูผู้ช่วย

๒. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

- หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน
- หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน (ฉบับที่ ๒)

๓. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนวิทยฐานะ

หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. การเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตำแหน่งครูผู้ช่วย

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่าผู้ใดได้รับการบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งครูผู้ช่วย ให้ผู้นั้นเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มเป็นเวลาสองปีก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู ทั้งนี้ การเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ก.ค.ศ. จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตำแหน่งครูผู้ช่วย ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๑๙ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ และแบบประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตำแหน่งครูผู้ช่วย ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๒๖ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑

แผนผังขั้นตอนการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตำแหน่งครูผู้ช่วย ว ๑๙/๒๕๖๑

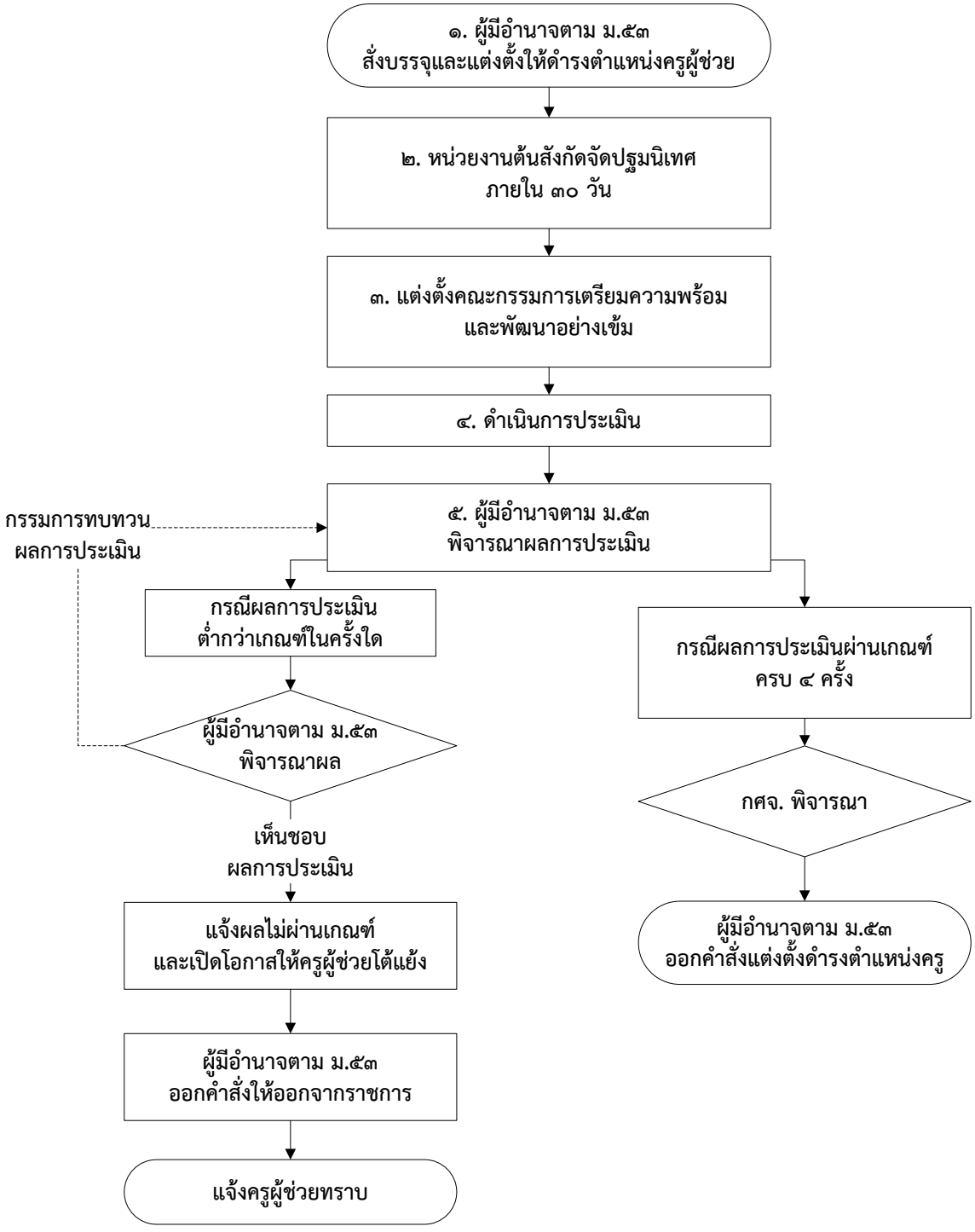

หมายเหตุ

การพิจารณาการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาดำเนินการนำผลการประเมินของครูผู้ช่วยที่ผ่านการประเมินครบแปดครั้ง เสนอขออนุมัติ กศจ. จังหวัดที่ครูผู้ช่วยผู้นั้นได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง

หลักเกณฑ์และวิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตำแหน่งครูผู้ช่วย
(ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๑๙ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑)

๑. การบรรจุและแต่งตั้ง

ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย

๒. การปฐมนิเทศครูผู้ช่วย

ให้หน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการจัดการปฐมนิเทศ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ครูผู้ช่วยรายงานตัวเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการในสถานศึกษาที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง

๓. การแต่งตั้งคณะกรรมการ

ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม จำนวน ๓ คน ประกอบด้วย

๑) ผู้อำนวยการสถานศึกษา	เป็นประธานกรรมการ
๒) ผู้ดำรงตำแหน่งครูในสถานศึกษา	เป็นกรรมการ
๓) ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจากภายนอกสถานศึกษา	เป็นกรรมการ

นิยามความหมายคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ดังนี้

ผู้อำนวยการสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ครูผู้ช่วยได้รับการบรรจุและแต่งตั้งในสถานศึกษานั้น หากไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง ให้แต่งตั้งผู้อำนวยการสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่นที่อยู่ใกล้เคียงได้ หรือผู้ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ครูผู้ช่วยได้รับการบรรจุและแต่งตั้งในสถานศึกษานั้น

ครูในสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งครูในสถานศึกษาที่ครูผู้ช่วยได้รับการบรรจุและแต่งตั้งในสถานศึกษานั้น หากไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง ให้แต่งตั้งครูจากสถานศึกษาอื่นที่อยู่ใกล้เคียงได้ พร้อมทั้งทำหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยงได้

ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจากภายนอกสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่มิได้สังกัด หรือดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาที่ครูผู้ช่วยได้รับการบรรจุและแต่งตั้งในสถานศึกษานั้น โดยบุคคลดังกล่าว ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการศึกษา เป็นที่ยอมรับในวงวิชาชีพครู สามารถให้คำแนะนำครูผู้ช่วยเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มได้

ทั้งนี้ ให้ กศจ. เป็นผู้พิจารณาบัญชีรายชื่อกรรมการคนที่ ๓ ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอเพื่อให้ความเห็นชอบ

๔. การดำเนินการประเมิน

๔.๑ ให้คณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ดำเนินการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ด้านการปฏิบัติตน และด้านการปฏิบัติงาน นับแต่วันที่ครูผู้ช่วยเข้าปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง โดยให้มีการประเมินเป็นระยะๆ ทุก ๖ เดือน จำนวน ๔ ครั้ง จนครบ ๒ ปี ตามแบบประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตำแหน่งครูผู้ช่วย ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๒๖ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยให้มีการแจ้งผลการประเมิน ข้อเสนอแนะ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ให้ครูผู้ช่วยทราบ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ครบรอบการประเมินในแต่ละครั้ง

๔.๒ เกณฑ์การผ่านการประเมินให้ กศจ. พิจารณาจากแบบสรุปผลการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตำแหน่งครูผู้ช่วย (ว ๒๖/๒๕๖๑) โดยกรรมการ ทั้ง ๓ คน ต้องให้คะแนนประเมินเฉลี่ยในแต่ละครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ต้องมีคะแนนในแต่ละด้าน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐

ครั้งที่ ๒ ต้องมีคะแนนในแต่ละด้าน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐

ครั้งที่ ๓ ต้องมีคะแนนในแต่ละด้าน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐

ครั้งที่ ๔ ต้องมีคะแนนในแต่ละด้าน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐

๕. การพิจารณาผลการประเมิน และการแต่งตั้ง

กรณีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินที่ ก.ค.ศ. กำหนด ในครั้งใด

๑) กรณีผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ พิจารณาผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ในครั้งใดแล้วเห็นควรทบทวนผลการประเมิน ให้คณะกรรมการดำเนินการทบทวนได้อีกครั้ง โดยให้มีการดำเนินการทบทวนไปพร้อมกับการประเมินในครั้งถัดไป ดังนี้

(๑) กรณีทบทวนผลการประเมินแล้วผลการประเมินยังต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินให้แจ้งครูผู้ช่วยทราบพร้อมเปิดโอกาสให้ผู้นั้นโต้แย้ง แสดงพยานหลักฐาน ภายใน ๕ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการประเมิน หากมีอำนาจตามมาตรา ๕๓ พิจารณาเห็นว่าไม่สมควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

ทั้งนี้ หากข้อโต้แย้งมีพยานหลักฐานเพียงพอ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ พิจารณาให้กรรมการทบทวนผลการประเมินอีกครั้ง และหากผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ก็ให้ครูผู้ช่วยเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มต่อไปได้

(๒) กรณีทบทวนผลการประเมินแล้วผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้คณะกรรมการดำเนินการประเมินต่อไป

กรณีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินที่ ก.ค.ศ. กำหนด

เมื่อดำเนินการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มจนครบ ๒ ปี แล้วครูผู้ช่วยมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินครบ ทั้ง ๔ ครั้ง ให้สถานศึกษาเสนอแบบสรุปผลการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำเสนอให้ กศจ. พิจารณาอนุมัติผลการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม และให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ออกคำสั่งแต่งตั้งให้ครูผู้ช่วยผู้นั้นดำรงตำแหน่งครู และแจ้งให้ผู้นั้นทราบ

ข้อพึงระวัง

๑. ครูผู้ช่วยที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ให้เตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๙/๒๕๖๑

๒. ผู้อำนวยการสถานศึกษาต้องแจ้งให้ครูผู้ช่วยทราบและเข้าใจในหลักเกณฑ์และวิธีการการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ก่อนมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่

๓. การประเมินต้องดำเนินการทุกๆ ๖ เดือนอย่างต่อเนื่อง ครบทั้ง ๔ ครั้ง ภายในเวลา ๒ ปี

๔. ให้ประเมินจากสภาพจริง โดยมีเอกสารหลักฐานปรากฏชัดเจนและถูกต้อง

๕. กรณีครูผู้ช่วยลาเกินระยะเวลาที่กำหนด (๙๐ วัน) ตามหลักเกณฑ์และวิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ผู้นั้นต้องเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มให้ครบสองปีตามจำนวนวันที่ลาเกินระยะเวลาที่กำหนด

๖. กรณีครูผู้ช่วยมีผลการผ่านการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ครบ ๔ ครั้ง เกินกำหนดระยะเวลา ๒ ปี ให้แต่งตั้งครูผู้ช่วยผู้นั้นให้ดำรงตำแหน่งครูได้ไม่ก่อนวันที่ผ่านการประเมินในครั้งที่ ๔

๗. หากผลการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มต่ำกว่าเกณฑ์ในครั้งใด และผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มีความเห็นตามที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ต้องไม่มีการประเมินในครั้งถัดไปและสั่งให้ครูผู้ช่วยผู้นั้นออกจากราชการโดยเร็ว

๘. ครูผู้ช่วยที่ผ่านการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ครบ ๔ ครั้ง ก่อนแต่งตั้งครูผู้ช่วยให้ดำรงตำแหน่งครู ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ที่ออกโดยคุรุสภา

๒. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๗๙ กำหนดว่า “ให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาและมีหน้าที่พัฒนาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความก้าวหน้าแก่ราชการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด”

มาตรา ๘๐ กำหนดว่า “ให้มีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่ง และบางวิทยฐานะ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความก้าวหน้าแก่ราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด”

ก.ค.ศ. จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

๑) หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๒๒ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๒) หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน (ฉบับที่ ๒) ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๑๔ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑

แผนผังขั้นตอนการตรวจสอบการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน ว ๒๒/๒๕๖๐ และ ว ๑๔/๒๕๖๑

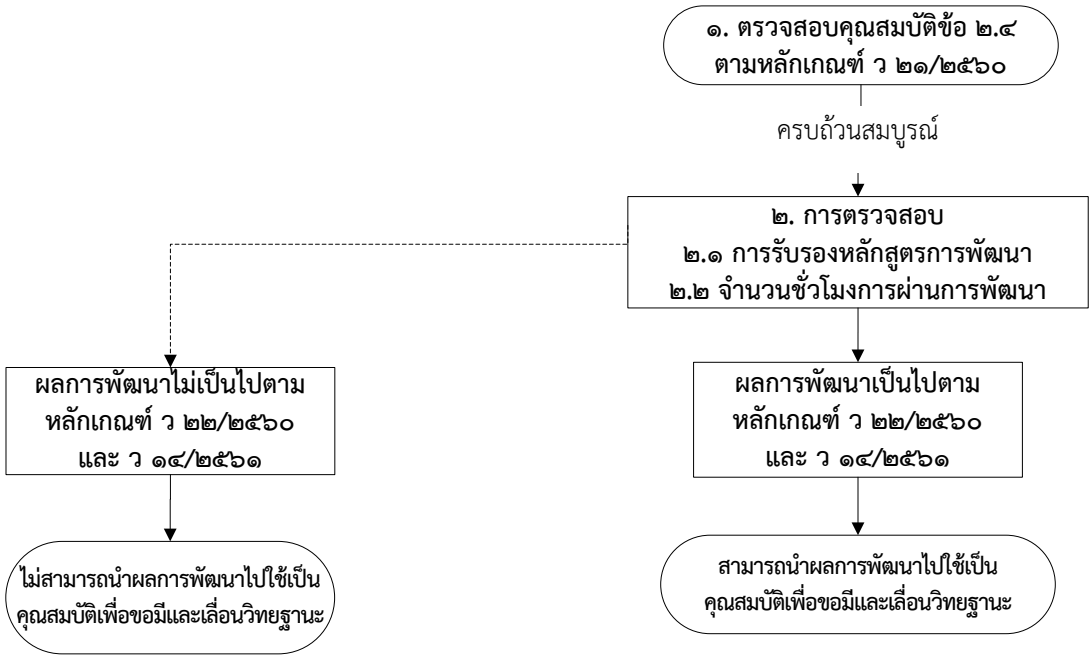

หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน
(ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๒๒ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และ
หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๑๔ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ (ฉบับที่ ๒))

๑. การตรวจสอบคุณสมบัติ

ให้ กศจ. ตรวจสอบคุณสมบัติด้านการพัฒนา ตามข้อ ๒.๔ ของหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ (ว ๒๑/๒๕๖๐) โดยพิจารณาจากเอกสารหลักฐาน ดังนี้

๑.๑ สำเนาวุฒิบัตรผ่านการพัฒนา

๑.๒ จำนวนชั่วโมงการพัฒนาในรอบปีที่ยื่นคำขอมีและเลื่อนวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ว ๒๑/๒๕๖๐

๑.๓ จำนวนชั่วโมงการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ส่วนที่เกิน ๕๐ ชั่วโมงในแต่ละปี (กรณีที่ชั่วโมงพัฒนาไม่ครบ ๑๐๐ ชั่วโมง)

๑.๔ หลักสูตรการพัฒนาที่ผ่านการรับรองจากสถาบันคุรุพัฒนา หรือ หลักสูตรที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒. การตรวจสอบ

๒.๑ การรับรองหลักสูตรการพัฒนา

๒.๑.๑ หลักสูตรที่สถาบันคุรุพัฒนาให้การรับรอง

ให้ กศจ. ตรวจสอบว่าวุฒิบัตรผ่านการพัฒนาต้องเป็นหลักสูตรตามประกาศที่ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนด

๒.๑.๒ หลักสูตรที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ให้ กศจ. ตรวจสอบว่าวุฒิบัตรผ่านการพัฒนา เป็นหลักสูตรที่ ก.ค.ศ. รับรอง หรือเป็นหลักสูตรที่ส่วนราชการรับรองตามมาตรฐานที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒.๒ การตรวจสอบจำนวนชั่วโมงการผ่านการพัฒนา

๒.๒.๑ การนับจำนวนชั่วโมงการพัฒนาให้นับตามรอบปีที่ยื่นคำขอมีและเลื่อนวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ว ๒๑/๒๕๖๐

๒.๒.๒ ให้ กศจ. ตรวจสอบว่าเป็นการพัฒนาติดต่อกันทุกปี และภายในรอบระยะเวลา ๕ ปีที่ขอรับการประเมินให้มีและเลื่อนวิทยฐานะ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ว ๒๑/๒๕๖๐ ต้องมีจำนวนชั่วโมงการพัฒนาครบ ๑๐๐ ชั่วโมง

๒.๒.๓ หากมีจำนวนชั่วโมงการพัฒนาไม่ครบ ๑๐๐ ชั่วโมง แต่ไม่น้อยกว่า ๖๐ ชั่วโมง ให้นำจำนวนชั่วโมงการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ส่วนที่เกิน ๕๐ ชั่วโมงในแต่ละปี มานับรวมเป็นจำนวนชั่วโมงการพัฒนาให้ครบ ๑๐๐ ชั่วโมงได้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ – วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ให้ยกเว้นชั่วโมงการพัฒนาตามหลักสูตรที่สถาบันคุรุพัฒนารับรอง หรือตามหลักสูตรที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยให้นำจำนวนชั่วโมงการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ส่วนที่เกิน ๕๐ ชั่วโมงในแต่ละปี มานับเป็นชั่วโมงการพัฒนาทดแทนได้ และให้ถือว่าเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องติดต่อกัน

๒.๒.๔ ผลการพัฒนาตามหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๓ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ ที่เข้ารับการพัฒนาก่อนวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และวุฒิบัตรยังไม่หมดอายุ ๓ ปี นับถึงวันที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หรือสำนักงาน ก.ค.ศ. รับเรื่อง แล้วแต่กรณี สามารถนำผลการพัฒนานั้น มาใช้เป็นคุณสมบัติเพื่อขอมีและเลื่อนวิทยฐานะได้ ๑ ครั้ง

ข้อพึงระวัง

๑. การเข้ารับการพัฒนาเพื่อขอมีและเลื่อนวิทยฐานะ ต้องพัฒนาตามหลักสูตรที่สถาบันคุรุพัฒนารับรองทั้งมาตรฐานหลักสูตร วิทยากร และหน่วยพัฒนา หรือหลักสูตรที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒. ในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน ผู้ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู อยู่ก่อนวันที่ประกาศใช้หลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๒๒/๒๕๖๐ (วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐) ให้พัฒนาตามเงื่อนไขท้ายหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว ๑๔/๒๕๖๑ ได้

๓. หลักสูตรการพัฒนาที่มิได้ผ่านการรับรองจากสถาบันคุรุพัฒนา หรือมิได้เป็นหลักสูตรที่ ก.ค.ศ. กำหนด ไม่สามารถนำมาใช้เป็นคุณสมบัติด้านการพัฒนาเพื่อขอมีและเลื่อนวิทยฐานะ ตามข้อ ๒.๔ ของหลักเกณฑ์และวิธีการ ว ๒๑/๒๕๖๐ แต่สามารถนำไปบันทึกเป็นผลการพัฒนาตนเอง ตามข้อ ๒.๕ ของหลักเกณฑ์และวิธีการ ว ๒๑/๒๕๖๐ ได้

๔. การตรวจสอบคุณสมบัติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หรือ กศจ. สามารถเรียกเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาได้

๓. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดว่าให้มีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งและบางวิทยฐานะ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสมในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความก้าวหน้าแก่ราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ก.ค.ศ. จึงได้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนที่จะได้รับการแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ต้องผ่านการพัฒนาตามหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๓ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔

แผนผังขั้นตอนการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ว ๓/๒๕๕๔

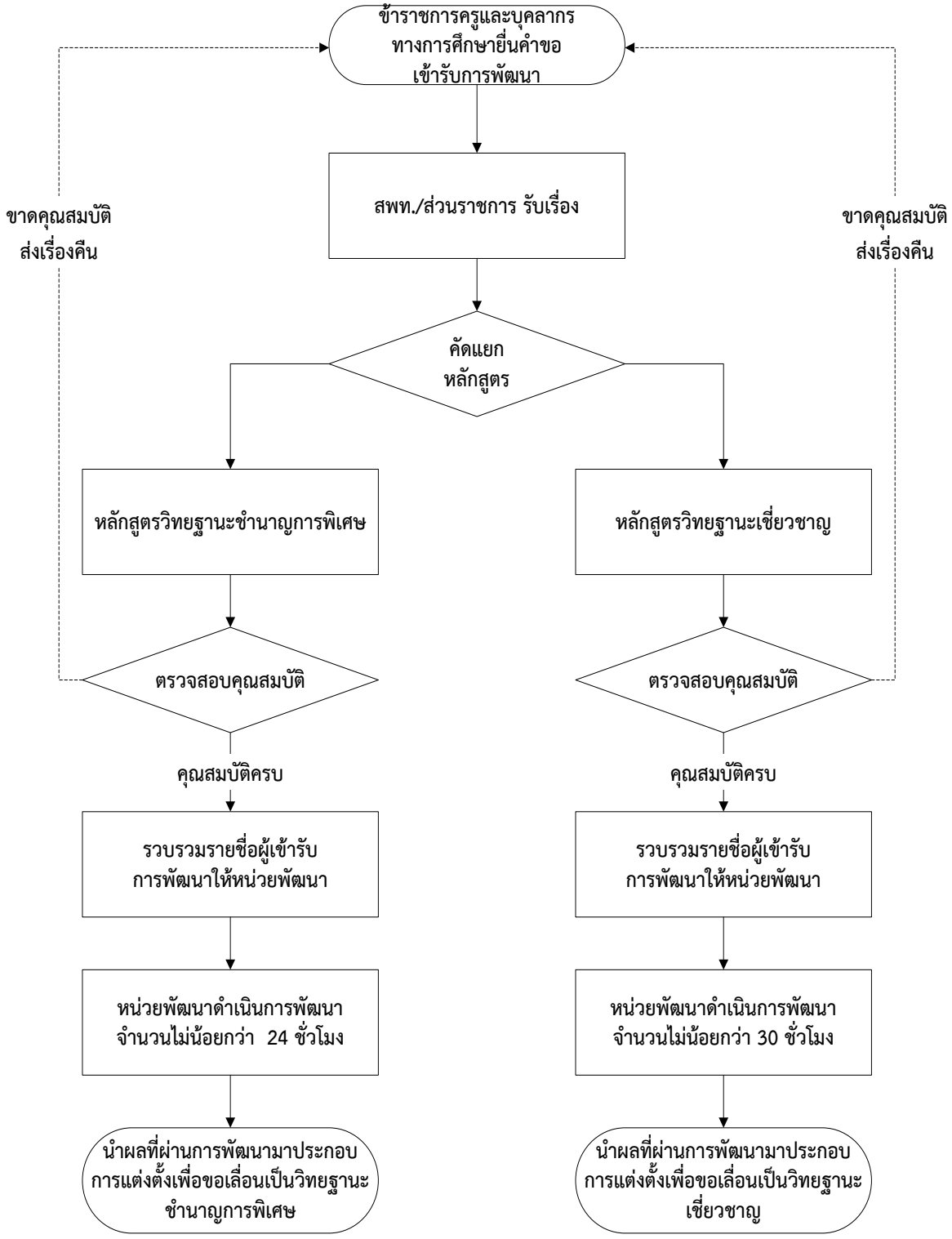

หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้ง ให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และวิทยฐานะเชี่ยวชาญ (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๓ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔)

๑. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณสมบัติในการเสนอขอรับการประเมินให้มีและเลื่อนวิทยฐานะ สามารถยื่นความประสงค์ขอเข้ารับการพัฒนาตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้ต่อส่วนราชการยกเว้น ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ยื่นต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ แล้วแต่กรณี

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ / ส่วนราชการ มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอเข้ารับการพัฒนาตามหลักสูตรวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หรือหลักสูตรวิทยฐานะเชี่ยวชาญตามหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีและ เลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

๓. ให้สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาทำหน้าที่เป็นหน่วยดำเนินการพัฒนา

๔. ผลการพัฒนาให้นำไปใช้ในการแต่งตั้งให้มีและเลื่อนวิทยฐานะได้ ภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่สำเร็จหลักสูตรการพัฒนา

๕. องค์ประกอบการพัฒนาก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนวิทยฐานะ

วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

๑) ระยะเวลาการพัฒนา ไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง

๒) หลักสูตรการพัฒนา ประกอบด้วย ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ พัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้างานในหน้าที่

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และวางแผนพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน

๓) ระยะเวลาเข้ารับการพัฒนา ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ และผลการประเมิน คะแนนเฉลี่ยส่วนที่ ๑ และ ๒ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ทั้งนี้ คะแนนเฉลี่ยในแต่ละส่วนต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕

วิทยฐานะเชี่ยวชาญ

๑) ระยะเวลาการพัฒนา ไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมง

๒) หลักสูตรการพัฒนา ประกอบด้วย ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานในหน้าที่

ส่วนที่ ๒ การสังเคราะห์บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และวางแผนพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ ๓ การนำเสนอแนวทางการพัฒนางานในหน้าที่ หรือพัฒนานวัตกรรมและการสร้างหรือ การปฏิบัติงานเป็นเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

๓) ระยะเวลาเข้ารับการพัฒนา ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ และผลการประเมิน คะแนนเฉลี่ยส่วนที่ ๑, ๒ และ ๓ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ทั้งนี้ คะแนนเฉลี่ยในแต่ละส่วนต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕

ข้อพึงระวัง

๑. ในวันที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายื่นคำขอเข้ารับการพัฒนา ผู้นั้นต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติในการเสนอขอรับการประเมินให้มีและเลื่อนวิทยฐานะ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒. ผลการพัฒนาจะต้องอยู่ภายในกำหนดเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่สำเร็จหลักสูตรการพัฒนา

๓. การแต่งตั้งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ต้องไม่ก่อนวันที่ผ่านการพัฒนาตามหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

๔. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องเข้ารับการพัฒนาในหน่วยพัฒนาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้กำหนดเท่านั้น

หากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความจำเป็นต้องเข้ารับการพัฒนาในหน่วยพัฒนาอื่น ต้องเสนอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เห็นชอบและเป็นผู้ดำเนินการส่งรายชื่อให้เข้ารับการพัฒนาในหน่วยพัฒนานั้นได้

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

เอกสาร	**เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (QR Code)**
ว ๑๙/๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตำแหน่งครูผู้ช่วย	
ว ๒๖/๒๕๖๑ เรื่อง แบบประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตำแหน่งครูผู้ช่วย	
ว ๒๒/๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน	
ว ๑๔/๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน (ฉบับที่ ๒)	
ว ๓/๒๕๕๔ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และวิทยฐานะเชี่ยวชาญ	

๙. การบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา ๓๘ ค. (๒)

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ สั่ง ณ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ กำหนดให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานบุคคลของตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) เฉพาะที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกเขต และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนั้น ๆ โดยต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ในเรื่องต่าง ๆ เช่น การกำหนดตำแหน่ง การบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน การเลื่อนตำแหน่ง และการย้าย เป็นต้น และให้ศึกษาธิการจังหวัดโดยความเห็นชอบของ กศจ. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

ก.ค.ศ. ได้กำหนดกรอบอัตรากำลังตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ๒๒๕ เขต และในสถานศึกษา โดยกำหนดเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. ประเภททั่วไป จำนวน ๓ สายงาน ได้แก่

ลำดับที่	ชื่อสายงาน	ชื่อตำแหน่ง	ระดับ
๑.	ปฏิบัติงานธุรการ	เจ้าพนักงานธุรการ	ปฏิบัติงาน – ชำนาญงาน
๒.	ปฏิบัติงานพัสดุ	เจ้าพนักงานพัสดุ	ปฏิบัติงาน – อาวุโส
๓.	ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	ปฏิบัติงาน – อาวุโส

๒. ตำแหน่งประเภทวิชาการ จำนวน ๑๐ สายงาน ได้แก่

ลำดับที่	ชื่อสายงาน	ชื่อตำแหน่ง	ระดับ
๑.	วิชาการคอมพิวเตอร์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์	ปฏิบัติการ – ชำนาญการ
๒.	จัดการงานทั่วไป	นักจัดการงานทั่วไป	ปฏิบัติการ – ชำนาญการพิเศษ
๓.	วิชาการพัสดุ	นักวิชาการพัสดุ	ปฏิบัติการ – ชำนาญการพิเศษ
๔.	วิชาการเงินและบัญชี	นักวิชาการเงินและบัญชี	ปฏิบัติการ – ชำนาญการพิเศษ
๕.	วิชาการตรวจสอบภายใน	นักวิชาการตรวจสอบภายใน	ปฏิบัติการ – ชำนาญการพิเศษ
๖.	ประชาสัมพันธ์	นักประชาสัมพันธ์	ปฏิบัติการ – ชำนาญการพิเศษ
๗.	วิชาการศึกษา	นักวิชาการศึกษา	ปฏิบัติการ– ชำนาญการพิเศษ
๘.	ทรัพยากรบุคคล	นักทรัพยากรบุคคล	ปฏิบัติการ – ชำนาญการพิเศษ
๙.	นิติการ	นิติกร	ปฏิบัติการ– ชำนาญการพิเศษ
๑๐.	วิเคราะห์นโยบายและแผน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	ปฏิบัติการ– ชำนาญการพิเศษ

สำหรับตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ก.ค.ศ. กำหนดให้เรียกชื่อเป็น “ผู้อำนวยการกลุ่ม” โดยไม่จัดเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ และไม่ผูกพันกับเงินประจำตำแหน่งหรือสิทธิประโยชน์อื่นใด ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/๓๒๑ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ และ ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/๓๕๘ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒

การเปลี่ยนตำแหน่ง การย้าย และการโอน

๑. การเปลี่ยนตำแหน่ง การย้าย และการโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญ ไปบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒)

๒. กฎหมาย กฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๑. มาตรา ๕๗ กำหนดว่า “การเปลี่ยนตำแหน่ง การย้าย และการโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตาม ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้นั้นอาจถูกเปลี่ยนตำแหน่งหรือย้ายตามวรรคหนึ่งได้ เว้นแต่ถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีอื่นตามมาตรา ๑๑๙”

มาตรา ๕๙ วรรคสาม กำหนดว่า “การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อไปบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องได้รับอนุมัติจาก ก.ค.ศ. แต่ถ้าเป็นการย้ายไปแต่งตั้งในตำแหน่งซึ่ง ก.ค.ศ. ยังมิได้กำหนด จะกระทำได้เมื่อ ก.ค.ศ. กำหนดตำแหน่งแล้ว

๒. มาตรฐานตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๘ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

๓. หลักเกณฑ์และวิธีการเปลี่ยนตำแหน่ง การย้าย และการโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญ ไปบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๓๐ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐

๓. แผนผังขั้นตอนการดำเนินการเปลี่ยนตำแหน่ง การย้าย และการโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญ

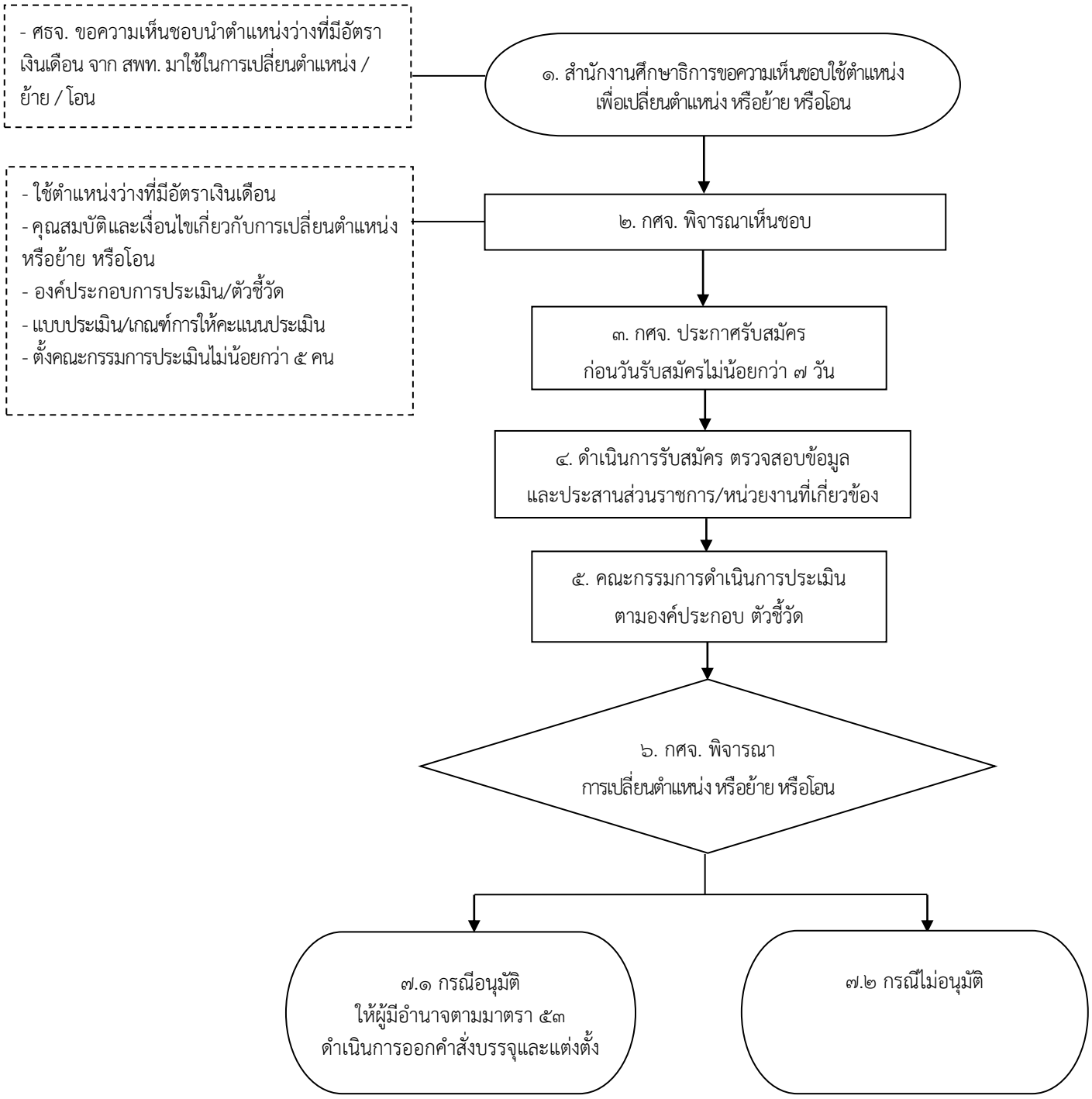

๔. คำอธิบายแผนผังขั้นตอนการดำเนินการเปลี่ยนตำแหน่ง การย้าย และการโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญ

ก.ค.ศ. กำหนดการเปลี่ยนตำแหน่ง การย้าย และการโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญ ไปบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๓๐ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

๑. สำนักงานศึกษาธิการขอความเห็นชอบใช้ตำแหน่งเพื่อเปลี่ยนตำแหน่ง หรือย้าย หรือโอน

สำนักงานศึกษาธิการ ขอความเห็นชอบในการนำตำแหน่งว่างที่มีอัตราเงินเดือน มีชื่อตำแหน่งและระดับตำแหน่งตรงตามกรอบอัตรากำลังและเงื่อนไขที่ ก.ค.ศ. กำหนด และมิใช่เป็นตำแหน่งที่รอการเลิกหรือยุบ หรือตำแหน่งที่มีเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) กำหนด หรือตำแหน่งที่สงวนไว้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาใช้ในการเปลี่ยนตำแหน่ง/ย้าย/โอน

ทั้งนี้ กศจ. นั้น ต้องไม่มีบัญชีผู้สอบแข่งขันหรือบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกซึ่งรอการบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งเดียวกับตำแหน่งที่จะรับเปลี่ยนตำแหน่ง หรือย้าย หรือโอน

๒. กศจ. พิจารณาเห็นชอบให้ใช้ตำแหน่งในการเปลี่ยนตำแหน่ง หรือย้าย หรือโอน และกำหนดรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ตำแหน่งว่างที่มีอัตราเงินเดือนที่จะใช้เปลี่ยนตำแหน่ง รับย้าย หรือรับโอน
- คุณสมบัติและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเปลี่ยนตำแหน่ง หรือย้าย หรือโอน
- องค์ประกอบการประเมิน/ตัวชี้วัด
- แบบประเมิน/เกณฑ์การให้คะแนนประเมิน
- ตั้งคณะกรรมการประเมินที่มีความรู้ความสามารถและความเหมาะสม จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน

๓. กศจ. ประกาศรับสมัคร

กศจ. ประกาศรับสมัครเปลี่ยนตำแหน่ง รับย้าย และรับโอน ก่อนวันรับสมัครไม่น้อยกว่า ๗ วัน โดยปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผยและประชาสัมพันธ์ทางอินเตอร์เน็ต สื่อต่าง ๆ ตามความเหมาะสม โดยระบุ

- ตำแหน่งว่างที่จะรับเปลี่ยนตำแหน่ง รับย้าย และรับโอน
- คุณสมบัติของผู้ขอเปลี่ยนตำแหน่ง, ย้าย, โอน
- องค์ประกอบการประเมิน/ตัวชี้วัด
- แบบประเมิน/คะแนนประเมิน
- เงื่อนไข/ข้อความอื่น ๆ ที่ผู้ขอเปลี่ยนตำแหน่ง ย้าย และโอน ควรทราบ

๔. ดำเนินการรับสมัคร ตรวจสอบข้อมูลและประสานส่วนราชการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการรับสมัครตามวันเวลาที่ประกาศรับสมัคร พร้อมทั้งตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครให้เป็นไปตามมาตรฐานตำแหน่งที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๔.๒ กรณีการรับโอน ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของหน่วยงานการศึกษาที่ประสงค์จะรับโอน ทำความตกลงกับผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการหรือหน่วยงานการศึกษาเดิมของผู้รับโอน พร้อมสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการรับเงินเดือน การลาศึกษาต่อ การถูกดำเนินการทางวินัยหรือจรรยาบรรณวิชาชีพ การถูกดำเนินคดีหรือถูกลงโทษทางอาญา หรือถูกดำเนินคดีล้มละลายหรือเป็นบุคคลล้มละลายและข้อมูลอื่น ๆ ตามแบบที่กำหนด และเมื่อได้รับความยินยอมพร้อมข้อมูลดังกล่าวจากส่วนราชการหรือหน่วยงานสังกัดเดิมของผู้ขอโอนแล้วให้นำเสนอ กศจ. พิจารณาต่อไป

๕. คณะกรรมการดำเนินการประเมิน

คณะกรรมการประเมินที่ กศจ. ตั้ง ดำเนินการประเมินความรู้ความสามารถและความเหมาะสมของผู้ขอเปลี่ยนตำแหน่ง ย้าย หรือโอนที่ยื่นคำขอไว้ ตามองค์ประกอบการประเมินและตัวชี้วัดที่กำหนด โดยให้ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดถือระบบคุณธรรม ความเสมอภาค ความโปร่งใส และตรวจสอบได้

๖. กศจ. พิจารณาการเปลี่ยนตำแหน่ง หรือย้าย หรือโอน

การพิจารณาแต่งตั้ง ให้เป็นไปตามแนวทาง ดังนี้

๑) ให้พิจารณาจากผลการประเมินฯ ของคณะกรรมการประเมิน สำหรับการพิจารณารับโอนให้นำข้อมูลตามข้อ ๔.๒ มาประกอบการพิจารณาด้วย

๒) กรณีการเปลี่ยนตำแหน่ง การรับย้าย และการรับโอนต่างกลุ่มตำแหน่งไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการขึ้นไป จะต้องพิจารณาการประเมินบุคคลและผลงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดด้วย สำหรับการพิจารณารับโอนให้ดำเนินการภายหลังจากการย้ายหรือการเปลี่ยนตำแหน่ง และการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) เสร็จสิ้นแล้ว

๓) การพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบตำแหน่งตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยคำนึงถึงความจำเป็นและประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับจากความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ของผู้ขอเปลี่ยนตำแหน่ง ย้าย หรือโอนเทียบกับตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในหน่วยงานการศึกษานั้นด้วย

สำหรับการให้รับเงินเดือน ให้ได้รับเงินเดือนเท่าเดิม กรณีที่เงินเดือนสูงกว่าขั้นสูงของระดับตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ให้ได้รับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๒๓ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙)

๗. ผลการพิจารณา

๗.๑ กรณีอนุมัติ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ดำเนินการออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

เมื่อ กศจ. พิจารณามีมติอนุมัติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ดำเนินการออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง และส่งคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ส่วนราชการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๗ วัน

ทั้งนี้ เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งแล้ว ดำเนินการ ดังนี้

๑) กรณีการเปลี่ยนตำแหน่ง หรือย้าย เมื่อออกคำสั่งแล้วแจ้งให้หน่วยงานสังกัดเดิมทราบ

๒) กรณีการรับโอน เมื่อออกคำสั่งแล้วแจ้งให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานสังกัดเดิมของผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งสั่งให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่และอัตราเงินเดือนเดิม โดยให้มีผลในวันเดียวกันกับวันที่มีคำสั่งรับโอน และส่งตัวไปรับตำแหน่งใหม่ต่อไป ทั้งนี้ ผู้ที่ได้รับโอนต้องรายงานตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานการศึกษาที่รับโอน ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ออกคำสั่งรับโอน หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้มีอำนาจสั่งรับโอนอาจยกเลิกการรับโอนได้

๓) ส่งสำเนาคำสั่งพร้อมบัญชีรายละเอียดการบรรจุและแต่งตั้ง ไปยังสำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ออกคำสั่ง พร้อมด้วยเอกสารหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) บัญชีรายละเอียดอัตรากำลังตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในหน่วยงานการศึกษาที่รับการแต่งตั้ง

(๒) สำเนาเอกสารหลักฐาน ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดในแบบคำขอ

(๓) สำเนารายงานการประชุม กศจ. เฉพาะวาระที่พิจารณาและมีมติให้เปลี่ยนตำแหน่ง รับย้าย หรือรับโอน

๗.๒ กรณีไม่อนุมัติ ยุติการดำเนินการ

๕. ข้อพึงระวัง

๕.๑ การรับโอนต่างกลุ่มตำแหน่ง หรือการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ หรือชำนาญการพิเศษ ต้องดำเนินการคัดเลือก ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘

๕.๒ การให้ได้รับเงินเดือนต้องให้ได้รับเท่าเดิมและไม่สูงกว่าขั้นสูงของระดับตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๒๓ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙)

๕.๓ หน่วยงานต้นสังกัดยินยอมให้โอน โดยผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งลงนาม

๕.๔ การพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด ให้พิจารณาดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๖ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งกำหนดให้นำหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบตำแหน่งอย่างอื่นเท่ากับการดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๓๐ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓

การโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นและข้าราชการอื่น

๑. การโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นและข้าราชการอื่นที่มิใช่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒)

๒. กฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๑. มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดว่า “การโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่มิใช่พนักงานวิสามัญ และการโอนข้าราชการอื่นที่มิใช่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และมิใช่ข้าราชการการเมืองมาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อาจทำได้หากบุคคลนั้นสมัครใจ โดยให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของหน่วยงานการศึกษาที่ประสงค์จะรับโอนทำความตกลงกับผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการหรือหน่วยงานสังกัดเดิมแล้วเสนอเรื่องให้ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี อนุมัติโดยให้คำนึงถึงประโยชน์ที่หน่วยงานการศึกษานั้นจะได้รับเป็นสำคัญ ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งให้มีตำแหน่งใด วิทยฐานะใด และให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ.กำหนด แต่เงินเดือนที่จะให้ได้รับต้องไม่สูงกว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ ในระดับเดียวกัน เว้นแต่จะเป็นการโอนตามวรรคสอง”

๒. มาตรฐานตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๘ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

๓. หลักเกณฑ์และวิธีการโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นและข้าราชการอื่น มาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๒๙ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐

๓. แผนผังขั้นตอนการดำเนินการโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นและข้าราชการอื่น

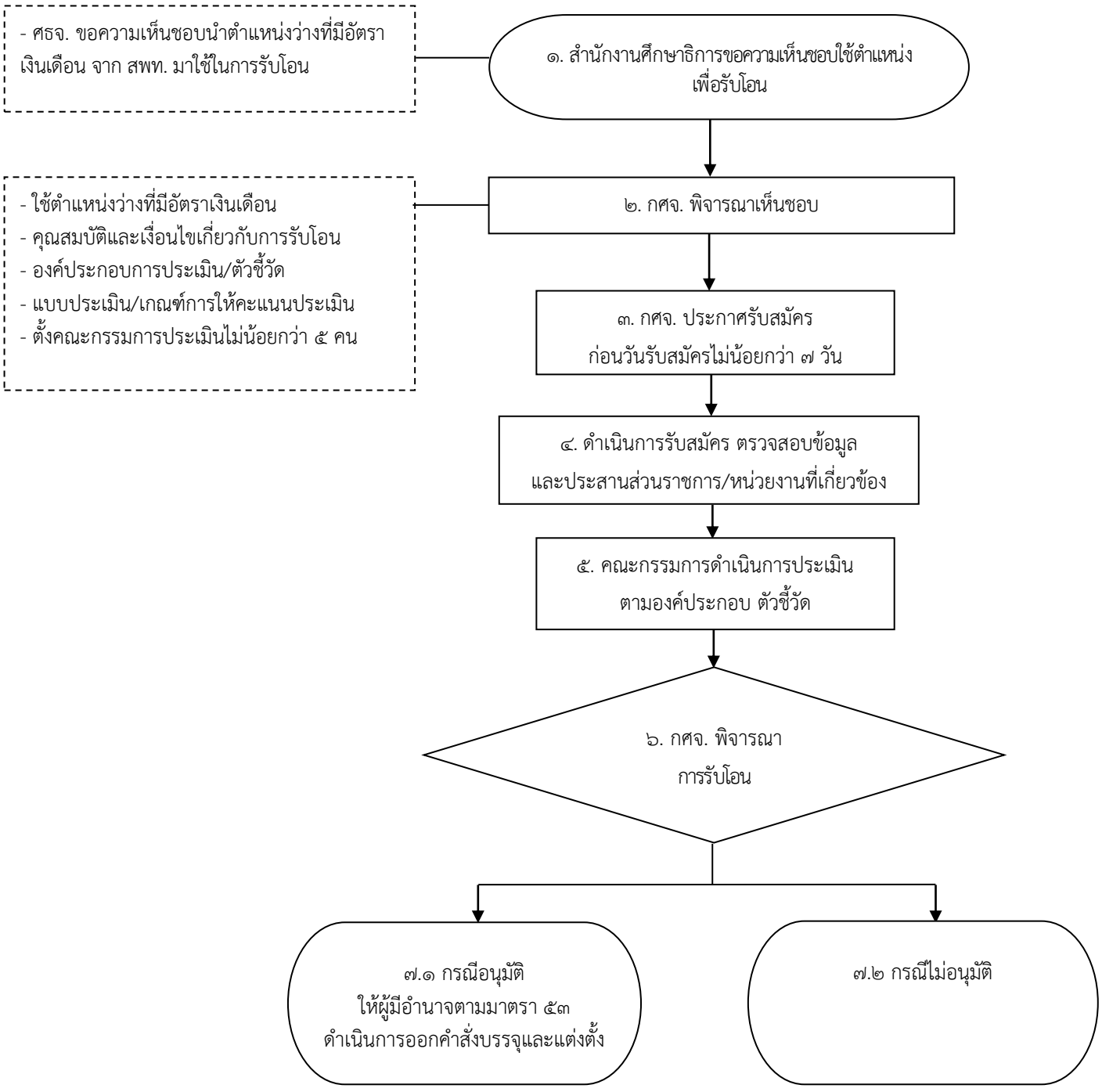

๔. คำอธิบายแผนผังขั้นตอนการดำเนินการโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นและข้าราชการอื่นฯ

ก.ค.ศ. กำหนดการโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นและข้าราชการอื่น มาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๒๙ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

๑. สำนักงานศึกษาธิการขอความเห็นชอบใช้ตำแหน่งเพื่อรับโอน

สำนักงานศึกษาธิการ ขอความเห็นชอบในการนำตำแหน่งว่างที่มีอัตราเงินเดือน มีชื่อตำแหน่งและระดับตำแหน่งตรงตามกรอบอัตรากำลังและเงื่อนไขที่ ก.ค.ศ. กำหนด และมิใช่เป็นตำแหน่งที่รอการเลิกหรือยุบหรือตำแหน่งที่มีเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) กำหนดหรือตำแหน่งที่สงวนไว้ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาใช้ในการรับโอน

ทั้งนี้ กศจ. นั้น ต้องไม่มีบัญชีผู้สอบแข่งขันหรือบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกซึ่งรอการบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งเดียวกับตำแหน่งที่จะรับโอน

๒. กศจ. พิจารณาเห็นชอบให้ใช้ตำแหน่งในการรับโอน และกำหนดรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- ตำแหน่งว่างที่มีอัตราเงินเดือนที่จะใช้รับโอน
- คุณสมบัติและเงื่อนไขเกี่ยวกับการรับโอน
- องค์ประกอบการประเมิน/ตัวชี้วัด
- แบบประเมิน/เกณฑ์การให้คะแนนประเมิน
- ตั้งคณะกรรมการประเมินที่มีความรู้ความสามารถและความเหมาะสม จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน

๓. กศจ. ประกาศรับสมัคร

กศจ. ประกาศรับสมัครรับโอน ก่อนวันรับสมัครไม่น้อยกว่า ๗ วัน โดยปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผยและประชาสัมพันธ์ทางอินเตอร์เน็ต สื่อต่าง ๆ ตามความเหมาะสม โดยระบุ

- ตำแหน่งว่างที่จะรับโอน
- คุณสมบัติของผู้ขอโอน
- องค์ประกอบการประเมิน/ตัวชี้วัด
- แบบประเมิน/คะแนนประเมิน
- เงื่อนไข/ข้อความอื่น ๆ ที่ผู้ขอโอน ควรทราบ

๔. ดำเนินการรับสมัคร ตรวจสอบข้อมูลและประสานส่วนราชการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการรับสมัครตามวันเวลาที่ประกาศรับสมัคร พร้อมทั้งตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครให้เป็นไปตามมาตรฐานตำแหน่งที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๔.๒ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของหน่วยงานการศึกษาที่ประสงค์จะรับโอน ทำความตกลงกับผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการหรือหน่วยงานการศึกษาเดิมของผู้ขอโอน พร้อมสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการรับเงินเดือน การลาศึกษาต่อ การถูกดำเนินการทางวินัยหรือจรรยาบรรณวิชาชีพ การถูกดำเนินคดีหรือถูกลงโทษทางอาญา หรือถูกดำเนินคดีล้มละลายหรือเป็นบุคคลล้มละลายและข้อมูลอื่น ๆ ตามแบบที่กำหนด และเมื่อได้รับยินยอมพร้อมข้อมูลดังกล่าวจากส่วนราชการหรือหน่วยงานสังกัดเดิมของผู้ขอโอนแล้วให้นำเสนอ กศจ. พิจารณาต่อไป

๕. คณะกรรมการดำเนินการประเมิน

คณะกรรมการประเมินที่ กศจ. ตั้ง ดำเนินการประเมินความรู้ความสามารถและความเหมาะสมของผู้ขอโอนที่ยื่นคำขอไว้ ตามองค์ประกอบการประเมินและตัวชี้วัดที่กำหนด โดยให้ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดถือระบบคุณธรรม ความเสมอภาค ความโปร่งใส และตรวจสอบได้

๖. กศจ. พิจารณาการรับโอน

การพิจารณารับโอน ให้เป็นไปตามแนวทาง ดังนี้

๑) ให้พิจารณาจากผลการประเมินฯ ของคณะกรรมการประเมิน โดยนำข้อมูลตามข้อ ๔.๒ มาประกอบการพิจารณาด้วย

๒) กรณีการรับโอนต่างกลุ่มตำแหน่งไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการขึ้นไป จะต้องพิจารณาการประเมินบุคคลและผลงาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดด้วย และการพิจารณารับโอนให้ดำเนินการภายหลังจากการย้าย หรือการเปลี่ยนตำแหน่ง และการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) เสร็จสิ้นแล้ว

๓) การพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบตำแหน่งตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยคำนึงถึงความจำเป็นและประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับจากความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ของผู้ขอโอนเทียบกับตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในหน่วยงานการศึกษานั้นด้วย

สำหรับการให้รับเงินเดือน ให้ได้รับเงินเดือนเท่าเดิม กรณีที่เงินเดือนสูงกว่าขั้นสูงของระดับตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ให้ได้รับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๒๓ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙)

๗. ผลการพิจารณา

๗.๑ กรณีอนุมัติ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ดำเนินการออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

เมื่อ กศจ. พิจารณามีมติอนุมัติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ดำเนินการออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง และส่งคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ส่วนราชการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๗ วัน

ทั้งนี้ เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งแล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) แจ้งให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานสังกัดเดิมของผู้ขอโอนสั่งให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่และอัตราเงินเดือนเดิม โดยให้มีผลในวันเดียวกันกับวันที่มีคำสั่งรับโอน และส่งตัวไปรับตำแหน่งใหม่ต่อไป ทั้งนี้ ผู้ที่ได้รับโอนต้องรายงานตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานการศึกษาที่รับโอน ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ออกคำสั่งรับโอน หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้มีอำนาจสั่งรับโอนอาจยกเลิกการรับโอนได้

๒) ส่งสำเนาคำสั่งพร้อมบัญชีรายละเอียดการบรรจุและแต่งตั้ง ไปยังสำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ออกคำสั่ง พร้อมด้วยเอกสารหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) บัญชีรายละเอียดอัตรากำลังตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในหน่วยงานการศึกษาที่รับโอน

(๒) สำเนาเอกสารหลักฐาน ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดในแบบคำขอโอน

(๓) สำเนารายงานการประชุม กศจ. เฉพาะวาระที่พิจารณาและมีมติให้รับโอน

๗.๒ กรณีไม่อนุมัติ ยุติการดำเนินการ

๕. ข้อพึงระวัง

๕.๑ ผู้ขอโอนต้องเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการอื่น ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งจากผลการสอบแข่งขันในประเภทตำแหน่งเดียวกันหรือเทียบเท่ากับตำแหน่งที่จะขอโอน โดยเป็นการสอบแข่งขันที่เทียบเคียงหรือได้มาตรฐานเดียวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่ ก.พ. หรือ ก.ค.ศ. กำหนด และต้องเป็นผลการสอบแข่งขันในประเภทตำแหน่งเดียวกันหรือเทียบเท่ากับตำแหน่งปัจจุบันก่อนโอน

๕.๒ การรับโอนมาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ขึ้นไป ต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘

๕.๓ การให้ได้รับเงินเดือนต้องให้ได้รับเท่าเดิมและไม่สูงกว่าขั้นสูงของระดับตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๒๓ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙)

๕.๔ หนังสือยินยอมให้โอนของหน่วยงานต้นสังกัด ต้องลงนามโดยผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ

๑. การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒)

๒. กฎหมาย กฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๑. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๘ กำหนดให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในกรณีที่ ก.ค.ศ. เห็นสมควร จะมอบหมายให้ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ซึ่ง ก.ค.ศ. ตั้งตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนราชการ หรือหน่วยงานการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคสองก็ได้ หลักสูตร วิธีการสอบแข่งขัน วิธีดำเนินการที่เกี่ยวกับการสอบแข่งขัน เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ การนำบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่น การยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ และรายละเอียดเกี่ยวกับการสอบแข่งขันให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒. หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๒๗ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ตามข้อ ๑๙ ของหลักเกณฑ์ดังกล่าว และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๔ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ กำหนดให้กรณีที่ไม่มีบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ให้ขอจากบัญชีรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่นได้ โดยให้ดำเนินการตามลำดับที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ฯ

๓. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค . (๒) ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/๔๒๖ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ กำหนดให้ใช้แนวปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๒๗ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๔ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ในส่วนที่ว่าด้วยแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค . (๒) ต่อไปได้ จนกว่า ก.ค.ศ. จะกำหนดแนวปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวใหม่

๓.๑ แผนผังขั้นตอนการดำเนินการสอบแข่งขันฯ

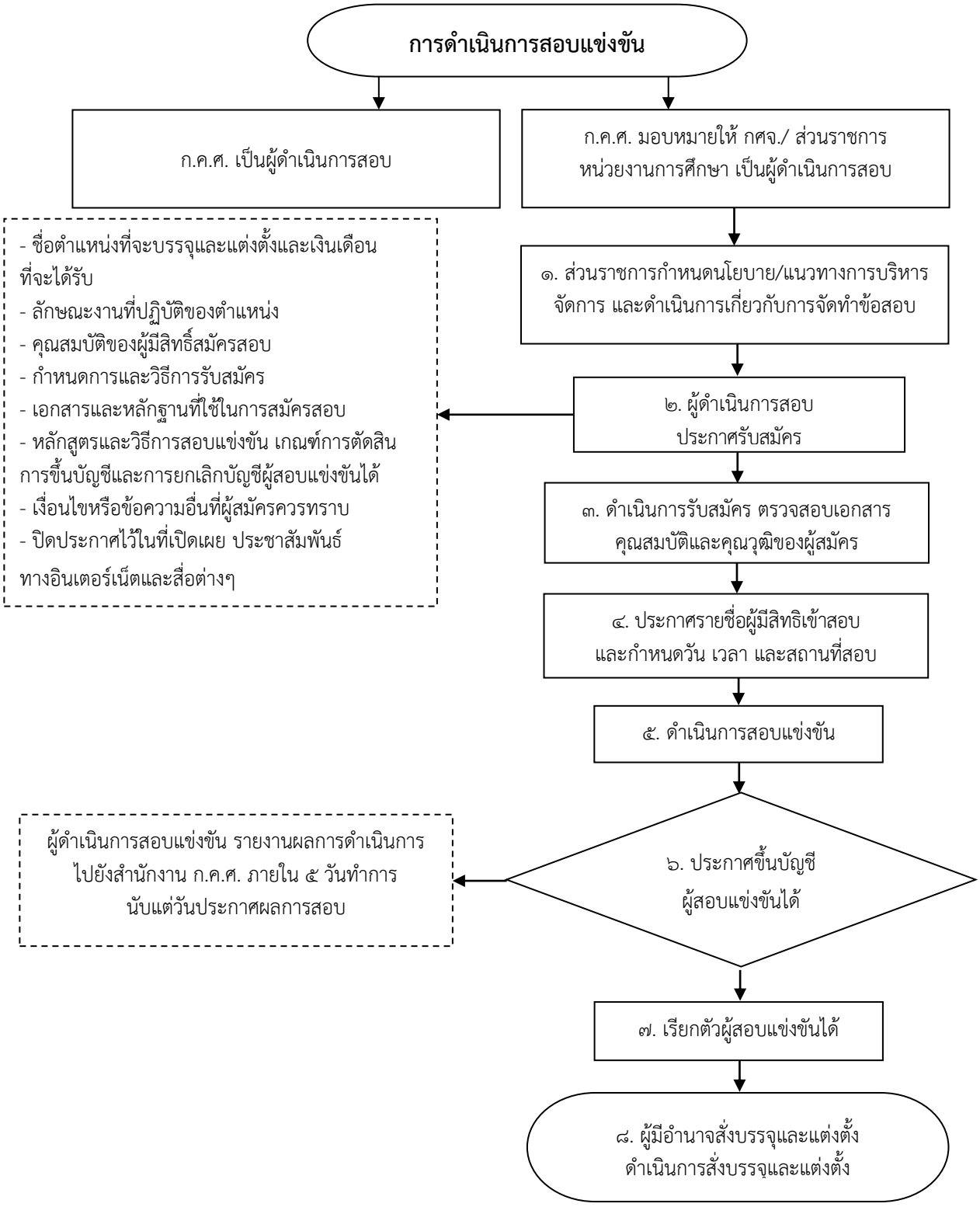

๔. คำอธิบายแผนผังขั้นตอนการดำเนินการสอบแข่งขันฯ

ก.ค.ศ. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๒๗ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ประกอบกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งกำหนดให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขัน หรือมอบหมายให้ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ซึ่ง ก.ค.ศ. ตั้งตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนราชการ หรือหน่วยงานการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการสำหรับการสอบแข่งขันที่ ก.ค.ศ. มอบหมายให้ กศจ. ส่วนราชการ หรือหน่วยงานการศึกษา เป็นผู้ดำเนินการมีขั้นตอนดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

๑. ส่วนราชการกำหนดนโยบาย/แนวทางการบริหารจัดการ และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำข้อสอบ

เมื่อ ก.ค.ศ. มอบหมายให้ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ซึ่ง ก.ค.ศ. ตั้งตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนราชการ หรือหน่วยงานการศึกษา เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขัน ให้ส่วนราชการดำเนินการกำหนดนโยบาย หรือแนวทางในการบริหารจัดการในการดำเนินการ รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำข้อสอบ การตรวจกระดาษคำตอบ ประมวลผลการสอบ

สำหรับหลักสูตรการสอบแข่งขันให้ใช้หลักสูตรตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดไว้ท้ายหลักเกณฑ์และวิธีการนี้

ทั้งนี้ ส่วนราชการอาจกำหนดให้ผู้สมัครสอบภาคความรู้ความสามารถทั่วไป หรือภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งก่อน แล้วจึงให้ผู้ที่สอบได้คะแนนตามเกณฑ์สอบในภาคอื่นต่อไปก็ได้

๒. ผู้ดำเนินการสอบประกาศรับสมัคร

การประกาศรับสมัคร ให้ ก.ค.ศ. หรือ กศจ. /ส่วนราชการ ที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย จัดทำประกาศรับสมัครสอบแข่งขันโดยระบุรายละเอียดต่างๆ ที่กำหนดไว้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ และดำเนินการประกาศก่อนวันรับสมัครไม่น้อยกว่า ๗ วัน โดยปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย และประชาสัมพันธ์ทางอินเตอร์เน็ต สื่อต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้ส่งประกาศไปยังสำนักงาน ก.ค.ศ. ส่วนราชการต้นสังกัด และหน่วยงานที่เห็นสมควร

๓. ดำเนินการรับสมัคร ตรวจสอบเอกสาร คุณสมบัติและคุณวุฒิของผู้สมัคร

การรับสมัครให้ กศจ./ส่วนราชการ ที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย รับสมัครไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน โดยต้องระบุวันที่รับสมัครไว้ในประกาศให้ชัดเจนด้วยว่ารับสมัครตั้งแต่วันที่เท่าใดถึงวันที่เท่าใด และเว้นวันหยุดราชการหรือไม่ และกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสาร คุณสมบัติและคุณวุฒิของผู้สมัครสอบแข่งขันให้ถูกต้องตรงตามที่ระบุไว้ในประกาศรับสมัครสอบแข่งขัน ซึ่งจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์เข้าสอบแข่งขัน และในแต่ละวันให้จัดทำสถิติผู้สมัครแยกตามตำแหน่งประเภทตำแหน่ง ประกาศไว้ในที่เปิดเผยและหรือทางอินเตอร์เน็ต

๔. ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าสอบ และกำหนดวัน เวลา และสถานที่สอบ

การประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าสอบ ต้องประกาศก่อนวันสอบไม่น้อยกว่า ๕ วัน พร้อมทั้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่สอบให้ชัดเจน ตลอดจนกำหนดระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติของผู้เข้าสอบแข่งขันและระเบียบอื่น ๆ เท่าที่จำเป็น ณ สถานที่ทำการของผู้ดำเนินการสอบแข่งขัน ทางอินเตอร์เน็ต และทางสื่อต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

๕. ดำเนินการสอบแข่งขัน

ในการดำเนินการสอบแข่งขัน ให้ผู้ดำเนินการสอบดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายหรือแนวทางที่ส่วนราชการกำหนด และให้ดำเนินการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดถือระบบคุณธรรม ความเสมอภาค ความโปร่งใส และตรวจสอบได้

เกณฑ์การตัดสินว่าผู้ใดเป็นผู้สอบแข่งขันได้ ผู้นั้นต้องได้คะแนนในแต่ละภาคไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ

๖. ประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

การประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ให้เรียงลำดับจากผู้สอบได้คะแนนรวมสูงสุดลงมาตามลำดับตามที่หลักเกณฑ์และวิธีการฯ กำหนดไว้ และบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ให้ใช้ได้ไม่เกิน ๒ ปี นับแต่วันประกาศขึ้นบัญชี แต่ถ้ามีการสอบแข่งขันอย่างเดียวกันนั้นอีก และได้มีการขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ใหม่แล้ว บัญชีผู้สอบแข่งขันได้ครั้งก่อนเป็นอันยกเลิก

เมื่อการสอบเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ดำเนินการสอบแข่งขันรายงานผลการดำเนินการและจัดส่งข้อสอบวิชาละ ๑ ชุดพร้อมเฉลยคำตอบ บัญชีกรอกคะแนน ๑ ชุด และสำเนาบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ๑ ชุด ไปยังสำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๕ วันทำการ นับตั้งแต่วันประกาศผลการสอบ รวมทั้งเมื่อมีการยกเลิกการขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ หรือขึ้นบัญชีผู้ใดไว้ตามเดิม ให้แจ้งไปยังสำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๕ วันทำการ นับตั้งแต่วันยกเลิกหรือขึ้นบัญชีผู้นั้น

๗. เรียกตัวผู้สอบแข่งขันได้

การเรียกตัวผู้สอบแข่งขันได้มารายงานตัวเพื่อบรรจุและแต่งตั้งครั้งแรกให้ใช้ประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้เป็นการเรียกตัวผู้มีสิทธิ์ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง

การเรียกตัวครั้งต่อ ๆ ไป ให้ทำหนังสือเรียกตัวผู้สอบแข่งขันได้โดยตรงเป็นรายบุคคล ก่อนวันรายงานตัวไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน นับแต่วันประทับตราลงทะเบียนของไปรษณีย์ต้นทางตามที่อยู่ที่ปรากฏในเอกสารการรับสมัคร โดยให้แจ้งรายละเอียดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๘. ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ดำเนินการสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

การสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้เพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้เข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นอำนาจหน้าที่ของศึกษาธิการจังหวัด โดยความเห็นชอบของ กศจ.

เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ใดให้ดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) แล้วให้ส่งสำเนาคำสั่งให้ สำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันออกคำสั่ง

๓.๒ แผนผังขั้นตอนการดำเนินการนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่น

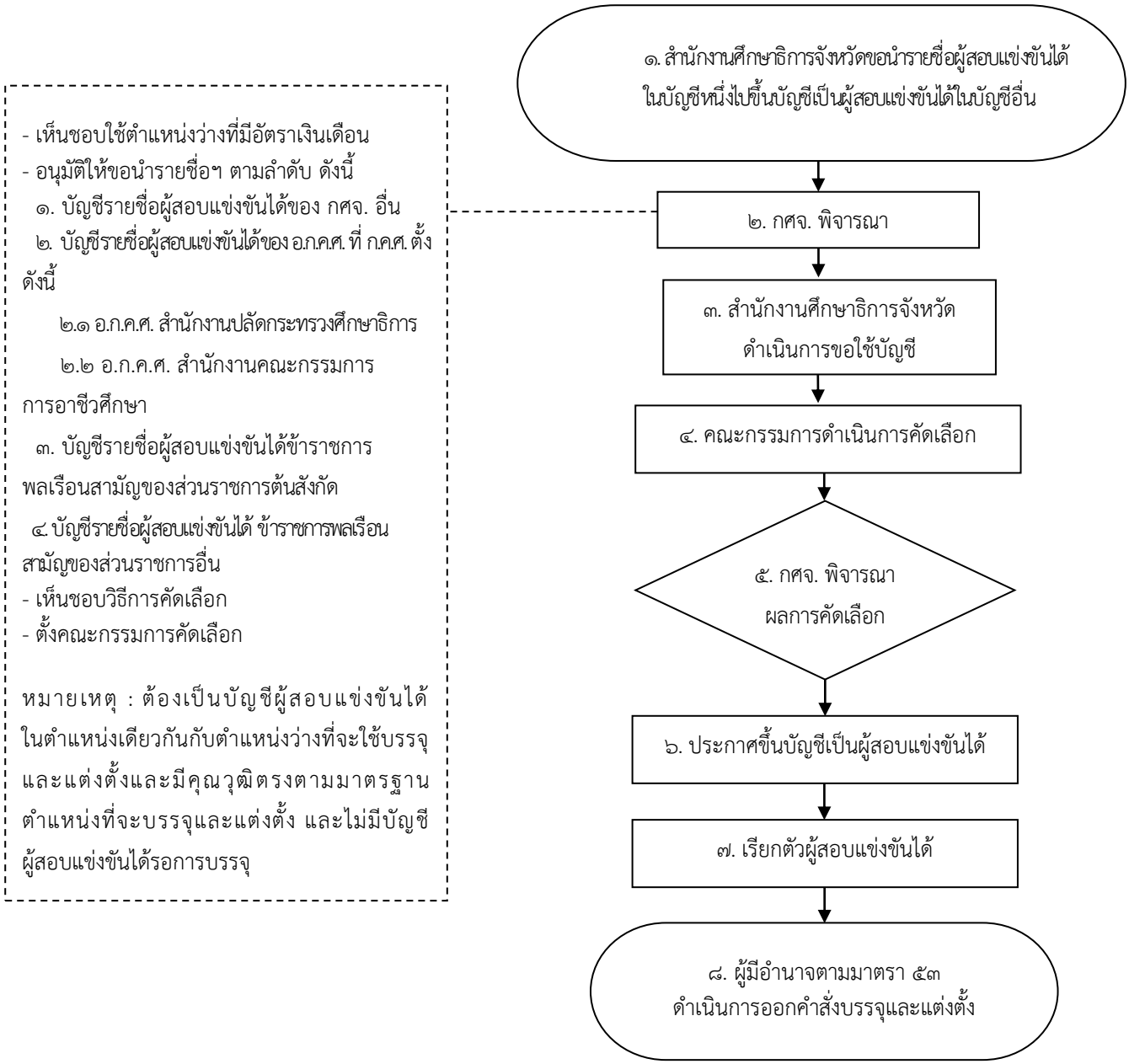

๔. คำอธิบายแผนผังขั้นตอนการนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่น

การขอใช้บัญชีรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่น ให้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติในการนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่น ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๒๗ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยต้องดำเนินการตามลำดับการขอนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่น ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๔ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้

กศจ. ที่จะขอใช้บัญชีรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ จากบัญชีรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่น จะต้องไม่มีบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ของ กศจ. ในตำแหน่งว่างที่จะบรรจุและแต่งตั้งนั้น โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเสนอขออนุมัติ กศจ. พร้อมข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งว่างที่มีอัตราเงินเดือนที่จะใช้บรรจุและแต่งตั้ง และบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งเดียวกันกับตำแหน่งที่จะบรรจุและแต่งตั้ง โดยต้องขอใช้บัญชีตามลำดับ ดังนี้

๑.๑ บัญชีรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ของ กศจ. อื่น

๑.๒ บัญชีรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ดังนี้

๑.๒.๑ อ.ก.ค.ศ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๒.๒ อ.ก.ค.ศ. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๑.๓ บัญชีรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ข้าราชการพลเรือนสามัญของส่วนราชการต้นสังกัด

๑.๔ บัญชีรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ ข้าราชการพลเรือนสามัญของส่วนราชการอื่น

๒. กศจ. พิจารณา

การพิจารณาอนุมัติการนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่น กศจ. ต้องพิจารณาข้อมูลที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเสนอ ตามข้อ ๑ ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติในการนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่น ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๒๗ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินการขอใช้บัญชี

การดำเนินการขอใช้บัญชี ในกรณีขอใช้บัญชีจาก กศจ. อื่น หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติในการนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่น ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/ว ๒๗ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ สำหรับการขอรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ประเภทข้าราชการพลเรือนสามัญ จากส่วนราชการต้นสังกัดหรือส่วนราชการอื่น ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ ก.พ. กำหนด โดยอนุโลม

๔. คณะกรรมการการคัดเลือก

คณะกรรมการการคัดเลือก ดำเนินการคัดเลือกตามวิธีการ ที่ กศจ. เห็นชอบ (กรณีการขอใช้บัญชีผู้สอบแข่งขันได้ประเภทข้าราชการพลเรือน มาขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ ของ กศจ.)

๕. กศจ. พิจารณาผลการคัดเลือก

การพิจารณาผลการคัดเลือก พิจารณาจากข้อมูลที่คณะกรรมการการคัดเลือกดำเนินการคัดเลือกตามวิธีที่ได้รับความเห็นชอบจาก กศจ.

๖. ประกาศขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้

การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ จากการนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ให้นำรายชื่อผู้สมัครใจมาเรียงลำดับที่ตามบัญชีเดิม

กรณีการขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ที่มาจากการนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ประเภทข้าราชการพลเรือนสามัญมาคัดเลือก ให้เรียงลำดับจากผู้ได้คะแนนรวมสูงสุดลงมาตามลำดับผลการคัดเลือก

๗. เรียกตัวผู้สอบแข่งขันได้

การเรียกตัวผู้สอบแข่งขันได้มารายงานตัวเพื่อบรรจุและแต่งตั้ง ให้เรียกตามลำดับการขึ้นบัญชี

๘. ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ดำเนินการออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

การสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้เพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้เข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นอำนาจหน้าที่ของศึกษาธิการจังหวัด โดยความเห็นชอบของ กศจ.

เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ใดให้ดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) แล้ว ให้ส่งสำเนาคำสั่งให้ สำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๗ วันนับตั้งแต่วันออกคำสั่ง

๕. ข้อพึงระวัง

๕.๑ ปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร ตามที่ระบุไว้ในประกาศรับสมัครสอบแข่งขัน จะต้องได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจไม่หลังวันปิดรับสมัครสอบแข่งขัน

๕.๒ คุณวุฒิของผู้สมัครสอบต้องตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง และเป็นคุณวุฒิที่ ก.พ. รับรอง

๕.๓ ผู้สมัครสอบแข่งขันซึ่งเป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นต้องมีหนังสืออนุญาตจากผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้สมัครสอบแข่งขัน และยินยอมให้ย้ายหรือโอนโดยไม่มีเงื่อนไขเมื่อสอบแข่งขันได้

๕.๔ กรณีจะให้ได้รับเงินปัจจัยเพิ่ม ต้องระบุไว้ในประกาศรับสมัครสอบแข่งขันด้วย

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

เอกสาร	เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (QR Code)
ศธ ๐๒๐๖.๕/๓๒๑ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ เรื่อง การกำหนดกรอบอัตรากำลังและการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒)	
ว ๘/๒๕๕๖ เรื่อง มาตรฐานตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒)	
ว ๓๐/๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเปลี่ยนตำแหน่ง การย้าย และการโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญ ไปบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒)	
นร ๑๐๐๖/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘ เรื่อง การประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ (ตำแหน่ง ประเภททั่วไป) และตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ ตำแหน่งระดับ ๘ ลงมา	
ว ๒๓/๒๕๕๙ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นสูงของตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งมาใช้สำหรับตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒)	
ว ๒๙/๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นและข้าราชการอื่นมาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒)	
ว ๒๗/๒๕๕๕ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค.(๒)	

เอกสาร	เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (QR Code)
ว ๔/๒๕๕๙ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา ๓๘ ค.(๒)	

๑๐. การดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการ

การดำเนินการทางวินัย หมายถึง กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการในการลงโทษข้าราชการ ซึ่งเป็นกระบวนการตามกฎหมายที่จะต้องกระทำเมื่อข้าราชการมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ได้แก่

๑. การตั้งเรื่องกล่าวหา

๒. การสืบสวนหรือการสอบสวน

๓. การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ

๔. การลงโทษหรืองดโทษ

๕. การดำเนินการในระหว่างดำเนินการทางวินัย เช่น ให้พักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน

โดยที่คำสั่งลงโทษทางวินัยเป็นคำสั่งทางปกครอง ขั้นตอนการดำเนินการและการใช้ดุลพินิจกำหนดโทษทางวินัย จึงต้องเป็นไปตามหลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง

มาตรา ๙๕ วรรคสี่ เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

วรรคห้า เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยจึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนให้ได้ความจริงและความยุติธรรมโดยมิชักช้า และในการสอบสวนจะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

จากบทบัญญัติทั้ง ๒ มาตราดังกล่าว อาจเห็นได้ว่า ในการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการ สืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นก่อนว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าผลของการสืบสวนปรากฏว่าเป็นกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นกระทำผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยต่อไปได้

ขั้นตอนการดำเนินการทางวินัย

การตั้งเรื่องกล่าวหา

การตั้งเรื่องกล่าวหา เป็นการตั้งเรื่องดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการ เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย มาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อดำเนินการสอบสวนให้ได้ความจริงและความยุติธรรมโดยไม่ชักช้า

ผู้ตั้งเรื่องกล่าวหาคือผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา กรณีที่เป็นการกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง มาตรา ๙๘ วรรคลอง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสำหรับกรณีที่เป็นการกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนได้ทุกคนในฐานะผู้บังคับบัญชา เว้นแต่กรณีที่เป็นการช่วยปฏิบัติราชการจะมีเพียงอำนาจการบังคับบัญชา แต่ไม่มีอำนาจดำเนินการทางวินัยหรือสั่งลงโทษกรณีเช่นนี้จะต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดเป็นผู้ดำเนินการ

เรื่องที่กล่าวหา หมายถึง การกระทำหรือพฤติการณ์แห่งการกระทำที่กล่าวอ้างว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย

การตั้งเรื่องกล่าวหา หมายถึง การตั้งเรื่องการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อมีการร้องเรียนกล่าวหา และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

ข้อกล่าวหา หมายถึง รายละเอียดแห่งการกระทำหรือพฤติการณ์แห่งการกระทำที่กล่าวอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย โดยอธิบายว่าผู้กกล่าวหากระทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหารู้ตัวและมีโอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้

ในการตั้งเรื่องกล่าวหานั้นมิใช่ฐานความผิด แต่เป็นเรื่องราวหรือการกระทำที่กล่าวอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด ฉะนั้น การตั้งเรื่องกล่าวหาควรตั้งให้กว้างไว้ เพียงเพื่อให้รู้ว่าผู้ถูกกล่าวหาทำอะไรที่เป็นความผิดและไม่ควรเอากรณีความผิดหรือฐานความผิด หรือมาตราความผิดไปเป็นเรื่องกล่าวหา เพราะจะทำให้เรื่องที่กล่าวหาถูกจำกัดไว้ในวงแคบ

การสืบสวน

การสืบสวน หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเบื้องต้นในมูลกรณีที่มีการกล่าวหาหรือสงสัยว่าข้าราชการผู้ใดอาจกระทำความผิดจริงหรือไม่ เพียงใด เพื่อจะได้ดำเนินการทางวินัยต่อไป

วิธีการสืบสวน

วิธีการสืบสวนไม่มีกฎหมายหรือระเบียบใดกำหนดรูปแบบของการดำเนินการไว้ ดังนั้น การสืบสวนอาจจะดำเนินการโดยวิธีการใดก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพของเรื่องที่จะทำการสืบสวนว่าควรจะใช้วิธีอย่างใดจึงจะเหมาะสม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงของเรื่องที่สืบสวนอาจทำได้โดย

๑. ผู้บังคับบัญชาดำเนินการเอง

๒. ตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

๓. มอบหมายให้ผู้ใดไปดำเนินการ เช่น ผู้บังคับบัญชาลำดับรองลงมา หรือเจ้าหน้าที่ที่ไว้วางใจ

๔. ส่งประเด็นหรือข้อสำคัญไปให้หน่วยงานหรือผู้ที่เชื่อถือได้สืบสวนให้ก็ได้ เช่น ตำรวจ การสืบสวนอาจกระทำได้ทั้งโดยทางลับและโดยเปิดเผย

การสืบสวนโดยทางลับ ได้แก่ การสืบสวนที่ดำเนินการไปโดยมิให้ผู้กระทำผิดหรือผู้ถูกสงสัยว่าเป็นผู้กระทำผิดรู้ตัวถึงเรื่องที่จะทำการสืบสวน โดยใช้กลวิธีที่เหมาะสม

การสืบสวนโดยเปิดเผย ได้แก่ การหาข้อเท็จจริงโดยวิธีแจ้งหรือแสดงให้ผู้ถูกสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงประเด็นแห่งความผิด และขอให้เข้าชี้แจงแสดงเหตุผลแก้ข้อกล่าวหาโดยปกติผู้สืบสวนจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่มีอยู่หรือข้อมูลต่าง ๆ ไว้ก่อน เพื่อสะดวกในการที่จะชี้หรือยืนยันถึงข้อกล่าวหานั้น

กรณีใดจะสมควรสืบสวนโดยเปิดเผยหรือโดยทางลับนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับเรื่องที่จะสืบสวน ความร้ายแรงแห่งกรณี ตลอดจนความเสียหายหรือเสียชื่อเสียงเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้อง

การสืบสวนทางวินัยแบ่งเป็น ๒ กรณี คือ

๑.การสืบสวนก่อนการดำเนินการทางวินัย (ไม่เป็นการดำเนินการทางวินัย)

๒.การสืบสวนซึ่งเป็นการดำเนินการทางวินัย

๑. <u>การสืบสวนก่อนการดำเนินการทางวินัย</u> ได้แก่ การสืบสวนเมื่อมีกรณีสงสัยว่าข้าราชการอาจกระทำผิดวินัย เป็นการสืบสวนเพื่อพิจารณาว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ตามมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ หากข้อเท็จจริงฟังได้ว่า กรณีมีมูลก็ต้องดำเนินการทางวินัยต่อไป แต่ถ้าผลการสืบสวนปรากฏว่ากรณีไม่มีมูลก็ต้องยุติ

กรณีที่มีการกล่าวหาหรือเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัย ซึ่งการกล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยนั้นอาจมีที่มาอันเป็นมูลกรณีแห่งเรื่องที่กล่าวหาปรากฏขึ้นได้หลายทาง เช่น

๑) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาพบว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

๒) กรณีที่มีการร้องเรียนด้วยวาจา ให้จดปากคำและให้ผู้ร้องเรียนลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปี พร้อมรวบรวมพยานหลักฐานอื่น ๆ ประกอบการพิจารณา แล้วดำเนินการให้มีการสืบสวนข้อเท็จจริงโดยอาจตั้งกรรมการสืบสวน หรือสั่งให้บุคคลใดไปสืบสวน หรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาสอบถามก็ได้ หากเห็นว่ากรณีมีมูลก็ต้องสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต่อไป

๓) สำหรับกรณีที่มีการร้องเรียนเป็นหนังสือ ผู้บังคับบัญชาต้องสืบสวนในเบื้องต้นก่อน หากเห็นว่า ไม่มีมูลก็สั่งยุติเรื่อง ถ้าเห็นว่ามีมูลก็สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๔) ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นแจ้งมาให้ทราบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัยหรือสงสัยว่ากระทำผิดวินัย

๒. <u>การสืบสวนซึ่งเป็นการดำเนินการทางวินัย</u> ได้แก่ การสืบสวนกรณีเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง โดยที่มาตรา ๙๘ วรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติว่า “ในกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้” และตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒ (๒) กำหนดกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการสืบสวนก่อน หากปรากฏว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และกรณีเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง จึงต้องเสนอเรื่องให้ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี พิจารณาโดยไม่สอบสวนก็ได้

แผนภูมิก่อนการดำเนินการทางวินัย

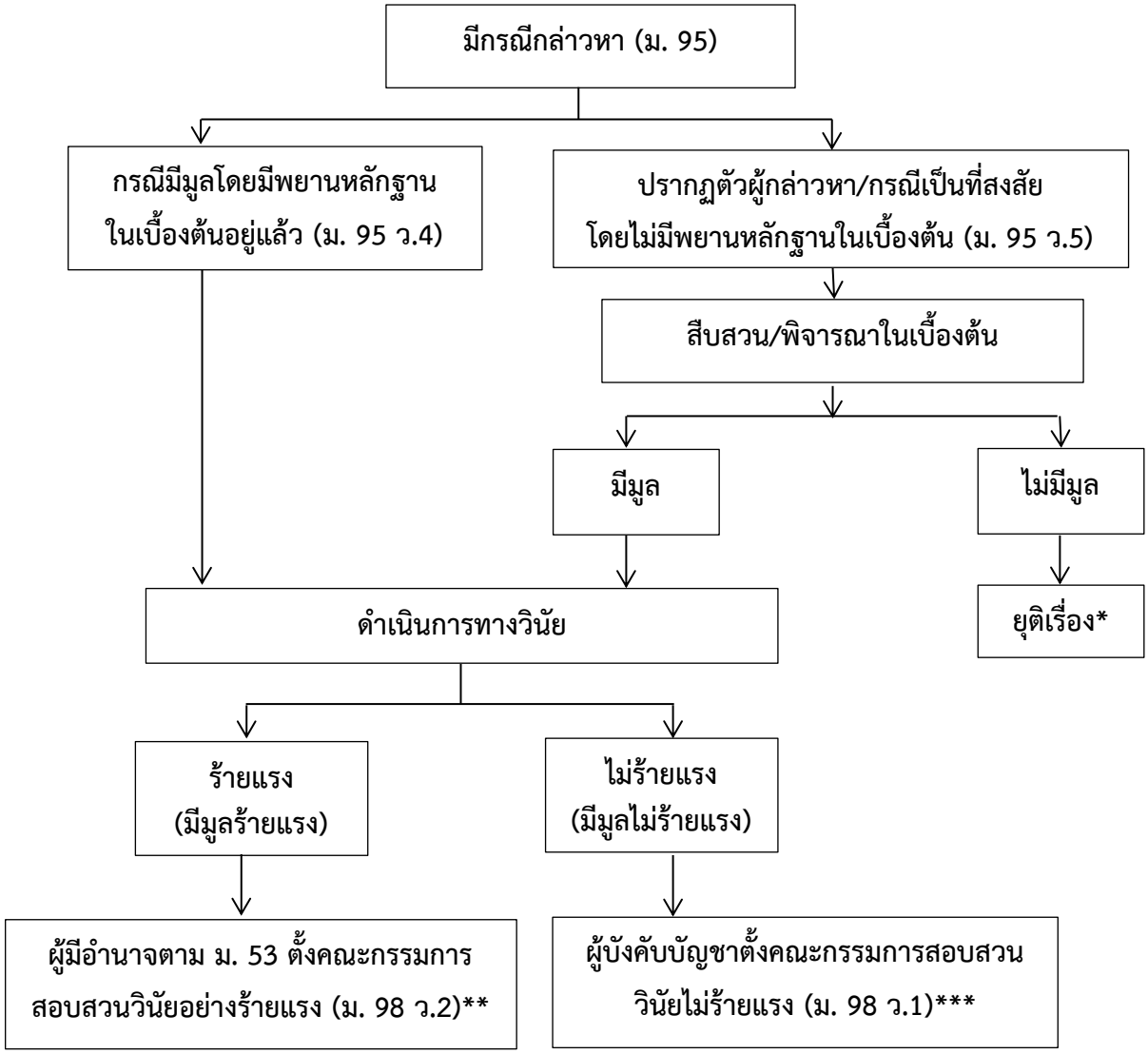

*ไม่ต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยตามระเบียบ ก.ค.ศ. เพราะถือว่ายังไม่เป็นการดำเนินการทางวินัย

**เว้นแต่กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง/กรณีที่ ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัย ตามมาตรา ๙๘ ไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวน

*** เว้นแต่กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

การสอบสวน

การสอบสวน คือ การรวบรวมพยานหลักฐาน และการดำเนินการทั้งหลายอื่นเพื่อจะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ หรือพิสูจน์เกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาเพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรม และเพื่อที่จะพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยจริงหรือไม่ ถ้ากระทำผิดจริงก็จะได้ลงโทษผู้กระทำผิดวินัยนั้น

การสอบสวนทางวินัยเป็นการดำเนินการเพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิและหน้าที่ของบุคคล จึงต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

การสอบสวนทางวินัยแบ่งเป็น ๒ กรณี คือ

๑) การสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง

๒) การสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

๑) <u>การสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง</u> ผู้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙๘ และกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาต้องมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยแต่งตั้งจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือข้าราชการฝ่ายพลเรือนจำนวนอย่างน้อย ๓ คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการสอบสวนอย่างน้อยอีก ๒ คน ให้กรรมการสอบสวนคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ในกรณีจำเป็นจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้ สำหรับวิธีการสอบสวนให้นำขั้นตอนการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงมาใช้โดยอนุโลมกำหนดระยะเวลาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน อาจขอขยายระยะเวลาดำเนินการได้ตามความจำเป็น แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน

๒) <u>การสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง</u> ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง สำหรับการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา สำหรับตำแหน่งที่มีวิทยฐานะประธานต้องมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา โดยกรรมการสอบสวนต้องมีผู้ดำรงตำแหน่งนิติกรหรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมายหรือผู้ได้รับการศึกษาอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยอย่างน้อย ๑ คน และแม้ภายหลังประธานจะดำรงตำแหน่งหรือมีวิทยฐานะต่ำกว่าหรือเทียบได้ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหาก็ไม่กระทบถึงการได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ และต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน และอาจขอขยายระยะเวลาดำเนินการได้ตามความจำเป็น ครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน และถ้าไม่แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน ต้องรายงาน กศจ./อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง เพื่อติดตามเร่งรัดการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

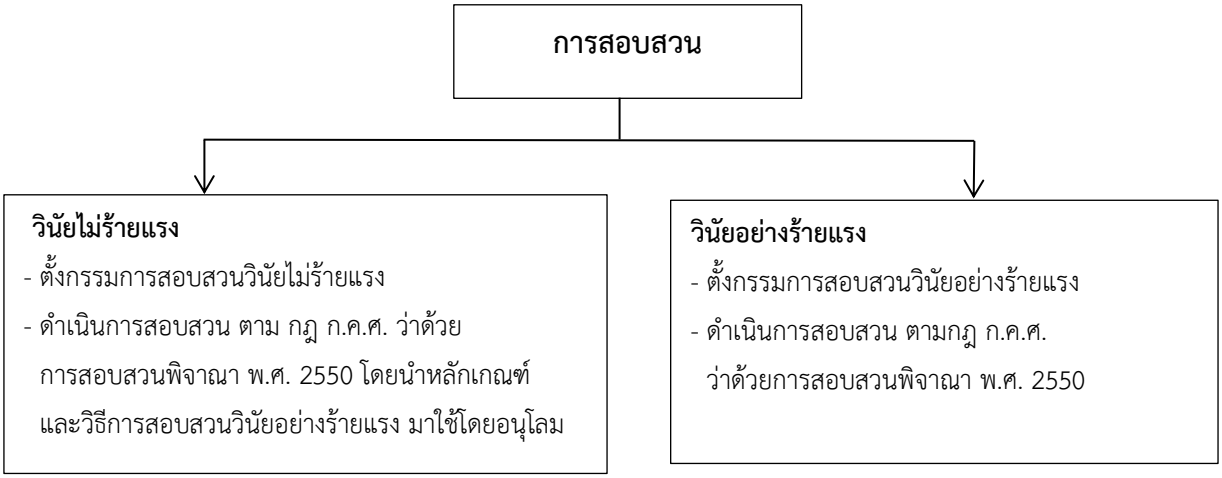

กรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๙ จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้ ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

ก. <u>การกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงที่เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง</u> ได้แก่

(๑) กระทำความผิดอาญาจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ผู้นั้นกระทำผิดและผู้บังคับบัญชาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษานั้นได้ความประจักษ์ชัดแล้ว

(๒) กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

ข. <u>การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง</u> ได้แก่

(๑) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้ลงโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๓) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

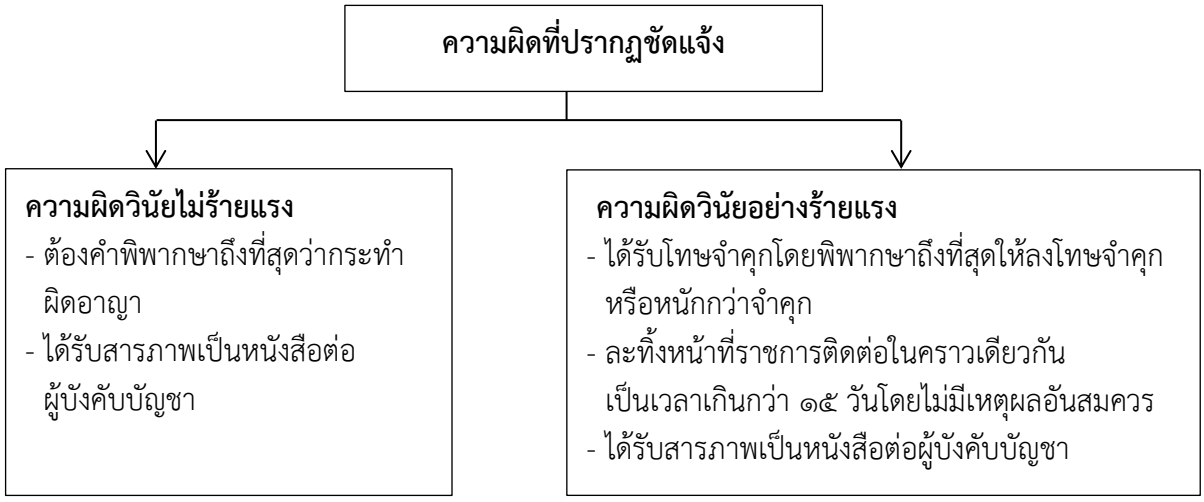

องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวน

ตาม กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๐ ข้อ ๓ กำหนดให้คณะกรรมการสอบสวนประกอบด้วย ประธานกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา สำหรับตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ ประธานต้องดำรงตำแหน่งและมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา และกรรมการอย่างน้อยอีก ๒ คน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ในกรณีจำเป็นจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้ และต้องมีผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย อย่างน้อยหนึ่งคนเป็นกรรมการสอบสวน

ระยะเวลาการสอบสวนและการขอขยายเวลาการสอบสวน

ระยะเวลาและขั้นตอนการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

ลำดับที่	การดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวน	ระยะเวลา
๑	ประธานคณะกรรมการสอบสวนนัดคณะกรรมการสอบสวน มาประชุมเพื่อวางแนวทางการสอบสวน ตามข้อ ๑๖ แล้ว แจ้งผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ	ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ประธานคณะกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน
๒	กรณีที่ผู้กล่าวหาไม่รับสารภาพหรือรับสารภาพบางส่วนให้คณะกรรมการดำเนินการรวบรวมพยานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหา	ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ดำเนินการตาม (๑) แล้วเสร็จ
๓	ภายหลังกรรมการสอบสวนประชุมพิจารณาพยานหลักฐานแล้วเห็นว่ากรณีมีหลักฐานชัดเจนว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหา พร้อมสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามข้อ ๒๔	ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ดำเนินการตาม (๒) แล้วเสร็จ
๔	ดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานฝ่ายที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างและที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นควรรวบรวมพยานหลักฐานจากฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา	ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ดำเนินการตาม (๓) แล้วเสร็จ
๕	- คณะกรรมการสอบสวนประชุมพิจารณาพยานหลักฐานทั้งหมดจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อลงมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือเป็นผู้บริสุทธิ์ ถ้าผิดวินัย ผิดกรณีใด มาตราใด ควรรับโทษสถานใดหรือหย่อนความสามารถ ตามมาตรา ๑๑๑ หรือมีมลทินหรือมัวหมองตามมาตรา ๑๑๒ - ทำรายงานการสอบสวน - เสนอรายงานการสอบสวนพร้อมสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน	ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการตาม (๖) แล้วเสร็จ
	รวม	๑๘๐ วัน

ระยะเวลาและขั้นตอนการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง

ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ประธานได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยนำขั้นตอนการสอบสวน ตามข้อ ๒๐ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาได้ ให้ประธานกรรมการสอบสวนรายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายระยะเวลาการสอบสวน ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งขยายระยะเวลาดำเนินการได้ตามความจำเป็นไม่เกิน ๓๐ วัน กรณีสอบสวนทางวินัยไม่ร้ายแรง และครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน กรณีสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง หากไม่แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน ให้ประธานกรรมการสอบสวนรายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อรายงานให้ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ.แล้วแต่กรณี เพื่อมีมติเร่งรัดการสอบสวนภายในระยะเวลาที่กำหนด

การขอขยายเวลาสอบสวน

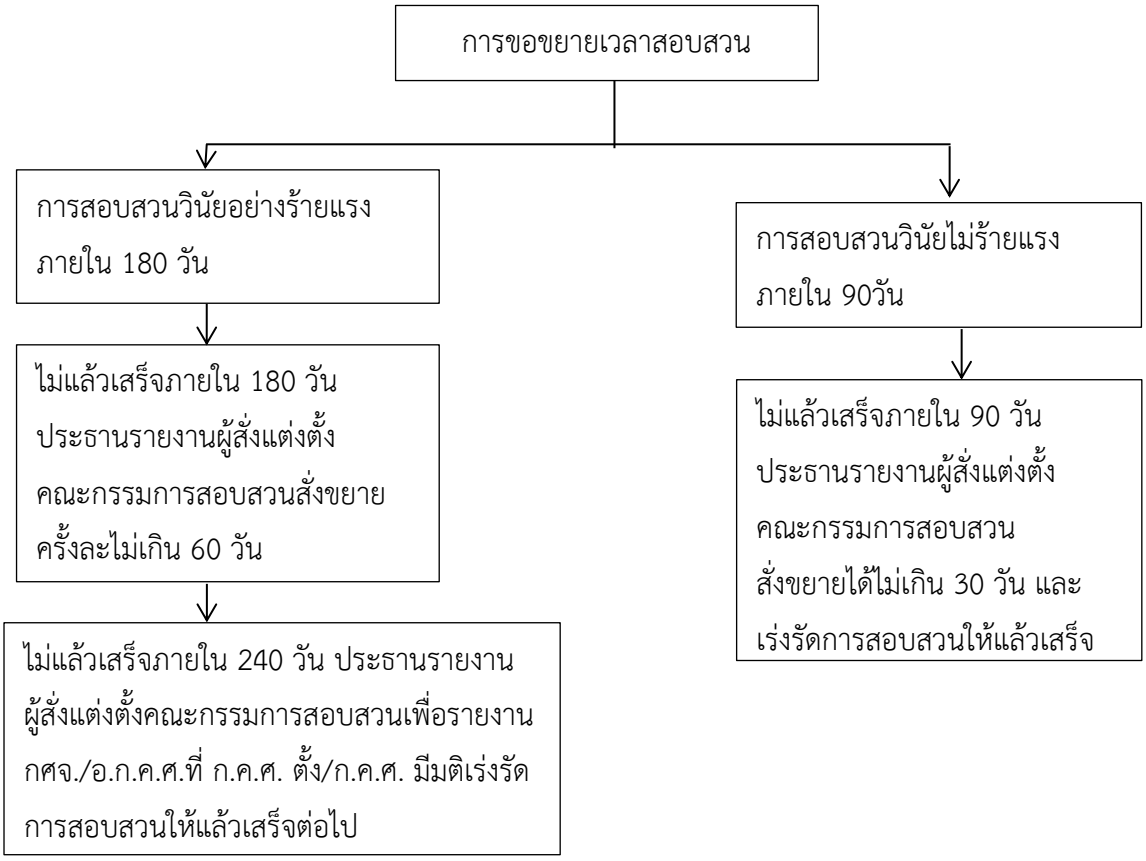

การสอบสวนเพิ่มเติม

กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๕ และข้อ ๔๑ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนเพิ่มเติมไว้ ดังนี้

(๑) การสอบสวนเพิ่มเติมก่อนเสนอสำนวนการสอบสวน

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานฝ่ายผู้ถูกกล่าวหาเสร็จแล้ว และก่อนเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าจำเป็นต้องรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมก็ให้ดำเนินการได้ ถ้าพยานหลักฐานที่ได้เพิ่มเติมมานั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาก็ให้คณะกรรมการสอบสวนสรุปพยานหลักฐานดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้เฉพาะพยานหลักฐานเพิ่มเติมที่สนับสนุนข้อกล่าวหานั้นด้วย

(๒) การสอบสวนเพิ่มเติมภายหลังเสนอสำนวนการสอบสวนแล้ว

ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา (เปลี่ยนเป็น กศจ. ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐) อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีเห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติมประการใด ให้กำหนดประเด็นพร้อมทั้งส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง ไปให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิม เพื่อดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมไม่อาจทำการสอบสวนได้ หรือผู้สั่งสอบสวนเพิ่มเติมเห็นเป็นการสมควรจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ขึ้นมา ทำการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้

การตรวจสอบความถูกต้องของการสอบสวน

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้เสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของการสอบสวนก่อนดำเนินการต่อไป

(๑) ในกรณีที่ปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้อง ตามข้อ ๓ ซึ่งทำให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ในกรณีเช่นนี้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง

(๒) ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้อง ซึ่งทำให้การสอบสวนตอนนั้นเสียไป เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

ก. การประชุมของคณะกรรมการสอบสวน มีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง

ข. การสอบปากคำบุคคลดำเนินการไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑ ข้อ ๒๗ ข้อ ๒๘ วรรคสอง ข้อ ๒๙ ข้อ ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือข้อ ๓๒ วรรคหนึ่ง

ในกรณีเช่นนี้ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามกรณีดังกล่าวใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

(๓) ในกรณีที่ปรากฏว่าคณะกรรมการสอบสวนไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา หรือไม่ส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่มีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงหรือนัดมาให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ตามข้อ ๒๔ ต้องสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจง ให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๔ ด้วย

ในกรณีที่การสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนแตกต่างจากข้อกล่าวหาที่คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แต่ในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนนั้น ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้หลงข้อต่อสู้โดยได้แก้ข้อกล่าวหาในความผิดนั้นแล้ว ซึ่งไม่ทำให้เสียความเป็นธรรม ให้ถือว่าการสอบสวนและพิจารณานั้นใช้ได้ และให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ตามบทมาตราหรือกรณีความผิดที่ถูกต้อง

(๔) ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องตามกฎ ก.ค.ศ. นี้ นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๓ ข้อ ๔๔ และข้อ ๔๕ ถ้าการสอบสวนตอนนั้นเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนแก้ไขหรือดำเนินการตอนนั้นให้ถูกต้องโดยเร็ว แต่ถ้าการสอบสวนตอนนั้นมิใช่สาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม จะสั่งให้แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องหรือไม่ก็ได้

การพิจารณาสั่งการของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้ตรวจสอบความถูกต้องของการสอบสวนแล้ว ต้องพิจารณาสั่งการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิด หรือไม่มีเหตุที่จะให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๒ สมควรยุติเรื่อง หรือกระทำผิดที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันได้รับสำนวนการสอบสวน

(๒) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๑๑๑ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสำนวนการสอบสวนดังกล่าว หากเห็นว่ามีเหตุตามที่คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นมาให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามมาตรา ๑๑๑

(๓) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ซึ่งจะต้องส่งเรื่องให้ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ (๑) หรือ (๒) หรือเป็นกรณีตามมาตรา ๑๑๒ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตราดังกล่าวดำเนินการโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันได้รับสำนวนการสอบสวน และให้ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี พิจารณาให้แล้วเสร็จ และมีมติโดยเร็ว และให้ผู้มีอำนาจสั่งการตามมติภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีมติดังกล่าว (ข้อ ๔๐)

การพิจารณาสั่งการของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

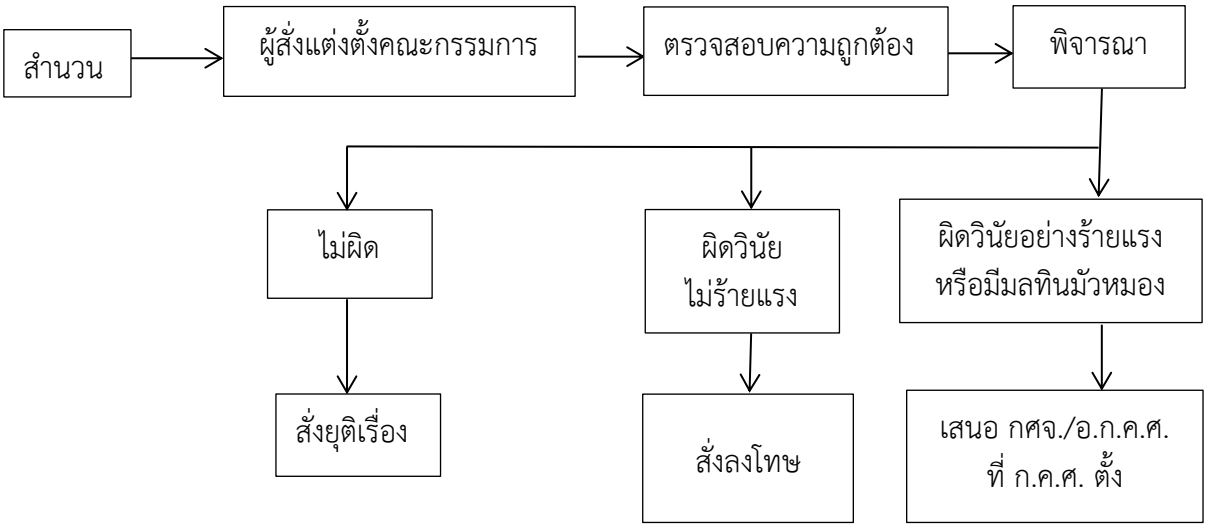

การพิจารณาความผิดและการกำหนดโทษ

การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ หมายถึง การพิจารณาวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยหรือไม่ หากกระทำผิดเป็นความผิดกรณีใด ตามมาตราใด และควรลงโทษสถานใด การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษเป็นกระบวนการที่จะต้องกระทำโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และจะกระทำได้ต่อเมื่อได้ทราบข้อเท็จจริงของเรื่องที่กล่าวหาโดยกระจ่างชัดเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยความผิดและกำหนดโทษได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการสอบสวน เว้นแต่กรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

ผู้มีอำนาจพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ

ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้แก่

๑) ผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย

๒) อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา (เปลี่ยนเป็น กศจ. ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐) หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง

๓) ก.ค.ศ.

ความผิดวินัยมี ๒ กรณี คือ

ก. ความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ผู้มีอำนาจพิจารณาความผิดและกำหนดโทษคือ ผู้บังคับบัญชาตามที่กฎหมายกำหนด

ข. ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้มีอำนาจพิจารณาความผิดและกำหนดโทษมีดังนี้

๑) ก.ค.ศ. : สำหรับตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งศาสตราจารย์ ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ และผู้ซึ่งกระทำผิดวินัย

อย่างร้ายแรงร่วมกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้งกรณีที่เป็นการดำเนินการของผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

๒) กศจ. : สำหรับตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาที่มีวิทยฐานะตั้งแต่เชี่ยวชาญลงมาและตำแหน่งที่ไม่มีวิทยฐานะ

๓) อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง : สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาที่มีวิทยฐานะตั้งแต่เชี่ยวชาญลงมาและตำแหน่งที่ไม่มีวิทยฐานะ

หลักการพิจารณาความผิดและการกำหนดโทษ

ในการพิจารณาความผิด มีหลักที่ควรคำนึง ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม ได้แก่ การพิจารณาโดยยึดกฎหมายเป็นหลัก การกระทำใดจะเป็นความผิดทางวินัยกรณีใดต้องมีกฎหมายบัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดทางวินัย หากไม่มีกฎหมายบัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดทางวินัยก็ไม่ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย ในการพิจารณาว่าการกระทำใดเป็นความผิดวินัยกรณีใดต้องพิจารณาให้เข้าองค์ประกอบของการกระทำความผิดกรณีนั้นด้วย ถ้าข้อเท็จจริงบ่งชี้ว่าเข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตราใด ก็ปรับบทความผิดไปตามมาตรานั้นและลงโทษไปตามความผิดนั้น

๒. หลักมโนธรรม ได้แก่ การพิจารณาให้เป็นไปโดยถูกต้องเที่ยงธรรมตามความเป็นจริงและตามเหตุและผลที่ควรจะเป็น หมายถึง การพิจารณาความผิดไม่ควรคำนึงถึงแต่ความถูกผิดตามกฎหมายเท่านั้น แต่ควรคำนึงถึงความยุติธรรมด้วย โดยจะต้องคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของเรื่องนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไร แล้วพิจารณาความผิดไปตามสภาพความเป็นจริง

การกำหนดโทษ คือ การกำหนดระดับโทษผู้กระทำผิดวินัยให้เป็นไปตามการปรับบทความผิดว่าเป็นความผิดตามมาตราใดของบทบัญญัติทางวินัย ตามหมวด ๖ ซึ่งมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดโทษทางวินัยไว้ ๕ สถาน คือ

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือน

(๓) ลดขั้นเงินเดือน (เปลี่ยนเป็นโทษลดเงินเดือน)

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

โดยที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ข้อ ๗ ให้แก้ไขคำว่า “ขั้นเงินเดือน” ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นคำว่า “เงินเดือน” ทุกแห่ง ดังนั้น โทษลดขั้นเงินเดือน จึงเปลี่ยนเป็น โทษลดเงินเดือน

ในการพิจารณากำหนดโทษมีหลักที่ควรคำนึงถึง ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม คือ การคำนึงถึงระดับโทษตามที่กฎหมายกำหนด

(๑) ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง : โทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนอาจลดหย่อนโทษได้แต่ต้องไม่ต่ำกว่าปลดออก (มาตรา ๙๙)

(๒) ความผิดวินัยไม่ร้ายแรง : โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้

(๓) กรณีความผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษโดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

ในการลดหย่อนโทษ ผู้บังคับบัญชาต้องวางโทษก่อนว่าควรลงโทษสถานใด แต่มีเหตุอันควรลดหย่อนโทษอย่างไรจึงให้ลงโทษสถานใด หรือให้ลดหย่อนเป็นสถานใด

ทั้งนี้ กรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการซึ่งมติคณะรัฐมนตรีเห็นว่าควรไล่ออกจากราชการเท่านั้น โดยเห็นว่าการนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษ

๒. หลักมโนธรรม คือ การพิจารณากำหนดโทษให้เหมาะสมตามควรแก่กรณี เช่น ความผิดร้ายแรงก็ต้องกำหนดโทษร้ายแรง ความผิดไม่ร้ายแรงก็ต้องกำหนดโทษไม่ร้ายแรง ให้เหมาะสมกับกรณีความผิด

๓. หลักความเป็นธรรม คือ ต้องพิจารณากำหนดโทษโดยเสมอหน้ากัน ใครทำผิดก็ต้องถูกลงโทษไม่มีการยกเว้น ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง กระทำผิดอย่างเดียวกันควรต้องลงโทษเท่ากัน อย่างไรก็ดีแม้จะเป็นความผิดอย่างเดียวกัน แต่พฤติการณ์แห่งการกระทำอาจไม่เหมือนกันโทษจึงอาจแตกต่างกันได้

๔. นโยบายของทางราชการ ผู้บังคับบัญชาควรจะได้รับทราบนโยบายของทางราชการในการปราบปรามกวดขันการกระทำผิดต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นหลักในการใช้ดุลพินิจกำหนดระดับโทษให้ได้มาตรฐานตามนโยบายของทางราชการ

การใช้ดุลพินิจในการพิจารณาความผิดและกำหนดโทษทางวินัยนั้น นอกจากผู้บังคับบัญชาหรือผู้ดำเนินการทางวินัยจะต้องใช้ดุลพินิจภายในกรอบที่กฎหมายบัญญัติไว้แล้ว การใช้ดุลพินิจจะต้องมีเหตุผลที่รับฟังได้ และอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่ถูกต้องด้วย ในทางปฏิบัติองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐจึงมีการกำหนดแนวทางการใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษภายในองค์กรหรือหน่วยงานของตน เพื่อให้ผู้ดำเนินการทางวินัยใช้ดุลพินิจไปในทิศทางหรือมาตรฐานเดียวกัน

การลงโทษทางวินัย

การลงโทษทางวินัยเป็นมาตรการหนึ่งในการรักษาวินัย นอกเหนือจากการส่งเสริมให้ข้าราชการมีวินัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้มีการกระทำผิดวินัย และเพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

<u>หลักเกณฑ์และวิธีการลงโทษ</u>

๑. ห้ามลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด

๒. ต้องลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด

๓. การลงโทษต้องไม่เป็นไปโดยพยาบาท อคติ โทสะจริต

๔. โดยปกติห้ามลงโทษโดยให้มีผลย้อนหลัง ยกเว้นกรณีที่ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้ย้อนหลังได้ เช่น

- กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย
- การลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการสำหรับผู้ที่ออกจากราชการไปแล้ว
- กรณีที่ได้มีคำสั่งพักราชการหรือคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

๕. คำสั่งลงโทษต้องทำเป็นหนังสือตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๖. ในคำสั่งให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในเรื่องใด ตามมาตราใด มีข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจอย่างไร

๗. ต้องแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษทราบภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ออกคำสั่งลงโทษ

แนวทางการลงโทษทางวินัยตามมติคณะรัฐมนตรี

ในเรื่องของการปฏิบัติให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีนั้น ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาว่า เมื่อคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นองค์กรสูงสุดที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หน่วยงานทางปกครองก็ต้องปฏิบัติตามนโยบายของคณะรัฐมนตรี การกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องใดที่ไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีย่อมถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๘๙/๒๕๔๙)

เรื่องการเสพสุรา มติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว. ๒๐๘/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๔๙๖ ได้วางแนวทางการลงโทษไว้ว่า ข้าราชการผู้ใดเสพสุราในกรณีดังต่อไปนี้ อาจเข้าลักษณะเป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงได้ คือ

- เสพสุราในขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- เมาสุราเสียราชการ
- เมาสุราในที่ชุมชนจนเกิดเรื่องเสียหายหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

เกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวนี้ ได้มีแนวทางการพิจารณาของ ก.พ. ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล ๓๑ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๓๖ ให้วางแนวทางว่า กรณีดังกล่าวควรพิจารณารายละเอียดข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ความร้ายแรงแห่งกรณีเป็นเรื่อง ๆ ไป

เรื่องทุจริตการสอบ มติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๔๐๑/ว ๕๐ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๑๑ ได้วางแนวทางการลงโทษไว้ว่า ข้าราชการที่ทำการทุจริตหรือพยายามทุจริตในการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นความผิดวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

เรื่องการเล่นการพนัน ก.ค.ศ. มีมติให้กวดขันในการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว. ๒๐๘/ ๒๔๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๔๙๖ แจ้งตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๗ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ ได้ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเล่นการพนันถือเป็นความผิดวินัย ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ไว้ว่า

(๑) การพนันที่กฎหมายห้ามขาด ถ้าข้าราชการครูผู้ใดเล่นการพนันควรลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

(๒) การพนันประเภทที่กฎหมายบัญญัติว่าจะเล่นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากทางการ

- กรณีเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรงหรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใด ซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ อาจพิจารณาลงโทษตามเกณฑ์ในข้อ ๑
- กรณีเล่นการพนันโดยได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรงหรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใด ซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ อาจพิจารณาลงโทษตามเกณฑ์ในข้อ ๑ ก็ได้

เรื่องการเบิกเงินค่าพาหนะเดินทางหรือเบี้ยเลี้ยงหรือเงินอื่นในทำนองเดียวกันเป็นเท็จ ก.พ. ได้มีมติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๑๑ และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ว ๘ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๖ ได้วางแนวทางการลงโทษไว้ว่า การกระทำในลักษณะดังกล่าวเป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง โดยให้พิจารณารายละเอียดพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดประกอบด้วย

เรื่องการเรียกเงินจากผู้สมัครสอบ ก.พ. ได้มีมติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว ๑๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๑๖ ได้วางแนวทางการลงโทษกรณีข้าราชการเรียกและรับเงินจากผู้สมัครสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือก โดยอ้างว่าจะช่วยเหลือให้สอบได้ พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ควรลงโทษสถานหนักระดับเดียวกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ จะปรานีลดหย่อนโทษได้ก็เพียงปลดออกจากราชการเท่านั้น

กรณีศึกษา ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการมาเป็นเวลานาน ย่อมรู้ดีว่าการเรียกและรับเงินจากผู้ที่ประสงค์จะเข้ารับราชการเพื่อเป็นค่าวิ่งเต้นให้ได้รับราชการ เป็นเรื่องที่ข้าราชการที่ดีไม่ควรปฏิบัติ พฤติการณ์จึงถือเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนทำให้เสียหายแก่ชื่อเสียงของราชการ ซึ่งแม้ผู้ฟ้องคดีจะได้นำเงินมาคืนให้แก่ผู้ร้องเรียนแล้วก็ตามก็ไม่อาจลบล้างความผิดที่ตนได้กระทำสำเร็จไปแล้ว การรับราชการมานานมีความดีความชอบ และไม่เคยกระทำผิดวินัยมาก่อน ก็ไม่อาจใช้เป็นเหตุปลดออกจากราชการได้ เช่นกัน อีกทั้งได้มีมติ ก.พ. ตามหนังสือเวียน ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ กรณีการลงโทษข้าราชการที่เรียกร้องเงินจากราษฎรเพื่อฝากเข้าทำงานในหน่วยงานที่ตนไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องว่า เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และความร้ายแรงแห่งกรณีอยู่ในระดับเดียวกันกับกรณีความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ โดยให้ลงโทษไล่ออกจากราชการและเหตุอันควรปรานีใด ๆ ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๑๗/๒๕๕๘)

เรื่องการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ มติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๒/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ได้วางแนวทางการลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ควรไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ

เรื่องการละทิ้งหน้าที่ราชการ มติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ได้วางแนวทางการลงโทษข้าราชการที่ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลยว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ควรลงโทษไล่ออกจากราชการ การมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ

เรื่องการปลอมแปลงลายมือชื่อผู้อื่น มติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๙๗ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง การพิจารณาการกระทำผิดวินัยของข้าราชการ ได้วางแนวทางการลงโทษข้าราชการที่ปลอมแปลงลายมือชื่อผู้อื่นเพื่อไปหาประโยชน์โดยให้ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และลงโทษอย่างน้อยปลดออกจากราชการ

<u>ข้อควรคำนึงในการสั่งลงโทษ</u>

(๑) การสั่งลงโทษเกินอำนาจ ในกรณีที่กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยอำนาจการลงโทษให้อำนาจผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลา ๑ เดือน ๒ เดือน หรือ ๓ เดือน ถ้าสั่งลงโทษเกินอำนาจที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น สั่งลงโทษลดเงินเดือนร้อยละ ๒ ของเงินเดือน ย่อมเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีผลใช้บังคับ เว้นแต่กรณีเป็นการสั่งลงโทษตามมติ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ผู้บังคับบัญชาสามารถสั่งลงโทษได้ แม้โทษนั้นจะเกินอำนาจของตน ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นการสั่งตามมติ มิได้เป็นการสั่งโดยอาศัยอำนาจของตนเอง

(๒) ต้องเป็นโทษตามที่กฎหมายกำหนด หมายถึง ผู้ที่ถูกลงโทษทางวินัย หรือหลักเกณฑ์การลงโทษทางวินัยต้องใช้บังคับแก่ผู้ใด ผู้นั้นย่อมต้องมีสิทธิได้รู้ว่ามีโทษใดบ้างที่จะนำมาใช้บังคับแก่การกระทำของตน เช่น โทษตัดเงินเดือนกฎหมายกำหนดให้ตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลา ๑ เดือน ๒ เดือน หรือ ๓ เดือน ตามอำนาจของผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับ หรือลดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ และร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษไม่อาจลงโทษนอกเหนือกว่าที่กฎหมายกำหนดหรือเกินกว่าอัตราโทษที่กฎหมายกำหนดได้ เช่น ลงโทษตัดเงินเดือน ๑๐% หรือลดเงินเดือน ๕ % ไม่อาจกระทำได้ เพราะกฎหมายมิได้กำหนดอัตราโทษดังกล่าวไว้

รวมถึงกรณีที่เป็นการสั่งตามมติก็เช่นเดียวกันแม้จะเป็นการสั่งตามมติก็ต้องเป็นโทษและอัตราโทษตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้แล้ว ไม่อาจมีมตินอกเหนือไปจากที่กฎหมายกำหนดไว้ได้

(๓) ผู้สั่งลงโทษมิใช่ผู้บังคับบัญชา ในการปฏิบัติงานอาจมีข้าราชการจากหลายหน่วยงานมาทำงานร่วมกัน เช่น ข้าราชการครูโรงเรียน ก. ไปช่วยราชการโรงเรียน ข. ผู้บริหารโรงเรียน ข. มิใช่ผู้บังคับบัญชาของผู้ไปช่วยราชการ จึงไม่มีอำนาจสั่งลงโทษมีเพียงอำนาจการมอบหมายงานควบคุมดูแลการปฏิบัติงานเท่านั้น

(๔) การสั่งลงโทษโดยไม่ได้ตั้งกรรมการสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือมิได้นำเสนอองค์คณะพิจารณา ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๕) การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการห้ามสั่งย้อนหลัง เว้นแต่กรณีที่มีการพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือเป็นกรณีที่ให้สั่งย้อนได้ตามระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

(๖) สภาพการเป็นข้าราชการ การสั่งลงโทษผู้ซึ่งพ้นสภาพการเป็นข้าราชการไปแล้ว ไม่อาจกระทำได้ ยกเว้น สำหรับกรณีที่มีการกล่าวหาในเรื่องวินัยอย่างร้ายแรง หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษอยู่ก่อนที่ผู้นั้นจะออกจากราชการ ซึ่งมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้อำนาจผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นต่อไปได้ เว้นแต่จะเป็นการออกจากราชการเพราะตาย ถ้าผลการสอบสวนปรากฏข้อเท็จจริงว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ยังมีอำนาจสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออกจากราชการย้อนหลังได้ เว้นแต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง เมื่อผู้นั้นออกจากราชการไปแล้ว กฎหมายให้งดโทษเสียได้ (มาตรา ๑๐๒) สำหรับในกรณีที่ผู้นั้นตายในระหว่างการดำเนินการทางวินัยผู้บังคับบัญชาไม่อาจสั่งลงโทษ หรือดำเนินการทางวินัยต่อไปได้อีก จะต้องสั่งยุติการดำเนินการหรือยุติเรื่อง แล้วรายงานตามลำดับจนสิ้นสุดกระบวนการ

(๗) เมื่อสั่งลงโทษแล้วจะต้องแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษทราบภายใน ๗ วัน พร้อมทั้งแจ้งสิทธิการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษได้ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

(๘) การสั่งลงโทษซ้ำในมูลความผิดเดียวกัน การสั่งลงโทษซ้ำในมูลความผิดเดียวกันขัดต่อหลักกฎหมายทั่วไปที่ห้ามมิให้ลงโทษบุคคลใดบุคคลหนึ่งมากกว่าหนึ่งครั้งสำหรับความผิดที่บุคคลนั้นได้กระทำเพียงครั้งเดียว

กรณีศึกษา

๑. มติ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ วันพุธที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖ การออกคำสั่งลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระบุแต่เพียงว่าผู้อุทธรณ์ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรนั้น เป็นการออกคำสั่งลงโทษที่ไม่มีข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจการออกคำสั่งลงโทษ จึงมีข้อความไม่สมบูรณ์ตามระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๓ จึงมีมติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งโดยให้มีการระบุถึงข้อพิจารณา ข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจอย่างไรในการลงโทษผู้อุทธรณ์ และให้ทำการแจ้งคำสั่งที่แก้ไขดังกล่าวให้ผู้อุทธรณ์ทราบเพื่อผู้อุทธรณ์สามารถใช้สิทธิโต้แย้งการใช้ดุลพินิจในการลงโทษได้อย่างถูกต้อง

๒. มติ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษทางวินัยจะต้องเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับกำหนดไว้ โดยจะต้องมีหลักเกณฑ์ที่กำหนดวิธีดำเนินการเพื่อลงโทษหรือวิธีการบังคับโทษที่ชัดเจน เมื่อไม่มีหลักเกณฑ์เพื่อกำหนดวิธีดำเนินการเพื่อลงโทษหรือวิธีการบังคับโทษให้เป็นไปตามสถานโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษทางวินัย ย่อมไม่อาจดำเนินการต่อไปได้เมื่อตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่มีขั้นเงินเดือน การจะใช้วิธีดำเนินการเพื่อลงโทษหรือวิธีการบังคับโทษด้วยการลดขั้นเงินเดือน จึงไม่อาจกระทำได้ จึงเห็นควรที่จะพิจารณาทบทวนการใช้ดุลพินิจในการลงโทษนาย ส. ใหม่ตามสถานโทษที่มีวิธีดำเนินการเพื่อลงโทษหรือวิธีการบังคับโทษที่ชัดเจนตามที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับกำหนดไว้ และตามความเหมาะสมแก่ความผิดด้วย โดยเมื่อเทียบเคียง จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้เปลี่ยนแปลงการลงโทษ นาย ส. จากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้นเป็นโทษตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๓ เดือน ซึ่งใกล้เคียงกับโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น และมีวิธีดำเนินการเพื่อลงโทษหรือวิธีการบังคับโทษชัดเจนตามที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับกำหนดไว้ทั้งยังเป็นคุณกับนาย ส. ด้วย

๓. ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๓ ไม่ได้มีผลเป็นการยกเลิกหรือยกเว้นผลบังคับของหลักกฎหมายทั่วไปที่ห้ามมิให้ลงโทษบุคคลใดบุคคลหนึ่งมากกว่าหนึ่งครั้งสำหรับความผิดที่บุคคลนั้นได้กระทำเพียงครั้งเดียว และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ห้ามมิให้จำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินความจำเป็นแก่การรักษาไว้ซึ่งประโยชน์สาธารณะที่กฎหมายฉบับที่ให้อำนาจจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ๆ มุ่งหมายจะให้ความคุ้มครองแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีจึงปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นได้ โดยดำเนินการเพิกถอนคำสั่งลงโทษ โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันออกคำสั่งตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองโดยเจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เสียก่อน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ที่ ๗/๒๕๕๗)

การดำเนินการระหว่างดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา กรณีถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

การให้พักราชการ

การให้พักราชการ คือ การสั่งให้ข้าราชการพ้นจากตำแหน่งระหว่างการสอบสวนพิจารณาทางวินัยเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา หรือระหว่างถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และงดเบิกจ่ายเงินเดือนและเงินอื่น ๆ ที่จ่ายเป็นรายเดือน ตลอดจนเงินช่วยเหลือต่าง ๆ ไว้ก่อน ทั้งนี้ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะไม่ให้ผู้นั้นอยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อป้องกันมิให้ไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา หรือมิให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น หรือเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการในประการอื่น และถ้าการสอบสวนพิจารณาฟังข้อเท็จจริงได้ว่า เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็จะได้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันพักราชการ เป็นต้นไป

อนึ่ง กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดว่า การสั่งพักงานหรือสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อน เป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๖) กล่าวคือ เป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่อยู่ในบังคับว่าเจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน

หลักเกณฑ์และวิธีการสั่งพักราชการ ตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ.๒๕๕๕ มีดังนี้

(๑) มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน

แม้ว่าคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้บังคับบัญชาจะต้องสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิมผิดพลาดบกพร่องนั้น ไม่ทำให้คำสั่งพักราชการ ที่ออกโดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดต้องเสียไปด้วยแต่ประการใด (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๘/๒๕๔๗ (ประชุมใหญ่))

(๒) มีกรณีถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

คำว่า “ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา”หมายถึง ถูกพนักงานสอบสวนกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดอาญา โดยตกเป็นผู้ต้องหาแล้ว แต่ยังมิได้ถูกฟ้องศาล กรณีถูกแจ้งความร้องทุกข์โดยพนักงานสอบสวนยังมิได้แจ้งข้อกล่าวหา ไม่อยู่ในความหมายนี้

เหตุที่จะสั่งพักราชการ

(๑) กรณีที่ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา นั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือเกี่ยวกับความประพฤติ หรือพฤติการณ์อันไม่น่าไว้วางใจ และผู้มีอำนาจสั่งพักราชการพิจารณาเห็นว่า ถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ หรือ

(๒) มีพฤติการณ์ที่แสดงว่าถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

(๓) ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมขัง หรือต้องจำคุกมาเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วันแล้ว

(๔) ผู้นั้นถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน และต่อมามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวน หรือถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายหลังที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญา และผู้มีอำนาจเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

นอกจากจะสั่งพักราชการเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาแล้ว ตามกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ.๒๕๕๕ ยังกำหนดให้สั่งพักราชการได้ ในกรณีมีเหตุถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ถ้าภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่หน่วยงานการศึกษาของผู้ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพปฏิบัติงานอยู่ได้รับหนังสือแจ้งการพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และผู้บังคับบัญชาหน่วยงานการศึกษานั้นพิจารณาเห็นว่า ผู้นั้นไม่เหมาะสมที่จะเปลี่ยนตำแหน่งหรือย้ายไปตำแหน่งอื่นที่ไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ หรือผู้นั้นมีเหมาะสม แต่ไม่อาจเปลี่ยนตำแหน่งหรือย้ายไปตำแหน่งอื่นได้ หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา (กศจ.) หรือ ก.ค.ศ. ไม่อนุญาต

ระยะเวลาการสั่งพักราชการ

การสั่งพักราชการจะต้องสั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา เว้นแต่กรณีที่มีการร้องทุกข์และคำร้องทุกข์ฟังขึ้น ก็อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนพิจารณาเสร็จสิ้นได้

คำว่า “การสอบสวนพิจารณาเสร็จสิ้น” มีความหมาย ดังนี้

(๑) ในกรณีถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หมายถึง คณะกรรมการสอบสวนได้เสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้มีคำสั่งลงโทษ หรือคำสั่งอย่างใดที่เป็นการวินิจฉัยแล้วว่าผู้นั้นกระทำผิด หรือมิได้กระทำผิดอย่างไร

(๒) ในกรณีต้องหาคดีอาญา หมายถึง การสอบสวนของพนักงานสอบสวนและการพิจารณาของพนักงานอัยการแจ้งคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง

(๓) ในกรณีถูกฟ้องคดีอาญา หมายถึง การพิจารณาของศาลจนคดีถึงที่สุด

ต้องพักทุกเรื่องทุกกรณี

กรณีที่ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนหลายสำนวนหลายคดี หากมีการสั่งพักราชการต้องสั่งพักราชการทุกสำนวนทุกคดี ถ้าภายหลังปรากฏมีกรณีเพิ่มขึ้นก็ต้องสั่งพักราชการกรณีที่เพิ่มขึ้นนั้นด้วย

วันพักราชการ ห้ามมิให้สั่งพักราชการย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) กรณีถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก ให้สั่งโดยมีผลย้อนไปถึงวันที่ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก

(๒) กรณีที่สั่งพักราชการไว้แล้ว แต่ต้องสั่งใหม่ เพราะคำสั่งเดิมไม่ถูกต้องให้สั่งย้อนไปตามคำสั่งเดิมหรือวันที่ควรต้องพักราชการ (หมายถึงคำสั่งเดิมสั่งเรื่องวันพักราชการไว้ไม่ถูกต้อง)

ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการ

ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการ คือ ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๓ ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหก นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานตามมาตรา ๑๐๔

คำสั่งพักราชการ คำสั่งต้องทำเป็นหนังสือระบุชื่อ กรณีและเหตุที่สั่งให้พักราชการ

การแจ้งคำสั่ง ต้องแจ้งและส่งสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกสั่งทราบโดยพลัน แต่ถ้าไม่อาจแจ้งหรือแจ้งแล้วไม่ยอมรับทราบให้ปิดสำเนาคำสั่งไว้ ณ ที่ทำการของผู้นั้นหรือแจ้งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้

ผลของการถูกสั่งพักราชการ

(๑) ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง แต่ไม่ขาดจากอัตราเงินเดือน

(๒) ไม่อาจสั่งย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่นได้

(๓) มีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

การให้ออกจากราชการไว้ก่อน

การให้ออกจากราชการไว้ก่อน คือ การสั่งให้ข้าราชการผู้มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาออกจากราชการ ขาดจากตำแหน่งและอัตราเงินเดือนระหว่างการสอบสวนพิจารณา เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา

การให้ออกจากราชการไว้ก่อน เป็นผลให้ผู้ถูกสั่งพ้นจากตำแหน่งและอัตราเงินเดือน ซึ่งสามารถบรรจุแต่งตั้งผู้อื่นให้ดำรงตำแหน่งนั้นได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๖๒/๒๕๔๘ เมื่อผู้ฟ้องคดีถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง กรณีถูกกล่าวหาว่าข่มขืนกระทำชำเรานักเรียน และมีพฤติกรรมข่มขู่ผู้เสียหาย ถือเป็นกรณีถ้าให้อยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ และเมื่อปรากฏว่าการสอบสวนพิจารณาในเรื่องดังกล่าวอาจไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว การมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไว้ก่อน จึงเป็นไปโดยชอบด้วยข้อ ๕ (๑) และข้อ ๑๐ ของกฎ ก.ค.ศ. ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๔๒) แล้ว

หลักเกณฑ์และวิธีการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

(๑) มีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการได้

(๒) จะต้องเป็นกรณีที่ผู้มีอำนาจพิจารณาเห็นว่าการสอบสวนหรือพิจารณากรณีหรือคดีนั้นจะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว

ขั้นตอนและวิธีการเช่นเดียวกับการสั่งพักราชการ ในกรณีที่มีการสั่งพักราชการไว้แล้วแต่มีเหตุอันควรต้องสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน จะสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนอีกชั้นหนึ่งก็ได้ โดยสั่งให้มีผลตั้งแต่วันพักราชการเป็นต้นไป

ผลของการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

(๑) ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ย่อมพ้นสภาพการเป็นข้าราชการและต้องออกจากราชการไปชั่วคราว เป็นการออกจากราชการที่ไม่เด็ดขาด จะต้องมีการสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อสอบสวนพิจารณาเสร็จแล้วอีกชั้นหนึ่ง

(๒) ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ได้

(๓) อาจบรรจุแต่งตั้งบุคคลอื่นดำรงตำแหน่งนั้นได้ แต่ผู้บังคับบัญชาต้องคำนึงด้วยว่าหากผลการสอบสวนพิจารณาเสร็จแล้วปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดหรือกระทำผิดแต่ไม่ถึงต้องออกจากราชการจะมีตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่ารองรับหรือไม่

การสั่งให้ผู้ถูกพักราชการหรือผู้ถูกให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ

หมายถึง การสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือกลับเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกครั้งหนึ่ง หลังจากให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่หรือออกจากราชการไปชั่วคราว มาตรา ๑๐๓ บัญญัติว่า "...แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งและวิทยฐานะเดิม หรือตำแหน่งเดียวกับที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและวิทยฐานะนั้น ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐๐ วรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม..." หมายความว่า การดำเนินการตามมาตรา ๑๐๓ นี้ ถ้าผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งไม่ดำเนินการกฎหมายให้อำนาจผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งได้

สำหรับการสั่งให้ผู้ถูกพักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการกลับเข้ารับราชการตามเดิมนั้น ต้องสั่งเป็นปัจจุบันนับแต่วันที่มีคำสั่งหรือสั่งให้มีผลไปข้างหน้า โดยอาจคำนึงถึงความสะดวกในการคิดคำนวณเงินเดือนด้วย เช่น สั่งให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ หรือวันที่ ๑๕ ของเดือน กฎหมายไม่อนุญาตให้สั่งย้อนหลังได้เนื่องจากขัดกับข้อเท็จจริง (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๘๙๓ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ตอบข้อหารือกรมบัญชีกลาง)

การพิจารณาภายหลังการสอบสวนเสร็จสิ้น กรณีที่มีการสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนมีหลักเกณฑ์ สรุปได้ดังนี้

(๑) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ หรือมาตรา ๑๓๔ แล้วแต่กรณี

กล่าวคือ ให้ลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามลดโทษต่ำกว่าปลดออกจากราชการ สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาให้เสนอเรื่องให้ กศจ. พิจารณามีมติ เมื่อ กศจ. มีมติเป็นประการใดให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุหรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งไปตามนั้น

อนึ่ง กรณีคำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ เป็นคำสั่งที่ออกโดยไม่ถูกต้องตามกระบวนการขั้นตอนของกฎหมายต้องยกเลิกเพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าว แล้วดำเนินกระบวนการใหม่ หรือต้องสั่งใหม่ให้ถูกต้องและเป็นกรณีที่มีการสั่งพักราชการไว้โดยชอบแล้ว นั้น ถือว่าคำสั่งพักราชการยังคงมีผลใช้บังคับอยู่

(๒) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการแล้วแต่กรณี ในตำแหน่งและวิทยฐานะเดิม หรือตำแหน่งเดียวกับที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและวิทยฐานะแล้วให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๓๔ แล้วแต่กรณี

กล่าวคือลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามควรแก่กรณี

(๓) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการได้ เนื่องจากผู้ถูกสั่งพักราชการมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์และได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว หรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ซึ่งต้องพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้นแล้วแต่กรณี ก็ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งงดโทษตามมาตรา ๑๐๒ โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ และสำหรับผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อให้ผู้นั้นเป็นผู้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๔) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งงดโทษตามมาตรา ๑๐๒ แล้วสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามเหตุนั้น โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

(๕) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งยุติเรื่องและสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งและวิทยฐานะเดิม หรือตำแหน่งเดียวกับที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและวิทยฐานะ

(๖) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการได้เนื่องจากผู้ถูกสั่งพักราชการมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์และได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว หรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ซึ่งต้องพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้นแล้วแต่กรณี ก็ให้สั่งยุติเรื่อง และสำหรับผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อให้ผู้นั้นเป็นผู้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๗) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งให้ออกจากราชการตามเหตุนั้น โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

การจ่ายเงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน พระราชบัญญัติเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้จ่ายดังนี้ เมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุด

๑) ไม่ผิดให้จ่ายเต็ม

๒) ผิดแต่ไม่ถึงออกจ่ายครึ่งหนึ่ง

๓) ผิดถึงออกไม่จ่าย

คดีหรือกรณีถึงที่สุด มีนัยดังนี้

(๑) ถ้าเป็นคดีในศาล คดีถึงที่สุดเมื่อศาลฎีกาได้มีคำพิพากษา หรือคดีที่ไม่มีการอุทธรณ์หรือไม่มีการฎีกาต่อไป เมื่อพ้นระยะเวลาของการยื่นอุทธรณ์หรือยื่นฎีกา ถือว่าคดีถึงที่สุด แต่เพื่อให้ปรากฏหลักฐานประกอบสำนวนอาจขอให้พนักงานอัยการแจ้งยืนยันว่าคดีถึงที่สุดแล้ว

(๒) ถ้าเป็นการดำเนินการทางวินัย กรณีจะถึงที่สุดเมื่อมีการรายงานการดำเนินการทางวินัยจนสิ้นสุดกระบวนการ ตามระเบียบ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓) กรณีที่มีการอุทธรณ์/ร้องทุกข์คำสั่งลงโทษ หรือคำสั่งให้ออกจากราชการ กรณีจะถึงที่สุดเมื่อ ก.ค.ศ. ได้มีการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์/ร้องทุกข์แล้ว

การออกจากราชการ

การออกจากราชการ หมายถึง การพ้นจากสภาพการเป็นข้าราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๐๗ ได้บัญญัติให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ออกจากราชการเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ลาออกจากราชการและได้รับอนุญาตให้ลาออก หรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๑๐๘

(๔) สั่งให้ออกตามมาตรา ๔๙ มาตรา ๕๖ วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคห้า มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ หรือมาตรา ๑๑๘

(๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

(๖) ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เว้นแต่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่ไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๐๙

๑. การออกจากราชการเพราะตาย

เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถึงแก่ความตาย ย่อมสิ้นสภาพบุคคล ทำให้สิ้นสภาพการเป็นข้าราชการไปด้วย เมื่อข้าราชการถึงแก่ความตายต้องมีการรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับ แล้วแจ้งการตายให้กรมบัญชีกลางและ ก.ค.ศ. ทราบ ทางราชการจะจ่ายเงินเดือนให้จนถึงวันที่ถึงแก่ความตาย และถ้าเป็นการตายก่อนหรือในวันที่ ๑ เมษายน หรือวันที่ ๑ ตุลาคม ก่อนที่จะมีคำสั่งเลื่อนเงินเดือน ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนให้ผู้นั้นเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ โดยให้มีผลในวันที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย

กรณีศาลมีคำสั่งให้เป็นผู้สาบสูญถือเป็นการออกจากราชการเพราะตาย ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๑๐๑๔ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๙

๒. การพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ

การออกจากราชการเพราะเกษียณอายุ เมื่อมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ เป็นการพ้นจากราชการโดยผลของกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการครู โดยมีขั้นตอนปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ ก่อนสิ้นเดือนกันยายนของทุกปี กระทรวงศึกษาธิการจะสำรวจรายชื่อข้าราชการ ซึ่งจะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณถัดไป แล้วแจ้งรายชื่อให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ส่วนราชการเจ้าสังกัดและกระทรวงการคลังทราบ

๒.๒ ส่วนราชการจะตรวจสอบแล้วแจ้งให้ผู้จะครบเกษียณอายุทราบ

๒.๓ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ต้องรีบดำเนินการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนและออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนให้แก่ผู้ที่จะเกษียณอายุเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญโดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ในกรณีเป็นผู้มีเงินเดือนยังไม่ถึงขั้นสูงสุดของอันดับ และมีผลการปฏิบัติงานสมควรได้รับการเลื่อนเงินเดือน

๓. การลาออกจากราชการ

การลาออกจากราชการเป็นเรื่องของความสมัครใจ โดยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ประสงค์จะลาออก จะต้องยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เป็นผู้พิจารณาอนุญาต ตามมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบระเบียบ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ สรุปได้ดังนี้

๓.๑ การลาออกต้องทำเป็นหนังสือ ระบุวันที่ประสงค์ขอลาออก เหตุผลการลาออกลงลายมือชื่อยื่นต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออก

๓.๒ ต้องยื่นล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงหยุดราชการไปได้

๓.๓ ยกเว้นกรณีลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้ง ให้ยื่นต่อผู้บังคับบัญชาและให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ขอลาออก ทั้งนี้ต้องยื่นก่อนอย่างช้าในวันที่ขอลาออก

๓.๔ ผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออก คือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓

๓.๕ กรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ อาจยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกได้ไม่เกิน ๙๐ วัน นับแต่วันขอลาออกก็ได้ ยกเว้นการลาออกตามข้อ ๓.๓

๓.๖ กรณีผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มิได้ยับยั้งและมิได้มีคำสั่งอนุญาตการลาออก ให้การลาออกนั้นมีผลตั้งแต่วันที่ขอลาออก

๓.๗ หากยื่นล่วงหน้าน้อยกว่า ๓๐ วัน โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกหรือมิได้ระบุวันขอลาออกให้ถือวันถัดจากวันที่ครบ ๓๐ วัน นับแต่วันที่ยื่นเป็นวันขอลาออก

๓.๘ การยับยั้งและการอนุญาตให้ลาออก ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ต้องมีคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรแล้วแจ้งให้ผู้ขอลาออกทราบก่อนวันขอลาออก

๓.๙ ผู้ขอลาออกอาจเปลี่ยนใจ ถอนใบลาออกได้ แต่ต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร ยื่นต่อผู้มีอำนาจพิจารณาก่อนที่คำสั่งอนุญาตให้ลาออกจะมีผล

กรณีศึกษา

๑. กรณีเป็นหนี้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูไม่เป็นเหตุที่จะยับยั้งการลาออก

๒. การที่ไม่ประสงค์จะรับราชการก็จะต้องดำเนินการยื่นหนังสือลาออกจากราชการให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนดไว้ และยังมีหน้าที่ที่จะต้องมาปฏิบัติราชการจนกว่าการออกจากราชการจะมีผลตามที่กฎหมายกำหนด หากขาดราชการไปก่อนได้รับอนุญาต ย่อมถือว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการที่อาจต้องมีความผิดทางวินัย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๗๙๙/๒๕๕๕)

๔. การออกจากราชการเพราะถูกสั่งให้ออกจากราชการ

กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการ ซึ่งเป็นผลทำให้พ้นจากสภาพการเป็นข้าราชการ มีได้หลายกรณีดังนี้

๔.๑ ถูกสั่งให้ออกเพราะขาดคุณสมบัติทั่วไป หรือขาดคุณสมบัติตามมาตรฐานตำแหน่งตามมาตรา ๔๙

ผู้ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา ๔๕ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จะต้องมีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ และมีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานตำแหน่ง ตามมาตรา ๔๒ หรือคุณสมบัติพิเศษ ตามมาตรา ๔๘ ถ้าผู้ใดได้รับการบรรจุและแต่งตั้งโดยเป็นผู้ขาดคุณสมบัติอยู่ก่อน หรือมีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังปรากฏว่า เป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหานั้น มาตรา ๔๙ บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ผู้นั้น ออกจากราชการโดยพลัน การสั่งให้ออกจากราชการ

กรณีเป็นผู้ขาดคุณสมบัติไม่กระทบกระเทือน ถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ รวมถึงการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับ หรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกจากราชการ และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริต ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

๔.๒ ถูกสั่งให้ออกเพราะไม่พ้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตามมาตรา ๕๖

ผู้ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด จะต้องทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้น แต่ถ้าผู้ใดได้รับการบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งครูผู้ช่วย ต้องเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มเป็นเวลา ๒ ปีก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ถ้าในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ พิจารณาเห็นว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ ความสามารถ ความเหมาะสม หรือมีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยไม่ควรให้รับราชการต่อไป ก็สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

การให้ออกในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นไม่เคยเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามาก่อน แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ หรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่รับไปแล้ว หรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการ

๔.๓ ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๑๐๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ตามกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสั่งพักราชการ และการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ๒๕๕๕ แต่สำหรับกรณีนี้ หากภายหลังปรากฏผลการสอบสวนว่า ผู้นั้นไม่ได้กระทำผิดหรือกระทำผิดแต่ไม่ถึงต้องให้ออกจากราชการ และไม่มีกรณีที่ต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ต้องสั่งให้กลับเข้ารับราชการในตำแหน่งและวิทยฐานะเดิม หรือตำแหน่งเดียวกับที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและวิทยฐานะนั้น และมาตรา ๑๐๓ ได้รับรองให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตลอดมา

๔.๔ ถูกสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ตามมาตรา ๑๑๐ การให้ออกตามมาตรา ๑๑๐ มิใช่เป็นกรณีกระทำความผิดหรือความไม่เหมาะสมแต่ประการใด แต่เป็นกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นไม่อยู่ในฐานะที่จะปฏิบัติราชการได้

๔.๔.๑ การสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนาน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวบัญญัติให้ผู้ถูกสั่งให้ออกได้รับบำเหน็จบำนาญ แต่ในการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนาน จะต้องมีกรณีตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ด้วย และพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๑๔ บัญญัติว่า บำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานนั้นให้แก่ข้าราชการซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ ๓๐ ปี แล้ว

๔.๔.๒ การสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน

บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ กำหนดให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากประจำการ เพราะเลิกหรือยุบตำแหน่ง หรือซึ่งมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด และต้องมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ ๑ ปีบริบูรณ์โดยถ้ามีเวลาราชการไม่ถึง ๑๐ ปีบริบูรณ์ได้บำเหน็จ ตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไปมีสิทธิได้บำนาญ

ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้หลายกรณี ดังนี้

๑) กรณีเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอ

๒) กรณีสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ

๓) กรณีขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ (๑) (๔) (๕) (๗) (๘) หรือ (๙) ได้แก่

(๑) ไม่มีสัญชาติไทย

(๒) ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น

(๓) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

(๔) เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี สำหรับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๕) เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

๔) กรณีถูกกล่าวหา หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตาม มาตรา ๓๐ (๓) เป็นผู้ไม่เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่การที่จะสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดออกจากราชการตามกรณีนี้ ผู้บังคับบัญชาจะต้องสอบสวนก่อน ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลก็จะต้องสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ เมื่อสอบสวนแล้วต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย เมื่อสอบสวนแล้วนำเสนอ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี พิจารณา เมื่อ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. พิจารณามีมติว่า ผู้นั้นขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๓๐ (๓) ดังกล่าว ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ จึงสั่งให้ออกจากราชการได้

๕) กรณีที่ทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งใด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ออกจากราชการได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๖) กรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล ในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการได้ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการกรณีไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล พ.ศ. ๒๕๕๓

๔.๕ ถูกสั่งให้ออกเพราะหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๑๑๑ ถ้าผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เห็นว่าให้รับราชการต่อไป จะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

การให้ออกตามมาตรานี้ กฎหมายกำหนดให้ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ในกรณีที่มีการสอบสวนตามมาตรา ๙๘ ในเรื่องเดียวกันไว้แล้วผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ จะใช้สำนวนการสอบสวนทางวินัยดำเนินการสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรานี้ได้โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในเรื่องนั้นอีก (มาตรา ๑๑๑ วรรคสาม และมาตรา ๑๑๖) การสั่งให้ออกในกรณีนี้เป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน

๔.๖ ถูกสั่งให้ออกเพราะมีมลทินมัวหมองตามมาตรา ๑๑๒ เป็นกรณีที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการเนื่องจากถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ผลการสอบสวนไม่ได้ความว่ากระทำผิดที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น ถ้าจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ และผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนเป็นการสั่งให้ออกจากราชการตามมติ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

๔.๗ ถูกสั่งให้ออกเพราะต้องรับโทษจำคุก ตามมาตรา ๑๑๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการก็ได้

๔.๘ ถูกสั่งให้ออกเพื่อไปรับราชการทหาร ตามมาตรา ๑๑๔ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หมายถึง การถูกเกณฑ์ไปเป็นทหารกองประจำการให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องสงวนตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งเทียบเท่าไว้ให้เมื่อผู้นั้นยื่นเรื่องขอกลับเข้ารับราชการภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันพ้นจากราชการทหาร โดยไม่มีความเสียหายและไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ และไม่ได้ถูกเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่น

๔.๙ มีกรณีสมควรให้ออกอยู่ก่อนวันโอน ตามมาตรา ๑๑๘ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการอื่นที่มิใช่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือข้าราชการการเมือง ซึ่งมีกรณีที่สมควรให้ออกจากงานหรือออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการนั้นอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นมีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามหมวดนี้ได้โดยอนุโลม และในกรณีที่จะต้องสั่งให้ออกจากราชการ ให้ปรับบทกรณีให้ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการนั้นโดยอนุโลม

๕. ถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ

การถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ เป็นการพ้นจากสภาพการเป็นข้าราชการ เพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ที่กฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาจะต้องสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการตามความร้ายแรงแห่งกรณี โทษไล่ออกจากราชการไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ สำหรับโทษปลดออกจากราชการ มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าเป็นผู้ลาออกจากราชการ ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๙๖

๖. ถูกสั่งให้ออกกรณีถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ตามมาตรา ๑๐๙

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใด ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และไม่มีกรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตราอื่น ถ้าภายใน ๓๐ วันไม่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่ไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ต้องสั่งให้ออกจากราชการ

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๔๓ บัญญัติให้ผู้ประกอบวิชาชีพควบคุม คือ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ถ้าฝ่าฝืนมีโทษจำคุก ๑ ปี ปรับไม่เกิน ๒ หมื่นบาท

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งที่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ หากถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ จะเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรฐานตำแหน่งผู้บังคับบัญชาจึงต้องสั่งให้ออกจากราชการ เว้นแต่เปลี่ยนเป็นตำแหน่งอื่นที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติ และเป็นตำแหน่งที่ไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ภายใน ๓๐ วัน และต้องเป็นผู้ที่ไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตราอื่น

การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการ

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการผู้ใด และสั่งยุติเรื่อง งดโทษ ลงโทษหรือสั่งให้ข้าราชการผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว กฎหมายได้กำหนดให้มีการรายงานการดำเนินการทางวินัยหรือการสั่งให้ออกจากราชการนั้น ไปยังผู้บังคับบัญชาหรือองค์คณะบุคคลผู้มีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อการตรวจสอบควบคุมมาตรฐานการดำเนินการทางวินัย การสั่งลงโทษ หรือการสั่งให้ออกจากราชการให้เป็นไปโดยถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรม

มาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการสอบสวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใด หรือสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการไปแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) การรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงของผู้บังคับบัญชาตั้งแต่หัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลงมา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแล้ว ให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี และเมื่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับรายงานแล้วเห็นว่า การยุติเรื่อง การงดโทษ หรือการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม ก็ให้มีอำนาจสั่งงดโทษ ลดสถานโทษ เพิ่มสถานโทษ เปลี่ยนแปลงและแก้ไขข้อความในคำสั่งเดิม หรือดำเนินการอย่างใดเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณาให้ได้ความจริงและความยุติธรรมได้ตามควรแก่กรณี และหากเห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้ หรือหากเห็นว่าเป็นกรณีที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนก็ให้แจ้งหรือรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจหน้าที่เพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป เมื่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้พิจารณาตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้เสนอหรือรายงาน อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาได้พิจารณาแล้ว ให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการพิจารณา แต่ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการซึ่งได้รับรายงานมีความเห็นขัดแย้งกับมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณาต่อไป

(๒) การรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้บังคับบัญชาตั้งแต่หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลงมา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแล้ว ให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี และเมื่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา และ ก.ค.ศ. พิจารณาตามลำดับ

สำหรับการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป และมิใช่เป็นการดำเนินการตามมติของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาให้รายงาน ก.ค.ศ. พิจารณา

ในการดำเนินการตามมาตรานี้ เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาและมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น

การรายงานตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. กำหนด”

มาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติว่า ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับรายงานตามมาตรา ๑๐๔ (๑) หรือ (๒) แล้ว เห็นสมควรให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดออกจากราชการ ตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือมาตรา ๑๑๑ ก็ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือมาตรา ๑๑๑ แต่ถ้าเป็นกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตราดังกล่าว หรือมาตรา ๙๘ วรรคสอง กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงไว้แล้ว ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี พิจารณา

ในกรณีที่จะต้องสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการกลับเข้ารับราชการ ให้นำมาตรา ๑๐๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการหรือดำเนินการตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือมาตรา ๑๑๑ ให้รายงานไปยัง ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ตามระเบียบว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐

ข้อ ๖ ให้มีศึกษาธิการภาคเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาค และให้มีรองศึกษาธิการภาคจำนวนหนึ่งคน เพื่อช่วยเหลืองานศึกษาธิการภาค ทั้งนี้ ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งรองศึกษาธิการภาคต้องเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง หรือศึกษาธิการจังหวัดอยู่ก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุศึกษาธิการภาค และสั่งบรรจุและแต่งตั้งรองศึกษาธิการภาคจากข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๗ ในแต่ละจังหวัด ให้มีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กศจ.”ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) ศึกษาธิการภาคในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินหกคน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ โดยอย่างน้อยต้องมีผู้แทนองค์กรภาคเอกชน ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และผู้แทนภาคประชาชน ด้านละหนึ่งคน

(๕) ศึกษาธิการจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๖) รองศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กศจ. อาจแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

ข้อ ๘ ให้ กศจ. มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

ข้อ ๑๒ ให้มีศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเฉพาะงานที่เกี่ยวกับ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และให้มีรองศึกษาธิการจังหวัด เพื่อช่วยเหลืองานศึกษาธิการจังหวัด จำนวนสามคน ให้ศึกษาธิการจังหวัด รองศึกษาธิการจังหวัด และข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้ศึกษาธิการจังหวัดดำรงตำแหน่งเทียบกับข้าราชการพลเรือนสามัญประเภทอำนวยการระดับสูง และผู้ที่จะดำรงตำแหน่งศึกษาธิการจังหวัดต้องเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการประเภทผู้บริหารการศึกษาหรือเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่รองศึกษาธิการภาคอยู่ก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ข้อ ๑๓ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ศึกษาธิการจังหวัดโดยความเห็นชอบของ กศจ. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

โดยที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์กรบริหารงานบุคคล ตำแหน่ง และอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบกับกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้ว ก.ค.ศ. จึงมีการปรับปรุงระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้สอดคล้องกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ โดยยกเลิกระเบียบ ก.ค.ศ. ดังกล่าว และออกระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

การรายงาน

ระเบียบ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้กระบวนการดำเนินการทางวินัย การรายงานการดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการสิ้นสุดที่หัวหน้าส่วนราชการ หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี โดยแยกเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา และไม่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) การรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ให้รายงานไปยังผู้บังคับบัญชา และ กศจ. และให้รายงานไปยังเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หากเห็นชอบเรื่องวินัยเป็นอันยุติ หากมีความเห็นขัดแย้งให้เสนอ ก.ค.ศ

สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ให้รายงานไปยังผู้บังคับบัญชา และ อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หากเห็นชอบเรื่องวินัยเป็นอันยุติ หากมีความเห็นขัดแย้งให้เสนอ ก.ค.ศ

๒) การรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ให้เสนอหรือรายงาน กศจ. แล้วรายงาน ก.ค.ศ. เพื่อพิจารณาตามลำดับ

สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาให้เสนอหรือรายงาน อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วรายงาน ก.ค.ศ. เพื่อพิจารณาตามลำดับ

การรายงานการดำเนินการทางวินัย แบ่งได้เป็น ๓ กรณี ดังนี้

๑. การรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง

๒. การรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง

๓. การรายงานการสั่งให้ออกจากราชการ

๑. <u>การรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง</u>

ก. <u>กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา</u>

(๑) เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดและได้สั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือนแก่ผู้นั้นแล้ว ให้รายงานไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๒) เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับรายงาน ตาม (๑) พิจารณาตามอำนาจหน้าที่โดยพิจารณาตรวจสอบว่าการดำเนินการทางวินัยนั้นถูกต้องเหมาะสมแล้วหรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าการการสั่งยุติเรื่องการงดโทษ หรือการสั่งลงโทษยังไม่เหมาะสม ก็มีอำนาจสั่งงดโทษ หรือลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง เพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงและแก้ไขข้อความในคำสั่งเดิม หรือดำเนินการอย่างใดเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณาให้ได้ความจริงและความยุติธรรมได้ตามควรแก่กรณี หรือหากเห็นว่าไม่มีความผิดก็ให้สั่งยกโทษ

(๓) ในกรณีที่เห็นว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ดำเนินการเพื่อให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง มาตรา ๑๐๐ วรรคหก หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) หรือดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง โดยอาจสั่งพักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามมาตรา ๑๐๓ หรือกรณีที่เห็นว่าเป็นกรณีตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือมาตรา ๑๑๑ ก็มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้

(๔) หากเห็นว่าไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่หรือเกินอำนาจหน้าที่ก็ให้แจ้งหรือรายงานไปยังบังคับบัญชาที่มีอำนาจหน้าที่เพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

(๕) กรณีที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับรายงานตาม (๑) และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หรือได้ดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดแล้วให้รายงาน กศจ. พิจารณา

(๖) สำหรับกรณีที่มีการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชา ตาม (๑) หรือ (๕) ให้เสนอ กศจ. พิจารณาอุทธรณ์ โดยต้องนำกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้ โดยไม่ต้องพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย และให้ถือว่าการพิจารณาอุทธรณ์เป็นการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยด้วย

(๗) ในกรณีที่ไม่มีการอุทธรณ์ เมื่อ กศจ. พิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยแล้ว มีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น และให้รายงานไปยังเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๘) เมื่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับรายงานการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา หากพิจารณาแล้วเห็นชอบกับมติของ กศจ. ให้การรายงานการดำเนินการทางวินัยเป็นอันสิ้นสุด เว้นแต่กรณีเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นขัดแย้งกับมติของ กศจ. โดยเห็นว่าการดำเนินการไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม การลงโทษไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี หรือแนวทางที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา พร้อมเหตุผลประกอบการพิจารณา เมื่อ ก.ค.ศ. พิจารณามีมติเป็นประการใดแล้ว เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงสั่งไปตามนั้น

(๙) ในกรณีที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปได้ดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อดำเนินการแล้วให้รายงาน ก.ค.ศ. เพื่อพิจารณา

ข. <u>ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา</u>

(๑) เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดและได้สั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือนแก่ผู้นั้นไปแล้ว ให้รายงานการดำเนินการทางวินัยไปยังหัวหน้าส่วนราชการ

(๒) เมื่อหัวหน้าส่วนราชการได้รับรายงานการดำเนินการทางวินัยต้องพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของการดำเนินการ ถ้าเห็นว่าการยุติเรื่อง การงดโทษ หรือการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้สั่งงดโทษหรือลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง เพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงและแก้ไขข้อความในคำสั่งเดิม หรือดำเนินการอย่างใดเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาให้ได้ความจริง และความยุติธรรมได้ตามควรแก่กรณี หรือหากเห็นว่าไม่มีความผิดก็ให้สั่งยกโทษ

(๓) ในกรณีที่เห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง มาตรา ๑๐๐ วรรคหก หรือ มาตรา ๑๐๔ (๑) หรือดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง โดยอาจสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามมาตรา ๑๐๓ หรือกรณีที่เห็นว่าเป็นกรณีตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือมาตรา ๑๑๑ ก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้วดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

(๔) ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการได้ดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใด หรือกรณีที่ได้รับรายงาน เมื่อได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้วให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณา

(๕) สำหรับกรณีที่มีการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชา ตาม (๑) หรือ (๔) ต้องเสนออุทธรณ์ให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณา โดยต้องนำกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้ โดยไม่ต้องพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย และให้ถือว่าการพิจารณาอุทธรณ์เป็นการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยด้วย

(๖) เมื่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณามีมติเป็นประการใดแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการสั่งและปฏิบัติไปตามนั้น และให้การรายงานการดำเนินการทางวินัยเป็นอันสิ้นสุด เว้นแต่ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการมีความเห็นขัดแย้งกับ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง โดยเห็นว่าการดำเนินการไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม การลงโทษไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี หรือแนวทางที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา พร้อมเหตุผลประกอบการพิจารณา เมื่อ ก.ค.ศ. พิจารณามีมติเป็นประการใดแล้วหัวหน้าส่วนราชการจึงสั่งไปตามนั้น

๒. <u>การรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง</u>

ก. <u>กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา</u>

การรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัดหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงหรือมีการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งแก่ผู้ใดแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้เสนอ กศจ. พิจารณา

(๒) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง และผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ได้สั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือให้มีการสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือนผู้ใดแล้ว ให้รายงานไปยัง กศจ.

ในกรณีที่เห็นว่าต้องสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ให้ส่งเรื่องไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสั่งลงโทษ แล้วส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เพื่อรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป

(๓) ในกรณีเรื่องที่ได้รับรายงานหรือได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตาม (๒) มีการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ให้นำเสนอ กศจ. พิจารณาอุทธรณ์ โดยไม่ต้องพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย และให้ถือว่าการพิจารณาอุทธรณ์เป็นการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยด้วย

(๔) เมื่อ กศจ. มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้นและให้รายงาน ก.ค.ศ. เพื่อพิจารณาพร้อมสำนวนการสอบสวน

(๕) เมื่อ ก.ค.ศ. พิจารณามีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น และให้การรายงานการดำเนินการทางวินัยเป็นอันสิ้นสุด

(๖) ในกรณีที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปได้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณาพร้อมสำนวนการสอบสวน เมื่อ ก.ค.ศ. พิจารณามีมติเป็นประการใดให้ผู้บังคับบัญชาสั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น

ข. <u>กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา</u>

การรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (หัวหน้าส่วนราชการ) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งแก่ผู้ใดแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้เสนอ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณา

(๒) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เห็นว่าเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง และผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ได้สั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้ใดแล้ว ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง

(๓) ในกรณีเรื่องที่ได้รับรายงานหรือได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตาม (๒) มีการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาอุทธรณ์ โดยไม่ต้องพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย และให้ถือว่าการพิจารณาอุทธรณ์เป็นการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยด้วย

(๔) เมื่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณามีมติเป็นประการใดให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมติ แล้วรายงานไปยัง ก.ค.ศ. พร้อมสำนวนการสอบสวน

(๕) เมื่อ ก.ค.ศ. พิจารณามีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งและปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น และให้การรายงานการดำเนินการทางวินัยเป็นอันสิ้นสุด

๓. <u>การรายงานการสั่งให้ออกจากราชการ</u>

ก. <u>กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา</u>

การรายงานการสั่งให้ออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

(๑) เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ได้สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดออกจากราชการ

๑.๑ ตามมาตรา ๔๙ ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ออกโดยพลัน กรณี

- ขาดคุณสมบัติทั่วไป ตามมาตรา ๓๐
- ขาดคุณสมบัติตามมาตรฐานตำแหน่ง ตามมาตรา ๔๒
- ขาดคุณสมบัติพิเศษ ตามมาตรา ๔๘

๑.๒ การสั่งให้ออกจากราชการกรณีไม่พ้นทดลองการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือไม่ผ่านการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคห้า

๑.๓ การสั่งให้ออกตามมาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) และ (๖) เพราะเหตุ

- เจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอ
- ไม่มีสัญชาติไทย
- เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- เป็นผู้ไร้ความสามารถ จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.
- เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีสำหรับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา
- เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- เป็นบุคคลล้มละลาย
- ไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการได้

๑.๔ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๓ กรณีต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาลหรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

๑.๕ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๘ กรณีมีเหตุที่สมควรให้ออกอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๒) เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มีคำสั่งแล้วให้รายงานไปยัง กศจ. เพื่อทราบ

(๓) ในกรณีที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้ดำเนินการตาม (๑) ให้รายงาน ก.ค.ศ. เพื่อทราบ

(๔) ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ได้ดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๐ (๔) กรณีเป็นผู้ไม่เลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

หรือมาตรา ๑๑๑ กรณีหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ แล้วให้เสนอ กศจ. พิจารณา เมื่อมีการสั่งการตามมติแล้วให้รายงานไปยัง ก.ค.ศ. เพื่อพิจารณาด้วย

(๕) ในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาผู้ใดออกจากราชการ ตาม (๔) แล้ว ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา

อนึ่ง การให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๒ กรณีมีมลทินมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องรายงาน ก.ค.ศ. เนื่องจากมีมูลมาจากการมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

ข. <u>กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา</u>

การรายงานการสั่งให้ออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

(๑) เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ได้สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดออกจากราชการ ตามมาตรา ๔๙ มาตรา ๕๖ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคห้า มาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) และ (๖) มาตรา ๑๑๓ หรือมาตรา ๑๑๘ แล้ว ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง เพื่อทราบ

(๒) ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ได้ดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๐ (๔) กรณีเป็นผู้ไม่เลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือมาตรา ๑๑๑ กรณีหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ แล้วให้เสนอ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณามีมติ เมื่อสั่งการตามมติแล้วให้รายงานไปยัง ก.ค.ศ. เพื่อพิจารณาด้วย

(๓) กรณีที่เป็นการดำเนินการของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หรือปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ให้เสนอ ก.ค.ศ.หรือองค์กรการบริหารงานบุคคลที่ทำการแทน ก.ค.ศ. พิจารณา

ทั้งนี้ การรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ให้ส่งสำนวนการสอบสวนและเอกสารการพิจารณา บันทึกสรุปประวัติและข้อเท็จจริงพร้อมทั้งสำเนาคำสั่ง จำนวน ๒ ฉบับ ภายใน ๗ วันทำการ ในกรณีที่รายงานเลยกำหนดเวลา ให้รายงานเหตุที่พิจารณาดำเนินการไม่ทันตามกำหนดเวลานั้นไปด้วย

การรายงานการดำเนินการทางวินัย ก่อนนำเสนอ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาให้ตรวจสอบว่ามีการอุทธรณ์ในรายนั้นหรือไม่ หากมีการอุทธรณ์ให้พิจารณาอุทธรณ์ โดยไม่ต้องพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย

ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ที่ได้รับรายงาน พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้เสร็จและรายงานการดำเนินการทางวินัยหรือการให้ออกจากราชการนั้นต่อไปตามลำดับภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน ในกรณีที่รายงานเลยกำหนดเวลา ให้รายงานเหตุที่พิจารณาดำเนินการไม่ทันตามกำหนดเวลานั้นไปด้วย

เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ได้มีคำสั่งใด ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ให้ส่งสำเนาคำสั่งจำนวน ๒ ฉบับ ไปยังสำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่มีคำสั่ง ให้ ก.ค.ศ. ตรวจสอบ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสถานศึกษาที่สอนระดับปริญญา

การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสถานศึกษาที่สอนระดับปริญญา ให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการ ตามข้อบังคับของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ โดยให้สภาสถานศึกษาทำหน้าที่แทน ก.ค.ศ.

การอุทธรณ์

เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัยและถูกลงโทษ กฎหมายให้สิทธิข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นมีโอกาสร้องขอให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายได้ยกเรื่องที่ดำเนินการสั่งลงโทษขึ้นมาพิจารณาใหม่โดยการอุทธรณ์คำสั่งของผู้บังคับบัญชาได้ การอุทธรณ์จึงเป็นหลักประกันความเป็นธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การจัดให้มีหลักประกันเพื่อคุ้มครองหรือให้ความเป็นธรรมเป็นหลักการสำคัญประการหนึ่งในการบริหารงานบุคคล ทั้งนี้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อคุ้มครองป้องกันมิให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องถูกกลั่นแกล้ง หรือได้รับการปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ

การอุทธรณ์สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ หมวด ๙ มาตรา ๑๒๑ – มาตรา ๑๒๖ ทั้งนี้ การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

โดยที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ข้อ ๗ ประกอบข้อ ๘ กำหนดให้ในแต่ละจังหวัด มีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัดนั้น ตามที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา มีผลทำให้มีการโอนอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ไปเป็นอำนาจของ กศจ. นอกจากนี้ ในข้อ ๑๓ ยังได้กำหนดให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยความเห็นชอบของ กศจ. ดังนั้น จึงทำให้การอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นอำนาจของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เป็นอำนาจหน้าที่ของ กศจ.

ความหมายและวัตถุประสงค์

<u>การอุทธรณ์</u> หมายถึง การที่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยร้องขอให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ยกเรื่องขึ้นพิจารณาใหม่ให้เป็นไปในทางที่เป็นคุณแก่ผู้ถูกลงโทษ

<u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชา โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกลงโทษทางวินัยได้ร้องขอความยุติธรรมจากการใช้อำนาจดังกล่าว ซึ่งมี กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย

ผู้มีสิทธิอุทธรณ์

ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ที่ถูกลงโทษทางวินัย

๑. โทษวินัยไม่ร้ายแรง ได้แก่ โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน

๒. โทษวินัยอย่างร้ายแรง ได้แก่ โทษปลดออกจากราชการ ไล่ออกจากราชการ

การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง

การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง หมายถึง การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงโทษตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานศึกษามีอำนาจลงโทษภาคทัณฑ์หรือตัดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละสองหรือร้อยละสี่ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลาหนึ่งเดือน สองเดือน หรือสามเดือน นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง เลขาธิการ อธิบดี อธิการบดี ศึกษาธิการจังหวัดหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งอย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า มีอำนาจลงโทษภาคทัณฑ์ หรือตัดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละสองหรือร้อยละสี่ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับ ในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลาหนึ่งเดือน สองเดือน หรือสามเดือน หรือลดเงินเดือนครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละสองหรือร้อยละสี่ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ ทั้งนี้ มาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้มีสิทธิอุทธรณ์ ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา (ปัจจุบันคือ กศจ.) อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

<u>หลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง</u>

๑. การอุทธรณ์โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้สั่งลงโทษ หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งตามมติของ กศจ. ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

๒. การอุทธรณ์โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นผู้สั่งลงโทษให้อุทธรณ์ ต่อ กศจ. และให้ กศจ. เป็นผู้พิจารณา

๓. การอุทธรณ์โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง เป็นผู้สั่งลงโทษหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งตามมติของ อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

๔. การอุทธรณ์โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ที่ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ อธิบดี หรือผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์ ต่อ อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง และให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง เป็นผู้พิจารณา

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง

การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง หมายถึงการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ หรือไล่ออกจากราชการ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ให้มีสิทธิอุทธรณ์ ต่อ ก.ค.ศ.

<u>หลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง</u>

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ หรือไล่ออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา และมิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

หลักการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ

การพิจารณาอุทธรณ์ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยเมื่อได้รับหนังสืออุทธรณ์คำสั่งลงโทษ แล้วในการพิจารณามีแนวดำเนินการ ดังนี้

๑. การพิจารณาตรวจสอบหนังสืออุทธรณ์

๑.๑ อุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต้องทำเป็นหนังสือต้องมีสาระและมีลายมือชื่อผู้อุทธรณ์

- การอุทธรณ์ให้อุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง
- การอุทธรณ์จะทำเป็นสิ่งอื่นใดที่ไม่ใช่หนังสือไม่ได้

๑.๒ สาระในหนังสืออุทธรณ์

- ต้องมีข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ ในหนังสืออุทธรณ์จะต้องมีข้อความแสดงข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายหรือเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่า ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมอย่างไร หรือมีข้อคัดค้าน ข้อโต้แย้งอย่างไร

- ต้องปรากฏลายมือชื่อผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จะต้องลงลายมือชื่อในหนังสืออุทธรณ์ด้วยตนเอง ผู้อื่นจะลงลายมือชื่อแทนผู้อุทธรณ์ไม่ได้

- ต้องปรากฏที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จะต้องระบุที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ที่สามารถติดต่อได้ไว้ในหนังสืออุทธรณ์ (ข้อ ๔ วรรคสอง)

- การขอแถลงการณ์ด้วยวาจา ผู้อุทธรณ์สามารถที่จะแสดงความประสงค์ ขอแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของ กศจ. อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ โดยต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. โดยตรง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ (ข้อ ๔ วรรคสาม)

๑.๓ การยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ต้องทำเป็นหนังสือถึงประธาน กศจ. หรือศึกษาธิการจังหวัด (ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง) เนื่องจากศึกษาธิการจังหวัดทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาให้ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ต่อประธาน กศจ. หรือศึกษาธิการจังหวัดที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตั้งอยู่ หรือส่งผ่านผู้บังคับบัญชา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แล้วแต่กรณี และให้ผู้บังคับบัญชาส่งหนังสืออุทธรณ์ไปยังศึกษาธิการจังหวัด

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาให้ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ต่อประธาน กศจ. หรือศึกษาธิการจังหวัด ที่เป็นที่ตั้งของหน่วยงานการศึกษา ที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่งอยู่ หรือส่งผ่านผู้บังคับบัญชา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แล้วแต่กรณี และให้ผู้บังคับบัญชาส่งหนังสืออุทธรณ์ไปยังศึกษาธิการจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของหน่วยงานการศึกษาที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่งอยู่

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีได้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ต่อประธาน อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือหน่วยงานหรือส่วนราชการที่ทำหน้าที่เลขานุการของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง

สำหรับการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ ไล่ออกจากราชการหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งตามมติของ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี ทั้งที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา และมิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาต้องยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ต่อประธาน ก.ค.ศ. หรือเลขาธิการ ก.ค.ศ. และยื่นที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ทั้งนี้ กรณียื่นอุทธรณ์ผ่านผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ไปยังศึกษาธิการจังหวัด หน่วยงานหรือส่วนราชการที่ทำหน้าที่เลขานุการ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์ (ข้อ ๙ วรรคสาม)

๑.๔ การยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษเพิ่มเติม เมื่อผู้อุทธรณ์ได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ไว้โดยชอบแล้ว หากผู้อุทธรณ์ยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่ กศจ. อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. เริ่มการพิจารณาอุทธรณ์ก็ให้ กศจ. อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. รับไว้พิจารณา (ข้อ ๙ วรรคหก)

๑.๕ การตรวจสอบเวลาและการนับเวลาในการยื่นอุทธรณ์

การตรวจสอบกำหนดเวลาในการยื่นอุทธรณ์ต้องตรวจสอบจากหลักฐานการได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษว่าผู้อุทธรณ์ได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษเมื่อใด และมีการแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ให้ผู้อุทธรณ์ทราบหรือไม่

- กรณีมีการแจ้งสิทธิให้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ กศจ. ให้ดำเนินการตรวจสอบว่าผู้อุทธรณ์ได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์คำสั่งลงโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษหรือไม่ (ข้อ ๓ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.ค.ศ.)

- กรณีไม่มีการแจ้งสิทธิให้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ กศจ. กรณีผู้สั่งลงโทษทางวินัยไม่แจ้งสิทธิและระยะเวลาในการอุทธรณ์ให้ผู้อุทธรณ์ทราบ จะทำให้ระยะเวลาใช้สิทธิของการยื่นอุทธรณ์ขยายออกไปอีก ถ้ามีการแจ้งสิทธิให้อุทธรณ์ใหม่ก็ย่อมทำให้ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งสิทธิครั้งใหม่ แต่ถ้าไม่มีการแจ้งสิทธิให้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษใหม่สิทธิการอุทธรณ์จะขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง (มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๗)

๑.๖ การรับทราบคำสั่งและการนับระยะเวลาในการอุทธรณ์ (ข้อ ๓ และข้อ ๑๘ ของกฎ ก.ค.ศ.)

การรับทราบคำสั่ง ให้ถือวันที่ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษทางวินัยเป็นวันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษ แต่ได้มีการแจ้งคำสั่งลงโทษให้ผู้อุทธรณ์ทราบพร้อมกับมอบสำเนาคำสั่งลงโทษให้ผู้อุทธรณ์ รวมทั้งทำบันทึกลงวัน เดือน ปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้น เป็นวันที่ผู้อุทธรณ์ได้รับแจ้งคำสั่ง

ในกรณีที่ไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษได้โดยตรง แต่ได้มีการแจ้งเป็นหนังสือโดยส่งสำเนาคำสั่งลงโทษทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งลงโทษไปให้สองฉบับเพื่อให้ผู้ถูกลงโทษเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษส่งกลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกลงโทษได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งลงโทษ

ฉบับที่ให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษได้รับแจ้งคำสั่งแล้ว

การนับเวลาเริ่มต้น ให้เริ่มนับวันถัดจากวันที่ผู้อุทธรณ์ลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษเป็นวันเริ่มระยะเวลาอุทธรณ์

การนับเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งการนับเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งการนับเวลานั้น

ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์นำหนังสืออุทธรณ์มายื่นด้วยตนเอง ให้ถือวันที่ได้ประทับตรารับและลงทะเบียนไว้เป็นหลักฐานเป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์ (ข้อ ๙ วรรคสี่) และหากผู้อุทธรณ์ ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ต้องถือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่งหนังสืออุทธรณ์ (ข้อ ๙ วรรคห้า)

เมื่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ได้พิจารณาหนังสืออุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์แล้วเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ที่ทำเป็นหนังสือ มีสาระสำคัญถูกต้องครบถ้วนและอยู่ภายในกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ก็ให้รับอุทธรณ์ดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัย

หากหนังสืออุทธรณ์มีข้อบกพร่องหรือมีข้อความที่อ่านไม่เข้าใจหรือผิดหลงอันเห็นได้ชัดว่าเกิดจากความไม่รู้หรือความเลินเล่อของผู้อุทธรณ์ ให้เจ้าหน้าที่แนะนำให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

๒. การพิจารณาอุทธรณ์

เมื่อตรวจสอบหนังสืออุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ และเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ที่รับไว้พิจารณาต่อไปได้แล้ว จะต้องพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายจากสำนวนการสืบสวน สำนวนการสอบสวน หรือสำนวนการไต่สวนของ ป.ป.ช. หรือองค์กรตรวจสอบตามกฎหมายอื่น รวมทั้งพิจารณาคำอุทธรณ์ในประเด็นปัญหาข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงของผู้อุทธรณ์ ดังต่อไปนี้ด้วย

๒.๑ ตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมาย

๒.๑.๑ <u>ตรวจสอบกระบวนการดำเนินการทางวินัย</u>

- ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ เช่น หากเป็นการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงในวันที่หรือหลังจากวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เป็นอำนาจของศึกษาธิการจังหวัด

- คณะกรรมการสอบสวนมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ เช่น ประธานกรรมการดำรงตำแหน่งและวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือไม่ และมีผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมายเป็นกรรมการสอบสวนหรือไม่ เป็นต้น

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนระบุว่าเป็นวินัยไม่ร้ายแรงหรือวินัยอย่างร้ายแรง และมีสาระสำคัญครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด (แบบ สว. ๑) หรือไม่

- มีการแจ้งข้อกล่าวหาและอธิบายข้อกล่าวหาตามที่กฎหมายกำหนด (แบบ สว. ๒) หรือไม่

- มีการแจ้งข้อกล่าวหาและรับทราบข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (แบบ สว. ๓) โดยระบุว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด รวมทั้งระบุวัน เวลา

สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา พร้อมสรุปพยานบุคคล พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามที่กฎหมายกำหนด หรือไม่

- การสอบปากคำพยานเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ เช่น การสอบปากคำพยานซึ่งเป็นเด็ก ต้องมีข้าราชการครูที่เป็นกลางและเชื่อถือได้ และบุคคลที่เด็กร้องขอหรือไว้วางใจเข้าร่วมในการสอบปากคำด้วย (ข้อ ๒๘ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐)

- มีการประชุมกรรมการสอบสวนตามที่กฎหมายกำหนด หรือไม่

- คำสั่งลงโทษทางวินัยสั่งโดยผู้มีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด หรือไม่

- คำสั่งลงโทษระบุเหตุผล ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิง ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจของผู้ออกคำสั่ง หรือไม่

- คำสั่งลงโทษทางวินัยเป็นเรื่องเดียวกับที่ได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา หรือไม่

๒.๑.๒ <u>ตรวจสอบผู้พิจารณาทางปกครอง</u>

ตรวจสอบกรณีที่มีเหตุทำให้เจ้าหน้าที่พิจารณาทางปกครองไม่ได้หรือมีเหตุอันมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลาง ตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองนั้น ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยอาจเกิดขึ้นได้ในหลายกรณี และหลายกระบวนการพิจารณาทางปกครอง เช่น กรรมการสืบสวนและกรรมการสอบสวนเป็นบุคคลคนเดียวกัน

๒.๑.๓ <u>ตรวจสอบคำอุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมาย</u>

๑) การคัดค้านผู้พิจารณา (กศจ.)

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์มีการคัดค้านผู้พิจารณาอุทธรณ์ว่ามีเหตุที่จะทำให้ทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้ ตามข้อ ๖ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วยเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ
- มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ
- มีสาเหตุโกรธเคืองผู้อุทธรณ์
- เป็นผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษ
- เป็นผู้กล่าวหาหรือคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหา

โดยการคัดค้านอนุกรรมการหรือกรรมการผู้พิจารณาอุทธรณ์นั้น ผู้อุทธรณ์ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. เริ่มพิจารณาอุทธรณ์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านแล้ว อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นจะขอถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้นก็ได้ ถ้าอนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นมิได้ขอถอนตัวให้อนุกรรมการหรือกรรมการที่เหลืออยู่นอกจากอนุกรรมการหรือกรรมการผู้ถูกคัดค้านพิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้าน หากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือ ให้แจ้งอนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นทราบ และมิให้ร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้น เว้นแต่จะพิจารณาเห็นว่าการให้อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า เพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรมจะให้อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้นก็ได้

๒) อุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมายอื่น

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์มีการอุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมาย กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. จะต้องพิจารณาและมีความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายของผู้อุทธรณ์เป็นรายประเด็นด้วย

เมื่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาแล้วเห็นว่ากระบวนการดำเนินการทางวินัยชอบด้วยกฎหมายแล้ว จะต้องพิจารณาในข้อเท็จจริงต่อไป แต่หากเห็นว่า กระบวนการดำเนินการทางวินัยขั้นตอนใดไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือคำอุทธรณ์ฟังขึ้นในปัญหาข้อกฎหมายจะต้องพิจารณามีมติให้ไปดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องต่อไป โดยในชั้นนี้ยังไม่จำต้องพิจารณาข้อเท็จจริง

๒.๒ การนั่งพิจารณา

องค์ประชุมในการนั่งพิจารณาอุทธรณ์ของ กศจ. อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ต้องถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ โดยต้องไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามในการพิจารณาทางปกครอง และไม่มีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางด้วย เช่น เคยเป็นคณะกรรมการสอบสวนวินัย หรือเคยเป็นคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงในกรณี ๆ นั้นมาก่อน

๒.๓ การพิจารณาวินิจฉัยข้อเท็จจริง

กศจ. อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. จะต้องพิจารณาอุทธรณ์จากสำนวนการสืบสวนหรือการพิจารณาเบื้องต้นของผู้บังคับบัญชา สำนวนการสอบสวนทางวินัยหรือสำนวนของ ป.ป.ช. หรือองค์กรตรวจสอบตามกฎหมายอื่นที่ปรากฏในสำนวนและในกรณีจำเป็นอาจขอเอกสารหลักฐานจากหน่วยงานอื่น หรือให้บุคคลใด หรือหน่วยงานใด มาชี้แจงเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาได้ โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับหนังสืออุทธรณ์นำมาพิจารณาหักล้างชั่งน้ำหนักพยาน (ข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.ค.ศ.)

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม กศจ. อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ให้นัดให้ผู้อุทธรณ์มาแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม โดยให้แจ้งให้ผู้สั่งลงโทษทราบด้วยว่าถ้าประสงค์จะแถลงแก้ก็ให้มาแถลงด้วยตนเองหรือมอบหมายเป็นหนังสือให้ข้าราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทนมาแถลงแก้ต่อที่ประชุมครั้งนั้นได้ (ข้อ ๑๓ วรรคสาม) แต่อย่างไรก็ดี หาก กศจ. อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้งหรือ ก.ค.ศ. พิจารณาเห็นว่า การแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์จะให้งดการแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้ (ข้อ ๑๓ วรรคสอง ของกฎ ก.ค.ศ.)

ทั้งนี้ หากให้ผู้อุทธรณ์แถลงการณ์ก็ให้นำคำแถลงการณ์ด้วยวาจามาประกอบการพิจารณาโดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของคำอุทธรณ์ด้วย

ในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษจะต้องพิจารณาถึงการใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาในการพิจารณาความผิดนั้น ซึ่งประกอบด้วยเหตุผลที่ได้วินิจฉัยจากข้อเท็จจริงโดยละเอียดถี่ถ้วนจากพยานหลักฐานทั้งสองฝ่ายว่ามีน้ำหนักเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ผู้บังคับบัญชาจะต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่มีอคติหรือความลำเอียง และการสั่งลงโทษเหมาะสมกับความผิดตามที่กฎหมายกำหนดและตามมาตรฐานโทษ นอกจากนี้จะต้องนำหลักนิติธรรมและหลักมโนธรรมมาประกอบการพิจารณาด้วย กล่าวคือ

- <u>หลักนิติธรรม</u> ได้แก่ การพิจารณาโดยยึดกฎหมายเป็นหลัก การกระทำใดจะเป็นความผิดทางวินัยกรณีใด ต้องมีกฎหมายบัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดทางวินัย หากไม่มีกฎหมายบัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดทางวินัย ก็ไม่ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย ในการพิจารณาว่าการกระทำใดเป็นความผิดวินัยกรณีใด ต้องพิจารณาให้เข้าองค์ประกอบของการกระทำความผิดกรณีนั้นด้วย ถ้าข้อเท็จจริงบ่งชี้ว่าเข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตราใด ก็ปรับบทความผิดไปตามมาตรานั้น และลงโทษไปตามความผิดนั้น

- <u>หลักมโนธรรม</u> ได้แก่ การพิจารณาให้เป็นไปโดยถูกต้องเที่ยงธรรมตามความเป็นจริงและตามเหตุและผลที่ควรจะเป็น หมายถึง การพิจารณาความผิดไม่ควรคำนึงถึงแต่ความถูกผิดตามกฎหมายเท่านั้น แต่ควรคำนึงถึงความยุติธรรมด้วย โดยจะต้องคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของเรื่องนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไรแล้วพิจารณาความผิดไปตามสภาพความเป็นจริง

๒.๔ การพิจารณามีมติ

เมื่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์วินัยไม่ร้ายแรงแล้วเสร็จ สามารถมีมติได้ตามข้อ ๑๔ ของ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษถูกต้องและเหมาะสมกับความผิดแล้ว ให้มีมติ**ให้ยกอุทธรณ์**

(๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิด ควรได้รับโทษหนักขึ้น ให้มีมติ**ให้เพิ่มโทษ**เป็นสถานโทษที่หนักขึ้น

(๓) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ควรได้รับโทษเบาลง ให้มีมติ**ให้ลดโทษ**เป็นสถานโทษที่เบาลง

(๔) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ ให้มีมติ**ให้สั่งงดโทษ**โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

(๕) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง และเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัยหรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัย ให้มีมติ**ให้ยกโทษ**

(๖)ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้มีมติ**ให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความ**ให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม

(๗) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้มีมติ**ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง และดำเนินการตามกฎหมายต่อไป**

(๘) ในกรณีที่เห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. หรือเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้มีการดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๙๘ วรรคสองแล้ว ให้มีมติให้**เพิ่มโทษ**เป็นปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

(๙) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่า ผู้อุทธรณ์มีกรณีที่สมควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๔) มาตรา ๑๑๑ หรือมาตรา ๑๑๒ ให้มีมติ**ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน** และดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

(๑๐) ถ้าเห็นสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใด เพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและมีความเป็นธรรมให้มีมติ**ให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี**

ในกรณีที่ กศจ. อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาแล้วเห็นสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์แห่งความถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ก็มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเองหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมแทนก็ได้ หรือกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปให้ผู้สอบสวนเดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้ (ข้อ ๑๓ วรรคสี่ ของกฎ ก.ค.ศ.)

ในการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม ถ้า กศจ. อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. หรือคณะกรรมการสอบสวนที่ได้รับแต่งตั้งดังกล่าวข้างต้น เห็นสมควรส่งประเด็นหรือข้อสำคัญใดที่ต้องการทราบไปสอบสวนพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีอำนาจกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญนั้นส่งไปเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าหน่วยงานในท้องที่หรือเขตพื้นที่การศึกษานั้นทำการสอบสวนแทนได้ (ข้อ ๑๓ วรรคห้า ของกฎ ก.ค.ศ.)

๓. การแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์และการแจ้งสิทธิแก่ผู้อุทธรณ์

๓.๑ เมื่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ได้พิจารณาอุทธรณ์แล้วมีมติเป็นประการใด แล้วให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (ข้อ ๑๕ ของกฎ ก.ค.ศ.)

๓.๒ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์พร้อมแจ้งสิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองให้ผู้อุทธรณ์ทราบด้วย และผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกไม่ได้ (กรณีที่ผู้อุทธรณ์ถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง)

๓.๓ สำหรับกรณีที่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้อุทธรณ์ และผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้สั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง เมื่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง แล้วเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์จากโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือนเป็นโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ หรือให้ออกที่ไม่ใช่โทษทางวินัย ให้แจ้งสิทธิการอุทธรณ์หรือร้องทุกข์แล้วแต่กรณีต่อ ก.ค.ศ. ได้อีกครั้งหนึ่ง (ข้อ ๑๖ ของกฎ ก.ค.ศ.) ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์

๔. การขอถอนอุทธรณ์

เมื่อผู้อุทธรณ์ได้มีการยื่นอุทธรณ์ไว้แล้ว หากประสงค์จะถอนอุทธรณ์ สามารถขอถอนอุทธรณ์ก่อนที่จะมีการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อศึกษาธิการจังหวัด หรือประธาน กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. การพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นอันระงับ

หมายเหตุ

การพิจารณาอุทธรณ์กรณีผู้อุทธรณ์ย้ายจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเดิมไปสังกัดต่างเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ กศจ. แห่งใหม่ ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๒ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

๑. กรณีที่ผู้ถูกลงโทษได้ย้ายไปสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งตั้งอยู่ต่าง กศจ. โดยยังไม่ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ กศจ. ที่หน่วยงานการศึกษาแห่งใหม่ของผู้อุทธรณ์ตั้งอยู่ในพื้นที่

๒. กรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นอุทธรณ์ไว้แล้ว ต่อมาได้ย้ายไปสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งตั้งอยู่ต่าง กศจ. และ กศจ. (อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา) เดิมนั้นยังมิได้มีมติให้ส่งเรื่องอุทธรณ์และเอกสารหลักฐานไปให้ กศจ. ที่หน่วยงานการศึกษาแห่งใหม่ของผู้อุทธรณ์ตั้งอยู่เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไป

๓. กรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้ย้ายไปสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งตั้งอยู่ต่าง กศจ. หลังจาก กศจ. ได้มีมติแล้ว แต่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจยังมิได้สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น ให้ส่งเรื่องอุทธรณ์และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งรายงานการประชุม และมติ กศจ. ไปให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจใหม่เป็นผู้สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น

ทั้งนี้ กรณีผู้อุทธรณ์ย้าย หรือโอนไปสังกัดส่วนราชการอื่น ให้ยื่นอุทธรณ์ ต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งที่ผู้อุทธรณ์โอนหรือย้ายไปสังกัด

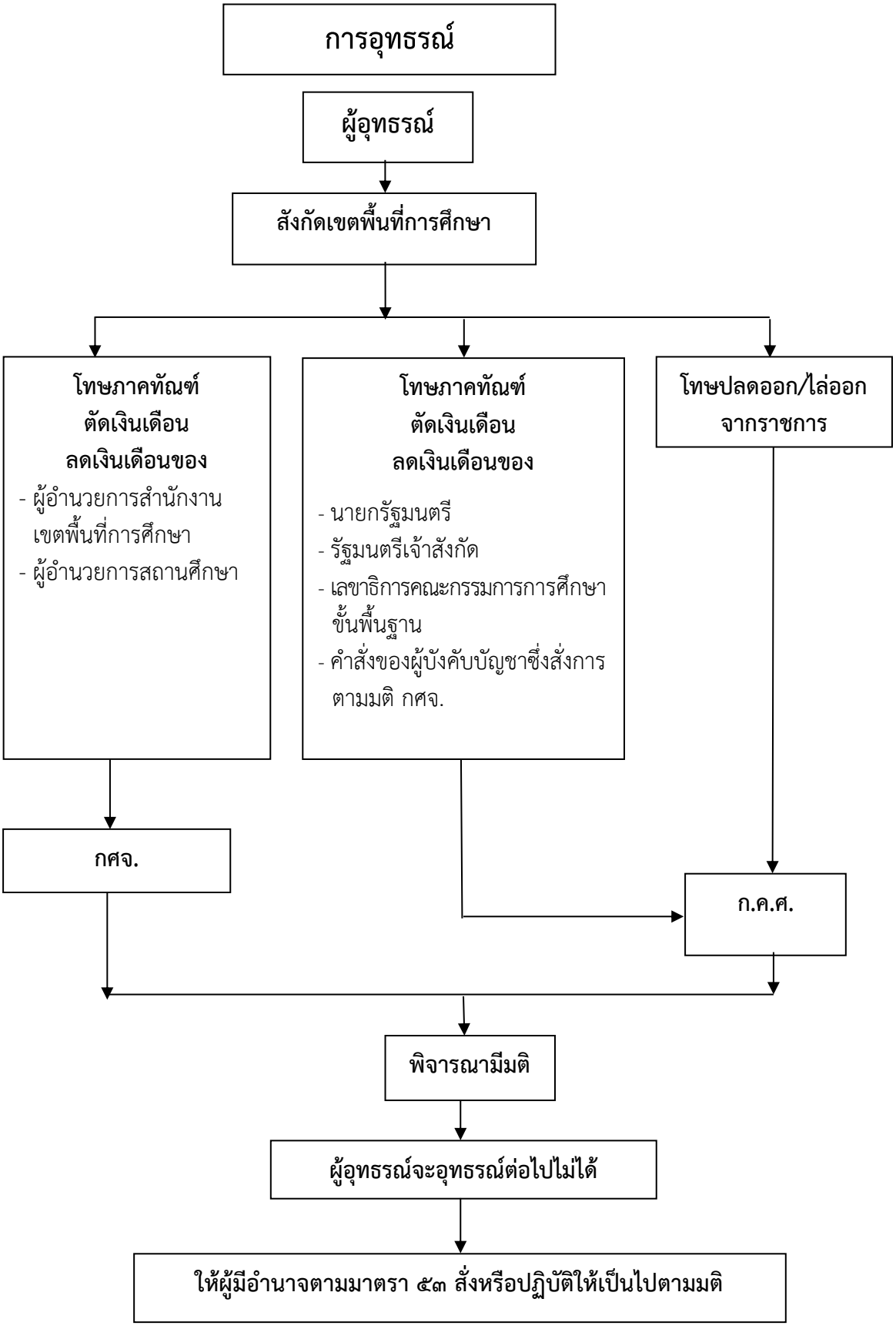
การอุทธรณ์
ผู้อุทธรณ์
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา
โทษภาคทัณฑ์
ตัดเงินเดือน
ลดเงินเดือนของ
- ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- ผู้อำนวยการสถานศึกษา
โทษภาคทัณฑ์
ตัดเงินเดือน
ลดเงินเดือนของ
- นายกรัฐมนตรี
- รัฐมนตรีเจ้าสังกัด
- เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- คำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งการตามมติ กศจ.
โทษปลดออก/ไล่ออก
จากราชการ
กศจ.
ก.ค.ศ.
พิจารณามีมติ
ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปไม่ได้
ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมติ

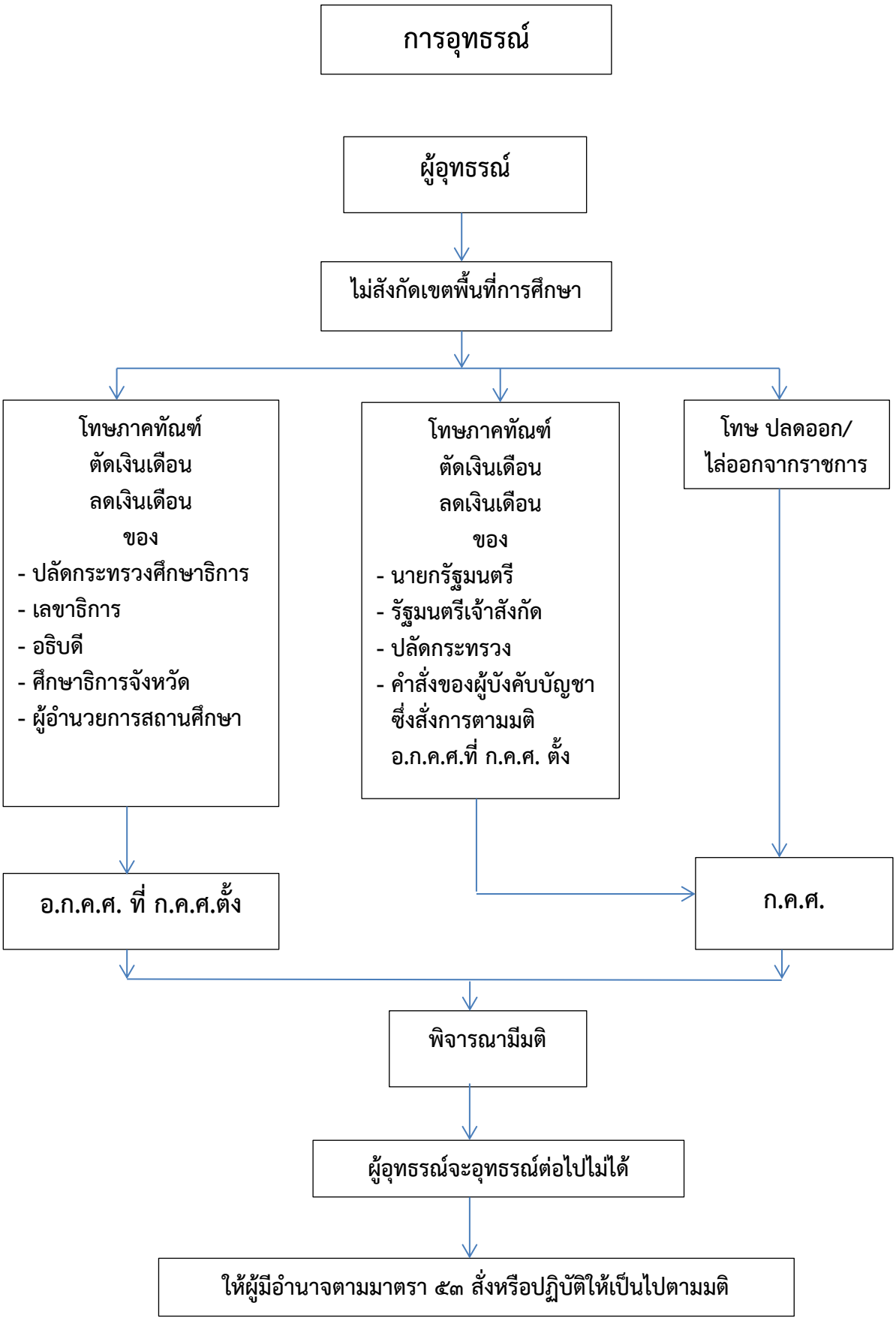
การอุทธรณ์
ผู้อุทธรณ์
ไม่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา
โทษภาคทัณฑ์
ตัดเงินเดือน
ลดเงินเดือน
ของ
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- เลขาธิการ
- อธิบดี
- ศึกษาธิการจังหวัด
- ผู้อำนวยการสถานศึกษา
โทษภาคทัณฑ์
ตัดเงินเดือน
ลดเงินเดือน
ของ
- นายกรัฐมนตรี
- รัฐมนตรีเจ้าสังกัด
- ปลัดกระทรวง
- คำสั่งของผู้บังคับบัญชา
ซึ่งสั่งการตามมติ
อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง
โทษ ปลดออก/
ไล่ออกจากราชการ
อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ.ตั้ง
ก.ค.ศ.
พิจารณามีมติ
ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปไม่ได้
ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมติ

การร้องทุกข์

การร้องทุกข์ เป็นวิธีการหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจในการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่ได้ปฏิบัติต่อตนว่า เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ได้ร้องขอให้ผู้บังคับบัญชาได้ทบทวนการปฏิบัติต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา และแก้ไขในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือชี้แจงเหตุผลความถูกต้องที่ได้ปฏิบัติไปให้ผู้ร้องทุกข์ทราบและเข้าใจ หรือให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หรือผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปได้พิจารณาให้ความเป็นธรรมตามสมควร ซึ่งจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา โดยกระบวนการร้องทุกข์กำหนดให้มีการร้องทุกข์ด้วยวาจาเพื่อได้ทำความเข้าใจกันก่อน หากไม่เป็นที่พอใจจึงให้ร้องทุกข์เป็นหนังสือ ต่อองค์กรการบริหารงานบุคคล อันได้แก่ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งหรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี นอกจากนั้นการร้องทุกข์ยังเป็นช่องทางให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจ ของผู้บังคับบัญชาให้เป็นไปโดยถูกต้องและเป็นธรรมด้วย

ความหมายและวัตถุประสงค์ของการร้องทุกข์

การร้องทุกข์ หมายถึง การร้องขอให้แก้ไขปัญหาที่เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่ไม่ใช่การโต้แย้งคำสั่งลงโทษทางวินัย หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาให้เป็นไปโดยถูกต้อง

๒) เพื่อให้การบริหารราชการเกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม ซึ่งเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติราชการและก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

(๓) เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบปัญหาของหน่วยงานและหาหนทางแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที

ผู้มีสิทธิร้องทุกข์

ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑) ไม่ได้รับความเป็นธรรม

๒) คับข้องใจ เนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา

๓) ถูกสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๔) ถูกสั่งพักราชการ

๕) ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

๖) ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

เหตุที่จะร้องทุกข์

เป็นกรณีที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ ได้กำหนดไว้ ดังนี้

๑. ไม่ได้รับความเป็นธรรม เช่น

- การบรรจุและแต่งตั้ง
- การช่วยราชการ
- การย้าย หรือการโอน
- การมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ
- การเลื่อนเงินเดือน ฯลฯ

๒. คับข้องใจจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา เช่น

- การบริหารงานบุคคลโดยการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฯลฯ
- ไม่มอบหมายให้ปฏิบัติงาน
- ประวิงเวลา หรือหน่วงเหนี่ยวให้ไม่ได้ประโยชน์หรือรับสิทธิอันพึงมีพึงได้

๓. ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ตามมาตรา ๙๘

๔. ถูกสั่งพักราชการ ตามมาตรา ๑๐๓ กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๕. ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามมาตรา ๑๐๓

๖. ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอาจถูกสั่งให้ออกจากราชการได้หลายกรณี เช่น

(๑) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะขาดคุณสมบัติทั่วไป หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอยู่ก่อนบรรจุ (มาตรา ๔๙)

(๒) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม แล้วปรากฏว่าไม่เหมาะสมที่จะให้รับราชการต่อไป เนื่องจากผลการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด (มาตรา ๕๖)

(๓) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะเหตุรับราชการนาน (มาตรา ๑๑๐)

(๔) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน (มาตรา ๑๑๐)

(๕) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะเหตุเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ (มาตรา ๑๑๐)

(๖) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ (มาตรา ๑๑๐)

(๗) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๑) (๔) (๕) (๗) (๘) หรือ (๙) (มาตรา ๑๑๐)

(๘) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะเหตุทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่ง (มาตรา ๑๑๐)

(๙) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๓๐ (๓) (มาตรา ๑๑๐)

(๑๐) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ (มาตรา ๑๑๑)

(๑๑) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน (มาตรา ๑๑๒)

(๑๒) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งศาล หรือโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก โดยศาลไม่รอการลงโทษในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้ (มาตรา ๑๑๓)

(๑๓) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหาร (มาตรา ๑๑๔)

(๑๔) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีเหตุสมควรให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ (มาตรา ๑๑๘)

(๑๕) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ตามมาตรา ๑๐๙

ร้องทุกข์ อย่างไร

๑. การร้องทุกข์กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการ มาตรา ๑๒๒ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง โดยให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๒. การร้องทุกข์ตาม มาตรา ๑๒๓ ให้ร้องทุกข์ต่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งหรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑

วิธีการร้องทุกข์

ถ้าผู้ร้องทุกข์ไม่ประสงค์จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วไม่เป็นที่พอใจก็อาจดำเนินการต่อไปได้ ดังนี้

๑. ทำหนังสือร้องทุกข์ลงลายมือชื่อพร้อมที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์

๒. หนังสือร้องทุกข์ต้องมีสาระสำคัญที่แสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลให้เห็นว่า ไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจอย่างไร และแจ้งความประสงค์ของการร้องทุกข์พร้อมพยานหลักฐานที่มี

๓. ยื่นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้ทราบหรือควรทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

๔. ร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะร้องทุกข์แทนผู้อื่นหรือให้ผู้อื่นร้องทุกข์แทนไม่ได้

๕. การยื่นหนังสือร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกข์อาจนำไปยื่นเองหรือส่งทางไปรษณีย์ก็ได้ โดยถือวันที่ที่ไปรษณีย์ประทับตรารับที่ซองเป็นวันส่งหนังสือร้องทุกข์

๖. ผู้ร้องทุกข์จะยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับผ่านผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ก็ได้ และให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีคำชี้แจงประกอบด้วย เพื่อประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจพิจารณาร้องทุกข์ภายใน ๗ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

การยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์/ถอนคำร้องทุกข์

การยื่นหนังสือร้องทุกข์ต้องทำหนังสือถึงประธาน กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. หรือศึกษาธิการจังหวัด หรือส่วนราชการที่ทำหน้าที่เลขานุการ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. (ข้อ ๕ และข้อ ๖ วรรคหนึ่ง)

การร้องทุกข์เพิ่มเติม เมื่อได้ยื่นหนังสือร้องทุกข์ฉบับแรกต่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ไว้โดยชอบแล้ว หากผู้ร้องทุกข์ยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. เริ่มการพิจารณาร้องทุกข์ก็ให้ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. รับไว้พิจารณา (ข้อ ๖)

การขอถอนคำร้องทุกข์ ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่ประสงค์จะให้มีการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ต่อไป จะขอถอนเรื่องร้องทุกข์ก่อนที่ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. จะพิจารณาเสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งต่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. เมื่อได้ถอนเรื่องร้องทุกข์แล้ว การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นเป็นอันระงับ (ข้อ ๑๐)

ผู้มีอำนาจพิจารณาร้องทุกข์

๑. การร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาให้ร้องทุกข์ได้ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี เลขาธิการ หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งการตามมติของ กศจ. หรือกรณีเหตุร้องทุกข์ เกิดจากการถูกสั่งพักราชการตามมาตรา ๑๐๓ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

(๒) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลงมาให้ร้องทุกข์ต่อ กศจ. และให้ กศจ. เป็นผู้พิจารณา

๒. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาให้ร้องทุกข์ได้ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งการตามมติของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือกรณีเหตุร้องทุกข์เกิดจากการถูกสั่งพักราชการตามมาตรา ๑๐๓ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

(๒) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ อธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า อธิการบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง และให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง เป็นผู้พิจารณา

กรณีการร้องทุกข์ของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนั้น ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง และให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง เป็นผู้พิจารณา เนื่องจากเป็นการร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา จึงไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของ กศจ. (ข้อ ๘ (๒) ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

การคัดค้านกรรมการผู้พิจารณาร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการหรือกรรมการผู้พิจารณาร้องทุกข์ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำที่ทำให้เกิดการร้องทุกข์

๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ร้องทุกข์

๔) เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

การคัดค้านอนุกรรมการหรือกรรมการผู้พิจารณาร้องทุกข์นั้น ผู้ร้องทุกข์ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือร้องทุกข์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือ ก่อนที่ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ.เริ่มพิจารณาร้องทุกข์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านแล้ว อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นจะขอถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาร้องทุกข์นั้นก็ได้ ถ้าอนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นมิได้ขอถอนตัว ให้อนุกรรมการหรือกรรมการที่เหลืออยู่ นอกจากอนุกรรมการหรือกรรมการผู้ถูกคัดค้าน พิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้านหากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือ ให้แจ้งอนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นทราบและมิให้ร่วมพิจารณาร้องทุกข์นั้น เว้นแต่จะพิจารณาเห็นว่า การให้อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาร้องทุกข์ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า เพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรม จะให้อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นก็ได้ (ข้อ ๙)

การพิจารณาร้องทุกข์

การพิจารณาร้องทุกข์ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ในการพิจารณาร้องทุกข์ของ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ.ต้องถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ โดยต้องไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามในการพิจารณาทางปกครอง และไม่มีสภาพร้ายแรง อันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางด้วย

เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์ที่ยื่นต่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ.แล้ว ในการพิจารณามีแนวดำเนินการ ดังนี้

๑. การพิจารณาตรวจสอบหนังสือร้องทุกข์

๑.๑ การร้องทุกข์ต้องทำเป็นหนังสือ

- จะร้องทุกข์ด้วยวาจาหรือจะร้องทุกข์ด้วยวิธีอื่นโดยไม่ทำเป็นหนังสือไม่ได้

๑.๒ สาระในหนังสือร้องทุกข์

- ต้องเป็นการร้องทุกข์สำหรับตนเองเท่านั้นจะร้องทุกข์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นร้องทุกข์แทนไม่ได้

- ต้องมีลายมือชื่อ ที่อยู่ (ที่สามารถติดต่อได้) และตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์

- ต้องมีสาระสำคัญที่แสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลให้เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย อย่างไร มีข้อโต้แย้งคัดค้านอย่างไร และประสงค์ให้ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. มีมติอย่างไร

เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า หนังสือร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์มีสาระสำคัญถูกต้องครบถ้วน และอยู่ภายในกำหนดระยะเวลาร้องทุกข์ก็ให้รับเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัย

หากหนังสือร้องทุกข์มีสาระไม่ครบถ้วนและยังอยู่ในกำหนดระยะเวลาร้องทุกข์ ให้เจ้าหน้าที่แนะนำให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๒๗

- การขอแถลงการณ์ด้วยวาจา ถ้าผู้ร้องทุกข์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุมต้องแสดงความประสงค์ไว้ในหนังสือร้องทุกข์หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้โดยยื่นหรือส่งตรงต่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ก่อนเริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

๒. การตรวจสอบกำหนดเวลาร้องทุกข์และการนับเวลาในการร้องทุกข์

การตรวจสอบกำหนดเวลาในการยื่นหนังสือร้องทุกข์และการนับเวลาในการร้องทุกข์ ต้องตรวจสอบจากหลักฐานการได้รับทราบคำสั่งหรือเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ว่าได้รับทราบคำสั่งหรือเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์เมื่อใด และมีการแจ้งสิทธิในการร้องทุกข์ต่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. หรือไม่

การร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกข์ต้องร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ (ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

๒.๑ กรณีมีการแจ้งสิทธิให้ร้องทุกข์ ต่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ.

ต้องตรวจสอบว่าผู้ร้องทุกข์ได้ยื่นหนังสือร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งคำสั่งหรือทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ หรือไม่

๒.๒ กรณีไม่มีการแจ้งสิทธิให้ร้องทุกข์ ต่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ.

กรณีผู้บังคับบัญชาไม่แจ้งสิทธิในการร้องทุกข์ให้ทราบจะทำให้ระยะเวลาในการใช้สิทธิร้องทุกข์ขยายออกไปอีก ถ้ามีการแจ้งสิทธิให้ร้องทุกข์ใหม่ ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งสิทธิครั้งใหม่ แต่ถ้าไม่มีการแจ้งสิทธิให้ร้องทุกข์ใหม่ให้สิทธิการร้องทุกข์ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง (มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๒.๓ การนับเวลาในการร้องทุกข์

- การนับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันที่ได้รับทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นเป็นวันแรกหรือวันที่หนึ่งแห่งการเริ่มนับเวลา ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์นำหนังสือร้องทุกข์มายื่นเองให้ถือวันที่รับหนังสือเป็นวันยื่นหนังสือร้องทุกข์ ส่วนกรณีที่ส่งหนังสือร้องทุกข์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝาก หรือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่งหนังสือร้องทุกข์

- การนับเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งการนับเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งการนับเวลานั้น (ข้อ ๑๗)

๓. การดำเนินการพิจารณาร้องทุกข์

เมื่อตรวจสอบหนังสือร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ที่ยื่นต่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วเห็นว่า เป็นคำร้องทุกข์ที่รับไว้พิจารณาต่อไปได้แล้ว ให้ดำเนินการมีหนังสือแจ้งพร้อมส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบ และให้จัดส่งคำชี้แจงและเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. โดยเมื่อได้รับคำชี้แจงและเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว จะต้องพิจารณาตรวจสอบคำร้องทุกข์ทั้งในประเด็นข้อกฎหมายและประเด็นข้อเท็จจริง

โดยการพิจารณาคำร้องทุกข์จะต้องพิจารณาข้อกฎหมายเป็นอันดับแรก เพราะการร้องทุกข์จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด ได้แก่

(๑) ร้องทุกข์ภายในเวลาที่กำหนด หรือไม่

(๒) มีการลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ หรือไม่

(๓) หนังสือร้องทุกข์มีสาระสำคัญ หรือไม่

(๔) ระบุที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์ หรือไม่

(๕) มีการขอแถลงการณ์ด้วยวาจา หรือไม่

(๖) มีการคัดค้านผู้พิจารณาร้องทุกข์ หรือไม่ หรือเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาร้องทุกข์เป็นผู้มีลักษณะต้องห้าม หรือมีส่วนได้เสียหรือมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลาง หรือไม่

นอกจากนี้การพิจารณาคำร้องทุกข์ ให้ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาถึงเหตุแห่งการไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือเหตุแห่งความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา หรือเหตุแห่งการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และมีอำนาจขอเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยงานหรือขอให้ผู้แทนหน่วยงาน หรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจง เพื่อประกอบการพิจารณาได้ กรณีที่ผู้ร้องทุกข์ขอแถลงการณ์ด้วยวาจา หาก กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. เห็นว่าการแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์จะให้งดแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้ ในกรณีที่นัดให้ผู้ร้องทุกข์มาแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบด้วยว่าถ้าประสงค์จะแถลงแก้ก็ให้มาแถลงหรือจะมอบหมายเป็นหนังสือให้ผู้แทนมาแถลงต่อที่ประชุมก็ได้ (ข้อ ๑๒)

การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์

๑. ให้ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์ และเอกสารหลักฐานคำชี้แจงจากผู้บังคับบัญชาแล้ว แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน และให้บันทึกแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วย

๒. เมื่อครบกำหนดขยายเวลา ๓๐ วันแล้ว การพิจารณายังไม่แล้วเสร็จให้ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน แต่ทั้งนี้ให้พิจารณากำหนดมาตรการที่จะทำให้การพิจารณาแล้วเสร็จโดยเร็ว และบันทึกไว้เป็นหลักฐานในรายงานการประชุมด้วย

๓. การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาถึงเหตุแห่งการไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือเหตุแห่งความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา หรือเหตุแห่งการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และ ในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือขอให้ผู้แทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาได้

ผลการวินิจฉัยร้องทุกข์ เมื่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์แล้วเสร็จ สามารถมีมติได้ตามข้อ ๑๔ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

๑. ถ้าเห็นว่าเหตุที่ทำให้ไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือเหตุแห่งความคับข้องใจ หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนั้น ผู้บังคับบัญชาได้ใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ให้มีมติ**ยกคำร้องทุกข์**

๒. ถ้าเห็นว่าเหตุที่ทำให้ไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือเหตุแห่งความคับข้องใจ หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนั้น ผู้บังคับบัญชาได้ใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายให้มีมติ**เพิกถอนหรือยกเลิกการปฏิบัติหรือให้ข้อแนะนำตามที่เห็นสมควร**เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ

๓. ถ้าเห็นสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใด เพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและมีความเป็นธรรมให้มีมติ**ให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี**

๔. ถ้าเห็นว่าการร้องทุกข์ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๕ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือข้อ ๗ หรือข้อ ๘ ให้มีมติ**ไม่รับคำร้องทุกข์**

๕.การพิจารณามีมติเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวข้างต้น ให้บันทึกเหตุผลของการพิจารณาวินิจฉัยไว้ในรายงานการประชุมด้วย

๖. การแจ้งผลพิจารณาร้องทุกข์และการแจ้งสิทธิแก่ผู้ร้องทุกข์

- เมื่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ได้พิจารณาร้องทุกข์แล้ว ให้แจ้งผลการพิจารณาร้องทุกข์ไปยังผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งทุกข์ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของผู้ร้องทุกข์

- แจ้งผลการพิจารณาร้องทุกข์พร้อมทั้งแจ้งสิทธิการฟ้องคดีปกครองภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองให้ผู้ร้องทุกข์ทราบ รวมถึงแจ้งด้วยว่าผู้ร้องทุกข์จะร้องทุกข์ต่อไปไม่ได้ (เป็นที่สุด)

การดำเนินการตามผลการพิจารณาร้องทุกข์

เมื่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ.ได้พิจารณามีมติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้นและมติของ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. ให้เป็นที่สุด (ข้อ ๑๕ และข้อ ๑๖)

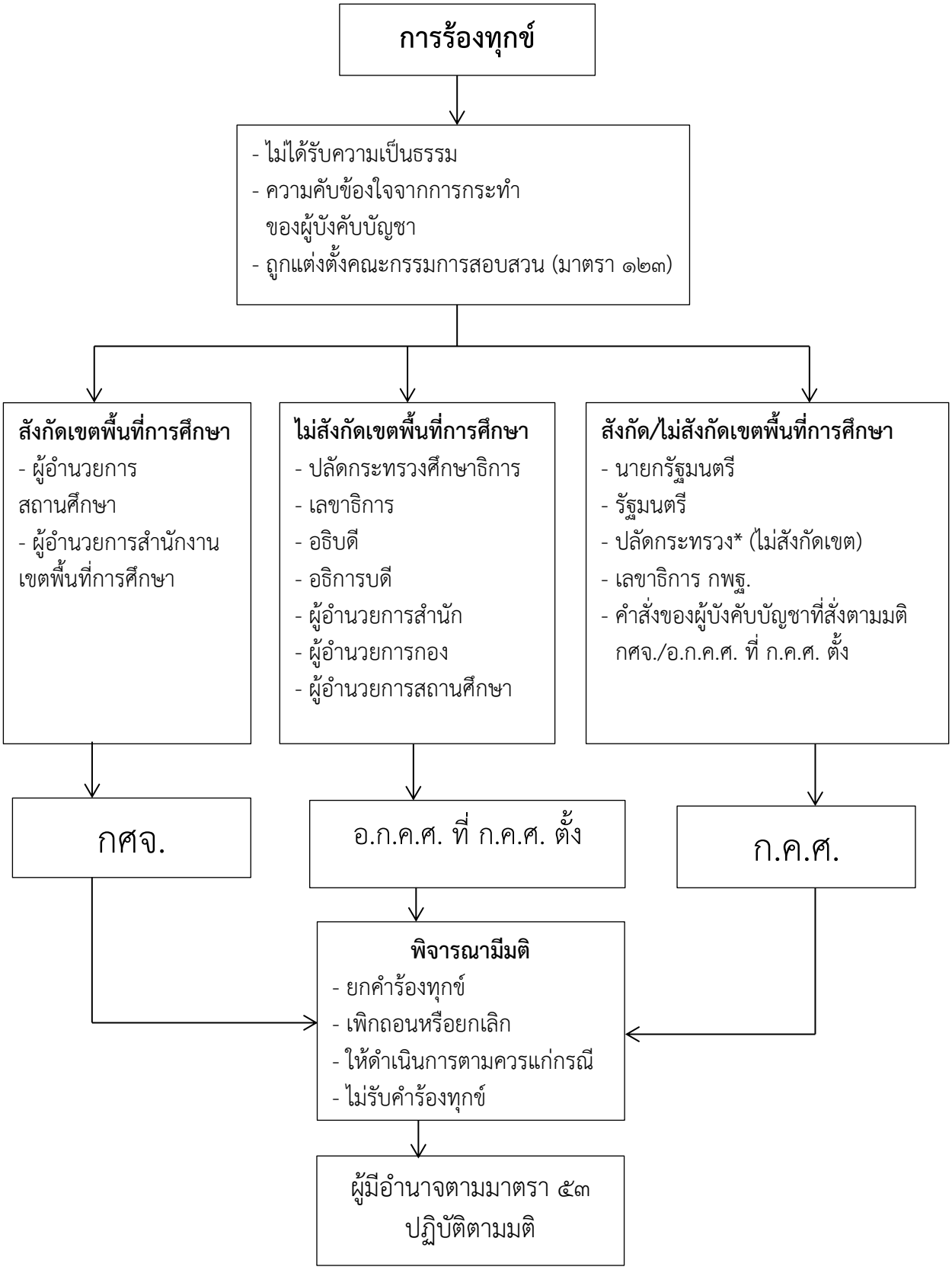

* ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม หรือปลัดกระทรวงอื่นที่มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

เอกสาร	เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (QR Code)
กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๙	
กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐	
ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘	
ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘	
กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ๒๕๕๕	
ระเบียบ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑	
ระเบียบ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘	
กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการกรณีไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล พ.ศ. ๒๕๕๓	

เอกสาร	**เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (QR Code)**
กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๖๑	
กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐	

๑๑. การร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์

การร้องทุกข์ หมายถึง การร้องขอให้แก้ไขปัญหาที่เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่ไม่ใช่การโต้แย้งคำสั่งลงโทษทางวินัย

การร้องทุกข์ เป็นวิธีการหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจในการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่ได้ปฏิบัติต่อตนว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ได้ร้องขอให้ผู้บังคับบัญชาได้ทบทวนการปฏิบัติต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา และแก้ไขในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือชี้แจงเหตุผลความถูกต้องที่ได้ปฏิบัติไปให้ผู้ร้องทุกข์ทราบและเข้าใจ หรือให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหรือผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปได้พิจารณาให้ความเป็นธรรมตามสมควร ซึ่งจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา โดยกระบวนการร้องทุกข์กำหนดให้มีการร้องทุกข์ด้วยวาจาเพื่อได้ทำความเข้าใจกันก่อน หากไม่เป็นที่พอใจจึงให้ร้องทุกข์เป็นหนังสือ ต่อองค์กรการบริหารงานบุคคลอันได้แก่ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี นอกจากนั้นการร้องทุกข์ยังเป็นช่องทางให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาให้เป็นไปโดยถูกต้องและเป็นธรรมด้วย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาให้เป็นไปโดยถูกต้อง

๒. เพื่อให้การบริหารราชการเกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม ซึ่งเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติราชการและก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

๓. เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบปัญหาของหน่วยงานและหาหนทางแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๑๒๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๒๔ หลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์และพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์และพิจารณาร้องทุกข์ ตามมาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

ในการพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น

๒. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

๓. กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๔. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษา ในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ สั่ง ณ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ข้อ ๗ ประกอบข้อ ๘ (๑) กำหนดให้ในแต่ละจังหวัดมีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัดนั้นตามที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา มีผลทำให้มีการโอนอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ไปเป็นอำนาจของ กศจ. นอกจากนี้ ในข้อ ๑๓ ยังได้กำหนดให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยความเห็นชอบของ กศจ. ดังนั้น จึงทำให้การพิจารณาการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ เป็นอำนาจหน้าที่ของ กศจ.

ผู้มีสิทธิร้องทุกข์

ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. ไม่ได้รับความเป็นธรรม

๒. คับข้องใจ เนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา

๓. ถูกสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๔. ถูกสั่งพักราชการ

๕. ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

๖. ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

เหตุที่จะร้องทุกข์

เป็นกรณีที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดไว้ดังนี้

๑. ไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือคับข้องใจจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา เช่น

- การบริหารงานบุคคลโดยการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฯลฯ
- ไม่มอบหมายให้ปฏิบัติงาน
- ประวิงเวลา หรือหน่วงเหนี่ยวให้ไม่ได้ประโยชน์หรือรับสิทธิอันพึงมีพึงได้

๒. ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ตามมาตรา ๙๘

อำนาจในการพิจารณาร้องทุกข์

กศจ. มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์กรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ทั้งนี้ เหตุแห่งการร้องทุกข์ต้องเป็นการกระทำของผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลงมา (ข้อ ๓ ประกอบ ข้อ ๗ (๒) ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

หมายเหตุ

๑. กรณีร้องทุกข์คำสั่งให้ออกจากราชการ คำสั่งพักราชการ และคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการตามมติของ กศจ. กศจ. ไม่มีอำนาจพิจารณา ต้องร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. (ข้อ ๒ และข้อ ๗ (๑) ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

๒. กรณีการร้องทุกข์ของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง และให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง เป็นผู้พิจารณา เนื่องจากเป็นการร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา จึงไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของ กศจ. (ข้อ ๘ (๒) ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

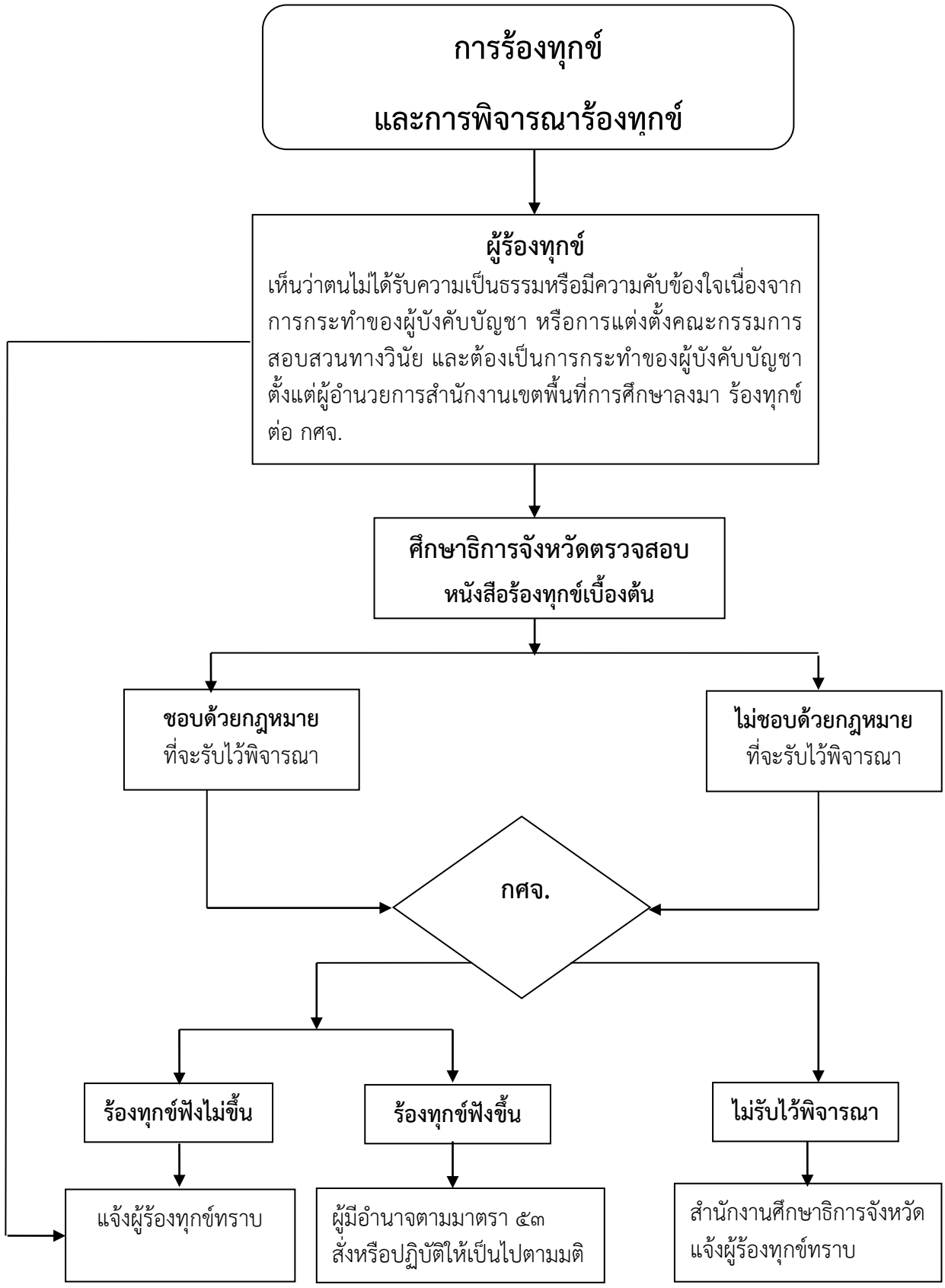

หมายเหตุ

เมื่อ กศจ. ได้วินิจฉัยร้องทุกข์แล้ว หากผู้ร้องทุกข์เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

คำอธิบายแผนผังการร้องทุกข์ และการพิจารณาร้องทุกข์

การพิจารณาร้องทุกข์ของ กศจ.

เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์ที่ยื่นต่อ กศจ. แล้ว ในการพิจารณามีแนวดำเนินการ ดังนี้

๑. การพิจารณาตรวจสอบหนังสือร้องทุกข์

๑.๑ การร้องทุกข์ต้องทำเป็นหนังสือ

- จะร้องทุกข์ด้วยวาจาหรือจะร้องทุกข์ด้วยวิธีอื่นโดยไม่ทำเป็นหนังสือไม่ได้

๑.๒ สาระในหนังสือร้องทุกข์

- ต้องเป็นการร้องทุกข์สำหรับตนเองเท่านั้นจะร้องทุกข์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นร้องทุกข์แทนไม่ได้

- ต้องมีลายมือชื่อ ที่อยู่ (ที่สามารถติดต่อได้) และตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์

- ต้องมีสาระสำคัญที่แสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลให้เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไร มีข้อโต้แย้งคัดค้านอย่างไร และประสงค์ให้ กศจ. มีมติอย่างไร

- การขอแถลงการณ์ด้วยวาจา ถ้าผู้ร้องทุกข์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุมต้องแสดงความประสงค์ไว้ในหนังสือร้องทุกข์หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้โดยยื่นหรือส่งตรงต่อ กศจ. ก่อนเริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

๒. การตรวจสอบกำหนดเวลาร้องทุกข์และการนับเวลาในการร้องทุกข์

การตรวจสอบกำหนดเวลาในการยื่นหนังสือร้องทุกข์และการนับเวลาในการร้องทุกข์ต้องตรวจสอบจากหลักฐานการได้รับทราบคำสั่งหรือเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ว่าได้รับทราบคำสั่งหรือเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์เมื่อใด และมีการแจ้งสิทธิในการร้องทุกข์ต่อ กศจ. หรือไม่

๒.๑ กำหนดเวลาร้องทุกข์

ผู้ร้องทุกข์ต้องร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ (ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

๒.๑.๑ กรณีมีการแจ้งสิทธิให้ร้องทุกข์ต่อ กศจ.

ต้องตรวจสอบว่าผู้ร้องทุกข์ได้ยื่นหนังสือร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งคำสั่งหรือทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ หรือไม่

๒.๑.๒ กรณีไม่มีการแจ้งสิทธิให้ร้องทุกข์ต่อ กศจ.

กรณีผู้บังคับบัญชาไม่แจ้งสิทธิในการร้องทุกข์ให้ทราบจะทำให้ระยะเวลาในการใช้สิทธิร้องทุกข์ขยายออกไปอีก ถ้ามีการแจ้งสิทธิให้ร้องทุกข์ใหม่ ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งสิทธิครั้งใหม่ แต่ถ้าไม่มีการแจ้งสิทธิให้ร้องทุกข์ใหม่ให้สิทธิการร้องทุกข์ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง (มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙)

๒.๒ การนับเวลาในการร้องทุกข์

- การนับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันที่ได้รับทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น เป็นวันแรกหรือวันที่หนึ่งแห่งการเริ่มนับเวลา ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์นำหนังสือร้องทุกข์มายื่นเอง ให้ถือวันที่รับหนังสือเป็นวันยื่นหนังสือร้องทุกข์ ส่วนกรณีที่ส่งหนังสือร้องทุกข์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝาก หรือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่งหนังสือร้องทุกข์

- การนับเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งการนับเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งการนับเวลานั้น (ข้อ ๑๗ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า หนังสือร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์มีสาระสำคัญถูกต้องครบถ้วนและอยู่ภายในกำหนดระยะเวลาร้องทุกข์ก็ให้รับเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัย

หากหนังสือร้องทุกข์มีสาระไม่ครบถ้วนและยังอยู่ในกำหนดระยะเวลาร้องทุกข์ ให้เจ้าหน้าที่แนะนำให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๒๗

๓. การยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์

การยื่นหนังสือร้องทุกข์ต้องทำหนังสือถึงประธาน กศจ. หรือศึกษาธิการจังหวัด (ข้อ ๖ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ต้องยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับต่อประธาน กศจ. หรือศึกษาธิการจังหวัดที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตั้งอยู่ หรือส่งหนังสือร้องทุกข์ผ่านผู้บังคับบัญชาหรือผ่านผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ก็ได้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแล้วแต่กรณี และให้ผู้บังคับบัญชาส่งหนังสือร้องทุกข์ไปยังศึกษาธิการจังหวัด

สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต้องยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับต่อประธาน กศจ. หรือศึกษาธิการจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของหน่วยงานการศึกษาที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่งอยู่ หรือส่งหนังสือร้องทุกข์ผ่านผู้บังคับบัญชาหรือผ่านผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ก็ได้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แล้วแต่กรณี และให้ผู้บังคับบัญชาส่งหนังสือร้องทุกข์ไปยังศึกษาธิการจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของหน่วยงานการศึกษาที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่งอยู่

๔. การร้องทุกข์เพิ่มเติม เมื่อได้ยื่นหนังสือร้องทุกข์ฉบับแรกต่อ กศจ. ไว้โดยชอบแล้ว หากผู้ร้องทุกข์ยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่ กศจ. เริ่มการพิจารณาร้องทุกข์ก็ให้ กศจ. รับไว้พิจารณา (ข้อ ๖ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

๕. การขอถอนคำร้องทุกข์ ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่ประสงค์จะให้มีการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ต่อไป จะขอถอนเรื่องร้องทุกข์ก่อนที่ กศจ. จะพิจารณาเสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งต่อ กศจ. เมื่อได้ถอนเรื่องร้องทุกข์แล้ว การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นเป็นอันระงับ (ข้อ ๑๐ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

๖. ผู้ไม่อาจพิจารณาคำร้องทุกข์ได้และการคัดค้านกรรมการผู้พิจารณาร้องทุกข์

๖.๑ การนั่งพิจารณาร้องทุกข์

ในการนั่งพิจารณาร้องทุกข์ของ กศจ. อนุกรรมการผู้พิจารณาร้องทุกข์ต้องไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามในการพิจารณาทางปกครอง และไม่มีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง ตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๖.๒ การคัดค้านกรรมการผู้พิจารณาร้องทุกข์

ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการหรือกรรมการผู้พิจารณาร้องทุกข์ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๖.๒.๑ เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

๖.๒.๒ มีส่วนได้เสียในการกระทำที่ทำให้เกิดการร้องทุกข์

๖.๒.๓ มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ร้องทุกข์

๖.๒.๔ เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

การคัดค้านอนุกรรมการหรือกรรมการผู้พิจารณาร้องทุกข์นั้น ผู้ร้องทุกข์ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือร้องทุกข์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือ ก่อนที่ กศจ. เริ่มพิจารณาร้องทุกข์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านแล้ว อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นจะขอถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาร้องทุกข์นั้นก็ได้ ถ้าอนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นมิได้ขอถอนตัว ให้อนุกรรมการหรือกรรมการที่เหลืออยู่ นอกจากอนุกรรมการหรือกรรมการผู้ถูกคัดค้าน พิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้าน หากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือ ให้แจ้งอนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นทราบและมิให้ร่วมพิจารณาร้องทุกข์นั้น เว้นแต่จะพิจารณาเห็นว่าการให้อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาร้องทุกข์ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า เพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรม จะให้อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นก็ได้ (ข้อ ๙ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

๗. การดำเนินการพิจารณาร้องทุกข์

เมื่อตรวจสอบหนังสือร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ที่ยื่นต่อ กศจ. แล้วเห็นว่า เป็นคำร้องทุกข์ที่รับไว้พิจารณาต่อไปได้แล้ว ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการมีหนังสือแจ้งพร้อมส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบ และให้จัดส่งคำชี้แจงและเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของ กศจ. โดยเมื่อได้รับคำชี้แจงและเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว จะต้องพิจารณาตรวจสอบคำร้องทุกข์ทั้งในประเด็นข้อกฎหมายและประเด็นข้อเท็จจริง

โดยการพิจารณาคำร้องทุกข์จะต้องพิจารณาข้อกฎหมายเป็นอันดับแรก เพราะการร้องทุกข์จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด ได้แก่

๑) ร้องทุกข์ภายในเวลาที่กำหนด หรือไม่

๒) มีการลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ หรือไม่

๓) หนังสือร้องทุกข์มีสาระสำคัญ หรือไม่

๔) ระบุที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์ หรือไม่

๕) มีการขอแถลงการณ์ด้วยวาจา หรือไม่

๖) มีการคัดค้านผู้พิจารณาร้องทุกข์ หรือไม่ หรือเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาร้องทุกข์เป็นผู้มีลักษณะต้องห้าม หรือมีส่วนได้เสียหรือมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลาง หรือไม่

นอกจากนี้การพิจารณาคำร้องทุกข์ ให้ กศจ. พิจารณาถึงเหตุแห่งการไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือเหตุแห่งความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา หรือเหตุแห่งการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และมีอำนาจขอเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยงาน หรือขอให้ผู้แทนหน่วยงาน หรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจง เพื่อประกอบการพิจารณาได้ กรณีที่ผู้ร้องทุกข์ขอแถลงการณ์ด้วยวาจา หาก กศจ. เห็นว่าการแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์จะให้งดแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้ ในกรณีที่นัดให้ผู้ร้องทุกข์มาแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบด้วยว่า ถ้าประสงค์จะแถลงแก้ก็ให้มาแถลงหรือจะมอบหมายเป็นหนังสือให้ผู้แทนมาแถลงต่อที่ประชุมก็ได้ (ข้อ ๑๒ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

๘. การพิจารณามีมติ

เมื่อ กศจ. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์แล้วเสร็จ สามารถมีมติได้ตามข้อ ๑๔ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

๘.๑ ถ้าเห็นว่าเหตุที่ทำให้ไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือเหตุแห่งความคับข้องใจ หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนั้น ผู้บังคับบัญชาได้ใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ชอบด้วยกฎหมายแล้วให้มีมติ**ยกคำร้องทุกข์**

๘.๒ ถ้าเห็นว่าเหตุที่ทำให้ไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือเหตุแห่งความคับข้องใจ หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนั้น ผู้บังคับบัญชาได้ใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายให้มีมติ**เพิกถอนหรือยกเลิกการปฏิบัติหรือให้ข้อแนะนำตามที่เห็นสมควร**เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ

๘.๓ ถ้าเห็นสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใด เพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและมีความเป็นธรรมให้มีมติ**ให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี**

๘.๔ ถ้าเห็นว่าการร้องทุกข์ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๕ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือข้อ ๗ หรือข้อ ๘ ให้มีมติ**ไม่รับคำร้องทุกข์**

การพิจารณามีมติเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวข้างต้น ให้บันทึกเหตุผลของการพิจารณาวินิจฉัยไว้ในรายงานการประชุมด้วย

๙. การแจ้งผลพิจารณาร้องทุกข์และการแจ้งสิทธิแก่ผู้ร้องทุกข์

เมื่อ กศจ. ได้พิจารณาร้องทุกข์แล้ว ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินการ ดังนี้

๙.๑ แจ้งผลการพิจารณาร้องทุกข์ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัดของผู้ร้องทุกข์เพื่อแจ้งผู้บังคับบัญชาของผู้ร้องทุกข์

๙.๒ แจ้งผลการพิจารณาร้องทุกข์พร้อมทั้งแจ้งสิทธิการฟ้องคดีปกครองภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองให้ผู้ร้องทุกข์ทราบ รวมถึงแจ้งด้วยว่าผู้ร้องทุกข์จะร้องทุกข์ต่อไปไม่ได้ (เป็นที่สุด)

๑๐. การดำเนินการตามผลการพิจารณาร้องทุกข์

ให้ศึกษาธิการจังหวัดในฐานะผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (๓) (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น และมติของ กศจ. ให้เป็นที่สุด (ข้อ ๑๕ และข้อ ๑๖ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

รายการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

เอกสาร	**เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (QR Code)**
กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑	

คณะผู้จัดทำ

ดร.อัมพร	พินะสา	เลขาธิการ ก.ค.ศ.
รศ.ดร.สุขุม	เฉลยทรัพย์	ประธานที่ปรึกษาสำนักงาน ก.ค.ศ.
นางสุจิตรา	พัฒนะภูมิ	ที่ปรึกษาสำนักงาน ก.ค.ศ.
นางจินตนา	มีแสงพราว	ที่ปรึกษาสำนักงาน ก.ค.ศ.
นางปราณี	ศิวารมณ์	ที่ปรึกษาสำนักงาน ก.ค.ศ.
นายสามารถ	ข่าวดี	ที่ปรึกษาสำนักงาน ก.ค.ศ.
นายชาย	มะลิลา	รองเลขาธิการ ก.ค.ศ.
นางสุปราณี	นฤนาทนโรดม	รองเลขาธิการ ก.ค.ศ.
นางสาวเจริญวรรณ	หนูนาค	รองเลขาธิการ ก.ค.ศ.
นางสาวจิราภรณ์	ไทยกิ่ง	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาระบบบริหารงานบุคคล
นางนารีวรรณ	จันทบาล	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาระบบบริหารงานบุคคล
นางจีรนันท์	เพ่งพินิจ	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการ

ภารกิจตรวจติดตามและประเมินผลการบริหารงานบุคคล

ภารกิจระบบตำแหน่งและวิทยฐานะที่ ๑

ภารกิจระบบตำแหน่งและวิทยฐานะที่ ๒

ภารกิจนโยบายและระบบตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา

ภารกิจนโยบายและระบบการบริหารงานบุคคล

ภารกิจกฎหมาย อุทธรณ์ และการร้องทุกข์

ภารกิจเสริมสร้างและมาตรฐานวินัย

ภารกิจเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ

สำนักงาน ก.ค.ศ.

กระทรวงศึกษาธิการ

โทร ๐ ๒๒๘๐ ๑๑๐๔-๙, ๐ ๒๒๘๐ ๒๘๓๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๒๘๓๔

www.otepc.go.th

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

อาคารรัชมังคลาภิเษก ชั้น ๓, ๕, ๖, ๗
ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๑๑๐๔ - ๙, ๐ ๒๒๘๐ ๒๘๓๔
www.otepc.go.th

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.)

ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว๒๙

สำนักงาน ก.ค.ศ.
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ กันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อถือปฏิบัติ และเนื่องจากในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการบริหารงานบุคคล ก.ค.ศ. จึงได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ดังกล่าว เพื่อให้การบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑. ยกเลิกหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือที่อ้างถึง ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐

๒. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใหม่ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

/ทั้งนี้..

ทั้งนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ได้มีมติเห็นชอบให้ ก.ค.ศ. ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอิสระ ชำนิ สุวรรณรังสี)
เลขาธิการ ก.ค.ศ.

การกิจรายบุคคลและวิทยฐานะที่ ๑
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๒๘๓๘
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๐๒๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๒๕ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๘)

ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ซึ่ง ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๐ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

โดยที่ได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ข้อ ๕ กำหนดว่า "ให้ยุบเลิก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้โอนอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปเป็นอำนาจหน้าที่ของ กศจ. ของจังหวัดนั้นๆ ตามคำสั่งนี้"

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสอดคล้องกับบริบทการบริหารงานบุคคลในปัจจุบัน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ก.ค.ศ. จึงยกเลิกหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๐ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการฯ ดังต่อไปนี้

๑. "การย้าย" หมายถึง การแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ให้ดำรงตำแหน่งเดิมในสถานศึกษาอื่น ซึ่งอาจเป็นการย้ายไปดำรงตำแหน่งว่าง การย้ายสับเปลี่ยนกับตำแหน่งที่มีคนครอง หรือการย้ายโดยการตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

๒ การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มี ๓ กรณี ดังนี้

๒.๑ การย้ายกรณีปกติ ได้แก่ การย้ายตามคำร้องขอย้าย

๒.๒ การย้ายกรณีพิเศษ ได้แก่ การย้ายตามคำร้องขอย้าย เนื่องจากติดตามคู่สมรส เจ็บป่วยร้ายแรง ถูกคุกคามต่อชีวิต เพื่อดูแลบิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตร ซึ่งเจ็บป่วยร้ายแรงหรือทุพพลภาพ

๒.๓ การย้ายกรณีเพื่อความเหมาะสมและประโยชน์ของทางราชการ ได้แก่ การย้ายเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือเพื่อเกลี่ยอัตรากำลังของสถานศึกษา

/๓ คุณสมบัติ

๓. คุณสมบัติของผู้ขอย้ายกรณีปกติ

๓.๑ ให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งครูในสถานศึกษาปัจจุบันติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๔ เดือน นับถึงวันสุดท้ายที่กำหนดให้ยื่นคำร้องขอย้าย

๓.๒ ไม่อยู่ระหว่างลาศึกษาต่อเต็มเวลา

๓.๓ การย้ายสับเปลี่ยนกับตำแหน่งที่มีคบตรอง ในวันที่ยื่นคำร้องขอย้ายต้องมีอายุราชการเหลือไม่น้อยกว่า ๒๔ เดือน นับถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีที่ครบเกษียณอายุราชการ

๔. ให้ผู้ประสงค์ขอย้าย ยื่นคำร้องขอย้ายตามแบบคำร้องขอย้ายที่ ก.ค.ศ. กำหนดได้ปีละ ๒ ครั้ง ในเดือนมีนาคมของทุกปี เป็นเวลา ๑๕ วันทำการ พร้อมกันตามปฏิทินที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ทั้งนี้ ให้ยื่นคำร้องขอย้ายได้เพียงเขตพื้นที่การศึกษาเดียว

๕. คำร้องขอย้าย ให้ใช้สำหรับการพิจารณาย้ายได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีเดียวกัน โดยให้พิจารณาย้ายได้ปีละสองรอบ รอบที่ ๑ ในระหว่างวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ - ๑๕ มีนาคม และรอบที่ ๒ ในระหว่างวันที่ ๑๕ กันยายน - ๑๕ ตุลาคม ทั้งนี้ ในแต่ละรอบการย้ายอาจมีการพิจารณาย้ายมากกว่าหนึ่งครั้งก็ได้

๖. คำร้องขอย้ายใดไม่ได้รับการพิจารณาให้ย้ายภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ให้ถือว่าคำร้องนั้นเป็นอันยกเลิก ทั้งนี้ ผู้ยื่นคำร้องขอย้ายไม่จำเป็นต้องได้ย้ายเสมอไป

๗ การพิจารณาการย้ายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ อกศจ. เป็นผู้พิจารณากลั่นกรองการย้าย สำหรับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้ อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย ประกอบด้วย ผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษมอบหมาย เป็นประธาน และผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสม จำนวน ๒ คน เป็นกรรมการ หัวหน้างานการเจ้าหน้าที่ เป็นเลขานุการ ทั้งนี้ กรรมการดังกล่าวต้องไม่เป็นอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือมีเหตุซึ่งมีลักษณะอันอาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลาง

๘. ให้ กศจ. อกศจ. หรือคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย แล้วแต่กรณี พิจารณาการย้ายจากองค์ประกอบที่ ก.ค.ศ. กำหนด และรายละเอียดตัวชี้วัดในการประเมินตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดตามข้อ ๙ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับเป็นสำคัญ หาก กศจ. มีความเห็นต่างไปจากความเห็นของ อกศจ. และคณะกรรมการสถานศึกษา ให้ระบุเหตุผลให้ชัดเจน

สำหรับการพิจารณาการย้ายของ กศจ. ให้พิจารณาการย้ายพร้อมกันทุกเขตพื้นที่การศึกษาในภาพรวมของจังหวัด

๙. การพิจารณาการย้ายตามข้อ ๘ ให้พิจารณาจากองค์ประกอบ ดังนี้

(๑) ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ หรือวิชาเอก ตามความจำเป็นของสถานศึกษา

(๒) ลำดับสถานศึกษาที่ผู้ขอย้ายมีความประสงค์จะย้ายไปปฏิบัติงาน

(๓) ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาปัจจุบัน

/(๔) สภาพ...

(๔) สภาพความยากลำบากในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาปัจจุบัน

(๕) เหตุผลการขอย้าย

(๖) ความอาวุโสตามหลักราชการ

(๗) ความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา

โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้พิจารณากำหนดรายละเอียดตัวชี้วัดในการประเมินตามองค์ประกอบที่ ก.ค.ศ. กำหนดดังกล่าว ซึ่งต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับคำอธิบายองค์ประกอบการประเมิน รายละเอียดตัวชี้วัดในแต่ละองค์ประกอบ เกณฑ์การให้คะแนน และอื่นๆ ตามความเหมาะสม เพื่อให้ กศจ. อกศจ. หรือคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย แล้วแต่กรณี สามารถนำไปใช้ในการพิจารณาการย้ายได้อย่างชัดเจน เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๑๐ การย้ายกรณีพิเศษ

๑๐.๑ การย้ายกรณีพิเศษ ต้องมีหลักฐานของทางราชการ หรือทางการแพทย์แผนปัจจุบันแล้วแต่กรณี ตลอดจนความเห็นและคำรับรองของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นประกอบการพิจารณา

๑๐.๒ การย้ายกรณีพิเศษ ผู้ขอย้ายยื่นคำร้องขอย้ายได้ตลอดปี เมื่อคำร้องได้รับการพิจารณาผลเป็นประการใดแล้วถือเป็นอันยุติ

๑๑. การย้ายเพื่อความเหมาะสมและประโยชน์ของทางราชการ

๑๑.๑ การย้ายเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการในสถานศึกษา ให้คำนึงความเหมาะสม ประโยชน์ของทางราชการและความเป็นธรรมแก่ผู้นั้นด้วย โดยต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า หากให้ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษานั้นต่อไป จะเป็นปัญหาอุปสรรค และให้มีการสอบสวนข้อเท็จจริง ก่อนดำเนินการ

๑๑.๒ การย้ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา กรณีที่สถานศึกษาใดมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นพิเศษ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษพิจารณาย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ หรือวิชาเอกตรงตามความจำเป็นไปดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาดังกล่าวได้ โดยนำเสนอ อกศจ. เพื่อพิจารณากลั่นกรองและเสนอเหตุผลและความจำเป็นต่อ กศจ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑๑.๓ การย้ายเพื่อแก้ไขอัตรากำลังของสถานศึกษา กรณีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พิจารณาเห็นว่าสถานศึกษาใดมีอัตรากำลังเกินกรอบอัตรากำลังที่ ก.ค.ศ. กำหนด และเป็นตำแหน่งที่มีคนครอง ให้เสนอ อกศจ. เพื่อพิจารณากลั่นกรองและเสนอ กศจ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการย้ายโดยการตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนให้เป็นไปตามกรอบอัตรากำลังที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยให้นำนโยบายและเงื่อนไขของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ นโยบายและเงื่อนไขดังกล่าวต้องไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบายและหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ การย้ายเพื่อความเหมาะสมและประโยชน์ของทางราชการ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่จะพิจารณานำเสนอ อกศจ. เพื่อพิจารณากลั่นกรองก่อนเสนอ กศจ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยอาจพิจารณาจากคำร้องขอย้ายหรือไม่ก็ได้

๓๒. การย้ายทุกกรณี ผลการศึกษาที่จะรับย้ายต้องมีอัตราว่างสายงานการสอน ไม่เกินเกณฑ์อัตราว่างที่ ก.ค.ศ.กำหนด และต้องนำเสนอ อกศจ. พิจารณากลั่นกรองก่อนนำเสนอ กศจ. พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๓๓. การย้ายไปต่างเขตพื้นที่การศึกษา ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของผู้ประสงค์ขอย้ายส่งคำร้องขอย้ายไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับย้าย เพื่อพิจารณาดำเนินการ โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามปฏิทินที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๓๔. ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแจ้งปฏิทินการดำเนินการย้ายในแต่ละปี รวมทั้งรายละเอียดตัวชี้วัดในการประเมินตามข้อ ๙ ให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ทราบในเดือนกันยายน ก่อนการยื่นคำร้องขอย้าย เพื่อรายงาน ก.ค.ศ. ทราบต่อไป

๓๕. ให้ อกศจ. พิจารณากลั่นกรองและจัดลำดับผู้ยื่นคำร้องขอย้าย พร้อมเหตุผล โดยยึดหลักธรรมาภิบาล หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และคำนึงถึงประโยชน์ทางราชการจะได้รับเป็นสำคัญ

๓๖. การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาภายในจังหวัดเดียวกัน ให้ กศจ. นั้นพิจารณาอนุมัติ

การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาในจังหวัดอื่น ให้ กศจ. ที่รับย้ายพิจารณาอนุมัติ

การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ ให้ กศจ. ที่รับย้ายเสนอ ก.ค.ศ. พิจารณาอนุมัติ

๓๗. กศจ. ให้หมายถึง อ.ก.ค.ศ.สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ อกศจ. ให้หมายถึง คณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้วย

๓๘. เมื่อ กศจ. พิจารณาและมีมติอนุมัติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๙ ออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ รวมทั้งส่งสำเนาคำสั่งจำนวนอย่างละ ๓ ชุด ให้สำนักงาน ก.ค.ศ. และสำนักงานคณะกรรมการการขั้นพื้นฐาน ภายใน ๓ วัน นับแต่วันออกคำสั่ง

ทั้งนี้ ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการพิจารณาให้ย้าย รายงานตัวเข้าปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาแห่งใหม่ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับทราบคำสั่ง

๓๙. กรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้ได้ ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา

แบบคำร้องขอย้ายของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วันที่ยื่นคำร้องขอย้าย . . . มกราคม พ.ศ. . . . . สังกัด ☐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. . . . . ☐ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ชื่อ-สกุล. . . . . ตำแหน่ง. . . . . วิทยฐานะ . . . . . .

เลขประจำตัวประชาชน ☐ ☐☐☐☐ ☐☐☐☐☐ ☐☐☐☐ ☐

ลูกจ้างศึกษา . . . . . .

รับเงินเดือนอันดับ . . . . . ขั้น . . . . . .บาท (ปีงบประมาณ . . . . . .)

หมายเลขโทรศัพท์. . . . . .

ขอย้าย ☐ ภายในเขตพื้นที่การศึกษา ☐ จังหวัด. . . . . .

☐ ต่างเขตพื้นที่การศึกษา ☐ จังหวัด. . . . . .

กรณี ☐ ปกติ ☐ พิเศษ กรณี. . . . . .

☐ เพื่อความเหมาะสมและประโยชน์ของทางราชการ

ประวัติส่วนตัว

๑. เกิดวันที่. . . . . เดือน. . . . . พ.ศ. . . . .

๒. ทุนวุฒิ. . . . . .

สาขาวิชา/วิชาเอก. . . . . .

วิชาโท . . . . . .

(ให้ระบุทุนวุฒิ วิชาเอก วิชาโทที่สำเร็จการศึกษา)

๓. ความรู้ความสามารถ . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

๔. ประสบการณ์ . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

๕. คู่สมรสชื่อ . . . . . .

อาชีพ. . . . . .

ที่ทำงาน . . . . . .

ตำบล . . . . . .

อำเภอ. . . . . .

จังหวัด . . . . . .

ข้อมูลอื่น ๆ

๑. การรักษาวินัยและจรรยาบรรณ

เคยถูกลงโทษทางวินัย

☐ ภาคทัณฑ์ ☐ ตัดเงินเดือน ☐ ลดขั้นเงินเดือน

เคยถูกพิจารณาเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพครู

☐ ตักเตือน ☐ ภาคทัณฑ์

☐ พักใช้ใบอนุญาต ☐ เพิกถอนใบอนุญาต

๒. ลักษณะความยากลำบากในการปฏิบัติงาน

☐ กันดาร/ชายแดน/เสี่ยงภัย

☐ ระยะทางจากสถานศึกษาถึงอำเภอ/เขตพื้นที่การศึกษา . . . กม.

☐ อื่นๆ (ระบุ). . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

ขอย้ายไปดำรงตำแหน่งที่

ให้ระบุสถานศึกษาที่ขอย้าย โดยเรียงลำดับตามความประสงค์ (ขอย้ายได้เพียงเขตพื้นที่การศึกษาเดียว) ดังนี้

๑. หน่วยงานทางการศึกษา

(๑) โรงเรียน. . . . . .

. . . . . .

(๒) โรงเรียน. . . . . .

. . . . . .

(๓) โรงเรียน . . . . . .

. . . . . .

(๔) โรงเรียน. . . . . .

. . . . . .

๒. เจ้าของได้ตามระบุ

. . . . . (๑). ขอระงับการย้าย

. . . . . (๒). สถานศึกษาใดก็ได้ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. . . . . .

กรณีได้รับการพิจารณาให้ย้ายตามข้อ ๑ และข้อ ๒(๒) แล้ว จะไม่ขอระงับหรือเปลี่ยนแปลงไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น

เหตุผลการขอย้าย

☐ กรณีปกติ

ระบุ. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

☐ กรณีพิเศษ

ระบุ. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

☐ กรณีเพื่อความเหมาะสมและประโยชน์ของทางราชการ

ระบุ. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

๑ ปัจจุบันอยู่ที่อำเภอเลขที่ .....
หมู่ที่ ..... ตำบล.....
อำเภอ .....
จังหวัด .....
๒ ที่อยู่เมื่อได้รับย้ายแล้ว บ้านเลขที่ .....
หมู่ที่ ..... ตำบล.....
อำเภอ .....
จังหวัด .....

ประวัติการรับราชการ

๑ เริ่มรับราชการตำแหน่ง.....
วุฒิการศึกษา .....
สังกัด .....
ตั้งแต่วันที่ ... เดือน ..... พ.ศ .....
๒ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง.....
วุฒิการศึกษา .....
สังกัด .....
ตั้งแต่วันที่ ... เดือน ..... พ.ศ .....
๓ รวมเวลารับราชการทั้งสิ้น ..... ปี
..... เดือน ..... วัน
๔ การลาศึกษาต่อเต็มเวลา
☐ ไม่อยู่ระหว่างลาศึกษาต่อเต็มเวลา
☐ อยู่ระหว่างลาศึกษาต่อเต็มเวลา
ระดับ .....
สถาบัน .....
ตั้งแต่วันที่ เดือน ..... พ.ศ. .....

๓. ปัจจุบันช่วยปฏิบัติราชการที่
.....
.....
.....
.....
.....
ตั้งแต่วันที่ ... เดือน ..... พ.ศ .....

๔. รางวัลที่ได้รับหรือผลงานที่แสดงถึงความรู้ความสามารถ
๑. .....
.....
.....
๒. .....
.....
.....
๓. .....
.....
.....

ขอย้ายสับเปลี่ยนกับ (กรณีสับเปลี่ยน)
นาย/นาง/นางสาว .....
เลขประจำตัวประชาชน
☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐
ตำแหน่ง .....
ตำแหน่งเลขที่ ..... อันดับ .....
ชั้น ..... บาท
สถานศึกษา .....
สังกัด .....

หลักฐานประกอบการพิจารณา
(กรณีหลักฐานใดที่เป็นเอกสารสำเนา ให้รับรองสำเนาทุกฉบับ)
☐ สำเนา ก.พ. ๗ หรือ สำเนา ก.ค.ศ. ๑๖
☐ สำเนาทะเบียนบ้าน
☐ สำเนาใบสำคัญการสมรส
☐ ใบรับรองแพทย์
☐ บันทึกประจำวัน สำรวจ/ฝ่ายปกครอง
☐ บันทึกข้อตกลงของผู้ขอย้ายสับเปลี่ยนทุกคน
☐ อื่นๆ .....
.....
.....
.....
.....

ความเห็นผู้บังคับบัญชา
.....
.....
.....
ท่านข้าราชการครูรายนี้ ได้รับการพิจารณาย้ายโรงเรียนต้องการครูวิชาเอก ..... ทดแทน
ลงชื่อ ..... ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น
(.....)
ตำแหน่ง .....
วันที่ .....เดือน..... พ.ศ. .....

.....
.....
.....
ลงชื่อ .....
(.....)
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา .....
.....
วันที่ .....เดือน ..... พ.ศ. .....

ขอรับรองว่าข้อมูลถูกต้องและเป็นความจริง
ลงชื่อ ..... ผู้ขอย้าย
(.....)
วันที่ .....เดือน..... พ.ศ .....

หมายเหตุ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษปรับแบบคำร้องขอย้ายได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น

ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๗

สำนักงาน ก.ค.ศ.
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ ศึกษาธิการจังหวัด และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๖ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓
๒. หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/๙๖๑ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓
๓. หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๕ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้แจ้งหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติแล้ว ต่อมาได้แจ้งคำอธิบายและแจ้งให้ กศจ. ดำเนินการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ และ ๓ นั้น

ก.ค.ศ. พิจารณาแล้ว มีมติดังนี้

๑. ยกเลิกหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ คำอธิบายหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และการดำเนินการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ และ ๓ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

๒. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยให้ใช้บังคับกับทุกส่วนราชการ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ประวิต เอราวรรณ์)
เลขาธิการ ก.ค.ศ.

ภารกิจระบบตำแหน่งและวิทยฐานะที่ ๒
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๒๘๒๘
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๐๒๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๗ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

การย้ายผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้ เป็นการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษาได้ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำมาซึ่งคุณภาพผู้เรียนและครูในสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา รวมทั้งประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๔) และมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ก.ค.ศ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

ในหลักเกณฑ์และวิธีการนี้

ก. นิยาม

"การย้าย" หมายความว่า การแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาให้ดำรงตำแหน่งเดิมในสถานศึกษาอื่น สังกัดส่วนราชการเดียวกัน

"ผู้บริหารสถานศึกษา" หมายความว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

"สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา" หมายความว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

"สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ" หมายความว่า สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

"ส่วนราชการอื่น" หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

"สถานศึกษา" หมายความว่า สถานศึกษาสังกัดส่วนราชการในกระทรวงศึกษาธิการ ยกเว้นโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย

"สถานศึกษาขนาดใกล้เคียงกัน" หมายความว่า สถานศึกษาที่มีขนาดเล็กกว่า หรือใหญ่กว่าไม่เกิน ๑ ขนาด

ข. การกำหนดประเภทสถานศึกษา

๑. ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดสถานศึกษาเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๑.๑ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

๑.๒ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

๑.๓ สถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

๒. ให้ส่วนราชการอื่น กำหนดประเภทสถานศึกษาได้ตามความเหมาะสม

สำนักงาน ก.ค.ศ.

ค. การกำหนดขนาดสถานศึกษา

๑. ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขนาดสถานศึกษาตามจำนวนนักเรียนเป็น ๔ ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

การกำหนดขนาดสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่จัดการเรียนการสอนในระบบเรียนประจำ และ ไป-กลับ ให้คิดเทียบขนาดจำนวนนักเรียน ดังนี้

๑.๑ จำนวนนักเรียน (จำนวนนักเรียนประจำตั้งแต่ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป) = จำนวนนักเรียนประจำ x ๓ + จำนวนนักเรียน ไป-กลับ

๑.๒ จำนวนนักเรียน (จำนวนนักเรียนประจำน้อยกว่าร้อยละ ๖๐) = จำนวนนักเรียนประจำ x ๒ + จำนวนนักเรียน ไป-กลับ

การกำหนดขนาดสถานศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเพื่อคนพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้คิดเทียบขนาดจำนวนนักเรียน ดังนี้

จำนวนนักเรียน = จำนวนนักเรียน x ๔

๒. ให้ส่วนราชการอื่น กำหนดขนาดของสถานศึกษาได้ตามความเหมาะสม

ง. การกำหนดสัดส่วนของจำนวนตำแหน่งว่างเพื่อใช้ในการย้ายและการแต่งตั้งจากบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก

๑. การย้ายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑ ให้ กศจ. พิจารณากำหนดสัดส่วนของจำนวนตำแหน่งว่างที่จะใช้รับย้ายและที่จะใช้บรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก ในภาพรวมทั้งจังหวัด ตามประเภทสถานศึกษาให้เท่ากันหรือต่างกันได้ไม่เกิน ๑ ตำแหน่ง

ให้ อ.ก.ค.ศ.สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พิจารณากำหนดสัดส่วนของจำนวนตำแหน่งว่างที่จะใช้รับย้ายและที่จะใช้บรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก ให้เท่ากันหรือต่างกันได้ไม่เกิน ๑ ตำแหน่ง

กรณีไม่มีผู้ได้รับการคัดเลือกขึ้นบัญชีรอการบรรจุและแต่งตั้ง ให้กำหนดสัดส่วนของจำนวนตำแหน่งว่างที่จะใช้รับย้ายและที่จะใช้สำหรับการคัดเลือก ให้เท่ากันหรือต่างกันได้ไม่เกิน ๑ ตำแหน่ง

๑.๒ การกำหนดสัดส่วนของตำแหน่งว่าง ต้องไม่ระบุชื่อสถานศึกษาที่จะใช้ในการรับย้ายหรือที่จะใช้ในการบรรจุและแต่งตั้ง โดยให้นำตำแหน่งว่างทั้งหมดมาพิจารณาย้ายให้แล้วเสร็จก่อน และต้องเหลือตำแหน่งว่างที่จะใช้บรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกหรือที่จะใช้สำหรับการคัดเลือก เท่ากับสัดส่วนที่กำหนดไว้

๑.๓ กรณีมีตำแหน่งว่างเพียง ๑ ตำแหน่ง ให้ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ.สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี พิจารณาว่าจะใช้รับย้าย หรือใช้บรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกหรือใช้สำหรับการคัดเลือก ได้ตามความเหมาะสม

สำนักงาน ก.ค.ศ.

๑.๔ กรณีมีตำแหน่งว่างที่เกิดขึ้นภายหลัง (เช่น ลาออก เปลี่ยนตำแหน่ง ย้ายไปต่างจังหวัด ย้ายกรณีอื่น ฯลฯ) จากการพิจารณาย้ายเสร็จสิ้นแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ ๑.๑ ข้อ ๑.๒ และข้อ ๑.๓

ทั้งนี้ ไม่รวมถึงตำแหน่งว่างที่ได้กำหนดสัดส่วนที่จะใช้ในการรับย้ายหรือจะใช้ในการบรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก หรือจะใช้สำหรับการคัดเลือก ที่กำหนดไว้เดิมแล้ว

๒. การย้ายสังกัดส่วนราชการอื่น ให้เป็นดุลพินิจของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ในการพิจารณาดำเนินการได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ หากมีการกำหนดสัดส่วนของจำนวนตำแหน่งว่างที่จะใช้ในการรับย้ายหรือจะใช้ในการบรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก หรือจะใช้สำหรับการคัดเลือก ต้องได้รับความเห็นชอบจาก อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง

จ. อัตรากำลัง

สถานศึกษาที่รับย้ายต้องมีอัตรากำลังสายงานบริหารสถานศึกษาไม่เกินกรอบอัตรากำลังที่ ก.ค.ศ. กำหนด และเป็นตำแหน่งที่ไม่มีเงื่อนไขในการใช้ตำแหน่ง

ฉ. การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา

การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา มี ๓ กรณี ดังนี้

๑. การย้ายกรณีปกติ คือ การย้ายตามคำร้องขอย้าย เพื่อดูแลบิดา มารดา เพื่อกลับภูมิลำเนา เพื่ออยู่รวมกับคู่สมรส หรือการย้ายด้วยเหตุผลอื่น

๒. การย้ายกรณีเพื่อประโยชน์ของทางราชการ คือ การย้ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการย้ายเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการในสถานศึกษา

๓. การย้ายกรณีพิเศษ คือ การย้ายตามคำร้องขอย้าย เนื่องจากถูกคุกคามต่อชีวิตหรือเจ็บป่วยร้ายแรง หรือเพื่อดูแลบิดา มารดา คู่สมรส ซึ่งเจ็บป่วยร้ายแรงหรือทุพพลภาพ

กรณีที่ ๑ การย้ายกรณีปกติ

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้าย ไว้ดังนี้

๑. คุณสมบัติของผู้ขอย้าย

๑.๑ ผู้ขอย้ายต้องดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา แล้วแต่กรณี ในสถานศึกษาปัจจุบันไม่น้อยกว่า ๑๒ เดือน โดยให้นับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีที่ยื่นคำร้องขอย้ายประจำปี

ทั้งนี้ ผู้ขอย้ายต้องไม่ติดเงื่อนไขการบรรจุและแต่งตั้งหรือเงื่อนไขการแต่งตั้งให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือเงื่อนไขอื่นใดที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๑.๒ ต้องไม่อยู่ระหว่างลาศึกษาต่อเต็มเวลา

สำหรับการย้ายสับเปลี่ยนตัวบุคคล ในวันที่ส่งคำร้องขอย้าย ต้องเป็นผู้ที่มีอายุราชการเหลือไม่น้อยกว่า ๑๘ เดือน นับถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีที่เกษียณอายุราชการ

สำนักงาน ก.ค.ศ.

๒. การกำหนดองค์ประกอบการประเมินศักยภาพของผู้ประสงค์ขอย้าย

ในการพิจารณาย้ายกรณีปกติ ให้คำนึงถึงความเหมาะสมและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา โดยมีองค์ประกอบในการประเมินศักยภาพของผู้ประสงค์ขอย้าย ประกอบด้วย

๒.๑ ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา

๒.๒ ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

๒.๓ ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่/คุณภาพการปฏิบัติงาน

๒.๔ วิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศึกษา

๒.๕ การพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ

๒.๖ การประพฤติตน

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือส่วนราชการอื่น อาจพิจารณากำหนดองค์ประกอบการประเมินศักยภาพเพิ่มเติมตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงบริบท และประเภทสถานศึกษาที่กำหนดตามข้อ ข.

โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือส่วนราชการอื่น แล้วแต่กรณี กำหนดรายละเอียดตัวชี้วัดและคะแนนในการประเมินตามองค์ประกอบการประเมินศักยภาพของผู้ประสงค์ขอย้าย แล้วประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน ก่อนกำหนดการส่งคำร้องขอย้าย

๓. การดำเนินการของผู้ประสงค์ขอย้าย

๓.๑ เมื่อผู้ใดประสงค์ขอย้ายต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๑ และให้ผู้ประสงค์ขอย้ายนั้นยื่นคำร้องขอย้ายประจำปีตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนด พร้อมความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ ในระหว่างวันที่ ๑ - ๑๕ กรกฎาคม ไม่เว้นวันหยุดราชการ โดยสามารถระบุสถานศึกษาที่ประสงค์จะย้ายไปดำรงตำแหน่งได้ทั้งสถานศึกษาที่มีตำแหน่งว่างและสถานศึกษาที่ไม่มีตำแหน่งว่าง สำหรับเอกสารและหลักฐานที่ใช้ประกอบการพิจารณาย้ายให้นับถึงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม

๓.๒ กรณีผู้ประสงค์ขอย้ายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓.๒.๑ ให้ระบุสถานศึกษาที่ประสงค์ขอย้ายไปดำรงตำแหน่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สังกัดใดสังกัดหนึ่งได้เพียงสังกัดเดียว

๓.๒.๒ กรณีที่ขอย้ายไปสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถระบุสถานศึกษาที่ประสงค์จะย้ายไปดำรงตำแหน่งได้เพียงจังหวัดเดียว

๔. คำร้องขอย้าย ให้พิจารณาดังนี้

๔.๑ คำร้องที่ผู้ประสงค์ขอย้ายได้ยื่นขอย้ายในระหว่างวันที่ ๑ - ๑๕ กรกฎาคม ให้พิจารณาย้ายไปแต่งตั้งในตำแหน่งว่างและตำแหน่งที่คาดว่าจะว่างเนื่องจากการเกษียณอายุราชการและตำแหน่งว่างกรณีอื่น ๆ ครั้งแรกให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน และให้มีผลไม่ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ของปีเดียวกัน

๔.๒ คำร้องขอย้ายให้ใช้พิจารณาย้ายได้ไม่เกินวันที่ ๓๐ มิถุนายน ของปีถัดไป หากพ้นกำหนดเวลาคำร้องขอย้ายใดยังไม่ได้รับการพิจารณา หรือพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าคำร้องขอย้ายนั้นเป็นอันยกเลิก

สำนักงาน ก.ค.ศ.

๕. การขอความเห็นจากคณะกรรมการสถานศึกษาที่ผู้ประสงค์ขอย้าย ขอย้ายไปดำรงตำแหน่ง

๕.๑ คำร้องขอย้ายภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หรือส่วนราชการอื่น แล้วแต่กรณี ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หรือส่วนราชการอื่น แล้วแต่กรณี นำคำร้องขอย้ายทุกรายที่ระบุชื่อสถานศึกษา ขอความเห็นจากคณะกรรมการสถานศึกษาที่ผู้ประสงค์ขอย้ายระบุไว้ โดยให้ดำเนินการตามระยะเวลาอันสมควรและนำความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษามาประกอบการพิจารณาของ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง

๕.๒ คำร้องขอย้ายระหว่างเขตพื้นที่การศึกษาภายในจังหวัดเดียวกัน ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นทาง ส่งคำร้องพร้อมความเห็นคณะกรรมการสถานศึกษาของผู้ประสงค์ขอย้าย ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปลายทาง ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ของปีเดียวกัน และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปลายทาง ขอความเห็นคณะกรรมการสถานศึกษาที่ผู้ประสงค์ขอย้าย ขอย้ายไปดำรงตำแหน่ง แล้วเสนอ กศจ. ที่รับย้าย พิจารณาต่อไป

๕.๓ คำร้องขอย้ายระหว่างจังหวัด หรือคำร้องขอย้ายระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นทาง หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี นำคำร้องพร้อมความเห็นคณะกรรมการสถานศึกษาของผู้ประสงค์ขอย้าย เสนอ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี พิจารณาอนุมัติให้ส่งคำร้องขอย้าย ก่อนส่งคำร้องขอย้ายไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปลายทาง หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี โดยให้ส่งถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปลายทาง หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ของปีเดียวกัน และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปลายทาง หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี ขอความเห็นคณะกรรมการสถานศึกษาที่ผู้ประสงค์ขอย้าย ขอย้ายไปดำรงตำแหน่ง แล้วเสนอ กศจ. ที่รับย้าย หรือ อ.ก.ค.ศ.สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไป

กรณีตามข้อ ๕.๑ - ข้อ ๕.๓ หากมิได้ระบุชื่อสถานศึกษาที่ขอย้ายไปดำรงตำแหน่ง โดยระบุไว้กว้าง ๆ ว่า "สถานศึกษาใดก็ได้" ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หรือส่วนราชการอื่น แล้วแต่กรณี นำเสนอ อกศจ. หรือคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย แล้วแต่กรณี พิจารณาให้ความเห็นว่าจะพิจารณาให้ย้ายไปดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาใด แล้วจึงขอความเห็นจากคณะกรรมการสถานศึกษานั้น และให้ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนด

๖. การพิจารณากลั่นกรองการย้าย

การพิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย สำหรับการพิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษและสังกัดส่วนราชการอื่น ให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายตามความเหมาะสม

๗. การพิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษา

๗.๑ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๗.๑.๑ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในจังหวัดร่วมกันจัดทำข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการย้าย แล้วเสนอคณะกรรมการประเมิน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในจังหวัด และศึกษาธิการจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบข้อมูล ประเมินศักยภาพผู้ประสงค์ขอย้ายและจัดลำดับตามองค์ประกอบการประเมินศักยภาพและตัวชี้วัดที่กำหนด ก่อนเสนอ อกศจ. กลั่นกรองและตรวจสอบความถูกต้องต่อไป โดยให้เลือกผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน ทั้งนี้ อาจให้ผู้ขอย้ายมาแสดงวิสัยทัศน์ด้วยตนเองก็ได้

สำนักงาน ก.ค.ศ.

๗.๑.๒ เมื่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้รับรายละเอียดตามข้อ ๗.๑.๑ แล้ว ให้นำเสนอ อกศจ. ตรวจสอบการให้คะแนนตัวชี้วัดและการประเมินศักยภาพให้เป็นไปตามองค์ประกอบและตัวชี้วัดที่กำหนด และพิจารณากลั่นกรองการย้าย ทั้งนี้ หาก อกศจ. มีความเห็นต่างจากคณะกรรมการประเมินตามข้อ ๗.๑.๑ ให้ระบุเหตุผลให้ชัดเจน พร้อมให้ความเห็นต่อ กศจ. เพื่อพิจารณาต่อไป

๗.๑.๓ เมื่อ อกศจ. ดำเนินการกลั่นกรองการย้ายแล้วเสร็จ ให้ กศจ. พิจารณาย้าย โดยให้นำความเห็นของ อกศจ. และความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา มาประกอบการพิจารณาย้าย โดยให้คำนึงถึงความเหมาะสมและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา รวมทั้งประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ และผู้ที่ยื่นคำร้องขอย้ายไม่จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาให้ย้ายเสมอไป ส่วนความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ให้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเท่านั้น ทั้งนี้ หาก กศจ. มีความเห็นต่างจากความเห็นของ อกศจ. ให้ระบุเหตุผลให้ชัดเจน โดยการพิจารณาย้ายให้ดำเนินการ ดังนี้

๗.๑.๓.๑ การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ให้พิจารณาคำร้องขอย้ายที่ระบุชื่อสถานศึกษาให้แล้วเสร็จก่อน จึงพิจารณาคำร้องขอย้ายที่ระบุสถานศึกษาใด ๆ ก็ได้ ภายหลัง โดยการพิจารณาย้ายให้พิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาด้วยกัน ที่มีสถานศึกษาขนาดเดียวกันและขนาดใกล้เคียงกัน ทั้งในจังหวัดเดียวกันและต่างจังหวัด พร้อมกันก่อน

๗.๑.๓.๒ การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้พิจารณาคำร้องขอย้ายที่ระบุชื่อสถานศึกษาให้แล้วเสร็จก่อน จึงพิจารณาคำร้องขอย้ายที่ระบุสถานศึกษาใด ๆ ก็ได้ ภายหลัง โดยการพิจารณาย้ายให้พิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาด้วยกัน ที่มีสถานศึกษาขนาดเดียวกันและขนาดใกล้เคียงกัน ทั้งในจังหวัดเดียวกันและต่างจังหวัด พร้อมกันก่อน

๗.๑.๓.๓ เมื่อพิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อ ๗.๑.๓.๑ และข้อ ๗.๑.๓.๒ แล้ว หากยังมีตำแหน่งว่างเหลืออยู่ และ กศจ. เห็นว่ามีเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องย้ายผู้บริหารสถานศึกษาที่ต่างไปจากที่กำหนดไว้ตามข้อ ๗.๑.๓.๑ และข้อ ๗.๑.๓.๒ ให้พิจารณาย้ายข้ามขนาดสถานศึกษาในประเภทเดียวกันได้ตามลำดับ เช่น มีตำแหน่งว่างในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษเหลืออยู่ ให้พิจารณาคำร้องขอย้ายของผู้ประสงค์ขอย้ายที่ดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาขนาดกลางก่อน จึงพิจารณาคำร้องขอย้ายของผู้ประสงค์ขอย้ายที่ดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามลำดับ ทั้งนี้ ให้พิจารณาในจังหวัดเดียวกันและต่างจังหวัด พร้อมกัน

๗.๑.๓.๔ เมื่อพิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อ ๗.๑.๓.๓ แล้ว หากยังมีตำแหน่งว่างเหลืออยู่อีก ให้ กศจ. พิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษาไปสถานศึกษาขนาดเดียวกันและขนาดใกล้เคียงกันที่ต่างประเภทสถานศึกษาได้ ทั้งนี้ ให้พิจารณาในจังหวัดเดียวกันและต่างจังหวัด พร้อมกัน

สำหรับการย้ายรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้ย้ายได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงขนาดสถานศึกษา

สำนักงาน ก.ค.ศ.

๗.๑.๔ เมื่อ กคจ. พิจารณาย้ายตามข้อ ๗.๑.๓ แล้ว หากยังมีตำแหน่งว่างในสัดส่วนที่ใช้รับย้ายเหลืออยู่ให้นำมาย้ายต่อเนื่องกันได้ จนไม่มีคำร้องของผู้ประสงค์ขอย้ายมาดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาที่มีตำแหน่งว่างนั้นแล้ว ให้นำตำแหน่งว่างที่เหลือนั้นไปใช้สำหรับการบรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก หรือนำตำแหน่งว่างนั้นไปใช้สำหรับการคัดเลือก หรือพิจารณาใช้ตำแหน่งว่างดังกล่าวได้ตามความเหมาะสม

๗.๑.๕ กรณีมีตำแหน่งว่างเกิดขึ้นภายหลัง (เช่น ลาออก เปลี่ยนตำแหน่ง ย้ายไปต่างจังหวัด ย้ายกรณีอื่น ฯลฯ) เมื่อการย้ายตามข้อ ๗.๑.๓ เสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการกำหนดสัดส่วนของจำนวนตำแหน่งว่างตามข้อ ง. แล้วให้ประกาศตำแหน่งว่างทันทีให้ทราบโดยทั่วกันโดยวิธีปิดประกาศ ณ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งประกาศทางเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน แล้วจึงดำเนินการตามข้อ ๗.๑.๓ - ข้อ ๗.๑.๓ และหากมีตำแหน่งว่างในสัดส่วนที่ใช้รับย้ายเหลืออยู่ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๗.๑.๔ ต่อไป

ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ประสงค์ขอย้ายที่ยื่นคำร้องขอย้ายประจำปีไว้ แต่มิได้ระบุชื่อสถานศึกษาที่ว่างภายหลังไว้ ให้ยื่นความประสงค์ขอย้ายไปดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาดังกล่าวได้

สำหรับผู้ที่มีคุณสมบัติครบภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีที่ประกาศให้ยื่นคำร้องขอย้ายประจำปีนั้น แต่มิได้ยื่นคำร้องขอย้ายไว้หากประสงค์จะขอย้ายไปดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาที่มีตำแหน่งว่างและสถานศึกษาที่ไม่มีตำแหน่งว่าง ก็ให้ยื่นคำร้องขอย้ายเพิ่มเติมได้ โดยเอกสารและหลักฐานที่ใช้ประกอบการพิจารณาย้ายให้นับถึงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม เช่นเดียวกัน ทั้งนี้คำร้องขอย้ายเพิ่มเติมใดไม่ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้ย้าย คำร้องขอย้ายดังกล่าวเป็นอันยกเลิก

๗.๒ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

๗.๒.๑ ให้คณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย ประเมินศักยภาพของผู้ประสงค์ขอย้ายตามองค์ประกอบการประเมินศักยภาพและตัวชี้วัดที่กำหนด และพิจารณากลั่นกรองการย้าย พร้อมให้ความเห็นต่อ อ.ก.ค.ศ.สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้งนี้ อาจให้ผู้ขอย้ายมาแสดงวิสัยทัศน์ด้วยตนเองก็ได้

๗.๒.๒ ให้ อ.ก.ค.ศ.สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พิจารณาย้าย โดยให้นำความเห็นของคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย และความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา มาประกอบการพิจารณาย้าย โดยให้คำนึงถึงความเหมาะสมและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา รวมทั้งประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ และผู้ที่ยื่นคำร้องขอย้ายไม่จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาให้ย้ายเสมอไป ส่วนความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ให้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเท่านั้น ทั้งนี้ หาก อ.ก.ค.ศ.สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีความเห็นต่างจากความเห็นของคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย ให้ระบุเหตุผลให้ชัดเจน

๗.๒.๓ ให้ อ.ก.ค.ศ.สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พิจารณาคำร้องขอย้ายที่ระบุชื่อสถานศึกษาให้แล้วเสร็จก่อน จึงพิจารณาคำร้องขอย้ายที่ระบุสถานศึกษาใด ๆ ก็ได้ ภายหลัง และให้พิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษด้วยกันก่อน

กรณีไม่มีผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามวรรคหนึ่งขอย้าย ให้พิจารณาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ประสงค์ขอย้าย และเคยมีประสบการณ์ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ

๗.๒.๔ เมื่อ อ.ก.ค.ศ.สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พิจารณาย้ายตามข้อ ๗.๒.๓ แล้ว หากยังมีตำแหน่งว่างในสัดส่วนที่ใช้รับย้ายเหลืออยู่ให้นำมาย้ายต่อเนื่องกันได้ จนไม่มีคำร้องของผู้ประสงค์ขอย้ายมาดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาที่มีตำแหน่งว่างนั้นแล้ว ให้นำตำแหน่งว่างที่เหลือนั้นไปใช้สำหรับการบรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก หรือนำตำแหน่งว่างนั้นไปใช้สำหรับการคัดเลือก หรือพิจารณาใช้ตำแหน่งว่างดังกล่าวได้ตามความเหมาะสม

๗.๒.๕ กรณีมีตำแหน่งว่างเกิดขึ้นภายหลัง (เช่น ลาออก เปลี่ยนตำแหน่ง ย้ายกรณีอื่น ฯลฯ) เมื่อการย้ายตามข้อ ๗.๒.๓ เสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษดำเนินการกำหนดสัดส่วนของจำนวนตำแหน่งว่างตามข้อ ง. แล้วให้ประกาศตำแหน่งว่างทันทีให้ทราบโดยทั่วกัน โดยวิธีปิดประกาศ ณ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รวมทั้งประกาศทางเว็บไซต์ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน แล้วจึงดำเนินการตามข้อ ๗.๒.๑ - ข้อ ๗.๒.๓ และหากมีตำแหน่งว่างในสัดส่วนที่ใช้รับย้ายเหลืออยู่ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๗.๒.๔ ต่อไป

ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ประสงค์ขอย้ายที่ยื่นคำร้องขอย้ายประจำปีไว้ แต่มิได้ระบุชื่อสถานศึกษาที่ว่างภายหลังไว้ ให้ยื่นความประสงค์ขอย้ายไปดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาดังกล่าวได้

สำหรับผู้ที่มีคุณสมบัติครบภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีที่ประกาศให้ยื่นคำร้องขอย้ายประจำปีนั้น แต่มิได้ยื่นคำร้องขอย้ายไว้หากประสงค์จะขอย้ายไปดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาที่มีตำแหน่งว่างและสถานศึกษาที่ไม่มีตำแหน่งว่าง ก็ให้ยื่นคำร้องขอย้ายเพิ่มเติมได้ โดยเอกสารและหลักฐานที่ใช้ประกอบการพิจารณาย้ายให้นับถึงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม เช่นเดียวกัน ทั้งนี้คำร้องขอย้ายเพิ่มเติมใดไม่ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้ย้าย คำร้องขอย้ายดังกล่าวเป็นอันยกเลิก

๗.๓ การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดส่วนราชการอื่น

๗.๓.๑ ให้คณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย ประเมินศักยภาพของผู้ประสงค์ขอย้ายตามองค์ประกอบการประเมินศักยภาพและตัวชี้วัดที่กำหนด และพิจารณากลั่นกรองการย้าย พร้อมให้ความเห็นต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ทั้งนี้ อาจให้ผู้ขอย้ายมาแสดงวิสัยทัศน์ด้วยตนเองก็ได้

๗.๓.๒ ให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาย้าย โดยให้นำความเห็นของคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย และความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา มาประกอบการพิจารณาย้าย โดยให้คำนึงถึงความเหมาะสมและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา รวมทั้งประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ และผู้ที่ยื่นคำร้องขอย้ายไม่จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาให้ย้ายเสมอไป ส่วนความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาให้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเท่านั้น ทั้งนี้ หาก อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง มีความเห็นต่างจากความเห็นของคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย ให้ระบุเหตุผลให้ชัดเจน

๗.๓.๓ ให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาคำร้องขอย้ายที่ระบุชื่อสถานศึกษาให้แล้วเสร็จก่อน จึงพิจารณาคำร้องขอย้ายที่ระบุสถานศึกษาใด ๆ ก็ได้ ภายหลัง

สำนักงาน ก.ค.ศ.

๗.๓.๔ เมื่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาย้ายตามข้อ ๗.๓.๓ แล้ว หากยังมีตำแหน่งว่างที่ใช้รับย้ายเหลืออยู่ให้นำมาย้ายต่อเนื่องกันได้ จนไม่มีคำร้องของผู้ประสงค์ขอย้ายมาดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาที่มีตำแหน่งว่างนั้นแล้ว ให้นำตำแหน่งว่างที่เหลือนั้นไปใช้สำหรับการบรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก หรือนำตำแหน่งว่างนั้นไปใช้สำหรับการคัดเลือก หรือพิจารณาใช้ตำแหน่งว่างดังกล่าวได้ตามความเหมาะสม

๗.๓.๕ กรณีมีตำแหน่งว่างเกิดขึ้นภายหลัง (เช่น ลาออก เปลี่ยนตำแหน่ง ย้ายกรณีอื่น ฯลฯ) เมื่อการย้ายตามข้อ ๗.๓.๓ เสร็จสิ้นแล้ว ให้ส่วนราชการประกาศตำแหน่งว่างทันทีให้ทราบโดยทั่วกัน โดยวิธีปิดประกาศ ณ ส่วนราชการ รวมทั้งประกาศทางเว็บไซต์ของส่วนราชการ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน แล้วจึงดำเนินการตามข้อ ๗.๓.๑ - ข้อ ๗.๓.๓ และหากมีตำแหน่งว่างที่ใช้รับย้ายเหลืออยู่ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๗.๓.๔ ต่อไป

ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ประสงค์ขอย้ายที่ยื่นคำร้องขอย้ายประจำปีไว้ แต่มิได้ระบุชื่อสถานศึกษาที่ว่างภายหลังไว้ ให้ยื่นความประสงค์ขอย้ายไปดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาดังกล่าวได้

สำหรับผู้ที่มีคุณสมบัติครบภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีที่ประกาศให้ยื่นคำร้องขอย้ายประจำปีนั้น แต่มิได้ยื่นคำร้องขอย้ายไว้หากประสงค์จะขอย้ายไปดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาที่มีตำแหน่งว่างและสถานศึกษาที่ไม่มีตำแหน่งว่าง ก็ให้ยื่นคำร้องขอย้ายเพิ่มเติมได้ โดยเอกสารและหลักฐานที่ใช้ประกอบการพิจารณาย้ายให้นับถึงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม เช่นเดียวกัน ทั้งนี้คำร้องขอย้ายเพิ่มเติมใดไม่ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้ย้าย คำร้องขอย้ายดังกล่าวเป็นอันยกเลิก

กรณีที่ ๒ การย้ายกรณีเพื่อประโยชน์ของทางราชการ แบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ ๑ การย้ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มี ๒ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่ม ๑ การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาทั่วไป

กลุ่ม ๒ การย้ายผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาที่มีสภาพความยากลำบากในการจัดการศึกษา

ประเภทที่ ๒ การย้ายเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการในสถานศึกษา

ทั้งนี้ การดำเนินการย้ายต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการจำแนกเป็นไปตามประเภทและกลุ่ม ดังนี้

ประเภทที่ ๑ การย้ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

<u>กลุ่ม ๑ การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาทั่วไป</u>

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้าย ไว้ดังนี้

๑. เงื่อนไขของสถานศึกษาที่รับย้าย

เป็นสถานศึกษาที่ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่าต้องมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นพิเศษ

สำนักงาน ก.ค.ศ.

๒. คุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะได้รับการพิจารณาเสนอชื่อ

๒.๑ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ สมรรถนะ ศักยภาพ และประสบการณ์เหมาะสม โดยพิจารณาจากประวัติและผลงานที่ผ่านมา

๒.๒ ต้องไม่อยู่ระหว่างลาศึกษาต่อเต็มเวลา

๓. การพิจารณากลั่นกรองการย้าย

การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย สำหรับสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และส่วนราชการอื่น ให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายตามความเหมาะสม

๔. การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่า มีเหตุผลและความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาใดเป็นพิเศษ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี ประกาศรายชื่อสถานศึกษาที่ประสงค์จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของการพัฒนา พร้อมทั้งเงื่อนไขและคุณสมบัติตามข้อ ๑ และข้อ ๒ โดยความเห็นชอบของ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ทั้งนี้ สถานศึกษาดังกล่าวจะต้องมีตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาว่างอยู่ หรือมีตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาที่คาดว่าจะว่าง

๔.๒ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี พิจารณารายชื่อผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติ ตามข้อ ๒ และสอบถามความสมัครใจของผู้ที่ประสงค์จะให้ย้ายด้วย

๔.๓ การพิจารณาย้าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำรายชื่อผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสงค์จะให้ย้าย เสนอคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตภายในจังหวัด ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและจัดทำรายละเอียด ก่อนเสนอ อกศจ. พิจารณา

สำหรับสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นำรายชื่อผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสงค์จะให้ย้าย เสนอคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายพิจารณา

๔.๔ ให้ อกศจ. หรือคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย แล้วแต่กรณี พิจารณากลั่นกรองก่อนเสนอ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ.สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี พิจารณาย้าย ทั้งนี้ หากมีผู้ที่ยื่นคำร้องขอย้ายประจำปีได้ระบุสถานศึกษาดังกล่าวไว้ ให้นำมาพิจารณาร่วมด้วย

๔.๕ ให้ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ.สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี พิจารณาย้าย

สำนักงาน ก.ค.ศ.

๕. การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดส่วนราชการอื่น

กรณีที่ส่วนราชการอื่น พิจารณาเห็นว่า มีเหตุผลและความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาใดเป็นพิเศษ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ ให้ส่วนราชการประกาศรายชื่อสถานศึกษาที่ประสงค์จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของการพัฒนา พร้อมทั้งเงื่อนไขและคุณสมบัติตามข้อ ๑ และข้อ ๒ โดยความเห็นชอบของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ทั้งนี้ สถานศึกษาดังกล่าวจะต้องมีตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาว่างอยู่ หรือมีตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาที่คาดว่าจะว่าง

๕.๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการ พิจารณารายชื่อผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๒ และสอบถามความสมัครใจของผู้ที่ประสงค์จะให้ย้ายด้วย แล้วนำรายชื่อผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสงค์จะให้ย้าย เสนอคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายพิจารณา ก่อนเสนอ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งพิจารณาย้าย

๕.๓ ให้คณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายพิจารณากลั่นกรองก่อนเสนอ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาย้าย ทั้งนี้ หากมีผู้ที่ยื่นคำร้องขอย้ายประจำปีได้ระบุสถานศึกษาดังกล่าวไว้ ให้นำมาพิจารณาร่วมด้วย

๕.๔ ให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาย้าย

<u>กลุ่ม ๒ การย้ายผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาที่มีสภาพความยากลำบากในการจัดการศึกษา</u>

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้าย ไว้ดังนี้

๑. สถานศึกษาที่จะใช้รับย้าย ตามกลุ่ม ๒ ต้องมีเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

๑.๑ เป็นสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร พื้นที่เกาะ พื้นที่เสี่ยงภัยหรือชายแดน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือส่วนราชการอื่นกำหนด

๑.๒ เป็นสถานศึกษาขนาดกลางหรือขนาดเล็ก ที่อยู่ในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (๑ ตำบล ๑ โรงเรียนคุณภาพ)

๑.๓ เป็นสถานศึกษาที่ส่วนราชการกำหนดให้ต้องมีการพัฒนาคุณภาพเป็นพิเศษ

๒. คุณสมบัติของผู้อำนวยการสถานศึกษาที่จะได้รับการพิจารณาเสนอชื่อ

๒.๑ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ สมรรถนะ ศักยภาพ และประสบการณ์เหมาะสม โดยพิจารณาจากประวัติและผลงานที่ผ่านมา

๒.๒ เป็นผู้มีผลงานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาจนเป็นที่ประจักษ์ ย้อนหลัง ๓ ปี ติดต่อกัน นับถึงวันที่ประกาศรายชื่อสถานศึกษาที่ประสงค์จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามตัวชี้วัดที่ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณีกำหนด

๒.๓ ต้องไม่อยู่ระหว่างลาศึกษาต่อเต็มเวลา

สำนักงาน ก.ค.ศ.

๓. การพิจารณากลั่นกรองการย้าย

การย้ายผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย สำหรับสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และส่วนราชการอื่น ให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายตามความเหมาะสม

๔. สิทธิประโยชน์ของผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ย้าย

ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้ย้ายและแต่งตั้งในสถานศึกษาตามประกาศรายชื่อสถานศึกษาที่ประสงค์จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะได้รับสิทธิประโยชน์เกื้อกูลตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด และหากประสงค์จะย้ายสถานศึกษา สามารถใช้ขนาดสถานศึกษาเดิมที่เคยดำรงตำแหน่งในการขอย้ายครั้งต่อไปได้

๕. กรณีผู้อำนวยการสถานศึกษาผู้ใด ไม่สามารถพัฒนาสถานศึกษาได้ตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ จะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์เกื้อกูลตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ทั้งนี้ ให้ยังคงสามารถปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบันได้ หรือหากประสงค์จะย้ายสถานศึกษา สามารถใช้ขนาดสถานศึกษาเดิมที่เคยดำรงตำแหน่งในการขอย้ายครั้งต่อไปได้

๖. การย้ายผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พิจารณาเห็นว่า ต้องมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาใดที่มีสภาพความยากลำบากในการจัดการศึกษา ให้ดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกาศรายชื่อสถานศึกษาที่ประสงค์จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามข้อ ๑ และคุณสมบัติ ตามข้อ ๒ พร้อมทั้ง เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาแต่ละแห่ง โดยความเห็นชอบของ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ.สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ สถานศึกษาดังกล่าวจะต้องมีตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาว่างอยู่ หรือมีตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาที่คาดว่าจะว่าง

๖.๒ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี พิจารณารายชื่อผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติ ตามข้อ ๒ และสอบถามความสมัครใจของผู้ที่ประสงค์จะให้ย้ายด้วย

๖.๓ การย้ายผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำรายชื่อผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ประสงค์จะให้ย้ายเสนอคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตภายในจังหวัด ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและจัดทำรายละเอียด ก่อนเสนอ อกศจ. พิจารณา

สำหรับการย้ายผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นำรายชื่อผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ประสงค์จะให้ย้ายเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายพิจารณา

สำนักงาน ก.ค.ศ.

๖.๔ ให้ อกศจ. หรือคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย แล้วแต่กรณี พิจารณากลั่นกรองก่อนเสนอ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ.สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี พิจารณาย้าย ทั้งนี้ หากมีผู้ที่ยื่นคำร้องขอย้ายประจำปีได้ระบุสถานศึกษาดังกล่าวไว้ ให้นำมาพิจารณาร่วมด้วย

๖.๕ ให้ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ.สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี พิจารณาย้าย

๗. การย้ายผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดส่วนราชการอื่น

กรณีที่ส่วนราชการอื่น พิจารณาเห็นว่า ต้องมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาใดที่มีสภาพความยากลำบากในการจัดการศึกษา ให้ดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ ให้ส่วนราชการอื่นประกาศรายชื่อสถานศึกษาที่ประสงค์จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามข้อ ๑ และคุณสมบัติ ตามข้อ ๒ พร้อมทั้ง เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาแต่ละแห่ง โดยความเห็นชอบของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ทั้งนี้ สถานศึกษาดังกล่าวจะต้องมีตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาว่างอยู่ หรือมีตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาที่คาดว่าจะว่าง

๗.๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการ พิจารณาผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๒ และสอบถามความสมัครใจของผู้ที่ประสงค์จะให้ย้ายด้วย แล้วนำรายชื่อผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ประสงค์จะให้ย้าย เสนอคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายพิจารณา ก่อนเสนอ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาย้าย

๗.๓ ให้คณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายพิจารณากลั่นกรองก่อนเสนอ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาย้าย ทั้งนี้ หากมีผู้ที่ยื่นคำร้องขอย้ายประจำปีได้ระบุสถานศึกษาดังกล่าวไว้ ให้นำมาพิจารณาร่วมด้วย

๗.๔ ให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาย้าย

ประเภทที่ ๒ การย้ายเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการในสถานศึกษา

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้าย ไว้ดังนี้

๑. กรณีเกิดปัญหาในสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการ และมีความจำเป็นต้องย้ายผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นการแก้ปัญหานั้น จะต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า หากให้ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาต่อไป จะเป็นปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ ให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนดำเนินการ และในการพิจารณาย้ายให้คำนึงถึงความเหมาะสม ประโยชน์ของทางราชการและความเป็นธรรมแก่ผู้บริหารสถานศึกษาผู้นั้นด้วย

๒. การพิจารณากลั่นกรองการย้าย

การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย สำหรับสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และส่วนราชการอื่น ให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายตามความเหมาะสม

สำนักงาน ก.ค.ศ.

๓. การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓.๑ กรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี มีข้อมูลชัดเจนว่าผู้บริหารสถานศึกษามีปัญหาในการบริหารจัดการในสถานศึกษาจริง ให้สรุปข้อเท็จจริง พร้อมเอกสารหลักฐาน และความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอ อกศจ. หรือคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย แล้วแต่กรณี พิจารณา

๓.๒ ให้ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ.สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วแต่กรณี พิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาด้วยกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาด้วยกัน และสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษด้วยกัน โดยสถานศึกษาที่รับย้ายต้องเป็นสถานศึกษาที่มีขนาดเท่าเดิม หรือขนาดเล็กกว่าเดิมเท่านั้น

๔. การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดส่วนราชการอื่น

๔.๑ กรณีที่ส่วนราชการอื่น มีข้อมูลชัดเจนว่าผู้บริหารสถานศึกษามีปัญหาในการบริหารจัดการในสถานศึกษาจริง ให้สรุปข้อเท็จจริง พร้อมเอกสารหลักฐาน และความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย ก่อนเสนอ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณา

๔.๒ กรณีที่ส่วนราชการอื่นได้มีการกำหนดขนาดสถานศึกษาไว้ ให้พิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษาไปดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาที่มีขนาดเท่าเดิม หรือขนาดเล็กกว่าเดิมเท่านั้น

กรณีที่ ๓ การย้ายกรณีพิเศษ

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้าย ไว้ดังนี้

๑. การย้ายกรณีพิเศษ ได้แก่ การย้ายเนื่องจากถูกคุกคามต่อชีวิต หรือเจ็บป่วยร้ายแรง หรือเพื่อดูแลบิดา มารดา คู่สมรส ซึ่งเจ็บป่วยร้ายแรง

๑.๑ ผู้ขอย้ายเนื่องจากถูกคุกคามต่อชีวิต ต้องเป็นผู้ประสบปัญหาถูกคุกคาม ปองร้าย โดยมีหลักฐานทางราชการยืนยัน และผู้บังคับบัญชาขั้นต้นให้คำรับรอง

๑.๒ ผู้ขอย้ายเนื่องจากเจ็บป่วยร้ายแรง ต้องเป็นผู้เจ็บป่วยร้ายแรง ต้องรักษาต่อเนื่องเป็นเวลานาน และแพทย์แผนปัจจุบันในท้องถิ่นไม่สามารถรักษาได้ ซึ่งมีหลักฐานทางการแพทย์แผนปัจจุบันรับรอง

๑.๓ ผู้ขอย้ายเพื่อดูแลบิดา มารดา คู่สมรส ซึ่งเจ็บป่วยร้ายแรงหรือทุพพลภาพที่ต้องรักษาต่อเนื่องเป็นเวลานาน หรือไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ซึ่งมีหลักฐานทางการแพทย์แผนปัจจุบันรับรอง โดยผู้ขอย้ายต้องเป็นบุตรคนเดียว หรือเหลืออยู่เพียงคนเดียวของบิดา มารดา หรือเป็นคู่สมรสตามกฎหมายของผู้เจ็บป่วยร้ายแรงหรือทุพพลภาพ

๒. ผู้ขอย้ายต้องไม่อยู่ระหว่างลาศึกษาต่อเต็มเวลา

สำนักงาน ก.ค.ศ.

๓. การพิจารณาย้าย

๓.๑ การพิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ อกศจ. พิจารณากลั่นกรองการย้าย สำหรับสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และส่วนราชการอื่น ให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายตามความเหมาะสม

๓.๒ ให้พิจารณาคำร้องขอย้ายที่ระบุชื่อสถานศึกษาให้แล้วเสร็จก่อน จึงพิจารณาคำร้องขอย้ายที่ระบุสถานศึกษาใด ๆ ก็ได้ ภายหลัง

๓.๓ ให้พิจารณาย้ายไปดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาที่มีขนาดเท่าเดิม หรือขนาดเล็กกว่าเดิมเท่านั้น

๓.๔ ให้ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี นำความเห็นของ อกศจ. หรือคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย และความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา มาประกอบการพิจารณาย้าย โดยให้คำนึงถึงความเหมาะสมและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา รวมทั้งประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ผู้ที่ยื่นคำร้องขอย้ายไม่จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาให้ย้ายเสมอไป ส่วนความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ให้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเท่านั้น

หาก กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี มีความเห็นต่างจากความเห็นของ อกศจ. หรือคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย ให้ระบุเหตุผลให้ชัดเจน

๔. การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๑ ให้ผู้ประสงค์ขอย้ายยื่นคำร้องได้เมื่อมีเหตุผลความจำเป็นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด หากไม่ได้รับการพิจารณาให้ย้ายภายใน ๓ ปี ให้ถือว่าคำร้องนั้นเป็นอันยกเลิก

๔.๒ กรณีผู้ประสงค์ขอย้ายไปสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถระบุสถานศึกษาที่ประสงค์จะย้ายไปดำรงตำแหน่งได้เพียงจังหวัดเดียว

๔.๓ ให้ดำเนินการย้ายเช่นเดียวกับหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายกรณีปกติ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยอนุโลม

ทั้งนี้ ไม่ต้องมีการประเมินศักยภาพของผู้ประสงค์ขอย้าย และมิให้นำระยะเวลาที่กำหนดตามหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายกรณีปกติ มาใช้ โดยต้องดำเนินการตามระยะเวลาอันสมควร

๕. การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดส่วนราชการอื่น

๕.๑ ให้ผู้ประสงค์ขอย้ายยื่นคำร้องได้เมื่อมีเหตุผลความจำเป็นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด หากไม่ได้รับการพิจารณาให้ย้ายภายใน ๑ ปี ให้ถือว่าคำร้องนั้นเป็นอันยกเลิก

๕.๒ ให้ดำเนินการย้ายเช่นเดียวกับหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายกรณีปกติ สังกัดส่วนราชการอื่น โดยอนุโลม

ทั้งนี้ ไม่ต้องมีการประเมินศักยภาพของผู้ประสงค์ขอย้าย และมิให้นำระยะเวลาที่กำหนดตามหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายกรณีปกติมาใช้ โดยต้องดำเนินการตามระยะเวลาอันสมควร

สำนักงาน ก.ค.ศ.

ช. การย้ายผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ

การย้ายผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษของทุกส่วนราชการ ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา

ช. การออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

เมื่อ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี พิจารณาอนุมัติการย้ายแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้ง แล้วส่งสำเนาคำสั่งให้สำนักงาน ก.ค.ศ. จำนวน ๓ ชุด ภายใน ๗ วัน นับแต่วันออกคำสั่ง

การดำเนินการย้ายผู้บริหารสถานศึกษาทุกกรณี ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดถือระบบคุณธรรม ความเสมอภาคระหว่างบุคคล และหลักการได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้ได้ หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้ ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา กำหนดหรือวินิจฉัย

สำนักงาน ก.ค.ศ.

แบบคำร้องขอย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานบริหารสถานศึกษา

ยื่นคำร้องขอย้าย ๑ - ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. .....

การย้ายไปสังกัด	☐ เขตพื้นที่การศึกษา..... ☐ ภายในเขตพื้นที่การศึกษา ☐ ต่างเขตพื้นที่การศึกษา	☐ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	☐ ส่วนราชการ ☐ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ☐ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ชื่อ-สกุล.....ตำแหน่ง.....วิทยฐานะ.....

หน่วยงานการศึกษา.....

รับเงินเดือนอันดับ.....ขั้น.....บาท (ปีงบประมาณ.....)

ขอย้ายกรณี ☐ ปกติ ☐ พิเศษ กรณี.....

ประวัติส่วนตัว

๑. เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๒. วุฒิ.....

.....

.....

๓. ความรู้ความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

๔. ประสบการณ์.....

.....

.....

.....

๕. คู่สมรสชื่อ.....

อาชีพ.....

ที่ทำงาน.....

ตำบล.....

อำเภอ.....

จังหวัด.....

ข้อมูลอื่น ๆ

๑. ผลการปฏิบัติงาน (ระบุ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. การรักษาวินัยและจรรยาบรรณ

เคยถูกลงโทษทางวินัย

☐ ภาคทัณฑ์ ☐ ตัดเงินเดือน ☐ ลดขั้นเงินเดือน

เคยถูกพิจารณาเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพครู/ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ตักเตือน ☐ ภาคทัณฑ์

☐ พักใช้ใบอนุญาต ☐ เพิกถอนใบอนุญาต

ขอย้ายไปดำรงตำแหน่งที่

๑. สถานศึกษา

(๑) .....

.....

.....

.....

(๒) .....

.....

.....

.....

(๓) .....

.....

.....

.....

๒. ถ้าไม่ได้ตามระบุ

.....(๑) ขอระงับการย้าย

.....(๒) หน่วยงานการศึกษาใดก็ได้ใน

.....

กรณีได้รับพิจารณาให้ย้ายตามข้อ ๑ และข้อ ๒ (๒) แล้ว จะไม่ขอระงับหรือเปลี่ยนแปลงไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

หมายเหตุ ๑. ระบุชื่อสถานศึกษาได้ไม่เกิน ๓ แห่งเท่านั้น

๒. การย้ายไปสังกัด สพท. ให้ระบุสถานศึกษาได้เพียงจังหวัดเดียว

เหตุผลการขอย้าย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๖. ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่.....
หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....
จังหวัด.....

๗. ที่อยู่เมื่อได้รับย้ายแล้ว.....
หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....
จังหวัด.....

ประวัติการรับราชการ

๑. เริ่มรับราชการตำแหน่ง.....
สังกัด.....
ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๒. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง.....
สังกัด.....
ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๓. เคยลาศึกษาต่อ (ครั้งหลังสุด) ระดับ.....
สถานศึกษา.....
ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....
ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๔. รวมเวลารับราชการทั้งหมด.....ปี
.....เดือน.....วัน

๓. ปริมาณงานหน่วยงานการศึกษาปัจจุบัน
จำนวนบุคลากร.....คน
จำนวนห้องเรียน.....ห้อง
จำนวนนักเรียน.....คน

- ☐ ปฐมวัย จำนวน.....คน
- ☐ ระดับชั้น ป.๑ - ๖ จำนวน.....คน
- ☐ ระดับชั้น ม.๑ - ๓ จำนวน.....คน
- ☐ ระดับชั้น ม.๔ - ๖ จำนวน.....คน

๔. ปัจจุบันช่วยปฏิบัติราชการที่
.....
.....
.....
.....
.....
ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ขอย้ายสับเปลี่ยนกับ (กรณีสับเปลี่ยน)

นาย/นาง/นางสาว.....
ตำแหน่ง.....
ตำแหน่งเลขที่.....อันดับ.....
ขั้น.....บาท
หน่วยงานการศึกษา.....
.....
สังกัด.....

หลักฐานประกอบการพิจารณา

- ☐ สำเนา ก.พ.๗ หรือ ก.ค.ศ.๑๖
- ☐ สำเนาทะเบียนบ้าน
- ☐ สำเนาใบสำคัญการสมรส
- ☐ ใบรับรองแพทย์
- ☐ บันทึกประจำวัน ตำรวจ/ฝ่ายปกครอง
- ☐ บันทึกข้อตกลงของผู้ขอย้ายสับเปลี่ยนทุกคน
- ☐ วิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศึกษา
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
.....
.....
.....

ความเห็นผู้บังคับบัญชา

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง.....

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ ให้ปรับแบบคำร้องขอย้ายได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น

ขอรับรองว่าข้อมูลถูกต้องและเป็นความจริง

ลงชื่อ.....ผู้ขอย้าย
(.....)
วัน.....เดือน.....พ.ศ. .....